CĂLĂUL DIN BERLIN

Roman de VICTOR von FALK

Scris pe temeiul memoriilor autentice ale călăului Iuliu Krantz din Berlin

VOLUMUL III

Edit. Tip. „Universul" Luigi Cazzavillan, Bucureşti, str. Brezoianu, 11 (casa proprie)

Călăul din Berlin

Volumul III

roman de

Victor von Falk

Scris pe temeiul memoriilor autentice
ale călăului Iuliu Krantz din Berlin

Roman foileton publicat de
Editura Tipografiei Universul Luigi Cazzavillan,
BUCUREŞTI, str. Brezoianu, 11
în anul 1895

Ediţie electronică RIF, 2024
ROMANIA INEDIT

Titlul original:

VICTOR von FALK
DER SCHARFRICHTER VON BERLIN
Roman nach Acten, Aufzeichnungen und Mittheilungen des Scharfrichters Julius Krautz

Romanul foileton „CĂLĂUL DIN BERLIN” de Victor von Falk,
a fost publicat în anul 1895
de către Editura Tipografiei Universul Luigi Cazzavillan,
BUCUREŞTI, str. Brezoianu, nr. 11,
în 169 fascicule (1352 pagini)

Digitalizare şi adaptare text: Seven RIF, 2024
Ediţia electronică este structurată în 3 volume.

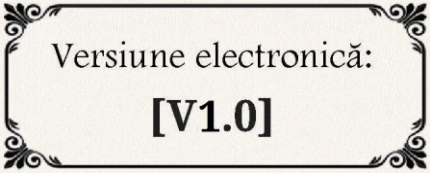

Corectură [V1.0]: noiembrie 2024

CUPRINSUL
Volumului III

LVII – Soarta Piticului 5
LVIII – Tezaurul lui Jonas Bruck 18
LIX – Avize secrete 27
LX – Viclenie pentru viclenie 45
LXI – Sinucidere 69
LXII – Taina Pustnicului 90
LXIII – Pe „Cimbria” 114
LXIV – Clovnul 129
LXV – O întâlnire în casa călăului 142
LXVI – Duel sau omor? 163
LXVII – Fuga din temniţă 175
LXVIII – Sărăcit şi singuratic 185
LXIX – Servitorul contelui Marco 196
LXX – Scufundarea „Cimbriei” 213
LXXI – Templul păcatului 228
LXXII – Un cuvânt profetic 257
LXXIII – O descoperire neplăcută 288
LXXIV – Strâns cu uşa 312
LXXV – La casa de împrumuturi 328
LXXVI – Vălul verde 359

CĂLĂUL DIN BERLIN
Volumul III

LVII – Soarta Piticului

În cârciuma „Iepurele Alb” era mare adunare pe la miezul nopţii, ca de obicei.

Membrii adunării erau tot aceia care se tem de lumina zilei şi-şi termină afacerile în întuneric ca păsările de pradă. Tom avea grozav de lucru ca să-şi mulţumească muşterii.

Tâlharul berlinez nu se uită la cheltuială când e vorba să-şi satisfacă plăcerile gurii şi ale gâtlejului.

El îşi pune libertatea şi chiar viaţa în joc pentru câţiva taleri pe care apoi se duce să-i arunce cu ochii închişi pentru un prânz bun, fără să se gândească la ziua următoare.

Economie nu face niciodată. Oricât ar câştiga cu furtul, tot zdrenţăros umblă, nespălat şi zburlit.

În câteva zile cheltuie pe plăceri delicate o sumă mare de bani, răpită prin spargere şi omor, pentru ca apoi să se bage într-o nouă primejdie spre a-şi procura mijloace de viaţă cheflie.

Într-o cercetare criminalistă făcută mai acum câţiva ani s-a constatat că într-o familie de tâlhari, compusă din tată, mamă, doi fii şi o fiică, s-a cheltuit numai într-un an suma de 32 de mii de franci şi totuşi această familie avea ca locuinţă o pivniţă puturoasă, ca aşternut nişte saci cu paie, ca haine nişte zdrenţe pe care nu le-ar fi luat nimeni din maidan.

Toţi banii se duseseră pe mâncare şi băutură.

În noaptea în care introducem pe cititor în cârciuma criminală,

bătrânul Tom avea, se vede, vreo nouă afacere bună în perspectivă, căci după ce dădu muşteriilor tot ce le trebuia, se retrase la contuarul său privat, făcând un semn unuia dintre cei de faţă.

Curând un muşteriu se dezlipi din grupul celorlalţi şi se duse după el în contuar.

Acesta era Carol franţuzul, un tâlhar vestit berlinez.

— Aşadar, ai să-mi spui ceva important, Carol franţuzul? întrebă bătrânul trecându-şi de mai multe ori mâna peste capul lui pleşuv. Hai, pune-ţi limba în mişcare, căci n-am vreme de pierdut.

Apoi schimbând tonul, continuă:

— E bună afacerea pe care ai să mi-o propui?

— Poate fi foarte bună, răspunse Carol franţuzul mângâindu-şi barba. Însă dacă trebuie s-o executăm împreună, e nevoie de grabă şi isteţime.

— Ştii bine că în afaceri de cuţit şi de puşcă nu mă amestec.

— Nu e vorba de astea, răspunse criminalul aşezându-se pe un scaun în faţa cârciumarului, ci de cu totul de altceva.

Dânsul stătu tăcut, câteva secunde, trăgând din ţigară.

Se părea că se chibzuieşte dacă trebuie sau nu să comunice lui Tom secretul său. În sfârşit, zise după câteva minute cu glas înăbuşit:

— Ai avea tu poftă, coţcar bătrân, să eliberezi pe Magistru din pension? Am pune mâna pe o sumă frumoasă.

— Pe o sumă frumoasă? repetă cârciumarul „Iepurelui alb” stând la îndoială.

— Desigur. Însă ceea ce vrem să facem trebuie să facem iute. Procesul lui Magistru e dus cu o grabă mare pentru că e temere ca colegul să nu strice colivia şi să fugă. Dacă nu ne grăbim să scoatem pe chior din pension, atunci o să cadă în ghearele lui Krantz şi nu mai e nimic de făcut.

Bătrânul Tom începu să-şi legene capul încoace şi încolo.

— Magistru e acuzat de omor, zise dânsul. Ce gălăgie au să facă albaştrii când nu-l vor mai găsi în colivie; au să-i dea o vânătoare straşnică. Asta n-ar fi nimic, lucrul principal este să ştiu ce dă Chiorul pentru eliberarea lui şi cu ce ne garantează răspunderea banilor.

Carol franţuzul trase o dată din ţigară şi răspunse:

— Tu ştii, cârciumar al „Iepurelui alb” că eu însumi am stat trei

săptămâni la cutie, în instrucţie. Cutia îmi era alături de a lui Magistru şi într-o zi am primit o bombă cu un bileţel al prietenului. În bilet scria că plăteşte pentru eliberare cinci mii de taleri. Ca garanţie ne dă împrejurarea că, stând ascuns într-un loc pe care i-l vom găsi tot noi, am putea să-l trădăm de nu se va ţine de vorbă.

— Cinci mii de taleri, zise Tom, nu sunt de lepădat. O să mai chibzuiesc asupra acestei trebi, Franţuzule, şi mâine o să-ţi dau răspuns.

— Bine, cârciumarule, aş vrea să fac treaba asta cu tine pentru că ştiu că ai relaţii bune care ar putea să ne fie folositoare. Prin urmare, gândeşte-te şi spune-mi curând hotărârea ta.

Cei doi tâlhari se despărţiră.

Bătrânul Tom ieşi cu musafirul din contoarul privat.

Dânsul avea pe buze un zâmbet misterios.

Dar tovarăşul său nu-l putu vedea pentru că cârciumarul se amestecă din nou printre muşterii.

La fiecare masă era conversaţie însufleţită.

Însă toţi vorbeau despre acelaşi lucru şi comentările zburau încoace şi încolo. Deodată se ridică de pe scaun un individ uriaş.

El avea faţa cărămizie de beţie şi mustăţi stufoase.

Dădu cu pumnul în masă ca să se facă tăcere.

Pe urmă zise cu un glas gros şi răguşit:

— Copii, ascultaţi! Deschideţi-vă puţin urechile şi băgaţi de seamă la ceea ce zic. Iar s-a întâmplat unor camarazi de-ai noştri că poliţia a prins vânt înainte ca dânşii să fi călcat locurile unde trebuiau să lucreze. În vremea din urmă avurăm înainte-ne opt cazuri de-astea. După ce camarazii au cheltuit vreme şi muncă spre a făptui o spargere sau un omor, s-au trezit deodată cu planul zădărnicit, căci albaştrii erau vestiţi. Şi toate planurile astea zădărnicite au fost făcute aici. Cârciuma „Iepure Alb” începe să fie primejdioasă pentru noi.

Şi tăcu ca să audă ce spun tovarăşii.

O mulţime de voci răspunseră deodată:

— E adevărat!

Când se făcu iar linişte, uriaşul reluă cu un ton convingător:

— Eu zic că trebuie să fie aici între noi un spion, un trădător!

Nouă aclamaţie.

— Lăcătuşul are dreptate, bravo Lăcătuşule! strigară deodată toţi criminalii în număr de vreo 30.

Unul dintre dânşii continuă:

— De astă dată, Lăcătuşule, ne-ai vorbit din suflet.

Altul reluă:

— Spionului să-i zdrobim capul, să-l înecăm pe câinele trădător!

— Da, să-l ucidem. Cine mi-l poate arăta ca să-l amuţesc îndată?… întrebă Lăcătuşul.

Urmă o scenă ciudată.

Toţi se uitară unul la altul, însă nimeni nu se sculă să pronunţe o vorbă.

În momentul acesta uşa se deschise şi trei musafiri noi intrară înăuntru. Erau Mathias Holz, fostul cantonier, nevasta lui şi Piticul.

— A! A! Piticul! Piticul! strigară mai mulţi.

Şi micul individ, îmbrăcat în zdrenţe şi cu părul zburlit, fu salutat cu prietenie de toţi.

Piticul însă păşi cu răceală prin cârciumă, alături cu Mathias şi soţia acestuia.

Câteşitrei se aşezară la o masă mai retrasă.

Fostul cantonier comandă mâncare şi bere şi când Tom le puse înainte trei străchini pline cu carne, Piticul se apucă de porţia sa şi o înghiţi în câteva clipe.

— Văzându-te cineva mâncând aşa lacom, Piticule, ar crede că-ţi lipsesc de multă vreme doi gologani ca să te saturi. Şi s-ar înşela amarnic, fiindcă eu şi soţia mea cunoaştem ce venituri frumoase ai.

— Ce vorbeşti aşa tare? şopti Piticul. La dracu, mai ţine-ţi fleanca. Voi sunteţi într-adevăr, singurii mei prieteni cărora v-am încredinţat secretul meu şi am avut un motiv puternic pentru asta…

— Şi motivul îl cunoaştem, zise râzând femeia cu piciorul de lemn. Ai vrea să ne angajezi şi pe noi în serviciul poliţienesc în care tu te afli de mai mulţi ani.

Piticul se cutremură şi se uită cu grijă împrejur.

— Eu nu v-am spus niciodată, zise dânsul, că suflu în urechea albaştrilor, însă chiar aşa de-ar fi, credeţi-mă că n-aş sta deloc rău. Şi voi aţi sta de minune dacă în loc să fiţi contra poliţiei, a-ţi fi uniţi cu dânsa.

Femeia cu piciorul de lemn dădu cu cotul pe sub masă în bărbatul său.

— Vezi tu, omule, zise dânsa, ce înţeleaptă este nevestica ta? Nu-ţi spusesem eu că Piticul are un plan când a venit şi s-a împrietenit el cu noi?… Nu ţi-am spus că nu degeaba micul om ne ia în casă la dânsul, ne împrumută bani şi ne ajută în toate privinţele?… Piticul e o vulpe şireată, bărbăţele. Nu face niciun bine de pomană. Auzişi acum ce este. Poliţia l-a însărcinat să caute spioni şi dânsul ne-a ales pe noi ca cei mai buni pentru aşa treabă.

Piticul ascultase vorbele şchioapei cu o mare atenţie şi când dânsa isprăvi, zise iute:

— Şi chiar de-ar fi aşa. Chiar de v-aş ajuta să vă împrieteniţi cu albaştrii, n-aţi fi mulţumiţi? Ştiţi că poliţia are de răfuit cu voi o mică socoteală. Făcându-vă spioni, ea ar da cu buretele peste ce-aţi făcut şi în afară de asta v-ar da bani gheaţă. Gândiţi-vă puţin şi o să vedeţi ce bine o să vă fie.

Şchioapa se gândi.

— Rău n-ar fi, zise dânsa în sfârşit. Am avea o pâine sigură.

— Dar şi proastă şi mică, zise Mathias. Vrei să trăieşti din firimiturile ce cad de la masa poliţiei, care ţi le va azvârli ca unui câine, căruia îi va da cu piciorul când nu va mai avea trebuinţă de dânsul? Nu, pe toţi dracii, mai bine e să trăim dintr-al nostru, să speculăm pe socoteala noastră ca şi în trecut.

Piticul trebuie să fi ţinut mult ca s-i câştige pe şchioapă pentru autoritate, căci la vorbele fostului cantonier răspunse iute zâmbind:

— Ah! ce proşti sunteţi! Apoi credeţi că eu nu speculez pe socoteala mea, deşi mă aflu în slujba poliţiei? Ba încă ce specula… mult mai lesnicioasă şi mai bănoasă! De-aş sta să vă înşir isprăvile mele, aţi rămâne uimiţi.

Apoi uitându-se spre uşă zise:

— Însă iată că vine bătrânul Tom, am de vorbit ceva cu el. Vă las să vă chibzuiţi asupra propunerii ce vă făcui.

Piticul se sculă şi se duse cu Tom la o parte.

Ei avură o conversaţie lungă.

Conversaţia lor, cu toate că era ţinută cu jumătate de glas, era foarte înfierbântată.

Şchioapa, în vremea când Piticul îşi dezvoltase propunerea, schimbase cu bărbatul ei mai multe priviri semnificative.

— Omule, zise ea, dacă pocitura ar şti că-i cunoaştem secretul demult, nu ne-ar mai ţine niciun minut mai mult în casa sa.

Mathias se plecă mai mult cu nasul în masă şi murmură:

— Nu numai atât, ne-ar ucide, ne-ar strânge de gât. Secretul său e dintre acelea ce trebuie să fie cunoscute numai de unul.

Apropiind buzele de urechea nevestei sale, continuă:

— Însă noi ştim acum unde îşi ţine evreul tezaurul. Deşi n-am călcat încă acolo, avem siguranţă că Piticul iese totdeauna cu buzunarele pline de aur din gaura ascunsă ce are în locuinţa lui.

Aici şchioapa întrerupse pe bărbatu-său şi-i zise:

— Bărbate, dacă tu ai avea curaj, eu ţi-aş spune o idee a mea. E o idee strălucită, îţi garantez, însă trebuie curaj.

— Curajul nu mi-a lipsit niciodată, bolborosi fostul cantonier.

Aşa vorbind trase dintr-o sticlă cu rachiu.

După ce bău, întinse sticla şchioapei, zicându-i:

— Totdeauna ai avut idei bune, nevestico. Ia bea puţin ca să luminezi şi mai bine izvorul inteligenţei tale.

Nevasta fostului cantonier trase şi ea din sticlă şi continuă:

— Omule, ştii tu că lucrul de căpetenie este să ne folosim de timpul cât Piticul ne va mai suferi în casa lui.

Se întrerupse deodată şi întorcând capul continuă încet de tot:

— Dar iată-l că se întoarce… Să ne prefacem că-i primim propunerea.

În momentul când Piticul se aşeză la masă şi-şi punea mâinile pe ea, se produse un tărăboi grozav la uşa de afară a cârciumii.

Pricina era că dăduse deodată năvală în cuibul tâlharilor o fiinţă ciudată care urla şi sufla tare din nări.

Era oare un om sau vreo arătare de-ale fanteziei poetice a lui Dante?

Barba-i blondă odinioară, era albă ca zăpada.

Obrajii îi atârnau slăbiţi, vineţi.

Nu era îmbrăcat cu haine, ci cu nişte zdrenţe murdare.

Pe braţele lui slabe avea mai multe arsuri rele.

Pe obrazu-i drept se întindea o zgârietură roşie, deschisă.

În ochii acestui nenorocit lucea nebunia.

Buzele-i atârnau şi i se vedeau dinţii lungi ascuţiţi, dând capului său aparenţa unui cap de mort.

Măcar că muşterii lui Tom nu erau fricoşi şi măcar că erau obişnuiţi cu lucruri extraordinare, cu sânge, cu disperare, cu mizerie, totuşi, văzând acea fiinţă care semăna mai mult a bestie decât a om, se retraseră speriaţi.

Deodată însă se auzi între criminali un glas femeiesc strigând:

— Ferdinand! Tu eşti Ferdinand? Dumnezeule! dar ce-ai devenit?

O femeie cu părul negru pronunţase aceste vorbe şi numaidecât se repezi spre nebun.

Însă când fu aproape de el şi privi în acea figură dobitocească, se retrase îndărăt şi strigă:

— Da, el este! Dar se pare că a ieşit acum din mormânt. Nu mai e blondul Ferdinand, ci un animal cu figura lui. Scâncind şi suspinând, Toni, care odinioară fusese amanta blondului Ferdinand, căzu pe un scaun, îngrozită, în vreme ce criminalii se îngrămădeau din toate părţile şi se uitau lung la nebun.

Toţi ziceau deodată:

— Da, el este, e blondul Ferdinand, vechiul nostru prieten. N-a murit, cum se crezuse, dar a nebun.

Smintitul deschise gura largă ca o fiară, spre a prinde o bucată de carne pe care i-o aruncă cantonierul. O înghit nemestecată, scoţând un geamăt înfiorător.

— Îi e foame bietului băiat, zise bătrânul Tom. Trebuie să-i dăm ceva în gură. Vino încoace, să te satur.

Nebunul se lăsă să fie condus într-un colţ al cârciumii unde se ghemui jos şi începu să devoreze rămăşiţele de la bucătărie ce i se puseră înainte pe un taler de zinc.

Mila care cuprinsese un moment pe muşterii se schimbă iute în glume batjocoritoare.

Nebunul fu tratat ca un câine. Fu chemat pe la mese şi după ce i se aruncau oase în gură, era alungat cu picioarele.

— Cum o fi ajuns nebunul aici? întrebă Lăcătuşul pe Tom care venise la masa lui.

— Numai într-un chip pot să-mi explic venirea lui aici, răspunse

birtaşul „Iepurelui alb”. N-aţi citit deunăzi în ziare că balamucul doctorului Robin a ars de tot? Dacă aţi citit, atunci înţelegeţi că în vremea focului unii nebuni au scăpat şi au fugit. Alţii vor fi ars. Doctorul însuşi nu se ştie ce s-a făcut de-atunci. Se presupune că şi dânsul a pierit în flăcări. Blondul Ferdinand a avut noroc să scape de jar şi a luat-o la sănătoasa. Dar tot e ars niţel. Ia priveşte-i rănile de pe braţe.

Bătrânul Tom se întoarse fără de veste pe când pronunţa vorbele din urmă.

O mână i se pusese pe umăr şi un glas cunoscut îi şoptise:

— Am de vorbit cu dumneata un moment, Tom…

Era un lucrător îmbrăcat simplu, cu bluză albastră, cu pantaloni închişi, băgaţi în cizme.

Cârciumarul, uitându-se la faţa lui nu-şi putu stăpâni un ah! de mirare. Numaidecât porni spre contuarul privat şi lucrătorul se duse după el.

— Dumneata eşti, măria ta? zise Tom după ce închise şi încuie uşa odăiţei.

Pretinsul lucrător îşi scoase barba falsă care o purta, dându-şi astfel la iveală figura adevărată.

Era contele Marco.

— E o vizită rară, reluă cârciumarul, şi desigur, vreun lucru important a adus aici pe măria ta.

— Tom, zise Marco, îmi trebuie un om energic, care să îndrăznească a face orice şi vreau să mi-l găseşti tu. E nevoie să fie şi discret. Are să primească plată bună.

— Maria ta, răspunse Tom, astfel de oameni sunt rari. Nu ţi-aş recomanda pe niciunul dintre bandiţii care se află acum în cârciuma mea… E adevărat că fiecare dintre ei dă bine cu cuţitul, însă să te ferească Dumnezeu să-ţi prindă un secret că te freacă cât vei trăi căutând să-ţi smulgă bani pentru tăcere.

— Tocmai la asta m-am gândit şi eu, reluă contele. Cunosc destui băieţi îndrăzneţi care m-ar servi cu grăbire, însă nu vreau să mă dau în mâna lor. Îmi trebuie un om pe care să-l ţin eu în frâu iar nu el pe mine, de pildă un om care are motiv puternic să urască justiţia şi publicitatea.

Bătrânul Tom îşi ridică deodată capul pleşuv.

Apoi zise:

— Am la îndemâna un aşa om, ba, mai bine zis, nu-l am. Din nenorocire dânsul se află în temniţă… Însă cel mult peste 15 zile dânsul o să fie liber. În el ai să poţi să-ţi pui toată nădejdea. Învârteşte cuţitul admirabil şi în ce priveşte discreţia, are toate motivele ca să-şi acopere numele cu uitare. În sfârşit, cu el, eşti aproape sigur de reuşita planului.

— Acesta-mi convine, zise Marco râzând.

Apoi făcându-se serios, contele întrebă pe cârciumar:

— Cine este anume acest om în care dumneata ai atâta încredere?

— Magistru, răspunse bătrânul coborând vocea de teamă să nu audă cineva acest nume prea cunoscut. Măria ta îl cunoaşte desigur. E unul dintre cei mai temuţi criminali, nu numai din Berlin, ci din Europa întreagă.

— Îl cunosc pe Magistru, zise Marco, ştiu că e vrednic. Dar acum e acuzat de omor şi nu mai dau pentru viaţa lui nicio marcă. Desigur că au să-i taie capul.

— Negreşit, dacă dânsul va aştepta până atunci, şopti stăpânul cuibului criminal. Însă e ceva în aer, măria ta, şi de multe ori se întâmplă că gâdele găseşte colivia goală când se duce să ia pe condamnat la toaletă.

— Ah! înţeleg, răspunse Marco şi se ridică. Pentru mine o să fie totuna. Magistru e omul care-mi trebuie. Îndată ce va fi liber, să-mi dai de veste, Tom.

Contele Marco ieşi din contuarul privat şi fără să se oprească câtuşi de puţin în cârciumă, plecă tot aşa pe neaşteptate cum sosise.

Ceasornicul anunţă ora întâi a zilei următoare.

Ca şi cum sunetul clopotului ar fi fost un semnal, toţi muşteriii „Iepurelui alb” se sculară şi plecară şi dânşii.

Mergeau în afacerile lor.

S-a constatat că tâlharii preferă vremea dintre orele unu şi trei noaptea, ca să spargă şi să prade casele sau să comită omoruri.

Într-adevăr atunci dorm oamenii mai greu, în primul somn.

Şchioapa, bărbatul ei şi Piticul plecară şi dânşii după ceilalţi, din cârciuma criminală.

Într-un moment, când Piticul se afla ceva mai înainte, Mathias se plecă la urechea femeii sale:

— Ai vorbit cu Lăcătuşul?

— Da, răspunse dânsa, ne aşteaptă în grădina publică.

— Dar Piticul o să meargă pe-acolo cu noi?

— I-am spus că avem de făcut o mică cursă de afaceri şi a zis că ne însoţeşte.

În momentul acela Piticul strigă dinainte:

— Ce dracu, mergeţi mai iute. Ia spuneţi-mi, v-aţi chibzuit asupra propunerii ce v-am făcut?

— Da, ne-am chibzuit, răspunse muierea cu piciorul de lemn.

— Şi ce aţi hotărât?

— O să-ţi spunem mai târziu, după vreun sfert de ceas. O să ne mai consultăm încă asupra unui mic lucru.

Câteşitrei iuţiră paşii şi curând ajunse în grădină.

— Ei, acum să-ţi fac cunoscut hotărârea noastră, zise şchioapa, vino şi dă mâna încoace.

Piticul nu stătu la îndoială şi-şi puse amândouă mâinile într-ale şchioapei.

În aceeaşi clipă se simţi apucat de cap pe dindărăt şi tras înapoi; apoi o mână grea i se puse pe gură în vreme ce femeia îi ţinea mâinile încleştate într-ale ei, paralizându-i orice mişcare de apărare.

Piticului îi ieşeau ochii din orbite. El ghici cu groază că dăduse într-o cursă mişelească. Nu-şi făcea nicio iluzie asupra situaţiei de spaimă în care se afla. Văzu apărând din întunericul nopţii pe Lăcătuşul însoţit de alţi patru muşterii de la „Iepurele alb”, şi când se convinse că aceştia erau deja înţeleşi cu Mathias şi femeia lui, ştiu numaidecât ce soartă îl aştepta.

Lăcătuşul îi dădu fără de veste în piept un pumn teribil, sub a cărui greutate s-ar fi rostogolit la pământ dacă n-ar fi fost ţinut de şchioapă şi de bărbatul ei.

— Aşadar, tu eşti privighetoarea poliţiei! scrâşni uriaşul criminal. Stai, o să te învăţăm noi să sufli… Aduceţi iute sacul!

Cu o spaimă lesne de înţeles privea Piticul la pregătirile ce se făceau pentru dânsul.

I se legară straşnic mâinile la spate şi picioarele îl fură strânse de

asemenea cu un curmei gros. După asta, doi alţi vechi camarazi desfăcută un sac ce-l aveau la dânşii şi-l ţinură cu gura deschisă.

Lăcătuşul apucă pe micul om ca să-l trântească în sac.

Însă dânsul, cuprins de disperare cum era, se hotărî să nu-şi vândă viaţa aşa ieftin. Cu toate legăturile, el se zgudui, se suci o dată ţeapăn, pe neaşteptate, ca un şarpe.

În mişcarea asta, gura-i rămase liberă un moment.

Profitând de această împrejurare, Piticul scoase un ţipăt disperat de ajutor care răsună în noapte.

Lăcătuşul se supără foc.

— Ticălosul o să ne trădeze şi de astă dată! mugi el.

Şi se uită împrejur ca să vadă dacă vine cineva.

Într-adevăr veneau iute pe alee câţiva trecători ca să vadă cine ţipă şi de ce, la un ceas aşa târziu.

Piticul care auzi că cineva se apropie, strigă cât putu mai tare:

— Ajutor! ajutor!… vor să mă omoare!

Trecătorii se apropiau din ce în ce mai mult. Primejdia era gravă.

Criminalii, zăpăciţi, stătură un moment la îndoială.

Ei nu ştiau ce să facă, s-o croiască de fugă sau să stea pe loc.

În zăpăceala lor nici nu se gândeau să astupe gura Piticului care striga mereu într-ajutor.

Numai şchioapa nu-şi pierdu cumpătul în clipa asta grea.

Energia şi curajul nu părăseau niciodată pe această creatură infernală în circumstanţele grele.

De mai multe ori în întreprinderile tâlhăreşti, cu sângele ei rece, ea scăpă viaţa bărbatului ei, care se credea pierdut.

Uitându-se către noii veniţi, ea exclamă:

— Ah! domnilor, nu credeţi nicio vorbă din câte spune acest nenorocit. El e bărbatul meu. Sărmanul a înnebunit de-acum doi ani!.. Asta este o mare nenorocire pentru o sărmană femeie ca mine.

Piticul strigă:

— Ce spui, femeie, eu bărbatul dumitale?

Dânsul era cuprins de o mare disperare văzând că vorbele şchioapei au trecere.

El continuă cu o voce tăiată de supărare:

— Nu! adevărat, asta e o minciună neruşinată. Domnilor, toţi

aceştia sunt criminali care vor să pună capăt zilelor mele, pentru că sunt în serviciul poliţiei. Vă rog, domnilor, ajutaţi-mă, nu mă părăsiţi în mâinile acestor răufăcători care sunt căutaţi de poliţie. Ei trebuiau să fie arestaţi mâine, dar dânşii au prins veste şi mi-au întins o cursă ca să mă omoare spre a scăpa pe ei de poliţie. Ceea ce ei spun nu sunt decât minciuni.

— Uite aşa vorbeşte totdeauna, reluă şchioapa.

Dânsa îşi duse şorţul la ochi şi se prefăcu că plânge.

Cei de faţă erau cam emoţionaţi de această scenă ciudată.

Femeia fostului cantonier ştiu să profite de acest moment favorabil în care cei prezenţi păreau dispuşi să creadă vorbelor sale.

Ea reluă cu o voce plângătoare:

— Nenorocitul se crede mereu înconjurat de hoţi, de criminali. Nu este chip să-i iasă asta din cap! Uneori se înfurie, ca acum, ne loveşte, ne muşcă. De aceea îl ţinem legat.

Pentru Piticul se părea că nu mai e nicio scăpare.

Trecătorii ziseră deodată:

— Omul acesta e nebun cu adevărat, nu e îndoială.

Unul întrebă pe şchioapă:

— Dar de ce nu-l duci, doamnă, într-un balamuc? Acolo ar fi în siguranţă şi nu ţi-ar pricinui nicio supărare.

Nevasta fostului cantonier răspunse tot plângând:

— Vai, domnilor, a fost în balamucul doctorului Robin, dar ştiţi că balamucul acesta a ars de curând şi sărmanul meu bărbat mi-a fost înapoiat. Dar o să caut să-l pun în altă parte fiindcă nu-i chip să-l ţin acasă. Face o gălăgie de ridică mahalaua în picioare… Eu sunt disperată… Chiar ieri era să se întâmple o nenorocire mare acasă la mine… Era pe la douăsprezece, ceasul în care mănânc de obicei. Bărbatul meu, care toată ziua se arătase liniştit, îmi spuse că dorea să mănânce şi dânsul, dar că nu-i plăcea supa pe care o gătisem. Atunci mă hotărâi să mă cobor şi să mă duc la băcan ca să cumpăr ceva de-ale mâncării spre a mulţumi pe bărbatul meu şi a-l menţine într-o stare de linişte. Lăsai uşa deschisă şi mă coborâi după ce rugai pe un vecin să observe niţel pe nebun în lipsa mea. Când mă întorsei, după câteva minute, mă pomenii cu o gălăgie mare ce domnea în toată casa. Un copil din coridor, care intrase în odaia mea, era să fie

aruncat afară pe fereastră de către nebun, dacă n-ar fi alergat vecinii la ţipetele copilului.

Piticul tremura de furie şi spuma îi ieşise la gură; nici nu mai era în stare să vorbească.

Trecătorii plecară compătimind pe nenorocitul nebun. Astfel Piticul se găsi singur în mâna duşmanilor săi.

— Aşa, foarte bine, suntem iarăşi între noi, zise Lăcătuşul frecându-şi palmele. Să facem trădătorului proces scurt. Ţineţi de sac. Şi de se va mai zgâlţâi, îi sfărâm oasele.

Cu un ţipăt înăbuşit de groază şi oroare, nenorocitul Pitic dispăru în fundul sacului enorm care, precum bine ghicea dânsul, avea să-i fie sicriu.

Se simţi luat cu putere în spate de Lăcătuş, după ce sacul fusese legat la gură şi auzi următoarea conversaţie între dânşii:

— Acum ne ducem să-l trântim în apă!… Îl înecăm ca pe o pisică.

— Da, în apă.

Piticului îl clănţăneau dinţii în gură de groază.

Începu să plângă ca un copil şi să se roage de iertare.

— Ei, acum ai început să sufli în alt chip, zise Lăcătuşul râzând. Linişteşte-te, tinere, deşi nu eşti aşa mare la trup, tot ai să fii pentru peştii din râul Spree o mâncare delicată.

— Lăsaţi-mă, lăsaţi-mă să trăiesc, strigă nenorocitul. O să fac tot ce veţi zice, tot ce veţi vrea. O să vă descopăr un secret prin care voi toţi puteţi deveni fericiţi.

— Nu-l crede, zise femeia cu piciorul de lemn care se temea ca Piticul să nu vorbească de tezaurul cămătarului. Minte de data asta ca şi în trecut. Vrea să ne tragă pe sfoară. Hai, iute, nu se vede nimeni primprejur. Apucaţi de sac. Sus! aşa. Sunteţi gata?

— Unu, doi…

— Fie-vă milă! striga mereu Piticul, plângând.

— Trei! comandă şchioapa.

Şi în acelaşi moment un obiect negru se rostogoli în aer descriind un semicerc şi se afundă ca o săgeată în undele întunecoase care se împreunară asupră-i plescăind.

Sacul în care se afla Piticul se mai ridică o dată la suprafaţa apei şi atunci ucigaşii văzură cu spaimă că victima lor rupsese sacul cu dinţii

în ultima disperare şi-şi scosese capul afară.

Figura tremurătoare a Piticului pe care se zugrăvise spaima morţii, stătu câteva secunde afară din apă apoi se afundă din nou şi oglinda râului rămase iar liniştită, în întuneric.

LVIII – Tezaurul lui Jonas Bruck

Din ziua în care Jonas Bruck se convinsese că Büller îl înşelase şi o luase la sănătoasă cu suta de mii de mărci, dânsul devenise şi mai urâtor de oameni ca mai înainte.

Nu mai ieşea din casă, se îmbrăca cu hainele cele mai murdare pe care le avea şi trata pe credinciosul său Laib cu o asprime nemaipomenită.

Bătrânul Laib însă nu se sinchisea deloc de purtarea stăpânului său. Ori de câte ori era înjurat ca un surugiu, dânsul dădea din umeri şi zicea:

— Din câte mi-ai spus, am voit să înţeleg 50 la sută, însă n-am înţeles decât 25 la sută şi mi-au rămas în urechi numai 5 la sută. E ruşine ca Jonas Bruck să lucreze cu aşa dobândă. O! dar eu ştiu ce te doare de înjuri atâta, de trânteşti uşile, ştiu tot.

— Nu ştii nimic, răcni cămătarul. Eu nu mă gândesc la altceva decât la suta de mii de mărci pe care n-am s-o mai văd cât voi trăi.

Laib dădu din cap, al cărui vârf chel era înconjurat de plete albe.

— Nu-i asta pricina supărării dumitale, zise dânsul; eşti destul de bogat ca să nu simţi pierderea a o sută de mii de mărci. Motivul mâhnirii şi furiei dumitale este că ţi-ai respins fiica, ai alungat-o în depărtare, la mizerie şi pierzanie.. Şi de ce mă rog?…

— De ce? întrerupse Jonas Bruck, Ştiu eu de ce. N-am poftă să vorbesc cu tine despre asta. M-am săturat de istoriile vechi. Amintirea despre fiica mea am îngropat-o de multă vreme. Nu vreau să mi-o mai dezgropi tu. Înţelegi?… Hai, du-te acum şi aprinde lumânările pentru că e sabat în seara asta şi stelele au răsărit.

— Stelele au răsărit pe cer, repetă bătrânul Laib cu glas tremurător pornind spre uşă, dar tu, Jonas Bruck, ai alungat de pe cerul tău pe cea mai frumoasă, curată şi limpede stea. O să vină un timp când în zadar ai să te rogi ca dânsa să-ţi mai trimită razele ei printre nori!…

După un sfert de ceas ardeau în camera cămătarului lumânările de sabat. Jonas Bruck stătea cu cartea dinainte, cu capul rezemat pe mână. Însă nu citea deloc.

Rândurile îi jucau înaintea ochilor în vreme ce mintea îi luneca, când la suta de mii de mărci, când la vorbele ce-i spusese Laib despre fiică-sa.

Într-un moment aceste două dureri se uniră într-una.

Această durere era foarte tare.

Evreul îşi plecă capul pe carte şi plânse.

Poate erau primele lacrimi ce zgârcitul evreu le vărsa.

Oare nu suportase el cele mai mari nenorociri ce pot lovi inima unul tată, consolându-se la gândul că butoaiele din pivniţă erau tot pline cu aur?

În acest moment uşa se deschise încet.

Credinciosul servitor, Laib, intră fără să facă zgomot.

Această slugă care-şi iubea stăpânul, avea ochii scăldaţi în lacrimi.

El se apropie de Bruck.

Văzând pe stăpânul său suspinând, îi zise cu glas blând:

— Nu dispera. Pune-ţi nădejdea în Dumnezeu, căci dânsul o să trimită pe Rosa îndărăt în casa asta. Ea o să aducă aici puţină lumină şi fericire. Steaua pe care dumneata n-ai apreciat-o cum se cuvenea, va lumina iar calea vieţii dumitale şi-ţi va arăta drumul care duce la fericire. Vocea ei va fi o muzică cerească care-ţi va aduce o dulce linişte până acum necunoscută inimii dumitale. Somnul îşi va întinde iar aripile lui peste ochii dumitale, lăsându-te a gusta din repausul pe care demult îl doreşti în zadar.

Bruck, la aceste vorbe de speranţă, la acest tablou de fericire, ridică puţin capul şi zise cu o adâncă tristeţe:

— Dragul meu Laib, aceste sunt vorbele unui poet.

— Nu, stăpâne, răspunse servitorul, aceste sunt vorbele unui om care are nădejde în Dumnezeu, în acel Dumnezeu care nu părăseşte pe copiii lui credincioşi.

Însă cămătarul răspunse:

— Din nenorocire, pentru mine, florile nădejdii au îngălbenit, parfumul lor s-a risipit în vânt. Acum nu mai rămâne decât spectrul negru al disperării. N-am ştiut să păstrez fericirea când ea şedea în

casa mea, de aceea a plecat şi nu se va întoarce niciodată.

— Speră, îţi zic, continuă sluga, speră şi Dumnezeu nu te va părăsi.

— Ei bine, reluă Bruck, voi mai spera câteva zile. Dacă peste câteva zile nu se va îndeplini dorinţa mea, atunci totul s-a isprăvit pentru mine.

— Bine, stăpâne. Viitorul este al oamenilor curajoşi, să fii deci cu curaj şi speranţa nu va fi zădarnică.

Apoi schimbând tonul, credinciosul servitor continuă:

— Acum însă scoală-te şi ştergeţi ochii, căci un domn şi o doamnă aşteaptă afară zicând că au de vorbit cu dumneata într-o afacere importantă. Înţelegi că nu trebuie că ei să-i ghicească emoţia. Mai cu seamă că nu ştiu ce caută aici.

Dar Bruck se arătă foarte rece şi nu părea deloc dispus să primească pe vizitatori.

— Sabatul a început, răspunse cămătarul, şi nu mă ocup de nicio afacere până nu va fi trecut.

— Aşa am spus şi eu străinilor, dar dânşii nu vor să înţeleagă. Femeia ar fi voit să se retragă dar omul i-a zis: „Nu trebuie să te întorci, doamnă Büller, până nu-ţi vei face datoria…”

Jonas Bruck sări în sus ca şi cum ar fi călcat pe un şarpe veninos.

— Ce, ce spui? strigă dânsul. Cum ai zis că se numeşte doamna?

— Doamna Büller, am zis.

— Atunci, iute, Laib, pofteşte-i înăuntru, vreau să le vorbesc. Du-te iute, să nu plece.

Rămânând singur în casă, Jonas începu să se plimbe încoace şi încolo, frigurile gheşefturilor îl prinseră şi îl zguduiră.

— Aşadar, vine la mine femeia înşelătorului, murmură dânsul. Vine poate să-mi ofere o parte din banii pierduţi. Ce o să-mi dea oare? Desigur că nu 50 la sută. O să-mi arunce o firimitură ca să mă ţină în loc, să mă oprească de a alerga după tâlhar. Însă mie nu-mi trebuie firimituri. Vreau tot sau nimic.

Laib deschise amândouă canaturile uşii şi intră înăuntru o femeie cu un văl negru pe faţă însoţită de un om mic, bătrân.

Jonas Bruck se opri în mijlocul camerei şi fără a face vreo mişcare se uită ţintă la noii sosiţi. Când femeia voi să-şi spună numele, el îi tăie vorba zicând:

— Ştiu cine eşti, nu mai pronunţa numele care-mi străpunge inima ca un pumnal. Vreau numai să ascult ce ai să-mi spui.

— Ai dreptate, răspunse doamna Büller, îţi înţeleg durerea.

Jonas râse amar.

— Dacă am dreptate, strigă dânsul, era nevoie să vii să-mi spui tocmai dumneata asta? Da, am dreptate ca soarele lui Dumnezeu ziua şi ca lumânarea cea de colo seara. Bărbatul dumitale a venit la mine ca un înşelător, ca un tâlhar, însă n-a furat ca un hoţ de rând, ci a luat cu ridicata… O sută de mii de mărci, înţelegi? O sută de mii!

— Dă-ne voie să spunem şi noi ce avem de spus, zise Tobias Knabe, însoţitorul doamnei Büller. Dumneata nu poţi să ştii pentru ce-a venit doamna Büller aici…

— Ba ştiu, ţipă evreul. A venit să-mi zică: „Bruck, să fim tot prieteni, cât să-ţi dau la sută din banii furaţi?" Iată, asta o să-mi zică.

Doamna Büller şi contabilul schimbară o privire de mare încurcătură. Dânşii stăteau la îndoială.

— Te înşeli, domnule Bruck, reluă femeia fugitului după o mică pauză. Suntem atât de nenorociţi că nu putem să-ţi oferim nici cea mai mică despăgubire. Büller nu ne-a lăsat nimic, a luat tot…

— Tot! chiar tot! bolborosi evreul în vreme ce i se zugrăvi pe figură o mare spaimă şi buzele-i tremurau.

— Da; eu de-aici înainte trebuie să muncesc cu mâinile ca să-mi hrănesc copiii, reluă femeia, am să încep o nouă viaţă şi nu vreau să am nicio amintire de cea veche. N-am să iau din casă nicio lingură, niciun pai…

— Treaba asta nu te mişcă pe dumneata, Jonas Bruck? zise Tobias. Dumneata ai pierdut mulţi bani, e adevărat, însă doamna Büller a pierdut de o mie de ori mai mult. Şi-a pierdut fericirea întregii vieţi.

Evreul dădu din umeri. Simţea el o înduioşare, dar iute o respinse. Voia să fie rece şi nesimţitor la nevoia altuia.

— Dânsa e femeie şi suferinţa îi vine de la bărbatul ce şi-a ales. Eu însă am dat bani şi nu pot să arăt nicio cruţare pentru omul care m-a prădat.

— Nici eu nu zic să arăţi vreo cruţare, exclamă femeia. Am venit aici într-adins să-ţi spunem unde stă Büller ascuns.

Cămătarul fu surprins. Făcu doi paşi îndărăt şi murmură:

— Curios lucru! Foarte curios! Nevasta vine să-mi spună: „Iată bărbatul meu, stă pitit acolo. Du-te şi-ţi ia dreptul!” E ceva nemaipomenit!

Întoarse capul şi se uită o dată lung şi cu neîncredere la tânăra femeie.

— Acesta e un fenomen rar, continuă dânsul, o minune femeiască sau… o cursă în care eu desigur n-am să cad.

Tobias Knabe ridică capul cu semeţie.

— Te opresc să vorbeşti doamnei Büller pe tonul acesta, exclamă dânsul. Am venit aici numai ca să-ţi dovedim că n-avem nimic a face cu şarlatanul Büller, că nu mâncăm cu el dintr-o strachină. Dumneata însă dacă ai o idee aşa de proastă de doamna Büller, nu ne rămâne decât să ne întoarcem de unde am venit fără să-ţi dăm nicio informaţie.

— Staţi mă rog, zise evreul oftând, staţi niţel. E nevoie de oarecare chibzuială asupra unui aşa lucru important Am considerat şi consider pe doamna ca cea mai onorabilă femeie din lume… Dar închipuie-ţi păţaniile mele şi spune-mi cine n-ar deveni neîncrezător chiar cu cei mai buni oameni după atâtea trageri pe sfoară.

— Să venim dar la fapt, întrerupse contabilul. Dumneata ai fost vătămat în interese de Büller şi nu e decât foarte drept şi logic să-ţi cauţi despăgubire îndată ce vei afla cuibul fugarului. Află deci că Büller stă pitit în Hamburg. Iată scrisoarea ce un prieten al meu a primit-o de la casa de bancă Fregusson & Co. din Hamburg.

Scoase o hârtie şi citi:

„S-a prezentat la biroul nostru un domn Max Büller, proprietarul unei firme de-acolo, cerând grabnic 7.000 de mărcii şi arătând o scrisoare de la dumneavoastră.

Aflând că el voia să plece în America pe vaporul „Cimbria”, ne-am temut să nu fie la mijloc o şarlatanie. Vă rugăm să ne confirmaţi dacă trebuie să dăm banii sau nu.”

Evreul luă scrisoarea, o privi şi o scăpă din mână, cuprins cum era de emoţie.

— Ce aţi făcut după primirea acestei scrisori? întrebă el în sfârşit.

— Ne-am rugat de prieten să telegrafieze să nu i se dea bani. Acum ne gândim şi noi la ceea ce trebuie să mai facem.

Evreul începu să se plimbe prin odaie cu paşi mari, apoi oprindu-se înaintea femeii o întrebă privind-o ţintă în ochi:

— De ce nu urmăreşti dumneata pe necredinciosul dumitale bărbat? De ce nu te afli acum pe drum către Hamburg, spre a-l smulge din braţele amantei lui?

— Pentru că oricine în lumea asta nu caută şi nu urmăreşte decât ceea ce e de preţ, răspunse nevasta lui Büller. Mă înţelegi?

— Te înţeleg, răcni Bruck, te înţeleg bine. Dar dacă dumneata nu socoteşti că e de preţ bărbatul dumitale, socotesc eu că sunt de preţ banii mei, şi dacă dumneata laşi pe mizerabil să fugă peste ocean, eu n-am să-l las. Chiar în astă seară plec la Hamburg ca să-l dau pe mâna poliţiei.

— De la asta nu te pot opri, zise Matilda, şi chiar nu te pot ruga ca să n-o faci. Călătoreşte cu Dumnezeu şi-ţi urez izbândă.

Se întoarse spre uşă ca să plece. Însă contabilul trebui s-o susţină, căci de-abia se ţinea pe picioare.

— Curioasă femeie, şopti Jonas în urmă, curioasă şi poate cinstită.

Deodată începu să strige tare:

— Laib! Laib!

Bătrânul servitor dădu năvală în casă, speriat.

— Ce strigi aşa, domnule Bruck? zise el. Ce dracu, crezi că sunt surd?

Una dintre slăbiciunile bunului bătrân era că nu voia cu niciun chip să recunoască că e surd.

— Adu-mi lada de călătorie, porunci cămătarul, trebuie să plec la Hamburg chiar în astă-seară.

Laib făcu un pas îndărăt, îngrozit.

— Azi nu-i cu putinţă să pleci, zise dânsul cu hotărâre, ai uitat că e sabat?

— N-am uitat, răcni Bruck. Dar trebuie oare s-aştept ca şarlatanul să treacă în America? Hai, du-te şi fă ce-ţi zic. Peste un ceas trebuie să fiu la gară.

Bătrânul Laib îşi plesni amândouă mâinile de capul său pleşuv.

— S-a smintit de tot, murmura dânsul, vrea să comită marele păcat

de a călători în vreme de sabat. Dumnezeu nu lasă aşa faptă nepedepsită.

Văitându-se şi bătându-se mereu cu pumnii peste cap, aduse o ladă mică şi începu să pună în ea nişte haine şi primeneli.

Bruck stătea de faţă şi-l zorea grozav. La fiecare minut scotea ceasornicul şi se uita să vadă de n-a întârziat la tren.

În vremea asta pronunţa bucăţi de fraze şi vorbe singuratice.

Îşi închipuia deja pe Büller legat burduf şi adus îndărăt la Berlin.

În sfârşit, fu gata de călătorie. Laib duse lada jos şi trebui – spre marea sa părere de rău – să alerge după o birjă, înainte de a se opri bine, Bruck sări în ea, cu lada în mână, apoi trase pe Laib aproape de el şi-i şopti în ureche conjurându-l să-şi facă ochii în zece ca să nu intre vreun hoţ în casă.

Trăsura porni; Laib o urmări cu privirea până întoarse colţul apoi se întoarse gânditor în casă.

— Jonas Bruck, murmură dânsul, demult ai început să nu-mi mai placi. Asta nu mai e la tine hărnicie de afaceri, ci e lăcomie neînfrânată de bani… Ce faci tu oare ceasuri întregi în pivniţă, uneori zile întregi?

Bătrânul Laib nu era tocmai curios, totuşi îl ardea dorinţa de-a şti ce ispravă făcea cămătarul în pivniţă, a cărei cheie o ţinea mereu la el, chiar noaptea, şi unde nu călcase vreodată altă fiinţă decât dânsul.

În vreme ce servitorul îşi făcea tot felul de întrebări în privinţa asta, fără să le găsească vreun răspunse, ajunse în camera unde ardeau lumânările sabatului. Deodată rămase ca împietrit cu ochii zgâiţi.

Pe masă, la câţiva paşi de dânsul era o cheie de fier.

Era aceeaşi cheie pe care stăpânul său o ţinea la el cu cea mai mare îngrijire, zi şi noapte, era cheia de la pivniţa tainică.

Jonas Bruck o uitase acolo în zăpăceala de a nu scăpa trenul.

Figura bătrânului Laib se strâmbă într-un rânjet de bucurie.

Secretul era acum în mâna lui.

Se repezi la masă, ca şi cum se temea să nu-i apuce altcineva înainte, apucă cheia, o suci, o întoarse în mână, o privi de-aproape.

Fără îndoială că era cheia pivniţei, fiindcă niciodată n-o mai văzuse cu celelalte chei.

— Aş putea acum să mă cobor în pivniţă, îşi zise în sine bătrânul

evreu, aş putea să dau de o taină care poate fi pentru mine un izvor de câştig.

Ochii lui bătrâni şi obosiţi scânteiau de lăcomie.

Dusese până atunci o viaţă întreagă de sărăcie, lipsuri şi înjosire.

Excepţie între coreligionarii săi, nu prea avusese tragere de inimă pentru avere.

În tinereţe, căpătase o moştenire de câteva mii de taleri.

Un altul să fi fost în locul lui s-ar fi apucat îndată de vreun negoţ, el însă ţinea banii în mână, neştiind ce să înceapă. Atunci se întâlni cu Jonas Bruck care era sărac lipit şi-i dădu lui banii ca să-i speculeze.

Jonas Bruck ajunsese curând bogat şi luase la sine ca servitor pe stăpânul capitalului începător.

Şi acum Laib ţinea în mână cheia prin care putea să dea de urma unul secret ce i-ar fi dat în palmă pe cămătar.

— Nu, nu! murmură servitorul, punând cheia îndărăt pe masă, la ce mi-ar folosi şiretlicurile şi tertipurile, acum când sunt bătrân şi cu un picior în groapă? Ce-aş face cu câteva mii de taleri pe care i-aş lua? Cu ei n-am să mă îngrop şi tânăr n-au să mă mai facă.

Trecu iute în cealaltă cameră ca să nu mai vadă cheia.

Însă orice făcu şi orice luă în mână, gândul lui tot la cheie se întorcea. Deodată, fără să ştie el însuşi cum, se trezi din nou lângă masă cu cheia în mână.

Peste câteva minute cobora încet şi cu băgare de seamă îngusta scară ce ducea în pivniţă casei, având în mână un felinar mic.

Ajungând înaintea uşii de fier, bägă cheia în broască şi deodată se cutremură.

— Dar dacă Bruck se întoarce? se gândi dânsul. Se poate să fi scăpat trenul… Mă omoară de mă vă găsi aici.

Se întrebă de n-ar fi mai bine să se întoarcă fără să deschidă pivniţa.

Un glas intern îl îndemna parcă la asta.

Totuşi la urmă curiozitatea îl învinse. El întoarse cheia de trei ori.

Uşa ar fi trebuit să se deschidă acum. Speranţă zadarnică; ea rămase neclintită.

— Aşa a fost să fie, zise Laib tare ca şi cum s-ar fi adresat unei a doua persoane. Vezi că nu se poate deschide? Uşa o fi având vreun

clenci secret şi mai curând aş sparge zidul acesta, adăugă dânsul dând cu pumnul în zid, decât s-o casc atâta ca să intre un vierme.. Dumnezeule! ce e asta?

Dând cu pumnul în perete, Laib nimerise din întâmplare secretul uşii şi acum avea înainte-i o gaură atât de mare ca să intre un om.

Cu o nespusă frică, servitorul pătrunse în pivniţă şi când văzu acolo, de jur-împrejurul său saci, lăzi, butoaie, cutii pline cu aur mai alb şi mai gălbui, îşi simţi inima slăbănoagă bătând cu o vioiciune demult uitată şi prin vene curgându-i sânge fierbinte.

Erau în pivniţă bogăţii imense care făceau din stăpânul lor cel mai bogat om din Germania.

Şi totuşi, acel stăpân, cămătarul, negustorul neobosit, care se tăvălea în ţărână pentru câţiva pfenigi, se plângea mereu de sărăcie!

O bucurie sălbatică cuprinse pe servitor.

Ca însufleţit de o putere drăcească, se întoarse la uşă, o închise pe dinăuntru şi apoi ţinând felinarul sus, privi încă o dată de jur-împrejur.

— Acesta e tezaurul lui Jonas Bruck, murmură dânsul, şi eu bătrânul, dispreţuitul Laib, mereu considerat de prost şi călcat în picioare, mă aflu stăpân peste tot aurul acesta. N-am decât să întind mâna ca să iau cât îmi place. Şi de ce n-aş lua? Bruck s-a făcut bogat prin banii mei. Eu m-am târât o viaţă întreagă în suferinţă. De ce să nu-mi iau capitalul cu dobânzi dacă nu cu jumătate din folos?

Puse felinarul pe o ladă şi, tremurând de lăcomie şi emoţie, se plecă asupra unui butoiaş plin cu aur şi prin nimic acoperit.

Îşi băgă amândouă mâinile în marea lucitoare de monede şi începu să-şi umple buzunarele, mai întâi ale hainei, apoi ale vestei, ale pantalonilor, scuturându-le mereu ca să încapă tot mai mult.

Cum stătea plecat pe butoi, nu simţi, nu avu cum să observe că de după o cutie mare se ridică o umbră şi începe să păşească încet-încet spre dânsul.

Era Mathias, fostul cantonier.

Într-un alt colţ al pivniţei stătea pitită muierea cu piciorul de lemn şi se uita la bătrânul servitor cu nişte ochi de tigroaică.

Ajungând lângă Laib, Mathias ridică asupra capului lui o bară grea de fier, apoi se uită întrebător la nevastă-sa.

— Dă de-l omoară! strigă şchioapa.

În aceeaşi clipă bara căzu, repezită cu o mare forţă asupra capului pleşuv al servitorului; acesta dădu un ţipăt înăbuşit şi căzu jos grămadă.

Sângele şi creierii îi ţâşneau în toate părţile, acoperind acel aur rece, aducător de nenorocire şi căruia omenirea îi datorează toate calamităţile.

Mathias se puse în genunchi pe pieptul bătrânului şi-l apăsă până nu-i mai auzi răsuflarea.

— A murit? întrebă Şchioapa.

— A murit şi s-a răcit, răspunse ucigaşul. Să-l îngropăm oare?

— Prostie! răspunse femeia. N-avem vreme să ne ocupăm de asta. Să luăm iute aurul şi să fugim. Ce nu vom putea lua, vom ascunde undeva. În siguranţă nu putem sta decât până mâine în casa Piticului.

Ucigaşul şi nevasta sa se apucară de lucru în tăcere, cu mare grabă.

Începură să care aur prin gaura pe care Piticul şi-o făcuse pentru sine.

Cadavrul lui Laib se răci într-un colţ al pivniţei. Din ţeasta sfărâmată picura mereu sânge. Cu aur roşu se amesteca sânge roşu.

Camera de bani a lui Jonas Bruck devenise o cameră mortuară.

LIX – Avize secrete

— Ah! nu cumva te deranjez, surioară? întrebă contele Artur Fernau intrând către amiază în budoarul Rosamundei.

Contele găsi pe soră-sa în mijlocul unei mulţimi de stofe, cutii şi ziare de modă.

Era acolo cu o damă în vârstă, elegant îmbrăcată.

Tânăra contesă răspunse cu amabilitate:

— Nu mă deranjezi deloc, iubite Artur. Voi fi la dispoziţia ta, dacă aştepţi chiar aici câteva minute.

Apoi, uitându-se către dama bătrână, Rosamunda continuă:

— Dumneaei este doamna Trumeaudette, cea mai vestită croitoreasă din Berlin… Vreau să-mi hotărăsc azi costumul de mireasă. Ai putea să-mi fii de ajutor într-asta, ce zici?

— Cred, iubită soră, că sfatul meu n-ar putea să-ţi fie de vreun folos în ce priveşte moda, răspunse contele Artur, aşezându-se pe un fotoliu de catifea de culoare măslinie.

Şi continuă, arătând pe doamna Trumeaudette:

— De altfel nici n-ai trebuinţă de mine, de vreme ce o ai chiar aici pe doamna Trumeaudette. Renumele ei este atât de mare şi de cunoscut, încât n-ai să greşeşti, ascultându-i sfatul. De astă dată ai alături pe cea mai pricepută în acest domeniu.

— Domnul conte este mult prea amabil, zise doamna Trumeaudette măgulită.

Şi se plecă adânc înaintea contelui.

Apoi reluă:

— Sunt sigură însă că domnişoara are tot atâta trebuinţă de părerea fratelui său cât şi de a mea…

Contele ripostă:

— Dumneata ştii, doamnă Trumeaudette, că nouă bărbaţilor ne place o rochie numai când e gata şi îmbrăcată, dacă cu adevărat e bine aleasă şi bine făcută… înainte de asta am fi în mare încurcătură să ne pronunţăm într-un fel.

— Te înşeli, domnule conte, zise modista. Sunt bărbaţi care se pricep mult la îmbrăcămintea femeiască. Am eu multe cliente care nu se îmbracă decât după gustul şi dorinţa bărbaţilor lor.

— Un astfel de bărbat nu mi-ar plăcea mie, răspunse Rosamunda. Omul trebuie să aibă lucruri mai serioase decât luxul soţiei.

Pe urmă, schimbând tonul, tânăra contesă continuă:

— Ei bine, doamnă Trumeaudette, eu cred că mătasea asta de culoarea heliotropului mi-ar şedea bine.

— De minune, contesă, mai cu seamă dacă-i voi pune garnitură de Bruxelles şi un rând de mirt înflorit, peste care să cadă voalul.

Rosamunda, uitându-se către conte, îl întrebă:

— Eşti şi tu de părerea asta, iubite Artur?

— Întru totul, răspunse contele.

Însă în momentul acela Artur părea a se gândi la altceva.

Şi ceea ce-l preocupa nu se arăta a fi de veselie.

Privirea îi era cam posomorâtă şi buzele-i erau încreţite în chip de dezamăgire.

Rosamunda, care nu observă că gândul fratelui el era aiurea, zise:

— Atunci aleg stofa asta. Te rog, doamnă Trumeaudette, vino mâine şi o să vorbim asupra amănuntelor. N-o să ai timp mult pentru confecţionarea rochiei.

— Am auzit că nunta o să fie peste 10 zile. Atunci într-adevăr vremea e scurtă, dar cu silinţă vor ieşi bine toate.

După ce mai vorbiră puţin despre lucrurile cele mai grabnice pe care modista trebuia să le pregătească, aceasta îşi luă ziua bună înclinându-se adânc.

Un servitor îi duse mostrele în trăsură şi dânsa plecă pe la alte cliente, tot dame distinse.

Fratele şi sora rămaseră singuri.

Rosamunda se puse pe genunchii fratelui ei ca şi cum ar fi fost o copilă mică.

Şi, cu o graţie copilărească, îşi puse amândouă braţele pe după gâtul lui Artur.

Contele, cu toată silinţa ce-şi dădea, nu putea să-şi ascundă tristeţea ce-i apăsa inima în acel moment.

— De ce e aşa posomorâtă privirea ta? îl întrebă fata. Nu-ţi pare bine că te afli lângă mine sau nu eşti mulţumit că nunta e atât de apropiată?

Contele răspunse cu un ton de melancolie:

— Scumpa mea Rosamunda, deşi fericirea ta mă preocupă mai mult decât a mea şi deşi sper cu siguranţă că ai să fii fericită, totuşi nu-mi pot alunea gândul că tu o să mă părăseşti… Atunci eu, Rosamunda, o să rămân singur…

Şi el mângâie mâna catifelată a fetei.

— Nu, n-ai să fii singur, exclamă Rosamunda. Tu ai să mergi cu noi la Drachenburg, ai să trăieşti cu noi şi ai să fii fericit.

— Scumpă copilă, acolo unde se opresc două fiinţe ce se iubesc, o a treia este supărătoare. Eu nu ştiu dacă prezenţa mea o să facă mereu plăcere bărbatului tău.

— Marco te iubeşte, răspunse Rosamunda, şi nu cred să ai cu el vreodată cea mai mică neînţelegere.

— Şi eu sper să trăiesc cu Marco în cea mai bună prietenie… însă numai pe cât te va face fericită… Şi tocmai lucrul acesta din urmă îmi

dă mie de gândit, Rosamunda.

Fata sări în sus.

— Ce, te îndoieşti de Marco? exclamă dânsa.

— Nu mă îndoiesc de onorabilitatea lui, răspunse contele Artur, n-am cel mai mic motiv pentru asta. Însă uneori mă apasă un sentiment aşa ca şi cum am fi procedat prea repede cu formarea proiectului de căsătorie… Contele Marco e dintr-o familie nobilă prea puţin cunoscută în Berlin… E adevărat că dânsul mi-a arătat o mulţime de hârtii care-i dovedesc naşterea…

— Frate, întrerupse Rosamunda, eu am să iau pe omul pe care-l iubesc, fie el şi un cerşetor. Marco însă e nobil şi spre a-şi dovedi originea, n-are nevoie nici de certificate, nici de o cronică a spiţei. Întreaga lui fiinţă, natura lui distinsă sunt destule dovezi.

— Tu vorbeşti ca o copilă în inima căreia dragostea a prins rădăcini adânci, răspunse Artur. Mie îmi place să te ascult, dar crede-mă că n-aş fi deschis conversaţia asupra acestui subiect dacă n-aş fi fost deşteptat de oarecare avize secrete.

— Avize secrete! repetă Rosamunda, ah! pricep ce e la mijloc… Ţi s-au trimis şi ţie oarecare scrisori în care contele Marco este calomniat în chipul cel mai josnic. Nu-i aşa, Artur?

— Nu, zise contele apucând mâna frumoasei sale surori. De-ar fi fost scrisori anonime, le-aş fi aruncat la coş, fără să le dau cea mai mică atenţie. Dar sunt avize venite de la cineva din apropierea noastră, de la cineva din casa noastră.

Se făcu o tăcere adâncă.

Amândoi erau adânc emoţionaţi.

Nici unul, nici altul nu îndrăznea să rupă această tăcere mormântală.

După câteva minute, fata, nemaiputând suferi această stare de nesiguranţă, care pentru ea era mai rea decât moartea, exclamă:

— Asta nu se poate! E cu neputinţă!… Dragă frate, bagă de seamă să nu fii înşelat… Ştii că este cineva care ar fi dorit să sfărâme legăturile care mă unesc de Marco şi care strângându-se tot mai tare au să ne aducă la altar unde preotul are să ne unească pentru veci cu binecuvântarea lui. Nu uita, Artur, că acest om s-a declarat duşman al contelui Marco chiar în faţa ta. De la acest om te poţi aştepta la orice

încercare…

Artur părea şi mai întristat auzind vorbele surorii sale.

El se uită la dânsa cum stătea înaintea lui.

În ochii lui Artur se citea o adâncă melancolie.

Apoi zise cu o voce slabă:

— Rosamunda mea, iubirea ta către Marco te face nedreaptă! În orbirea ta acuzi omul a căruia loialitate e cunoscută de toată aristocraţia din Berlin. Lordul Nelson, prin calităţile lui rare şi prin averea sa, ar putea să aspire la mâna oricărei domnişoare oricât de sus pusă. Cu toate că-l stimez foarte mult pe Marco şi sunt sigur că îşi va da orice silinţă pentru a te face fericită, nu pot să dispreţuiesc pe lordul Nelson şi regret din toată inima incidentul neplăcut care l-a depărtat de casa noastră. Poate dacă el s-ar fi prezentat înainte de Marco, tu l-ai fi iubit. De aceea nu te mai gândi să învinovăţeşti pe lordul Nelson, căci acuzaţiile nu vin de la el. Rosamunda, fii justă cum eşti bună şi recunoaşte că ai greşit. Inima ta curată să nu se păteze cu o ură care loveşte pe nedrept omul cel mai vrednic de stimă.

Buna copilă se aruncă la pieptul fratelui el.

Acesta o cuprinse în braţe şi apropiindu-şi buzele de fruntea fetei o sărută cu iubire.

Desfăcându-se din îmbrăţişare, Rosamunda zise:

— Dar atunci… de la cine vine acuzaţia acesta laşă?

În loc de replică, contele scoase din buzunar vreo 10–12 bileţele din câte o foaie şi le arătă fetei uimită.

— Vezi, zise dânsul, biletele astea conţin unul şi acelaşi aviz, anume că contele Marco este un aventurier care o să aducă nenorocire asupră-ţi. Prin toate astea sunt invitat să amân căsătoria sau să-mi retrag învoirea, ceea ce ar fi mult mai bine, zice avizatorul.

Rosamunda era dureros lovită.

Sărmana fată nu putea să-şi ascundă mâhnirea.

Ea se uită cu băgare de seamă la fiecare bilet.

Artur, care observa toate mişcările surorii sale şi citea în ochii ei emoţia dureroasă ce încerca, era mişcat şi regreta că comunicase tinerei fete lucruri care o întristau.

În sfârşit, răpitoarea fată îşi ridică capul şi zise supărată:

— Scrierea din biletele astea e prefăcută.

— Lucru curios şi important, zise contele, este însă că am găsit pe rând toate aceste bilete numai în locuri unde nu poate ajunge decât cine cunoaşte împrejurările traiului nostru.

— Ei, cum aşa?… îl întrebă contesa cu curiozitate. Sunt oare mistere în casa noastră? Se petrec lucruri neobişnuite?

— Pe unul dintre biletele, reluă Artur, l-am găsit de pildă prins cu un ac de perină când m-am dus să mă culc…

Tânăra fată îl întrerupse iar:

— Se poate una ca asta?

— Ăsta este curatul adevăr… Pe altul l-am găsit în buzunarul halatului, pe altul pe masa mea de scris, şi aşa mai departe.

— Dar cine o fi făcut asta?… O persoană străină pătrunde aici… Dar cum se poate asta, când avem în serviciul nostru servitori de care nu ne putem îndoi?… Cum îţi explici tu, Artur, toate acestea?…

— Explicaţia o vom găsi mai pe târziu. E vădit însă că avizatorul e mereu pe-aproape de noi.

— Oricum ar fi, răspunse Rosamunda, necunoscutul denunţător urmăreşte un scop personal şi calomniază pe conte.

Şi, foarte supărată, continuă, aruncând biletele pe o masă:

— Nu vreau să mai aud nimic despre asta. Aici este la mijloc o mişelie care merită să fie pedepsită.

Se duse iute la fereastră.

Fratele el o observă cum îşi şterge pe furiş lacrimile pe care durerea le storcea din frumoşii ei ochi.

Cât de mult simţi dânsul părerea de rău că tulburase pacea Rosamundei, el care o iubea atâta încât nu s-ar fi dat înapoi de la orice jertfă pentru a o face fericită, pentru a vedea mereu buzele ei trandafirii surâzând şi veselia întipărită pe faţa ei îngerească.

Ca s-o împace, el schimbă îndată subiectul conversaţiei.

— Însă am să-ţi comunic şi o ştire plăcută, frumoasa mea soră. Azi-dimineaţă am primit o scrisoare de la Stubernauch în care-mi spune că poate ieşi din spital. Eu zic să îl aducem aici la noi ca să petreacă timpul de convalescenţă.

— Asta e într-adevăr o ştire de bucurie, exclamă fata bătând din palme. Sărmanul om, era cât pe-aci să ne jertfească viaţa… Desigur că ai să te duci să-l aduci în trăsură.

— Din nenorocire, tocmai asta n-o pot face, răspunse Artur, fiindcă mai am de terminat oarecare formalităţi cu notarul, în privinţa trecerii castelului Drachenburg către Marco.

— Atunci mă duc eu s-aduc pe Stubernauch, exclamă contesa. Dânsul merită desigur această atenţie din partea noastră.

— Ce bună şi simţitoare eşti, Rosamunda mea!… Mă duc numaidecât să spun să pună caii.

— Da, frăţioare… Eu o să-mi fac iute toaleta, căci altfel se poate să nu-l mai găsesc la spital pe Stubernauch.

— Iei şi pe Olga? întrebă contele.

— Negreşit. Ştii bine că ea mă însoţeşte pretutindeni.

— La revedere dar.

Rosamunda deschise iute uşa camerei sale de dormit.

Olga era acolo la o măsuţă şi scria. Dânsa sări în sus speriată, neputând să-şi stăpânească un ţipăt uşor de spaimă.

— Ce este, Olga, întrebă Rosamunda. Te-ai speriat?

Olga se îngălbenise şi nu răspunse nimic.

Stătu cu ochii în pământ.

— Haide, vino iute să ne îmbrăcăm, zise contesa. Mergem s-aducem pe Stubernauch de la spital.

După o jumătate de ceas, cupeul în care se aflau cele două fete, se opri înaintea spitalului.

La poartă fură întâmpinate de profesorul de Glimer, directorul spitalului. Dânsul le primi cu o mare amabilitate, fiindcă o cunoştea bine pe Rosamunda de Fernau în al cărei salon se ducea adesea.

— Ce te aduce aici, contesă, în casa noastră de durere? întrebă profesorul de Glimer. Desigur numai râvna de-a ajuta pe nenorociţi… Ţi-ai pus în gând să imiţi pe samariteanca din biblie, adăugă el râzând.

Rosamunda îi declară că venise să-l ia pe Stubernauch.

Numele agerului inspector era destul de bine cunoscut doctorului, deoarece dânsul fusese rugat de mai multe ori de contele de Fernau să îngrijească în chip deosebit de bolnav.

— A! da, îmi aduc aminte, exclamă dânsul. Acesta e inspectorul fabricii care a primit o lovitură de cuţit în spate… Îi merge bine acum, e aproape vindecat, pot să-l încredinţez ca să-l îngrijeşti mai departe.

Să văd numai dacă puteţi să-l luaţi chiar acum…

Contesa şi însoţitoarea sa aşteptară câtva timp în anticamera biroului profesorului, pe urmă apăru acesta şi zise:

— Se face bolnavului o nou pansament; binevoieşte a mai aştepta o jumătate de ceas, scumpă contesă. Dacă crezi că te interesează o vizită mai amănunţită a stabilimentului nostru, sunt la dispoziţia dumitale.

— M-ai îndatora foarte mult, răspunse Rosamunda. Am avut mereu dorinţa să vizitez locaşul suferinţei şi mizeriei pentru ca eu, care sunt crescută în lux şi strălucire, să nu uit niciodată că sunt pe pământ oameni nenorociţi.

— Cât te onorează sentimentul acesta, contesă, exclamă căruntul profesor, mai cu seamă azi când toate fetele noastre nu vor să cunoască decât sala de dans şi nicidecum spitalul.

Profesorul de Glimer porni cu fetele în sălile bolnavilor şi atunci se prezentă Rosamundei o lume cu totul necunoscută ei.

Spitalul avea numai câteva odăi unde se primeau bolnavi cu plată.

Stubernauch avusese una de-astea. Încolo, imensele săli, date numai cu var, erau ticsite de paturi, ocupate de bolnavii săraci ai capitalei.

După ce trecură prin mai multe săli, doctorul dând mereu explicaţiile necesare, fetele ascultându-l cu băgare de seamă şi o mare înduioşare, ajunseră într-o sală unde Rosamunda înţelese instinctiv că se afla la femeile greu bolnave.

Nenorocitele stăteau aproape nemişcate, cu feţele galbene şi devastate de suferinţă.

— N-ar fi mai bine, şopti Olga, să nu mai vizitezi sala asta? Ceea ce o să vezi, n-o să fie deloc de veselie, şi apoi ar trebui să te temi de molipsire.

— Nu mă tem de nimic, răspunse Rosamunda. Iubită Olga, dacă toţi oamenii s-ar gândi astfel, atunci nu s-ar mai găsi nici doctori care să se expună la primejdie în orice oră din zi şi noapte. Priveşte colo în colţul sălii… ce fiinţă tânără şi frumoasă!… sărmana!… Câtă durere întipărită pe faţa ei!… Haide, vino s-o vedem mai de-aproape!…

— Înainte de a te apropia de acel pat, contesă, am să-ţi dau o explicaţie asupra bolnavei care-l ocupă, zise profesorul. Noi credem aici că asupra nenorocitei s-a comis o crimă grozavă. Trebuie s-o fi

aruncat cineva în apă ca s-o înece.

— Şi cine a scăpat o?

— Nişte oameni care se plimbau din întâmplare pe malul râului. Ea ne-a fost adusă aici fără cunoştinţă. Prin îngrijiri mari am izbutit s-o ţinem în viaţă, însă spiritul ei a rămas întunecat şi nu cred să se vindece vreodată.

— Pentru nenorocita asta am să fac eu ceva, zise tânăra contesă. Vino, Olga, s-o privim mai de-aproape.

Se apropiară de pat.

Însă Olga, cum văzu figura bolnavei, sări îndărăt exclamând uimită:

— Hedwiga, Dumnezeule! este Hedwiga!

Rosamunda se uită mirată la companioana sa.

— O cunoşti? întrebă dânsa.

Olga îşi dădu iute seama că era cu neputinţă să povestească acolo în ce împrejurări o cunoscuse pe Hedwiga în casa mamei Karkoş şi cum pe urmă trăise şi suferise cu dânsa în casa de nebuni.

— E o prietenă veche a mea, din copilărie, răspunse dânsa, am iubit-o totdeauna foarte mult.

— A! vasăzică o cunoşti demult, zise doctorul.

— Da, domnule.

— Atunci te rog să facem o încercare… Apropie-te de pat şi strig-o tare pe nume. Vreau să văd dacă o să te recunoască…

Olga făcu pe voia doctorului. Se apropie de urechea bolnavei şi o chemă pe nume:

— Hedwiga! Hedwiga!

Nebuna se întoarse iute în pat şi privi de jur-împrejur.

Când dădu cu ochii de Olga, întinse mâinile ca pentru rugăciune şi strigă cu glas tremurător:

— Vino, vino! Ah! iubita mea! Olga, Olga, Olga!

Întregul corp al nebunei fu zguduit de suspine convulsive.

Dânsa apucă mâinile Olgăi şi le strânse cu atâta putere încât fata nu-şi putu stăpâni un ţipăt de durere.

Trebui să sară doctorul ca s-o scape din strânsoare.

— Şi acum eu pot să zic că fata asta nu e nebună în înţelesul propriu al cuvântului, exclamă profesorul. Nu e aici o boală de creieri, ci o oboseală, o adormire a facultăţii de a cugeta şi pentru asta nu

găsesc nicio explicaţie. Dacă dumneata vrei să faci o faptă bună, contesă, adăugă dânsul adresându-se Rosamundei, ia bolnava asta în îngrijirea dumitale. O inimă iubitoare şi devotată o va vindeca mai curând decât toate medicamentele.

— Da, da, o iau cu nespusă bucurie, domnule profesor, răspunse iute Rosamunda. Pe tine te însărcinez, scumpă Olga, să cauţi pentru prietena ta din copilărie un azil comod unde să stea până la însănătoşirea deplină. Chiar mâine ai să te duci să cauţi…

Olga apucă mâna contesei.

— Ce bună eşti! exclamă ea. De-ar fi multe ca dumneata, mizeria ar fi mult mai mică în lume.

În clipa asta se anunţă profesorului că Stubernauch aştepta, gata de plecare. Şi deoarece contesa se impresionase destul din câte văzuse, se grăbi a mulţumi profesorului de buna lui voinţă, împreună cu Olga, şi amândouă porniră spre ieşire.

Inspectorul era foarte galben la faţă, altfel însă nu mai simţea nicio durere. Rana se vindecase foarte iute şi nu mai rămânea acum decât să se alunge slăbiciunea cauzată de pierderea sângelui.

— O să te facem acum de cremene şi de oţel, scumpul meu Stubernauch, exclamă Rosamunda strângând cu efuziune amândouă mâinile inspectorului. Fratele meu te aşteaptă cu o mare nerăbdare şi trebuie să ne grăbim dacă vrei să nu-i amânăm cu niciun minut bucuria de a te revedea.

Curând inspectorul se afla înaintea contelui care-l salută şi-l felicită cu o nespusă căldură, ca pe un prieten, ca pe un frate.

Seara, veni şi contele Marco, şi deşi el îl ura din instinct pe Stubernauch, totuşi, se arătă faţă de dânsul foarte amabil, prefăcându-se că se bucură peste măsură de rapida lui însănătoşare.

Contele Fernau ordonă să se aducă şampanie pentru că – zicea dânsul – voia să serbeze vindecarea mântuitorului său.

Pe când mica societate se afla în veselie, în sala de mâncare unde nu răsuna decât râsete şi ciocniri de pahare, Olga stătea în camera de dormit a contesei, în prada unui sentiment chinuitor.

— O! ce scârbă îmi este chipul acesta de acuzare, şopti dânsa. Nu pot să păşesc înainte cu fruntea sus şi cu vorba sigură… Trebuie să mă strecor în întuneric ca hoţul în noapte. Dar altfel n-am cum să fac…

Dacă vreau s-o scap pe Rosamunda, dacă vreau s-o apăr de căsătoria cu Marco, nu-mi rămâne alt mijloc decât acesta, de a înştiinţa pe conte…

Se puse la masa Rosamundei şi, cu mâna tremurătoare, constrânsă la prefacerea scrierii, trase aceste rânduri pe o foaie de hârtie:

„Azi e ultimul aviz!

Te conjur, conte Fernau, ascultă de sfatul unui prieten şi scapă pe sora dumitale de la o mare nenorocire. Soarta care o aşteaptă alături de contele Marco este înspăimântătoare. Crede că nici ura, nici vreun interes personal n-a făcut pe scriitorul acestor rânduri să ia condeiul în mână. El vrea să te apere de căinţa care te va chinui în tot cursul vieţii: împiedică căsătoria unui înger cu un demon."

Olga nu mai putea. Forţele o părăseau.

Condeiul îl căzu din mână.

Această curată creatură era prăpădită.

Capul îi căzu pe masă. Un fel de ameţeală o cuprinse.

Trecură mai multe minute înainte că ea să-şi revină pe deplin în simţire.

În sfârşit, un suspin lung ieşi de pe buzele ei.

Îşi ridică capul.

Se uită împrejur ca să se asigure că era singură.

Apoi îşi ridică amândouă braţele spre cer şi zise încetişor:

— Doamne Dumnezeule! ascultă rugăciunea mea! Fă ca rândurile acestea să scape pe una dintre fiinţele tale de a se înlănţui cu un aventurier. Păzeşte, Doamne, pe Rosamunda de pierzania morală şi fizică către care se duce. Ascultă, Doamne, rugăciunea mea!

Tânără fată rămase câteva momente nemişcată.

Ochii ei priveau în sus cu o expresie cerească.

Buzele-i erau lipite una de alta şi abia ieşea din ele o slabă suflare.

Era în toată persoana ei un ce care te făcea să te gândeşti la madonele de Murillo.

Se ruga mereu.

După ce-şi isprăvi rugăciunea, după ce mintea ei se întoarse din lumea necunoscută prin care rătăcise şi începu să se ocupe iar de

lucrurile pământeşti, fata se scula.

Aruncă o nouă privire prin odaie şi ieşi.

Rugăciunea o întărise.

Mergea încetişor dar cu paşi siguri.

Privirea ei era mai liniştită şi avea expresie de melancolie însă nu de durere.

Credinţa neclintită ce această tânără fată păstra în inima ei, îi da curaj în cele mai grele momente ale vieţii.

Dânsa străbătu o mulţime de saloane şi se opri înaintea camerei de dormit a contelui Fernau.

Aici stătu puţin.

Sânul ei bogat se ridica sub bătăile violente ale inimii.

Olga îşi puse amândouă mâinile pe piept ca şi cum voia să împiedice inima de a bate aşa tare.

Se uită cu frică împrejur spre a se convinge că n-o observa cineva. Nu era nimeni împrejur.

Ştia ea că ceasul acela îi era mai favorabil ca oricare altul pentru isprava ce făcea.

Dânsa cunoştea bine obiceiurile casei.

Ea avea voie să umble prin toată casa.

Nimeni n-avea dreptul să-i facă vreo observaţie.

La intrarea ei în casa contelui Fernau, toţi servitorii primiseră ordinul de la tânăra contesă să i se supună.

De altfel, Olga ştiuse să câştige iubirea tuturor slugilor prin purtarea ei politicoasă.

Dânsa se folosi de această simpatie spre a vizita toată casa şi a cunoaşte amănuntele serviciului.

Îndată după mâncarea stăpânilor, toţi servitorii se adunau în subterana palatului şi se puneau la masă.

Buna fată n-avea totuşi curaj să intre în odaie.

Ea era sigură de dreptatea cauzei sale.

Cu toate astea, în ochii săi proprii, dânsa se considera ca un criminal ce se târăşte din odaie în odaie ca să comită crima.

Şi ea făcea o faptă bună!

Voia să evite o nenorocire acelora pe care îi iubea.

Voia să scape pe Rosamunda de prăpastia spre care alerga fără

ştire.

Trebuia cu orice preţ să pună în odaia de culcare a contelui biletul acela pe care-l ţinea ascuns în mână şi anume într-un loc unde dânsul să-l găsească desigur.

La momentul hotărâtor ea tremura. Însă nu se gândea deloc să se dea înapoi.

Datoria el – aşa îşi zicea dânsa – o împingea înainte.

În fine, puse mâna pe mânerul uşii şi-l apăsă.

Împinse.

Uşa se deschise.

Olga se uită înăuntru.

Ardea acolo o candelă.

Nu era nimeni.

Intră înăuntru.

Tremurând de spaimă, scoase un bold din piept şi prinse cu el biletul de perdeaua de la fereastră.

De la spargere încoace, contele luase obiceiul să cerceteze totdeauna fereastra spre a se convinge dacă e bine închisă.

— Aşadar, dumneata eşti! răsună deodată un glas bărbătesc, tremurător de mirare.

În acelaşi timp fata se simţi apucată de mâna cu care prinsese biletul.

Ea se clătină şi ar fi căzut dacă un braţ puternic n-ar fi susţinut-o.

Când putu să ridice ochii, după câteva secunde, recunoscu pe contele Fernau. Figura lui era galbenă de spaimă şi uimire.

— Aşadar, de la dumneata veneau avizele secrete, zise contele cu un glas apăsat. De la dumneata, Olga! N-aş fi presupus în viaţa mea ca dumneata să găseşti vrednic faptul de-a acuza în chip anonim fără a dovedi.

— Lasă-mă, domnule conte, se rugă Olga, lasă-mă şi nu-mi pune nicio întrebare. Te rog, te conjur, fie-ţi milă de mine!

Contele Artur se uită ţintă la figura albă şi frumoasă a fetei pe care o ţinea încă în braţe şi un moment stătu la îndoială dacă trebuie să se poarte cavalereşte, nepunând nicio întrebare sau dacă nu era mai bine să meargă de-a dreptul la descoperirea motivului ce o împingea pe Olga să facă acele denunţuri secrete.

În sfârşit, el zise cu o voce pe care se încerca s-o facă blândă pentru a nu o speria pe fată:

— Linişteşte-te, domnişoară… N-ai să te temi de nimic din partemi. Vino-ţi în fire.

Şi aşteptă puţin.

Pe urmă reluă:

— Chiar de-aş vrea, nu pot să nu te întreb. Trebuie să cunosc scopul pe care-l urmăreşti cu aceste avize secrete. Asta trebuie s-o fac chiar în interesul surorii mele. De aceea, te rog să vorbeşti, să spui adevărul.

Sărmana fata, care la începutul vorbelor contelui îşi căpătase puţin curaj, se înspăimântă iar, văzând cu câtă insistenţă dânsul voia să-i smulgă secretul ce păstra în fundul inimii.

Olga ridică încet mâna în chip de jurământ.

Apoi zise:

— Încă o dată te conjur, domnule conte, nu-mi smulge secretul care este adânc îngropat în inima mea. Crede-mă, nu pot, nu trebuie să vorbesc nimic.

Contele era cuprins de două sentimente deosebite şi puternice: acela al datoriei de frate, interesat de fericirea surorii sale, şi acela al unui om tânăr care se află în faţa unei fete fermecătoare.

Într-adevăr Olga era foarte frumoasă în acea poziţie de solemnă seriozitate pe care şi-o luase.

Artur simţi trecându-i prin inimă o căldură pe care o uitase de când ţinuse pe Marietta în braţe pentru ultima oară.

— Nu, Olga, zise dânsul. Nu pot să ascult de rugăminţile dumitale. Trebuie să ştiu ce ai urmărit cu avizările astea secrete. Şi te rog să fii sinceră. E la mijloc viitorul Rosamundei, al scumpei mele surori pe care şi dumneata o iubeşti.

— O iubesc din toată puterea sufletului meu!...

— Ştiu şi tocmai de aceea mă întreb în zadar ce ţintă ai avut să-l înjoseşti pe contele Marco în faţa mea, să cauţi a distruge proiectul căsătoriei lui cu soră-mea.

Olga îşi duse mâinile la piept şi se uită cu durere la Artur.

— Poţi dumneata să crezi, domnule conte, zise dânsa, că m-a împins la asta vreo intenţie josnică?

— Nu cred şi nu voi crede niciodată, răspunse Fernau. Te stimez prea mult pentru ca pe departe să am aşa presupunere. Cu toate astea inima omenească are momente de amăgire şi înşelăciune. Sunt ceasuri în care noi oamenii nu suntem stăpâni pe voinţa noastră şi ne supunem unei impulsii interne, necunoscută, nejudecată, neînvinsă. Poate dumneata Olga, ai fost în asemenea caz. Poate n-ai primit îndemn în fapta dumitale decât de la ură sau… sau de la dragoste.

Contele privi ţintă la fată, aproape cu grijă, ca să vadă ce efect produseseră asupră-i ultimele lui cuvinte.

— Ură sau dragoste, repetă dânsul, una din două te-a împins la asta.

— Dragoste, pentru cine? întrebă Olga.

— Pentru cine? Pentru contele Marco, răspunse Artur.

Olga rămase încremenită şi mută de uimire.

Aşadar, contele Fernau credea că dânsa e amorezată de Marco şi că din gelozie voise să împiedice căsătoria.

Îşi acoperi faţa cu mâinile şi nu răspunse decât prin lacrimi.

Contele luă tăcerea ei drept o mărturisire.

Şi, deşi pe de-o parte era oarecum mulţumit că dăduse de explicaţia celor petrecute, pe de alta simţi o mare durere în suflet că presupunerea lui se întărea.

Vasăzică acea fată aşa curată la aparenţă era poate amanta lui Marco, căci el i-o adusese în casă?

Cam cât un fulger ţinu ideea asta în spiritul contelui, împungându-i inima ca un stilet.

— Nu, zise el în sine în clipa următoare, de o mie de ori nu! O fată ca Olga nu se poate înjosi ca să fie amanta unui om… O fi având o aplecare către Marco, însă o ţine adânc îngropată în inima ei.

Şi la ideea asta se uni priveliştea ce avea înainte-i: acel corp fermecător, deşi plin şi bine dezvoltat în toate părţile, dar posedând parfumul suav al virginităţii.

Olga plângea, plângea mereu. Şi Artur îşi zicea:

— Desigur plânge pentru că i-am aflat secretul!

Pe urmă, căpătând asupră-şi puterea bărbătească ce o dă realitatea faptelor, îşi zise:

— Am dreptul să mâhnesc astfel pe această fată? Sunt eu sigur că o

pot judeca fără a comite vreo injustiţie? Trebuie să iau seama!

Şi continuă cu voce tare:

— Eu nu sunt chemat să-ţi fiu judecător, Olga. Ai procedat ca o femeie ce se află sub impulsia unui amor pătimaş. Să uităm amândoi toate cele petrecute. Vrei să vorbesc cu sora mea ca să nu te mai ia la Drachenburg? Într-adevăr, ar fi o grea încercare pentru dumneata să fii nevoită a trăi sub acelaşi acoperiş cu noii soţi, spre a le vedea mereu fericirea.

Fiindcă fata nu răspundea nimic, Artur o întrebă iar:

— Vrei să fac asta?

Şi cu o intonaţie mai dulce continuă:

— Pentru dumneata sunt gata să fac orice, Olga.

— Fă cum crezi mai bine, răspunse fata încet.

Dânsa se feri de a întâlni privirea tristă a contelui.

Artur se întoarse spre uşă.

Dar înainte de a porni, se mai uită o dată lung la Olga.

Părea că aştepta ca dânsa să se dezmintă, să spună că nu e adevărat că ea iubeşte pe Marco.

Fata însă tăcea.

Ea tăcea mereu fiindcă i se părea de o mie de ori mai preferabilă acea rătăcire a contelui, decât descoperirea adevărului scârbos a existenţei ei şi a contelui Marco.

Era cu neputinţă să vorbească.

— Rămâi cu bine, Olga, zise contele Artur. Să uităm tot ce s-a vorbit în astă-seară între noi.

Pe urmă se duse.

Olga căzu atunci în genunchi cu un ţipăt înăbuşit de durere.

Îşi ridică mâinile în sus şi în vreme ce lacrimi fierbinţi îl şiroiau pe obraji, zise:

— Şi asta, Dumnezeule, şi asta, după atâtea nenorociri! Onoarea mea de fată este pierdută de-acum, de vreme ce contele mă crede amanta lui Marco!… Numai dispreţ vor simţi de-aici înainte pentru mine Rosamunda şi fratele său!… Ah! cu câtă putere aş fi respins o bănuială aşa ruşinoasă! Dar nu puteam să calc jurământul ce am făcut lui Marco când m-a adus în casa asta! Sunt deja destul de nenorocită ca să nu-mi mai încarc sufletul cu o aşa mizerie! O! Dumnezeule,

trimite-mi o rază de lumină în întunericul acesta!

Se ridică şi merse – zdrobită la corp şi suflet – în camera de culcare a Rosamundei.

Trebuia să aştepte acolo pe tânăra contesă, căreia îi făcea mare plăcere ca Olga s-o ajute la dezbrăcat, şi apoi să converseze cu dânsa vreo jumătate de ceas până închidea ochii.

Aflându-se singură în acea cameră tăcută, Olga căzu pe gânduri dureroase.

Ce-i rămânea de făcut acum?

Desigur contele Artur avea să povestească surorii sale tot ce era şi ce credea a fi adevărat.

Atunci Rosamunda avea s-o alunge, pentru că doar nu era cu putinţă că ea să respire acelaşi aer cu amanta viitorului ei soţ.

Încotro să-şi întoarcă atunci paşii?…

Despre Hillmar şi Pustnic, cu toate cercetările ce făcuse, nu aflase nimic.

Dânşii trebuie să fi plecat cu tata Martin în vreo noapte.

Ei stăteau poate ascunşi într-o gaură depărtată.

Pentru Olga erau ca şi pierduţi.

De aceea nici din partea asta n-avea nimic de sperat.

Ah! şi ce mare trebuinţă avea tocmai în momentul acesta de iubitul ei Hillmar!

Ce dor mistuitor îi cuprindea inima după dânsul, cum îl striga dureros în sufletul ei:

— Hillmar, Hillmar! unde eşti?!… Vino la Olga ta.

După asta, mai liniştindu-se, având mereu înainte-i chipul blând al adoratului şi împrejurările în care se afla, şopti încetişor:

— Ah! Hillmar! cum ar fi cu putinţă să iubesc pe un altul! Prea mult te iubesc pe tine! Vai! iubite, deşteaptă-te din somnolenţă şi aleargă la mine! Acum am nevoie de braţul tău mai mult ca oricând.

Era aproape miezul nopţii.

Rosamunda intră în camera sa de culcare.

Dânsa părea mai serioasă ca de obicei.

Şi pe când în totdeauna zicea Olgăi o vorbă de prietenie, de astă dată nu zise chiar nimic.

Numaidecât începu să se dezbrace şi Olga se repezi s-o ajute.

— Contele i-a spus tot, se gândi Olga cu grijă. Rosamunda e prea nobilă ca să-mi zică vorbe aspre. Dar prin răceala ei o să-mi dea a înţelege ceea ce vrea. Foarte bine, ştiu eu ce am de făcut!… N-am s-o mai supăr cu prezenţa mea… Noaptea asta mai stau în castel… Mâine dis-de-dimineaţă, pe când Rosamunda va dormi încă, voi pleca dar spre a nu mă mai întoarce cât voi trăi.

— Te rog, deschide-mi colanul de la gât, zise Rosamunda.

Dânsa se îmbrăcase deja cu costumul de noapte, orbitor de alb.

Olga descheie colanul. Mâinile-i tremurau foarte tare.

Scăpă colanul deodată jos; firele se rupseră şi perlele se împrăştiară în toate părţile.

— Perle împrăştiate înseamnă lacrimi, zise Rosamunda cu jumătate de glas, ca sie însăşi.

În aceeaşi clipă se întoarse şi apucă pe Olga în braţe.

O trase la pieptul ei şi-i zise cu glas dulce:

— Olga, am aflat tot. Tu îl iubeşti pe Marco.

— Nu, nu, răspunse Olga căutând să scape de îmbrăţişarea prietenei sale. Te rog, nu crede asta, nu-i adevărat.

— De ce vrei să mă amăgeşti, zise contesa şi se aşează cu Olga pe pat ale cărei perdele erau lăsate pe jumătate. Dacă ai iubit într-adevăr pe Marco, de ce m-aş supăra eu oare? Eu cunosc îndestul inima şi caracterul tău. Iubirea noastră pentru unul şi acelaşi om nu poate decât să ne apropie mai mult.

Olga îşi ridică mâinile împreunate.

— Dacă crezi asta, exclamă dânsa, atunci e mult mai bine să plec din castel chiar în noaptea asta. Căci cum ai putea să mă suferi în apropierea dumitale?!…

— Nu, Olga, rămâi să stai cu mine, se rugă Rosamunda. Să-mi fii soră bună, ştii că surorile nu sunt geloase. O inimă nobilă de femeie nu poate decât să se bucure simţind că omul căreia s-a dat posedă şi iubirea altei inimi tot aşa de nobilă ca şi dânsa.

— Ce bună eşti, contesă. Da, într-adevăr sunt îngeri care umblă printre noi în forme omeneşti. Voi sta aici, nu mă voi despărţi de dumneata. Poate nu e prea depărtat timpul în care o să ai nevoie de iubirea unei surori.

— Uite, aşa-mi place să te-aud vorbind, zise Rosamunda, apucând

din nou pe Olga în braţe. Să fim surori bune, niciodată să nu fie supărare între noi, niciun nor să nu umbrească prietenia noastră.

LX – Viclenie pentru viclenie

Casierul băncii Fregusson & Co îşi continua drumul, – precum am văzut – prin străzile cele mai întunecoase, spre a se duce încă o dată la contuar ca să-şi ia ceva de-acolo.

După dânsul luneca pe lângă garduri un individ care nu era altcineva decât poliţistul american Bristol; acesta, îndată după vizita la spiţer, se transformase în matelot, ca să afle mai bine chichiţele din cârciuma lui Isac.

L-am văzut biruind la box pe bătrânul Bob, câştigând bani la cărţi sub numele de Jack cel frumos şi conversând cu cântăreaţa îmbrăcată ţărăneşte.

Cât petrecuse în cârciumă, descoperise două lucruri importante: întâi observase că evreul se silea să îmbete pe Bob, într-un scop oarecare; al doilea ascultase, prefăcându-se beat mort, întins lângă tejghea, discuţia dintre evreu şi servitorul de casă bună în care ghici – după înţelesul vorbelor – pe casierul despre care se scria în epistola luată din geamantanul lui Marco.

Pe când Bristol urmărea pe mizerabil pas cu pas, desfăşurând o mare destoinicie ca să nu fie descoperit, îşi zicea că arestarea casierului n-o putea îndeplini decât la întoarcerea în cârciumă. Poliţistul nu voia să pună mâna numai pe casier, ci şi pe evreu; numai acesta din urmă într-adevăr trebuia să facă mărturisiri aşa grave ca să încurce pe contele Marco.

Grenzer merse vreo jumătate de ceas, apoi se opri deodată înaintea unei case mari, de aparenţă antică.

Poliţistul se ascunse în scobitura zidului casei de alături, aşteptând ca urmăritul să intre în casă.

Vădit că necredinciosul casier poseda încrederea deplină a patronalul său, căci avea la el toate cheile necesare ca să descuie marea uşă ferecată şi o mulţime de alte uşi până la contuar.

Descuie uşa şi era tocmai să păşească înăuntru când deodată poliţistul, apucat de un acces de tuse, sforăi o dată.

Grenzer se opri şi se uită în direcţia de unde venise zgomotul.

Observase oare că e urmărit? Îl zărise el oare pe Bristol în scobitura zidului?

Bristol îşi puse îngrijorat întrebările astea, blestemând în sine tusea care-l făcuse să se dea de gol.

Curând însă văzu cu bucurie că omul său intră în casă liniştit, fără bănuială, lăsând în urmă-i uşa neîncuiată.

Poliţistul ieşi din scobitură şi se postă înaintea uşii prin a cărei broască se zări curând lumină.

— De-acum nu poate să-mi mai scape, murmură dânsul. Am să-l arestez chiar aici, cum va ieşi cu prăjitura; mai mult n-aştept. Acum munceşte al dracului; o fi răscolind dulapurile şi lăzile ca să ia tot ce-i de preţ.

Păşi încet, plimbându-se pe dinaintea uşii.

Cu răbdarea cu care un vânător îşi aşteaptă bestia să-i vină în bătaia puştii, aşa aştepta dânsul momentul în care să poată pune mâna pe ticălosul casier.

Ştia acum şi numele stăpânului casei de bancă.

Deasupra uşii se răsfăţă o tablă mare pe care stătea scris: *Eduard Fregusson & Co*.

— Domnul Fregusson o să se mire grozav mâine-dimineaţă când mă voi duce să-i spun: „Domnul meu, astă-noapte ai fost în primejdie de a rămâne un om sărac. Însă eu am fost în fericita poziţie de a te păzi de o aşa nenorocire. Poftim, ia-ţi îndărăt averea şi pe viitor să fii mai prevăzător asupra oamenilor cărora le dai încrederea dumitale.”

Da, aşa avea să vorbească dânsul proprietarului casei de bancă şi se bucura dinainte de surprinderea ce avea să-i pricinuiască.

Mai aşteptă puţin.

Nu apărea nimeni.

Atunci îşi zise în sine:

— Ei, dar prea mult stă omul meu, prea mult se face să fie dorit. Ce dracu, se vede că vrea să culeagă tot!… Asta începe să mă îngrijească.

Şi într-adevăr poliţistul american nu mai ştia ce să facă.

Apoi reluă:

— Eu ştiu din experienţă că hoţii sunt mai grabnici. A trecut deja un sfert de ceas de când a intrat şi nici gând n-are să iasă.

Şi scoase ceasornicul ca să vadă dacă nerăbdarea nu-l făcea să-i pară timpul prea lung.

Dar nu se înşela.

Tocmai un sfert de ceas trecuse de când el aştepta acolo.

Îşi zise iar:

— El este sigur că nimeni n-are să-l surprindă. Cu atât mai bine! Această siguranţă a omului meu îmi va înlesni operaţia. Arestarea hoţilor celor mai vestiţi s-a putut opera numai atunci când ei s-au încredinţat prea mult în tovarăşii lor sau când erau siguri că poliţia nu-l putea surprinde. Chiar eu am auzit nişte hoţi forte înţelepţi şi dibaci blestemând un moment de slăbiciune.

Poate că Bristol, cugetând astfel, avea dreptate.

În cariera lui de poliţist dânsul avusese vreme să studieze felurite calităţi ale hoţilor.

Însă câteodată se pot înşela şi oamenii cei mai dibaci.

Poliţistul se gândi puţin la ce trebuia să facă.

Se hotărî să mai aştepte.

Se plimbă încă un sfert de ceas, foarte nerăbdător.

La fiecare moment scotea ceasornicul şi se uita la el.

El se gândi:

— Aventura e ciudată! Niciodată nu mi s-a întâmplat aşa ceva!

Casierul nu mai ieşea.

Înăuntru se vedea mereu lumină.

Prin urmare hoţul se afla încă la lucru.

Totuşi i se păru aproape cu neputinţă ca un criminal să consume atâta vreme într-o ispravă, fie cât de mare.

Dânsul mai aşteptă cinci minute.

Apoi se păru că luă deodată o hotărâre.

Îşi zise cu nerăbdare:

— Ei bine, dacă muntele nu vrea să vină la proroc, se duce proorocul la munte. Mă duc înăuntru şi-l leg burduf acolo…

Hotărându-se astfel, deschise iute uşa şi năvăli în contuar.

Aici rămase înţepenit în mijlocul camerei.

Lumânarea ardea pe o masă.

Enorma casă de bani şi sertarul de dedesubt erau deschise; se vedea tot ce era înăuntru: o mare dezordine între hârtiile ce se mai aflau

acolo.

Toate bune, dar hoţul unde era?

Bristol se uită o dată de jur-împrejur şi se repezi deodată în camera alăturată pentru că era cu putinţă ca hoţul, la întâiul zgomot ce auzise, să fi fugit acolo.

Dincolo de contuar erau încă două camere mari din care una părea să fie a contabilităţii, iar cealaltă cabinetul bancherului.

În amândouă, hoţul nu era.

În zadar cerceta Bristol toate colţurile, toate mobilele… Nu găsi nimic şi pe nimeni.

Ca toate astea într-un colţ al cabinetului era o draperie; poate că hoţul se refugiase acolo.

Bristol scoase iute din buzunar un box de oţel de care nu se lipsea niciodată şi-şi înarmă cu el degetele mâinii drepte.

Arma asta era mai înspăimântătoare decât pumnalul cel mai ascuţit şi mai sigură decât un revolver cu şase focuri. Când poliţistul o avea la mână se credea în stare a se măsura cu patru adversari.

Dânsul încercase arma aceasta de mai multe ori şi o găsise foarte bună.

Afară de aceasta, Bristol era ager la luptă şi foarte curajos.

Era şi voinic, cum am văzut la cârciuma „Inima Sângeroasă”.

Şi-apoi, în momentul acela, înfierbântat cum era, ar fi trecut peste orice piedică fără a se da înapoi. Încetişor, dădu la o parte bucăţile draperiei – două covoare de mătase – şi se uită înăuntru.

Nu văzu nimic.

Această nouă dezamăgire îl tulbură grozav.

Ce să facă?

Se opri pe prag.

Ascultă.

I se păru că se mişcă ceva înăuntru.

Un zâmbet de triumf lunecă pe buzele sale.

Ridică deodată un covor şi se repezi înăuntru.

Dar chiar în aceeaşi clipă începu să înjure şi să blesteme.

Se afla înaintea unei uşi mici de fier…

Această uşă era deschisă.

Era dezamăgirea cea mai completă pentru un poliţist.

Criminalul fugise pe-acolo.

Bristol se îngălbeni de furie şi ruşine.

Supărarea lui era grozavă.

El exclamă cu voce tare:

— Mii de bombe! să fiu tras pe sfoară în chipul acesta! Aceasta este o ruşine pentru un poliţist. E prea mult pentru mine!

Şi cu toate astea n-avea nimic să-şi impute.

Necunoscând planul casei, i-ar fi fost cu neputinţă să bănuiască că hoţul avea să iasă din casă pe altă uşă.

Necăjit de tot, se întoarse în contuar.

Îşi dădu cu părerea că urmărirea ar fi fost acum absolut zadarnică.

Casierul îi luase înainte cu un sfert de ceas şi poate şi mai mult. Pe când se gândea mâhnit la ceea ce-i rămânea de făcut, auzi deodată mai multe strigăte la uşa din stradă şi după câteva momente văzu repezindu-se în contuar mai mulţi oameni cu figurile speriate.

Fu înconjurat numaidecât de acel oameni, dintre care doi aveau pe ei blănuri scumpe, iar ceilalţi nu erau altceva decât gardişti.

O voce tunătoare se auzi.

— Acesta e hoţul! exclamă domnul cel mai bătrân, îmbrăcat cu blană.

Era domnul Fregusson în persoană.

El continuă:

— Luaţi-l! Puneţi mâna pe el!

Pe urmă uitându-se către Bristol, stăpânul casei de bancă reluă:

— Dă-te prins, sau de unde nu, eşti mort.

Bristol îşi simţi mâna în care ţinea castelul tremurând grozav.

Se părea ca o putere nevăzută o împingea să răzbune aşa injurie.

Însă izbuti să se stăpânească, gândindu-se că era la mijloc numai o rătăcire pe care avea s-o risipească numaidecât cu două vorbe.

— Mi se pare că dumneata eşti domnul Fregusson, nu-i aşa? întrebă el pe domnul cel mai bătrân.

Domnul Fregusson, cam mirat de această întrebare, răspunse:

— Da, chiar eu sunt. Mi se pare însă că numai al meu e dreptul de-a pune întrebări, acum, aici.

Apoi, uitându-se ţintă la poliţistul american, continuă:

— Spune adevărul. Cu chei false ai deschis contuarul şi casa, ai luat

valori şi te-ai fi făcut nevăzut? Din fericire astăzi m-am întors ceva mai târziu de la club. Văzând uşa deschisă şi lumină înăuntru, am strigat poliţiştii şi iată-te prins. Te sfătuiesc să nu opui rezistenţă căci ar fi degeaba.

— Scoate din buzunar tot ce-ai furat, întrerupse Emil, nepotul bancherului. Hai, umblă repede, să nu te arăţi îndărătnic dacă vrei să-ţi uşurezi pedeapsa.

— Domnilor, exclamă Bristol râzând din toată inima, căci situaţia i se părea într-adevăr comică, sper ca-ţi isprăvit ce-aveţi de spus şi o să-mi daţi şi mie cuvântul.

— Ce hoţ obraznic!… exclamă Fregusson.

Bristol nu-şi pierdu cumpătul din incidentul acesta.

— Aţi venit prea târziu, zise dânsul cu o mare linişte. Nu mai puteţi împiedeca furtul, deoarece el este deja comis. Dar nu eu sunt hoţul, ci unul dintre funcţionarii dumneavoastră, căruia i-aţi acordat o aşa mare încredere încât avea la el cheile de la uşi şi de la casa de fier…

— Astea sunt gogoşi, strigă un poliţist. Cunoaştem noi aşa mofturi.

— Să-l ducem la poliţie, domnule Fregusson? întrebă un alt poliţist, apucând pe Bristol de o mână.

— Staţi puţin, zise nepotul bancherului şi se întoarse către pretinsul hoţ.

Şi continuă:

— Tot ce spui pare foarte ciudat… Ce cauţi aici dacă zici că n-ai comis dumneata furtul?

Americanul începea să devină nerăbdător.

— Am urmărit pe funcţionarul dumneavoastră până aici, răspunse dânsul, vrând să-l arestez după ce va fi făptuit crima, pentru că, spre a scurta vorba, domnilor, eu mă numesc Francis Bristol, sunt poliţist în New York şi de doi ani cetăţean de onoare ai Statelor Unite.

Bătrânul Fregusson strigă furios:

— Şi pretinzi ca noi să credem bazaconiile astea pe care le spui? Asta-i prea mult!

Nepotul său îl linişti şi zise:

— Dacă dumneata eşti vestitul american Francis Bristol, trebuie să fi având la dumneata plăcuţa de legitimaţie.

— Fără îndoială!… exclamă americanul.

Şi începu să-şi descheie iute haina pentru ca să arate placa de poliţist.

În momentul următor însă, rămase cu ochii zgâiţi în locul unde fusese placa. Ea nu mai era acolo.

Îi căzuse se vede când se dezbrăcase la râu de hainele de matelot.

Rămase zăpăcit.

El nu-şi pierdea lesne sângele rece, dar această situaţie îl tulbură.

— Mişel obraznic ce eşti!… scrâşni Fregusson. Nu-ţi ajunge că-mi spargi casa şi furi banii? Mai îndrăzneşti şi să calomniei funcţionarii… Numai casierul meu Grenzer posedă cheile şi el e credincios ca aurul.

În momentul acesta Bristol fu apucat de poliţişti.

El nu se putu apăra.

Fu supus unei percheziţii straşnice.

— Nu se află nimic în buzunarele lui, zise unul dintre poliţiştii. Desigur a avut un complice care a fugit cu valorile înainte de sosirea noastră.

— Prostii peste prostii! exclamă Bristol nerăbdător.

Dânsul încercă a se libera din mâinile poliţiştilor.

Dar fu în zădar.

El continuă:

— Vremea trece cu fleacurile astea şi ştrengarul o să dispară.

Apoi adresându-se către nepotul bancherului, adăugă:

— Domnule, mi se pare că dumneata eşti aici mai sănătos la cap. Te rog, ia o trăsură şi să mergem la casa casierului Grenzer. De-l vom găsi odihnindu-se liniştit în pat ca un om de treabă, atunci să mă duceţi numaidecât la poliţie.

Emil se gândi niţel.

Apoi răspunse:

— Foarte bine.

Adresându-se pe urmă către domnul Fregusson, continuă:

— Unchiule, cred că nu-i putem refuza mijlocul acesta de a se justifica. Luăm o trăsură şi mergem acasă la Grenzer. Doi dintre domnii poliţiştii ne vor însoţi.

Bristol se înveseli văzând că bătrânul primeşte.

După câteva minute el se afla, între oamenii legii, într-o trăsură închisă, care după ce fu mânată o bucată de drum, se opri în faţa unei

case sărăcăcioasă la vedere.

Aici ocupa Grenzer o cameră mică, cu o singură fereastră, la al patrulea etaj.

Pe când urcau scările, Fregusson nu mai înceta de a lăuda economia vechiului său casier.

El zicea:

— Grenzer, cu toată leafa lui frumoasă are o locuinţă modestă. Dânsul se chibzuieşte până şi asupra unui pfenig şi de când ţin minte eu, el n-a avut niciodată un şiling datorie…

— Ce orbire! se gândea Bristol. Iată cum adesea cei mai mari şarlatanul sunt consideraţi ca cei mai cinstiţi oameni.

Totuşi peste câteva minute vinovăţia necredinciosului casier avea să iasă la iveală, căci dânşii se aflau deja înaintea uşii lui Grenzer.

Emil bătu în uşă.

Niciun răspuns.

Mai bătu o dată tare.

Atunci se auzi înăuntru un căscat grozav, ca al unuia ce se deşteaptă fără să-şi fi îndeplinit somnul.

— E acasă! exclamă bătrânul Fregusson.

— Dar e cu neputinţă! exclamă Bristol.

Două minute trecură şi pe urmă nişte paşi târâitori s-apropiară de uşă şi un glas ce ieşea mai mult pe nas întrebă între căscături repetate:

— Cine-i acolo? Cine mă tulbură în odihna nopţii?

— Eu sunt, scumpul meu Grenzer, răspunse Fregusson cu grăbire. Te rog, deschide uşa, avem a-ţi face o comunicare importantă.

— Ah! patronul! zise casierul şi în clipa următoare uşa fu deschisă.

În cadrul ei stătu Grenzer, într-un halat vechi, cu o bonetă albă pe cap şi cu o lumânare aprinsă în mână.

De la întâia privire, poliţistul recunoscu în el pe servitorul de casă bună care în tot cursul serii petrecuse în cârciuma lui Isac, jucând cărţi.

— Blestematul şi-a schimbat planul, se gândi dânsul. M-a zărit în scobitura zidului, a simţit că este urmărit şi a fugit pe o altă uşă a casei de bancă.

Însă în loc să se întoarcă la cârciuma lui Isac, după cum vorbise, a venit aici şi s-a pus în pat presupunând pe drept că o să fie căutat

acasă în noaptea asta…

Fregusson dădu casierului să înţeleagă în câteva vorbe ceea ce se petrecuse. Iar Grenzer începu atunci să se zbuciume, scâncind şi văitându-se aşa că stăpânul său cu mare greutate putu să-l mai liniştească.

Bristol văzu limpede că pentru sine nu mai era nimic de făcut. Toate aparenţele erau în contra sa, nicio vorbă n-avea să i se mai creadă.

Numaidecât dânsul fu dus la poliţie şi trântit în arest, unde după câtva timp adormi pe o rogojină, în speranţa că a doua zi o să-şi poată proba calitatea prin cunoscuţi şi cu mângâierea că un poliţist american se poate odihni şi pe patul cel mai tare.

Grenzer vărsă câteva lacrimi de crocodil asupra marii pierderi ce încercase stăpânul său şi zise că emoţia îl zguduise într-atâta că se simţea bolnav, că picioarele nu-l mai ţineau.

— Poate mâine nici n-am să vin la contuar, adăugă dânsul cu un glas nespus de dureros. Ah! domnule Fregusson, peste ce nenorocire a trebuit să mai dăm! Şi vezi eu am o natură aşa slabă încât cea mai mică sperietură mă bagă în boală.

— Dacă-i aşa, te rog eu însumi, scumpe Grenzer, să stai mâine acasă ca să-ţi vii în fire, zise bancherul.

Şi adresându-se nepotului său adăugă:

— Să ne retragem, scumpul meu. Ca să nu tulburăm mai mult odihna acestui om vrednic şi cinstit.

— Şi cu toate astea eu consider pe Grenzer acesta drept un şarlatan de prima mână, se gândea nepotul coborând scara.

El însă nu îndrăzni să-şi exprime tare cugetul, deoarece Fregusson ţinea acum la casierul său mai mult ca oricând.

De-abia trecuse o jumătate de ceas de la plecarea bancherului şi Grenzer era deja îmbrăcat şi gata de plecare. Dânsul se plecă pe pat, ridică salteaua de paie, îi rupse pânza la un colţ şi scoase un pachet pe care-l băgă în sân. Erau valorile furate.

Pe urmă stinse lumânarea, ieşi afară, încuie uşa şi coborî scările cât putu mai încet.

Când călcă în stradă zorile albeau.

Se învălui bine în mantie şi porni spre cârciuma lui Isac.

*

Isac dormise foarte puţin în noaptea aceea.

De-abia închisese ochii când auzi sunând clopoţelul de-afară.

Îşi trase iute un halat şi alergă pe scară în jos să vadă cine-l mai onorează cu prezenţa sa.

— Văd eu bine oare sau am orbul găinilor? exclamă dânsul când se află în faţa unui om bătrân, cu spatele îndoit, îmbrăcat cu o blană antică.

După ce se frecă la ochi, continuă:

— Vasăzică dumneata eşti, Jonas Bruck?… Te-ai hotărât să vii la Hamburg! Asta nu mi-ar fi trecut nici prin vis!…

— Am venit la Hamburg, răspunse cămătarul lăsându-se pe un scaun şi oftând din rărunchi. Am venit că m-a împins nenorocirea iar nu plăcerea. Înainte de toate, Isac, dă-mi ceva cald să beau. Călătoria asta m-a zdrobit de tot. Mi se pare că am căpătat răceală la urechi şi friguri rele în picioare.

— Nevasta mea Estera o să-ţi facă acum o cafea, răspunse Isac, cum nu ţi-a făcut niciodată fiica dumitale.

Jonas se cutremură la amintirea fiicei sale.

În tot cursul călătoriei trebuise să se gândească la dânsa.

Chipul Rosei îi stătuse neclintit în minte spre marea lui neplăcere.

Căci cu orice preţ dânsul voia s-o uite pe Rosa, să nu-şi mai aducă aminte de ea.

— Ca să vorbesc drept, toate camerele îmi sunt ocupate, zise Isac către vechiul său prieten de afaceri, căci odinioară făcuse cu Jonas o afacere echivocă. Însă pentru bătrânul meu amic Jonas Bruck fac oricând loc în hotelul meu, chiar de-ar trebui să golesc camera cea mai bine plătită.

Ajută cămătarului să se dezbrace de blană, îl aduse şi-l aşeză comod lângă foc şi alergă să vadă de cafea.

Isac ştia că Bruck e putred de bogat şi împrejurarea asta singură îi insufla un respect nemărginit pentru coreligionarul său.

După cinci minute se întoarse aducând el însuşi o ceaşcă de cafea din care ieşea o aromă plăcută.

În vreme ce cămătarul sorbea din ceaşcă, Isac se aşeză înainte-i şi

începu să-l întrebe cum îi merg afacerile în Berlin şi cu ce treabă anume venise el la Hamburg.

— Afacerile merg prost de tot, răspunse Bruck. Nu-i niciun câştig şi nici nădejde că lucrurile au să se schimbe în bine. Mai mult încă, în loc de câştig e pagubă.

Pe urmă povesti toată păţania cu Büller, cerând sfat cum ar putea mai lesne să-l aresteze pe hoţ.

După ce Isac ascultase minunându-se, se gândi puţin şi răspunse:

— Eu cred că Büller acesta n-o să fie aşa prost ca să se mai întoarcă la Fregusson să ceară 7000 de mărci, după ce a fost refuzat la prima cerere. Mai cred apoi că a şi plecat de la hotelul unde se afla, spre a nu i se mai da de urmă. Însă eu tot astfel cred că hoţul o să fugă din Germania cu cel dintâi vas care pleacă spre America şi vasul acesta este „Cimbria”.

Bruck voia să mai pună câteva întrebări lui Isac, însă acesta fu chemat de nevastă-sa după tejghea.

— Grenzer s-a întors chiar acum, şopti Estera bărbatului său.

— Foarte bine. Mă temeam să nu i se fi întâmplat ceva. E sus, în camera mea?

— Da, te-aşteaptă acolo.

Isac dispăru pe scară în sus şi găsi pe Grenzer stând înaintea uşii.

Intră cu el în cameră şi casierul întrebă iute:

— Unde este Bob? doarme sau s-a trezit?

— Uite, aici, răspunse Isac arătând cu degetul spre o sofa care dimpreună cu câteva hodoroage compunea mobila camerei.

Bob stătea întins acolo într-o înţepeneală asemănătoare cu moartea.

Apa de Elba amestecată cu un praf pentru somn îşi făcuse efectul mai presus de aşteptare.

Matrozul nu simţi chiar nimic când cei doi tovarăşi se apucară să-l dezbrace, lăsându-l numai în îmbrăcămintea de lână ce o avea pe dedesubt.

— Cât timp crezi că o să doarmă? întrebă Grenzer. N-ar trebui să se deştepte prea curând. Altfel ne întâlnim pe vapor şi totul e pierdut.

— Iată, să te conving, zise cârciumarul.

Dânsul dădu lui Bob un pumn zdravăn în spate.

Lovitura asta nu avu alt efect decât că adormitul gemu o dată şi se

întoarse pe cealaltă parte.

Un zâmbet de satisfacţie se ivi pe buzele lui Isac.

Uitându-se spre tovarăşul său, cârciumarul reluă:

— O să doarmă două zile şi două nopţi de-aici înainte. Când se va deştepta, am să-i dau o porţie bună de rom pe care are s-o bea îndată. Atunci are să se culce să doarmă înainte.

În vremea asta Grenzer începuse a se travesti.

Se îmbrăcă cu hainele matelotului şi îşi aranjă părul şi barba în chipul lui.

— Acum bagă mâna în buzunar şi vezi de sunt acolo toate hârtiile de legitimaţie.

— Da, sunt aici, răspunse Grenzer scoţând din buzunar mai multe hârtii îngălbenite şi murdare.

— Şi banii unde-i ai? întrebă iar Isac. Cred că-i ţii aşa ca să nu se observe şi să fii bănuit în urmă…

— Îi am într-un sac de piele pe care-l ţin legat cu două rânduri de curele în jurul corpului.

— Ei bine, adăugă ovreiul scărpinându-se după ureche, eu zic că e vreme să reglăm afacerile dintre noi. Buna rânduială face prietenii buni. Poate că trebuie să pleci grabnic din casă, aşa ca să nu ai vreme să îţi plăteşti datoria.

— Să n-ai nicio grijă, răspunse iute Grenzer. Iată suma asupra căreia ne-am înţeles.

Băgă mâna în sacul de piele ce-l avea pe piept, scoase cinci mii de mărci şi le puse pe masă.

— Hai, ia-le, adăugă dânsul mirat, văzând că evreul nu face nicio mişcare spre a apuca biletele.

— N-am vorbit de suma de 10 mii de mărci?… întrebă stăpânul „Inimii sângeroase”, în vreme ce pe figura lui se zugrăvi limpede o nespusă lăcomie.

Grenzer puse mâna pe bilete.

— Cinci mii, zise dânsul, şi niciun şiling mai mult. N-ai câştigat destul de la schimbarea aurului fals?

Isac dădu din umeri.

— Te întreb eu pe dumneata cât câştigi lăsând aur fals în casa lui Fregusson? Isprăveşte cu palavrele, dă 10 mii de mărci sau de unde

nu, „Cimbria” pleacă fără dumneata…

— A! vrei să faci pe trădătorul!… exclamă casierul. Bine! Nu-mi rămâne decât să-ţi mulţumesc lăcomia. Dar înseamnă-ţi că poate să ne mai întâlnim vreodată!

Evreul râse.

— Poate când ai să te întorci să înapoiezi lui Fregusson capitalul cu dobânzile. De altfel, cred că serviciul meu face 10 mii de mărci în împrejurările în care ne aflăm. Lasă marafeturile şi pune aici ceea ce lipseşte.

Cu o imensă mâhnire, Grenzer mai scoase cinci mii de mărci şi le puse pe masă.

Acum evreul căzu lacom asupra biletelor care numaidecât dispărură în buzunarele lui enorme.

— Vrei acum să mergi cu mine în cârciumă? întrebă Isac.

— S-ar putea oare? N-o să mă recunoască cineva?

— Ce stai de vorbeşti? zise evreul râzând. Dumneata eşti acum Bob în carne şi oase. Vino numai cu mine şi-ţi garantez că au să te considere toţi drept un matelot experimentat.

Porniră amândoi să meargă în cârciumă, însă în coridorul etajului întâi dădură peste o femeie tânără cu părul negru care, cum văzu pe cârciumar, se retrase îndărăt speriată.

— Ei, madam, strigă Isac, nu pleacă nimeni din casa asta până nu şi-a reglat socoteala. Cunosc deja şiretlicurile astea. Pleci dis-de-dimineaţă şi seara nu te mai întorci.

— Dar voiam să cumpăr ceva din târg, bolborosi tânăra femeie. Doamne! demult am fi plătit tot ce datorăm dacă bărbatul meu nu s-ar fi îmbolnăvit din nou aici în Hamburg, ceea ce ne-a făcut să cheltuim toţi banii pe care-i mai aveam.

Isac aruncă o privire furioasă asupra frumoasei femei care se uita cu frică la dânsul.

— Vasăzică mărturiseşti singură că nu mai aveţi niciun ban, strigă dânsul. Ei, pe toţi diavolii, dar cu ce o să plăti şi mâncarea şi locuinţa pe trei săptămâni? Şi vreţi acum să plecaţi pe „Cimbria” şi eu să rămân în urmă cu buzele umflate?

— Fie-ţi milă, se rugă femeia împreunându-şi mâinile, nu ne opri de a pleca. Mă jur că-ţi vom trimite din America toţi banii ce-ţi

datorăm, cu dobânzi cu tot, numai lasă-ne să plecăm de-aci.

— Ah! mi se pare că vă arde pământul sub picioare şi vreţi să dispăreţi fără a lăsa urmă, scrâşni stăpânul „Inimii sângeroase”. Dar eu nu vă las, pe legea mea, afară numai dacă nu-mi veţi lăsa ca amanet biletele de călătorie.

— Biletele de călătorie? Dar cu ce să călătorim pe urmă? zise femeia plângând. Nu, nu, să nu faci asta, căci ne împingi în nenorocire pentru toată viaţa. Fie-ţi milă de nenorociţi, încrede-te în noi, lasă-ne să plecăm şi o să te binecuvântăm, o să-ţi trimitem toţi banii!…

Isac dădu din umeri.

— Niciun pas nu faceţi de la pragul meu, zise dânsul, până nu veţi plăti, chiar de-aş şti că n-am s-ajung la altă ispravă decât să vă ţin încuiaţi în odaie o săptămână. Mulţumiţi-vă că nu v-am aruncat din casă în ziua întâi când am văzut că nu plătiţi. Şi nu v-am aruncat pentru că nevasta mi-a zis: „Lasă! Isac, sunt nişte beţi nenorociţi, bărbatul e bolnav, au să plătească desigur”. Şi aşa v-am suferit, din iubire pentru Estera.

— Da, nevasta dumitale e bună, exclamă tânăra femeie, ea are milă de cel ce se află în nevoie şi mizerie.

— Ea are milă şi eu am pagubă, zise Isac. Ştii ce, eu n-am multă vreme de vorbit. Vă iau biletele de drum şi prin ele am să mă despăgubesc.

Tânăra femeie începu să plângă şi să suspine tare.

În clipa asta se deschise o uşă din coridor şi un om cu barba neagră te repezi afară; după figura lui foarte galbenă se cunoştea că e bolnav.

— Nu te mai ruga atâta, Rosa, zise dânsul. N-ai să înmoi niciodată inima asta de piatră.

— Nu vrea să ne lase să plecăm, vrea să ne ia biletele de drum. Ah! Barnov, ce o să ne facem noi aici între străini aşa răi, fără bani de cheltuială!

— Nu pierde curajul, iubita mea, şopti Barnov. E de prisos să mai arăţi acestor oameni mărimea nenorocirii noastre.

Se întoarse spre cârciumar şi adăugă:

— Domnule, dacă în inima dumitale mai e o scânteie de omenie, încrede-te în jurământul meu solemn că am să-ţi trimit din America toţi banii ce-ţi datorăm cu dobânzile lor, îndată ce voi găsi de lucru.

— Vorbe goale! strigă Isac. Niciun pas să nu faceţi din casă până nu-mi daţi banii.

— O să ai dumneata aşa inimă să laşi vasul pe care trebuie să călătorim, să plece fără noi?

— Eu n-am deloc inimă, răspunse cârciumarul, cât timp nu mi se plăteşte datoria.

Barnov îşi strânse pumnii şi se uită întunecat în pământ.

Rosa îşi acoperi faţa udă de lacrimi cu amândouă mâinile şi cu voce emoţionată exclamă:

— Ah? Barnov, blestemul tatei ne-a ajuns prea curând. O să ne urmărească pretutindeni ca să nu ne lase niciodată să fim fericiţi!

— Simţi deja blestemul tatălui tău? zise deodată un glas tremurător… îmi pare bine, fată. Doresc să te urmărească în orice parte îţi vei întoarce paşii!

Bătrânul Jonas Bruck apăruse pe treapta de sus a scării.

Cu o mână se sprijinea de perete, iar pe cealaltă o ridică în sus.

Părea că voia să-şi repete blestemul şi să roage cerul ca să i-l asculte.

— Tată! exclamă Rosa. Tată, tu aici?! O! numai Dumnezeu te-a trimis ca să ne scapi din situaţia asta de spaimă în care ne găsim!

Dar bătrânul se arătă neînduplecat.

El se uită la cârciumar şi îi zise:

— Isac, curăţă-ţi casa de aceste fiinţe nedemne. Ea se va murdări prin prezenţa unui om care şi-a lepădat credinţa strămoşească. El a fost sub bănuiala de omor. A sedus pe unica mea copilă, pe fiica mea care trebuia să fie sprijinul şi mângâierea bătrâneţilor mele.

Rosa alergă la tatăl său.

Dânsa încercă să-l cuprindă pe bătrân în braţe.

Dar Jonas Bruck o respinse rece, neînduplecat.

— Tu nu mai eşti fiica mea, zise cămătarul cu glas tremurător. Tu ai devenit amanta acestui om şi i-ai făcut numele de ruşine. Nu te mai cunosc! Pleacă!

— Nu fii neînduplecat, tată, se rugă tânăra femeie. Vezi-ne! Suntem în mizerie şi disperare!… Numai întinzând mâna poţi să ne scapi. Nu fi fără milă ca să nu cadă asupră-ţi pedeapsa lui Dumnezeu. Fii tată! Ajută-ne!

— Pedeapsa lui Dumnezeu! exclamă cămătarul.

Şi figura lui, de obicei galbenă, era acum roşie ca un rac fiert.

— Dumnezeu, continuă el, să-mi ia nu numai viaţa, ci şi aurul câştigat cu trudă mare, dacă blestemul meu nu este drept. Conştiinţa mea e liniştit!!

Bătrân nebun!

În vreme ce pronunţa aceste vorbe pedeapsa lui Dumnezeu îl lovise deja.

De-ar fi putut atunci să arunce o primire în pivniţa sa, ar fi văzut cu oroare că ceea ce chema asupra capului său se îndeplinise deja.

Pivniţa sa era goală.

Aurul dispăruse şi în locul său rămăsese cadavrul lui Laib.

Însă Jonas Bruck nu putea să aibă nicio bănuială în privinţa asta.

El se întoarse.

Fără să mai arunce o privire asupra fiicei sale, coborî scara îndărăt.

Atunci Barnov zise:

— Ei bine, ce-ţi spuneam eu? Acum trebuie să fii sigură că nu mai avem de sperat în ajutorul acestui om fără inimă.

Tânărul bărbat atrase cu iubire pe Rosa la sine.

Apoi o întrebă:

— Nu crezi că merită dispreţul meu? Mai bine e să-l uităm.

Isac se apropie de dânşii.

Şi uitându-se batjocoritor la tânăra femeie care plângea mereu, îi zise aproape râzând:

— Ce trebuie să am eu inimă, când chiar tatăl dumitale nu are? Vă dau termen de un ceas ca să-mi plătiţi datoria. Dacă până atunci nu-mi veţi achita suma, am să ştiu eu cum s-o scot.

Barnov şi Rosa rămaseră strâns înlănţuiţi în coridor.

El săruta pletele adoratei, iar dânsa suspina sfâşietor.

Atunci se auzi îndărătul lor fâşâitul unei rochii.

O femeie elegantă ieşise dintr-o cameră apropiată.

Ea se opri lângă dânşii şi zise:

— Veniţi iute în camera mea pentru câteva momente. Am auzit tot ce s-a vorbit aici şi vreau să vă fac o propunere.

Barnov şi Rosa se uitară surprinşi la dânsa.

Cine să fi fost oare acea femeie aşa frumoasă, măreaţă, impozantă

care le apărea ca o zână a fericirii din poveşti şi care se părea cunoscută Rosei?

Fără a întârzia o clipă, cei doi amorezaţi se hotărâră.

Ei intrară în camera acelei femei care era cea mai elegantă din tot hotelul lui Isac.

Femeia închise şi încuie uşa.

Apoi adresându-se celor doi iubiţi, zise:

— Sunteţi săraci, pe cât am înţeles din discuţia ce aţi avut cu mizerabilul de cârciumar. Şi aşa lipsiţi de mijloace vreţi să faceţi nebunia de a călători la America?…

— N-avem ce face, doamnă, răspunse Barnov. Împrejurări grele ne silesc să ne părăsim patria. Însă peste ocean am mai mulţi prieteni şi cunoscuţi. O să-mi găsesc lesne ocupaţie.

— În nădejdea prietenilor să nu te prea laşi azi, continuă femeia. Eu am să-ţi fac o propunere, care, de vei primi-o, are să te scoată mai curând şi mai sigur la o viaţă tihnită… Însă trebuie să ne înţelegem repede, căci dintr-un moment într-altul poate să sosească aici un om care să ne strice planul ce vom hotărî. Ascultaţi deci. Eu sunt lady Cristina Nelson, deja demult cunoscută frumoasei dumitale soţii, din casa călăului. Pe nedrept sunt bănuită de o faptă rea şi sunt urmărită. Din Berlin am scăpat cu ajutorul unui domn bătrân care-şi aşteaptă acum răsplata pentru binele ce mi-a făcut… Însă mai curând aş muri de dezgust decât să acord bătrânului Robin răsplata, aşa cum o înţelege el.

— Robin! exclamă Barnov. Aşa se numeşte omul în a cărui putere te afli? Acesta e atunci directorul casei de nebuni?

— Da, întocmai, răspunse lady, acela este. Cu toată masca ce poartă e un ticălos desăvârşit. Conştiinţa-i e încărcată de crime.

— Dar am citit într-un jurnal, reluă Barnov, că dânsul a pierit în focul care a distrus balamucul.

— Aşa s-a crezut de toţi, răspunse Lady, şi aşa era aproape să se întâmple. Când focul a izbucnit, mă aflam cu Robin în aceeaşi cameră. Flăcările năvăleau teribile pe scară şi amândoi ne simţeam pierduţi. Am izbutit însă să ne urcăm în pod şi de-acolo ne-am coborât în grădină şi am fugit pe o portiţă dosnică. Robin avea la el toată averea sa în bani. Am venit aici în Hamburg şi am tras la hanul acesta,

deoarece hotelurile mari sunt prea supărătoare cu întrebările şi cercetările.

— Şi încotro vrea s-apuce acum Robin? întrebă Barnov.

— Vrea să se îmbarce cu mine pe vaporul „Cimbria" şi să călătorim la New York… Eu însă sunt hotărâtă să scap de dânsul. De vreţi să mă ajutaţi în asta, o să rămâneţi pentru totdeauna pe lângă mine. Dumneata drăguţă, adăugă dânsa adresându-se Rosei, ai să-mi fii companioană şi intimă amică, iar dumneata, domnule, o să-mi conduci afacerile, ai să-mi fii intendent, mareşal de călătorie şi casier.

Barnov se chibzui.

— Şi încotro o să călătorim? întrebă dânsul.

— Încotro ne va duce întâmplarea, răspunse lady. Am mulţi bani, în orice caz, destul ca să duc câţiva ani o viaţă fără griji. În vremea asta, domnule, ai şi ocazia să-ţi agoniseşti o mică avere. Aşadar, dă-mi mâna şi să fim învoiţi.

Barnov apucă mâna femeii.

— Primesc, zise dânsul. Acum descrie-mi planul de fugă şi iute căci timpul ne grăbeşte.

— Ah! eşti un om de energie şi de hotărâre, exclamă lady cu bucurie. Apropie-te, căci trebuie să-ţi vorbesc în şoaptă. Aici pereţii au urechi.

Vorbi câteva minute în şoaptă eu Barnov, iar acesta o privi la urmă cu uimire.

— Acesta e un plan drăcesc, zise dânsul, greş n-o să dea, efectul e sigur. Însă o să fie nevoie să-mi schimb hainele şi banii îmi lipsesc.

— Iată deocamdată 500 de mărci. Plăteşte evreului şi îngrijeşte-te de ceea ce-ţi trebuie.

Barnov luă biletul de bancă cu o nespusă bucurie şi ieşi cu Rosa din acea cameră unde fusese aşa iute eliberat din toate încurcăturile.

Lady rămase singură.

Dânsa îşi apăsă amândouă mâinile pe inimă, care-i bătea foarte tare, şi şopti oftând:

— Voi fi scăpată, în sfârşit! Planul o să izbutească desigur. Îmi rămâne numai să pun mâna pe banii lui Robin. Are la dânsul mai multe sute de mii de mărci. Trebuie să îi răpesc cu orice preţ. Sper că n-o să-mi fie greu, adăugă dânsa după un moment, privindu-şi

răpitoarele forme într-o oglindă mare, aşezată între două ferestre.

Era fermecător de frumoasă femeia asta şi ştia să-şi întrebuinţeze nurii ca pe o armă primejdioasă cu care oricine încearcă să se joace, îşi face o rană mortală.

— Sunt sigură că are să fie cuprins de o disperare primejdioasă, de nebunie poate când va vedea că mi-am bătut joc de el, l-am tras pe sfoară şi l-am părăsit. Însă ticălosul merită sfârşitul acesta, deoarece viaţa-i e un lanţ de crime şi de fapte rele.

Uşa camerei de alături fu deschisă. Lady auzi paşi iuţi apropiindu-se. Ştiu că e Robin.

Se aruncă pe canapea şi luă o poză seducătoare.

Închise ochii.

Se prefăcu că doarme.

Bătrânul intră.

Când o văzu că doarme pe canapea, în capotul ei alb sub care i se desenau formele pline, dătătoare de nebunie, şi când îi văzu până aproape de genunchi piciorul rotund, strâns într-un ciorap de mătase, îşi pierdu minţile.

Căzu în genunchi.

Se târî până lângă canapeaua pe care zăcea fermecătoarea femeie.

Apucă cu amândouă mâinile piciorul dezvelit.

Apropie buzele de el şi începu să-l sărute.

Prefăcuta sări în sas.

Părea foarte speriată.

Ea strigă:

— Ce faci?

Din ochii lui lady ţâşneau fulgere de mânie.

Dânsa continuă cu voce înecată de supărare:

— Vrei oare să abuzezi de încrederea ce am în dumneata de a adormi cu uşa descuiată? Ştii bine ce am vorbit… Şi în ce condiţii m-am învoit să te urmez…

Robin era distrus.

Pasiunea îl rodea.

El îşi trecu amândouă mâinile prin părul lui cărunt.

— Da, mi-ai spus că tocmai în America o să fii a mea, tocmai ia New York, când îţi voi fi soţ legitim. Dar dumneata nu ştii, continuă

dânsul aproape plângând de dor şi de patimă, că în cele 14 zile câte mai avem până atunci, eu am să căpiez, am să mă smintesc de tot. Cum să rezist văzându-te mereu înainte-mi aşa fermecătoare, neavând decât să întind mâna ca să fiu cel mai fericit om din lume şi fiind mereu respins de dumneata?

Prin ochii femeii trecu o lucire drăcească.

Victima ei se afla în dispoziţia cea mai potrivită hotărârii ce luase.

Îşi întinse amândouă braţele, albe, moi, rotunde, cuprinse pe bătrân cu ele şi-l atrase la sine.

Însă nu-şi putu învinge dezgustul de a-l săruta, ci numai îi mângâie cu mâna obrazul zbârcit.

Robin se cutremură de plăcere la atingerea acelei mâini catifelate.

— Răbdare, dulce adorat, şopti dânsa, ai să fii mai fericit ca oricare om în lumea asta, delicii suave ai să simţi, dar trebuie să aştepţi. Cu cât patima va ţinea mai mult până în moment satisfacerii ei, cu cât tu vei dori mai îndelungat momentele de voluptate, la care-ţi vei câştiga drept prin aşteptare, cu atât mai tare va fi acea voluptate.

— S-aştept, s-aştept, zise Robin oftând, nu mai pot, şi cu toate astea eu vreau s-aştept fiindcă-mi ceri tu.

— Cum nu ţi-aş mulţumi dorinţa, continuă lady mângâind mereu capul lui Robin, dar vezi că deşi sunt o aventurieră, tot păstrez în mine un sentiment de onoare pe care nu-l pot înăbuşi. Nu-mi vine parcă să mă înjosesc; a-ţi fi amantă. Vreau să-ţi fiu soţie şi atunci Robin… atunci sunt a ta.

— Cu totul a mea! repetă dânsul, peste măsură de tulburat de închipuirea acelui viitor.

Deodată se auzi o bătaie zdravănă în uşa camerei a doua.

Robin sări în sus speriat.

— Ce este oare? zise dânsul. A intrat cineva în camera mea?

— Trebuie să fie cârciumarul, răspunse lady. Du-te iute ca să nu intre aici.

Pe figura ei se zugrăvi un sentiment de răutate.

Robin intră în camera sa închizând uşa în urmă-i.

Femeia se sculă încet şi se duse de puse urechea la gaura broaştei.

— Domnule, zise străinul care intrase şi care avea o barbă neagră, dumneata eşti doctorul Robin, acela care ţinea o casă de nebuni în

Berlin?

Robin rămase încremenit.

Apoi zise:

— Cine eşti dumneata şi cu ce drept vii să mă întrebi?

Străinul avea un aer puţin respectos care supăra pe doctor.

Cel dintâi răspunse:

— Cu ce drept? Hm! Ai să afli îndată. Eu sunt funcţionar criminalist. M-a însărcinat autoritatea să vin să mă informez despre scopul şederii dumitale în Hamburg şi despre alte lucruri de care ai să-ţi aduci îndată aminte.

Robin era cât pe-aci să cadă.

Făcu o sforţare mare pentru a birui slăbiciunea ce-l cuprinse.

Funcţionar criminalist!...

Vorbele astea îl loviră drept în inimă şi-i băgară în toate membrele o tremurătură mare.

De aceste două vorbe se lega pentru dânsul un lanţ lung de închipuiri îngrozitoare.

El avea o antipatie mare pe tot ce privea poliţia.

Nu cumva se descoperiseră faptele lui criminale?

Nu cumva omul acesta venise să-l ia de gât şi să-l aresteze?

Nu cumva voia să-l întoarcă, legat, la Berlin?

Să-l dea pe mâna judecătorului şi pe urmă a călăului?

Imaginile astea i se înfăţişară în minte într-o clipă.

Pe de altă parte, fu zguduit la ideea că o să fie despărţit de femeia iubită.

Sudoarea îi ieşi pe frunte.

Îşi pierdu orice stăpânire asupră-şi şi răspunse:

— Zici că eşti funcţionar criminalist domnule, dar eu nu ştiu ce poate să aibă autoritatea cu mine. Te rog numai foarte mult, să nu-mi împiedici călătoria, căci am de gând să plec chiar azi din Hamburg.

Pe figura poliţistului lunecă un zâmbet.

— Mă tem, zise dânsul, că n-o să călătoreşti decât tot la Berlin, îndărăt, însă nu singur. Aşa e ordinul.

Robin se uită disperat în juru-i. Pe urmă băgă iute mâna în buzunar, scoase mai multe bancnote şi punându-le pe masă, zise în şoaptă:

— Suntem singuri aici, nimeni nu ne vede, nimeni nu ne aude. Ia de-aici o mie de taleri şi amână cu 24 de ore cercetarea împotriva mea şi arestarea.

Poliţistul se uită cu neîncredere de jur-împrejur pe la uşi şi ferestre, apoi răspunse tot în şoaptă:

— Bine, pot să mai aştept încă 24 de ore. Însă ar fi bine să pleci îndată din casa asta, să dispari din oraş. S-ar putea să vină alţii să te caute.

— Îţi mulţumesc, domnule, exclamă Robin cu glas înăbuşit, privind cum poliţistul încasa biletele. Îţi mulţumesc din toată inima! Am să-ţi urmez sfatul, am să dispar numaidecât. Îţi mulţumesc încă o dată!

Funcţionarul îşi puse degetul pe gură.

— Să nu cumva să spui cuiva ceva, şopti dânsul. Pleacă numaidecât şi să umbli tot prin locuri retrase. Să fugi de oameni şi de gălăgie chiar pe vapor. Ar fi rău de dumneata dacă al cădea pe mâna poliţiei.

În momentul următor, Robin era singur.

De-ar fi văzut zâmbetul de triumf şi de şiretlic ce trecea pe buzele pretinsului poliţist când acesta ieşea pe uşă, dânsul n-ar fi căzut desigur – ca acum – pe un scaun, zdrobit de descurajare şi bătându-şi fruntea cu pumnii.

Uşa dinspre camera lui lady se deschise şi frumoasa femeie se repezi la doctor cu braţele întinse.

— Am auzit tot, exclamă dânsa, eşti pierdut dacă nu fugi îndată.

— Dar unde? zise dânsul înăbuşit. Încotro s-apuc în momentul acesta? „Cimbria” pleacă tocmai peste trei ceasuri… Pe ea o să plecăm desigur.. Dar acum?…

— Iată ce zic eu, reluă lady în şoaptă, trecându-şi braţul pe după gâtul bătrânului şi lipindu-şi pieptul de al lui, du-te chiar acum pe „Cimbria”. Arată-ţi biletul de călătorie şi dă ceva bani unui matelot ca să te ascundă în cabina lui. Şi să nu ieşi de-acolo până ce vasul nu va fi la largul mării.

— Bine, foarte bine, bolborosi Robin. Dar tu unde rămâi?

— Eu viu după tine pe vapor, peste trei ore spre a te însoţi în America la viaţă nouă şi la fericire. Hai, nu pierde niciun moment, clipele sunt numărate. Funcţionarul criminalist poate să-şi dea seama că a făcut rău primind bani şi poate să se întoarcă să te aresteze.

Robin sări în sus ca electrizat.

— Da, plec îndată, şopti el. Însă, tu, iubito, ai să vii după mine, nu-i aşa? O să vii curând? Îmi eşti necesară în apropiere, să nu întârzii.

Tremurând de emoţie, îşi puse mantaua pe umeri şi pălăria pe cap.

— N-ai grijă, n-am să întârzii. Vino, Robin şi zi-mi rămas bun… Ah! până deseară n-o să ne revedem.

Ea îşi întinse braţele.

Dânsul se repezi între ele cu un ţipăt de nespusă fericire.

El, în nebuna lui pasiune credea că ajunse în sfârşit la ţintă.

Ea îl strânse cu putere la pieptul ei maiestuos, ce bătea cu putere.

Robin simţi atunci curgându-i foc prin vene.

Începu să strângă şi el pe femeie cu o patimă sălbatică.

Lady se temea că el înnebunise.

Însă era o femeie energică.

Era hotărâtă să se împotrivească la orice încercare a lui Robin.

De aceea continuă a se preface şi zise cu dulceaţă:

— Încă ceva, iubitul meu, ceva foarte important.

Ea însoţi aceste cuvinte cu o strânsoare care-l făcu pe Robin să tresară de fericire.

Era să cadă.

— Vorbeşte, îngerul meu, abia putu să zică el.

Femeia continuă:

— Să-mi laşi mie toţi banii pe care îi ai, neoprindu-ţi decât o sută de mărci. Pentru că, închipuie-ţi că s-ar întâmpla nenorocirea să fii arestat. Atunci eu n-aş avea mijloace ca să lucrez pentru eliberarea ta.

Robin tresări şi privi pe lady ţintă în ochi.

Îi mai rămăsese o lucire mică de minte.

— Vrei banii mei? bolborosi dânsul tremurând de lăcomie, grijă şi nehotărâre. Îi vrei pe toţi, chiar pe toţi?

Atunci femeia împinse lucrurile mai departe.

Voia cu orice preţ să-l învingă pe Robin.

Cu o sforţare mare ea apucă capul bătrânului.

Biruindu-şi dezgustul, îşi lipi buzele de ale lui şi-l sărută lung de tot.

Sărutarea asta, cea dintâi, înnebuni cu desăvârşire pe Robin.

El băgă iute mâna în sân şi pe urmă în buzunar.

Scoase un portofel mare de piele şi un pachet.

Întinzându-le femeii, zise:

— Na, iată averea mea. Ţine-o! Strânge-o bine să n-o pierzi, să nu ne-o fure! Ea este a noastră a amândurora… Am încă câteva sute de mărci la mine, în aur… Dar vii curând.

— Cât voi putea mai curând, răspunse lady şi avu curaj să rabde ca să mai fie strânsă o dată în braţe şi să fie din nou sărutată.

Abia după câteva minute izbuti să se elibereze de unchiaş, desfăcându-se blând de lângă dânsul şi apoi zicându-i:

— Pleacă, pleacă, dacă vrei să fim împreună şi zilele viitoare.

Robin porni spre uşă de-a-ndărătelea, privind mereu pe prefăcuta care ţinea capul în jos ca şi cum şi dânsa ar fi fost emoţionată de cine ştie ce mare plăcere.

Apoi dânsul ieşi şi dispăru.

— A căzut în cursă! exclamă lady cu bucurie în urma lui. Ah! dar prin ce greutate a trebuit să trec! Mi se părea că o să crăp de greaţă când a trebuit să-l sărut.

După câteva momente auzi o bătaie uşoară în uşă.

Băgă iute valorile în sân şi se duse de deschise.

Intră atunci înăuntru funcţionarul criminalist care vizitase pe Robin şi care nu era altcineva decât Barnov.

Acum era fără barbă şi în loc de aspră seriozitate avea pe figură bucuria pe care o dă reuşita.

— Robin a fugit spre port, zise dânsul. L-am urmărit fără să mă observe.

— Ţi-ai jucat rolul într-un chip minunat, scumpul meu intendent, exclamă lady râzând. Acum s-o ştergem iute. Nevasta dumitale s-a pregătit de plecare?

— Da, aşteaptă numai s-o chem. Cârciumarului i-am plătit toată datoria. Şarlatanul a rămas înecat de uimire când a văzut că-i pun banii pe masă. Iată şi cele trei mii de mărci pe care mi le-a dat Robin.

— Banii aceştia sunt al dumitale, zise Lady.

Barnov rămase încremenit şi nu-i venea să-şi creadă auzul.

— Eu n-am niciun drept asupra acestei sume, continuă dânsa. Fă cu ea ce-ţi place. Te rog numai să mă laşi singură o jumătate de ceas ca să mă pregătesc de drum… În vremea asta dumneata îngrijeşte de o

trăsură care să ne ducă la gară pe câteşitrei.

Frumoasa femeie salută plecând capul şi dispăru în odaia ei.

Barnov contemplă bilete de bancă. Nu se mai sătura privindu-le.

Ce iute şi pe neaşteptate se schimbase soarta lui şi a Rosei!... Să fi fost oare asta vestea despre răsărirea soarelui fericirii? Cine ştie? Cine ar putea să spună?

LXI – Sinucidere

În una dintre cele mai sărăcăcioase mahalale mărginaşe ale Berlinului găsim pe Sofia.

Cămăruţa pe care o ocupă e mult mai goală ca mansarda pe care o avea înainte, însă când stă la fereastră şi lucrează, în loc de ziduri are înainte-i câmpul verde.

Stând toată ziua plecată, tăind şi sucind hârtiuţe de toate culorile, din care face flori artificiale, numai două gânduri are; ele i se succed cu o mare regularitate şi-i provoacă pe rând durere, melancolie şi uneori veselie.

Se gândeşte la copilul ei şi la omul pe care îl iubeşte cu toate simţurile, la Stubernauch.

Unde o fi stând dânsul?

Ce s-o fi făcut?

Era oare fericit?

Iubea oare pe altă femeie şi pe dânsa o fi uitat-o?

Nu, nu! asta nu era cu putinţă!

Cum îi fusese dânsa credincioasă lui, aşa trebuia să fi fost şi dânsul ei.

Cum se gândea ea la el, aşa trebuie să se fi gândind şi el la dânsa.

E drept că n-auzise niciodată din gura lui că o iubeşte, dar ce contează asta?

Nu-i citise dânsa iubirea în ochii lui albaştri, ochi blânzi şi credincioşi?

În vreme ce din degete îi ieşea un buchet de viorele, mintea ei îşi reprezenta acel timp trecut în care Stubernauch, pe înserate, când îşi isprăvea treaba, intra în cămăruţa ei, se aşeza lângă leagănul copilului şi începea să spună multe şi mărunte, cu veselia lui obişnuită, despre

lume şi despre oameni, despre planurile şi proiectele sale, mai cu samă despre patentul ce avea să capete pentru o invenţie.

De câte ori nu-i zisese dânsul:

— Vezi tu, Sofia, cu un aşa patent pot să devin bogat numai într-o noapte. Atunci o să înceapă pentru tine o viaţă aşa de plăcută cum nici nu bănuieşti astăzi. Numai când voi avea un nume format, când voi avea în buzunar o avere, numai atunci am să vin să-ţi fac o întrebare la care nu vreau să am alt răspuns, Sofia, decât o uşoară plecare a capului şi o strângere de mână.

Muta oftă.

Lacrimi fierbinţi căzură pe buchetul de viorele pe care-l lucra.

— Au trecut astea, se gândi dânsa, toate au trecut! Din câte am visat atunci, nimic nu s-a ales.

Şi prin forţa lucrurilor, trebui să se gândească la vecinii pe care-i avea acum…

Alături de odaia ei era o alta mai mică, mai sărăcăcioasă.

În ea locuia un om ciudat de tot.

Nu era prea cunoscut.

Viaţa lui era o enigmă.

El se scula totdeauna cu noaptea în cap.

Pleca fără zgomot şi nu se întorcea decât seara târziu.

Muta nu-l văzuse niciodată.

Însă adesea îi auzea glasul când se întorcea noaptea.

Atunci dânsul începea să cânte încetişor.

Dar nu erau cântece de veselie sau de amor.

Erau dintre acelea pe care le cântă mamele sau doicile spre a adormi copiii, cântece prelungi, duioase şi totodată gingaşe.

Şi cu toate astea, Sofia ştia că vecinul n-are copil şi nici doică în casă.

Aflase asta de la portăreasă care era o palavragioacă de frunte.

Se numea doamna Lorenz.

Însă îi plăcea să-i zică lumea doamna vice-hangioaică.

Ea venea adesea la Sofia şi-i înşira câte în soare şi în lună, tulburând-o şi necăjind-o de multe ori cu mâncărime de limbă.

Între altele îi spusese şi despre vecin că era sărac lipit şi de abia câştiga câţiva gologani pentru pâine, vânzând calendare ieftine pe

stradă.

Vice-hangioaica vizita adesea pe Sofia, fiindcă-i plăcea să vorbească mai cu seamă cu dânsa între toate femeile şi fetele ce locuiau în casă.

Şi-i plăcea să vorbească pentru că ea fiind mută nu putea s-o întrerupă. Muta se mulţumea să dea din cap din când în când în semn de aprobare şi aşa câmpul rămânea deschis portăresei pentru toate bazaconiile.

Nici în ziua în care ne aflăm nu trecu mult şi doamna vice-hangioaică intră la Sofia după ce bătuse o dată la uşă.

Ea avea în mână mătura pe care n-o părăsea niciodată.

— Bună dimineaţa, iubita mea copilă, zise palavragioaica, să nu te deranjezi deloc, lucrează înainte. Îmi place grozav să-ţi văd degetele îndoind iute la foi de hârtie şi scoţând aşa flori frumoase de care-ţi vine să crezi că sunt naturale. Nici nu vreau să stau jos pentru că am venit numai pentru un minut. Dumnezeule! cum aş puteau să stau mult aici când am aşa multă treabă! Nici prin gând nu îţi trece scumpa mea, ce obraznici sunt oamenii. Am la etajul întâi numai secretari de cancelarie. Cum nu le mături o dată pe săptămână scara, se fac foc şi pară. Şi închipuie-ţi că au câte 4–5 broscoi şi fiecare broscoi aleargă de câte 24 de ori pe scară. Ia vezi, mă rog, ce murdărie… Şi de-ar alerga singuri, calea valea, dar aduc toate haimanalele de pe stradă, iar eu trebuie să stau cu mătura după uşă ca să alung pe destrăbălaţi. Nu mai departe decât ieri am luat de ureche o maimuţă de băiat. El arunca cu pocnitori pe scară şi speriase pe doamna Mauselius. Biata femeie era să cadă de-a berbeleacul. Credea că e vreun atentat. Ce să vezi! A ieşit doamna secretară, cu-o falcă-n cer şi una-n pământ. A început să ţipe şi să strige, zicând că sunt o mojică. Auzi!… Eu mojică!… Eu care am avut bărbat şi am rochii pentru duminică. Am şi trei sute de mărci la casa de depuneri! Eu mojică!…

Sofia se văzu silită să dea din cap în semn de dezaprobare, în aparenţă că o să scape de belea.

În zădar.

Doamna vice-hangioaică se bucură grozav.

Era tot emoţionată.

Ea reluă:

— Ah! Sofia! De-ar fi toţi oamenii ca dumneata, domnişoară… Dar nu sunt! Dumneata eşti un înger. Meriţi să ajungi odată fericită, bogată… Haide, nu te întrista… Nici acum nu eşti aşa nefericită. Eu sunt mai bătrână ca dumneata şi am mai multă experienţă. Eu cunosc lumea. Vai! sunt oameni mult mai săraci şi mai nefericiţi. De pildă vecinul dumitale de alături… De trei zile stă bolnav în pat, nu se mai duce cu calendare să capete câţiva gologani şi după cât mi se pare, de trei zile n-a băgat nimic în gură, fiindcă n-are ce. Îţi e de mirare, scumpă copilă? Da, e adevărat, sunt oameni care nu mănâncă câte trei zile. Lucru ciudat este numai că negustorul de calendare nu vrea să primească nimic de pomană. I-am dus ceva odată şi era să-mi sară în cap. Doamne! ce o fi pe scară? s-aude gălăgie. Mă duc, copila mea, te rog să nu mă opreşti… Dar n-ai grijă, că am să mă întorc îndată. La revedere.

Ieşi alergând.

Sofia răsuflă uşurată.

Însă situaţia vecinului de alături, bolnav şi lipsit de hrană de trei zile, îi venea mereu în minte şi-i făcea rău.

Curând fu cuprinsă de o mare milă.

Se sculă iute şi se duse la sobă.

Acolo era o oală cu lapte.

Turnă jumătate din lapte într-un alt vas şi luând o pâine, tăie din ea mai multe felii peste care întinse niţel unt.

Puse feliile pe o farfurie, luă oala şi se duse să ducă vecinului dejunul acesta frugal.

Bătu sfioasă la uşă şi i se răspunse îndată cu un glas răstit:

— Intră!

Împinse uşa şi la început nu văzu pe nimeni în camera împodobită de mizerie.

Tocmai pe urmă observă într-un colţ stând ghemuit şi învăluit în nişte saci, un om ai cărui ochii luceau ca două făclii aprinse.

Cum se uită în ochii lui, ţipă o dată şi se dădu îndărăt.

Înnebunise oare aşa deodată, ori i se împăienjeniseră ochii?

Recunoscuse pe micul cocoşat, ajutor al călăului, pe răpitorul copilului ei.

Şi Ralph, de asemenea, o recunoscuse.

El aruncă deodată sacii între care stătea, se repezi la dânsa, căzu în genunchi şi-i îmbrăţişă picioarele.

Sofia se uită în jos la figura lui şi i-o văzu zbuciumată de friguri şi udă de lacrimi.

Ea găsi numaidecât explicaţia acestor lacrimi.

Ele erau expresia căinţei şi a rugăminţii de iertare.

Într-adevăr, cocoşatul exclamă aproape în aceeaşi clipă, după ce se bătu de câteva ori cu pumnii în piept:

— Iartă-mă, iartă-mă, dacă-ţi mai e cu putinţă! Am furat copilul, e adevărat, însă numai din iubire, numai pentru că nu voiam să mă despart de dânsul. Ah! copilul, copilul! dulcele meu copil!

Îşi băgă mâinile în părul lui roşu şi începu să şi-l smulgă, repetând mereu:

— Copilul!... copilul!...

În sufletul mutei se iscă o furtună de sentimente şi idei.

Unde era copilul ei de vreme ce nu-l găsea la acela care i-l furase? Nu cumva era mort?

O! o! ce grozăvie! Era cu neputinţă. Un glas interior îl zicea că sângele şi carnea ei trăieşte încă.

Cocoşatul îi înţelese privirea întrebătoare şi disperată ce dânsa ţinea aţintită asupră-i.

Dânsul sări în sus strigând:

— Copilul mi-a fost răpit în aceeaşi noapte în care l-am furat din casa călăului. Nişte tâlhari de drumul mare au năvălit asupra căruţei mele. Deşi m-am apărat cu disperare, mi-au luat copilul.

Aducându-şi aminte de acea silnicie furia îi izbucni.

Se schimbă grozav la faţă.

Din ochi îi ţâşnea foc.

O tremurătură nervoasă îi apucă tot corpul.

Luă amândouă mâinile Sofiei.

Se uită în ochii ei.

Pe figura lui se citea o nespusă durere.

Privirea sa exprima o căinţă fără margini.

Muta se uită la el.

Ea pricepu că spune adevărul.

Urmă o scurtă tăcere.

Mai pe urmă el reluă cu glas mai domol:

— Din ceasul acela, îţi jur, pe fericirea sufletului meu, că am căutat mereu copilul. Nu m-am odihnit. Am rătăcit prin toate străzile Berlinului. Am umblat cercetând şi întrebând că doar micuţul să fi fost văzut undeva. Degeaba toate. Acelaşi răspuns am primit în toate părţile. M-am dus şi în cârciuma criminalilor. Speram să recunosc pe vreunul dintre hoţi. Şi atunci!… Oh, atunci!…

Tremura de ură.

Pe buză îl apăruse o spumă ca la turbaţi.

Strânse pumnii.

Unghiile îi intrară în carne.

— Atunci, continuă dânsul cu un glas şuierător, acel hoţ ar fi pierit în mâinile astea dacă nu mi-ar fi spus unde e copilul. Dar azi încă nu mi-am pierdut nădejdea că o să-l găsesc. De ce crezi că m-am aruncat eu în viaţa asta ticăloasă? Numai în speranţa că o să regăsesc într-o zi pe iubitul copil. Acesta e acum scopul vieţii mele.

Glasul îi ieşea greu şi plânsul îi punea în gât ca un nod care ameninţa să-l înăbuşe.

— Şi după ce-l voi găsi, continuă dânsul după o tăcere lungă, am să-l duc mamei sale îndărăt, am să-l pun în braţele ei şi s-o rog în genunchii numai de un lucru: să mă lase să trăiesc lângă dânsa, aproape de mica fiinţă pentru ca să pot s-o apăr.

Sofia ascultase vorbele astea cuprinsă de o emoţie lesne de înţeles.

Nu era deci la mijloc vreo înşelăciune, omul acela se căia de ceea ce făcuse şi el nu făptuise crima decât din iubire pentru copil.

Dânsa îşi puse o mână pe umărul lui şi-l privi cu milă şi iertare.

Cocoşatul se plecă şi-i sărută cealaltă mână pe care îi curseră lacrimile fierbinţi.

În momentul acesta se încheia între dânşii o prietenie pe viaţă şi pe moarte.

Iubirea comună pentru copil îi unea, de asemenea şi simţămintele de care erau însufleţiţi se potriveau.

Curând muta avea să aprecieze devotamentul cocoşatului faţă de dânsa.

Ralph îi deveni curând un frate credincios, un prieten care s-ar fi aruncat în foc pentru ea şi care o venera ca pe o sfântă.

Dânsul se scula dis-de-dimineaţă, alerga la brutărie, la măcelărie, cumpăra materialul trebuitor la confecţionarea florilor şi ducea la muşterii florile comandate.

Apoi s-apucă de vândut calendare trecătorilor şi după ce stătea o zi întreagă în ploaie şi ninsoare, simţea seara o bucurie infinită să se întoarcă acasă lângă mută.

Niciodată nu se întorcea cu mâna goală; îi aducea o prăjitură sau o floare şi simţea o fericire nemărginită când muta-i mulţumea prin semne şi din mâini.

De obicei îi păstra şi dânsa o surprindere.

Îi oprea de la masa de la amiază o farfurie de legume.

Câteodată îi păstra o supă caldă sau ceva cu carne.

Însă trebuia să-l silească ca să mănânce.

El refuza cu îndărătnicie să bage ceva în gură.

Zicea că e sătul pe când în realitate simţea o mare nevoie de o mâncare caldă.

Cea mai dulce petrecere între amândoi era duminica, în vremea liturghiei de la biserică, atunci când Ralph nu se putea duce să vândă calendare.

Atunci el se aşeza lângă mută la fereastră şi pe când dânsa fabrica trandafiri, el îi citea o bucată din cel mai bun calendar.

Dacă scenele erau sentimentale, se înduioşau amândoi până la lacrimi, dacă erau comice, făceau un haz nespus îndemnându-se la râs.

Fu lucru firesc ca prietenia asta deosebită să pună în mişcare limbile rele din casă.

Şi ceea ce ele îndrugară şi veninul ce vărsară trebuia să atingă pe Sofia.

Doamna Lorenz, vice-hangioaica, fu atât de bună să se însărcineze şi în privinţa asta cu comunicaţiile.

Într-o dimineaţă, când cocoşatul plecase deja cu calendarele la subţioară, ea răsări deodată înaintea Sofiei.

Schimbară salutările obişnuite şi pe urmă ea începu discursul.

Tema fu aceea care era la ordinea zilei.

— Scumpa mea copilă, începu dânsa, ştii cât te iubesc. Eu zic mereu că eşti un înger de bunătate şi de dragoste. Însă tot aşa mă simt

datoare să-ţi spun că prietenia mare ce ai cu cocoşatul, te-a băgat în gura lumii… din casă şi din stradă… Ah! doamne, câte a trebuit să mai aud!…

Dânsa tăcu.

Părea că n-avea curajul să întristeze mai mult pe biata fată.

Aceasta din urmă era zăpăcită, însă făcu semn femeii să continue.

Palavragioaica continuă:

— Iată de pildă negustoreasa de unt de la colţ mă trage ieri de mânecă şi zice: „Ştii, doamnă Lorenz că cocoşatul vine în fiecare zi de cumpără unt pentru domnişoara cea mută din casă dumneavoastră? Mie nu mi se pare lucru curat aici la mijloc. Cine ştie, s-or fi petrecând lucruri despre care nu poate să vorbească o femeie cinstită fără să-i crape obrazul de ruşine. Să sperăm însă că e numai simpatie.” Iată aşa mi-a zis vânzătoarea de unt…

Pe obrazul mutei se citea o adâncă indignare.

Dar doamna Lorenz se făcu că nu observa aceasta.

Ca o roată care, odată pusă în mişcare nu mai se poate opri, ea continuă:

— Şi pe urmă, ştii, croitorul Knöbel de la al treilea etaj, acela care se duce în toate duminicile la biserică şi care în curând o să fie numit paracliser, a zis curat că asta e o casă imorală şi de-o ajunge cu sănătate până la Sfântul Mihail, când îi expiră contractul, nu mai stă aici să-l pici cu lumânarea.

Sofia trecu de la indignare la dispreţ şi invocă toată puterea ei ca să nu izbucnească.

Doamna Lorenz, trecând peste emoţia fetei, reluă:

— Închipuie-ţi că de curând s-a mai mutat în etajul lui o doamnă care se numeşte La Bourde. Ea a venit nu se ştie de unde, este tânără încă. Despre dânsa se zice că a ţinut o casă de joc. Ah, doamne, auzi, casă de joc! Câte păcate mai fac oamenii! În sfârşit, croitorul, auzind cele ce se zic de dumneata, s-a hotărât să fugă de-aici. O să ne rămână casa goală.

Aici, luând un ton de reproş, femeia continuă fără să dea vreme Sofiei să se apere:

— Crede-mă, copila mea, eu singură nu înţeleg ce-ai găsit bun la cocoşat, la o fiinţă aşa oropsită de Dumnezeu. El aleargă o zi întreagă

până să capete un gologan!

Muta nu mai putea.

După toate nenorocirile ei, trebuia să fie şi bănuită de o purtare scârboasă ca amanta cocoşatului!

Ea ar fi vrut să astupe toate aceste guri rele.

Dar cum?

La durerea nemărginită ce apăsa inima ei de mamă trebuia să se unească şi asta.

Doamna Lorenz, vrea cu orice preţ să isprăvească ceea ce avea de zis.

Cu tonul ei blând, dar totodată de reproş, continuă:

— Dumneata eşti o fată frumoasă, ai găsi un om cumsecade, ce zic eu, chiar ai găsit deja.

Fata, la aceste vorbe, nu-şi putu ascunde mirarea ei.

— Uite, mi-a spus o vorbă la ureche pentru dumneata, meşterul zidar din al doilea etaj… El trăieşte foarte rău cu nevasta şi m-a însărcinat să te întreb dacă dumneata şi el… Dacă nu cumva el şi dumneata… Adică vreau să zic dacă…

Încurcătura femeii, cu toată obrăznicia ei, era foarte vădită.

Uimirea şi dispreţul Sofiei creşteau din ce în ce.

Însă discursul doamnei Lorenz nu era încă isprăvit.

Văzând emoţia ce o produsese în inima fetei, nu ştia cum să-şi exprime fraza din urmă.

În sfârşit, reluă cu hotărâre:

— Înţelegi. Omul are parale bune şi o femeie ca a lui nu poate să trăiască veşnic, atunci i-a venit în gând că dumneata şi cu dânsul… Adică…

Mai mult nu putu să îndruge doamna vice-hangioaică.

De câteva momente deja muta sărise speriată în sus.

Ea ascultase tremurând vorbele ruşinoase ale portăresei.

Acele vorbe ea nu le putuse opri îndată, deoarece îi lipsea glasul.

Cu câtă putere dânsa ar fi respins acuzaţia infamă…

Cu câtă elocinţă ar fi dovedit nevinovăţia ei…

Însă când mizerabila îi făcu propunerea ruşinoasă de a deveni amanta unui om însurat, atunci sărmana fiinţă se revoltă.

Nu se mai putu stăpâni.

Era vânătă la faţă.

Alergă la uşă.

O deschise smucind-o şi printr-un gest energic din mână, porunci femeii să iasă.

— Vasăzică asta e plata pentru prietenia mea, scrâşni portăreasa întorcând spatele şi pornind pe drumul ce i se arăta. Asta am meritat-o, să fiu alungată ca un câine! Ei, lasă că am să-ţi arăt eu ţie, fleoarţă, başoldină ce eşti. Am să te denunţ poliţiei ca pe o şarlatană, căci muţenia ta este numai o prefăcătorie, am băgat eu de seamă că poţi să miorlăi când vrei. La poliţie o să ţi se dezlege îndată limba… O! atunci o să vedem lucruri frumoase, nemernică fiinţă ce eşti, care nu laşi în pace nici pe cocoşaţi…

Înjurăturile astea nu fură, din fericire, auzite de Sofia care trântise uşa în urma vice-hangioaicei şi izbucnind în lacrimi, căzuse în genunchi în mijlocul camerei.

Aşadar, iar o urmărea soarta cea rea, poftele necurate ale oamenilor, palavrele veninoase ale muierilor.

Până şi prietenia ei nevinovată cu cocoşatul era considerată ca o relaţie nepermisă.

Dar ce-i mai păsa ei de oameni?! Mai înainte s-ar fi mâhnit de moarte ascultând aşa calomnii. Acum îşi şterse curând lacrimile şi-şi căută de treabă.

Experienţele o oţeliseră; otrava ce se arunca asupră-i nu mai putea s-o rănească.

Şi ca şi cum voia să facă vecinilor în ciudă, să le arate că nu pune preţ pe muşcăturile lor de şerpoaice, respingând de la sine o inimă credincioasă numai pentru că era închisă într-un corp pocit, rugă pe Ralph, când veni seara, s-o însoţească la plimbare duminica următoare, căci îi era dor de aer curat. Îşi scrise dorinţa asta pe o tablă de piatră de care se servea întotdeauna să-şi arate gândurile.

Citind rândurile de pe tablă, micul cocoşat deveni deodată ca nebun.

Începu să joace într-un picior, învârtind placa pe deasupra capului şi strigând:

— Ura! asta o să fie cea mai frumoasă duminică din viaţa mea! O s-o apucăm pe sub tei şi o să ne ducem la grădina de animale. Pe urmă

o să ne oprim la un birt. Ce dracu, doar nu degeaba am economisit eu trei mărci. Am o idee strălucită, domnişoară Sofia… Îmi vei da voie să te consider în ziua aceea ca pe un musafir al meu. O să mâncăm un fricaseu de găină de o să zici ce-i asta. Uite, îmi adusei acum aminte de vremurile trecute. Fricaseul este cea mai nobilă mâncare, o gustam numai la ocazii rari.

Fericitul cocoşat îşi plesnea limba de cerul gurii şi începu să-şi scuture buzunarul sunând cele trei mărci.

— O! cum n-am merge şi la circ după-masă, continuă dânsul, să vezi ce frumuseţi sunt acolo. Dar mi-e teamă că n-o să-mi ajungă banii. De-aş putea să vând ceva mai multe calendare până atunci… ce bine ar fi!

Însă deodată rămase trist şi gânditor, uitându-se la hainele murdare de pe dânsul, singurele pe care le mai avea, căci costumul cel bun pe care-l avusese înainte îl pusese demult amanet.

Sofia păru că ghiceşte motivul mâhnirii lui.

Îi apucă mâna şi i-o strânse, făcându-i semn că aşa cum era îmbrăcat, era destul de bine ca să poată merge cu dânsa.

Sosind acea duminică mult aşteptată, muta făcu lui Ralph pe placă o invitaţie formală pentru prânzul de la amiază; dânsul trebuia să se afle la ea la ora 12 punct.

Şi când Ralph intră în camera ei la acest ceas, rămase încremenit pe prag, de mirare.

Masa de lucru a Sofiei era aşezată în mijlocul camerei, era acoperită cu o faţă de masă orbitoare de albă.

Se aflau puse două tacâmuri şi între ele se ridica un buchet de flori artificiale.

Bucăţile gătite erau dintre cele mai costisitoare pentru mijloacele mutei. Cu nespusă poftă mâncă Ralph o mirositoare supă de cartofi şi o bucată de friptură de porc care ronţăia între dinţi.

Printr-o gingaşă atenţie, muta voia să despăgubească pe cocoşat de dispreţul celorlalţi chiriaşi.

După ce băură iute şi cafea plecară la plimbare.

Sofia se făcu că nu observă pe muierile din casă sărind toate la fereastră spre a se uita după dânşii, cu zâmbete batjocoritoare şi cu apropouri ofensatoare.

De asemenea, mai pe urmă, când fură în stradă, nu vru să ştie nimic de vorbele unor trecători care exclamau:

— Ce nevastă frumoasă şi ce bărbat pocit!… Aşa potriveală e de râs!

Sau:

— Dacă tânăra asta e nevasta cocoşatului, atunci nu-i va fi greu cuiva să devină prieten al casei.

Sau încă:

— Nenorocire pe sărmana asta, să fie înlănţuită de o aşa dihanie!

Astfel de vorbe îi izbeau mereu urechile şi dânsa dădea atunci din umeri şi se uita la Ralph să vadă dacă le-a auzit şi dânsul.

Cocoşatul însă părea că nu bagă de seamă decât vântul care anunţa primăvara, decât razelor roşii ale soarelui care aureau cupolele marelui oraş. El era fericit.

Curând ajunseră amândoi într-un loc al străzii unde erau grămădite mai multe trăsuri.

Echipaje strălucite purtau încet domni şi cucoane.

Cocoşatul oftă şi arătând un cupeu în care era un domn cu barbă şi o fată tânără, zise către mută:

— Vezi dumneata, domnişoară Sofia, ce oameni fericiţi trebuie să fie aceştia care au aşa trăsură aurită şi aşa cai de foc.

Bietul, vorbea aşa neştiind că adesea sub luxul cel mai orbitor se ascunde o existenţă roasă de viermele durerii, şi pe care cunoscând-o în toată goliciunea ei, n-am vrea cu niciun preţ s-o schimbăm cu a noastră, a celor săraci.

S-a întâmplat că trăsura arătată de cocoşat, una dintre cele mai frumoase ce se aflau atunci pe stradă, să fie a contelui Fernau.

În ea era Rosamunda şi Stubernauch.

Figura acestuia era încă galbenă de zăcere, însă în ochi îi strălucea din nou plăcerea de viaţă.

El vorbea cu însufleţire, plecându-se mereu spre tânăra contesă care uneori zâmbea, alteori devenea foarte serioasă.

Sofia îşi îndreptă încet privirea spre trăsura arătată de Ralph şi deodată se cutremură, dădu un ţipăt de spaimă şi uimire şi ridică o mână în sus.

Se opri ca împietrită şi pe figură îi apărură semnele vijeliei de

gânduri ce se iscase în creierul ei.

Se uita cu ochii zgâiţi la omul pe care îl iubise odinioară, pe care-l iubea încă, cu care împărţise sărăcia şi mizerie.

Trăsura trecu iute pe lângă dânsa, stropind-o cu noroiul de pe stradă.

Stubernauch se uita numai la frumoasa sa însoţitoare, stând rezemat de perinele de mătase ale trăsurii.

Pe dânsa, pe Sofia, n-o vedea sau nu voia s-o vadă.

Nu-i auzise ţipătul sau poate nu voise să i-l audă.

Noi ştim însă că Stubernauch ar fi fost nespus de fericit să o regăsească pe Sofia, căci o iubea încă şi nici o altă femeie nu-i furase inima.

Însă o întâmplare nenorociră a făcut ca chiar în clipa când Sofia ţipase, trecerea să fie liberă şi, vizitiul dând bice cailor, trăsura să pornească iute înainte.

Sofia ar fi stat mult acolo înlemnită dacă Ralph nu ar fi atras-o blând după sine deoarece îngrămădeala de lume devenea ce în ce mai mare.

Ea îl urmă inconştientă în grădina zoologică şi acolo şezură pe o bancă.

Frigul se înmuiase.

Mugurii copacilor începuseră să se ivească.

Vântul aducea pe aripile lui parfumul câmpurilor ce se redeşteptau la viaţă.

În inima mutei însă urla vânt aspru de iarnă.

Cum o legiune de sălbatici călăreţi aleargă de-a dreptul peste holde, distrugând micile plante răsărite, tot aşa o droaie de sentimente şi gânduri grozave alergau turbate prin inima şi sufletul ei, distrugându-i toate speranţele abia încolţite.

Nu, ea nu mai avea să nădăjduiască nimic de-aici înainte.

Pe omul pe care-l iubea, îl văzuse alături de alta.

Şi această alta era nespus de frumoasă şi bogată.

Cum putea oare el să se mai gândească la dânsa, aşa de nenorocită, săracă şi urâtă cum era?

Ea îşi zicea toate acestea în sine şi se compara cu frumoasa femeie care dispăruse în trăsură.

Îşi puse capul pe piept, îşi acoperi faţa cu amândouă mâinile şi începu să plângă.

Cocoşatul stătea lângă dânsa, trist şi tăcut.

O privea cu durere.

Nu voia s-o supere cu întrebări.

Nici nu voia să-i afle motivul durerii.

Însă observase scena cu trăsura, cu toate că nu ţinuse decât câteva clipe.

În sfârşit, după câtva timp, dânsul zise încetişor.

— N-ar fi mai bine să ne întoarcem acasă, domnişoară Sofia? Văd eu bine că n-am avut parte duminica asta. Toată plăcerea acum a dispărut… Nu e aşa că vrei să ne întoarcem?

Şi se uită în ochii fetei ca să-i citească gândul.

Ea făcu semn că da.

Atunci amândoi se ridicară şi plecară.

Fata merse ca în vis alături de însoţitorul ei.

Nici nu ştiu cum ajunse acasă.

Era luată de gânduri ciudate.

Se află deodată înaintea uşii sărăcăcioasei sale locuinţe.

Se opri.

Pe când descuia uşa, Ralph îi apucă mâna.

Cu voce înceată îl zise:

— Noapte bună, domnişoară Sofia. Du-te de te culcă. Dumnezeu să-ţi trimită pacea sufletului. Când o să te deştepţi mâine, să zici că toate cele de azi au fost un vis şi ai să te apuci iar de lucru cu curaj şi veselie.

Sofia nu mai auzi vorbele astea.

Era prea preocupată.

Intră ca beată în casă împleticindu-se şi căzu pe pat.

Stătu acolo vreun ceas.

Nu plânse, nu scoase niciun suspin, nu făcu nicio mişcare.

Se uita ţintă într-un loc şi unul şi acelaşi gând îi muncea mintea.

Toate-toate dispăruseră pentru dânsa, toate se zdrobiseră, se prefăcuseră în fum.

Când trecuse prin atâtea nenorociri, când trebuise să îngroape pe bunul ei prieten, pastorul lung, tot avea un punct luminos în

întunericul de care era înconjurată.

Avea speranţa că o să-l regăsească pe Stubernauch şi o să fie a lui.

Dar acum?

O! acum nu mai avea nimic înainte.

Viaţa i se părea o jucărie prostească, nevrednică, nu numai atât, i se părea o greutate de nesuferit, un chin îngrozitor.

Deodată sări în sus.

Se uită cu disperare de jur-împrejur cu ochi scânteietori.

Apoi exclamă:

— Nu, nu, nu se poate trăi astfel, nimeni nu trăieşte astfel! Când are o greutate o aruncă, când are o tortură caută să scape de ea… Cum pot eu să scap de această suferinţă? Care e drumul cel mai scurt ca să ajung la uşurare?… A! da, e mormântul. Ce liber, ce fără griji, ce liniştit, e omul în groapă!

Fu cuprinsă deodată de o dorinţă neînvinsă pentru mormânt.

Era un fel de delir.

O oboseală imensă cuprinse pe nefericită.

Voia să doarmă, să se odihnească, să uite.

Simţi un fel de bucurie ciudată gândindu-se la casa îngustă de şase picioare lungă, de două lată.

Se duse la fereastră şi-şi apăsă fruntea de fiarele reci.

Se uită pe câmp şi văzu o mulţime de copii care, folosindu-se de vremea frumoasă, atât de mult dorită, se jucau înălţând zmeie şi făcând o mare gălăgie.

Fericită copilărie!

Însă acest tablou era pentru mută un pumnal în inimă.

Sofia îşi aminti de a ei.

Ce fericită fusese atunci, în ce strălucire crescuse!

Şedea în palatul tatălui său, ministrul Grimm, întâiul sfetnic al prinţului, omul cel mai influent din ţară.

De câtă îngrijire iubitoare fusese înconjurată!…

Părinţii săi şi sora sa o iubeau până la adoraţie.

Însă fără de veste nenorocirea se abătuse asupră-i.

Într-o dimineaţă găsise pe mama sa moartă.

Atunci spaima şi durerea îi paralizaseră organele vorbirii.

Căzuse jos leşinată.

Şi când se deşteptase nu mai avea grai!

De atunci începuse mizeria vieţii ei.

Să fie cineva mut! Ce grozăvie! Să nu poată să-şi exprime sentimentele ce îl înecă şi cugetările ce-l chinuiesc! Ce situaţie de spaimă!...

Nimeni nu poate să măsoare întinderea unei aşa nenorociri, decât acela care a avut grai şi l-a pierdut.

Numai orbii sunt şi mai nenorociţi, altcineva nimeni.

— Moartea! îi striga un glas lăuntric, moartea este o binefacere nepreţuită.

Îşi întoarse încet capul şi, nu se ştie din întâmplare, sau într-adins, privirea îi căzu asupra sobei.

Odată auzise că moartea prin gaz de cărbuni este cea mai lină, fiindcă adormitul se duce în neant în visuri frumoase.

Ea tocmai căuta să moară cât mai curând, însă nu într-un chip aşa de oribil ca de pildă dacă ar fi deschis fereastra şi s-ar fi aruncat în stradă.

Din ce în ce hotărârea de sinucidere se întări în sufletul ei şi într-un moment se sculă de pe pat îşi puse o broboadă pe cap, luă coşuleţul în care aducea totdeauna cărbuni şi ieşi din casă.

Când se întoarse cu cărbunii, găsi în uşă pe portăreasă care-i zise cu prietenie ca şi cum nu s-ar fi petrecut nimic între dânsele:

— Ah! drăguţă, ai fost după cărbuni?… Vasăzică deseară o să ai iar cald în casă. Cum ţi-a plăcut plimbarea de azi cu logodnicul dumitale?

Sofia nici nu se uită la acea mizerabilă.

Cât de mici şi înjositoare i se păreau acum batjocurile ei.

Ştia că peste puţin avea să moară.

Atunci toate limbile veninoase aveau să rămână scurtate.

Se arătă nepăsătoare.

Trecu iute cu cărbunii fără să răspundă nimic.

Căzu sleită lângă soba pe care începu s-o umple cu cărbuni.

Le dădu foc.

Privi întinzându-se flacăra care avea să-i aducă moartea.

Sinuciderea e un păcat de moarte.

Dumnezeu nu-l iartă!

De câte ori nu-i spusese asta pastorul Juny!

— Cea mai rea faptă rea pe care o poate face un om, îl zisese dânsul, e să-şi ia singur viaţa pe care i-a dat-o Dumnezeu. Nu poate cineva să arunce singur, cu mâna-i criminală, sarcina pe care Dumnezeu i-a dat-o s-o poarte.

Auzi, sinuciderea e păcat de moarte!

Dar totdeauna oare?

Nu sunt cazuri în care ea se poate scuza, justifica?

Cum s-ar putea ca Dumnezeu, în nesfârşita lui bunătate, să voiască să sufere creaturile lui?

Cum să voiască Dumnezeu ca creaturile care rabdă şi duc lipsă, acele care, cu tot soarele auriu, mereu au noapte în jurul lor, fiindcă le-a apus soarele speranţei, acele care în cărarea lor nu calcă decât peste spini, acele care, în sfârşit, n-au în lume pe nimeni care să-l iubească şi rătăcesc fără un sfat, fără o călăuză, să împartă viaţa cu ceilalţi care au toate bucuriile lumeşti?

Asta-i cu neputinţă.

Ar fi contra legilor naturii… Şi Dumnezeu e drept!

Nu, nu, sinuciderea nu e totdeauna un păcat de moarte.

Şi vai de acela care va arunca întâia piatră memoriei unui sinucis.

Muta sări în sus.

Ochii îi erau plini de lacrimi.

Însă în momentul de pe urmă izbucni într-un râs înspăimântător care răsună în acea cameră aproape goală.

Ochii îl scânteiară de un foc sinistru.

Nişte crampe grozave începură s-o chinuiască.

Pe figura ei trecea pe rând plânsul şi râsul.

Curând însă îşi recapătă iar liniştea.

Privi în jurul ei.

Pe masa de lucru erau câteva bucăţi de muşchi artificial care mai înainte îi servise la confecţionarea florilor.

Acum acel muşchi trebuia să servească la altceva.

Sofia îl rupse în bucăţi mici.

Pe urmă se duse să astupe găurile de la uşi şi ferestre.

Astfel gazul omorâtor nu putea să iasă afară şi să alarmeze pe vecinii care ar fi alergat s-o scape.

În sfârşit, termină şi treaba asta sinistră.

Nu-i mai rămânea decât să pună pe ea lucrurile cu care trebuia să fie îngropată.

Aceasta nu era treabă mare.

Cu toate că lucra douăsprezece ceasuri pe zi, sărmana mută n-avea decât cele absolut necesare unei femei.

Rochia cea mai bună cu care fusese la plimbare o avea pe sine.

Însă se duse de trase sertarul dulapului.

Răscoli printre obiectele mici care se aflau acolo.

Scoase crucea de aur pe care o găsise la gară.

Şi zise:

— Crucea asta mi-a adus nenorocire!... Vreau să fie pe pieptul meu în momentul când fug din viaţa asta ticăloasă. Să fie tovarăşa mea după moarte şi să împărtăşească soarta mea însoţindu-mă în mormânt!

Cu o bucată de mătase îşi legă crucea la gât.

Apoi îşi luă placa de piatră.

Mâna-i tremura.

O lacrimă căzu pe placă.

Muta îşi îndreptă privirea spre cer şi stătu câteva clipe nemişcată.

Apoi scrise aceste rânduri:

„Mor pentru că viaţa nu mi-a dat altceva decât dezamăgire.

Rog foarte mult să fiu îngropată cu hainele ce am pe mine.

În ceasul din urmă, rog pe Dumnezeu să mă ierte de păcatul ce-l fac luându-mi eu însămi viaţa.

Însă nu-mi rămânea altceva de făcut, nemaiputând suferi.

Azi m-am convins că traiul meu o să fie mereu lipsit de iubire şi de noroc şi cred că e mult mai bine să-i pun capăt.

Pe crucea de lemn care o să se înfigă pe momentul meu, să mi se scrie numele întreg: Sofia de Grimm.

Rugaţi-vă pentru mine!”

Lacrimi fierbinţi îi curseră pe tabla rece de piatră.

Îşi luase rămas bun de la oamenii care, pe nedrept, o trataseră totdeauna cu cruzime şi răutate.

În cameră se întindea deja un abur înăbuşitor.

Sofia simţi în membrele ei o greutate de plumb.

Pe frunte încercă o apăsare enormă.

I se părea că se înăbuşă.

Se mai duse o dată la sobă ca să vadă dacă coşul e bine astupat.

Şi cu un ton plângător dânsa şopti pe urmă:

— Numai un lucru nu vreau să se întâmple. Nu vreau să fiu scăpată. Nu vreau să mă deştept înainte de a-mi fi ajuns scopul.

Se târî cu greutate până la pat unde căzu aproape fără voinţă.

De-abia putu să se întindă.

Îşi aranjă rochia, cu greutate, cum putu mai bine.

Nu voia să fie găsită într-o poziţie necuviincioasă.

După ce se aşezase astfel, îşi îngropă capul în perine.

Atunci fu cuprinsă de o zăpăceală de somn.

În acelaşi timp corpul i se zgudui ca de friguri.

Era ca şi cum deasupra capului o pasăre mare neagră îşi întindea aripile ale cărei bătăi le simţea.

Pe urmă pasărea se puse şi se ghemui pe pieptul ei care devenea tot mai îngust, mai îngust.

Atunci muta, prin instinct de conservare făcu o sforţare.

Voi să-şi smulgă corsetul.

Voi să respire mai liber, fiindcă simţea că se înăbuşă.

Însă voinţa ei era pe cale de a se stinge.

Era foarte slabă.

Numai după o muncă grea şi înceată izbuti să se elibereze de talie.

Pieptul ei, în sfârşit, rămase liber şi începu să se ridice şi să se lase cu mai multă putere.

Astfel uşurată, ea se simţi ceva mai bine.

O dorinţă de somn o cuprinse.

Încercă un sentiment de nesimţire care o făcu aproape fericită.

I se părea într-adevăr că se îndrepta spre neantul veşnic.

Se întinse încă o dată. Apoi se îndreptă.

Pe urmă închise ochii.

Se gândi că acum nu-i mai rămânea decât să adoarmă ca să nu se mai deştepte.

Atunci totul era isprăvit.

Ar fi trecut podul de la viaţă la moarte.

S-ar fi deşteptat într-o lume necunoscută.

Acea lume dacă nu era de fericire, era măcar de uitare.

Cu aceste gânduri, muta aştepta cu bucurie momentul hotărâtor.

Sau mai bine zis aştepta cu mare nerăbdare clipa din urmă a vieţii.

— Iată şi moartea, îşi zise muta cu un glas foarte slab. Însă ea nu vine ca un tâlhar crud, ci se apropie prieteneşte ca un mântuitor al pe norociţilor.

Deodată i se păru că stă cu ochii aţintiţi – deşi îi ţinea închişi – asupra unui cerc care se învârtea tot mai iute, ca roata cea mare a unei maşini. În acelaşi timp era ca şi cum în capul ei se învârtea o rotiţă tot aşa de iute ca şi cercul la care era nevoită să privească.

Începură ameţelile şi tot deodată dânsa simţi un rău grozav care-i aduse sudoarea pe frunte.

S-ar fi zis că băuse otravă.

Pieptul i se ridică de un oftat adânc, îşi pierduse conştiinţa.

Pleoapele n-aveau să i se mai ridice, însă ele îi tremurau încetişor, ca şi buzele.

O horă sălbatică de fantome înconjură acum patul murindei.

Şi din horă ieşi deodată Stubernauch în îmbrăcămintea simplă în care-l cunoscuse demult, cu ochii lui blânzi şi plini de credinţă.

El se apropie de pat şi se plecă asupră-i s-o sărute.

Bazele lui înconjurate de barbă se apăsară asupra buzelor ei, tare, din ce în ce mai tare.

Sărutarea asta fierbinte îi oprea respiraţia.

I se părea că o să se înăbuşe în acea îmbrăţişare lungă şi îngrozitor de dulce.

Deodată fu ca şi cum nu Stubernauch o ţinea înlănţuită, ci un om urât, acel hoţ care-i furase copilul.

Ca şi atunci, se afla în luptă grozavă cu dânsul.

Voia să-i ia copilul îndărăt, se ţinea de dânsul, îi băga unghiile în carne, însă mizerabilul îi scăpă fără de veste şi atunci…

Dumnezeule puternice, fie-ţi milă! Hoţul începu să râdă şi să învârtească copilul pe deasupra capului său.

Apoi deodată îl izbi cu capul de parmaclâcul scării.

Ţeasta şi creierii îl săriră în bucăţi şi sângele ţâşni în toate părţile.

Sângele venea acum spre dânsa în valuri zgomotoase şi o

înconjurau mereu-mereu, şi dânsa nu putea să fugă, simţea că se îneacă, iar pe de altă parte acea căldură de sânge îi făcea o jale nesfârşită.

Inima începu să-i bată tare ca şi cum voia să-i sfarme pieptul şi să se elibereze.

Dar nu, nu erau bătăile inimii, era altceva.

Stubernauch se afla iar plecat asupră-i, însă nu ca s-o sărute.

El era ars la faţă şi pe mâini. Mânecile îi erau sumese.

În mâini ţinea un ciocan mare de fierărie, pe care-l ridică o dată şi-l izbi cu forţă în inima ei.

Apoi începu să-i dea mereu în inimă ca pe o nicovală şi de câte ori biata inimă îi era atinsă, se zgârcea şi se întindea, gata să se sfarme. În sfârşit, veni mântuirea.

Ca ridicată de o putere nevăzută, Sofia se sculă încet de pe pat şi pluti prin cameră.

Fereastra se deschise înainte-i. Dânsa ieşi afară şi începu să zboare pe deasupra oraşului ale cărui case şi turnuri păreau mici de tot.

Zborul ei continuă prin întreaga vale a lumii.

Îndărătul ei vedea toate dispărând, munţi, oraşe, păduri, mări.

Toate se contopeau într-un întreg de foc şi din haosul acesta se ridica o coloană de fum albastru-închis.

Coloana o urmărea; trebuia să scape de dânsa.

Norii se desfăcură lângă ea şi apăru capul blond al unul copil frumos. Acest copil semăna cu al ei.

Simţea că de va ajunge la dânsul, era scăpată.

Însă coloana de fum creştea-creştea, oricât de iute se urca Sofia.

Un abur gros, otrăvitor o înconjură. Se văzură fulgere; dânsa căzu pe spate în acea coloană şi începu să se lase în jos cu o iuţeală înspăimântătoare.

Un oftat prelung ieşi din pieptul sinucisei care se mai întinse o dată şi rămase nemişcată.

O tăcere de moarte domni în camera Sofiei.

— Sofia, domnişoară Sofia, deschide iute uşa, se auzi în momentul acesta un glas plângător afară.

Era cocoşatul.

Văzând că nu i se răspunde, începu să bată în uşă cu amândoi

pumnii.

Atunci căzură înăuntru bucăţile de muşchi cu care fuseseră astupate găurile uşii şi un miros greu de gaz de cărbuni izbi nările cocoşatului.

El se trase îndărăt îngrozit şi strigă:

— Gaz de cărbuni!… Nenorocita şi-a făcut seama. Dumnezeule! Dumnezeule! şi nu pot să sparg uşa… Sofia, Sofia, nu m-auzi?

Neauzind nicio mişcare în cameră, se repezi pe scară urlând.

— Ajutor, ajutor!.. Domnişoara Sofia s-a sinucis.

Uşile din toate etajele se deschiseră cu zgomot şi chiriaşii se repeziră la etajul al patrulea, având înainte pe portăreasă care se tânguia că s-a făcut casa de ocară prin aşa faptă pe care demult o bănuise din partea acelei fete fudule.

Oamenii stătută nehotărâţi înaintea uşii pe care Ralph încerca zadarnic s-o dărâme.

Nimeni nu-i dădea ajutor, zicând că era poate prea târziu.

Cocoşatul plângea de turbare.

— Ia ciocanul şi sparge uşa, zise deodată un glas femeiesc la spatele lui.

El se uită îndărăt şi recunoscu pe noua chiriaşă, doamna La Bourde, care cum auzise alarmă, alergase cu un ciocan pe care-l avea în casă.

Ralph luă instrumentul şi începu să pocnească uşa făcând să răsune toată casa.

Uşa căzu în ţăndări.

LXII – Taina Pustnicului

Într-o cameră strâmtă şi foarte prost mobilată locuia Pustnicul cu Hillmar care era tot bolnav.

În ziua în care ne ducem să-i regăsim, ferestrele camerei erau deschise, căci bătrânul avea nevoie de aer curat. Tânărul doctor stătea întins în pat cuprins de somnolenţă.

Ochii îi erau duşi în fundul capului, obrajii galbeni şi scobiţi.

Slăbise de tot.

Pustnicul stătea la o măsuţă din mijlocul camerei, cu capul rezemat de mână. Gânduri triste trebuie să-l fi chinuit, se uita întunecat în jos

şi din când în când ofta.

Deodată uşa se deschise încetişor şi tata Martin intră înăuntru călcând lin ca să nu-l trezească pe bolnav.

El înaintă până lângă Pustnic, care nu-i observase intrarea, şi-l atinse cu mâna peste umeri.

— Am ceva de vorbit cu dumneata, îi zise dânsul în şoaptă, şi ca să nu tulburăm pe bolnav, hai să ieşim afară.

Bătrânul se sculă şi urmă pe precupeţ. Se duseră şi se aşezară amândoi înaintea uşii casei.

Tata Martin deschise gura ca să vorbească, însă Pustnicul îl opri printr-un gest şi zise, apucându-l de mână:

— Mai înainte de a-mi spune o vorbă, tată Martin, dă-mi voie să-ţi exprim un gând al meu. Ştiu ce vrei să-mi anunţi şi-ţi vine greu, nu-i aşa? Vrei să mă vesteşti că stăpânul acestei case nu vrea să ne mai ţină şi că trebuie să ne căutăm alt adăpost.

— Da, aşa este, ai ghicit, răspunse cu durere bunul tată Martin, ai cărui ochi se umplură de lacrimi. Prietenul meu la care v-am adus şi care până azi v-a dat mâncare şi locuinţă gratis, a dat el însuşi peste o nenorocire.

— A dat peste nenorocire? Îmi pare rău din inimă. Nu cumva aş putea să-i fiu de vreun ajutor?

Tata Martin nu se putu stăpâni de a zâmbi, cu toată tristeţea lui.

Pustnicul nu era stăpân nici pe hainele pe care le purta şi se oferea să dea altuia ajutor.

— Nu, nu, reluă precupeţul, nu putem noi toţi întru nimic ajuta pe stăpânul casei. Mi se pare că mica avere pe care o avea, a pierdut-o prin şarlatania unui negustor, anume Büller. Ceea ce ne rămâne de făcut este să golim odăiţa şi să plecăm în altă parte.

Pustnicul îşi plecă capul pe piept şi stătu nemişcat, adâncit în gânduri dureroase, ceea ce văzând tata Martin îi zise iute:

— Dumneata prea te mâhneşti. Parcă casa asta este toată lumea; totul nu se isprăveşte aici. N-ai nicio grijă, o să găsim un alt adăpost. Nu v-am părăsit până acum. De aceea să fiţi siguri că n-o să vă părăsesc nici de-aci înainte. O să ne luăm bolnavul. Sunt aproape sigur că o să găsim în Spandau ceea ce ne trebuie. Am prieteni acolo şi mă vor scoate din încurcătură. Haide, să sperăm. Speranţa întăreşte

omul. Şi-apoi cunoaşteţi proverbul: Cerul ajută pe omul vesel.

— Nu, nu, exclamă Pustnicul şi se sculă hotărât de pe bancă. Toate trebuie să aibă un sfârşit, prin urmare şi mizeria noastră. A trecut prea multă vreme de când aştept răspunsul omului care poate numai cu un semn să ne schimbe situaţia. N-o fi primit oare scrisoarea mea sau crede poate că spun minciuni? Nu ştiu. Însă ştiu altceva.

Aici, tonul Pustnicului deveni puternic, răsunător.

Ochii îi străluciră de energie.

Statura i se îndreptă mândră şi maiestuoasă.

— Ştiu, continuă dânsul, că trebuie să-i vorbesc între patru ochi şi să-i cer dreptate.

Tata Martin, speriat şi uimit, se trase ceva mai departe de dânsul.

Se uită la Pustnic.

Se temea că bătrânul, după atâtea suferinţe şi dezamăgiri, înnebunise.

În momentul acela nu mai recunoştea în el pe bunul bătrân, modest şi umil, ci i se părea că are înainte-i un bărbat deprins să comande şi să fie ascultat îndată.

Atunci tata Martin bănui că el trebuie să fi fost un bărbat de seamă şi puternic.

Cu toată schimbarea ce observase în persoana Pustnicului, nu vedea în ochii lui cel mai mic indiciu de nebunie.

El privea cu respect acea statuie impunătoare.

Însă curând blândeţea se zugrăvi iar pe figura Pustnicului şi redeveni omul modest de mai înainte.

Atunci el întinse precupeţului mâna şi îi zise:

— Scumpe tată Martin mie şi sărmanului Hillmar ne-ai făcut mult bine. Sper însă că în curând am să te pot răsplăti. Dar ascultă! Mai am o ultimă rugăminte să-ţi fac…

— Vorbeşte fără ezitare, îl întrerupse precupeţul.

— Dumneata eşti o inimă generoasă. Dumnezeu nu te va părăsi…

— Lasă lauda şi vorbeşte mai iute, scumpul meu. Te ascult.

— Ia pe bolnav în sarcina şi îngrijirea dumitale.

— Asta o fac bucuros. Asta e tot?

— Da.

— Şi dumneata?

— Eu am să plec chiar azi din casa asta. Am să mă duc să-mi recâştig rangul şi averea ce mi s-au furat.

Tata Martin care s-aştepta la asta, îl privea cu atenţie.

Pustnicul observă mirarea interlocutorului său.

Luând un ton dulce întrebă:

— După cum văd, vorbele mele te miră, nu-i aşa? Poate te întrebi dacă în acest moment mintea mea nu se rătăceşte. Nu te teme. Mintea mea nu s-a rătăcit niciodată.

Precupeţului îl fu ruşine, el fusese oarecum ghicit.

Prin asta Pustnicul dovedea în chipul cel mai luminos că nu era deloc nebun şi că vorbea cu mintea întreagă.

Tata Martin nu putu răspunde numaidecât.

Era încurcat.

Apoi zise:

— Ce tot vorbeşti?!… Nici prin gând nu-mi vine să cred că dumneata să fii nebun. Mărturisesc că la prima vedere te credeam un om de seamă mea, adică un om din popor. Însă încetul cu încetul mi-am schimbat opinia. Şi astăzi, mai mult ca oricând, sunt încredinţat că sub această haină sărăcăcioasă se ascunde un bărbat din lumea înaltă.

Pustnicul, fără să răspundă la observaţia precupeţului, zise:

— A venit vremea de lucru, nu mai e de stat. Chiar de-ar fi să aduc asupră-mi noi mizerii şi suferinţe, plec.

Tata Martin voia să ceară niscai explicaţii asupra acestor vorbe aşa de tainice pentru dânsul.

Însă chiar atunci se opri o trăsură înaintea casei.

În ea era un om cu barba căruntă. Tata Martin se sperie cum îl zări.

— Iată, vine inspectorul de poliţie Scharf, şopti dânsul către Pustnic. Adăpostul nostru a fost descoperit. Vine acum să te ia.

Pustnicul nu clipi, era foarte liniştit.

— Lasă să vină, murmură dânsul. N-o să mă poată împiedica în niciun caz de la călătoria pe care vreau s-o fac.

Scharf se coborâse din trăsură şi înainta spre uşa casei, cu o mare indiferenţă ca şi cum se ducea să viziteze un prieten.

Părea că nu dă nicio atenţie celor doi, când fără de veste se întoarse la stânga şi se opri înaintea Pustnicului.

— Ce doreşti, domnule? întrebă acesta.

Poliţistul scoase o hârtie din buzunarul de la piept.

Bătrânul recunoscu numaidecât că era aceea pe care o dăduse el însuşi prezidentului poliţiei.

— Eu sunt inspectorul de poliţie Scharf, răspunse funcţionarul, şi vreau să te întreb numai dacă dumneata ai scris şi iscălit petiţia asta.

— Da, eu am scris-o şi iscălit-o domnule, zise Pustnicul.

Apoi întorcându-se către tata Martin, îi şopti:

— Lasă-ne singuri un moment. O să mă înţeleg numaidecât cu el.

Tata Martin se duse, iar poliţistul se uită cam cu îngrijorare şi supărare la bătrânul cu barba albă şi lungă.

— Aşadar, recunoşti că dumneata singur ai trimis scrisoarea asta prezidentului poliţiei? reluă Scharf. Dacă e aşa, atunci trebuie să mergi cu mine ca să te dau pe mâna autorităţii, deoarece ai fost internat în balamucul doctorului Robin şi ai fugit.

Bătrânul zâmbi cu amărăciune.

— Da, am fost în balamuc, zise dânsul, am fost ţinut cu forţa într-o pivniţă, însă aşa degeaba, fără motiv vădit; am izbutit să scap de-acolo împreună cu alţi doi tovarăşi de nenorocire. Însă spre a scurta vorba, domnule inspector de poliţie, eu te întreb atâta: Eşti dumneata însărcinat să mă întorci, ca nebun, în balamucul din care am scăpat?

— Da.

— Foarte bine. Acum spune-mi în conştiinţă: îţi fac eu impresia unui om bolnav la creieri?

— În privinţa asta se poate cineva lesne înşela, răspunse Scharf dând din umeri. Eu personal, de altfel, pot crede cât de mult că eşti omul cel mai cuminte şi mai liniştit din lume. Nu tot aşa crede şi prezidentul poliţiei şi el are un motiv puternic pentru asta.

— Ce motiv anume? întrebă Pustnicul…

— Dumneata pretinzi că eşti ministrul de Grimm, care demult a fost mâna dreaptă a prinţului de Leuchtenberg, iar mai târziu a căzut în dizgraţie şi curând după asta a murit. Înţelegi, domnule?… Ministrul de Grimm e demult mort şi îngropat în cimitirul din Leuchtenberg. Toate documentele privitoare la această moarte sunt la îndemână.

— Documentele sunt la îndemână! exclamă Pustnicul trecându-şi o mână prin barbă, iar cu cealaltă ţinându-se de frunte ca şi cum nu

putea să cuprindă înţelesul cuvintelor ce auzise. Vasăzică, un act de moarte, o bucată de hârtie spune că ministrul de Grimm e mort şi când acest biet om care, spre nenorocirea lui şi printr-o întâmplare ciudată se află încă în viaţă, respiră, stă înaintea dumitale, vine şi-ţi spune de o mie de ori: „Trăiesc încă, n-am murit!”, asta nu-i poate folosi la nimic, nu-i aşa, domnule?… El trebuie să rămână îngropat, uitat, fiindcă aşa vrea un act fals.

— Foarte bine, domnule, urmează-mă în trăsură. Să nu te împotriveşti, căci o să-ţi fie degeaba.

— Aşadar, nu crezi ce spun? Crezi într-adevăr că ai de-a face cu un nebun care trebuie numaidecât băgat în balamuc? Ei bine, domnule Scharf, am să-ţi dau acum o dovadă din care o să vezi că e bună memoria mea şi că sunt sănătos la minte.

Inspectorul de poliţie bătu din picior cu nerăbdare.

— O să vorbim pe drum despre asta, zise dânsul.

— Nu, nu, aici e mai bine. N-am mult de spus. Văd că porţi la cheutoare o panglicuţă roşie şi cenuşie. Asta e panglica Crucii de Onoare pe care o dă prinţul de Leuchtenberg.

— Da, aşa este. Însă ştiind asta, nu-mi poţi dovedi nimic.

— Ai primit crucea de onoare de la prinţ acum vreo 25 de ani. Însuşi prinţul ţi-a pus-o pe piept după ce-o luase de pe pieptul său.

Inspectorul de poliţie se uită mirat la Pustnic.

Ce însemna asta oare?

Bătrânul îi povestea o întâmplare a vieţii sale despre care era cu neputinţă să fi auzit ceva de la alţii, căci din oarecare motive, vorbise cu foarte puţine persoane despre chipul în care-i fusese dată decoraţia.

Pustnicul continuă, netezindu-şi mereu barba:

— Vrei să-ţi spun acum de ce ţi s-a dat semnul ăsta de mare distincţie? Ascultă! Dumneata erai atunci un funcţionar tânăr şi nu cu multă experienţă… Dar erai foarte deştept. Într-o zi ai descoperit urzirea unui complot, având ca scop omorârea prinţului. Doi nobili scăpătaţi prin joc de cărţi şi beţii, ceruseră de repetate ori funcţii înalte şi au fost refuzaţi. Atunci dânşii se hotărâră, în destrăbălarea lor, să omoare pe prinţ, în speranţa că urmaşul lui le va satisface cererile. Unul dintre ei s-a dus la Berlin să cumpere grenade explozive. Însă dumneata îi apucaseşi înainte şi în loc de bombe omorâtoare a

căpătat nişte ghiulele de artificii. Într-o seară, când prinţul se ducea la teatru în trăsură, dânşii aruncară asupră-i ghiulele care n-avură alt efect decât că dădură o flacără roşie bengalică. La lumina acestei flăcări, mizerabilii fură arestaţi, fără ca nimeni din public să bage de seamă, iar focul bengalic fu pus pe socoteala atenţiei respectoase a directorului de teatru care voise să-l onoreze pe prinţ. Ei, acum crezi, domnule Scharf, că sunt acte de moarte care mint şi că un om crezut mort stă înaintea dumitale? Eu sunt ministrul Grimm.

Poliţistul ce trase cu sfială un pas îndărăt.

De câteva momente o mare lucrare se făcea în mintea sa.

După ce tăcu puţin, murmură:

— Dumneata eşti, da, dumneata trebuie să fii, altfel nu se poate. Nici un alt om nu cunoştea împrejurările astea decât prinţul, ministrul său şi eu.

Pustnicul întinse poliţistului mâna.

— Cum te-am convins pe dumneata, zise dânsul cu un glas moale, aşa am să-i conving pe toţi. Şi între cei dintâi pe prinţul de Leuchtenberg către care am fost calomniat într-un chip atât de infam.

— Dumnezeule! dar prin câte grozăvii trebuie să fi trecut ca să fii considerat atâta vreme mort şi îngropat!

— Soarta mea, domnule, a fost dintre cele mai înspăimântătoare ce pot izbi un om. Şi fiindcă acum gheaţa e ruptă, ai să afli tot.

Se puse pe banca de dinaintea casei şi făcu semn poliţistului să se aşeze lângă dânsul.

— Ceea ce am să-ţi spun, începu dânsul, e scris tot, cu de-amănuntul, într-un registru care se va publica după moartea mea, pentru ca toţi oameni să afle că nimeni, oricât de sus s-ar urca, nu poate să ascundă de la sine putinţa de a cădea în cele mai jos prăpăstii, în cea mai neagră ticăloşie. Ştii că eu eram cel dintâi sfetnic al prinţului. Eu conduceam toate afacerile ţării, negociam cu puterile străine şi privegheam administraţia interioară. Prinţul avea în mine o încredere oarbă. Când îi dădeam să iscălească un document de stat, nici nu-l mai citea. Lua condeiul, se uita la mine şi mă întreba:

— „Să iscălesc, scumpul meu Grimm?”

Şi de răspundeam da, nu mai stătea la îndoială. Pe cât îmi mergea bine în viaţa publică, pe cât onorurile şi bogăţiile se îngrămădeau

asupră-mi mulţumită favorii de care mă bucuram pe lângă domnitorul meu, pe atât eram de fericit în viaţa privată. Aveam o nevastă, frumoasă, bună, nobilă, de care eram iubit. Aveam două fiice de care s-ar fi putut zice că sunt îngeri, iar nu copii omeneşti. Fericirea îmi era prea mare şi a trebuit să aţâţe pizma zeilor. Într-o zi era bal la prinţ. Printre figurile ce am întâlnit în saloanele palatului îmi erau foarte puţine necunoscute şi dintre astea două mi-au atras băgarea de seamă, a unei fete tinere foarte frumoasă şi a însoţitorului ei care se numea baronul de Collmar. Acest baron se afla numai de câteva zile în mica noastră rezidenţă, unde închiriate o vilă pe care o locuia cu sora vitregă a sa, Cristina de Kattenhasen, şi cu câţiva servitori. Atât el, cât şi sora sa aduseră cele mai bune recomandări prin ajutorul cărora avură curând intrare la palat şi în societăţile cele mai distinse. Păreau foarte bogaţi, căci bancherul comunicase prinţului în secret că baronul Collmar are depusă la el o sumă enormă. Prinţul părea a se interesa foarte mult de Cristina. În timpul balului mă trase la o parte şi îmi zise punându-mi o mână pe umăr:

— „Scumpul meu Grimm, ai observat pe baronul Collmar şi pe sora sa?”

— „Da, Maria Ta”, i-am răspuns.

— „Ei bine, ce impresie a făcut tânărul asupră-ţi?”

— „Cea mai bună din lume, Maria Ta. Pare inteligent, distins şi amabil.”

— „Nu-i aşa? Asta e şi părerea mea. Însă vreau să-ţi spun altceva, scumpul meu Grimm. Baronul de Collmar posedă o avere imensă şi ar fi desigur un mare folos pentru ţară dacă dânsul şi-ar cumpăra aici niscai moşii ori case.”

— „Desigur, Maria Ta”, răspunsei eu. „Iată, tocmai sunt de vânzare moşiile lui Parchow care a murit de curând. Ar fi o afacere bună şi pentru baron dacă zici că are milioane.”

— „Are desigur… Ei, dar altceva, scumpul meu Grimm. Ce zici de sora vitregă a baronului? Răpitoare fiinţă, nu-i aşa?”

— „Într-adevăr, Maria Ta, rar am văzut o creatură mai frumoasă. Statura acea regală, acei ochi plini de foc şi de spirit, acea gură mică, drăgălaşă… Toate la ea te farmecă.”

Prinţul mă întrerupse râzând.

— „O! o! scumpul meu Grimm, prea eşti entuziast”, zise dânsul, „nu cumva fata asta o să te scoată din echilibrul diplomatic?”

Am răspuns printr-un gest de nepăsare. Nu puteam bănui atunci cât de profetice erau cuvintele domnitorului. Baronul de Collmar şi soră-sa veniră şi la mine în casă. Deşi nevasta mea simţi de la început prea puţină simpatie pentru dânşii, totuşi din iubire faţă de mine a invitat pe Cristina să vină mai adesea pe la dânsa. Eu îi spusesem că prinţul doreşte asta cu stăruinţă.

Pustnicul plecă capul şi tăcu câteva secunde.

Se părea că amintirile îl zbuciumă. Răsuflă o dată lung şi adânc apoi continuă cu un glas tremurător:

— Sărmana mea nevastă! avusese dreptate să urască pe sora vitregă a baronului, căci curând între mine şi acea fată se stabili o înţelegere secretă. Inima îmi fu cuprinsă de o patimă puternică şi m-am considerat ca cel mai fericit dintre oameni, aflând într-o zi că amorul meu era împărtăşit. Cristina stătu în braţele mele şi-mi mărturisi că mă iubeşte, deşi ştia bine că niciodată n-o să poată fi a mea. Am strâns-o cu dragoste la pieptul meu, am numit-o fericirea mea, soarele meu şi aşa am trădat pe nevasta mea care avea în mine o încredere neţărmurită.

Pustnicul îşi acoperi faţa cu amândouă mâinile.

Şi azi, după atâţia ani, îi era ruşine de această greşeală unică a vieţii sale. Cât de greu trebuise s-o ispăşească!

— Relaţiile mele cu Cristina, continuă bătrânul cu un glas înăbuşit, au fost multă vreme neobservate de nimeni, căci ne dădeam cea mai mare silinţă ca să nu ne trădăm prin vreo apucătură nesocotită. Dintre toţi care ne înconjurau, două persoane mai cu seamă nu trebuiau să bănuiască absolut nimic: nevasta mea şi fratele iubitei mele, baronul de Collmar. Acesta din urmă, de-ar fi auzit cumva ceva, s-ar fi întâmplat lucruri teribile, aşa-mi spunea Cristina. Dânsul era gelos de onoarea ei şi ar fi strâns de gât pe acela care ar fi legat cu ea relaţii fără ştirea lui. Trecură mai multe luni şi legătura între mine şi Cristina devenea tot mai strânsă. Fata asta se făcuse stăpână pe toate gândurile mele, pe toate faptele mele în afară şi în casă. Pe nesimţite dobândise asupra afacerilor de stat de sub conducerea mea, o influenţi enormă. De altfel era vina mea. Nu puteam altfel… Când mă aflam lângă ea îi

spuneam tot ce aveam pe inimă, tot ce mă preocupa. Şi asta-i plăcea ei foarte mult. Se părea că acesta fusese scopul aspiraţiilor ei în viaţă. Chiar când îi ceream o sărutare, nu vorbea decât de afaceri de stat. Şi eu orbit de patimă, nu vedeam şiretlicul, nu presupuneam răutatea cu care se conducea. Tocmai târziu mi-a venit o bănuială printr-o întâmplare ciudată. Baronul de Collmar plecase în călătorie… Am primit atunci un bilet de la Cristina, prin care mă invita s-o vizitez în vila ei, căci era singură. M-am dus noaptea, spunând nevestei mele că am o conferinţă de stat. Ajungând la vilă, am găsit poarta întredeschisă. Am intrat în casă şi am găsit pe Cristina aşteptându-mă. Am luat-o în braţe şi pe când îi spuneam toate vorbele de amor ce putea să născocească patima mea, deodată se deschise uşa odăii şi baronul de Collmar stătu înaintea noastră, ameninţător, cu privirea întunecată, teribilă. Cristina ţipă o dată tare, se smuci din braţele mele şi voi să fugă pe uşă. Baronul însă o apucă cu o mână de fier, o ţinu pe loc şi strigă tremurând de furie:

— „Stai aici, căci trebuie să auzi ceea ce am să spun domnului ministru.”

— „Domnule baron”, i-am zis eu atunci, „mânia dumitale să cadă numai asupră-mi. Numai eu sunt vinovat de cele ce-aţi văzut. Sora dumitale e inocentă.”

— „Sora mea!” strigă dânsul. Ah! vasăzică dumneata crezi că femeia asta mi-e soră? Te înşeli grozav. Cu toată iubirea ei pentru dumneata, nu ţi-a spus că nu-i sunt frate? Ha! ha! Să-ţi spun eu adevărul.”

Eu rămăsesem ca împietrit şi aşteptam tremurând descoperirile pe care avea să mi le facă baronul.

— „Femeia asta”, strigă dânsul, „nu-mi e soră, cum ţi-am spus, cum ai auzit… îmi e amantă. Am minţit numai ca s-o pot ţine lângă mine fără a provoca scandal. Vreau să-ţi mai spun altceva, domnule ministru de Grimm. Dacă ea ţi-a spus că te iubeşte, te-a înşelat. Ea n-a iubit şi nu va iubi pe nimeni. Sentimentul de care s-a condus este cel al ambiţiei. Dânsa voia să joace pe regenta în ţara asta, pentru un timp oarecare.”

Cristina stătuse până acum tăcută. Auzind vorbele astea, ridică capul cu mândrie.

— „La minciuna asta n-am ce să răspund, domnule Grimm”, zise dânsa. Poţi să crezi despre mine orice, numai asta nu. Rămâi cu bine, şi de-o fi să nu ne mai revedem în toată viaţa, păstrează despre mine o bună amintire.”

Vorbind altfel ieşi din cameră. Baronul o urmă scrâşnind din dinţi. În momentul de pe urmă auzii în camera alăturată suspine înăbuşite, ca ale unei femei care e bătută crunt. Îmi veni în gând să mă duc în ajutorul Cristinei, dar mi-am luat seama că eram destul de compromis şi nu trebuia să mai lungesc scandalul. Dacă locuitorii principatului ar fi auzit de aventura mea din acea seară, renumele meu cel bun ar fi fost cu desăvârşire pierdut. Părăsii vila cum putui mai iute şi nu putui răsufla în voie decât atunci când mă aflai în camera mea de culcare… M-am aruncat pe pat, însă somnul atât de mult dorit, nu voia să vină. Chipul drăgălaş al Cristinei îmi stătea mereu în minte, făcându-mi bucurie şi chin. Simţeam că tot iubeam pe acel drac de femeie, deşi mă înşelase. Abia spre ziuă am putut să adorm şi somnul mi-a fost tulburat de visuri rele. M-am deşteptat pe la amiază. M-am îmbrăcat iute şi am întrebat pe camerist dacă nevastă-mea m-a aşteptat la ceai ca totdeauna.

— „Nu”, răspunse servitorul, „excelenţa sa a primit o scrisoare şi îndată ce-a citit-o a poruncit să se pună caii… E o jumătate de ceas de când a plecat.”

— A! înţeleg, întrerupse consilierul de poliţie, baronul de Collmar îşi răzbuna ofensa; chemase pe soţia dumitale la o întrevedere ca să-i spună tot.

Pustnicul dădu din cap în chip afirmativ.

— Da, aşa era, răspunse dânsul. Însă de-atunci n-am mai vorbit cu nevasta mea ca să aflu ceea ce i-a spus mizerabilul. N-am mai revăzut-o decât moartă. Vizitiul mi-a spus că o dusese la vila lui Collmar, unde stătuse vreun sfert de ceas, după care a ieşit foarte agitată şi a ordonat să fie adusă acasă. Când trăsura ajunse înaintea porţii palatului meu, nevasta mea voi să sară jos, dar deodată dădu un ţipăt şi căzu pe spate. Era moartă. I se rupsese o venă de la inimă. Privirea ei din urmă fusese pentru copilele mele, care auzind trăsura oprindu-se, alergaseră la poartă. Copila cea mai mică, o fată graţioasă, când se repezi la mama sa şi o găsi cadavru, se sperie într-atâta că-şi pierdu

graiul… I se paralizaseră nervii limbii.

Pustnicul se sculă de pe bancă. Amintirile-i veneau cu o aşa putere, încât dânsul nu mai putu să stea într-un loc. Începu să se plimbe pe lângă bancă.

— Şi ce-a devenit Cristina? întrebă Scharf după o pauză.

— Ce să devină? zise Pustnicul oprindu-se în picioare lângă poliţist, nu trecuse anul de la întâmplările astea, şi a venit în casa mea să-mi fie nevastă. Am primit-o. Mi-a fost soţie.

— Baronul de Collmar se învoise la asta?

— Aşa mi se părea, deoarece Cristina mi-a jurat că era liberă de orice legătură cu dânsul. După puţin timp, el dispăruse din rezidenţă şi îmi închipuiam că renunţase la o femeie care nu-l iubea. Trecuseră doi ani de când luasem pe Cristina, când într-o zi găsii în camera ei o scrisoare amoroasă ce dovedea că dânsa nu rupsese de tot relaţiile cu Collmar, că acesta stătea ascuns prin apropiere şi aştepta poate un moment potrivit ca să mi-o răpească. Fui cuprins de furia geloziei. Intrai în camera Cristinei şi silind-o să stea în genunchi înainte-mi, i-am zis:

— „Dacă fugi cu amantul tău, o să vă urmăresc ca pe făcători de rele şi cea mai grozavă temniţă din principat vă este rezervată.”

Îmi îmbrăţişă genunchii spunând că scrisoarea aceea ajunsese la dânsa fără voia ei şi că mă iubea numai pe mine, pe mine singur. Ştia să se roage, să plângă, să se dezvinovăţească, aşa că eu am crezut-o. Însă în seara următoare dânsa fugi cu amantul ei după ce-mi furase din casă o sumă mare de bani şi o avere întreagă în diamante. Eu m-am ţinut de cuvânt, continuă pustnicul cu gest energic în vreme ce ochii îi scânteiau ca şi cum s-ar fi aflat încă în faţa femeii necredincioase. Am pus să-i urmărească ca pe fugiţi din temniţă şi într-un port de mare, perechea necurată a fost găsită pe un vapor, tocmai când acesta trebuia să pornească spre America. Cristina era pe punte şi când văzu pe agenţi apropiindu-se, ghici numaidecât de ce veneau dânşii. Pricepând că e pierdută, se aruncă în mare şi se înecă. Baronul de Collmar însă nu se aruncă în mare şi nici nu fugi. El se întoarse de bunăvoie în rezidenţa noastră şi reuşi să capete o audienţă la prinţ. Era diplomat înţelept şi cunoştea toate mijloacele de intrigă. Spre a se dezvinovăţi pe sine înaintea prinţului, mă acuză pe mine. Se

plânse că-i luasem amanta cu care avusese de gând să se cunune, că prin asta l-am făcut nenorocit şi l-am împins în mizerie. Mă învinovăţi că am pricinuit moartea nevestei mele dintâi, muţenia copilei mele şi apoi moartei Cristinei. Prinţul mă cheamă şi mă puse faţă în faţă cu acuzatorul la ale cărui minciuni nu putui, din nenorocire, să răspund mereu. Prinţul nu putea să mă piardă aşa lesne şi căută să înăbuşe afacerea. Ordonă lui Collmar să păstreze cea mai adâncă tăcere asupra tuturor celor petrecute. Ca să-l răsplătească de nedreptatea ce i se făcuse îi dădu o funcţie importantă la curte şi-l ţinu în apropierea sa. De atunci începură nenorocirile înspăimântătoare ale vieţii mele. Baronul de Collmar lucră neobosit la căderea mea. Şi fiindcă orice om de stat are şi potrivnici şi partizani, nu-i fu greu să găsească tovarăşi pentru scopul ce urmărea… Cel mai puternic tovarăş, însă, pe care şi-l câştigă, fu chiar fiul domnitorului, prinţul Franz, un tânăr care s-apuca de toate fără nicio socoteală şi ale cărui proiecte le combăteam energic când erau la mijloc chestii grave de stat. Mica noastră ţară, fiind prea slabă ca să-şi poată păstra mereu independenţa, stătea deja de mai mulţi ani înaintea alternativei de a primi protecţia sau a Austriei, sau a Prusiei şi, prin urmare, a atârna de una dintre aceste puteri. Principatul de Leuchtenberg avea să cadă desigur sau sub Prusia sau sub Austria. Eu am fost totdeauna pentru Prusia, căci de la urcarea pe tron a regelui Wilhelm I, am recunoscut numaidecât marea însemnătate a acestei domnii şi mi-am zis că dacă vreodată ne vom pierde independenţa, numai Prusia ne va fi un scut puternic. Pe prinţ îl câştigasem deja pentru ideea mea. Însă fiul său, prinţul Franz, simpatiza foarte mult cu Austria şi presupun că avea un motiv ascuns pentru asta.

Pustnicul atrase lângă sine pe consilierul de poliţie.

— Prinţul Franz, continuă dânsul în şoaptă, ca şi cum îi era frică să nu-l audă niscai spioni, ducea o viaţă destrăbălată, avea amante care înghiţeau sume enorme şi apanajele ce primea de la ţară şi capitalurile ce lua din caseta tatălui său nu-i ajungeau ca să-şi plătească datoriile. Atunci curtea din Viena se arătă amabilă către dânsul, împrumutându-i sume despre a căror înapoiere n-avea să fie niciodată vorba. Diplomaţii austrieci se gândeau desigur că banii erau bine întrebuinţaţi deoarece principatul de Leuchtenberg făcea de o sută de

ori mai mult. Prinţul Franz a primit deci bani de la austrieci şi fiindcă ştia că eu îi observ toate mişcările, mă ura. Pe lângă asta, mai era şi baronul Collmar care turna mereu ulei în focul deja aprins în contra mea. Dumnezeule! câte piedici mi se puneau în cale! De-abia învingeam pe una, când iată alta se ridica înainte-mi. A trebuit să întrebuinţez toată prevederea, toată înţelepciunea de care eram capabil şi să uzez de toată favoarea de care mă bucuram pe lângă domnitor ca să nu cad în luptă. Veni anul 1866. Orizontul politic era întunecat de nori groşi care curând ameninţară principatul Leuchtenberg. Prusia cerea să ne declarăm pe faţă şi cinstit aliaţi ai ei. Austria trimise, de asemenea, un diplomat cu puteri depline să încheie cu noi alianţă ofensivă şi defensivă. Mi-am pus în lucru toată elocinţa ca să conving pe prinţ de dreptatea cauzei Prusiei şi să-l fac a trimite cabinetului din Berlin răspunsul cerut de-acolo. Însă curând observai că prinţul Franz îmi apucase înainte şi că Austria ne devenise stăpână. Când am secat toate probele de convingere şi am văzut pe prinţ că stă tot nehotărât, m-am aruncat înaintea lui şi i-am zis:

— „Măria Ta, ceasul acesta în care mă vezi îngenuncheat înainte-ţi e cel mai serios din viaţa dumitale. Te conjur să te hotărăşti pentru Prusia căci precum ai fost un părinte bun şi drept al ţării acesteia, tot aşa eu sunt convins de viitorul mare al Prusiei. Nu se poate ca un stat şi un rege care au fost favorizaţi de soartă până acum să nu iasă biruitori şi de data asta. Aminteşte-ţi istoria şi ai să vezi că orice inimă germană e însufleţită de sentimentul unităţii naţionale.”

Prinţul fu mişcat. Ochii îi înotau în lacrimi. Mă apucă iute de mână şi mă ridică în sus.

— „Şi eu, în adâncul inimii mele sunt pentru Prusia”, şopti dânsul. „Însă fiul meu, nobilimea ţării, curtea, toţi mă împing în braţele Austriei.”

— „Măria Ta, exclamai eu, hotărăşte numai cum îţi zice conştiinţa dumitale şi dorul de ţară. Căci numai dumneata singur, cu persoana, cu tronul, cu onoarea de domnitor vei fi răspunzător de consecinţe. N-asculta pe nimeni altul, căci acela, oricine ar fi, se va spăla pe mâini în caz de nenorocire.

— „Ei bine”, zise domnitorul după ce se luptase cu sine însuşi câteva ceasuri, „vreau să-ţi ascult sfatul scumpul meu Grimm. Du-te şi

redactează Tratatul cu Prusia. Vreau să-l iscălesc chiar deseară şi dumneata însuţi vei pleca la Berlin cu trenul accelerat de la miezul nopţii să-l dai în mâna ministrului preşedinte Bismarck."

Am apucat mâna prinţului şi am sărutat-o. Apoi m-am dus iute acasă, m-am încuiat în camera mea de lucru şi am aşternut pe hârtie, punct cu punct, un tratat care să mulţumească cererile cabinetului prusian şi tot deodată să nu vatăme întru nimic interesele ţării mele. Seara, când m-am anunţat la prinţ, dânsul mă aştepta. El iscăli iute tratatul şi mi-l dădu îndărăt. Pe urmă privi cu sfială împrejur ca şi cum ar fi comis o nedreptate.

— „Pentru Dumnezeu", şopti dânsul, „ascunde bine documentul şi să pleci chiar în noaptea asta, fără să te observe cineva. Fiul meu să nu afle nimic mai înainte ca alianţa să fie săvârşită şi neatacabilă. Călătorie fericită, scumpul meu Grimm. Întoarce-te curând să-mi redai pacea sufletului meu chinuit."

Am părăsit pe nefericitul prinţ care îşi ascundea deciziile şi de propriul său fiu, şi plin de speranţă şi bucurie m-am urcat în tren. Pentru misiunea grabnică ce aveam, aş fi putut ordona să mi se compună un tren extraordinar, însă voiam să mă ţin de recomandarea prinţului, de a călători neobservat. M-am aşezat deci comod într-un cupeu de clasa I, iar lângă mine, pe perină, am pus mapa de piele ce conţinea documentul diplomatic, spre a-l avea mereu înaintea ochilor. Ordonasem conductorului să nu lase niciun pasager să se urce în cupeul unde mă aflam. Am rămas dar foarte uimit văzând uşa deschizându-se în momentul când trenul se punea în mişcare şi intrând o femeie zveltă, elegant îmbrăcată care luă loc în faţa mea. Am recunoscut-o îndată. Era doamna Caletti, primadona teatrului nostru de curte şi despre care se zicea că este amanta prinţului Franz. Se mai zicea încă de ea că are în vene sânge princiar de Italia şi că se dăduse la viaţa aventuroasă de artistă numai din plăcere. Îmi era foarte neplăcut să călătoresc cu femeia asta. Am evitat orice discuţie. M-am rezemat în colţ, strângând lângă mine mapa de piele şi aşa am adormit după câtva timp. O oboseală neînvinsă mă cuprinsese, o apăsare grea simţeam la frunte. Mă durea capul şi atribuiam aceasta parfumului tare de care era impregnată batista actriţei. Am adormit deci şi ştii unde m-am deşteptat?

Pustnicul tăcu puţin ca să răsufle, căci gâfâia de amintirea grozăviilor.

Apoi punând mâna pe umărul poliţistului, zise cu glas înăbuşit:

— M-am deşteptat în pivniţa unul balamuc. Documentul mi se furase şi eu eram dat pe mâna unui om care nu ştia de milă, de omenie.

Pustnicul îşi lăsă capul pe piept, adâncit în gânduri dureroase.

— Şi cât timp ai stat în acea pivniţă? întrebă poliţistul.

— Multă vreme mi-a lipsit noţiunea de timp. Acum însă ştiu că am stat acolo 15 ani. Cauza pentru care am fost îngropat aşa de viu, am ghicit-o îndată. Tratatul de alianţă cu Prusia n-a ajuns niciodată la primirea cabinetului din Berlin, nu-i aşa, domnule Scharf?

— Da, aşa este. Prusia a trebuit să considere ca duşman principatul de Leuchtenberg. Armata germană a intrat cu forţa în principat şi a detronat pe prinţ care azi există numai cu numele. I s-au lăsat însă averile private şi i s-a dat o rentă mare ca despăgubire pentru pierderea ţării.

Grimm îşi acoperi faţa cu amândouă mâinile.

— Prinţul meu căzut în ruşine şi nenorocire, zise dânsul oftând, printr-o crimă comisă asupră-mi? Şi cine, continuă dânsul cu glas ridicat, cine să fi fost mizerabilul care şi-a încărcat conştiinţa cu aşa nelegiuire?

— Nu cumva o fi fost la mijloc mâna prinţului Franz? întrebă Scharf.

Grimm dădu din cap în semn negativ.

— Era prinţul Franz destrăbălat, cartofor, zise dânsul, dar capabil de aşa crimă oribilă nu-l cred. Numai baronul Collmar a fost în stare să conceapă un aşa plan infernal şi să-l aducă la îndeplinire prin oameni plătiţi.

— Şi ce crezi că trebuie să faci acum, întrebă Scharf, spre a-ţi recăpăta onoarea, averea şi a-i pedepsi pe criminali?

— Eu nu ştiu dacă criminalii mai pot fi atinşi de pedeapsă, răspunse Grimm. Poate nu se mai află în viaţă. S-or fi prezentat cu conştiinţa lor plină de păcate înaintea judecătorului suprem. Însă onoarea trebuie să mi-o redobândesc cu orice preţ şi să aflu ce au devenit copiii mei… De aceea, chiar azi am să plec să caut pe prinţul

de Leuchtenberg căruia dispariţia mea neaşteptată i se va fi prezentat poate ca o trădare.

— Despre asta, aşa e, zise Scharf. Ai fost considerat ca trădător. Numele ţi-a fost defăimai, averea ţi s-a confiscat, copiii dumitale au căzut în mizerie. S-a spus prinţului că erai vândut Austriei când l-ai pus să iscălească tratatul pe care apoi l-ai ţinut în buzunar ca să dai timp austriecilor să ocupe principatul cu armată.

Pustnicul îşi băgă mâinile în păr.

— Numele mi-a fost defăimat! exclamă dânsul ca izbit de moarte. O, Dumnezeule puternice, tu Atoateştiutor, bunule conducător al destinelor, tu ştii ce departe mi-a fost gândul de o aşa crimă neagră şi că n-am voit să fac decât bine! Dar prinţul, prietenul meu părintesc, cum a putut să creadă din parte-mi o aşa faptă?

— A fost nevoit să creadă, răspunse poliţistul dureros mişcat, căci după câteva zile i s-a adus dovadă că fostul său ministru de Grimm, neizbutind în scopul său criminal, s-a sinucis printr-un glonţ în grădina zoologică din Berlin. De atunci ai fost şters din lista celor vii şi înţelegi prin urmare uimirea şi necredinţa poliţiei aflând deodată, după atâţia ani, că ministrul de Grimm nu-i mort, ci că a fost ţinut prizonier în pivniţa unui balamuc.

— Am să dau dovezi despre toate câte spun, continuă bătrânul. De aceea te rog, domnule inspector de poliţie să nu mă opreşti din călătoria pe care vreau s-o fac. Vreau să mă duc să-l găsesc pe prinţ şi chiar de-o trebui să trec prin cele mai mari umilinţe şi primejdii, o să-i vorbesc.

— Eu nu te opresc, răspunse Scharf. Dumnezeu să te călăuzească în călătorie. Ar fi o crimă din parte-mi să te împiedic de a-ţi regăsi onoarea şi drepturile. Şi dacă de astă dată îmi depăşesc atribuţiile, fac asta numai în vederea cazului ciudat în faţa căruia mă aflu. Toată răspunderea va cădea asupră-mi. Eşti liber, domnule de Grimm.

Bătrânul apucă amândouă mâinile funcţionarului.

— Cum să-ţi mulţumesc pentru bunătatea asta? exclamă dânsul.

— Cum să-mi mulţumeşti? În niciun chip altfel, decât permiţându-mi să-ţi dau mijloace de călătorie. Fă-mi onoarea de a mă vizita deseară acasă la mine şi am să-ţi pun la dispoziţie bani şi hârtiile necesare ca să voiajezi nesupărat.

— În sfârşit, iată şi o rază de lumină după atâta întuneric! exclamă bătrânul ridicând ochii şi mâinile spre cer.

Se despărţiră ca doi prieteni vechi.

Grimm începu să-şi facă pregătirile de călătorie cu o însufleţire juvenilă.

Recomandă încă o dată pe bolnav îngrijirilor lui tata Martin şi apoi adăugă:

— Peste 15 zile mă întorc să vă iau şi să vă duc la un trai lipsit de griji şi supărări.

Şi înainte de plecare se mai plecă o dată asupra patului nenorocitului doctor, îi apucă mâna slăbită, străvezie, şi-şi luă ziua bună de la dânsul, adânc emoţionat.

— Să te găsesc cu bine, sărmanul şi nenorocitul meu prieten, şopti dânsul. Tu ai fost nimicit de criminali în floarea tinereţii… Am să te răzbun!

Se plecă asupra bolnavului cuprins mereu de somnolenţă şi depuse pe fruntea lui rece şi albă ca cearşaful o sărutare lungă.

Pe urmă părăsi căsuţa şi porni pe jos la oraş ca să viziteze pe inspectorul de poliţie Scharf.

Acesta îl primi cu o amabilitate respectuoasă, îl puse la masă, care era pregătită mai dinainte şi cinară împreună.

Pe urmă îl conduse în camera sa de lucru unde îi pusese deja pe masă tot ce avea să-i dea, bani şi acte de legitimare.

Însă Grimm, cum intră în această cameră, rămase încremenit şi cu ochii zgâiţi înaintea unui tablou atârnat de perete deasupra mesei de lucru.

Tabloul reprezenta o artistă tânără, strălucitoare de graţie şi frumuseţe, stând pe un trapez.

— Maria! strigă bătrânul cu un glas înecat de iubire şi de groază, Maria, copila mea!… Şi ce îmbrăcăminte ciudată! Pentru Dumnezeu, domnule Scharf, spune-mi iute, al cui e portretul acesta?

Scharf privi îngrijorat pe bătrân şi răspunse:

— Fata asta este, sau mai bine zis era, Marietta Grimaldi, regina aerului.

Grimm se uita când la portret, când la poliţist şi bolborosi:

— Marietta Grimaldi! Nu, nu! e Maria de Grimm, e copila mea,

copila mea!…

— Vasăzică tot aşa e, precum bănuisem eu, întrerupse Scharf pe bătrân. Marietta Grimaldi, jucătoarea pe trapez, era Maria de Grimm!… Pe patul de moarte dânsa mi-a povestit nenorocirile familiei ei.

— Pe patul de moarte? strigă bătrânul zguduindu-se. Aşa ai zis, prietene, pe patul de moarte?… Aşadar, copila mea nu mai e în viaţă, n-am s-o mai strâng în braţe! E moartă, moartă!…

Disperarea bătrânului atinse adânc pe poliţist, cu atât mai adânc cu cât şi dânsul avea de plâns după scumpa lui Hedwiga.

Căută să mângâie pe Grimm. Acesta însă căzu, zdrobit pe un scaun şi murmură bătându-şi capul că mâinile:

— Maria mea moartă, dispărută pentru vecie!… Dar unde e atunci Sofia, copila mută, lăsată şi mai fără apărare, încă la discreţia oamenilor răutăcioşi?

Despre Sofia, poliţistul nu putu să dea nicio informaţie.

El descrise numai viaţa şi sfârşitul Mariei, care găsise în contele de Fernau un prieten şi un protector şi cum, cu câteva zile înainte de logodnă, dânsa pierise prin crima unui ticălos.

— Înainte de a-şi da sufletul, adăugă Scharf, dânsa a arătat pe baronul de Collmar ca ucigaş al ei.

Bătrânul strânse pumnii şi o tremurătură de furie îi trecu prin corp.

— Mizerabil ucigaş!… strigă dânsul. Cum te voi întâlni am să te strâng de gât, fie chiar în faţa prinţului.

Era ora 10 seara când Grimm ieşi din casa poliţistului şi se duse la gară spre a lua trenul accelerat spre Leuchtenberg.

A doua zi pe la amiază ajunse în mica rezidenţă şi trase la unul dintre cele mai bune hoteluri.

Nu se temea că o să mai recunoască cineva în el pe fostul ministru Grimm.

Barba lungă, albă, ce-i înconjura figura, brazdele adânci de pe obraz şi frunte îl schimbaseră cu desăvârşire.

Îndată ce-şi scutură hainele de praful călătoriei şi se învioră prin ceva mâncare şi băutură, ieşi din hotel şi începu să se plimbe pe străzile oraşului.

Ce mult se schimbaseră toate!

Oameni noi se mutaseră parcă în casele vechi şi multe maidane se acoperiseră cu palate.

Merse mult şi nu întâlni nicio faţă cunoscută, niciun prieten nu-l salută. Grimm părea cu totul străin în oraşul său natal, în care odinioară fusese atât de puternic şi se bucurase de o consideraţie enormă.

Ajunse, în sfârşit, înaintea casei sale. Strălucitorul palat era neschimbat; întinsa grădină ce înconjura clădirile era întocmai ca cu cincisprezece ani înainte.

Însă când întrebă pe un servitor ce trecea în fugă, cine locuieşte în acea casă şi când auzi că palatul a fost cumpărat de domnul Solomon Buchner, un evreu îmbogăţit în scurtă vreme prin speculaţii hazardate, atunci îi veniră lacrimile în ochi, se întoarse şi porni mai departe.

Fără voia lui, trebui să se gândească la povestea lui Rip van Winkle.

Rip fusese un băiat vesel care locuia într-un sat olandez. Într-o zi se duse să se plimbe în tainica pădure şi adormi la rădăcina unui tei. Când se deşteptă şi se întoarse în sat, toate i se părură străine, cu totul altfel de cum le lăsase. Nimeni nu-l mai cunoştea. Mama sa, logodnica sa şi toţi prietenii se odihneau de multă vreme la cimitir. Devenise străin în satul său natal. O sută de ani dormise dânsul sub tei şi numai după ce se deschise condica veche a bisericii se văzu că trăise odată în sat un flăcău anume Rip van Winkle, care dispăruse în chip neexplicabil într-o seară de vară.

— Eu sunt ca şi Rip van Winkle, îşi zise dânsul. Am devenit străin şi singur în lumea asta. Ce mai caut aici?… Ce caut?… O! o! îmi caut onoarea pierdută, furată. Nu vreau să intru în groapă defăimat ca un trădător de patrie. Vreau dreptate şi ca s-o găsesc, mă voi duce până la marginile lumii.

Ajunsese înaintea castelului princiar.

Sentimentele ce-i zbuciumară pieptul la vederea acelei clădiri ameninţau să-l doboare.

Trebui să-şi adune toată energia pentru ca să nu se trădeze.

În turnul bisericii castelului clopotele sunau jalnic.

Uşa era deschisă de amândouă canatele.

Oameni, femei şi copii îmbrăcaţi în negru ieşeau dinăuntru.

Grimm se apropie de un domn mai în vârstă şi-l întrebă dacă cumva se face în acea zi îngropăciunea vreunui membru din familia princiară, de vreme ce biserica castelului era în doliu.

— Nu se face îngropăciune, răspunse interpelatul, ci un parastas pentru pomenirea celui din urmă prinţ domnitor din casa Leuchtenberg.

Fostul ministru se trase îndărăt, împleticindu-se, ca şi cum l-ar fi izbit trăsnetul.

Prinţul său era mort!

Omul înaintea căruia trebuia să se justifice nu mai putea să-l audă! Nu mai putea să-i zică: „Te cred, Grimm, dumneata ai fost victima unei crime. Onoarea dumitale este nepătată."

— Şi unde este prinţul Franz?… întrebă Grimm pe străin cu un glas tremurător. Unde stă acum actualul prinţ de Leuchtenberg?

— Prinţul Franz de Leuchtenberg, răspunse omul zâmbind într-un chip ciudat, petrece cea mai mare parte a anului afară din ţara sa, la Viena sau la Paris. În momentul de faţă se află în Monaco.

Străinul voi să plece, însă Grimm îl reţinu.

— Încă o vorbă, se rugă el. Când a murit prinţul?

— De doisprezece ani, însă se îmbolnăvise mai dinainte… Nu putuse să sufere lovitura ce i s-a dat răpindu-i-se independenţa. Şi apoi a mai fost mâhnit de moarte prin trădarea ministrului său Grimm în care-şi pusese toată încrederea. Numele acestui trădător de ţară va rămâne veşnic blestemat în amintirea populaţiei din Leuchtenberg.

— Îţi mulţumesc, bolborosi bătrânul şi se întoarse iute spre a nu-şi arăta emoţia ce-l stăpânea.

Aflase destule.

Se târî îndărăt, la hotel, ca un om beat, plăti odaia, îşi luă geamantanul şi porni iute la gară spre a nu scăpa trenul. Şi fără întrerupere, îşi urmă călătoria prin Paris la Monaco.

Dacă tatăl murise, trebuia să-şi ia reabilitarea de la fiu.

Fiul trebuia să strige lumii: „Nu-i adevărat că Grimm, ministrul tatălui meu, a fost un trădător; el a fost victima unei crime înspăimântătoare!"

Şi pe urmă pustnicul nădăjduia să regăsească lângă prinţ pe acel om care-i ţinea ura fierbinte în piept, contra căruia jurase să se

răzbune.

Fără îndoială că baronul de Collmar era încă credinciosul prinţului Franz.

Ah! acum avea să-l demaşte, să-l silească a-şi recunoaşte infamiile şi crimele!

Grimm trase la un hotel modest.

Însă în ziua sosirii nu putu să iasă în oraş.

Era aşa obosit de călătorie, încât numai mâncă puţin şi căzu pe pat şi adormi.

A doua zi, când se deşteptă, soarele era sus.

Se spălă, se îmbrăcă iute şi porni să găsească pe prinţ.

De la cel dintâi trecător află că prinţul de Leuchtenberg ocupa vila Napoli, aproape de malul mării.

Cu inima zvâcnind de emoţie, bătrânul intră în vestibulul casei susţinut de coloane de marmură.

Fu întâmpinat de un servitor înmuiat în aur.

— Ce pofteşti? îl întrebă acesta.

— Vreau să vorbesc cu prinţul, chiar îndată.

Lacheul stătu pe gânduri şi reluă:

— Cum te numeşti?

Grimm nu voia să-şi spună numele mai dinainte, cu orice preţ.

Ar fi fost atunci legat şi dat poliţiei, mai înainte de a putea zice o vorbă. Însă el, ca un om de lume mare ce fusese, cunoştea părţile slabe ale tuturor servitorilor şi ştia limba în care trebuie cineva să vorbească cu dânşii.

Scoase din buzunar o bancnotă şi o puse în mâna lacheului care numaidecât îşi schimbă tonul vorbirii.

— Ascultă, îi zise dânsul, eu nu pot să te anunţ prinţului de vreme ce nu vrei să-ţi spui numele. Dar fiindcă ai de vorbit cu dânsul, află că în momentul acesta el dejunează în pavilionul din grădină. De vei intra acolo, aşa din întâmplare şi fără ştirea mea, eu nu sunt vinovat, înţelegi?…

— Da, înţeleg şi-ţi mulţumesc, zise fostul ministru plecându-se înaintea servitorului.

După asta străbătu coridorul şi ieşi în grădina plină de iarbă, de flori mirositoare, de copaci tropicali.

E ştiut că la Monaco domneşte o primăvară dulce, pe când în nordul Europei suflă crivăţul grozav.

Grimm se afla la doi paşi de pavilion şi se opri.

Draperiile de mătase erau ridicate. El văzu pe prinţ înăuntru, stând aplecat asupra unor hârtii.

Dejunul şi-l terminase, căci o ceaşcă mare de porţelan aurit, stătea împinsă la o parte.

Pustnicul porni din nou călcând lin. Se afla deja pe pragul pavilionului şi nu fusese încă observat.

Nici pentru prinţul Franz timpul nu trecuse fără să lase urme.

Obrajii i se rotunjiseră, i se îngrăşaseră, dar pe frunte avea brazde adânci şi părul lui negru era pestriţat de fire de argint.

Şi totuşi, ce mult semăna cu tatăl său!…

Grimm trebui să-şi amintească repede că acum n-avea să se afle înaintea prietenului său părintesc de odinioară, ci înaintea fiului acestuia, de la care nu primise niciodată un semn de bunăvoinţă.

Fără a mai sta la gânduri, oftă o dată tare ca să-şi dea de veste prezenţa.

Prinţul se întoarse iute şi se uită la el cu o mare neîncredere.

— Cine eşti şi ce vrei? întrebă dânsul cu un ton aspru.

— Cine sunt? Oare Măria Ta nu mă mai recunoaşte? Da, a trecut o jumătate de veac de om de când eram servitorul credincios al tatălui dumitale.

— Nu vorbi în enigme, domnule, reluă prinţul Franz. Zici că ai servit pe tatăl meu.. Acum eşti scăpătat şi vrei un ajutor? Ei bine, am să te ajut cu ceva. Du-te la…

— Nu vreau ajutor, Măria Ta, îl întrerupse bătrânul cu un glas răsunător. Vreau dreptate. Eu am fost deprins să dau de pomană, iar nu să iau. Şi pentru ca să nu te ţin şi mai mult în încurcătură, am să-ţi spun cum mă cheamă.

Prinţul se ridicase şi se uita cam cu frică la statura puternică a acelui bătrân cu barba albă şi lungă.

— Şi cum te cheamă? întrebă dânsul.

— Eu sunt ministrul de Grimm, strigă Pustnicul, acelaşi Grimm care odinioară a primit însărcinarea de la tatăl dumitale să ducă un tratat de alianţă la Berlin şi care de atunci a dispărut.

— Ce spui?! Dumneata eşti Grimm? Trădătorul Grimm?

— Trădător? Eu, trădător? exclamă Pustnicul spintecând aerul cu mâna, Dumnezeu care priveşte în inimile oamenilor o să vorbească pentru mine. Cincisprezece ani, Maria Ta, am fost ţinut închis într-o pivniţă umedă, întunecoasă, suferind torturi nemaiauzite şi azi când am izbutit să ies pe faţa pământului nu trebuie oare să aud decât cuvântul „trădător” de la acel pe care l-am servit cu credinţă? Cincisprezece ani am fost îngropat de viu, am fost despărţit de lume ca o bestie făcătoare de rău. Duşmanii credeau să îngroape odată cu mine secretul dispariţiei tratatului de alianţă cu Prusia, dar Dumnezeu a hotărât altfel… Şi azi, ca să-mi pot redobândi onoarea, Maria Ta, şi ca să pot să acuz pe mizerabili, e nevoie, înainte de toate, să recunoşti că eu sunt Grimm, ministrul de odinioară al tatălui dumitale.

Prinţul apucă cu o mână cordonul clopoţelului ca să-şi poată chema îndată pe servitorii la caz de nevoie şi zise:

— Numai două lucruri sunt cu putinţă, ori eşti un şarlatan şi ministrul de Grimm s-a sinucis precum dovedesc actele, ori eşti Grimm în carne şi oase… Eu vreau să cred lucrul din urmă. În acest caz cum ai să dovedeşti poveştile pe care le spui?

— Tot ce-am spus voi dovedi rând pe rând cu de-amănuntul. În asta însă trebuie să mă susţii Maria Ta.

Prinţul dădu din umeri.

— Cum mi-ar fi cu putinţă, zise el, chiar de-aş vrea?

— Unde este baronul Collmar? întrebă Pustnicul tremurând, căci răspunsul ce avea să primească era pentru el de cea mai mare însemnătate.

— Baronul Collmar?… zise prinţul. Demult a dispărut din ochii mei… În 1866 s-a luptat ca voluntar în rândurile austriecilor şi trebuie să fi fost ucis la Königgrätz. Cel puţin, de atunci n-am mai auzit nimic despre dânsul.

Figura bătrânului se îngălbeni de moarte.

— Mort! strigă dânsul băgându-şi mâna în păr! Mort şi el!… Vasăzică aici satisfacţia ăsta n-am s-o am. Răzbunarea mea vine prea târziu!…

— Pentru mine prinţul e totdeauna vizibil, se auzi deodată un glas femeiesc în interiorul casei.

În acelaşi moment se auziră paşi grăbiţi apropiindu-se de pavilion.

Asupra prinţului ca şi asupra lui Grimm glasul acesta făcu o impresie ciudată.

Prinţul se întoarse iute spre bătrân şi zise:

— Te rog, du-te acum. Vino pe urmă, dacă zici că ai dovezi… Hai, du-te iute.

Însă Pustnicul stătea ca pironit, cu ochii zgâiţi spre uşa de după care se auzea mereu glasul.

Deodată, îşi apucă capul cu amândouă mâinile, crezând că visează sau că agitaţia momentului îl smintise dintr-odată. El cunoştea acea voce.

Neapărat, trecuse mulţi ani de când n-o mai auzise; însă acele vibraţii de sirenă, dulci, argintii, calde cum erau, cine le-ar fi auzit o dată nu le mai uita în veci.

— Ei bine, du-te, domnule, strigă prinţul supărat. Ce înseamnă stăruinţa asta după ce ţi-am spus că vreau să fiu singur?

Bătrânul se întoarse ca în vis şi porni.

Draperiile se lăsară în urmă-i, ascunzându-i interiorul pavilionului.

Astfel dânsul nu putu să afle dacă femeia care era atunci lângă prinţ, era într-adevăr aceea al cărei chip îi trecuse prin minte la auzul glasului…

LXIII – Pe „Cimbria”

Era o vreme liniştită, plăcută în ziua când „Cimbria” trebuia să plece din portul Hamburg spre America.

Pe vas se aflau peste patru sute de pasageri şi o sută zece mateloţi experimentaţi.

În port era o însufleţire mare.

O mulţime de oameni, femei şi copii se aflau pe mal, înaintea vaporului care începuse să scoată fum, legănându-se. Unii stăteau acolo din curiozitate, alţii voiau să mai strângă în braţe pe prietenii, fraţii, rudele ce plecau pe ocean. Erau scene emoţionante, din care nu lipseau lacrimile şi zâmbetele de încurajare pentru cei ce rămâneau pe loc.

Chiar când clopotul vasului sunase pentru a treia oară, tot mai erau

pe mal câteva grupe de pasageri şi numai după ce podurile de abordare începură să fie trase, dânşii alergară pe punte.

Atunci „Cimbria” se puse încet în mişcare, făcând o gălăgie enormă.

— Drum bun! călătorie fericită! strigau cei de pe mal.

Iar cei de vapor îşi fâlfâiau pălăriile şi batistele, aruncând o ultimă privire asupra fiinţelor iubite de care se despărţeau pentru un timp necunoscut. Căci oricât ar progresa mijloacele de navigaţie, o călătorie pe ocean e şi va rămâne o întreprindere rezultată dintr-o hotărâre de mare însemnătate.

Pentru opt sau zece zile ne încredinţăm valurilor oceanului, plutim peste adâncimi nesfârşite, în vase slabe, făcute de mâna omului, vase care oricât ar fi de mari, de ferecate şi de înzestrate cu mijloace noi de siguranţă, tot sunt pentru valuri nişte jucării.

Da, când vântul şi apa sunt liniştite, vasul lunecă admirabil pe deasupra undelor şi nu de puţine ori crede omul atunci, în vanitatea lui, că el cu roata care bate oceanul, a silit elementele să-l servească bine.

Dar vai de vasul pe care soarta nenorocită îl împinge în vijelie!

Apa se preface în munţi alergători, vântul e o bestie neîndurată ce mereu se izbeşte urlând în profunzimi, iar omul stă îngrozit, neputincios cu toată ştiinţa şi cu tot meşteşugul lui.

Atunci vede dânsul cât este de mic şi învaţă a se ruga lui Dumnezeu.

Însă cea mai mare parte dintre pasagerii „Cimbriei” erau cu gândul departe de altfel de lucruri.

Dânşii auziseră pe mateloţi vorbind că vremea era foarte favorabilă pentru călătorie şi că ea n-avea să se tulbure nici în zilele următoare.

Tocmai despre asta vorbea şi căpitanul Hansen, un marinar foarte experimentat căruia i se încredinţase comanda „Cimbriei”, cu un domn elegant îmbrăcat ce se plimba la braţ, pe punte, cu o femeie tânără şi frumoasă.

— Nu te teme de nimic, doamnă, zicea căpitanul râzând, arătându-şi astfel două şiruri de dinţi de o albeaţă ireproşabilă. O călătorie spre America este azi o plimbare pe ocean.

— Ei bine, vezi, eşti asigurată de un om competent, scumpă

Melania, zise omul care nu era altcineva decât Büller. N-ai să-ţi mai tulburi capul cu primejdii himerice. Închipuie-ţi, domnule căpitan, că nevasta mea nu se gândeşte de ieri încoace decât la naufragii, la înecăciuni, la izbituri de stânci, la toate întâmplările nenorocite în sfârşit prin care ar putea să treacă „Cimbria”.

— Şi chiar de-ar fi să dăm de primejdie, scumpă doamnă, reluă căpitanul Hansen, priveşte împrejur şi vezi câte bărci de salvare avem.

— Şi crezi că bărcile astea vor putea să înfrunte vijelia şi valurile?

— Despre asta îţi garantez, răspunse căpitanul. E ştiut de toţi corăbierii că mai curând poţi călători prin furtună pe un vapor mic decât pe un bastiment enorm ca al nostru. Ei, dar iată şi ultimul punct al patriei noastre. Acesta e oraşul Cuxhaven.

„Încă un ceas şi uscatul va dispărea cu totul.

Büller atrase la pieptul său pe Melania căreia-i ţinea braţul.

În sfârşit, el era scăpat acum, era liber de toate legăturile care-l apăsaseră greu.

O nouă viaţă avea să înceapă pentru dânsul alături de iubita sufletului său, o viaţă de fericire senină.

Deodată însă, cum se uitau toţi spre Cuxhaven, văzură un punct negru dezlipindu-se de mal şi înaintând cu o iuţeală foarte mare spre „Cimbria”.

Căpitanul se adresă atunci ajutorului său, care era aproape, lângă busolă, şi zise:

— Mi se pare că o să primim o vizită înainte de a părăsi Europa. Dă-mi iute ocheanul să văd dacă e precum cred sau altfel.

— Eu văd cu ochii liberi ceea ce e, zise Büller, e un vaporaş ce se îndreptă spre noi.

O singură privire prin ochean fu destul căpitanului.

— E vaporul poliţienesc din Cuxhaven, zise dânsul lăsând ocheanul în jos şi se pare că se grăbeşte foarte mult să ne ajungă. Ce dracu, vom fi având oare aici între noi vreo persoană care nu şi-a terminat socotelile cu poliţia germană?

Büller se îngălbeni. Melania începu să tremure.

Fu o fericire pentru dânşii că Hansen se întoarse în altă parte, altfel ar fi observat agitaţia lor.

Büller şi Melania se coborâră iute în cabina lor şi se încuiară acolo

cu cheia trăgând şi o manetă de fier de-a curmezişul uşii.

Apoi Büller scoase încet din buzunar un revolver încărcat şi-l puse pe masă înaintea sa.

— În mâna poliţiei nu vreau să cad cu niciun preţ, şopti dânsul. Mai bine îmi trag toate gloanţele astea în cap.

— Şi eu voi muri cu tine, Max, zise Melania cu un dulce devotament, lipindu-se de pieptul amantului ei. O! Doamne, Doamne! tocmai când eram aşa aproape de scăpare, tot planul ni se strică.

— Nu-i încă nimic pierdut… zise Büller. Însă desigur că n-o să ne lăsăm pe speranţe deşarte. De ce-ar veni aşa iute vaporul poliţienesc dacă nu pentru mine?

— Vezi tu Max, zise Melania cu un ton plângător, trecându-şi braţul pe după gâtul lui Büller, vezi tu că pierderea crucii de aur ne-a adus nenorocire?

— Taci, taci, şopti Büller, mi se pare că se apropie cineva de cabina noastră.

Degetele albe, subţiri şi moi ale Melaniei apucară braţul amantului şi-l strânseră tare.

Büller însă apucă revolverul şi-l ţinu îndreptat spre uşă.

Într-adevăr se auzeau paşii mai multor oameni apropiindu-se de cabină.

Vinovaţii înţeleseră şi glasuri.

— Poţi să-mi răscoleşti tot vasul, mister Bristol, zicea căpitanul, o să-ţi fie degeaba. Nu-i aici omul pe care-l cauţi.

— Şi eu afirm că e aici, căpitane, răspunse poliţistul. Până nu-l voi avea în palmă nu pot să am odihnă. Ah, ştrengarul m-a făcut să stau 24 de ore la arestul poliţienesc, în Hamburg, sub inculparea de hoţie prin spargere. Noroc că s-au găsit în oraş nişte cunoscuţi ai mei din America. Altfel o păţeam rău de tot. Cum am scăpat, am alergat la port, fiindcă ştiam că pasărea vrea să plece pe „Cimbria”. Dar am ajuns prea târziu, plecaseră̆ţi… Din fericire tocmai pleca un tren spre Cuxhaven. Am sărit în el şi iată-mă aici, cu ajutorul poliţiei din Cuxhaven care s-a arătat foarte îndatoritoare către mine.

— Şi toată oboseala asta ţi-ai dat-o chiar degeaba, zise căpitanul. Dumneata cauţi un casier fugar. Eu te-am purtat prin toate cabinele şi nu ţi-ai găsit omul. „Cimbria” se grăbeşte, domnule Bristol, peste 11

zile trebuie să se afle la New York; a întârziat cu o jumătate zi în Hamburg, şi acum dumneata o mai ţii pe loc.

— Ascultă domnule căpitan, dacă hoţul nu e printre pasageri, atunci desigur el se află printre oamenii echipajului. Să trecem mateloţii în revistă.

— Ceea ce-mi ceri aş putea face, domnule Bristol, zise căpitanul, însă cu o neplăcere foarte mare. Pentru asta ne trebuie un timp care nouă ne lipseşte. Şi pe urmă o cercetare poliţienească pe vapor face totdeauna o impresie urâtă asupra mateloţilor. Ştii cât sunt dânşii de superstiţioşi. Nu, nu, e mai bine să te refuz.

Poliţistul bătu din picior de necaz.

— Cel puţin spune-mi dacă n-ai pe bord un matelot bătrân care se numeşte Bob…

— Asta se poate, zise căpitanul.

Se întoarse către întâiul locotenent care-l urmase în cercetare şi-i zise:

— Du-te şi te uită în lista apelului nominal şi vezi dacă se află în momentul acesta pe vapor matrozul Bob.

Ofiţerul se duse şi se întoarse după câteva minute spunând că Bob nu s-a îmbarcat de data asta; el trebuie să fi rămas beat în Hamburg sau o fi dat peste vreo nenorocire.

— Vezi că azi n-ai noroc, domnule Bristol, zise căpitanul râzând.

— Şi cu toate astea eu rămân în credinţa mea că hoţul e aici, zise Bristol întorcându-se cu căpitanul pe punte. O fi stând ascuns în vreun colţ al vasului. În jurul maşinilor sunt o mulţime de găuri unde cineva poate să stea ascuns multă vreme fără să fie simţit. De-aş putea să călătoresc cu dumneavoastră în America, l-aş găsi desigur.

— Ce te opreşte? exclamă căpitanul. Hai cu noi şi pe drum o să ai vreme să cercetezi toate găurile vasului. Vei fi având poate ceva treburi în New York ca să nu-ţi fie drumul chiar degeaba…

Bristol stătu pe gânduri un moment. Puţin a lipsit să primească propunerea căpitanului, să trimită vasul poliţienesc îndărăt la Cuxhaven şi el să rămână pe „Cimbria”.

Dar deodată îşi aminti de sărmana Elsa pe care trebuia s-o scoată din puterea doamnei Caletti şi de frumoasa Rosamunda pe care trebuia s-o apere de căsătoria cu aventurierul Marco.

Nu-şi terminase misiunea în Germania, nu făcuse treaba pentru care-l chemase lordul Nelson de peste ocean, nu putea să plece aşa, lăsând criminalilor câmpul liber.

După câteva minute el se afla pe vaporaşul poliţienesc care mâna cu toată forţa aburului spre ţărm.

Iar „Cimbria” pornea înainte spre larg, cu o iuţeală foarte mare, ca să recâştige timpul pierdut.

Farul din Cuxhaven dispăru curând în valuri pentru emigranţi.

Când Büller şi Melania se convinseră că nu după dânşii venise poliţia, fură cuprinşi de o bucurie nemaipomenită.

Fiica doamnei La Bourde se atârnă de gâtul amantului său şi-l sărută fierbinte şi îndelung.

— Liberi! exclamă Büller în culmea bucuriei. Suntem liberi! Numai pe pământul german mi se putea pune ceva în cale, în America voi fi neatârnat. Sărută-mă, Melania, sărută-mă, iubita mea…

Strânse la piept pe tânăra femeie şi depuse pe buzele ei o sărutare arzătoare.

Apoi adăugă:

— Acum nimic nu ne mai reţine din fuga noastră. Noi mergem fără piedici către fericire…

Mai pe urmă se întoarseră amândoi foarte veseli pe punte.

Acolo era tot aşa mare mişcare ca pe locul de plimbare al unui oraş într-o zi frumoasă de primăvară.

Era aproape de amiază.

Mai toţi pasagerii ieşiseră să ia puţin aer curat înainte de masă.

În societatea asta, silită a trăi câtva timp într-un loc aşa restrâns erau reprezentate un mare număr de naţionalităţi şi se aflau tipuri ciudate.

Erau până şi şase indieni sălbatici a căror ţinută provoca între pasageri o mare curiozitate.

Negrii fii ai pădurilor uriaşe se trăgeau din tribul Sioux.

Ei se întorceau la colibele lor după ce se arătaseră pentru bani într-un panoptic din Berlin.

Mai erau şi alte persoane vrednice de văzut pe bordul „Cimbriei”.

Acestea erau surorile Rommer, cunoscute sub numele de „Păsările cântătoare”.

Ele plecaseră din Suabia.

În curs de câţiva ani seceraseră triumfuri în locurile publice din Germania.

Dânsele călătoreau la New York spre a da reprezentaţii în Atlantic Garden.

O orchestră mică se afla pe bord şi stătea în apropiere de puntea căpitanului.

Dânsa umplea aerul răcoros de note răpitoare.

Ar fi crezut cineva că se află într-un local de plăcere, pe uscat, iar nu pe ocean, deasupra unor adâncimi prăpăstioase.

Deodată începură să se formeze în partea dindărăt a vasului grupe de oameni.

Toţi alergau din toate părţile.

Erau atraşi de vorbele şi faptele unui om ciudat.

Era un personaj bătrân, cu părul cărunt, bine îmbrăcat.

Însă hainele-i erau pătate pe praf şi unsoare.

Părea că s-ar fi tăvălit prin unghiurile cele mai de jos ale vasului.

Părul lui fâlfâia zburlit în vânt. Din ochii îi ieşeau scântei.

Gesturile-i erau dezordonate, fără şir, ca ale unui nebun.

Acest om era Robin.

El stătuse în ascunzătoarea pe care i-o procurase un matelot în schimbul a câteva monede de aur.

Un singur gând avea: să se reafle cât mai curând în societatea femeii pe care o iubea la nebunie şi care, deosebit de asta, îi luase şi capitalul, şi să se bucure apoi lângă ea de o fericire veşnică şi netulburată.

Ascunzătoarea ce-i dăduse matelotul, era în dosul unei maşini mari.

Era strâmtă, murdară şi mai cu seamă incomodă.

Totuşi el putu să stea lungit acolo până ce se dădu foc maşinii.

Iar după ce vaporul se puse în mişcare, se dezvoltă o căldură de nesuferit.

Robin se sculă ca să se dea mai la o parte.

Atunci dânsul observă că nu era singur în acea gaură.

Mai era în acel colţ un matelot bătrân care avea poate motive puternice ca să nu dea ochi cu căpitanul.

Cel mai bun lucru ce crezură să facă amândoi, fu de a se preface că

nu s-au observat.

Astfel stătură mult unul lângă altul fără să schimbe o vorbă.

Trecură aşa câteva ceasuri de la plecarea vaporului.

Robin crezu atunci că a sosit momentul de a se arăta la lumină.

Se strecură binişor afară.

Apoi începu să umble printre pasagerii de clasa I.

Credea că o să regăsească acolo pe tovarăşa vieţii sale.

Umblă multă vreme.

Se suci, se învârti, mai încet la început şi apoi din ce în ce mai iute, uitându-se în toate părţile.

Însă nu zări nicăieri pe aceea după care i se mistuia inima şi pentru a cărei iubire întreprinsese acea lungă călătorie.

Tulburarea i se mări grozav când o servitoare de la cabine îi spuse că nicio damă nu este pe vapor care să semene cu cea pe care o căuta.

O bănuială înspăimântătoare cuprinse sufletul lui Robin.

Dar dacă lady nu s-o fi îmbarcat de niscai împrejurări neprevăzute ivite în Hamburg?

Sau poate că-l trimisese într-adins ca să scape de dânsul?

Se putea asta?

— Ce idei prosteşti îmi vin, murmură Robin râzând. Cum ar fi cu putinţă dacă mă iubea atât de mult?

Deodată însă îşi aminti de scena ciudată din casa lui Isac.

Atunci doctorul de nebuni îşi dădu cu palma peste frunte.

Îşi aduse aminte că lady sărutându-l şi sfătuindu-l să se ascundă în vapor, îi ceruse toţi banii.

— Dumnezeule puternice, ce bănuială! Ea îi luase toată averea, căci acum nu mai avea nimic.

Monedele de aur le dăduse matrozului care le ascunsese.

N-avea în buzunar decât nişte mizerabili bani de argint.

Şi vasăzică acea femeie îl înşelase!

Dânsa, în fine, nu venise pe vapor cum zisese.

Robin, aproape nebun, îşi vârî mâinile în păr.

Pe moment îi crescu siguranţa că fusese tras pe sfoară.

Văzu bine că lady nu voise altceva decât să se despartă de dânsul, luându-i banii.

Şi când siguranţa asta fu deplină, atunci creierul doctorului, slăbit

deja demult, primi o zguduire care aruncă asupră-i vălul îngrozitor al nebuniei.

Nu atâta pierderea banilor îl sminti, cât trădarea şi pierderea femeii care de atâta vreme îi hrănea imaginaţia cu tablourile cele mai fermecătoare.

Acea femeie, care era un înger de frumuseţe, cu o şiretenie drăcească, ştiuse să-l atragă într-o cursă în care îl despuie de tot.

Robin începu deodată să râdă şi să bată în palme.

Era nebun!

Apoi deveni serios.

Strigă cu o voce sinistră:

— Vreau să mă duc la nevasta mea! Lăsaţi-mă, nu mă opriţi. Vreau să mă duc s-o găsesc.

Şi cu o voce mai sigură şi mai tare, continuă:

— N-auziţi cum mă strigă? Nu vedeţi cum îmi întinde braţele, frumoasele ei braţe albe şi rotunde? Opriţi vaporul. Nu pot să mai merg înainte. Ea mă cheamă. Trebuie să mă întorc îndărăt la Hamburg.

Privirile lui rătăceau de la un pasager la altul.

Deocamdată cei de faţă stăteau în nehotărâre.

Nu le venea să creadă că aveau de-a face cu un nebun, căci nu se putea explica cum ar fi putut să se urce pe vapor fără să fie observat.

Însă, fiindcă bătrânul continua pe acelaşi ton, cei prezenţi nu mai stătură la îndoială.

— E nebun!… exclamară mai mulţi pasageri. N-are oare nicio rudă, niciun însoţitor pe vapor?

Deodată Robin urlă:

— Unde este căpitanul?

Părea că dânsul luase o hotărâre neaşteptată.

Apoi adăugă:

— Vreau să mă duc la căpitan. Am de vorbit cu el.

În momentul acesta se apropie de dânsul şeful cârmacilor şi-l întrebă ce doreşte.

— Eu sunt bogat, exclamă nebunul, foarte bogat, şi în Hamburg am să vă dau bani oricâţi veţi voi. Cer numai să desprinde-ţi o barcă de vapor şi să mă întoarceţi îndărăt. Vrei să câştigi bani, ei, ce zici? Dar

grăbeşte-te, căci nevestei mele îi e dor de mine iar eu… mor de nu mă voi afla curând lângă dânsa.

— Ţine-ţi firea, domnule, fii cuminte, zise cârmaciul cu blândeţe. Dumneata nu vezi că e cu neputinţă să desprindem o barcă de vapor? De la Havre însă vei fi liber să te întorci dacă-ţi place.

Robin începu deodată să plângă ca un copil şi zise suspinând:

— Te-aud, Cristina… Aud cum mă strigi… Aşteaptă, iată că vin… Auziţi, iar mă strigă… Valurile au să mă ducă la dânsa. Na, iat-o cum iese din apă. O! ce frumoasă e!… Nespus de frumoasă!… Vin, nevastă, iată-mă.

Înainte ca cineva să-l poată opri, nebunul se repezi afară din cercul în mijlocul căruia se afla şi ajungând lângă parapetul bordului, se opri ca să-şi facă vânt să se arunce în valuri.

În clipa aceea însă fu apucat pe dindărăt de cârmaci şi tras înapoi.

Atras de strigătele şi tărăboiul pasagerilor, veni şi căpitanul şi atunci află şi dânsul ce pasager extraordinar avea pe vapor.

Robin trebui să fie ţinut de doi mateloţi zdraveni ca să nu mai încerce a sări în mare.

Dânsul scrâşnea din dinţi şi o spumă alburie i se ivise pe buze. La întrebările căpitanului începu să spună nişte vorbe din care nu se înţelegea chiar nimic.

Doctorul vaporului fu adus numaidecât.

El ordonă ca nebunul să fie dus în cabina lui şi păzit aspru.

Când însă Robin trebui să fie luat pe sus, căci de vorbă nu înţelegea, începu să se apere cu turbare, dând cu pumnii, cu picioarele şi zvârcolindu-se îngrozitor.

I se legară strâns mâinile la spate şi picioarele unul de altul şi aşa fu transportat ca un balot.

El care legase în viaţa lui atâţia nebuni sau pretinşi nebuni, trebuia să-şi sufere rândul.

*

În cele două zile următoare, „Cimbria” îşi urmă călătoria cu o mare iuţeală. Vremea era mereu favorabilă şi pe vapor domnea o mare mulţumire şi veselie.

Fiecare pasager îşi găsise îndată tovarăşul de vorbă şi de chef, iar

seara se adunau toţi în salonul cel mare al vaporului, unde se făcea muzică, se dădeau chiar reprezentaţii de către amatori, se dansa, se jucau cărţi şi se spuneau palavre.

Büller şi Melania erau consideraţi ca făcând parte dintre cei mai distinşi din mica societate.

Fiica doamnei La Bourde avea calităţi mari de-a amuza cercurile.

Cânta minunat la pian şi glasul ei dulce avea accente care răpeau pe ascultători.

Căpitanului Hansen îl plăcea grozav muzica, ca şi mai tuturor mateloţilor, şi de aceea dânsul era ca fermecat de inimoasa doamnă Büller, căreia începu să-i facă curte chiar pe faţă.

— Avându-te pe dumneata pe vapor, doamnă, îi zise dânsul într-un moment când ea se retrăgea de la pian în aplauzele zgomotoase ale asistenţei, nu trebuie să mai avem grijă, nici de furtună, nici de foc. Cu glasul dumitale de zână ai fermeca valurile ca şi Arion, iar „Cimbria” ar luneca, prin furtună ca pe o mare de ulei.

Melania râse într-un chip drăgălaş, iar galantul căpitan voia să-şi continue farafastâcurile, când deodată se auzi o izbitură în uşa salonului, iar în momentul următor se iviră înaintea căpitanului mai mulţi mateloţi care ţineau de păr pe un individ îmbrăcat în haine de matroz şi care în zadar se zvârcolea să scape din strânsoare.

— Ei, ce este? strigă căpitanul sărind în sus. Oare mai e vreun nebun pe vapor care să ne mai tulbure? Şi de data asta el e unul dintr-ai noştri? Hai, răspundeţi, de ce aduceţi omul cu aşa asprime? Mi se pare că l-aţi şi bătut. E plin de sânge. Vorbeşte, luntraşule.

— Nu l-am bătut, căpitane, răspunse luntraşul, un uriaş cu barba căruntă tăiată mărunt. Însă primesc să mă spânzuri de catargul cel mare dacă ştrengarul ăsta nu merită bătaie. Zgârietura de la frunte şi-a făcut-o el singur, când l-am tras de picioare dintr-o gaură de lângă maşină. Nu voia deloc să iasă.

Căpitanul, uimit, exclamă:

— Ce, l-aţi găsit ascuns pe lângă maşină?

Apoi adresându-se arestatului, căpitanul adăugă:

— Dă-te încoace, omule; uită-te drept la mine.

Bănuitul se apropie cam cu nesiguranţă.

Dar când simţi asupră-i privirea pătrunzătoare a căpitanului, se

păru că-şi pierde cumpătul.

Era să se arunce în genunchi înaintea lui Hansen.

Printr-o sforţare mare izbuti însă să se ţină pe picioare.

Privi împrejur pe pasageri ca să vadă dacă cumva era printre ei cineva care-l putea recunoaşte.

Nu văzu nicio faţă cunoscută.

Îşi luă curaj.

Cu un ton de veselie zise:

— La dracu, căpitane… Ştii că petreceţi bine aici, pe când alţii nu sunt lăsaţi nici să doarmă… asta nu e prea drept.

Căpitanul nu se arătă convins de această veselie aparentă.

Dânsul încruntă din sprâncene.

Se uită la arestat cu băgare de seamă şi neîncredere.

Îşi răsuci mustaţa cum făcea totdeauna când era supărat.

Apoi cu un ton hotărât întrebă deodată:

— Cum te afli dumneata pe „Cimbria”?… Spune repede.

Interpelatul râse tare.

Nu-şi pierdu cumpătul.

Tot cu aerul lui de veselie, răspunse:

— Cum mă aflu aici?… Cred că n-o să-ţi fie de mirare că eu care sunt tocmit aici ca matroz să am voie că calc pe vapor. Ce-atâta tura-vura, am băut ceva mai multă apă de Elba la cârciumarul Isac în Hamburg, m-am cherchelit şi venind pe vapor m-am împiedicat de maşină. Am căzut şi am tras un somn… Atâta tot.

Dar căpitanul, tot neîncrezător, întrebă:

— Ce, tu eşti din echipajul „Cimbriei”? Cum se poate? Cine ţi-a plătit leafa?

Falsul matroz răspunse:

— Leafa? Am primit-o de la societatea de navigaţie cu vapoare peste ocean. Dar dacă dumneata nu-ţi cunoşti oamenii şi nu vrei să mă crezi pe cuvânt, poftim să-ţi arăt hârtiile mele. Eu sunt bătrânul Bob.

Căpitanul luă hârtiile, dar înainte de a-şi arunca ochii pe ele, toată afacerea luă o întorsătură uimitoare.

Luntraşul cum auzi pe individ zicând că se numeşte Bob, sări la el, îl apucă de umăr, îl zgudui o dată şi strigă roşu de mânie:

— Ce, ai zis că eşti Bob? Să-ţi spun eu cine eşti; eşti un şarlatan

neruşinat, un tâlhar!… Apoi crezi că eu nu cunosc pe prietenul meu? N-am scăpat cu el de la moarte, pe o grindă groasă când s-a scufundat vaporul „Schiller”, lângă insula Scilly?

Omul scos dintre maşini nu putu să mai răspundă nimic la acuzaţia asta grozavă.

Se îngălbenise şi tremura din tot trupul.

— Dar astea sunt într-adevăr hârtiile bătrânului, reluă căpitanul după o mică pauză, nu sunt falsificate, văd aici o mulţime de peceţi de vapoare.

— Hârtiile pot fi adevărate, căpitane, hoţul ăsta le-o fi furat de la bătrânul Bob.

— Prostii şi minciuni toate, zise învinovăţitul. Reclam protecţia dumitale, căpitane, deoarece eu sunt bătrânul Bob şi nimeni altul. Iar dumnealui poate să zică ce-i place, fiindcă nu-i numai un câine scurt de coadă şi de-aş avea eu atâţia dolari câţi matrozi cu numele de Bob călătoresc pe ocean, apoi mi-ar trebui zece saci ca să-i pun.

— Stai, stai!.. Răcni luntraşul. O să văd acuşi dacă eşti Bob. Ia dezbracă-te niţel ca să-ţi văd braţul. Eu şi Bob ne-am tatuat la mâini, sub umeri câte o ancoră, în amintirea ceasului rău prin care am trecut. Uite, dacă ai un semn aşa, continuă dânsul dezbrăcându-se iute şi arătându-şi braţul, atunci eşti Bob… iar de nu, atunci eşti un hoţ.

Mateloţii care se aflau de faţă nu mai aşteptară porunca căpitanului spre a se convinge asupra personalităţii străinului. Îl apucară de mâini, îl scoaseră haina şi îi lăsară cămaşa.

Atunci ieşi la iveală ceva ciudat.

Pretinsul matelot ţipă o dată ca un turbat.

Învârtindu-se repede împrejur scăpă din strânsoarea mateloţilor.

Fugi în colţul salonului.

El îşi ţinea o mână pe piept unde avea legat cu curele în jurul corpului, un săculeţ de piele, obişnuit de comercianţi a-şi ţinea banii în călătorie.

Căpitanul zărise săculeţul care se părea durduliu.

Atunci strigă:

— Puneţi mâna pe el, băieţi şi aduceţi-l încoace. Are la el un sac cu bani. Asta e ciudat. De când a ieşit la modă că mateloţii să aibă comori?

Grenzer – cititorii au ghicit că era el – fu târât înaintea căpitanului.

Acesta-i luă sacul.

Îl deschise în faţa tuturor pasagerilor.

Aceştia urmăreau cu mare curiozitate această scenă.

Căpitanul constată că sacul conţine 340 de mii de mărci în bancnote şi hârtii de valoare.

— Vasăzică, prietenul Bristol avea dreptate, exclamă el. Hoţul pe care-l căuta, era într-adevăr pe vasul meu. Nu face nimic, tot o să-l aibă în palmă.

Întorcându-se apoi către mateloţi, căpitanul continuă:

— Puneţi-l acum în fiare şi închideţi-l undeva. Băgaţi-l tocmai în fundul vaporului… La Havre o să-l dăm pe mâna poliţiei. Dânsa o să-l întoarcă la Hamburg de unde a plecat înainte de a-şi regla socotelile cu justiţia.

Fostul casier stătea jos.

El era ca paralizat.

Nu se mai împotrivi deloc. Nu mai făcu nicio mişcare.

Se lăsă să fie legat burduf, luat pe sus şi scos din salon de către mateloţi care, ca să răzbune pe bietul Bob de furtul ce suferise în tot ce avea mai de preţ – hârtiile de matroz – îi dădură la ghionturi şi lovituri de picioare cu nemiluita.

Ajungând în fundul vasului, rădicară capacul magaziei de cărbuni şi aruncară acolo pe falsul camarad.

Grenzer rămase deasupra bolovanilor de mangal leşinat şi plin de sânge.

Curând se făcu tăcere adâncă în toată întinderea vasului.

Nu se auzea decât bubuitul maşinilor şi zgomotul talazurilor.

Evenimentul neaşteptat stricase pasagerilor pofta de petrecere.

Fiecare se retrase în cabina lui, la culcare.

Numai căpitanul şi ofiţerii nu putură face tot astfel, căci tocmai când căpitanul era să se pună în pat, auzi bătând la uşă şi în clipa următoare, cârmaciul şef stătu în faţa lui.

— Căpitane, îi zise acesta, s-a lăsat o negură deasă de nu-ţi vezi mâna. Sunt de părere să oprim maşinile şi să stăm pe loc până la ziuă, ca să nu ni se întâmple vreo nenorocire.

Căpitanul ieşi cu el pe punte. Noaptea era neagră.

Nici chiar valurile care izbeau vasul nu se vedeau.

Se auzeau numai pleoscăiturile dintre dânsele.

Căpitanul se uită împrejur.

Apoi zise:

— E negură grozavă. Trebuie să fim cu cea mai mare băgare de seamă. S-ar putea să dăm de vreun neajuns. Unde ne aflăm acum?

— Ne aflăm în dreptul Borcumului, răspunse cârmaciul şef.

— Atunci trebuie să fim şi mai cu băgare de seamă, reluă căpitanul Hansen, uitându-se la locotenent. Sunt pe-aici nişte stânci care au fost adesea fatale corăbiilor pe timpul de noapte mai ales când era întuneric ca în noaptea asta.

Şi privind primprejur, continuă:

— Nu se zăreşte nici farul de la Borcum. Ce negură infernală! Du-te la tubul de comunicaţie şi spune maşinistului să micşoreze iuţeala pe jumătate.

Pe urmă porunci luntraşului să se apropie.

— Iată-mă, căpitane, zise acesta alergând.

Căpitanul îi zise cu afabilitate:

— Te-ai purtat întotdeauna ca om destoinic. Urcă-te pe catargul cel mare şi fă-ţi ochii în zece. Să-mi dai de veste la cea mai mică primejdie.

— Am înţeles, căpitane, răspunse bătrânul matelot.

Apoi încruntă din sprâncene.

Şi pe figura lui onestă se vedeau semnele unei mari agitaţii.

— Însă înainte de a mă urca pe catarg, am să-ţi spun două vorbe, adăugă dânsul.

Căpitanul, cam nerăbdător, zise:

— Hai, spune iute.

Luntraşul se apropie de Hansen şi şopti:

— L-am văzut, căpitane. A trecut pe lângă noi acum un sfert de ceas.

— La dracu, nu vorbi în enigme. Pe cine al văzut?

— Pe olandezul zburător, căpitane… bolborosi matelotul.

Bătrânul marinar se cutremură de frică, deşi de altfel era vestit prin curajul lui.

— Pe olandezul zburător!… exclamă Hansen.

— Crede-mă, domnule, continuă matelotul, vaporul nostru o să se prăpădească în noaptea asta, căci când olandezul se arată, nu mai e nicio scăpare.

Căpitanul bătu din picior cu nerăbdare.

— Luntraşule, zise el cu ton grav, te cunosc de om serios şi sper că n-ai stat prea mult la vorbă, în seara asta, cu sticla de rachiu. De aceea te opresc, sub cea mai aspră pedeapsă, să povesteşti camarazilor dumitale astfel de fantezii. Urcă-te pe catarg şi priveghează…

Luntraşul porni spre a se agăţa de frânghii, însă în aceeaşi clipă se auzi un ţipăt înspăimântător venind de la cârmă.

Hansen se repezi.

Însă abia făcuse câţiva paşi când află motivul alarmei.

Înaintea „Cimbriei” se iviseră din negură doi ochi mari de foc.

Căpitanul pricepu că luminile astea atât de apropiate, însemna pieirea pentru vasul său.

— Îndărăt! strigă dânsul cârmaciului. Îndărăt sau suntem pierduţi. Un alt vapor vine spre noi cu o iuţeală îngrozitoare.

Ordinul fusese dat prea târziu.

Din sute de piepturi izbucni un strigăt înfricoşător de groază şi de turbare. În acelaşi timp se auzi la cârma „Cimbriei” o trosnitură teribilă care se întinse asupra întregului vas.

Şi atunci…

Ce se întâmplase?

Ce devenise „Cimbria”, mândrul vapor transoceanic?

LXIV – Clovnul

Uşa camerei sărăcăcioase a Sofiei căzuse în ţăndări.

Toţi cei care se adunaseră năvăliră înăuntru.

Unii intrară din curiozitate, alţii din amorul către aproapele său, spre a contribui la opera de salvare.

Cocoşatul se repezi cel dintâi la pat. Ridică corpul nemişcat al fetei, îl duse în camera sa şi-l întinse pe pat.

— Dă-te acum dumneata la o parte, zise un glas femeiesc la spatele lui. E treaba femeilor să vadă ce este şi ce nu este.

Femeia care vorbise astfel era doamna La Bourde.

Cocoşatului îi venea de tot greu să se despartă de Sofia, tocmai în momentul acesta, totuşi dânsul se retrase de lângă pat fără să crâcnească deoarece mama Melaniei îi inspirase încredere şi respect prin purtarea ei.

— Du-te mai bine şi adu un doctor, continuă femeia.

Ralph n-aşteptă să i se zică asta de două ori.

Dispăru ca un fulger din odaie şi coborî treptele câte patru.

În vremea asta, doamna La Bourde se plecă asupra Sofiei spre a-i pune mâna la inima.

Deodată însă se retrase uimită şi rămase înţepenită, cu ochii zgâiţi asupra pieptului fetei.

Văzuse crucea de aur pe care dânsa o purtase atâţia ani, în fericire ca şi în restrişte, şi pe care o dăduse Melaniei, în momentul plecării.

Nu, nu era o amăgire, era aceeaşi cruce, căci din primul moment îi zărise inscripţia şi alte semne deosebite. Dar, pentru Dumnezeu, cum ajunsese talismanul nepreţuit în stăpânirea acelei nenorocite, care îşi făcuse seama, desigur, din cauza mizeriei?

Doamna La Bourde n-avu multă vreme să-şi pună întrebări şi conjuncturi, căci femeile şi bărbaţii ce o înconjurau începură s-o tragă de mânecă, întrebând-o:

— Trăieşte fata?

— A murit?

— Îi bate inima?

Doamna La Bourde descoperi atunci pieptul alb şi rotund al Sofiei şi văzu că el nu se mişcă deloc.

Oriunde puse mâna pe corpul ei, nu dădu decât peste răceală.

Nu cumva, asta însemna că moartea îşi luase deja prada şi că nu mai era niciun ajutor de dat?

Deodată năvăliră în casă cocoşatul şi un doctor.

Acesta din urmă îşi aruncă pălăria şi băţul şi începu să dea sinucigaşei primele ajutoare de reînsufleţire care avură un rezultat fericit.

Pieptul Sofiei începu curând să se mişte neregulat.

Un tremur convulsiv îi trecu prin tot trupul, care fu udat de o sudoare caldă, binefăcătoare.

— Crezi să poţi scăpa pe sărmana copilă, doctore? întrebă doamna

La Bourde.

— Cred desigur, doamnă, răspunse doctorul. Însă bolnava o să aibă nevoie de o mare îngrijire ca să poată învinge frigurile ce au să se declanşeze îndată ce sângele va circula.

— Dacă trebuie numai îngrijire, atunci fii pe pace doctore. Iau fata la mine şi am s-o îngrijesc ca pe copila mea.

Crucea de aur atârnată de gâtul Sofiei îşi începuse astfel efectul miraculos, căci numai ea deşteptase interesul franţuzoaicei pentru sărmana mută.

Sofia fu îngrijită zilele următoare cu un devotament fără margini, iar când cocoşatul venea în fiecare dimineaţă de bătea cu sfială la uşă şi întreba: „Cum merge bolnava?", i se răspundea mereu:

— Merge mai bine, slavă lui Dumnezeu.

Atunci Ralph pleca vesel să-şi vândă calendarele.

De obicei el stătea în piaţa castelului unde circulaţia pietonilor era mai mare.

*

Într-o zi când negoţul îl mersese zdravăn şi când se gândea să cumpere ceva Sofiei cu prisosul de câştig, atenţia îi fu atrasă de un bărbat şi o femeie bine îmbrăcaţi care trecură pe lângă dânsul.

Femeia părea o mitocancă avută.

Avea pe ea o mantie scumpă de mătase.

Dar era întru totul nepotrivită cu corpul ei cotoros şi cu figura ei îmbătrânită şi respingătoare.

Şchiopăta de un picior.

Când Ralph se uită de-aproape, văzu că piciorul acela era artificial.

Ca un fulger trecu prin capul lui gândul că aceştia erau tâlharii care-l prădaseră în drumul mare, pe câmp, luându-i copilul pe care-l furase şi el.

Cu cât se uita mai mult la femeia care şovâlcăia, cu atât se întărea credinţa lui.

O schimbare vedea numai în haine, dar la haine el nu se uita, atât de mult se întipăriseră în minte trăsăturile generale ale figurilor urâte şi ale mişcărilor acelor hoţi.

Îşi puse numaidecât calendarele la subsuoara şi porni pe nesimţite

după indivizi.

Îi urmări câtva timp, şi cu mirare îi văzu intrând în etajul întâi al unei case foarte frumoase din mijlocul oraşului.

Vasăzică acolo stăteau tâlharii de codru.

Cocoşatul intră în pivniţa unei băcănii din aceiaşi casă şi întrebă de personajele care trecuseră.

Află atunci că bărbatul se numea Mathias Holz şi se mutase acolo cu onorabila lui nevastă numai de o săptămână.

— Trebuie să fie străini, adăugă băcăneasa, căci au mobile noi în casă. Poate că sunt negustori retraşi din afaceri după ce s-au îmbogăţit. Dovadă este că pleacă amândoi dimineaţa, ca să vadă oraşul, desigur, şi se întorc seara târziu încărcaţi de lucruri cumpărate.

Mathias Holz şi nevastă-sa erau într-adevăr oameni bogaţi.

După ce uciseseră pe Laib în pivniţa lui Jonas Bruck, căraseră tot aurul în casa piticului.

Apoi îşi închiriaseră o locuinţă convenabilă şi se retrăseseră acolo cu toate bogăţiile.

Se hotărâseră atunci să se lase de viaţa criminală, să fie oameni cinstiţi.

Treaba nu e deloc grea pentru cine are aşa avere, că nu-i poate mânca nici veniturile.

Pentru locuinţa închiriată cumpătară mobile frumoase, tapete, dulapuri strălucitoare, fotolii, canapele.

După asta îşi cumpărată haine şi albituri.

Piciorul de lemn al femeii fu înlocuit cu altul de cauciuc, meşteşugit într-atâta că părea aproape natural.

E de prisos a mai spune că fostul cantonier nu se lăsase de patima beţiei.

Avea o pivniţă la dispoziţie.

Îşi pusese în ea toate băuturile pentru care avea slăbiciune.

În fiecare seară se îmbăta grozav, aşa că femeia îl târa de picioare ca să-l pună în pat.

Cocoşatul voia să afle ceva despre copil, cât de curând şi cu orice preţ.

După ce văzuse unde intrase perechea de tâlhări, nu mai stătu la gânduri şi se duse de sună la uşă.

Numaidecât uşa se deschise.

Şi capul urât al şchioapei apăru afară.

Ticăloasa recunoscu îndată pe cocoşat şi voi să închidă uşa, dar îi fu peste putinţă.

Ralph îşi băgase piciorul dincolo de prag.

Printr-o sforţare, îmbrânci uşa astfel că şchioapa era să cadă.

— Ce pofteşti? strigă nevasta fostului cantonier furioasă. Vrei oare să te dau pe mâna poliţiei pentru că-mi tulburi liniştea casnică?

Şchioapa se uita la cocoşat ameninţătoare.

Însă acesta era hotărât.

— Când e vorba de poliţie, răspunse Ralph cu siguranţă, apoi nu eu am să mă tem de dânsa, ci acela care pradă la drumul mare.

Ticăloasa se stăpânea cu greu.

Se simţea împinsă să apuce de gât pe cocoşat, să-l sugrume.

Acesta din urmă continuă:

— Poliţia va fi desigur vestită, dar nu de voi, ci de mine. Atunci au să se dea pe faţă multe lucruri tainice. O să fie vai de voi. Asta o ştiţi. Va trebui să reglaţi socotelile cu justiţia. Desigur va găsi multe neregularităţi în conduita voastră.

Ralph zâmbi sinistru.

Şchioapa nu răspunse nimic.

Se repezi la o uşă ce dădea în coridor şi o deschise.

Apoi cu o voce răguşită dânsa strigă băgând capul înăuntru:

— Vino iute, bărbate… A sosit un cocoşat care ne insultă şi ne ameninţă cu poliţia. Vino iute!…

Ralph aştepta liniştit sosirea celui chemat.

Deşi ştia că indivizii la care se afla nu s-ar fi dat în lături de la un omor, totuşi stătu pe loc fără să clipească, zicându-şi că erau motive să iasă de-acolo viu cum intrase.

Mai întâi criminalii n-ar fi ridicat cuţitul asupră-i pentru că nu era la mijloc nimic de câştigat şi astfel de omeni nu varsă sânge degeaba.

Al doilea, indivizii vor fi presupus desigur că el, cocoşatul, nu se prezentase acolo fără să aibă în urmă pe cineva care să dea alarmă când nu-l va mai vedea ieşind din casă.

Gândurile astea întăriră într-atâta pe Ralph, încât dânsul stătu ţanţoş când Mathias, care era afumat cumsecade, se repezi din casă.

— Ce cauţi tu aici, câine cocoşat? strigă fostul cantonier, venind asupra lui Ralph cu pumnii strânşi. Vrei oare să te izbesc pe scară în jos să-ţi sfărâmi dovleacul?

— Ia încearcă-te, răspunse Ralph scurt, dacă vrei să fii înhăţat acum de câţiva oameni.

Mathias ridică pumnii însă nu-i lăsă în jos.

Femeia lui îl opri de la asta.

Ca mai şireată ce era, înţelesese că cel mai favorabil lucru era să se poarte cu binişorul dacă nu voia să petreacă noaptea următoare în arest.

De altfel, ca pe toţi bancherii, posesia atâtor bani o făcuse fricoasă.

— Stai, bărbate, zise dânsa, eu mă mir cum poţi să te superi aşa iute. Să spună domnul mai întâi ce vrea de la noi şi pe urmă…

Trase pe Mathias de haină, iar acesta înţelese îndată că nevasta lui avea un scop deosebit.

— Ce vreau de la voi? răcni cocoşatul. Stai că am să vă spun în două vorbe. Vreau să ştiu ce aţi făcut cu copilul pe care mi l-aţi furat în drumul mare lângă Spandau.

— Copilul? răspunse şchioapa. O, Dumnezeule, copilul? Vrei să ştii ce-am făcut cu copilul?

Ralph se uită la ea înţepenit de groază.

— A murit? exclamă dânsul. O, copilul a murit? Hai răspundeţi, dar să-mi spuneţi adevărul, căci de unde nu, peste un ceas sunteţi în mâna poliţiei.

Femeia cu piciorul de cauciuc se uită cu o mulţumite ascunsă la durerea cocoşatului pe când el pronunţa vorbele de sus, dând din mâini.

Apoi, după ce se gândi puţin, răspunse scâncind:

— Copilul? Ah! Doamne, ce copil frumos era, părea un înger! El trăieşte, domnule. Însă de câtva timp nu mai este la noi… Când ne-am dus odată de-acasă lăsând uşa descuiată, o femeie ni l-a furat. Credemă că-mi pare forte rău pentru că îl iubeam. Bărbatul meu era nebun după el…

Ralph se gândi puţin.

Cine putea să fie acea femeie care furase pruncul?

Apoi înţelese că i se spusese o minciună goală.

Pe urmă zise cu ton apăsat:

— Ascultaţi!… Dacă credeţi să vă scăpaţi de mine cu aşa gogoaşă, vă înşelaţi. Vorbele voastre mincinoase nu mă înşală pe mine. Ori îmi spuneţi numaidecât unde e copilul, ori de unde nu…

775

Făcu un gest îngrozitor.

Şchioapa nu mai glumi.

Deodată ticăloasa femeie se sperie rău de tot.

I se părea că au să năvălească deodată pe uşă vreo cinci-şase oameni care stăteau la pândă afară.

Aceşti oameni aveau s-o ia pe sus şi s-o trântească într-o pivniţă întunecoasă, din care n-avea să iasă niciodată.

Însă era ceva şi mai îngrozitor pentru ea: aceşti oameni aveau să pună mâna pe aurul la care ţinea aşa mult.

De aceea dânsa se hotărî să spună adevărul.

Voia să împace pe cocoşat ca să nu mai strige aşa tare.

— Stai să-ţi spun lucrul adevărat, zise dânsa.

Şi scoase un lung suspin.

Apoi continuă:

— De n-o fi drept ceea ce-ţi spun, să ne faci ce-i vrea.

— Bine, exclamă cocoşatul.

Şchioapa continuă:

— Sărăcia ne-a silit să vindem copilul. L-am dat directorului de trupă, Blume. El are să-l crească şi să-l înveţe un meşteşug pentru circ. Crede-mă, domnule, că asta am făcut-o cu părere de rău.

Cocoşatul se uită la femeia cu piciorul de cauciuc şi răspunse cu un ton sarcastic:

— Cred! Însă în ce loc s-a făcut vânzarea? întrebă apoi cu glas mai urcat şi în aparenţă furios.

Dar în sufletul său, Ralph simţea o nespusă bucurie că-şi regăsise, în sfârşit, copilul.

— L-am vândut la Spandau, scumpe domnule… Dar circul nu mai e acolo şi nu ştim unde se află. E adevărat însă că nu ne-am mai interesat de copil. De altfel, o să-ţi fie foarte lesne să afli unde s-a dus Blume.

Cocoşatul se întoarse spre uşă ca să plece.

Însă înainte de-a ieşi zise:

— Bine… De-o fi aşa cum spui, am să tac… n-am să spun nimic poliţiei. Dar de n-o fi aşa, de vei fi spus minciuni, de mă vei face să umblu degeaba, atunci să vă păziţi al dracului. N-o să-mi fie milă de voi ca de câini… Răzbunarea mea va fi teribilă. Gândeşte-te. Mai ai vreme să vorbeşti.

— Nu, nu, am spus adevărul… zise femeia.

— Cu atât mai bine pentru voi, adăugă cocoşatul.

Şi ieşi încet şi mândru din casa aceea de bandiţi.

Însă în realitate îl era frică să nu fie oprit şi măcelărit acolo.

Se repezi pe stradă plin de bucurie şi apucă în fuga spre casă.

Voia să plece chiar în acea zi ca să îşi caute odorul.

Nicio oboseală, nicio lipsă, nicio primejdie n-aveau să fie prea mari pentru dânsul, până nu era să-şi ajungă scopul.

Se hotărî să nu spună Sofiei nimic despre întreprindere.

Ea se afla încă în delirul frigurilor şi apoi nu voia să-i dea o nădejde care să putea să rămână zadarnică. Avea să plece tiptil, fără ştirea nimănui şi să nu se întoarcă decât cu copilul.

Altfel n-avea să se mai întoarcă niciodată.

Cum se înseră plecă la Spandau. Aici trebuia să afle încotro apucase circul lui Blume pe care avea apoi să-l urmărească din oraş în oraş.

*

Trecând pe lângă casa călăului, îi veni în gând să ceară iertare maistrului asupra celor petrecute şi să-l roage de un sfat luminat în privinţa întreprinderii sale.

Deschise portiţa şi intră în grădina reînsufleţită de suflarea primăverii.

Ajungând lângă o boltă de frunziş, auzi glasuri.

Se opri şi ascultă.

Era glasul călăului care vorbea tare, însă în chip rugător, şi glasul unei femei care se părea că plânge.

— Aşadar, vrei să-ţi execuţi numaidecât proiectul? exclamă Krantz foarte agitat. Vrei să pleci?

— Trebuie să plec neapărat, răspundea femeia. Nu mai pot sta aici.

Nu-i cu putinţă să-ţi ţii nevasta şi amanta sub acelaşi acoperiş.

— Ce o să mă fac eu dacă tu pleci? reluă călăul. Nu ştii că te iubesc, că nu pot să trăiesc fără tine?

— Ba ştiu călăule, şi cu toate astea e nevoie de despărţire. Fii bărbat, nu lăsa descurajarea să te cuprindă. Ai suferi tu ca lumea să mă arate cu degetul şi să zică: „Iată fata neruşinată care a răpit pe Krantz din braţele nevestei lui!" Aşa o să zică toţi de voi mai sta mult aici.

— Şi unde vrei să te duci? întrebă Krantz disperat.

Fata răspunse:

— Vreau să-mi reîncep viaţa de circ… Drept îţi spun, mi s-a făcut dor de muzică, de aplauze, de primejdii. Cu astea m-am deprins, cu astea am să mor. Contadin Blume o să mă primească cu braţele deschise.

— Vrei să te întorci la circul Blume? strigă călăul. Vasăzică e adevărat, nu m-am înşelat, tu îl iubeşti pe Manuel, pe mizerabilul ucigaş! Nu mai rămâne îndoială, că şi el o să te primească cu braţele deschise.

Anita se simţi ofensată.

— Gelozia ta nu mă supără, zise ea după o mică pauză, pentru că ştiu că vine din iubire adevărată. Însă în privinţa lui Manuel, poţi fi liniştit. El nu mai face parte din trupa tatălui său. A plecat în America pe vasul „Cimbria". Ca dovadă, citeşte scrisoarea acesta prin care-şi ia pe veci adio de la mine.

Călăul răsuflă uşurat.

Rivalul său nu mai se afla în Europa. Asta făcu să-i revină dispoziţia.

— Dacă ţii numaidecât să te desparţi de mine, reluă dânsul, atunci du-te şi Dumnezeu să te apere. Însă circul lui Blume trebuie să se afle departe de-aici. Îmi va fi cu neputinţă să te văd din când în când.

Fata răspunse:

— Blume se află acum cu trupa lui în Lüneburg.

Ea nu bănuia că vorbele astea umpleau de bucurie inima lui Ralph care asculta lângă bolta de frunze.

Cocoşatul se hotărî atunci să n-asculte mai mult conversaţia de amor a lui Krantz şi să se pună îndată pe drum spre Lüneburg.

Însă când să se ridice din tufiş, se află deodată înaintea călăului care tocmai ieşise şi dânsul din boltă. Stătu smerit fără a zice o vorbă.

Văzând însă că călăul se încruntă din ce în ce mai mult şi ca să abată de la sine vreun ceas rău, exclamă:

— Maistre, am venit să-ţi zic rămas bun şi să-ţi spun că în curând am să îndrept tot răul ce-am făcut. Am aflat unde este copilul nostru şi plec să-l aduc cu orice preţ. De asta să n-ai nicio grijă, poţi să te laşi în nădejdea mea.

— De asta ai venit? Să te cred, oare? zise Krantz.

— Da, crede-mă, numai de asta, răspunse cocoşatul. Am s-aduc copilul, ai să vezi. Ah! când l-am furat din casa dumitale, am făcut aceasta numai din prea marea iubire ce aveam pentru el. De-aş fi bănuit că pricinuiesc mamei lui o durere aşa mare, mi-aş fi pus mai curând laţul de gât decât să-l ating.

Lacrimi fierbinţi izbucniră atunci din ochii cocoşatului.

Călăul pricepu că părerea lui de rău era sinceră.

— Bine, te cred, zise Krantz întinzându-i mâna. Te-am ţinut totdeauna de băiat cinstit şi cred că ai să fii tot aşa şi în viitor.

— Da, da, maistre, îţi mulţumesc!... Să nu te îndoieşti niciodată de cinste mea… De voi găsi copilul, ştiu cui am să-l dau… mamei lui.

— Ştii unde e dânsa acum?

— Ştiu, maistre. Vai, e foarte nenorocită, sărmana… Dar cred că o să i se schimbe viaţa îndată ce-i voi aduce copilul. Rămâi cu bine, maistre, eu plec… Am drum lung de făcut şi n-am alţi cai decât picioarele mele. Să ne întâlnim cu bine!

Voi să pornească, însă călăul îl reţinu şi-i puse în mână o monedă de aur zicându-i:

— Na, să ai de cheltuială. Poartă-te bine, băiete, şi când vei avea nevoie de ceva, adresează-te mie.

Ralph plecă vesel, cu inima uşoară. I se părea o mare fericire că se împăcase cu fostul său patron.

Acum avea un îndoit curaj de stăruinţă în întreprindere.

Cu puţinii bani pe care-i avea n-ar fi dus-o departe.

Însă oamenii buni de prin sate îi ajutară foarte mult.

Cocoşatul n-avea aproape nevoie să-l roage.

Îi dădură un pat, de mâncare, ba de multe ori, aflând încotro şi

pentru ce călătoreşte, prindeau un cal la o cotigă şi-l duceau o bucată bună.

Astfel în opt zile ajunse la Lüneburg.

Cum călcă în oraş, privirea îi fu izbită de nişte fiţuici cu multe culori care anunţau reprezentaţia circului Blume.

Circul se instalase într-o dărâmătură care odinioară servise cu totul la alt scop.

Trebuie să fi fost desigur o biserică fiindcă se termina în sus printr-o cupolă foarte mare.

Ralph îşi dădu ultimii bani şi-şi cumpără un bilet de circ.

La ceasul hotărât pentru începerea producţiilor, el luă loc în galerie.

Inima zvâcnea de emoţie.

Reprezentaţia avea să se sfârşească, cum spuneau anunţurile, cu o călătorie grozavă pe o frânghie întinsă.

Acest exerciţiu periculos avea să-l execute Blondin.

Neapărat era aici vorba de un Blondin fals.

Blondin avea să meargă pe frânghie de-a-ndărătelea.

Avea să aibă ochii legaţi şi să ducă pe umăr un copil de trei ani.

— Nu cumva să fie acesta copilul pe care-l caut? se întrebă cocoşatul tremurând. Să-l fi expus mizerabilii la primejdii deja la vârsta sa?

Sudoarea îi apăru pe frunte la gândul acesta.

Nu dădu nicio atenţie celorlalte producţii şi aşteptă cu o mare nerăbdare apariţia călătorului prin aer.

În sfârşit sosi momentul ultimei producţii.

Câţiva servitori intrară în manej şi întinseră o frânghie în linie oblică, din fundul cupolei în jos.

Nu se luă nicio măsură contra unui caz de nenorocire.

Sub frânghie nu se întinse o reţea cum se face de obicei.

Blondin apăru şi i se legară ochii. Acum trebuia să i se aducă copilul.

Un băieţaş de vreo trei palme de înalt, îmbrăcat cu haine strâmte, colorate, ca toţi artiştii, sări zglobiu în manej.

Cocoşatul simţi că-i îngheaţă sângele în vine: era iubitul său copil, pe care îl căuta de atâta vreme, pentru care suferise atât de mult.

Blondin apucă pe copil în braţe iar acesta se lipi într-un chip drăgălaş de pieptul lui.

Călătoria pe frânghie începu.

Cocoşatul stătea galben, cu gura căscata de groază, cu ochii zgâiţi asupra copilului care ajungea din ce în ce mai sus şi care totuşi zâmbea publicului. Un pas greşit cu puţin şi Blondin s-ar rostogoli cu copil cu tot într-o prăpastie îngrozitoare.

— Dumnezeule puternice! se ruga Ralph în sine, cum ai apărat pe iubita fiinţă până acum, protejeaz-o şi de-aici înainte.

Chinul bietului cocoşat în tot timpul producţiei fu de nedescris.

În sfârşit Blondin, fals cum era, avea picior sigur.

Dânsul ajunse cu bine în fundul cupolei şi se puse să se odihnească pe o bancă suspendată.

Tunete de aplauze răsunară în imensa dărâmătură.

Un sunet de trompetă anunţă curând reîntoarcerea călătorilor aerieni.

De astă dată micuţul stătea pe umărul lui Blondin cu braţele întinse.

Cu figura lui drăgălaşă, în hainele lui scânteietoare de fir de aur, părea un îngeraş care se coboară din cer.

Călătorii aerului ajunseră cu bine jos.

Atunci reîncepură aplauzele zgomotoase.

Muzica intona un cântec răpitor în vreme ce Blondin şi copilul făceau mereu obişnuitele complimente.

Pe armă circul se goli. Reprezentaţia se sfârşise.

Directorul Blume îşi freca palmele în culise, de bucurie că veniturile îi fuseseră mari în seara aceea.

După asta el se îmbrăcă cu pardesiul ca să plece acasă.

Pe când îşi lua pălăria i se anunţă că un om mic, cocoşat, doreşte să-i vorbească îndată.

— Să vină, zise directorul de circ cu tonul său de obicei grav. Trebuie s-asculte cineva şi pe cei mici… Aşa au făcut toţi oamenii mari. Acesta e şi principiul meu.

Ralph intră, păşi înaintea lui şi se opri smerit.

Blume era aproape să regrete pentru că-şi pusese principiul în aplicare de data asta.

Văzând pe cocoşat aşa urât, cu hainele aşa murdare, crezu că e vreun prăpădit care vine să ceară de pomană.

— Cine eşti şi ce pofteşti? întrebă dânsul cu asprime.

— Aş dori… Aş vrea… bolborosi Ralph, căci cum fusese luat aşa iute îşi încâlcise toate ideile.

— Ce-ai dori, ce-ai pofti? întrebă din nou Blume încruntând din sprâncene.

Trecu o bucată bună de vreme până ce Ralph putu să-şi exprime cugetarea că ar vrea să se dedice vieţii artistice şi să facă parte din trupa prea renumitului domn Contadin Blume.

Directorul se însenină la faţă şi începu să râdă cu hohot.

— Vrei să devii artist? exclamă dânsul în bătaie de joc. Scumpul meu domn, nu ştii se vede că pentru viaţa artistică trebuie să fie cineva cu totul altfel turnat de natură… Pe arenă nu pot pătrunde decât bărbaţi frumoşi, femei răpitoare. Însă dumneata scumpul meu domn, să nu-ţi fie cu supărare, nu eşti nici frumos şi nici răpitor.

— Dar ai putea să mă întrebuinţezi la altceva, exclamă cocoşatul foarte mâhnit că n-o să-şi poată ajunge scopul de a trăi în apropierea iubitului său copil. Voi face orice treabă, voi îngriji de cai, voi curăţa grajdurile. Fă cu mine o încercare. Uite, deşi sunt pocit la trup, am membrele tari. Poftim, priveşte, uite-te puţin aici, te rog…

Deodată cocoşatul se răsturnă înaintea directorului de circ şi stătu pe mâini cu capul în jos şi cu picioarele în sus. Pe urmă începu să umble astfel prin odaie încoace şi încolo.

În poziţia asta, tocmai din cauza urâţeniei trupului său, era aşa de hazliu, încât Blume râse cu lacrimi şi repezindu-se la dânsul ca electrizat, îl apucă de picioare în loc de mâini, pe care nu putea să i le apuce, îl zgâlţâi şi exclamă entuziasmat:

— Domnule rămâi la mine, dă-mi voie să-ţi strâng mâinile.

Zicând aşa strângea ghetele ferfeniţate ale cocoşatului.

— Ştii ce eşti dumneata? continuă dânsul. Eşti născut să fii clovn. Te angajez ca clovn pentru circul meu… Îţi dau de la început o leafă de 20 de taleri pe lună.

Ralph mai făcu o figură şi se puse apoi pe picioare învârtindu-se o dată în aer.

Ceea ce auzise îi umpluse inima de o nespusă fericire.

Ar fi sărutat desigur pe Blume dacă acesta nu s-ar fi retras cu modestie de la o astfel de dezmierdare.

În seara următoare deja Ralph purta costumul caraghios de clovn şi era văruit pe faţă.

Intrarea lui pe arenă fu salutată de râsetele şi aplauzele mulţimii.

Cele mai mici strâmbături ale lui erau motive de nespusă veselie pentru copii şi femei.

Blume îşi găsise încă un om care să facă a-i prospera afacerile. El era forte mulţumit.

Pentru Ralph însă, bucuria şi fericirea nu erau aplauzele publicului, nici laudele directorului, ci momentele de repaus când stătea în culise şi ţinea în braţe pe iubitul său copil, mângâindu-l şi vorbindu-i în limba de iubire a mamelor duioase.

LXV – O întâlnire în casa călăului

Se revărsa de ziuă când o trăsură se opri la portiţa dosnică a palatului contelui Marco.

Din ea se coborî un om îmbrăcat cu o mantie mare, având jumătate din figura fiind acoperită de o mască neagră. El deschise portiţa şi intră în curte, în vreme ce trăsura se depărta.

Tocmai după ce intrase în casă şi uşa de la peron se încuiase în urmă-i, dânsul îşi luă masca.

Era însuşi stăpânul casei, contele Marco.

Ajungând în camera de culcare, căzu sleit pe un scaun.

Era galben la faţă, agitat; se cunoştea că nu dormise toată noaptea.

Sprijinindu-şi capul în mâini, murmură:

— Asta a fost ultima oară. Casa falsificatorilor de bani nu trebuie să mă mai vadă niciodată. Contele de aur e mort şi n-are să mai învie.

Se ridică, se apropie de sobă, în care Anton întreţinuse focul toată noaptea şi, ca şi cum voia să dea un semn exterior despre hotărârea ce luase, aruncă masca în foc.

Apoi privi cum flăcările o distrugeau.

Un zâmbet ciudat trecu pe figura lui obosită.

— Cum se preface masca asta în cenuşă, zise dânsul cu jumătate de glas, tot aşa viaţa mea de până acum va fi nimicită, uitată, şi nu va

rămâne din ea decât cenuşa amintirii. Falsificatorii nici nu bănuiesc că eu mi-am luat pentru vecie ziua bună de la dânşii. Să se încerce să mă găsească dacă sunt destoinici. Niciunul dintre ei nu-mi cunoaşte numele adevărat. Totuşi am fost nevoit să le făgăduiesc că le voi da în palmă pe Olga pe care mi-o cer de-atâta vreme.

Se lăsă iar pe un scaun şi se adânci în gânduri.

După câtva timp tresări şoptind:

— Olga trebuie să moară? Da, desigur pentru că aş atrage asupră-mi primejdii mai mari dacă n-aş satisface cererea falsificatorilor. Nu mai departe decât mâine-noapte dânsa o să-şi dea sufletul.

Oftă din adânc.

Prinsese pentru Olga o simpatie şi-i părea rău că n-o poate scăpa.

Deosebit de asta credea dânsul că pierde într-însa un instrument preţios pe lângă Rosamunda, ale cărui gânduri şi simţiri voia să le ştie mereu.

Falsificatorii îl obligaseră cu câtva timp mai înainte ca în termen de patru săptămâni să aibă pe Olga în stăpânirea lor.

Contele o scosese din temniţă, precum ştim, o aşezase lângă viitoarea sa nevastă, în speranţă că lucrurile se vor schimba.

Însă tovarăşii săi criminali nu uitau că acea fată le cunoştea secretul şi că trebuia să moară.

Marco se aruncă îmbrăcat pe pat, fiindcă la amiază trebuia să se afle la viitorul său cumnat, contele Fernau.

La ora 12 punct dânsul intră în palatul acestuia.

Găsi pe Artur ocupat la masa lui de lucru.

— Îmi pare bine c-ai venit, scumpe Marco, exclamă Artur. Altfel aş fi venit eu azi la dumneata.

— Cu ce pot să te servesc, scumpe cumnate? întrebă contele Marco cam cu frică.

De câtva timp el se temea, fără să ştie de ce, ca să nu fi venit cumnatului său vreun denunţ în privinţa sa.

— Ai dat peste vreo neplăcere? continuă dânsul.

— Nu, din contră, răspunse contele Fernau. În momentul acesta mă ocup de fericirea dumitale, scumpe Marco, dacă într-adevăr e o fericire pentru dumneata de a te căsători cu sora mea.

— Cea mai mare fericire în viaţa mea… Ar trebui să ţip de bucurie

pe străzi că nunta se face peste opt zile, dar mi-e ruşine de lume.

Îşi strânseră mâinile.

Pe urmă contele Fernau invită pe Marco la masa de scris, plină de hârtii tipărite şi iscălite cu mâna.

— Iată, acestea sunt invitaţiile pe care le voi trimite rudelor şi amicilor mei ca să asiste la nunta surioarei mele, zise contele Fernau. Vrei să-mi spui acum numele rudelor şi prietenilor dumitale, ca să-i invit şi pe dânşii? Înţelegi că te-ar urî de moarte dacă nu i-ai vesti despre un pas aşa însemnat.

Contele Marco tăcu un moment, uitându-se în pământ.

Apoi zise:

— Rude, prieteni?… Trebuie să-ţi mărturisesc, scumpe conte, că n-am nici rude, nici prieteni. Ai să te miri poate, dar îţi spun adevărul. Am fost totdeauna un om retras. Nu numai atât, mi-a fost chiar frică în unele ocazii, să mă împrietenesc cu cineva. În faţa oricărui om simt mai curând un fel de neîncredere decât amiciţie.

Contele Fernau îl privi înlemnit.

— Cu adevărat n-ai nicio rudă, nici un singur prieten, Marco?… îl întrebă dânsul. Îmi pare rău în interesul dumitale. Prin ce experienţe, prin ce împrejurări vei fi trecut, ca să te hotărăşti la o aşa singurătate? Dar, în sfârşit, am vorbit destul despre asta. Spune-mi, iubite Marco, te-ai îngrijit de castelul Drachenburg ca să-l pui în stare de a adăposti o pereche de însurăţei?

— Da, m-am gândit la asta, răspunse Marco. Zidarii şi tapiţerii lucrează neîntrerupt. Aş vrea însă că Olga să aranjeze toate după gustul stăpânei sale. Ce zici de ideea mea?

— Dacă domnişoara Olga vrea să-şi ia sarcina asta, atunci sunt sigur că toate camerele castelului au să fie aranjate de minune. S-o întrebăm îndată.

Se duse şi sună. Un servitor veni în goană.

Îi porunci să poftească pe domnişoara Olga.

După câteva minute fata se prezentă. Era galbenă la faţă, tulburată. Se uita când în pământ, când în lături, ca să nu întâlnească privirea fratelui Rosamundei. Însă contele o privea cu nespusă bunătate. El credea că încurcătura ei provenea din faptul că se afla în prezenţa omului pe care-l iubea. Stăruia mereu în credinţa că avizările secrete

fuseseră făurite dintr-o gelozie copilărească.

Cu vorbe blânde informă pe Olga de serviciul ce contele Marco aştepta de la dânsa.

— Sunt gata de plecare, răspunse iute tânăra fată, înroşindu-se. Să-mi spuneţi numai ora la care trebuie să pornesc şi câtă vreme am să stau la Drachenburg.

În acelaşi timp se gândea în sine:

— Contele Marco vrea să mă îndepărteze de-aici până după nuntă ca să nu-i stric socotelile.

Bănuiala asta a ei se întări când contele Marco răspunse:

— Ar fi bine să stai la Drachenburg, domnişoară Olga, până după cununie, când îndată o să vin acolo cu nevasta. Sub supravegherea dumitale sunt sigur că au să dispară din vechiul castel multe lucruri neplăcute şi incomode, iar gingăşia o să le ia locul. De-ai pleca chiar deseară, ai ajunge la miezul nopţii în Drachenburg. Transmit îndată ca să ţi se pregătească o cameră caldă.

— Dar cum poate să călătorească singură în vreme de noapte, domnişoara Olga? zise Artur.

Fata însă zise iute:

— N-ai grijă, domnule conte, nu mi-e frică de nimic. Sunt încredinţată că nimeni n-o să-mi facă rău pe drum. Dacă veţi binevoi a porunci să fie trăsura gata pe deseară, voi fi gata şi eu.

Pe la ora şase după-amiază o trăsură închisă trase la scară.

Pe capră se afla vizitiul Iosef, cel mai vechi om de încredere al contelui. Olga se urcă în trăsură, învăluită într-o mantie groasă, fiindcă noaptea era încă frig cumsecade.

Iosef, având prieteni mai mult pe caii săi decât pe oricine, nu-i prea silea la drum, fără o trebuinţă vădită. Aşa că în amurg trăsura de abia se afla pe-aproape de Spandau.

Olga stătea cu spatele rezemat de perinele trăsurii.

I se părea o binefacere pentru dânsa că scapă astfel de necesitatea de-a asista la nuntă, la căderea în prăpastie a frumoasei Rosamunda.

Pe când era adâncită în gânduri melancolice, tresări deodată.

Auzise nişte glasuri răguşite ordonând vizitiului să oprească.

— Ei, ce înseamnă asta? răspunse bătrânul Iosef. Daţi-vă în lături ori vă retez urechile cu biciul, sau mai bine vă…

Bătrânul vizitiu n-avu vreme st sfârşească…

O încăierare grozavă se începu între dânsul şi trei indivizi spoiţi pe feţe cu funingine şi care în chip duşmănesc înconjuraseră trăsura din trei părţi.

Pe ferestuia de dinainte, Olga văzu cu spaimă cum vizitiul e smucit de pe capră, legat ţeapăn de mâini şi de picioare şi aruncat pe un ogor din marginea drumului.

Se gândi o clipă la ceea ce avea de făcut.

Să strige ajutor ori mai bine să se dea binişor jos din trăsură şi să fugă?

Desigur că tâlharii se înşelau crezând să aibă a face cu vreo persoană bogată, căci ce-ar fi căutat dânşii altceva decât bani?

Gândurile astea îi trecură prin minte ca fulgerul iar în clipa de pe urmă uscioara trăsurii se deschise şi un glas brutal strigă:

— Dă-te jos!

Auzind de-aproape acest glas, Olga trebui să se stăpânească spre a nu cădea leşinată pe perinele trăsurii.

Ea îl auzise adesea în acea casă tainică unde trăise atâta vreme între falsificatori şi hoţi.

Cu toată funinginea, dânsa recunoscu pe individul acesta.

Era Bot-de-Leu, membrul bandei secrete.

— Dă-te jos, muiere! răcni din nou Bot-de-Leu.

Şi fiindcă Olga stătea nemişcată, dânsul o apucă cu braţele lui puternice şi o trase afară din trăsură.

Atunci câteşitrei indivizii tăbărâră asupra sărmanei fete, îi legară mâinile la spate şi se grăbiră s-o ducă cu dânşii, peste câmp de-a dreptul, spre râul Havel care curgea în apropiere.

— Ceasul pedepsei tale a sosit, şopti Bot-de-Leu.

Şi trase pe Olga de un braţ pe când alt individ o târa de celălalt braţ şi un al treilea o împingea de la spate.

Apoi falsificatorul continuă:

— Credeai tu, trădătoare, că o să ne scapi? O dată te-a apărat întâmplarea, de data asta ai să mori.

— Ce v-am făcut eu? întrebă fata cu un ton plângător. Vedeţi bine că nu v-am trădat, căci altfel n-aţi fi putut azi să-mi ieşiţi înainte… Fie-vă milă de mine, nu mă mai întoarceţi în acea casă de spaimă…

De ce vreţi să mă omorâţi? De ce să comiteţi asupra mea o crimă? Fie-vă milă!..

— Tu ne cunoşti tainele, fată, răspunse Bot-de-Leu. De aceea trebuie să mori, chiar dacă nu ne-ai trădat încă. Trebuie să ne asigurăm contra oricărei primejdii, să nu mai trăim cu frica în sân.

Olga văzu că orice rugăminte era de prisos.

Falsificatorii de bani se conduceau de o hotărâre neînvinsă.

Merse fără împotrivire cu ucigaşii săi, plângând în tăcere. Curând ajunseră la marginea râului.

De sub un tufiş de pe marginea apei, Bot-de-Leu scoase o luntre şi invită pe Olga să sară în ea.

Atunci se deşteptă încă o dată în sufletul fetei dorinţa de viaţă. Dânsa ştia că avea acum să facă pe râu în jos, călătoria de moarte, până la casa falsificatorilor, unde gâdele o aştepta poate cu toporul în mână.

— Fie-vă milă, strigă dânsa, lăsaţi-mă să trăiesc. La ce o să vă folosească moartea mea? De ce vreţi să vă încărcaţi cugetul cu încă un omor?

Zicând vorbele astea căzuse în genunchi înaintea indivizilor şi-i privea rugător cu ochii ei mari, negri.

Însă oamenii aceia nu ştiau de milă, nu trebuiau să ştie.

— Nu te mai ruga degeaba, zise Bot-de-Leu cu glas înăbuşit. Soarta ţi-e hotărâtă, nu se poate nimic schimba.

El o prinse în braţe.

O ridică sus cu uşurinţă şi porni spre luntre.

Dar Olga începu să se apere, să se zbuciume, şi ţipă o dată tare de răsunară malurile râului.

Bot-de-Leu sări cu ea în luntre care se zgudui aşa de tare încât era cât p-aci să se răstoarne.

— Dezlegaţi lanţul, zise falsificatorul către tovarăşii săi. E nevoie să ne depărtăm iute de-aici. Acum, când o avem cu noi pe apă, sunt sigur că n-o să ne mai scape.

— Staţi, bandiţilor, strigă în momentul acesta un glas puternic, bărbătesc.

Şi spre marea lor spaimă, falsificatorii văzură sărind de dincolo de tufiş un om pe care-l recunoscură numaidecât la razele lunii.

Era călăul din Berlin.

El trebuie să fi stat pitit în tufiş şi să fi auzit toate cele ce se vorbiseră. Deci nu mai era vreme de stat la gânduri.

Scăparea era numai în fugă.

Cei doi falsificatori care se aflau încă pe mal, o luară la sănătoasa, punându-şi toată nădejdea în iuţeala picioarelor.

Altfel stăteau însă lucrurile cu Bot-de-Leu.

Lui îl era tăiat drumul de fugă şi de-ar fi încercat să sară din luntre pe mal, cădea chiar în mâna călăului.

Ce-i drept, se gândea că are la el un pumnal, ba chiar îl apucă de mâner. Un moment avu idee să se ia la luptă cu călăul.

Însă Krantz învârtea în mână, în chip îngrozitor, un băţ cu vârful de fier şi ascuţit, cu care i-ar fi zdrobit desigur capul îndată ce i-ar fi stat în apropiere.

Nu era decât un singur mijloc pentru falsificator ca să scape din încurcătură: să sară în valurile reci ale Havelului şi să înoate spre celălalt mal.

Dânsul se hotărî pentru treaba asta, dar nu voia să lase pe Olga în luntre, ci avea s-o ia cu sine.

Apucă pe fată în braţe şi se pregăti să sară.

Atunci ea se zbuciumă, luntrea se clătină grozav şi falsificatorul căzu cu sarcina.

Dânsul căzu în apă, care îl trăgea la fund, iar Olga căzu în luntre, leşinată.

În vremea asta călăul apucase lanţul prins de un par zdravăn bătut în mal şi îl trăgea la sine.

Văzând pe individ sărind în apă lăsă lanţul şi se uită cu părere de rău la înotător, crezând că o să izbutească a ajunge la celălalt mal.

Bot-de-Leu spinteca într-adevăr destul de bine valurile cu braţele lui vânjoase, dar departe nu ajunse.

Cam pe la mijlocul râului, călăul îl văzu îndreptându-se în apă şi sărind în sus aşa că trupul până la brâu îi ieşi afară.

În acelaşi timp figura lui se strâmbase şi se învineţise.

În momentul următor mizerabilul se afundă ca să nu mai iasă.

Înfierbântat cam fusese de lupta cu vizitiul, apoi cu Olga, răceala apei îl tăiase la inimă, ucigându-l pe loc.

Olga stătea mereu leşinată în fundul luntrii.

Călăul trase lanţul, apoi plecându-se ridică uşorul trup al fetei şi-l transportă dincolo de tufe, unde aşternu mantia sa şi-l întinse deasupra.

Îngenunche apoi şi privi de-aproape figura Olgăi.

Atunci sări deodată în sus, dând un ţipăt de uimire.

Acele trăsături dulci erau săpate în amintirea sa din teribila noapte în care fusese luat de-acasă de oameni necunoscuţi şi dus înaintea unui butuc ca să-şi facă meseria.

Cum ar fi putut el să uite figura drăgălaşă a aceleia căreia era să-i taie gâtul şi care a scăpat ca printr-o minune, în momentul de pe urmă, când securea era deja ridicată?

Adeseori odihna nopţilor îi fusese tulburată de imaginea îngrozitoarei scene şi adeseori se întrebase: „Cine să fi fost oare acea fată care era să fie ucisă într-un chip aşa tainic, cine să fi fost şi unde o fi dispărut acum?”.

Niciodată nu găsise un răspuns sau o explicaţie la aceste întrebări, iar acum întâmplarea îi scosese înainte pe acea fată şi într-un moment încă când din nou viaţa ei era în primejdie.

Călăul venise de nevoie pe malul Havelului.

A doua zi avea să reteze capul lui Magistru care fusese condamnat la moarte de juraţi şi a cărui cerere de graţiere fusese respinsă.

Deşi ştia bine că Magistru era un criminal care merita de o sută de ori moartea, Krantz fu totuşi cuprins de frigurile lui obişnuite, care nu-l lăsau să doarmă şi-i aduceau în minte tot felul de grozăvii.

Chinuit apoi şi de plecarea Anitei, care dispăruse într-o dimineaţă lăsându-i un bilet, dânsul se hotărâse să rătăcească toată noaptea pe lângă râu şi aşa ajunsese la vreme să scape pe aceea lângă care stătea.

Cu încetul şi sub presiunea mâinilor lui Krantz, Olga îşi reveni în fire. Dânsa deschise ochii şi recunoscu îndată pe călău.

Se cutremură şi printr-o mare sforţare ridicându-se în genunchi întinse mâinile şi exclamă:

— Nu da, călăule, stai, fie-ţi milă de mine!… Nu lăsa toporul să cadă. Ah! cruţă tânăra mea viaţă.

Krantz înţelese că dânsa nu-şi redobândise încă toate amintirile şterse prin leşin şi că neputându-şi explica prezenţa lui acolo lângă ea,

credea că se află încă în acea casă misterioasă înaintea butucului şi că securea, care avea să-i despartă capul de corp, era deasupra capului ei.

Dânsul îi apucă amândouă mâinile cu blândeţe şi încercă s-o liniştească.

— Să nu-ţi mai fie teamă, zise dânsul. Bandiţii n-au să-ţi mai poată face niciun rău. Eu mă aflu aici ca prieten, ca apărător al dumitale.

Olga îşi aminti atunci de cele petrecute cu un sfert de ceas înainte.

— Dumneata m-ai scăpat, exclamă dânsa ridicându-se în picioare, îţi datorez recunoştinţă adâncă. Ah! mizerabilii, voiau să mă aibă din nou în puterea lor şi de n-ai fi fost dumneata la mijloc, în noaptea asta chiar aş fi fost ucisă de falsificatorii de bani.

— Falsificatori de bani?… exclamă Krantz. A! acum îmi explic eu unele împrejurări pe care le-am observat în noaptea când era să-ţi tai capul. Vasăzică e o bandă de falsificatori de bani, şi trebuie să fie bine organizată. Ascultă, domnişoară, ne-am reîntâlnit într-un chip aşa ciudat încât eu bănuiesc că Dumnezeu vrea ceva de la noi amândoi… Dumneata poţi să dai multe amănunte asupra falsificatorilor şi ai toate motivele ca să nu-l cruţi. Te conjur în numele dreptăţii divine şi omeneşti să denunţi secretele lor teribile.

Olga se luptă câteva momente cu ea însăşi.

Trebuia oare să trădeze pe aceia între care trăise aşa mult timp, între care crescuse?

Dar pe de alta parte, ce îndatorire mai avea către acei oameni care de două ori o târâseră deja până la marginea gropii?

— Da, da, am să spun tot ce ştiu, exclamă dânsa cu hotărâre. Am să duc pe poliţişti în casa falsificatorilor. Însă şarpele n-o să moară până nu i se va zdrobi capul. Falsificatorii nu vor putea fi nimiciţi, cât timp conducătorul lor, duhul întregii întreprinderi criminale va fi liber şi nebănuit.

— Omul cu masca?… întrerupse călăul. Cine să fie oare acel om? Dacă-l cunoşti, copila mea, să nu mai stai deloc la îndoială, să-mi spui numele lui…

— Omul acesta se numeşte…

Olga bâlbâi ceva neînţeles şi tăcu.

Voia să numească pe Contele de aur. Dar îi căzu deodată greu pe

suflet că nu era sigură de ceea ce ştia.

Dânsa nu văzuse pe acel om decât cu masca şi era numai o presupunere din parte-i, că ar fi contele Marco.

De ce să-i arunce o acuzaţie aşa gravă fără o dovadă sigură?

N-ar fi fost oare cel mai mare păcat să defaime un om nevinovat poate?

E adevărat că un glas interior îl zicea mereu: „omul cu masca este contele Marco”.

Dar se putea ca glasul acesta interior s-o înşele.

Însă, dacă Marco nu era criminalul cu mască, el rămânea totuşi un om tainic, retras, un aventurier cu care Rosamunda n-ar fi fost niciodată fericită.

Deodată trecu o nouă idee prin mintea Olgăi.

Dar dacă soarta-i scosese înainte pe călăul nu numai pentru scăparea ei, ci şi pentru aceea a Rosamundei de la prăpastia în care se prăvălea?

Providenţa face adesea astfel de minuni, scăpând pe unii în vederea altora. Într-adevăr, călăul acesta, neînfricoşat şi energic, ar putea să-i fie un tovarăş puternic în lupta contra lui Marco.

— Ascultă, zise dânsa, poate o să izbuteşti să descoperi pe omul cu mască. Eu o să-ţi arăt urma ce trebuie să ţii ca să-l găseşti. Presupunerea mea este că un personaj distins şi capul falsificatorilor de bani, fac una şi aceeaşi persoană. Auzit-ai vreodată de contele Marco?

Călăul păru foarte surprins şi după ce tăcu puţin, zise:

— Da, numele acesta mi-e cunoscut. Contele Marco face parte din societatea cea mai înaltă… E un om bogat şi puternic.

— Şi dacă cineva ţi-ar spune, călăule, zise Olga încet oprindu-se în mijlocul câmpului şi punând mâna pe umărul lui Krantz, că acest Marco, acest om distins şi stimat e un criminal primejdios, că el stă în capul falsificatorilor?…

— Asta n-aş crede-o odată cu capul, răspunse iute Krantz.

— Desigur, continuă Olga cu ochii scânteietori. Ai lua asta drept o aiureală de nebun; ai lua asemenea afirmaţie drept o închipuire bolnăvicioasă şi, cu toate astea îţi spun, călăule, aici în faţa lui Dumnezeu care ne-aude: Credinţa mea este că marele şi bogatul conte

Marco este falsificatorul cel mare de bani. Figura lui nu i-a văzut-o niciunul dintre tovarăşii pe care-i are, pentru că dânsul se prezintă întotdeauna înainte-le cu o mască pe faţă.

— Atunci trebuie să-i smulgem masca, să-l dăm numaidecât pe mâna poliţiei, pentru că niciun hoţ, niciun ucigaş nu poate fi mai primejdios pentru societate ca un om înaintea căruia se închină toţi cei mici şi care prin numele şi consideraţia lui poate să întindă răul departe…

— Mă gândesc că tocmai dumneata eşti omul potrivit pentru aşa treabă, călăule, zise Olga. Dumneata singur ai putea să te iei la luptă cu contele Marco şi nimeni altul. Fii tovarăşul meu credincios şi ajută-mă să scap pe Rosamunda din ghearele acestui tigru.

Întinse mâna lui Krantz, însă acesta nu i-o dădu pe a lui.

Stătea gânditor, posomorât, cu ochii în pământ.

— Nu pot, zise dânsul după puţină tăcere. Nu trebuie să fac asta.

— Ce te opreşte?

— Un jurământ, zise călăul cu glas înăbuşit. Da, Olga, un jurământ înfricoşător îmi leagă limba. Şi jurământul acesta l-am făcut în acea noapte când era să te execut pe dumneata… Am pus atunci mâna pe crucea Mântuitorului şi am zis că niciodată în viaţa mea nu voi deschide gura să pronunţ o vorbă asupra faptelor petrecute în acea noapte.

Olga făcu un pas îndărăt şi-l privi drept în ochi.

— Şi vrei să te ţii de acest jurământ? întrebă dânsa. Nu ţi-a fost el smuls prin ameninţare cu moarte? O! călăule, un aşa jurământ nu te obligă la tăcere. Dumnezeu nu poate să voiască ca un astfel de jurământ să fie ţinut.

Krantz privi grav pe fată, aproape trist, apoi apucându-i amândouă mâinile zise:

— Nu, Olga, te înşeli. Un jurământ e totdeauna sfânt şi nimic nu există ca să poată dezlega de el pe cel ce l-a făcut. Îl voi ţine pe-al meu chiar ştiind că aş scăpa zece oameni de la pierzanie, călcându-l.

— Aşadar, Rosamunda de Fernau trebuie să se piardă? exclamă Olga îngrozită. Vom sta lângă ea, vom vedea cum se afundă în valurile nenorocirii şi nu-i vom întinde o mână de ajutor?

— Să fie dânsa fiica mea şi să n-am a face decât un semn ca s-o

scap, sperjur nu voi fi.

Olga plecă capul descurajată.

— Atunci nu-mi rămâne decât un singur mijloc de intervenire, zise dânsa după o scurtă tăcere. Îl voi înştiinţa pe lordul Nelson că Marco e şeful falsificatorilor. Lordul va vesti pe Rosamunda. O! dânsa are încredere în el. Am observat chiar în inima ei un sentiment ascuns de iubire pentru dânsul. Unde însă s-ar putea întâlni dânşii ca să vorbească, unde?

Îşi luă capul în mâini.

— În casa mea, exclamă Krantz. Eu nu pot spune nicio vorbă, deoarece mă leagă un jurământ, dar pot să ajut pe lordul Nelson în atingerea scopului dumitale nobil.

Olga strânse mâinile călăului.

— Îţi mulţumesc, zise dânsa. Îmi iau sarcina să aduc la întâlnire pe lord şi pe Rosamunda în casa dumitale, peste două zile, seara, în amurg.

În vremea asta, dânşii ajunseră la şosea.

Deodată le ieşi înainte bătrânul Iosef cam şchiopătând, dar altfel neatins.

Dânsul izbutise, cu muncă grea, să-şi desfacă legăturile.

Astfel se eliberase.

Membrele îl dureau.

Dar putu să se ţină pe picioare.

Atunci porni în dreapta şi în stânga să afle ce se întâmplase cu Olga.

O căută mult.

Bunul om nu-şi dădea pace.

În sfârşit, o văzu venind de peste câmp.

Zări şi pe călău.

Fata îşi luă noapte bună de la mântuitorul său şi îi mulţumi încă o dată, pe urmă se urcă în trăsură.

După ce schimbă câteva cuvinte cu vizitiul, acesta dădu bice cailor.

Trăsura porni în goană spre Drachenburg.

Pe drum Olga stabili amănuntele planului ce-şi făcuse.

Însă buna fată nu se gândea la sine, era împinsă în această

periculoasă întreprindere de iubirea pentru Rosamunda, care pentru ea, era ca mielul în puterea lupului.

Dar trebuia să fie cu băgare de seamă.

Cu câtă bucurie nu s-ar fi ivit şi ea ca acuzatoare a lui Marco! Însă îşi zicea că bănuită de omor cum fusese, o să găsească puţină crezare înaintea justiţiei şi apoi era ea însăşi legată de jurământul ce făcuse contelui în închisoare.

Cum ajunse la castel şi-şi luă în stăpânire camera ce i se pregătise, se puse şi scrise două scrisori pe care a doua zi dis-de-dimineaţă le trimise călăului cu adresele la care aveau să fie duse.

Aceste adrese erau:

Domnişoarei Rosamunda, contesă de Fernau

şi

Lordului Nelson E-q

. . . . . .

După două zile, seara, în amurg, Rosamunda se afla înaintea casei călăului.

Dânsa stătea la îndoială dacă trebuia să urce scara sau dacă nu era mai bine să renunţe la o aşa întreprindere aventuroasă.

Lucru curios…

Cu o zi înainte primise o scrisoare în care, prin cuvinte misterioase, era invitată să se afle în casa călăului, unde avea s-o aştepte o persoană plină de cel mai adânc respect pentru dânsa.

Era conjurată să nu considere acele rânduri ca fără nicio importanţă, deoarece era la mijloc fericirea întregii ei vieţi.

Tânăra contesă citi şi reciti scrisoarea şi cu cât voia să ghicească ceva, cu atât se încurca mai rău.

De astă dată însă nu era vorba de o scrisoare anonimă obişnuită, deoarece i se arăta un loc unde să poată vedea persoana ce avea să-i dea informaţii. Şi Rosamunda voia numaidecât să afle cine este acea persoană.

Pe urmă ea fu cuprinsă de o curiozitate neînvinsă.

Voia să vadă casa călăului.

Toată aventura i se părea foarte ciudată.

O încânta.

După ce se luptă câtva timp cu ea însăşi, se hotărî să se ducă la întâlnire.

Casa călăului o atrăgea.

Rosamunda nu era sfioasă.

Întreprinderea nu-i era cu totul neplăcută.

În nevinovăţia ei, se compara cu eroinele din „O mie şi una de nopţi”.

Însă acum, în momentul din urm,r când se afla înaintea casei călăului, stătea la gânduri şi la îndoială.

Cu toate astea, ca o fată curajoasă ce era, îşi zise în sfârşit că ar fi o slăbiciune să se dea îndărăt după ce ajunsese aşa departe.

Strângându-şi mai bine în jurul corpului mantia de primăvară pe care o purta, păşi cu hotărâre înainte şi intră în casă.

În vestibul n-o întâmpină nimeni, peste tot era o tăcere adâncă… părea o casă de morţi.

Nu se putu apăra de un sentiment de frică.

Se afla doar în casa călăului!

Îi veniră în minte toate poveştile sângeroase ce auzise despre acest om. I se părea că o să se ridice acum din vreun colţ o victimă a eşafodului şi să întindă asupră-i mâinile ei noduroase.

Îi era frig, prin spate îi treceau fiori de gheaţă.

Începuse a se căi că făcuse pasul acesta, fără să înştiinţeze pe fratele său şi logodnicul său.

Deodată se cutremură.

O uşă lăturalnică se deschisese încet şi în cadrul ei stătea omul pe care nu-l cunoştea decât din portrete şi descrieri, Krantz, călăul din Berlin.

Pe figura lui era zugrăvită o seriozitate dureroasă când, plecându-se tăcut înaintea vizitatoarei, îl zise apoi cu un glas răsunător:

— Ai cam întârziat. Urmează-mă, te rog, sus. Eşti aşteptată.

El porni pe scară în sus, iar tânăra contesă îl urmă cu inima zvâcnind. Trebui că se ţină de mai multe ori de balustrada scării deoarece puterile o ameninţau cu părăsirea.

Când călăul ajunse cu frumoasa sa însoţitoare înaintea camerei sale, deschise iute uşa şi făcu semn din mână Rosamundei ca să intre.

Îndată ce contesa trecu pragul, uşa se închise în urmă-i şi ei i se

păru că s-a tras şi zăvorul pe dinafară.

În mijlocul camerei stătea un om îmbrăcat cu distincţie.

În prima clipă Rosamunda se gândi că fusese atrasă în cursă şi că avea să i se facă violenţe.

Însă imediat neîncrederea asta josnică dispăru din sufletul ei, recunoscând în omul din faţă-i pe lordul Nelson.

Acum toate i se explicară. Lordul o chemase acolo la întâlnire ca să-i vorbească nederanjat de desfacerea logodnei ei cu contele Marco.

Cu toate astea şi lordul părea uimit în cel mai înalt grad.

Dânsul nu-i veni înainte, ci stând ca pironit, zise ridicând braţele:

— Dumneata aici, contesă?! Vasăzică dumneata m-ai chemat aici într-un chip aşa tainic? La o aşa dezlegare a enigmei nu m-aş fi aşteptat odată cu capul.

Rosamunda privi pe lord drept în ochi într-un chip cercetător.

— Dumneata te miri că mă vezi aici, lord Nelson, zise dânsa, şi ştiu că mirarea dumitale nu-i prefăcută. Şiretlicul şi prefăcătoria sunt necunoscute lordului Nelson.

Lordul se înclină în tăcere.

— Dacă într-adevăr dumneata nu m-ai aşteptat aici, continuă Rosamunda, atunci explică-mi scrisoarea asta tainică ce am primit şi care m-a adus aici.

Scoase din corsaj scrisoarea anonimă şi o arătă lordului.

Acesta, cum aruncă ochii pe ea, exclamă:

— E întocmai ca a mea! E aceeaşi scriere, aceleaşi sunt vorbele…

Apoi uitându-se către Rosamunda, continuă:

— Ascultă, contesă. Cineva ne-a adus aici cu o intenţie oarecare. Îţi dau cuvântul meu de onoare că mâna mea nu e amestecată în joc.

— Te cred, zise fata. Nu sunt supărată nici pe acela care ne-a jucat festa la amândoi. Din contră, îmi pare bine că am ocazia să te văd încă o dată şi să-ţi urez toate fericirile ce meriţi.

Nelson se cutremură.

Dar cu o sforţare izbuti să-şi stăpânească emoţia.

Rosamunda continuă:

— Aceasta este cea din urmă oară când ne vedem. Peste opt zile va avea loc căsătoria mea cu contele Marco. Ştiu că între conte şi dumneata există o duşmănie şi eu o regret foarte mult, fiindcă te-am

stimat întotdeauna mai mult ca pe oricare alt om. De aceea sunt adânc mâhnită că în calitate de soţie a contelui Marco o să trebuiască să nu ne mai vedem niciodată.

Fata pronunţă aceste din urmă cuvinte cu o voce care trăda o oarecare mâhnire.

— Să nu ne mai revedem niciodată?! repetă lordul Nelson foarte emoţionat. O! contesă, dumneata nu ştii ce sentinţă îngrozitoare ai pronunţat acum, nu-ţi închipui că…

— Te rog, milord, nu mai vorbi nimic în privinţa asta, îl întrerupse Rosamunda, nu pot să te ascult, nu trebuie…

Întoarse capul în altă parte.

O roşeaţă vie îi acoperise obrajii.

Lordul se uită la dânsa cu o adoraţie nemărginită.

Ochii lui înotau în lacrimi.

Şi când, după câteva momente, contesa se uită iar la el şi-i văzu acele lacrimi şi citi pe figura lui temerea şi căinţa că poate o ofensase, fu adânc mişcată şi dânsa.

— Fii fericit, reluă ea. Uită-mă… În adâncul sufletului meu voi păstra veşnic amintirea despre omul nobil pe care l-am cunoscut odată.

Rosamunda, foarte emoţionată, izbucni deodată în plâns.

Se lăsă să cadă pe un fotoliu lângă masa de scris a călăului.

Lordul fu cuprins de o fericire divină.

Vasăzică el nu-i era ei atât de indiferent pe cât crezuse de vreme ce plângea?

Aceste lacrimi nu erau oare pentru despărţirea lor definitivă?

Era iubit cât şi Marco poate.

Atâta numai că contele fusese mai îndrăzneţ.

Acesta procedase la fapte atunci când el, lordul, îşi pierduse vremea în aspiraţii ascunse.

— Dumneata plângi, contesă? zise dânsul cu glas blând. Plângi şi zici că peste opt zile ai să te cununi. Eu ştiu însă că cei fericiţi n-au lacrimi. De aceea, te întreb: Eşti într-adevăr fericită, Rosamunda?

Contesa se ridică.

Pe urmă răspunse:

— De ce n-aş fi fericită? Nu întind eu contelui Marco mâna mea de

bunăvoie şi nesilită de nimeni? Nu mă mărit eu cu omul pe care l-am ales în libertate, pe care-l stimez, pe care-l iubesc?

Lordul îşi strânse pumnii şi se uită disperat în pământ.

— Doresc, contesă, zise dânsul, să nu ai niciodată ocazia de a pierde stima asta, pe care zici că o ai pentru viitorul dumitale soţ. O! Doamne, să nu crezi că patima şi gelozia mă împing să vorbesc astfel, ci numai grija de care e cuprins sufletul meu că ai întins poate mâna unui om nevrednic de dumneata, şi numai teama că viitorul să nu-ţi aducă dezamăgiri îngrozitoare.

Rosamunda porni spre uşă şi pe când o deschidea, zise:

— Sunt logodnica contelui Marco, milord, şi nu pot să ascult nicio vorbă care atinge onoarea viitorului meu soţ. Nu-i nobil să acuzi când nu poţi să dovedeşti îndată.

Porni pe scară în jos.

Însă lordul alergă după ea.

— Nu trebuie să te desparţi aşa de mine, Rosamunda, exclamă el… O! nu aşa!… Îmi ceri dovezi, nu pot să ţi le dau îndată. Însă am să întrebuinţez restul vieţii mele ca să adeveresc tristele mele convingeri. Ah! Rosamunda, dacă vreodată nenorocirea şi mizeria se vor abate asupră-ţi, adu-ţi aminte de mine. Ai să ştii atunci unde să găseşti pe prietenul cel mai adevărat şi devotat.

— Mai înainte de asta am să ştiu eu unde să te găsesc! strigă în apropiere un glas tremurător de furie.

Lordul şi Rosamunda se întoarseră uimiţi.

Priviră pe scară în jos de unde venise glasul.

Pe întâia treaptă a scării stătea contele Marco.

El se uita la englez ca un turbat.

Apoi scrâşnind din dinţi, contele continuă:

— Aşadar, iată omul de onoare care face caz mare de virtuţile lui înalte. Iată-l aici de faţă, în întâlnire secretă cu logodnica altuia pe care a atras-o în cursă, printr-o scrisoare anonimă. O! asta e o faptă foarte nobilă şi nu merită decât o lovitură de biciuşcă.

Scoase de sub manta o biciuşcă mică de călărie şi învârtind-o pe deasupra capului, se repezi pe scară în sus.

— Îndărăt! strigă Rosamunda întinzând amândouă braţele. Nu lăsa să te biruie mânia, Marco. Ai să roşeşti în urmă şi ai să te căieşti

cumplit. A fost la mijloc o simplă neînţelegere, şi prezenţa mea aici ţi-o voi explica în câteva vorbe.

— O neînţelegere! răcni Marco. Da, din partea ta sunt sigur, Rosamunda, dar nu şi din partea acestui om. O! el îşi făcuse bine planul, atâta numai că o putere nevăzută i s-a pus în cale. Iată scrisoarea ce am primit azi de la un necunoscut care m-a anunţă că cinstitul lord te va atrage într-o cursă. Hai, dă-te în lături, Rosamunda, ca să-l pedepsesc pe mizerabil.

Lordul încercă să coboare treptele şi ridicând mâinile strigă:

— Ticălos criminal, îndrăzneşti să mă insulţi astfel, tu care ai să-ţi termini poate viaţa într-o temniţă, îndată ce se vor aduna dovezile nelegiuirilor tale? Nu voi ascunde mai mult consideraţia ce am pentru tine, deşi mi se sfâşie inima să fac asta înaintea acestei copile vrednice de adoraţie. Te consider de ucigaş, de părtaş al acelei otrăvitoare care a ucis pe fratele meu… Te consider drept Lafleur, cameristul Lafleur!…

În vestibul răsună un râs nebunesc, ieşit din gâtlejul lui Marco.

În acelaşi timp turbatul se repezi ca o fiară dând pe Rosamunda în lături şi ridicând biciuşca.

În clipa asta însă braţul îi fu apucat pe dindărăt ca de un cleşte de oţel. Era mâna călăului.

— Pace în casa gâdelui, ordonă Krantz cu un glas metalic. Lasă arma jos, domnule, stăpâneşte-ţi mânia.

Marco se eliberă din strânsoare printr-o zguduire uşoară şi se întoarse spre călău.

— Ai pierdut dreptul de a-ţi exercita puterea de stăpân al casei, îi zise dânsul. Ţi-ai dat locuinţa pentru întâlniri private… Voi înştiinţa poliţia să aibă în mai de aproape privighere casa călăului.

— Vorbeşti de poliţie? răspunse călăul cu un glas înăbuşit ca şi cum ar fi voit să-l audă numai contele. Dumneata vorbeşti de poliţie?… Apoi poliţia ar avea de privegheat în altă parte, asupra unei case ciudate în care o bandă tainică face isprăvi mari… Se zice că din acea casă s-a revărsat asupra ţării o ploaie de aur.

Contele se îngălbeni, buzele i tremurară.

Nu putu să zică nicio vorbă.

Călăul observă efectul vorbelor sale şi continuă:

— Să-ţi spun încă unde ar putea să privigheze poliţia ca să descopere crime nemaiauzite?

Să-ţi spun?

Logodnicul Rosamundei îşi redobândise stăpânirea asupră-şi printr-o tensiune grozavă a tuturor nervilor săi.

— Bine, zise dânsul cu un glas uscat, foarte bine. Noi între noi n-avem nimic de dezbătut… Vino, Rosamunda, să te conduc la trăsura ta care, precum am văzut, te aşteaptă aici în apropiere. Cât pentru dumneata, domnule, adăugă dânsul adresându-se lordului, sper să te întâlnesc când vei ieşi din casa asta.

Rosamunda ascultă de semnul ce-i făcu, luă braţul ce dânsul îi oferi şi fără să arunce o ultimă privire asupra lordului, ieşi din casă –, atât de mult căzuse deja dânsa în stăpânirea acelui om.

Lordul ieşi după dânşii însoţit de călău.

Pe pragul vestibulului, englezul apucă mâna lui Krantz şi-i zise:

— Domnule, între mine şi omul acesta care m-a insultat într-un chip aşa infam va fi un duel de moarte, care nu se poate înlătura. Unul dintre noi amândoi e prea mult pe lume. Dar aş vrea ca lupta să nu fie cunoscută de niciunul dintre puţinii prieteni pe care-i am în Berlin. Mă tem pentru reputaţia Rosamundei de Fernau. Vrei să-mi faci dumneata serviciul de a-mi servi de martor?

Krantz stătu la îndoială.

— Milord, zise dânsul în sfârşit, vrei să faci călăului atâta onoare?

— Orice om cinstit, răspunse Nelson, este vrednic să facă altuia acest serviciu. Chiar dacă glontele duşmanului meu mă va izbi, nimeni să nu afle că dumneata ai asistat la duel. După cât am auzit, martorii sunt pedepsiţi după legea germană ca şi după cea engleză. Îmi vei pune cadavrul în trăsură şi-l vei trimite la casa mea unde voi lăsa ordine în această privinţă. Însă mai întâi vei cerceta buzunarele hainei mele. Vei găsi o scrisoare pe care te rog cu stăruinţă s-o trimiţi la adresă.

— Eu nu admit cazul acesta trist… Poate vei izbuti să faci pe adversarul dumitale neofensiv. Dacă s-ar întâmpla să-l ucizi, atunci Rosamunda…

— Nu va mai întinde niciodată mâna ucigaşului logodnicului ei, completă Nelson în vreme ce pe figura lui se zugrăvi o mare durere.

— Da, aşa este…

În momentul acesta văzură pe contele Marco venind spre dânşii.

— Lasă-mă, te rog, singur cu el, zise lordul. Când vom pune toate la cale, voi veni încă o dată la dumneata să-ţi spun locul şi ceasul duelului.

Strânse încă o dată mâna călăului, iar acesta se retrase în vestibul închizând uşa după el.

Marco se apropie de rivalul său cu o linişte de gheaţă.

Îşi ridică puţin pălăria.

Pe urmă zise:

— Domnule, recunoşti şi dumneata necesitatea de a ne continua discuţia cu armele în mână… Nu-i aşa?

— Recunosc, răspunse lordul Nelson, că nu e pentru fiecare dintre noi decât o situaţie: Aceea de ucigaş sau de ucis. Pentru legea engleză duelul nu e decât un omor.

— Ştiu asta, răspunse Marco.

Apoi, cu batjocură, el continuă:

— Ah! vasăzică nu primeşti să te baţi?

Şi luă un aer triumfător.

Însă lordul Nelson, cu o mare linişte, răspunse:

— Din contră, sunt gata să schimb cu dumneata câteva gloanţe. Dar de vreme ce sunt eu ofensatul, am de pus oarecare condiţii.

Marco răspunse cu un glas mai respectuos:

— Spune-le!

Răceala englezului dezarmă ardoarea contelui.

Începură să se plimbe amândoi încet pe drumul mare ca şi cum ar fi discutat prieteneşte despre o afacere.

— Am numai două condiţii, continuă lordul. Întâi este ca duelul nostru care o să aibă loc probabil mâine-dimineaţă, să fie ţinut secret înainte şi pe urmă; înţelegi că trebuie să păzim de orice pată reputaţia contesei de Fernau.

Contele dădu din cap în semn afirmativ şi zise:

— Desigur, voi păstra tăcerea ca şi dumneata. Însă presupun că n-o să ne împuşcăm fără niciun martor.

Cu toată seriozitatea situaţiei, lordul nu-şi putu stăpâni un zâmbet ironic.

— Nu, desigur, zise dânsul. Eu sunt un om prevăzător. M-am gândit să ne luăm martorii dintre oameni care nu fac parte din societatea noastră. Astfel, dânşii nu vor putea să destăinuiască ceva fără urmări serioase. Eu mi-am ales de martor pe călăul Krantz. Ia-ţi şi dumneata pe unul dintre servitorii dumitale sau pe cine voieşti.

— Bine, primesc. Spune-mi acum care este cealaltă condiţie a dumitale?

Lordul se îndreptă mândru şi din ochi îl ţâşniră fulgere de ură neîmpăcată.

— Condiţia mea a doua e relativă la luptă. Eu sunt cam miop, domnule conte, şi de aceea am luat obiceiul ca atunci când dau cu puşca sau cu revolverul, să mă apropii cât se poate mai mult de obiectul ţintei mele. Ai primi dumneata ca distanţa dintre noi pe teren, să fie de lungimea unei batiste?…

Contele Marco stătu la îndoială.

Englezul voia lupta de la distanţa batistei.

Asta însemna moartea pentru amândouă.

Gloanţele plecând în aceeaşi clipă, n-aveau să dea greş de la ţintă.

Văzu bine că condiţia asta era o nebunie.

Însă cu niciun preţ n-ar fi ridicat o obiecţiune.

Amorul său propriu îi impunea tăcere într-o chestie de onoare.

În asemenea cazuri orice şovăire e bănuită ca slăbiciune.

De aceea el răspunse cu voce hotărâtă:

— Primesc şi condiţia asta.

— Bine, zise englezul.

— Acum, continuă contele, rămâne s-alegem locul întâlnirii. Şi acesta este un punct de mare importanţă. Nu trebuie să ne vadă nimeni, să nu ne supere.

Lordul, care desigur avea planul făcut, zise:

— Propun să ne găsim mâine-dimineaţă la ora şapte la cantonul de lângă Hundekehle. În apropiere, la Grunewald, e un loc potrivit pentru aşa treabă. Nimeni nu ne va deranja. Curioşii nu ne vor supăra.

Marco se înclină în semn de aprobare.

Apoi îşi ridică pălăria cu o neglijenţă ofensatoare.

Se întoarse şi plecă.

Repede se făcu nevăzut.

Lordul se prefăcu că nu vede purtarea nepoliticoasă a adversarului său pe care de altfel nu putea să-l urască mai mult.

Odată rămas singur, englezul stătu puţin în loc.

Era dus pe gânduri.

Chipul Rosamundei îi stătea mereu înaintea ochilor.

În sfârşit, intră în casa călăului spre a-i spune locul şi ceasul duelului.

LXVI – Duel sau omor?

Era o dimineaţă rece; aerul era limpede, cerul senin.

Înaintea cantonului ce se află într-o poieniţă a Grunewaldului, la câteva minute de staţia căii ferate, se plimbau alături doi oameni încoace şi încolo.

Erau contele Marco şi William, servitorul său.

Acesta din urmă ţinea la subţioară o cutie frumos sculptată.

În această cutie se aflau două revolvere de argint, care la vedere nu se deosebeau între ele câtuşi de puţin.

Pe figura lui Marco nu se vedea cea mai mică emoţie.

Nimic nu arăta în el omul care se duce la un duel de moarte.

Dânsul se întoarse către servitor şi după ce se convinse că nu era nimeni pe-aproape ca să-l audă, zise în şoaptă:

— Tu ştii bine, William, care e revolverul cel încărcat. Pentru Dumnezeu să fii cu băgare de seamă. Să nu faci vreo schimbare, căci sunt pierdut.

Servitorul răspunse:

— N-ai grijă, domnule conte. Ştiu eu cum să fac ca dumneata să apuci arma mortală, iar lordul să rămână cu cealaltă. Lasă-te pe mine.

— Taci, iată-i că se apropie.

Lordul şi călăul se apropiau încet. După ce adversarii se salutară cu răceală, intrară în desiş.

Contele şi secretarul său mergeau înainte.

Lordul şi ciudatul său martor îi urmau.

— Ştii, scumpe amice, despre ce te-am rugat, zise lordul încet adresându-se lui Krantz. În caz de voi fi omorât, ai să găseşti scrisoarea în buzunarul de sus al hainei mele. Ai s-o trimiţi negreşit la

adresă, nu-i aşa?

Călăul făcu un semn afirmativ.

— Însă tot acolo, continuă Nelson, ai să găseşti o altă scrisoare destinată Rosamundei de Fernau. E o ultimă salutare pentru dânsa, un rămas bun pe vecie. În câteva rânduri am descoperit ceea ce n-aş fi îndrăznit niciodată să-i spun în faţă, i-am mărturisit iubirea mea nemărginită. Ah! şi dacă din frumoşii ei ochi va cădea o lacrimă pe pagina căreia mi-am încredinţat dorul, mi se pare că corpul meu rece va tresări de bucurie în mormânt!…

— Alungă gândurile astea funebre, milord, zise călăul. Când cineva merge la duel, trebuie să cugete la orice alte lucruri numai la moarte nu.

— Îţi mulţumesc, prietene, pentru încurajările dumitale.

— Fii cu curaj şi vei fi norocos.

— Curajul nu-mi lipseşte.

— Îţi lipseşte nădejdea.

— Vai, aşa e. Îţi mărturisesc că nu mă pot apăra de o tristeţe adâncă ce-mi năvăleşte sufletul.

Într-adevăr, o brazdă se vedea pe fruntea lordului.

Apoi cu o voce sigură continuă:

— E adevărat că duelul ăsta e foarte extraordinar. Mă pun înaintea revolverului unui om pe care eu îl ţin de criminal, de ucigaş.

— Dar dumneata ai vrut asta, observă călăul. Şi dacă-l cunoşti pe adversarul dumitale aşa de bine…

— Vrei să zici că am comis o imprudenţă primind să mă bat cu un astfel de om?…

— Întocmai…

În clipa asta contele se întoarse.

Auzise el oare vorbele astea ale englezului?

— Ieri, continuă lordul, mi-am depus testamentul la avocatul meu. Dânsul nu-l va deschide decât după ce voi muri.

— Dar, lordule, nu văd ce am eu de-a face cu testamentul dumitale… Mai bine spune-mi iute dacă pot să-ţi fiu de folos în ceva.

— Ia ascultă, amice, şi nu mă întrerupe. O parte din averea mea am lăsat-o unui om de treabă care în vremea din urmă mi-a făcut servicii mari. Poate-l cunoşti. E Francis Bristol, vestitul poliţist american. Şi

dumitale, scumpe amice, ţi-am lăsat o sumă oarecare.

— Lordule, eu n-am niciun merit şi nu înţeleg atâta bunătate…

— Nu te încurca prietene. E numai o amintire. Făcând aceasta n-am alt scop. O! dar numai din simpatie. Serviciile ce mi le faci nu se pot plăti. Însă cea mai mare parte a averii mele am lăsat-o pentru fondarea unui institut în care criminalii eliberaţi din temniţe să găsească un azil unde să-şi corijeze purtarea în societate. Astfel de instituţie nu există în Germania… Criminalii eliberaţi au două perspective înaintea lor: ori să fie alungaţi cu groază din toate casele, ori să se apuce din nou de tâlhării. De lucru nu găsesc niciodată. Fiecare îi zice: „Pleacă de la mine, ticălosule!…” Şi atunci el se afundă din nou în pădure şi cu puşca în mână înfrânge din nou toate legile ce ne-am făcut? Nu-i aşa călăule?

— Aşa este, răspunse călăul. Eu însumi am făcut adesea observaţia asta. Cine s-a făcut odată criminal, numai printr-o minune ar mai putea să fie întors la o viaţă cinstită. Şi vina este numai a societăţii care e foarte nepăsătoare, foarte neglijentă cu oamenii nenorociţi. Îmi aduc aminte de un caz. În Landsberg am executat acum câţiva ani pe un tânăr care ucisese pe mama sa, ca să-i ia câţiva taleri economisiţi din muncă grea.

— Oribil! exclamă lordul.

— Să vezi cum băiatul acesta a devenit ucigaş de mamă. La vârsta de 14 ani era ucenic la un maistru aspru, om fără milă. Mânca bătăi la tot ceasul, era rău hrănit şi se culca într-o mansardă expusă tuturor vânturilor. În nopţile de iarnă nenorocitul tremura întruna. Atunci s-a hotărât să fure o cergă de cal din grajdul unui vecin ca să se învelească. A fost prins şi dus în temniţă, pentru întâia oară. Ieşind de-acolo a voit să se bage la un stăpân. Toţi l-au alungat fiindcă stăpânul său vechi împrăştiase cu zel mare zvonul că dânsul stătuse închis pentru furt. Astfel tânărul a căzut din treaptă în treaptă, până la crimă. Într-un moment de mare lipsă, a cerut bani mamei sale. Aceasta refuză a-i da măcar un gologan. Vrând să-l dea afară din casă, dânsul a ucis-o. Pe urmă el scotoci prin casă şi luă micile economii ale mamei. Lucru curios… Acest criminal, de abia de 20 de ani, nu învăţase în viaţa lui nicio rugăciune. Un popă, care a petrecut cu el în temniţă toată noaptea dinainte de execuţie, l-a învăţat „Tatăl nostru”

pentru întâia oară.

Lordul Nelson deschise gura ca să zică ceva.

Dar în momentul acela Marco şi William se opriră.

Cel dintâi zise:

— Am ajuns.

Era acolo o poieniţă în mijlocul pădurii.

Un singur stejar se ridica pe locul liber.

Păsările de curând revenite, cântau şi se zbenguiau de jur-împrejur.

Cine să fi crezut că locul acela încântător avea să devină teatrul unul duel îngrozitor?

— Ai ceva de obiectat în privinţa alegerii locului? întrebă contele pe lord cu un ton scurt.

Acesta făcu un semn negativ.

— Atunci rămânem aici, zise contele fără ca măcar să se uite la adversarul său care din parte-i se arăta foarte rece.

Marco scoase din buzunar o batista şi o scutură.

Pe urmă o întinse pe pământ.

Batista era însemnată cu o coroană de conte şi cu iniţialele M. S.

Când se ridică, Marco se întoarse către servitor.

Cu voce aspră porunci:

— Armele!

Servitorul deschise cutia.

— Cere să-ţi alegi revolverul, şopti Krantz la urechea lordului.

Însă Marco nu dădu timp potrivnicului să-şi exprime dorinţa asta.

— E firesc, zise dânsul, ca să iei dintre aceste două revolvere pe acela care-ţi va conveni. Amândouă armele sunt la fel. Au opt gloanţe, fiecare câte patru.

Apoi adresându-se servitorului, continuă:

— William, arată domnului că revolverele sunt întocmai.

William se apropie cu cutia deschisă şi o puse sub ochii lordului care dimpreună cu Krantz, privi un moment revolverele strălucitoare.

— Acum închide cutia, William, porunci Marco.

Şi întorcându-se spre lord adăugă:

— Fii bun dumneata şi spune pe care revolver ţi-ai ales, pe cel din dreapta sau pe cel din stânga?

— Mie-mi este tot una, răspunse englezul. Dar fiindcă ţii dumneata

la asta, haide, iau pe cel din dreapta.

O tulburare grozavă se oglindi în acest moment pe figura contelui Marco. El rămase ca de piatră cu ochii aţintiţi în jos la William care stătea pe vine şi pe a cărui figură nu se clintea niciun muşchi.

Se petrecu atunci pe nevăzute o coţcărie dintre cele mai josnice.

Cutia cu revolvere avea un mecanism secret.

Dacă lordul ar fi cerut revolverul din stânga atunci n-ar fi fost nevoie de nicio schimbare.

Acest revolver era încărcat numai cu praf, pe când celălalt conţinea patru gloanţe zdravene.

Însă lordul ceruse pe cel din dreapta.

Atunci William apăsă pe un buton invizibil al cutiei şi aşternutul de catifea pe care stăteau revolverele, începu să se întoarcă fără zgomot.

Apăsarea ţinu câteva clipe.

În vremea asta, în locul armelor de deasupra, apărură altele la fel cu ele. Dintre care însă cea din dreapta era încărcată cu cartuşe oarbe, cea din stânga cu cartuşe obişnuite.

Când schimbarea fu săvârşită, William fu cuprins deodată de un acces de tuse.

Prin asta dădu de veste contelui că putea să ordone ca cutia să fie deschisă din nou.

Lordul îşi luă arma ce-şi alesese.

Se aşeză apoi la un capăt al batistei.

În vreme ce contele luă loc la celălalt capăt.

Potrivnicii erau astfel aşa apropiaţi încât şi-ar fi putut strânge mâna prieteneşte dacă n-ar fi preferat să-şi îndrepte revolverele unul contra altuia.

Călăul strigă deodată:

— Aşteptaţi un moment! Ascultaţi!

Şi Krantz îşi puse la încercare toată elocinţa de care dispunea ca să împace pe adversari.

Dânsul se apropie de ei şi începu:

— Domnilor, gândiţi-vă că nu e aici la mijloc un duel ca toate cele obişnuite, ci un omor reciproc. Iertaţi-mă, dar acesta e adevăratul nume a acestui duel. E aproape cu neputinţă ca unul dintre dumneavoastră să rămână neatins. Peste câteva minute sângele

dumneavoastră va umple locul acesta. Vă întreb, ce veţi fi câştigat când veţi fi ridicaţi de-aici răniţi de moarte? Ce veţi căpăta? Haide, domnilor, ascultaţi un sfat de la mine! Împăcare desăvârşită între dumneavoastră e cu neputinţă. Drumurile dumneavoastră nu se pot contopi sau încrucişa. Însă e un alt mijloc…

Călăul se uita la cei doi adversari ca să vadă efectul ce produceau vorbele sale asupra lor.

Englezul îl întrerupse:

— Destul, scumpul meu Krantz. Orice soi de împăcare este imposibilă între mine şi dumnealui. Orice ai zice, orice ai face, toate sunt de prisos. Nu e aici vorba de o fanfaronadă din parte-ne, nici de vătămarea unui sentiment vanitos, ci de trebuinţa ca unul dintre noi să facă loc celuilalt.

— Da, aşa este, întări Marco. Numai glontele poate să decidă între noi. Dă-te în lături, Krantz. Numără.

Călăul era foarte trist.

Dând din umeri, el se dădu în lături până lângă stejarul din mijlocul poienii, de care se rezemă.

— Numără… repetă iar contele.

Krantz începu să numere:

— Unu… Doi…

Aici şovăi.

Când era să deschidă gura să zică trei, auzi deodată îndărătul său un cântec argintiu.

Tresări.

Se întoarse şi văzu un băiat de ţăran ce călătorea cu o traistă în spate şi cu un băţ noduros în mână.

Băiatul trecu pe marginea poieniţei. Când fu lângă cei doi potrivnici le ură buna dimineaţă.

Aceştia îşi ascunseră iute revolverele după spate.

Această „bună dimineaţă” în gura unui copil răsună ca o ironie crudă în acea situaţie unde doi oameni stăteau gata să-şi verse sângele.

Lordul băgă iute mâna în buzunar, scoase o monedă de aur şi o aruncă ţăranului.

— Aceasta e poate cea din urmă binefacere, îşi zise el în sine, pe

care o pot săvârşi.

Băiatul luă moneda şi-şi fâlfâi pălăria mulţumind de zeci de ori.

Apoi dispăru printre copaci.

În depărtare se mai auzi câtva timp cântecul lui vesel.

Călăul stătu câteva clipe nehotărât privind mereu spre partea pe unde apucase băiatul.

În sfârşit, întorcându-se tot trist, strigă din nou:

— Unu!

Revolverele se ridicară.

Adversarii se priviră în faţă cu o nespusă ură.

— Doi!

Lordul Nelson îşi îndreptă ţeava revolverului spre inima lui Marco, cu o linişte foarte mare.

Pe figura contelui însă trecu un zâmbet infernal.

El era nerăbdător de a isprăvi şi blestema în sine pe băiatul care-i deranjase.

În fine, călăul pronunţă numărul hotărâtor:

— Trei!

Două detunări zguduiră aerul.

Un nor de fum acoperi pe duelişti.

Pe urmă ajunse la urechea călăului un geamăt de durere.

Dânsul distinse o formă clătinându-se şi căzând jos pe iarba rară.

Un gând trist îl apăsă.

Se repezi speriat acolo unde văzuse acea formă căzând.

Pe cine lovise oare gloatele omorâtor?…

Nu mai încăpea îndoială că pe Nelson, deoarece Marco stătea în picioare, neatins.

Contele ţinea încă în mână revolverul fumegând.

Lordul stătea întins jos, cu braţele în lături, cu ochii pe jumătate închişi. Dintr-o rană ce avea în dreptul inimii picura sângele.

Era îngrozitor de văzut cum acel om maiestuos, în floarea bărbăţiei, fusese într-o clipă doborât de o bucată de plumb, întocmai ca plopul măreţ izbit de trăsnet. Lordul Nelson era nimicit.

Călăul se puse iute în genunchi.

Luând batista contelui care rămăsese pe pământ, o făcu mototol şi apăsă pe rană, ca să oprească curgerea sângelui.

În vremea asta contele se duse lângă servitorul său.

El ordonă lui William să ia revolverele şi să le pună în cutie.

Pe urmă scoţându-şi ceasornicul împodobit de briliante, îşi aruncă ochii asupra minutarului.

Pe urmă privind pe rănit cu băgare de seamă, îşi zise în sine:

— Ochii îi sunt tulburi deja, trăsăturile feţei capătă din ce în ce toropeala morţii. Peste cinci minute ultimul urmaş al Nelsonilor nu va mai fi în viaţă.

Apoi făcu un semn lui William şi plecă iute.

În urmă-i, Krantz se ridică în picioare, cu pumnii strânşi de furie şi murmură, uitându-se după el:

— Mizerabil ucigaş!

După asta, călăul se gândi cum ar putea să ducă pe rănit până la trăsura care aştepta în marginea pădurii.

Era de cea mai mare importanţă ca rănitul să nu piardă aşa mult sânge. Până la trăsură distanţa era mare şi cea mai mică zguduire a corpului însemna moartea.

Lucrul era grav.

Trecură câteva clipe de mare încurcătură pentru călău.

În fine, se hotărî.

Îşi smuci haina după el, îşi sfâşie pieptul cămăşii şi făcu din ele o bandeletă cu care încinse pieptul lordului în dreptul rănii.

Tocmai când terminase cu legarea rănii şi când constată cu o oarecare mulţumire că cursul sângelui se micşorase, auzi deodată un glas îndărătul lui zicând:

— Sărmanul om, cum s-a îngălbenit la faţă!

Călăul se întoarse.

Văzu pe micul ţăran care trecuse prin poiană cu un sfert de ceas înainte şi care stătea în loc cu mâinile unite.

Krantz zise furios:

— Ce, nu cumva ai stat ascuns pe aici?

El credea că băiatul asistase la duel.

— Nu, domnule, răspunse băiatul ajungând la marginea pădurii. M-am pus jos şi am voit să-mi leg banul de aur în colţul batistei. Atunci am văzut c-am pierdut batista pe drum. M-am întors acum s-o caut.

— Ai sosit la timp potrivit, reluă călăul.

Se înseninâ la faţă.

Pe urmă zise:

— Vrei să faci un serviciu domnului ăstuia care stă lungit aici şi care s-a arătat adineauri atât de bun faţă de dumneata?

Băiatul răspunse iute:

— O! da, da, din toată inima. Ce trebuie să fac?

Călăul puse o mână pe umărul băiatului şi zise:

— Atunci aleargă iute la staţia Hundekehle. Pe lângă cantonul de dincolo de staţie ai să vezi o trăsură. Vezi că are doi cai. Spune vizitiului să mâne până la marginea pădurii. Iar de-acolo să vină îndată aici pe jos servitorul şi vizitiul.

Micul ţăran porni îndată în goană, sărind ca o capră.

Rămânând iar singur, călăul se apucă să aranjeze mai bine legătura rănitului.

Apoi murmură:

— Poate n-o să moară, cu toate că rana pare a fi la inimă. Însă el respiră încă. Dacă inima ar fi fost atinsă, moartea ar fi urmat imediat. În sfârşit, să sperăm!

Se uită de jur-împrejur printre copaci.

— Ce lucru ciudat, murmură dânsul, că contele Marco să nu fie deloc atins! Lordul Nelson a ţintit cu aşa linişte încât aş fi jurat că glontele lui o să străbată pieptul lui Marco. Şi când colo nu numai că glontele n-a ajuns la ţintă, dar nu i se vede nici urma pe nicăieri. Cu neputinţă să nu fi lăsat urma prin desiş. Faptul e ciudat de tot şi-mi inspiră o bănuială îngrozitoare. Nu cumva oare revolverul lordului o fi fost… A! iată rănitul deschide ochii.

Lordul îşi ridică puţin capul cu mare greutate.

Întâiul cuvânt ce veni pe buzele sale fu acesta:

— Rosamunda!

Pe urmă privirea îi căzu asupra credinciosului său martor.

— Acasă, murmură dânsul. Să mergem acasă.

— Da, milord, o să mergem îndată. Fii numai liniştit. Taci şi nu te mişca.

În clipa asta sosiră pe câmpul luptei Brown, servitorul lordului şi vizitiul.

Când dânşii văzură pe stăpânul lor plin de sânge şi galben la faţă,

rămaseră încremeniţi de groază.

— O, Doamne, ce nenorocire, bolborosi bătrânul servitor punându-şi mâinile în cap. Eu am zis demult că voiajul acesta în Germania n-o să ne iasă cu bine.

— Acum nu-i timp de văicărit, bătrâne, întrerupse călăul. Hai, veniţi şi ajutaţi-mă să ducem la trăsură pe stăpânul vostru.

Câteşitrei apucară binişor pe lordul Nelson, îl ridicară şi porniră prin pădure.

Ajungând la trăsură, îl aşezară cum putură mai bine pe perinele moi.

Călăul şi Brown se urcară lângă el ca să-l susţină.

Vizitiul sări pe capră.

Trăsura porni lin spre oraş.

Această trăsură care mergea aşa încet şi tristeţea întipărită pe feţele însoţitorilor, atrăgeau atenţia trecătorilor curioşi.

Câteodată numărul lor devenea aşa de mare, încât îngrijora pe călău care nu voia cu niciun preţ să se descopere adevărul.

El poruncise vizitiului şi servitorului să nu spună absolut nimic din cele ce văzuseră.

Dânşii, văzând confidenţa ce avea călăul cu stăpânul lor, se supuneau lui Krantz cu o grabă respectuoasă.

Ce e drept, iubirea lor faţă de lord îi făcea să execute toate ordinele ce primeau cu toată inteligenţa de care erau capabili.

Ei făgăduită să nu vorbească cu nimeni despre cele întâmplate, sub niciun pretext.

Când vreun trecător mai obraznic, întreba:

— Ei, ce are trăsura asta de merge aşa încet?

Vizitiul răspundea:

— Caii sunt în căutare şi veterinarul m-a oprit de a-i mâna mai iute.

— Ciudat, zicea altul, doi cai atât de focoşi merg parcă la cimitir cu un convoi funebru.

Un pieton, trecând lângă uscioara trăsurii, aruncă o privire înăuntru.

El văzu faţa galbenă a rănitului şi se dădu îndărăt speriat.

Apoi exclamă cu voce tare:

— Doamne, pare a fi mort! Dacă e un bolnav, este o imprudenţă să fie dus astfel.

Se mai opriră alte persoane şi-l întrebară că ce era în trăsură.

Atunci Krantz punându-se la uscioara trăsurii astfel ca să ascundă pe lordul Nelson zise:

— Într-adevăr e un bolnav. Dar nu e nimic grav. Doctorul i-a ordonat să facă o plimbare prin câmpii. El s-a plimbat câtva timp. Acum se întoarce acasă în trăsură, fiind obosit. Dacă acest exerciţiu îi e favorabil sănătăţii, mâine-dimineaţă se va plimba iar prin aceste împrejurimi.

— O să-i facă bine, zise unul, căci pe-aici aerul e curat.

— Aşa sper, răspunse călăul.

— A fost aşadar foarte bolnav? întrebă altul.

— O! da, ripostă Krantz. Însă acum, slavă Domnului, e spre vindecare.

Şi lăsă perdeaua uscioarei, întrerupând astfel conversaţia.

Trăsura mergând tot încet, intră în sfârşit în oraş.

Dar încurcătura lui Krantz nu fu mai mică aici.

Oamenii din oraş sunt învăţaţi să vadă o mulţime de trăsuri străbătând oraşul în toate sensurile; unele merg mai iute, altele mai încet şi lumea nu se miră deloc dacă vede vreun cupeu înaintând încet.

De aceea trăsura lordului merse o bucată bună fără ca cei care erau în ea să fie supăraţi de curioşi.

Dar rănitul, cu toată energia ce-şi impunea, leşină.

Situaţia era gravă. Călăul nu ştia ce să facă.

Cum să-i dea ajutor lordului? Să cheme un medic? Unde?

Şi-apoi trebuia să dea explicaţii, trebuia să răspundă la întrebările ce doctorul i-ar fi pus şi nu putea să ascundă adevărul.

S-ar fi oprit oamenii pe drum, s-ar fi făcut o gălăgie mare.

Ce era mai atrăgător pentru ziariştii decât faptul acesta? Călăul din Berlin, cu hainele zdrenţuite, care însoţea acasă într-o trăsură, un rănit pe moarte…

În vreme de o săptămână, ziarele n-ar fi vorbit decât despre asta.

Şi Krantz ar fi fost dat afară din slujbă.

Toate aceste lucruri trecură prin mintea lui.

Trebuia să fie deci cu mare băgare de seamă.

Dar nu putea să ia asupra sa responsabilitatea celor ce se puteau întâmpla ducând pe lordul leşinat, până la el acasă. Atunci se hotărî.

— Să se întâmple orice, îşi zise el, nu pot să las mai mult pe lord în această stare.

Porunci vizitiului să oprească. Trăsura se opri. Servitorul, ghicind că se întâmplase ceva extraordinar, sări de pe capră, unde stătea lângă vizitiu şi deschise repede uscioara trăsurii.

Bătrânul servitor, văzând pe stăpânul său nemişcat, cu ochii închişi, crezu că era mort.

Era cât pe-aici să cadă.

— Doamne, ce nenorocire! murmură dânsul. Stăpânul meu… atât de bun!…

— Nu te speria, prietene, zise iute călăul. Lordul e numai leşinat.

— Crezi?

— Sunt sigur.

Servitorul apucă mână lordului şi-i apăsă pulsul. Bătea. O rază de bucurie lumină figura credinciosului servitor.

— Ce e de făcut? întrebă Krantz cu jumătate glas.

— Să chem un doctor?

— Nu, pentru că văzând pe rănit, înţelege că aici e la mijloc un duel şi tocmai asta nu vrea milord.

— E adevărat. Dar lucrul e grabnic.

— Aleargă la farmacia cea mai de-aproape şi cumpără o sticluţă cu săruri. Poate vom izbuti cu acest mijloc să-l readucem în simţire.

Scoase câteva monede de argint din buzunar şi le dădu servitorului.

Acesta luă monedele şi plecă.

Din fericire spiţeria nu era departe de-acolo.

Servitorul în câteva secunde execută comisionul şi se întoarse.

Pentru a nu deştepta curiozitatea trecătorilor, vizitiul, după ce se chibzul puţin cu călăul, conduse trăsura câţiva paşi înainte, unde era o mică piaţă pustie.

Servitorul cumpărase şi o sticluţă de oţet cu care udară tâmplele şi fruntea rănitului.

După câteva minute de îngrijiri, lordul Nelson deschise ochii.

Scoase un suspin lung şi se uită jur-împrejur.

Văzându-se tot în trăsură, se uită mirat la călău.

— Ce, n-am ajuns încă acasă? întrebă apoi.

— Nu, milord, răspunse acesta, dar nu suntem departe.

— Mi se pare că am leşinat? adăugă englezul.

— Da, milord, însă nu e nimic. Nu eşti rănit aşa grav cum crezusem la început. Dar trebuie să nu vorbeşti şi să te fereşti de orice emoţie. Lasă că voi îngriji eu de toate. Să nu te mişti până nu te va vizita doctorul.

Servitorul se retrase, închise uscioara şi se sui pe capră.

Trăsura porni.

După un sfert de ceas ajunse acasă, fără alte incidente.

Îndată rănitul fu transportat în odaia lui de culcare şi aşezat pe pat cu mare precauţie.

Se chemă în grabă un doctor care sosi imediat.

După ce cercetă rana, medicul dădu din cap cu mare gravitate.

— Ce zici, domnule, o să vindece? întrebă călăul. Spune sincer.

— O fi o mare minune dacă o scăpa, răspunse doctorul. Glontele e aproape de inimă, într-o poziţie foarte periculoasă. Trebuie să-l scot îndată, pentru că antimoniul ce conţine glonţul este o otravă.

Trimise să i se aducă instrumentele necesare şi să i se cheme un asistent.

În vremea asta lordul stătea în nesimţire.

Din când în când deschidea gura şi în fierbinţeala frigurilor zicea:

— Rosamunda!… Scăpaţi-o! Îngerul vieţii mele… vino la mine… Aşteaptă-mă… vin să te ajut… Nu-l crede… minte… Rosamunda, eu singur te iubesc.

LXVII – Fuga din temniţă

Magistru fusese condamnat la moarte.

În unanimitate şi din convingere deplină, juraţii îl declarară vinovat, neacordându-i nicio împrejurare uşurătoare.

Judecătorii pronunţară sentinţa specificând ca criminalul să fie ucis cu toporul, iar nu cu ghilotina.

În aşa circumstanţe nu s-ar fi găsit cineva în tot Berlinul să dea măcar o lăscaie pe viaţa lui Magistru.

În ziare se scria deja că pregătirile pentru execuţie se continuă cu cea mai mare activitate, că procurorul general înştiinţase pe călăul Krantz să fie gata pentru a treia zi ca să reteze capul condamnatului în curtea închisorii celulare de la Moabit.

Însă adesea se întâmplă lucruri la care ne aşteptăm mai puţin.

Nimănui nu i-ar fi trecut prin cap că primejdiosul făcător de rele să fie graţiat de monarh.

Niciun jurat, niciun judecător şi nici chiar apărătorul chiorului nu rădicase glasul pentru viaţa lui.

Şi totuşi, zilele mizerabilului nu se terminaseră încă.

O coincidenţă extraordinară a inspirat bătrânului împărat un sentiment de milă care ar fi fost esclus în orice alte împrejurări.

Împăratul Wilhelm I stătea la masa sa de lucru cu ochii aţintiţi asupra unei hârtii care avea să coste viaţa unui om îndată ce capul statului ar fi iscălit-o.

Deja rădicase mâna ca să întărească sentinţa, când deodată uşa camerei se deschise şi bătrânul camerist al împăratului dădu drumul unul tânăr ofiţer de marină.

Era nepotul monarhului, prinţul Henric, călătorul pe mare.

Bătrânul Wilhelm se întoarse şi cum privi o dată în faţa tânărului, ghici că dânsul îi aduce o ştire tristă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el aţintindu-şi marii săi ochi albaştri-cenuşii asupra prinţului.

Acesta se plecă şi apucând mâna bunicului său o duse la buze.

— Majestate, zise dânsul foarte emoţionat, vin acum de la ministerul de marină. Au sosit acolo informaţii sigure în privinţa măreţului nostru vas de război „Augusta”, despre care nu mai auzisem nimic de-atâta vreme.

— Informaţii sigure? exclamă împăratul cu un glas nesigur. Şi care anume?

— Bănuielile mele s-au adeverit, majestate, răspunse prinţul. „Augusta” a fost victima unui ciclon în apele chineze. S-a înecat cu tot echipajul.

Ştirea asta zgudui grozav pe împărat.

Din ochii lui izbucniră lacrimi fierbinţi.

— Sărmanii mei copii! exclamă dânsul. Bravii mei marinari! Să

moară ei aşa de departe de patrie, fără ca o mână iubită să le poată închide ochii!

— Bunicule, reluă prinţul cu ochii scânteind, dânşii au murit pentru ţară şi în serviciul tău. Se poate o moarte mai frumoasă, chiar pe câmpul de război?

— Ai dreptate, fiul meu, replică Wilhelm… Însă gândeşte-te la cei rămaşi pe urma lor, la părinţii, văduvele şi copii lor care nu mai au acum către cine să-şi întoarcă privirile decât spre Dumnezeu în cer şi spre mine pe pământ. O! eu n-am să-i las!…

Zicând aceste vorbe se apropie de masă şi privirea-i căzu asupra sentinţei de moarte pe care trebuia s-o iscălească.

— Şi aş mai putea eu să întăresc o condamnare la moarte? continuă dânsul foarte tulburat. Aş mai putea trimite un om la eşafod în momentul acesta când aflu de pieirea atâtor fii ai patriei? O! nu, departe de mine gândul acesta… Condamnatul să-şi ispăşească faptele în închisoare pe viaţă.

Şi în chipul acesta, Magistru fusese graţiat.

Nici el nu se aştepta la aşa ceva. Când i se aduse ştirea, dânsul începu să râdă cu hohot.

Şi când i se mai potoli bucuria, zise către directorul închisorii:

— Vasăzică trebuie să încep din nou cu viaţa asta mizerabilă! Îmi încheiasem toate socotelile cu dânsa şi mă credeam achitat. Pe legea mea, acum îmi cade chiar belea. Dar tot mai bine îmi pare că n-o să fac cunoştinţă cu blestematul de călău.

— Ai să fii dus la Rawitsch, reluă directorul, în temniţa cea mai severă pe care o avem în Prusia. Prin urmare n-ai niciun motiv să te bucuri aşa. Sunt mulţi care preferă moartea închisorii pe toată viaţa la Rawitsch.

— Pe câtă vreme cineva e în viaţă, are drept să spere, răspunse chiorul cu un zâmbet cinic.

A doua zi tâlharul fu deşteptat cu ştirea că peste un ceas avea să plece spre noua sa locuinţă.

După ce sărise din pat în cea mai bună dispoziţie şi după ce se spălă şi se îmbrăcă, văzu uşa celulei deschizându-se din nou.

De astă dată îi stătu înainte un om mic, gros, cu ochii mici, şireţi, cu un zâmbet îndrăcit pe buze.

Magistru îl cunoştea sau cel puţin auzise vorbindu-se de dânsul.

În lumea criminală îi ziceau „Transportatorul”.

El era un poliţist dintre cei mai destoinici.

I se dădea totdeauna pe mână criminalii cei mai periculoşi ca să-i ducă dintr-un loc în altul.

Era un om energic, curajos până la temeritate.

Cuvântul frică era neînţeles pentru el.

— Buna dimineaţă, Magistre, zise dânsul cu veselie.

Şi intră în celulă.

Apropiindu-se de criminal, tot zâmbind, adăugă:

— Acum o să facem împreună călătoria la Rawitsch.

— Bine, zise Magistru.

— Nădăjduiesc însă că noi amândoi o să ne înţelegem de minune, reluă Transportatorul.

Criminalul aruncă o privire furioasă asupra micului om.

Toate expresiile brutale ale funcţionarilor nu l-ar fi atins ca tonul batjocoritor al acestui poliţist.

Transportatorul însă se făcu că nu vede necazul ce cuprinse pe Magistru. Punându-i o mână pe umăr cu o mare familiaritate, continuă tot zâmbind şi privindu-l în ochi:

— Ascultă, băiete. Bagă-ţi bine în cap ceea ce-ţi spun acum.

— Haide, spune, zise chiorul cu un ton uscat.

Poliţistul continuă:

— Eu ştiu, amice, că te-ai gândit la un lucru.

— Care?

— Să-mi scapi din mână în timpul călătoriei.

— De unde ştii?

Transportatorul, fără să răspundă la această întrebare, continuă:

— Gândul tău, prietene, e admirabil, zău. Nici nu s-ar putea închipui ceva mai frumos. Dar vezi lucrul dracului că dorinţe aşa înfocate nu se împlinesc mai niciodată.

— Ce spui?!

— Nu numai atât. Ajungi adesea la rezultat prost de tot!…

Criminalul luând şi el un ton batjocoritor, exclamă:

— Crezi?

Transportatorul continuă:

— Ca să mă exprim mai limpede, uite să-ţi spun.

— Spune. Te ascult.

— Ţie are să-ţi vină în gând s-o iei la sănătoasa. Crezi oare că am să mă iau după tine? Ferească Dumnezeu! De ce m-aş înfierbânta din pricina ta? Ar fi o prostie lată. Am însă ceva care o să te ţină îndată pe loc. Uite, priveşte.

Zicând aşa, îşi descheie haina şi arătă tâlharului două revolvere strălucitoare băgate în brâu şi care se puteau scoate în jumătate de clipă.

Pe urmă îşi încheie haina şi atingând din nou umărul criminalului, adăugă:

— Cred însă că n-o s-ajungem la aşa extremitate. Noi amândoi suntem oameni cuminţi, o să ne înţelegem, nu-i aşa?

Magistru nu zise nimic.

Îşi mânca sângele.

Abia îşi stăpânea turbarea.

Omul acela mic îl călca mai tare pe bătătură cu liniştea şi râsul lui decât cel mai aspru judecător de instrucţie.

Şi tocmai din cauza asta dânsul se jură în suflet să tragă pe sfoară pe Transportator.

După obiceiul lui îşi croi îndată un plan de-a fugi din tren, în călătoria spre Rawitsch.

La un sfert de ceas după asta fu scos din celulă, băgat într-un car ferecat şi dus la gară, după ce i se încătuşară mâinile spre mai mare siguranţă.

Pentru ca publicul însă să nu se scandalizeze de vederea fiarelor, i se aruncă pe deasupra o mantie largă.

Abia cu câteva minute înainte de plecarea trenului, el ajunse pe peronul gării, urmat şi mângâiat mereu de hazliul său însoţitor. Conductorul arătă un tren de clasa a III-a iar Transportatorul pofti pe Magistru printr-un semn din mână să se urce.

Criminalul nu fu puţin mirat văzând că nu i se dădea, ca totdeauna, un cupeu separat pentru călătorie.

Într-adevăr, se aflau deja în vagon doi călători care după îmbrăcămintea şi feţele lor păreau a fi nişte mitocani de negustori.

Trenul se puse în mişcare şi trecură mai multe ceasuri fără să se

întâmple ceva deosebit.

Poliţistul transportator se aşezase comod într-un colţ, închise ochii şi se părea că, la legănările vagonului, îi venise poftă să aţipească. Într-adevăr în ziua aceea dânsul se sculase foarte de dimineaţă, având treburi multe, şi-şi pierduse câteva ceasuri din somnul obişnuit.

— Numai de-ar adormi, îşi zise tâlharul, uitându-se cu coada ochiului la poliţist, şi pe-aci mi-e drumul. Atunci aş crede într-adevăr că steaua mea cea bună n-a apus încă.

După o jumătate de ceas Transportatorul adormise de-a binelea. Se cunoştea asta după regularitatea respiraţiilor şi după liniştea Agorei lui.

— Acum e momentul, îşi zise Chiorul, acum ori niciodată.

Trenul ieşise tocmai atunci dintr-o staţie şi mâna cu o iuţeală ameţitoare.

Magistru se ridică încetişor şi se apropie de fereastra deschisă.

Vântul de primăvară îl izbi în faţă, mărindu-i dorul de libertate, întărindu-l în hotărârea ce-şi luase.

Trenul străbătea atunci o livadă ce se părea nesfârşită. Era mlăştinoasă. Prin urmare, o cădere din tren în acest loc nu putea să fie primejdioasă.

Chiorul întoarse încă o dată capul spre a vedea ce se petrece îndărătul său.

Transportatorul dormea mereu.

Cei doi negustori erau adânciţi într-o partidă de joc de cărţi. Din când în când se înfuriau, se înjurau pentru că unul dintre ei voia să tragă pe sfoară pe celălalt.

Nu dădeau nici cea mai mică atenţie poliţistului sau lui Magistru.

Poate nici nu bănuiau cu ce treabă şi în ce calitate se aflau în tren.

Atunci Chiorul îşi întinse binişor amândouă mâinile, pe ferestruia uşii şi lăsându-le în jos, apăsă mânerul.

Uşa începu să se deschidă.

În iuţeala trenului, oricare altul s-ar fi rostogolit afară.

Magistru prevăzuse situaţia şi se înţepenise în picioare.

Dânsul voia să sară bine şi sigur.

În sfârşit, uşa fu complet deschisă şi pe când chiorul îşi făcea vânt să sară în direcţia în care alerga trenul, pentru ca să nu fie aşa de

violentă căderea, chiar în mlaştină, se convinse cu durere că toată munca lui fusese degeaba.

Pe când stătea la fereastră nu simţise deloc că unul dintre jucătorii în cărţi îi trecuse o curea blestemată pe după picior, o curea groasă de tot care-l ţinea în loc ca pe un câine.

În acelaşi moment Transportatorul deschise ochii.

— Vino înăuntru, băiete, zise dânsul vesel către Magistru. Ai putea să răceşti afară pe vântul ăsta. Ştii că primăvara sângele omului e subţire. Şi pe urmă o să treacă acum acceleratul de la Possen. Ţii numaidecât oare să faci cunoştinţă cu roţile locomotivei?

Chiorul se întoarse la locul lui scrâşnind din dinţi.

Numaidecât cei doi negustori care nu erau altcineva decât doi jandarmi îmbrăcaţi civil, săriră la el să-l primească prieteneşte, cu pumnii, cu păruială şi cu picioare în spate.

Poate chiorul ar fi protestat dacă nu era cu mâinile legale.

Însă în situaţia în care se afla, primi toate fără să murmure, cu o răbdare de înger.

În Rawitsch i se dădu celula cea mai izolată şi i se şopti la ureche că de va da cea mai mică ocazie de nemulţumire, atunci i se va atârna în dreptul ferestrei „dulapul infernal”.

Pedeapsa cu dulapul e cea mai grozavă în închisorile germane.

Condamnaţii cei mai înnegriţi în crime zic că ea nu se poate suferi mai mult de 8 zile.

Şi doar nu e altceva decât că se lăsa un dulap în dreptul ferestrei şi condamnatul rămânea în întuneric desăvârşit.

De e noapte, de e zi, el nu ştie nimic.

Opt zile trecuseră de când Magistru se afla în temniţă şi deja se simţea acolo ca acasă la el.

Prin blândeţe şi supunere, izbutise să capete un loc în sălile mari de lucru ale stabilimentului.

Fu pus la tâmplărie şi deoarece se arăta foarte destoinic în meseria asta i se dădu pentru lucru şi un banc de rândea.

În fiecare seară apoi dânsul scria raportul care se trimitea la direcţie despre cele petrecute şi executate în sală. Iar ajutorul directorului, văzând că are o scriere frumoasă şi desluşită, îl scoase de la tâmplărie şi-i dădu de lucru în birou.

Deja după două săptămâni, Magistru dobândi învoirea de a vizita târgul cel mare săptămânal care se făcea în curtea temniţei miercuri dimineaţa.

Din oraş veneau negustori şi-şi întindeau pe nişte măsuţe mărfurile lor modeste, precum lucruri de mâncare, pantofi, panglici.

Cu deosebire însă se vindea mult tabac.

Chiar cei care nu trăseseră niciodată tabac pe nas, luau obiceiul, îndată ce soseau în temniţă.

Fumătorii îşi răzbunau de faptul că nu li se dădeau voie s-aprindă ţigară, umplându-şi nările cu praf de tutun. Magistru era dintre aceştia.

În miercurea următoare, chiorul sosind în bâlci, se opri uitându-se de jur-împrejur spre a vedea de unde ar putea să cumpere tabac, din micile economii ce făcuse în cursul săptămânii.

Pe când se uita aşa alene, rămase deodată cu gura căscată şi cu ochii zgâiţi asupra unui negustor care se părea că-i face cu ochiul.

Recunoscuse în el pe bunul său prieten de la cârciuma „Iepurelui alb” pe Carol Franţuzul.

Cu ce scop se strecurase oare Carol acolo?

Venise poate să-i facă vreo comunicare?

Magistru îşi puse iute întrebările astea, dar nu găsi niciun răspuns.

Pe când stătea în loc nedumerit, Carol îi făcu din nou cu ochiul.

Nu mai încăpea acum nicio îndoială că s-ar amăgi.

Se apropie încet de tarabă.

Dar lucru dracului era că la doi paşi de acolo se oprise unul dintre supraveghetori, cel mai brutal şi mai afurisit, care pentru un lucru de nimic dădea cu pumnii şi cu picioarele.

— Tabac! zise Magistru prefăcându-se nepăsător.

Condamnaţii n-aveau voie să spună altceva negustorului decât numele obiectului ce voiau să cumpere.

— Iată tabac, răspunse negustorul cu glas tare în care Magistru recunoscu glasul prietenului său.

Şi-i întinse o cutiuţă albă de lemn.

Chiorul puse pe tarabă câţiva pfenigi şi schimbă cu Carol o privire semnificativă.

— Tabacul e bun, zise vânzătorul… Mă prind că deseară, la ora 10,

cutia o să fie goală.

Magistru cuprinse îndată înţelesul acestor vorbe.

În seara acelei zile, la ora 10, avea să se întâmple ceva.

Şi deoarece presupuse cu drept că are să găsească explicaţii în cutia cu tabac, o ascunse iute în îndoiturile bluzei, fiindcă pantalonii condamnaţilor n-au buzunare.

Cu o nerăbdare lesne de înţeles aşteptă seara şi momentul în care să se afle singur în celula sa.

Atunci deschise cutia şi văzu cu bucurie nespusă că presupunerile sale fuseseră drepte.

În cutie era un praf alb, iar deasupra era o hârtiuţă subţire umplută cu nişte semne neînţelese decât de muşterii „Iepurelui Alb".

Magistru citi biletul cu o oarecare anevoie.

Iată ce zicea în el:

„Magistre!
Prietenii tăi te aşteaptă.
Praful acesta alb ameţeşte pe acela care-l primeşte în faţă.
De vei izbuti să scapi azi vei găsi pe drumul dintre Polnisch şi Lissa un prieten care te aşteaptă cu haine şi cu toate cele trebuitoare.
E pentru tine în Berlin o afacere minunată."

După ce citi biletul de multe ori, îl rupse în bucăţele pe care le mestecă în gură şi le înghiţi.

Pe urmă se ghemui într-un colţ al celulei şi-şi făcu planul de scăpare.

Se înnoptase de tot, în celulă domnea un întuneric nepătruns.

Curând orologiul temniţei bătu ora zece.

Atunci se auziră nişte paşi apropiindu-se de uşă.

Era supraveghetorul care venea totdeauna la acea oră să vadă dacă Chiorul e culcat, după prescrierea regulamentului.

Magistru sări în colţul de după uşă şi se ghemui acolo.

Supraveghetorul intră înăuntru. În mâna dreaptă avea o lampă mică, în cea stângă un smoc de chei.

El înaintă până lângă pat şi văzând că chiorul nu e acolo, se uită mirat împrejur.

— Ce faci tu acolo în colţ? strigă dânsul către Magistru. Du-te şi te culcă bestie murdară sau te dau acum cu capul de pereţi.

— Am durere de măsele, răspunse chiorul ţinându-se de fălci cu amândouă mâinile.

— Durere de măsele? răcni supraveghetorul. Să fii vesel că o mai ai. Puţin a lipsit să nu te mai doară niciodată capul şi dinţii.

— Ah! ia uite-te numai niţel, domnule supraveghetor, să vezi cum mi s-au umflat fălcile, reluă chiorul văicărindu-se şi dând din cap de durere. Nu ştiu ce să mă fac, nu pot să dorm.

Zicând aşa se apropie de funcţionar, iar acesta mai mult ca să se bucure de durerea criminalului decât din milă, ridică lampa şi se apropie mai mult de Magistru.

Deodată acesta îi aruncă în obraz conţinutul cutiei pe care o ţinea între mână şi falcă.

Supraveghetorul făcu un pas îndărăt, se clătină şi căzu jos unde rămase nemişcat.

Lampa se stinse.

Criminalul se aruncă asupră-i şi începu să-l dezbrace de gheroc, de vestă şi pantaloni cu care se îmbrăcă dânsul.

Treaba era cam grea prin întuneric, însă chiorul nu degeaba îmbătrânise în rele.

Travestit astfel luă maldărul de chei şi ieşi din celulă după ce legase strâns cu curele picioarele şi mâinile ameţitului.

Merse tiptil prin coridor.

Pantofii supraveghetorului, pe care-i avea în picioare, erau aşa moi încât, cu puţină băgare de seamă atingeai lespezile de piatră fără niciun zgomot.

Chiorul nu avea armă, însă smocul de chei putea deveni în mâna lui o armă mai înspăimântătoare decât pumnalul şi revolverul.

Coborî scara încetişor.

La fiecare două trepte stătea un moment să asculte.

Oricine i-ar fi ieşit atunci în cale, ar fi păţit-o rău.

Ajungând în vestibulul cel mare de jos, auzi santinela plimbându-se încoace şi încolo, afară, pe dinaintea uşii.

Aici era toată greutatea întreprinderii.

Cum avea să treacă pe dinaintea soldatului fără să fie întrebat, fără

să capete un glonte în spate?

Oricine ar fi intrat în temniţă sau ar fi ieşit din ea, trebuia să spună parola.

Ce parolă avea să spună dânsul?

După ce se chibzui un moment, se hotărî pentru luptă.

Ieşi încet pe uşă.

Santinela îl zări îndată şi-i strigă întinzând arma asupră-i:

— Cine-i?

Magistru tăcu un moment apoi răspunse:

— Funcţionar al închisorii.

— Parola!

Cu toată hotărârea lui, criminalul începu să tremure.

Ce parolă? Ce avea să răspundă?

Şi de două ori încă răsună în noapte acest cuvânt:

— Parola!

LXVIII – Sărăcit şi singuratic

Jonas Bruck nu-şi atinsese scopul pentru care mersese în Hamburg.

Nu izbutise să dea peste Büller şi să-l denunţe poliţiei.

Cu o nespusă amărăciune îşi luă ziua bună de la Isac şi când să iasă pe uşă zise:

— Nu mai face să munceşti atâta în sudoarea feţei, pentru că la urmă care-i sfârşitul? Uite-te la mine! Am avut griji şi necazuri, am petrecut nopţi în veghere şi ce am eu acum la zile de bătrâneţe?

— Bine, eu cred că ai bogăţii mari, Jonas Bruck, răspunse Isac. Ai strâns tezaure şi ai putea să trăieşti acum ca un prinţ, dacă ai vrea, scumpe amice.

— Să trăiesc ca un prinţ? mugi cămătarul. Dar ce face un prinţ? Mănâncă în farfurii de aur? Bea în pahare de aur? Frumoasă treabă!… Dar dacă se pune tot mereu singur la masă şi nu are niciun copil cu care să-şi împartă traiul?!…

— Eşti un om foarte curios, Jonas Bruck, zise stăpânul „Inimii Sângeroase”. Plângi pierderea fiicei dumitale, dar când ţi-a cerut un ajutor de câteva sute de mărci n-ai voit nici s-o asculţi.

— Nu vreau nici s-o mai ascult, nici s-o mai văd în ochii mei,

exclamă evreul. De-ar fi să stau lângă cadavrul ei, sarea lacrimilor nu mi-ar înroşi ochii. Mi-aş închipui că stau lângă o piatră, iar nu lângă sângele şi carnea mea.

— Şi de ce atâta ură? Rosa era odinioară o copilă bună!…

— De ce? Nu şi-a ales dânsa de bărbat un om care şi-a tăgăduit legea părintească? Nu-i ăsta un motiv îndestulător? Ei, Isac, ascultă ce-ţi zic eu, om bătrân: nu mai face să muncească cineva atâta, să se silească a ajunge la fericire. Sunt oameni de care ne mirăm că sunt aşa nepăsători de lucrurile vieţii, că primesc toate aşa cum vin şi nu au dor de câştig, nici de bogăţii. Un astfel de om este Laib al meu. Dânsul a mâncat, a băut, a dormit fără grijă şi a îmbătrânit acum. Eu de multe ori n-am mâncat şi n-am dormit şi am îmbătrânit ca şi dânsul. Dacă mă întreb care dintre noi doi a fost mai înţelept, zic că dânsul. Iată aşa. Acum bună ziua!

Porni la gară şi se urcă în vagon. Era singur, fusese părăsit.

Însă îl mângâia gândul la butoaiele sale de aur.

În tren adormi şi se visă în pivniţa sa lângă avuţiile sale care-i erau mai scumpe decât nevastă şi copil.

Când ajunse în Berlin se înnoptase.

Sabatul începuse şi de aceea se duse acasă pe jos.

Ajungând în strada Kloster, se opri dând din cap înaintea locuinţei sale. Ce făcea oare bătrânul Laib de nu aprinsese încă lumânările?

Cămătarul se hotărî să-l mustre rău de data asta.

Uşa casei era deschisă.

Dânsul urcă scara, cuprins de un sentiment ciudat.

I se părea că n-o să mai găsească sus pe nimeni care să-i ureze bună venire.

Sosind înaintea uşii coridorului voi să scoată cheia din buzunar ca s-o descuie însă numai cât o atinse ea se deschise.

O! Laib era un mizerabil! Să lase el descuiată uşa locuinţei ca să intre vreun tâlhar înăuntru să spargă dulapurile şi să fure bijuteriile! Asta era ceva nemaipomenit.

Cămătarul îşi trecu mâinile osoase prin părul lui alb.

— Laib! strigă dânsul tremurând. Om de nenorocire, unde eşti ce-ai făcut în lipsa mea?… Laib, vino încoace!… Dumnezeule! ticălosul e surd. Laib, unde eşti?

Nimeni nu răspundea, nimeni nu venea; casa răsuna a pustiu.

Bătrânul Laib devenise mai surd de cum îşi închipuia cămătarul şi afară poate de trâmbiţele Ierichonului nimeni nu l-ar fi deşteptat din somnul lui greu.

Stătea în pivniţă cu ţeasta sfărâmată, umplând aerul de o putoare pestilenţială.

Jonas Bruck fu cuprins de o furie turbată.

De ce servitorul său nu venea după atâtea chemări?

Porni în fugă prin odăi.

Însă ajungând pe pragul odăii sale de lucru se opri.

Se dădu îndărăt îngrozit.

Trăsăturile feţei i se strâmbară, gura îi rămase căscată, ochii păreau a-i ieşi din orbite.

Privi în juru-i.

În toate părţile era pustiire şi jaf.

Dulapurile şi sertarele erau sparte, banii şi obiectele preţioase luate ca amanetări, dispăruseră.

Iar ceea ce hoţii lăsaseră, nu mai era bun…

Toate lucrurile erau sfărâmate, turtite, stricate, aruncate jos pe parchet, nu mai aveau nicio valoare.

Întâiul cuvânt ce veni pe buzele lui Jonas Bruck fu numele fiicei sale:

— Rosa! exclamă dânsul scâncind cu sughiţuri. Rosa, tu eşti pe deplin răzbunată acum!... Pe când îţi refuzam o mică pomană, nenorocirea s-a abătut asupră-mi în chip îngrozitor. Hoţii au pătruns în casa mea şi mi-au răpit banii câştigaţi cu trudă mare! Doamne, Doamne! Ce va fi de mine?

Lovitura ce primise Jonas Bruck, era tare.

Însă nu-l doborî de tot, căci ceea ce-i luaseră hoţii era numai o părticică mică din averea sa.

Îi rămâneau butoaiele de aur din pivniţă.

Cămătarul izbucni deodată în râs vesel.

Faţa i se însenină.

Desigur hoţii n-au pătruns în pivniţă.

Nimeni nu putea să intre acolo necunoscând secretul uşii.

Însă deodată amuţi.

O idee îngrozitoare îl paralizează gâtlejul.

Trebuia să se ducă numaidecât jos să vadă dacă aurul e la locul lui, neştirbit, neatins.

Căută cheia prin buzunare şi pe urmă prin toată casa.

Alergă ca un năuc răsturnând şi aruncând toate înaintea sa.

Poate o uitase în broască la ultima inspecţie ce făcuse comorilor. Gândul acesta-i dădu fiori de moarte.

Coborî scara pivniţei ca un om beat ţinându-se de perete cu amândouă mâinile. Într-adevăr aşa era. Cheia se afla în broască.

Puse în mişcare secretul şi uşa se deschise.

O duhoare cadaverică îi izbi mirosul. Stătu puţin în prag căutând să străbată întunericul cu ochii.

Deodată se repezi înăuntru ţipând îngrozitor şi începu să zguduie lăzile, butoiaşele şi cutiile şi când le văzu pe toate goale, căzu jos ca un mal gemând întocmai ca un animal lovit de glonte în inimă.

— Aurul meu, aurul meu! strigă dânsul cu un ton sfâşiitor. Aurul meu a fost furat!... Sunt un om sărac!... Nu mai am nimic! nimic! nimic!...

Începu să-şi smulgă părul alb cu rădăcină cu tot.

Îşi izbi capul de lespezile cu care era pavată pivniţa.

În vreme de câteva minute se zbuciumă ca un smintit, ca un turbat, tăvălindu-se pe jos, printre lăzile goale.

Într-adevăr toate fuseseră golite până la cel din urmă ban de aur. Nimic nu rămăsese măcar în vreo crăpătură a butoaielor.

Hoţii se arătaseră de o lăcomie nemaipomenită.

— Mi s-a răpit mângâierea bătrâneţilor, reluă cămătarul. Doamne, Dumnezeule, de ce-ai permis ca să fiu împins în disperare şi mizerie? N-am umblat mereu în căile tale? N-am trăit după legile tale? De ce ai revărsat asupră-mi aşa groaznică nenorocire? De ce ai trimis asupră-mi trăsnetul tău cel mai omorâtor? Doamne, Dumnezeule! Asta nu-i drept! Asta e ceva duşmănesc! Nu, nu, asta nu e, nu poate fi, nu pot crede.

Nenorocitul se ridică.

Stătu în picioare, cu mâinile întinse, cu pumnii strânşi.

Era destul de nebun ca să facă pe Dumnezeu răspunzător de cele întâmplate.

Ochii începură să i se întoarcă în cap în chip sinistru.

Parcă aruncau fulgere.

Un gând de spaimă îi trecuse prin minte.

El exclamă:

— Ce să mai trăiesc sărac?

Şi scrâşni din dinţi.

Se uită în juru-i ca o bestie furioasă.

Apoi continuă cu o voce care n-avea nimic omenesc:

— Să trăiesc iar sărac! Să trăiesc sărac aşa cum am fost la început… Ah! pot? Nu e cu putinţă. Nici n-aş avea putere să reîncep din nou. Moartea mai bine!... Da, moartea!… Vreau să mor. Ce? o fi păcat să-mi curm zilele? Ha! ha! dar Dumnezeu a fost drept cu mine ca să fiu şi eu drept către dânsul? Haide! Haide! Iute o frânghie. Iată una aici… Iute un cui!… Moartea e neagră. În juru-mi tot e negru!

Se repezi în fundul pivniţei.

În mână ţinea o frânghie groasă pe care o găsise jos.

Viaţa nu mai avea nicio atracţie pentru el.

Era hotărât să pună capăt zilelor sale mizerabile.

Dar avea să mai încerce o nouă emoţie.

Deodată dădu cu piciorul de un corp moale.

În acelaşi timp o putoare tare de stârv îi izbi nările.

Jonas Bruck căzu jos, pe jumătate leşinat.

Ce era oare?

O nouă nenorocire?

E adevărat că pentru cămătar pierderea banilor era nenorocirea cea mai mare din lume, cu toate astea un presentiment sinistru îl apăsă producându-i o slăbiciune ce-l ţinu pe loc câteva momente.

Atâtea lovituri îi doborâseră puterea fizică.

Când, încetul cu încetul, îşi redobândi puterile, începu să pipăie corpul cu amândouă mâinile.

Simţi o răceală de gheaţă pretutindeni.

Cu toate astea i se părea că se afla lângă trupul unui om care doarme.

Un om care doarme în pivniţă?

Fără voie evreul se târî îndărăt, cuprins de un sentiment de dezgust.

Apoi prin mintea lui trecu o bănuială grozavă.

Începu să tremure.

Cu o voce nesigură şi cu frică, chemă încet:

— Laib! Laib!

O tăcere mormântală răspunse acestei chemări.

Bruck, adunându-şi forţele, se sculă în picioare.

Se duse de luă felinarul şi când o rază de lumină căzu asupra cadavrului servitorului, cămătarul dădu un ţipăt înspăimântător.

Apoi, şovăind, exclamă:

— Laib ucis! omorât!...

Începu să tremure, incapabil de a mişca o mână, un picior.

Stătu în loc privind corpul plin de sânge închegat.

Voia să închidă ochii ca să nu mai vadă nimic.

Nu putea.

O forţă neînvinsă îl silea să-şi ţină ochii aţintiţi asupra acelei privelişti înfiorătoare.

Figura şi mâinile mortului fuseseră mâncate de şoareci. Capul lui nu mai avea nicio formă.

Acum află cămătarul de ce Laib nu răspunsese la chemările lui, de ce uşile stătuseră deschise. Acum totul se explica.

826

După primele momente de oroare, Jonas se gândi la ceea ce avea de făcut. Trebuia oare să înştiinţeze autoritatea despre spargere, prădăciune şi omor?

Atunci desigur poliţia ar afla că dânsul avusese bogăţii imense în pivniţă şi în cazul în care aceste bogăţii s-ar regăsi şi i s-ar înapoia, toată lumea o să ştie că le posedă.

Nebunul, nu bănuia deloc că averea ce i se furase acum exista numai în mintea sa şi că banii cei adevăraţi demult îi fuseseră furaţi.

Nu însă de cei care omorâseră pe Laib, ci de contele Marco.

Aurul cu care evreul îşi umpluse butoaiele era tot fals.

Însă dânsul nu ştia asta şi de aceea se născu în el dorul de răzbunare asupra ucigaşilor servitorului.

Voia să pună poliţia pe urmele lor, să vadă apoi cum li se retează capetele.

Laib avea să fie răzbunat.

Se plecă înduioşat asupra cadavrului. Îşi zicea că bătrânul îi fusese totdeauna credincios şi că la urmă murise apărându-i tezaurul.

Trupul lui nu trebuia să mai stea mult acolo.

Avea să-l scoată la lumină şi să-l înmormânteze după prescrierea legii evreieşti.

Învingându-şi greaţa, apucă cadavrul şi voi să-l ridice în sus ca să-l ducă în casă.

Atunci căzură din buzunarele mortului mai mulţi bani de aur pe lespezile pivniţei.

Jonas băgă iute mâna prin buzunarele ucisului şi după ce scoase din ele mai mulţi pumni de aur, trânti cadavrul într-un colţ al pivniţei şi strigă:

— Vasăzică şi tu mi-ai furat bani!… Ai fost înţeles cu hoţii pe care i-ai lăsat în casă şi pe urmă dânşii te-au ucis ca să nu aibă a împărţi averea furată cu tine!… Fii blestemat, câine spurcat, de trei ori blestemat!… Odihnă să nu găseşti nici în mormânt… Aici să putrezeşti şi şoarecii să-ţi roadă oasele!

Lacrimi de turbare îi înăbuşiră glasul.

În chip înfiorător răsuna pe sub bolta pivniţei blestemul acesta pe care Jonas îl pronunţa la cadavrul bătrânului servitor.

Acum când găsise aur şi în buzunarele ucisului, cămătarul era convins că servitorul său ajutase pe spărgători la comiterea crimei.

Cititorii îşi amintesc că aurul din buzunarele lui Laib fusese pus acolo de el însuşi într-un moment de lăcomie.

Bruck îşi munci câtva timp mintea neştiind ce avea de făcut: să facă denunţ la poliţie sau să tacă.

Deşi dorea pedepsirea ucigaşilor, un glas intern însă îi zicea că nu e bine să descopere oamenilor oficiali că dânsul avusese în pivniţă atâta bănet.

Şi cu toate astea, dacă voia să redobândească averea, numai poliţiştii erau în stare să descopere pe hoţi.

Ca toate persoanele de seama sa, cămătarul avea o ură înnăscută pentru autoritate.

De multe ori în viaţa lui i se făcuseră nedreptăţi, dar preferase mai bine să piardă ceva decât să introducă pe comisari şi jandarmi în secretele lui vinovate.

Totuşi cazul prezent nu era ca celelalte.

Acum i se luase tot.

Era un om ruinat dacă nu izbutea să îşi recapete avutul sau cel puţin o mare parte din el.

Şi nu numai că i se răpise ce era al lui.

I se furase încă şi lucrurile străine pe care le avea ca amanet şi pentru care avea să fie tras la răspundere.

Un oftat adânc îi zbuciumă pieptul pe când urca, clătinându-se, scara pivniţei spre a se întoarce în casă.

Rătăci ca un smintit prin odăi şi pretutindeni i se prezenta tabloul pustiirii şi prăbuşirii.

Şi niciun suflet iubit nu avea în apropiere ca să-i dea mângâiere şi curaj la aşa ceas greu.

Nicio mână nu era ca să se întindă şi să-l susţină.

Pentru dânsul nu simţea nimeni milă şi compătimire.

Era singur!

Ideea asta îi revenea mereu în minte cu o putere ucigătoare.

Căzu zdrobit pe fotoliul său şi privind ţintă înainte-i cu ochii peste măsură de zgâiţi, murmură tremurând:

— Sărăcit şi singur!

Vorbele astea răsunau mereu în el. I se părea că în piept are un clopot care cu glasul lui metalic i le striga necontenit.

Îşi sprijini capul pe amândouă mâinile şi stătu un sfert de ceas nemişcat, cu ochii închişi.

Deodată simţi că ochii îi ard şi lacrimi fierbinţi curseră prin mustăţile lui albe.

Mâinile sale slăbănogite tremurau ca de cârcel, buzele i se mişcau fără ca dânsul să voiască a vorbi, iar limba nu bâlbâia decât aceste două vorbe înspăimântătoare:

— Sărăcit şi singur!

Stătu mult timp aşa.

În sfârşit, ieşi din toropeală.

Trebuia să facă ceva, trebuia să ia o hotărâre.

În orice caz trebuia să dea de veste autorităţii de cele petrecute în casa sa.

Altfel bănuiala de omor ar cădea asupră-i.

— Nebun ce sunt! exclamă deodată cămătarul bătându-se cu mâna peste frunte. Îmi muncesc mintea de-atâta vreme şi nu mă gândesc că am un prieten bun, pe inspectorul de poliţie Scharf căruia pot să-i spun tot cu încredere. El mă va ajuta, mă va sfătui.

Amintirea despre Scharf electriză pe bătrânul evreu.

Dânsul se hotărî să se ducă îndată să viziteze pe inspectorul de poliţie.

Însă când din întâmplare îşi scoase ceasornicul şi văzu ora, îşi zise că timpul nu era potrivit pentru aşa treabă. Era aproape miezul nopţii.

— Sunt zdrobit de oboseală, murmură dânsul. Mă duc să mă odihnesc şi să uit în somn că sunt sărăcit şi singur.

Gârbovit şi disperat, se târî în camera de culcare.

Aprinse lumânarea şi începu să se dezbrace.

Îi era frig.

Limba i se uscase şi părea lipită de cerul gurii.

O grijă nouă îl cuprinse pe lângă toate celelalte dureri.

Îi era frică şi nu ştia de ce.

Aveau oare să se întoarcă ucigaşii să-l sfârşească şi pe dânsul?

Ştia că nu ăsta e obiceiul tâlharilor.

Totuşi îi era frică.

Pe când se dezbrăca îşi opri de mai multe ori respiraţia şi se uită sperios împrejur.

I se părea aşa ca şi cum cineva stătea pitit lângă el şi avea să-şi apese palma pe ţeasta lui pleşuvă.

Îşi scoase iute hainele şi se aruncă în pat tremurând.

Pe urmă stinse lumânarea şi-şi trase plapuma peste cap ca să nu mai vadă şi să nu mai audă nimic.

Prăpădit de chinuri şi de oboseală, adormi.

Însă de-abia dormise un sfert de ceas, când sări deodată în sus pipând în chip grozav.

Tot corpul îl era plin de sudoare rece.

Lucru curios.

Era sigur că stinsese lumânarea. Acum ea ardea.

Avea o flacără tremurătoare, albăstruie, care se mişca încoace şi încolo.

Speriat, cu ochii ieşiţi din orbită, cămătarul se uită prin odaie.

Ce grozăvie!

Pe pat, lângă dânsul, stătea un om plin de sânge.

Acesta îl privea ţintă cu nişte ochi sticloşi.

Bruck crezu că recunoaşte acea figură înspăimântătoare.

Nu, nu. Nu era o amăgire, acesta era bătrânul Laib, era ucisul al cărui corp plin de sânge, pe jumătate putrezit şi mâncat de şoareci îl găsise în pivniţă cu puţin mai înainte.

Şi acum cadavrul se deşteptase. Scheletul se mişca.

Sufletul omorâtului, – desigur forma aceea aşa lunguiaţă şi aşa slabă nu era decât un suflet – se pusese pe patul lui şi-l privea ţintă în ochi.

Un fior trecu prin venele lui Jonas Bruck.

Voi să se retragă în cealaltă margine a patului, să întoarcă capul. Cu neputinţă.

Era ca ţintuit.

Trebuia să privească spectrul, să-l privească mereu.

În sfârşit, se auzi un glas ca din mormânt, zicând:

— N-ai adus tu mânia lui Dumnezeu asupra casei tale? Văzut-ai cum te-a lovit trăsnetul cerului? Sângele meu a curs pentru tine, pentru că în ziua sfântului Sabat ai călcat legea strămoşească. Ai păcătuit pentru lăcomie.

Jonas Bruck încercă să apuce mâinile omorâtului.

Şi cu voce stinsă exclamă:

— Laib!… Bunule, iubitule, bătrânule Laib, poţi tu să mă ierţi de tot răul ce ţi-am făcut? O! spune că poţi!… Nu mă părăsi în disperarea mea!…

Ochii sticloşi al spectrului părură a ieşi din orbitele lor sângeroase.

— Gândeşte-te la copila ta! răsună la urechea cămătarului. Ce-ai făcut cu ea?

— Vai mie! scânci bătrânul privind spre tavan. Copila mea, unica mea fiică, cum m-am purtat eu cu tine? Dumnezeu nu mă va ierta niciodată că mi-am împietrit inima şi ţi-am refuzat mica pomană ce-mi cereai. Doamne, ce s-a făcut copila mea?!... Poate disperarea a împins-o la nenorocire… Oh! Rosa, arată-te mie încă o dată, ca să te pot strânge la pieptul meu… Spune-mi unde eşti ca să vin eu la tine…

Jonas fu întrerupt în tânguirea lui:

— Şi cum te-ai purtat faţă de prietenul tău? reluă glasul lui Laib.

La fiecare vorbă a lui aerul se umplea de o putoare de cadavru nesuferită şi de jur-împrejur bătea parcă un vânt ce aducea miros greu de pământ.

— Cum te-ai purtat faţă de prietenul tău? reluă spectrul. Nu ţi-ai făcut averea cu banii lui? Şi când ai fost bogat, cum ai mulţumit bătrânului Laib? L-ai făcut servitorul tău, l-ai înjurat şi l-ai dispreţuit. Şi acum când a căzut în mâna ucigaşilor care l-au lăsat mut şi rece în pivniţa ta, l-ai trântit într-un colţ şi ai scuipat asupră-i. Lăcomia te-a făcut crud şi nerecunoscător.

Jonas Bruck văzu acum cadavrul mişcându-se.

Spectrul lui Laib se sculă încet de pe pat.

Înaintă spre uşă.

Dar când să iasă, se întoarse şi întinse braţul în semn de blestem.

După asta Jonas Bruck îl văzu ieşind pe uşă şi dispărând.

— Laib! strigă dânsul cu un glas rugător şi supus. Laib, nu te depărta. Trebuie să m-asculţi. Stai! Ai să fii îngropat cu cinstea pe care o meriţi. Laib vino îndărăt… Spune-mi că m-ai iertat şi că n-o să mă împingi la nebunie arătându-te astfel noaptea la căpătâiul meu.

Nimic nu se mişcă.

Domnea pretutindeni cea mai adâncă tăcere.

Jonas Bruck respiră o dată tare. Era singur!

Mai mult mort decât viu, îşi afundă din nou capul în perine.

Închise ochii şi stătu aşa vreun sfert de ceas.

Era scăldat de sudoare rece.

Deodată se auziră de la biserica apropiată douăsprezece bătăi de clopot care anunţau miezul nopţii.

Îndată după cea din urmă bătaie i se păru cămătarului că aude din fundul pivniţei glasul unul murind strigându-l într-un chip sfâşietor:

— Jonas! Jonas!

Însă dânsul stătu pe loc îngheţat de frică.

De-abia putu să mişte buzele ca să zică o rugăciune evreiască.

Era una dintre acele rugăciuni jalnice pe care evreii le cântă la morţi.

Jonas Bruck îşi cânta rugăciunea de moarte.

Însă moartea pe care dânsul o considera acum ca cea mai supremă

binefacere, nu venea.

Strigătele de ajutor din pivniţă nu mai încetau.

Atunci Jonas sări deodată din pat, îşi luă halatul şi ieşi pe uşă în fugă.

Coborî scara pivniţei împleticindu-se.

Cadavrul îl atrăgea cu o putere magică…

Privi de jur-împrejur şi, în sfârşit, îl descoperi în colţul unde-l aruncase.

Ţipă o dată tare şi căzu jos, ca trăsnit.

Viziunea încetase şi începuse somnul.

. . . . . .

Când Jonas Bruck se deşteptă a doua zi din somnul său tulburat de friguri, văzu cu groază şi cu greaţă că dormise toată noaptea cu capul pe cadavru al cărui gât îl ţinea încă înlănţuit cu braţele.

El făcuse astfel priveghiul bătrânului Laib.

LXIX – Servitorul contelui Marco

— Parola! strigă pentru a treia oară soldatul de la uşa temniţei din Rawitsch, susţinându-şi porunca prin îndreptarea puştii asupra lui Magistrul îmbrăcat cu hainele supraveghetorului.

Chiorul, văzându-se în aşa grea situaţie, apucă strâns cu mâna dreaptă smocul de chei şi se apropie de santinelă, ca şi cum voia să-i spună parola în şoaptă.

— Iată parola! zise dânsul şi deodată izbi în obraz pe soldat, cu maldărul de chei, cu atâta putere, încât nenorocitul căzu jos, fără cunoştinţă, inundat de sânge.

În cădere însă, apăsase piedica armei şi aceasta se slobozi îndată, făcând să răsune curtea temniţei.

Criminalul auzi glontele şuierându-i pe deasupra capului şi intrând în perete.

Dânsul stătu un moment ca să chibzuiască.

Detunătura alarmase pe toţi locuitorii temniţei.

Se auzeau deja paşi grăbiţi coborând pe scară.

Dacă mai stătea cinci minute în loc, soarta i-ar fi fost teribilă.

Funcţionarii închisorii aveau să sosească în curte, să-l recunoască cu toată travestirea, să-l înhaţe şi să-l ducă în celulă.

Îi era cu neputinţă de luptat cu atâţia inşi.

Acolo în celulă, ce era să păţească, îşi închipuia el prea bine.

Trebuia deci să meargă înainte, să iasă la libertate.

Însă treaba asta era aproape mai primejdioasă decât de-ar fi stat pe loc.

De jur-împrejurul gardului de zid al închisorii era un lanţ de santinele care aveau ordin să culce la pământ cu glontele pe oricine va încerca să iasă sau între fără să se legitimeze.

În încurcătura asta grozavă, Magistru îşi puse mintea la lucru şi în câteva clipe găsi un mijloc pe care-l puse îndată în aplicare.

Soldaţii de dincolo de zid auziseră detunătura.

Alergau să vadă ce este. Erau la câţiva paşi.

Chiorul începu să strige:

— Săriţi, ajutor! Un criminal dintre cei mai răi a scăpat! A lovit de moarte pe soldatul de la uşă!… Săriţi, prindeţi-l!…

Cu vorbele astea începu să fugă spre poartă.

Şi cum era îmbrăcat cu hainele supraveghetorului, soldaţii crezură că e un funcţionar al închisorii.

Îl urmară spre a-i da ajutor la prinderea fugarului.

Astfel chiorul izbuti să iasă din curtea închisorii.

La zece paşi de gard se întoarse şi zise soldaţilor care alergau în urma lui:

— Luaţi-o dumneavoastră la dreapta, eu fug la stânga, altfel nu-l mai prindem.

Soldaţii apucară la dreapta, iar Magistru începu să fugă la stânga de-i scăpărau picioarele.

Dădu de un ogor mare şi-l străbătu într-un minut.

Pe urmă din ogor în ogor, sărind peste gropi, peste pari şi mărăcini, fugi înainte până fu aproape să-şi piardă răsuflarea.

Atunci se piti într-un şanţ ca să se odihnească puţin.

La ceasul acela, locuitorii micului orăşel erau demult culcaţi.

Şi apoi temniţa era la o mică depărtare de barieră.

Astfel fugarul nu se întâlnise cu nimeni.

Dar în urmă-i auzea o gălăgie mare.

Mai multe împuşcături răsunară pe câmpie.

Răsuflă numai de câteva ori în şanţ şi o luă iar la sănătoasa. După ce mai alergă vreo câteva minute ajunse pe o şosea mărginită pe de laturi cu arbori fructiferi.

Privind din întâmplare în lături văzu o umbră alergând spre dânsul. Crezând că e vreun împiegat al temniţei, care-l ajunsese, apucă smocul de chei cu mâna dreaptă şi luă o poziţie de luptă, căci ca să mai fugă îi era cu neputinţă pentru un moment.

— Moartea-l aşteaptă, scrâşni dânsul de se va apropia prea mult de mine.

Când umbra fu la câţiva paşi de dânsul, se opri şi punând amândouă mâinile de o parte şi de alta a gurii, îi şopti:

— Stai, eşti scăpat de-acum.

Vorbele astea risipi atunci teama fugarului.

Cel ce venea spre dânsul nu era soldat, nici temnicer, ci bunul său prieten Carol Franţuzul.

Se recunoscură îndată.

Carol îi aruncă iute pe umeri o mantie largă.

Aceasta îi acoperea tot trupul până la picioare.

Astfel criminalul îşi ascundea uniforma de supraveghetor.

În cap, în locul bonetei de serviciu, Franţuzul îi îndesă o căciulă de blană.

În chipul ăsta deghizarea lui Magistru era completă.

După asta, bunii prietenii de crimă îşi strânseră mâinile cu iubire.

— Trăiască „Iepurii albi”, Chiorule, exclamă Franţuzul. Ce mai ştrengar eşti. Pe toţi dracii, trebuie cuiva geniu ca să sară astfel din cotineaţă… Şi tu ai geniu, scumpul meu. De altfel eram sigur de reuşita planului…

— Ei, ce vrei să zici prin asta, prietene?

— Vreau să zic că preţuieşti mai mult tu cu un singur ochi, decât şase oameni cu doi ochi.

— Haida de…

— Îţi spun asta cu convingere, continuă Carol; şi fuga de astă-seară este o dovadă luminoasă.

Magistru strânse din nou mâna prietenului.

Apoi, cu grabă, reluă:

— Trebuie însă să-ţi mărturisesc că cu greu aş fi scăpat din capcană fără tine. Şi poate aş fi putrezit acolo. Tabacul tău a făcut minuni. Cum l-a mirosit supraveghetorul, a căzut ca trăsnit. Acela care a fabricat acest praf, e meşter.

— Ha, ha! cred şi eu, răspunse Franţuzul râzând. Filip, spiţerul, îşi cunoaşte bine meseria, asta e de netăgăduit. Trebuie să-ţi aduci aminte de el, îţi este prieten ca şi mine.

— Aşa?… răspunse Chiorul, punându-şi fruntea în mână şi căutând să-şi aducă aminte.

— Vine adesea la „Iepurii albi", continuă Franţuzul. E un găligan lat în spate care a avut înainte farmacie, dar a pierdut-o fiindcă a stat la temniţă pentru un lucru de nimic…

— Pentru un lucru de nimic? observă Magistru râzând.

— Aşa e.

— Se pare însă că judecătorii nu împărtăşeau opinia ta. Dar spune, ce făcuse prietenul Filip?…

— Otrăvise pe fratele său şi pe nevasta acestuia…

— Lucru de nimic… întrerupse Chiorul zâmbind.

— Cum vezi…

— Însă nu înţeleg cum a putut scăpa numai cu cinci ani de temniţă şi nu a făcut cunoştinţă cu călăul Krantz care a tăiat capete mai uşoare decât acela al lui Filip…

— Lucrul nu era dovedit tocmai bine şi de aceea a scăpat numai cu atâta…

— Orişicum, îmi pare bine că a scăpat, mai ales că mi-a fost de folos… Şi cum trăieşte acum?

— Acum încă-i merge bine la „Iepurii albi" unde vinde otrăvuri şi prafuri de ameţeli pe preţuri fabulos de ridicate.

— Dar ia spune-mi, Franţuzule, îl întrerupse acum chiorul, cum o să ne facem noi acum nevăzuţi? Căci desigur, n-o să putem merge pe jos pe drumul acesta dacă nu vrem să ne trezim cu copoii în urma noastră. Atunci toată istoria aşa de bine începută s-ar sfârşi rău de tot.

— N-ai nicio grijă, Magistre. Pregătirile sunt făcute de mai înainte. Vezi păduricea aia de după deal?

Chiorul se uită în direcţia arătată de Franţuz.

Văzu într-adevăr o pădure mică la care se putea ajunge pe jos cel

mult patru minute.

— Şi ce e acolo? întrebă dânsul.

— Ce să fie? O căruţă cu doi cai care o să ne dacă la Posen. Dar să ne grăbim, căci clipele sunt de diamant.

O luară la goană spre pădure, chiorul înainte, Franţuzul pe urmă.

Căruţa era ascunsă într-un tufiş, iar vizitiul stătea pitit sub ea.

O scoaseră la drum, se urcară câteşitrei în ea şi porniră iute.

După un ceas, Rawitsch era departe.

Vizitiul nu slăbi caii din galop până nu crezu că muşterii săi se află în siguranţă.

Spre ziuă căruţa se opri înaintea unul han mic de sat.

Caii trebuiau neapărat să se odihnească câtva timp, să mănânce ceva fân şi orz, căci alergaseră destul.

Chiorul şi prietenul său simţeau de asemenea trebuinţa de a se întări cu vreo băutură caldă.

În cursul călătoriei dânşii nu-şi pierduseră vremea.

Se dezbrăcaseră de hainele de pe dânşii şi-şi luaseră altele.

Când se coborâră la han, cu ciobote mari în picioare, cu paltoane de stofă trainică pe dânşii, cu veste largi pătrate şi cu lanţuri groase, albe la brâu, ar fi zis oricine că sunt niscai negustori de vite.

Era deja aproape de ziuă când intrară în cârciumă.

Un servitor somnoros stătea după tejghea şi-i întrebă ursuz că ce doresc.

Dânşii comandară cafea şi ceva de îmbucat.

Nu trecu mult şi o fată puternică, spătoasă, le puse dinainte ceea ce ceruseră.

Se apucară de mâncat şi în vremea asta vorbeau în şoaptă.

Rând pe rând sosiră şi alţi muşterii în prăvălie.

Erau chirigii care duceau mărfuri negustoreşti la Posen.

Curând apăru şi cârciumarul şi se puse la masa cărăuşilor.

Dânsul vorbea stricat nemţeşte, căci era polonez.

— Ei, copii, zise dânsul către muşterii umplându-le paharele cu rachiu. Ce-aţi mai auzit nou, ce s-a mai petrecut?…

— Am eu o noutate, exclamă un cărăuş îmbrăcat cu un cojoc puturos. Din colivia de la Rawitsch a scăpat aseară un uliu.

Toţi se grămădiră în jurul lui ca să-l asculte.

— Vrei să zici din temniţă? întrebară toţi deodată. A fugit vreun tâlhar?

— Da, a fugit un criminal care fusese osândit la moarte pentru omor şi care fiind graţiat de împărat, trebuia să locuiască la Rawitsch toată viaţa. Sosise numai de câteva săptămâni acolo. Aseară a scăpat, după ce a doborât un soldat care voia să-i aţină calea.

— Eu sunt sigur că au să-l prindă din nou, zise cârciumarul. Poliţiştii nu sunt oameni proşti.

— Dar criminalii sunt adesea mai şireţi ca poliţiştii, reluă omul cu cojoc. Desigur criminalul acesta o să dea de greutăţi mari până să se pună în siguranţă, căci s-a dat de veste în toate părţile prin telegraf şi dânsul e aşteptat acum la toate gările.

Chiorul şi Franţuzul schimbară câte o privire semnificativă.

Voiau să-şi spună că făcuseră foarte bine de nu călătoriseră pe calea ferată, căci la cea dintâi staţie ar fi fost înhăţaţi.

— Şi de unde ai aflat tu toate astea? întrebară chirigiii pe camaradul lor.

— Iată de unde. Acum câteva ceasuri mânam iute pe drum ca să ajung mai curând aici, când deodată aud în urma mea un tropot grozav şi sunet ca de zurgălăi. Mă întorc, ce să văd? Un jandarm care mă ochi cu carabina şi-mi zise:

— „Opreşte în loc ori eşti mort.”

Oprii. Atunci jandarmul se apropie de mine, mă privi în faţă şi la ceafă, îmi răscoli prin căruţă. Apoi mă întrebă cum mă cheamă, de unde vin, unde mă duc. După ce-i spusei toate astea mirându-mă foarte tare, el zise iar:

— „N-ai întâlnit pe drum vreun individ în costum de temniţă?”

— „Nu, domnule”, i-am răspuns.

— „Nici n-ai auzit pe alţi cărăuşi să-l fi întâlnit?”

— „Iarăşi nu.”

Atunci jandarmul, călărind o bucată de drum alături de căruţa mea, îmi povesti toate cele petrecute aseară la temniţă.

— Trebuie să plecăm de-aici, şopti Magistru la urechea tovarăşului său. Cu cât vom întârzia mai mult, cu atât vom fi mai nesiguri pe drumul către Posen.

Franţuzul era şi el de părerea asta. Plăti iute mâncarea şi băutura,

ieşi cu chiorul din han şi merseră la grajd unde stătea vizitiul lângă cal, muşcând dintr-o bucată de pită.

Acest vizitiu, tocmit cu o zi înainte de Carol pentru această călătorie primejdioasă, era un biet ţăran de pe lângă Rawitsch care pentru un preţ mare se hotărâse să ducă doi oameni la Posen. Bănuise el poate ce sunt aceşti oameni, dar fiind sărac lipit avea mare nevoie de bani.

— Trebuie să plecăm înainte, omule, zise Franţuzul către ţăran. Scoate caii din grajd şi înhamă-i iute!... E nevoie ca în patru ceasuri să fim la Posen.

Ţăranul se sculă cu greutate, se duse la caii uzi încă de sudoare şi care de-abia rodeau nişte fân de obosiţi ce erau. Se uită lung la dânşii şi zise dând din cap cu hotărâre:

— Nu e chip de plecat până nu se vor odihni caii bine.

— Trebuie să plecăm, continuă Carol... Ce, de geaba-ţi plătesc un preţ aşa urcat, de cinci ori mai mare ca acela ce se plăteşte de obicei până la Posen?

Ţăranul dădu din umeri şi se uită ţintă la criminali.

Apoi zise:

— Vezi, preţul acesta nu este pentru călătorie, ci pentru persoanele pe care le duc.

Cei doi criminali se cutremurară. Dar ştiură să se stăpânească şi se prefăcură că nu înţeleg ceea ce voia să zică ţăranul.

Acesta urmă:

— Totuşi o să mă ţin de cuvânt. O să vă duc la Posen, dar nu în patru ceasuri, ci în şapte... Trei ceasuri, cel puţin, trebuie să se odihnească caii aici.

Magistru trase la o parte pe prietenul său.

— Ce dracu' e de făcut? şopti dânsul. Stând aici ne putem aştepta din moment în moment la sosirea jandarmilor. Atunci n-am făcut altceva decât că am sărit din lac în puţ.

— O să mergem înainte, ai să vezi, răspunse Carol.

Şi întorcându-se spre vizitiu, reluă:

— Vasăzică tu crezi că ai să-ţi prăpădeşti caii, plecând îndată la drum?

Ţăranul dădu din cap în chip afirmativ.

— Fără îndoială, răspunse dânsul. Aş putea să-mi ascut cuţitul ca să le iau pielea la Posen.

— Dar până la Posen ar ţine?

— Până acolo ar ţine ei, dar ce folos…

— Atunci uite, să te întreb un lucru… Cât te costă caii?

— Caii? Ce, vreţi să-i cumpăraţi?

Două sentimente opuse se luptau în inima ţăranului.

Dorul de cai, cu care era deprins, la care ţinea ca la nişte tovarăşi buni de fericire şi de nevoi, şi lăcomia de-a face un gheşeft bun.

Un minut stătu nehotărât uitându-se când la cai, când la criminali, cărora chibzuiala asta li se părea prea lungă.

— Ei, hai, spune la un fel… exclamă Carol. Vremea noastră e preţioasă şi caii tăi vor fi având un preţ.

Ţăranul oftă o dată adânc. Se hotărâse.

— Caii, domnule, zise dânsul cu un glas nesigur, sunt de soi bun, sunt voinici la lucrul câmpului. Mă costă patru sute de taleri. De-mi dai aici în mână suma asta, târgul e făcut.

Magistru întoarse capul descurajat.

Patru sute de taleri era o sumă pe care Carol nu putea s-o aibă, iar el n-avea niciun pfenig.

Cu atât mai mare-i fu mirarea văzând pe Franţuz băgând iute mâna în buzunar şi zicând către ţăran:

— Vrei patru sute de taleri? Bine, iată-i.

Scoase dintr-un portofel mai multe bancnote şi le puse în mâna ţăranului.

— Acum, înhamă şi la drum, adăugă dânsul. Ne-am învoit, în patru ceasuri să ne duci la Posen.

— Nu în patru, numai în trei am să vă duc, răspunse ţăranul.

Şi în ochii lui strălucea lăcomia pe când băga banii în buzunar.

— Cu atât mai bine, zise Magistru şi un zâmbet de bucurie lunecă pe buzele sale.

Ţăranul continuă:

— Deoarece vitele tot trebuie să crape, atunci pot foarte bine să facă drumul şi în trei ceasuri.

Apoi se grăbi să înhame caii. Cei doi criminali îl ajutară.

Lucrul se făcu repede.

După cinci minute erau din nou pe drumul mare.

Într-adevăr ţăranul se ţinu de cuvânt.

El nu mai cruţa caii.

Dădea mereu în ei ca să-i ţină tot la galop.

Voia cu orice preţ să-şi îndeplinească angajamentul.

În vremea asta, Carol se rezemă comod într-un colţ al căruţei.

Scoase din buzunar o cutie cu ţigări, luă una pentru sine şi oferi alta Chiorului.

După ce le aprinseră şi traseră de câteva ori, Magistru zise:

— Ascultă, Franţuzule…

Acesta uitându-se zâmbind la tovarăşul său, răspunse:

— Vorbeşte, prietene, te ascult.

Fugarul continuă:

— Acum trebuie să-mi spui ce scop ai avut ca să mă faci să fug din închisoare.

— Mă aşteptam la această întrebare, zise Carol.

— Eu sunt sigur că n-ai lucrat degeaba.

Drept răspuns, Franţuzul trase din ţigară un nor de fum care umplu căruţa şi făcu pe Chior să tuşească.

Acesta din urmă, fără să se plângă de acest inconvenient, reluă:

— Nu din iubire către mine ai venit la Rawitsch şi ai cheltuit atâţia bani. Oameni de-alde noi nu întreprind nimic fără un câştig.

— Aşa e, întări Carol.

Magistrul aştepta că tovarăşul său să se explice.

Însă acesta, ori că n-avea răspunsul gata, ori că-i plăcea să-şi bată joc de Chiorul, păstră tăcerea.

Fugarul atunci, nerăbdător, exclamă:

— Hai, dezleagă-ţi limba şi vorbeşte.

Carol îşi scoase încet ţigara din gură după ce trase încă o dată şi zâmbi.

Trecură încă câteva clipe.

Apoi zise:

— Ai ghicit, Chiorule. Nu din propria mea voinţă am venit la Rawitsch. Este cineva care se interesează de tine. Acest cineva vrea să te aibă lângă el şi a dat bani pentru scăparea ta.

— Cine este acel cineva?

— Eu nu ştiu. Însă-l cunoaşte Tom, stăpânul „Iepurilor Albi”.

— Zău?… Vasăzică şi Tom e amestecat în jocul acesta?

— Se înţelege. El mi-a dat bani de cheltuială, însărcinându-mă să te duc viu nevătămat la Berlin şi să te predau lui.

— Curios lucru. Cine să fie acea persoană care are aşa nevoie de mine încât să mă scoată din temniţă. Cum n-o fi găsit pe altcineva care să-i facă treaba? Sunt, slavă Domnului, destui tâlhari în Berlin.

— Da, sunt. Însă vezi că cu tâlharii este ca şi cu doctorii. Cheamă cineva pe acela în care are încredere.

Tot restul călătoriei Magistru îşi munci mintea să ghicească pe omul misterios după a cărui intervenţie fusese scăpat din închisoare.

Trecu în revistă toate cunoştinţele ce avea în lumea criminală, în societatea înaltă şi în cea de mijloc.

Toate degeaba.

Gândul lui nu se opri asupra nimănui.

Ţăranul se ţinu de vorbă.

După trei ceasuri şi câteva minute căruţa se opri dinaintea unei cârciumi dintr-o mahala a Posenului unde trăgeau le obicei oamenii cu renume prost.

Câteva cuvinte pronunţate de Carol la urechea stăpânului cârciumii fură de ajuns ca să se facă călătorilor o primire bună şi să li se dea un sfat în privinţa continuării călătoriei.

Asupra acestui din urmă punct era deosebire mare de păreri între chior şi prietenul său.

Carol susţinea să se oprească pentru câteva zile în Posen, până avea să treacă fierbinţeala jandarmilor.

Magistru susţinea din contră că trebuie să-şi continue îndată călătoria spre Berlin cu trenul.

— Peste trei zile, adăugă dânsul, semnalmentele mele vor fi cunoscute în toate părţile şi nu voi mai putea să fac un pas în nicio parte. Pe când azi e altceva. Oamenii de abia deseară vor fi învăţat să mă cunoască.

— Dar, prostule nu înţelegi că mergând la gară, vom fi găbuiţi ca din strachină?

— Cine-ţi zice să mergi la gară? Ieşim pe jos din Posen, ne ducem la o staţie mică în câmp şi ne urcăm acolo în tren.

— Dar la Berlin?

— La Berlin, iarăşi n-o să călcăm în gară. Ne coborâm la staţia cea mai apropiată şi intrăm pe jos în capitală.

După multă ciorovăială, propunerea lui Magistru fu primită.

Criminalii merseră pe jos la o staţie din apropierea Posenului şi acolo se urcară în tren.

Nimeni nu-i supărară până la o staţie de lângă Berlin unde se dădură jos.

În seara aceleiaşi zile în care ajunseseră în Posen, dânşii îşi făcură intrarea triumfală în „Paradis”, la „Iepurii albi”.

Când bătrânul Tom văzu pe Magistru pe neaşteptate, pe când el se gândea că poate planul evadării n-o să izbutească, fu cuprins de un acces de bucurie frenetică.

Pofti pe sositori în contuarul său privat în care primea numai oamenii de „seamă”. Acolo începu să-i îmbrăţişeze şi să-i sărute.

Chiorul însă vru să-şi ţină demnitatea obişnuită.

El depărtă pe bătrân cu blândeţe, zicându-i să îngrijească mai bine de ceva mâncare şi băutură.

Stăpânul „Iepurilor Albi” ieşi în goană şi puse la încercare mare pivniţa şi bucătăria sa.

Se grăbi peste măsură. Câteva minute îi fură de ajuns.

Întorcându-se cu tot ce avea mai bun, pretinse să i se istorisească minunea săvârşită.

Dar trebui să rabde ceva timp până ce cei doi criminali îşi potoliră puţin foamea care, ce e drept, era tare.

Atunci Carol Franţuzul, îndopându-se cu friptură rece de viţel, începu să-şi înşire toate cu de-amănuntul.

În vremea povestirii bătrânul Tom se uita din când în când la Magistru ca să-l admire cu un adevărat entuziasm.

Când Carol isprăvi, exclamă:

— Ei bine, ce zici?

— E o glumă frumoasă, răspunse cârciumarul. Păcat că la tâlhari nu se înalţă monumente, căci Chiorul ar fi vrednic de un monument.

— Însă ca să capăt asta ar trebui să mor şi acesta nu-mi vine la socoteală, observă Magistru zâmbind.

— Aici în Berlin nu s-a aflat încă despre evadare, continuă Tom.

Ziarele n-au scris chiar nimic. Ei, dar să vezi mâine, poimâine ce gălăgie o să fie. Poliţiştii au să dea în brânci ca să-şi recapete fiul pierdut.

— Despre asta nu mai încape îndoială, zise Carol turnând pe gât un pahar de vin negru.

— Băgare de seamă, copii, reluă cârciumarul. Ţie, Magistre, n-am să-ţi dau sfaturi… Tu eşti mai şiret ca noi toţi. Dar tot îmi iau libertatea să-ţi spun că trebuie să te păzeşti straşnic. De data asta albaştrii au să răscolească toate găurile. Chiar aici la „Iepurii albi" nu mai poţi fi în siguranţă. Trebuie să-ţi cauţi alt culcuş.

— Culcuşuri am mai multe, zise chiorul. De asta nu mă îngrijesc. Aş vrea numai să ştiu acum pentru cine am de lucru aici în Berlin?

— Pentru cine? Hm! eu nu ştiu. Sau mai bine, nu trebuie să ştiu.

— Ce, nu vrei să-mi spui cum îl cheamă?

— Are să-ţi spună el singur şi încă chiar în noaptea asta. Sau dacă crezi că eşti obosit şi ai nevoie de somn…

— Eu nevoie de somn?!… exclamă Chiorul. Pot să nu dorm opt zile în şir de va fi nevoie. Vreau să vorbesc cu omul chiar în noaptea asta ca să-mi dea ceva de cheltuială. Trebuie să ştii că în temniţă n-am putut să ţes mătase.

— Ştiu, dragă…

— Atunci?…

— Dacă-i aşa am să vestesc chiar îndată pe domnul acela de sosirea ta, zise stăpânul „Iepurilor albi".

Zicând acestea, umplu din nou paharul Chiorului.

Acesta îl goli dintr-o înghiţitură.

— Cât despre bani, continuă bătrânul Tom, dacă ai mare nevoie, pot să-ţi avansez eu o sută de taleri.

— Ai fi o adevărată providenţă, exclamă Magistru punând o mână pe umărul cârciumarului.

Acesta din urmă însă adăugă cu un ton scurt:

— Bineînţeles o să-mi plăteşti dobânda de 10 la sută îndată ce vei fi în activitate.

Dar criminalul nu se speria de această condiţie şi răspunse cu o sinceră bucurie:

— Plătesc orice dobândă.

— Bine, întări bătrânul.

— Când nu simt bani în buzunarul meu, nu mai sunt om, îmi pierd tot curajul.

Cârciumarul se sculă, se apropie de casa de bani băgată în perete, numai cu uşa afară.

O deschise şi pe când întindea mâna să ia un pumn de taleri de argint ca să numere tâlharului 100, se auziră deodată bătăi grozave în uşă, cu mâinile şi picioarele, şi ca o grohăitură de animal. Magistru şi Carol se uitară înlemniţi unul la altul.

Însă bătrânul Tom părea că ştie cine e la uşă.

Făcu semn oaspeţilor să nu se deranjeze de la masă şi ducându-se la uşă o deschide şi strigă:

— Hai, pleacă de-aici sau te bat cu biciul.

Atunci se auzi un zgomot asemenea cu acela pe care l-ar face un câine sau un alt patruped care se depărtează sărind.

Tom închise uşa şi se întoarse la casa cu bani.

Însă cum aruncă în ea o privire, faţa i se roşi de mânie şi uitându-se ţintă la Magistru, apoi la Carol Franţuzul, zise cu o linişte prefăcută:

— Copii, a-ţi făcut cu mine o glumă, dar vă rog să înceteze. Era aici în casetă, afară de monedele de argint, o bancnotă de o mie de mărci. Am văzut-o înainte de a mă duce la uşă… Acum văd că lipseşte. Unul dintre voi a luat-o. Hai, scoateţi bancnota.

Nici Magistru, nici prietenul său nu se supărară câtuşi de puţin de bănuiala cârciumarului.

Drept orice răspuns, dânşii se sculară de pe scaune şi apropiindu-se de Tom se oferiră să-şi întoarcă buzunarele şi să fie căutaţi pe subţiori şi în ghete.

— Ce să vă mai caut, strigă micul bătrân. Bancnota era aici, voi a-ţi luat-o. Vă invit să mi-o daţi, căci de unde nu, ştiţi voi…

— Ce să ştim, rânji Magistru, întinzându-se pe scaun şi punând picior peste picior. Ia mai bine aprinde-mi aici fitilul ăsta ca şi mi-l bag în lulea, nu mai umbla cu mofturi.

Tom aprinse un chibrit zicând:

— Iată foc.

Apoi cu o voce mai înceată:

— Însă îţi spun, deocamdată cu binişorul, că vreau să-mi recapăt

banii.

Şi apropie chibritul de o bucată de hârtie albă, îndoită de mai multe ori, pe care Magistru o ţinea în mână, ca să-şi aprindă cu ea pipa.

Capătul hârtii începu să ardă.

Deodată Chiorul îl stinse iute şi zise pufnind de râs:

— Dobitoc bătrân ce eşti! Vrei să-mi aprinzi luleaua cu mia ta de mărci?

— Cu mia de mărci?! exclamă bătrânul.

Chiorul continuă tot râzând:

— Împingi prea departe politeţea cu musafirii! Zău, prea politicos eşti! Ce dracu, biletele de o mie de mărci nu se găsesc pe drum…

Cârciumarul rămase încremenit.

Magistrul desfăcu fitilul şi scoase din mijlocul lui bancnota neatinsă.

Tom deschise ochii peste măsură. I-o smuci din mână şi se duse iute să o închidă în casa de bani.

Apoi, ridicând mâinile spre cer, exclamă:

— Drace! ce iute eşti de mână, amice! Numai în cinci clipe cât am lipsit la uşă ai avut vreme să faci treaba asta! Abia ai avut vreme să te scoli de pe scaun.

— Am voit numai să-mi pun degetele la încercare, mugi Chiorul lăsându-se cu coatele pe masă. Mă temeam să nu se fi îngreunat de atâta stat în temniţă. M-am convins însă că tot mai pot ceva.

Stăpânul „Iepurilor albi”, ieşind din uimire şi alungându-şi supărarea, numără Chiorului o sută de taleri, iar drept chitanţă primi o strângere de mână. Acesta e de obicei înscrisul ce-şi dau între ei tâlharii din Berlin.

— Şi acum să mă lăsaţi singur aici pentru câteva minute, reluă bătrânul Tom. Vreau să scriu un bilet domnului în chestiune anunţându-i sosirea ta, Magistre, şi să-l rog să-mi dea imediat ordinele sale.

Cei doi criminali ieşiră din contuarul privat şi intrară în „Paradis”.

Dânşii fură primiţi cu urale nesfârşite.

Strigăte entuziaste răsunară în acea speluncă de rău făcători.

— Magistru s-a întors! strigară toţi şi exclamaţia asta se întinse ca

fulgerul la toate mesele.

Curând Magistru fu punctul central al întregii societăţi.

El era considerat ca regele tâlharilor lin Berlin, prin şiretenie, curaj şi putere.

De aceea întoarcerea lui deştepta ardoare şi bucurie în tovarăşii săi de crimă.

După ce se potoli gălăgia primirii, atât el cât şi Franţuzul trebuiră să povestească peripeţiile evadării şi călătoriei.

Magistru, deşi se bucura deja de oarecare reputaţie, fu acum privit ca un erou.

Întoarcerea lui fu sărbătorită ca aceea a unui viteaz oştean de pe câmpul e luptă.

Mai cu seamă femeile care se aflau în acea societate decăzută, adesea creaturi încă foarte tinere şi frumoase, dar care purtau adânc săpat pe frunte pecetea viciului, mai cu seamă dânsele priveau la Magistru cu un entuziasm de nedescris.

Aceste tovarăşe ale criminalilor nu iubeau pe omul frumos sau norocos, ci numai pe acela a cărui răceală şi curaj sălbatic le punea în uimire.

Deodată, grupul care înconjura pe Magistru fu străbătut de o fiinţă care nu era bestie, dar căreia nici om aproape nu i se putea zice că este.

Mai înainte trebuie să fi fost un bărbat voinic, înalt, cu faţa frumoasă, cu păr blond.

Acum mergea ca un patruped pe picioare şi pe mâini iar din când în când se ridica ca un urs stând cu braţele întinse şi cu spatele încovoiat.

Părul lui încâlcit, lung până aproape de brâu, părea o coamă.

Pe barba lui lungă, blondă, pestriţată de fire albe, avea resturi de mâncare şi necurăţenii din nas şi gură.

În ochii şi trăsăturile lui se citea stupiditatea, sminteala şi lipsa de orice gândire.

Îmbrăcămintea lui se compunea din nişte zdrenţe murdare.

Străbătând grupul se repezi asupra lui Magistru ca un câine turbat.

Chiorul, cum îl zări, se îngălbeni de moarte şi începu să tremure din tot trupul.

El care nu ştia ce este frica, care întâmpina orice primejdie cu un dispreţ de gheaţă şi era în stare să doarmă o noapte pe cadavrul victimei lui, de data asta se cutremură îngrozitor numai cât se uită o dată la figura nebunului.

— Blondul Ferdinand! bâlbâi dânsul cu un ton astfel ca şi cum ar fi cerut ajutor. Trăieşte!… E în viaţă!… Nu, nu-i cu putinţă, nu e adevărat…

Scrâşnind ca o fiară, nebunul sări asupra chiorului şi, mai înainte ca vrunul din cei prezenţi să poată să-l oprească, îl apucă cu dinţii de obraz.

Magistru ţipă o dată tare şi începu să se zbuciume ca să scape din mâinile smintitului.

Însă cu cât voia să se elibereze, cu atât nevoia îi era mai mare, căci dinţii nebunului i se înfipseseră adânc în carne.

Toţi criminalii rămaseră ca împietriţi de spaimă şi uimire.

— Scăpaţi-mă de bestia asta! striga chiorul disperat.

Câţiva inşi se hotărâră, în sfârşit, să-i dea ajutor şi apucară pe blondul Ferdinand de picioare şi de mâini ca să-l dea la o parte.

Însă atunci furia nebunului trecu peste toate marginile.

Cu o putere supraomenească aruncă pe toţi jos şi mugind ca un tigru însetat de sânge, îngrămădi pe Magistru la un colţ căutând să-l înăbuşe, ţinându-i obrazul sângerând mereu încleştat între fălci.

Gălăgia atrase pe Tom din cabinetul său particular.

Cârciumarul, intrând pe uşă, înţelese situaţia.

Apucă un bici şi începu să croiască pe nebun.

Îi dădu în cap, pe spate, pe picioare. Toate degeaba.

Nebunul nu voia să-şi lase prada.

— Mă duc să iau puşca să-i trag un glonte în cap! strigă Tom obosit de atâta bătaie zadarnică.

— Nu, nu, exclamă atunci un glas femeiesc. N-ai grijă că n-o să-l omoare pe Magistru, deşi ar fi cu drept să-l sfâşie în bucăţi.

Era Vanda, aceea care pronunţase aceste vorbe.

O strigare a ei fu de ajuns ca nebunul să se liniştească.

Dânsul alergă lângă ea în patru labe şi-şi lipi capul de rochia ei, întocmai ca un câine credincios.

Chiorul căzu sleit de puteri pe un scaun şi se silea să oprească

sângele din obraz.

Vanda veni înainte-i şi privindu-l cu o nespusă ură, îi strigă:

— Aşa e că ţi-a fost frică, mişel şi mizerabil trădător? Aşa e că ai tremurat înaintea victimei tale? Ascultaţi voi toţi de-aici să ştiţi ce-a fost… Chiorul acesta s-a dus în afaceri cu blondul Ferdinand şi după ce l-a tras pe sfoară răpindu-i partea din furt, apoi l-a trădat lăsându-l pe mâna albaştrilor.

Magistru sări de pe scaun ca muşcat de o viperă.

Se repezi cu pumnii strânşi la tânăra femeie ca să-şi răzbune de injurie.

Însă liniştea ei îl dezarmă.

— Hai, loveşte! strigă dânsa. Crezi că ai să mă amuţeşti? Dacă nebunul nu poate să mai vorbească, am să te acuz eu cât voi trăi.

Chiorul ridică pumnul, însă un braţ viguros îl opri pe dindărăt.

Era cârciumarul Tom care-i zise:

— Ştii, avem acum altă treabă. O să ai pe urmă vreme de bătaie.

Îl trase la o parte şi continuă în şoaptă:

— Omul nostru e aici în cabinet. L-a adus întâmplarea, mai înainte de a-l chema eu. Hai de vorbeşte cu el. Să nu te uiţi că e îmbrăcat ca muncitorii. Aşa vine la noi totdeauna. E un om foarte bogat şi puternic.

Ieşiră din „Paradis”, intrară în contuarul privat şi de acolo, Tom împinse pe Chior, pe uşa invizibilă, în cabinet.

Magistru, intrând în odaie, văzu ridicându-se de la masa de scris un om îmbrăcat ca lucrătorii, care-i veni întru întâmpinare.

Cum îşi aruncă privirea pe figura lui, făcu un pas îndărăt şi rămase înlemnit, cu ochii zgâiţi.

Recunoscuse pe străinul care i se arătase deja de multe ori în momentele însemnate ale vieţii sale.

Acest necunoscut i se prezentase ca un mentor şi ca un răzbunător în casa mamei Karkoş şi mai pe urmă la spargerea de la palatul contelui Fernau.

Acesta era singurul om de care Magistru se temea, înaintea căruia era cuprins de o groază tainică.

Şi tocmai acest om îl scosese din temniţă şi era gata să-l ia în serviciul lui.

Ce secret era la mijloc?

Întrebarea asta şi-o făcea Magistru fără să-şi poată da răspuns.

— Iată-te dar iarăşi liber, zise străinul care nu era altcineva decât contele Marco.

— Da, domnule, liber ca vulturul, scrâşni criminalul.

— Vrei să intri în serviciul meu în schimbul unei plăţi bune?

— Serviciul nu mi-a plăcut niciodată, răspunse chiorul. Am fost totdeauna liber şi am lucrat pe socoteala mea. Cu toate astea, eu cred, domnule, că este mare potrivire între caracterele noastre şi în afară de asta n-am uitat că-ţi sunt dator pentru unele bunătăţi…

— Ai să fii mulţumit de mine şi sper că o să mă mulţumeşti şi tu… replică contele Marco. Hai, dă mâna şi să fie învoiala făcută.

Şi întinse mâna.

Magistru îşi puse mâna într-a lui Marco.

— Învoiala e făcută, exclamă criminalul.

— Aşa e bine, zise contele, unirea face puterea.

Apoi făcu semn fugarului să-l urmeze.

Plecară amândoi de la „Iepurii albi”.

Doi duşmani ai omenirii se întovărăşiseră.

LXX – Scufundarea „Cimbriei”

Vasul „Cimbria” dăduse de o mare nenorocire în dreptul Borkumului.

Căpitanul Hansen înţelese situaţia îngrozitoare numai cât se uită o dată împrejur.

Mândrul, frumosul său bastiment care conţinea aproape 600 de oameni, stătea pe o coastă, iar valurile năvăleau mereu pe punte.

Scoica vaporului se scufunda cu o repeziciune înspăimântătoare.

Nenorocirea se produsese din cauza negurii care căzuse după miezul nopţii şi ea e azi consemnată între marile sinistre maritime ale anilor din urmă.

„Cimbria” fusese izbită în coastă de un alt vapor şi anume de bastimentul englez „Sultan”, care cu toată întunecimea şi cu toată negura mâna din toată forţa aburului, lucra imprudent şi nepermis.

— Vasul meu e pierdut! striga căpitanul frângându-şi mâinile cu

durere, vaporul mi se scufundă, vai mie, nenorocitul!

Însă momentan îşi aminti că are o răspundere mult mai grea decât aceea a bastimentului.

Avea pe bord atâtea sute de oameni. Trebuia să se gândească la salvarea vieţii lor.

Pasagerii, apucaţi de catastrofă în somn se repeziseră pe punte, unii dezbrăcaţi, alţii îmbrăcaţi pe jumătate.

Ţipetele, strigătele lor de ajutor şi îmbulzeala sunt lucruri de neînchipuit.

Ar fi trebuit să le vadă cineva pentru a-şi forma o idee exactă.

Bărbaţi femei şi copii, toţi se îngrămădeau în jurul căpitanului.

De la dânsul aşteptau sfat, ajutor, scăpare.

— Nu vă descurajaţi, oameni buni, strigă Hansen din toată puterea plămânilor şi glasul lui fu auzit cu toată gălăgia disperaţilor şi a talazurilor. Un vapor ne-a izbit vasul în coastă. Însă acela care ne-a pricinuit nenorocirea, trebuie să ne şi scape.

Vorbele astea mai dădură nenorociţilor puţină inimă.

Totuşi ţipetele nu se curmară.

Femeile şi copiii îşi smulgeau părul; bărbaţii încremeniseră cu braţele încrucişate, galbeni de spaimă.

Deodată se auzi ca o detunătură glasul şefului de cârmaci.

— Vezi, căpitane, zicea dânsul, mizerabilii englezi care ne-au pricinuit nenorocirea nu vor să ne dea ajutor. Vaporul trece, se duce înainte.

— O infamii şi laşii! răcni căpitanul. Daţi cu tunurile, aprindeţi rachete. Trebuie să ne audă, trebuie să ne scape.

Porunca asta de abia fu auzită.

Se dădură mai multe lovituri de tun, rachetele se ridicară luminoase şi pocniră în aer.

De prisos.

Vasul englez se depărta mereu.

Când pasagerii „Cimbriei” se convinseră despre asta, atunci un ţipăt îngrozitor de furie şi disperare se ridică spre cer ca un blestem.

Deznădăjduirea se transformă în nişte scene pe care condeiul nu le poate descrie.

Copiii şi femeile păreau izbiţi deodată de nebunie.

Alergau de colo până colo, izbindu-se, ciocnindu-se cap în cap, smulgându-şi părul, ţipând şi văietându-se într-un chip sfâşietor.

Büller fugise cu Melania lângă căpitan.

Tânăra femeie n-avusese vreme să-şi ia pe dânsa decât o fustă subţire.

Partea de sus a frumosului ei corp era aproape goală. Dânsa tremura de frig şi de spaimă şi stătea lipită de pieptul iubitului ei.

— Eu nu mă tem de moarte, şoptea dânsa către Büller, fiindcă o să murim împreună, adoratul meu, iar măreţul ocean o să ne servească de groapă. În el o să ne afundăm braţe în braţe şi sufletele ne vor ieşi într-un suspin de dragoste.

Büller nu zicea şi nu credea tot aşa.

Dânsul tremura al dracului de frica morţii.

— Încă nu suntem pierduţi!… zise dânsul. E cu neputinţă ca vaporul care a vătămat pe al nostru să ne părăsească în această stare.

— Să nu ne lăsăm deloc în nădejdea ticăloşilor de englezi, îi strigă căpitanul de alături. Nu ne rămâne decât să coborâm bărcile. În ele ne e speranţa şi salvarea.

Apoi îndată se întoarse către matrozi şi strigă cu un glas de leu care se ridică deasupra enormei gălăgii:

— Bărcile jos, băieţi! Mai întâi coborâţi în ele pe femei şi copii! Pe urmă pe bărbaţi! La urmă rămânem noi, camarazii!

În momentul acesta, căpitanul „Cimbriei” observă ca spaimă că şi oamenii echipajului erau cuprinşi de descurajarea pasagerilor.

Câţiva mateloţi bătrâni care învinseseră dimpreună cu Hansen atâtea primejdii, în loc să s-apuce de executat ordinul, se apropiară de căpitan şi unul dintre ei zise în numele tuturor:

— Degeaba sunt toate, căpitane. Totul e pierdut. Bărcile sunt în partea de la cârmă care deja e afundată pe jumătate. Nu mai putem dezlega frânghiile.

— Nu puteţi dezlega frânghiile?! urlă căpitanul. Nu ştiţi că vorba de „neputinţă” nu e permisă pe vasul meu? Hai, plecaţi la lucru şi să ştiţi că acela care se va împotrivi poruncii mele îl voi culca jos cu un glonte din acest revolver.

Zicând vorbele astea, energicul căpitan scoase un revolver mare din buzunar şi îl învârti de două ori pe deasupra capului într-un chip

ameninţător.

Matrozii văzură că nu era glumă la mijloc.

Se duseră să dezlege bărcile şi să le dea pe apă.

În primejdia asta înfricoşătoare, căpitanul Hansen fu într-adevăr un erou.

El străbătea în fugă rândurile disperaţilor, găsind pentru fiecare câte o vorbă de mângâiere şi încurajare, iar la nevoie întrebuinţând o asprime nemaipomenită ca să ţină ordinea şi buna rânduială.

— Aruncaţi scaunele şi mesele peste bord, comandă dânsul, ca să avem lemne plutitoare în apă. Curaj!... Prevedere!... Răceală!... Bărcile au să plutească îndată. Toţi suntem scăpaţi de vom lucra cu linişte.

Însă încurajările astea nu găseau niciun răsunet în inimile pasagerilor. Cu cât vasul se scufunda – şi se scufunda cu o repeziciune foarte mare pentru un vas aşa enorm – cu atât disperarea ajungea la paroxism.

Unele femei urlau, tăvălindu-se pe punte, sfâşiindu-şi hainele şi blestemând ceasul în care se îmbarcaseră.

Altele îngenuncheaseră şi murmurau rugăciuni privind spre cerul negru. Unii bărbaţi plângeau pronunţând nume ce le erau scumpe pe lumea asta.

Prietenii se ţineau înlănţuiţi, luându-şi ultimul adio.

Fără de veste o pereche de tineri dispărură.

Erau doi logodiţi.

Se ţinuseră îmbrăţişaţi lângă cârmă şi ca să-şi curme odată chinul ce le pricinuia frica de moarte, se aruncaseră singuri în valuri, mereu îmbrăţişaţi.

Acestea însă fură scenele cele mai puţin înspăimântătoare ce se petrecură pe vapor.

Când bărcile fură puse pe apă, se produseră fapte cărora nu li se poate da un nume.

Bestia omenească se deşteptă în toată urâciunea ei.

Frica de moarte nimici dintr-odată toate fructele civilizaţiei şi toate învăţămintele religiei.

Sfărâmă toate legăturile care, cu jumătate de ceas înainte, păreau indisolubile în veci.

Copiii îşi părăsiră părinţii, lăsându-i slabi şi fără ajutor.

Ei se gândeau numai a se lupta spre a-şi face loc în bărci pentru ei înşişi. Mamele fură surde la rugăminţile şi plânsul copiilor.

Dânsele se desfăceau cu grabă de aceşti nevinovaţi pentru ca prin prezenţa lor să nu li se refuze primirea în barcă.

Soţii se îmbrânceau între dânşii spre a apuca unul înaintea celuilalt locul de mântuire.

Şi poate oamenii aceştia, cu 20 de minute înainte, îşi juraseră iubire pe veci şi se asiguraseră că nu pot să trăiască unul fără celălalt.

Aşa a fost şi va fi totdeauna în viaţă.

Când vine nenorocirea, atunci vede omul de câtă falsitate şi nesiguranţă era înconjurat.

O! ea, nenorocirea, este cel mai crud măsurător al iubirii şi al devotamentului.

Din minut în minut creştea deznădăjduirea pe vasul ce se scufunda.

Un nenorocit care fusese deja de trei ori respins de la barca de scăpare, îşi tăie gâtul cu un brici şi căzu jos fără suflare.

Peste cadavrul lui călcară ceilalţi pasageri în graba turbată de-a ajunge mai curând la bărci.

Printre aceştia se afla Büller şi Melania.

Căpitanul le şoptise:

— Coborâţi-vă în acea barcă de colo. Mai e loc pentru două persoane. Pe urmă dânsa va fi plină.

Îi împinse pe amândoi înainte, făcându-le loc cu forţa.

— Dar dumneata, căpitane? întrebă Melania când se afla lângă odgonul de care nenorociţii se atârnau ca să se lase în bărci. Dumneata nu vii cu noi?

Căpitanul clătină capul cu durere.

— Eu stau la postul meu, zise dânsul, mă voi îneca cu „Cimbria”. E rău soldat acela care se întoarce de la luptă fără steag.

Melania avea o replică pe buze, însă în acelaşi moment fu deodată smulsă de la braţul lui Büller şi izbită la o parte.

Un individ se aruncase furios asupra lui Büller pe care îl apucase de gât şi ceafă; atacat aşa fără de veste, nu putuse să opună rezistenţă.

Atât atacatul, cât şi agresorul căzură de pe bord drept în barcă, strâns înlănţuiţi, – peste capul unei femei care începu să ţipe groaznic.

Acest agresor era Robin, nebunul.

În momentul catastrofei, un marinar îi tăiase legăturile şi dânsul, văzându-se liber, se grăbi să iasă pe punte, urlând, râzând, jucând, mărind confuzia.

Deodată privirea-i căzu asupra lui Büller şi Melaniei.

În mintea lui bolnavă îşi închipui numaidecât că acea femeie frumoasă este lady Nelson de a cărei iubire înnebunise şi a cărei amintire îi popula încă imaginaţia cu tablouri nesănătoase.

Acum o vedea la braţul altuia.

Se repezi la Büller, îl apucă de gât şi s-ar fi rostogolit cu el în mare dacă barca n-ar fi fost dedesubt. Îndată ce fură în barcă, se auziră mai multe strigăte:

— Barca e plină! Nimeni nu mai poate veni… Vâsliţi la larg, căci altfel ne răsturnăm.

Numaidecât vâslele se puseră în mişcare.

Barca începu să se depărteze, luptând contra valurilor şi a vântului care se iscase.

Büller privi în juru-i. Melania nu era lângă el.

Negustorul se zbuciumă şi se eliberă din strânsoarea nebunului.

Se ridică în picioare.

Apoi întinzând braţele spre „Cimbria” începu să ţipe:

— Melania! Melania!… Nu pot fără tine!

— Du-te cu bine, iubite! răsună un glas de pe vasul ruinat.

Şi în acea clipă văzură pe Melania sărind în mare şi dispărând într-o clipă în valuri.

— E moartă! strigă Büller disperat şi smulgându-şi părul. Melania moartă! Lăsaţi-mă! Vreau să mor cu dânsa care a murit din pricina mea… Eu am ucis-o… eu am silit-o la această călătorie pe ocean… Lăsaţi-mă… trebuie să-mi ispăşesc greşeala…

Voi să sară din barcă, dar o mână puternică îl reţinu.

Amantul Melaniei se întoarse.

Un om bătrân dar robust, stătea înaintea lui.

Acesta îi zise:

— Ţine-ţi firea. Mulţi au fost înghiţiţi de valuri, nu te mai da şi dumneata pradă lor. Sinuciderea este păcat de moarte.

Negustorul scoase un lung suspin în care se cuprindea toată

disperarea lui că nu putea să ajute în niciun chip amantei sale.

Bătrânul adăugă:

— Şi-apoi nu trebuie să-ţi pierzi nădejdea. Dumnezeu e puternic. Orice lucru e cu putinţă pentru dânsul.

— A murit! a murit!… suspină Büller care îşi ţinuse ochii mereu aţintiţi pe locul unde se scufundase Melania.

Zdrobit, căzu în barcă şi începu să plângă cu hohot.

Bărcile înaintau încet, fiindcă vântul şi valurile duşmane le împingeau îndărăt, aproape tot atâta cât vâslele le împingeau înainte.

Cu toate astea era neapărată nevoie ca ele să se depărteze cât mai curând de locul catastrofei.

După un sfert de ceas, când scoica enormă a „Cimbriei” avea să se afunde de tot, era să se producă o vâltoare foarte primejdioasă, care ar fi înghiţit bărcile care ar fi avut nenorocirea de a nu se putea depărta.

Pe lângă asta mai era şi o altă împrejurare care îngreuia foarte mult mersul bărcilor.

De jur-împrejurul lor înotau peste o sută de oameni care se luptau pentru viaţă.

Aceşti nenorociţi voiau să trăiască încă câteva minute.

Unii dintre ei ţineau în braţe câte un obiect plutitor, o masă, un scaun sau o bucată oarecare de lemn, care să-i ajute la înotat.

Alţii se repezeau la bărci şi încercau să se sprijine de ele un moment ca să se odihnească.

Doi dintre aceştia erau cât pe aici să răstoarne o barcă.

Se ţineau aşa tare de marginile ei, încât a trebuit să li se dea peste mâini fără milă, cu vâsla, pentru ca să se evite o nouă catastrofă.

Barca în care se afla Büller fu şi ea ameninţată de această primejdie.

Mereu era ajunsă de înotători şi ţinută în loc sau aplecată într-atât că apa era să năvălească înăuntru.

Matrozii vâslaşi se arătau de o cruzime fără seamăn.

Ori de câte ori un înotător se apropia implorând ajutor şi ridicând braţele ca să se apuce de barcă, numaidecât se ridicau vâslele şi-i amorţeau de tot mâinile pe jumătate înţepenite deja.

Cei care, cu toate loviturile vâslelor, nu se lăsau de barcă primeau

în cap câte o lovitură care-l ameţea.

Şi atunci valurile se închideau îndată deasupra cadavrelor lor.

Nu e nimic de zis în privinţa acestor omoruri.

A fost totdeauna, este şi va fi obiceiul ca la astfel de catastrofe să se sacrifice 40 de vieţi pentru a se scăpa 10. Orice sentiment de milă ar fi primejdios în astfel de momente de grozăvie.

Altfel, nu s-ar scăpa nici un singur om.

Toţi ar pieri.

Cei care au avut norocul de a căpăta un loc în barca de salvare, trebuie să se gândească numai la el înşişi.

Prin silinţe neauzite, barca în care se afla Büller, fusese mânată o distanţă bună de „Cimbria”.

Deodată ieşi din mare, printre valurile întunecate, capul graţios al unei femei, care începu să strige cu o voce slăbită de oboseală:

— Fie-vă milă!… Luaţi-mă în barcă!

Era Melania.

Ca o înotătoare îndemânatică ce era, urmase până la acel punct barca în care ştia că se afla amantul ei.

Acolo însă puterile i se sleiseră.

Un minut încă şi membrele i s-ar fi înţepenit de frig şi de oboseală.

Era moartea!

Büller îi auzi glasul.

Se zgudui.

Părea electrizat.

Se plecă pe marginea bărcii şi întinse mâinile spre adorata lui.

— Femeia mea! strigă dânsul, dulcea mea nevastă… Eşti scăpată… Apucă-mi mâinile ca să te urc în luntre.

Ceilalţi pasageri observară intenţia lui Büller.

Mai mulţi dintre ei începură să murmure tare.

— Suntem pierduţi, exclamă un marinar bătrân, bărbos. O singură persoană de se mai urcă, ne ducem la fund. Vom pieri cu toţii.

Atunci strigăte neomeneşti detunară:

— Nu, nu, las-o să se înece, dă-i în cap. Să se ducă şi ea unde s-au dus atâţia. Respinge-o de lângă barcă. Ne târăşte în prăpastie.

Büller îşi împreună mâinile şi privi rugător de jur-împrejur.

Dânsul părea nebun de disperare.

— Vă conjur pe Dumnezeul puternic, exclamă el. Fie-vă milă! E nevasta mea! Cum s-o las să se scufunde aici, lângă mine, în faţa mea? Fiţi miloşi! Providenţa ne va scăpa pe toţi.

Un moment domni în barcă tăcere.

Nimeni nu voia să pronunţe cel dintâi sentinţa de moarte.

Şi-apoi fiecăruia îl era ruşine să se arate atât de egoist.

În sfârşit, o voce tunătoare se auzi şi puse capăt nehotărârii tuturor:

— Dreptate egală pentru toţi!

Aceste cuvinte fură pronunţate de matroz.

El avea oarecum comanda supremă a bărcii.

Tot ce zicea dânsul, trebuia să fie sfânt pentru mântuirea tuturor; toţi trebuiau să se supună lui.

— N-am împins la pieire pe o sută alţii? continuă el. De ce să facem acum o excepţie care să ne prăpădească şi pe noi?

Büller era îngheţat de teroare.

Limba îi stătea lipită de cerul gurii şi refuza să se mişte, să pronunţe un cuvânt.

Matrozul, adresându-se unui alt marinar, reluă:

— Adu vâsla încoace.

Zece mâini se ridicară şi întinseră cu grăbire frenetică matrozului lopata grea de stejar.

El o apucă.

Apoi, privind spre cerul întunecat, cu un glas de nespusă mâhnire, exclamă:

— Dumnezeu îmi este martor cât de greu îmi vine să-mi fac datoria în această grea împrejurare. Însă trebuie să ne gândim numai la noi înşine. Trebuie să ne închidem inima la orice simţire de milă.

Ridică vâsla încet.

Melania se uită în sus la ea, cuprinsă de o îngrozitoare frică a morţii.

Să moară tocmai când se credea aproape de scăpare, era pentru ea un gând imposibil.

Dânsa se revolta.

De ce soarta o osândea să-şi sfârşească zilele ei în faţa atâtor oameni care în loc să-i întindă o mână de ajutor o împingeau în prăbuşire?

Era ceva drăcesc!

Însă când vâsla era să cadă, Büller îşi întinse braţele şi o opri în aer.

— Vrei să comiţi un omor!… strigă dânsul. Nu e altceva decât un omor ceea ce vrei să faci. Gândeşte-te că Dumnezeu a dat nenorocitei puterea de-a înota până aici şi acum, când n-avem decât să întindem mâna că s-o scăpăm, vrei s-o împingi din nou în valuri, în contra voinţei sfinte a Providenţei?

— Vrei să ne prăpădim toţi pentru dânsa? răspunse bătrânul marinar. Uite-te îndărăt la „Cimbria”, vezi, acolo cum se îneacă oameni deştepţi şi capabili care de-ar fi voit ar fi putut să scape ei înaintea tuturor celorlalţi, dar au preferat să salveze întâi vieţile încredinţate lor. Datoria mea e acum să apăr şi să scap pe toţi aceştia care sunteţi în barcă. Mi-aţi fost încredinţaţi de căpitan şi trebuie să vă duc la port. Cu alţii nu am treabă. Să piară oricine. Hai, dă-te în lături ca să curm cu un moment mai curând chinul nevestei dumitale.

Începu să-nvârtă vâsla ca să-i dea putere de lovire.

Instinctiv, Melania îşi acoperi capul cu o mână în vreme ce cu cealaltă se ţinea de barcă.

Büller, cuprins de disperare, îşi făcu vânt să sară în mare ca să împărtăşească soarta cu Melania îndată ce drugul avea să zdrobească iubitul ei cap.

Însă în clipa din urmă, ajutorul veni dintr-o parte din care era aşteptat mai puţin.

Deja de la începutul scenei, care ţinuse mai puţin timp decât ne-a trebuit s-o povestim, Robin stătea cu ochii zgâiţi asupra tinerei femei care cu ultimele şi murindele ei puteri se ţinea de barca mântuirii.

Cu o furie crescândă dânsul privise la pregătirile ce se făceau pentru pieirea ei.

Când matrozul se pregătea să dea lovitura de graţie, dânsul sări în sus şi apucând vâsla se lăsă pe dânsa din toată greutatea corpului.

Matrozul pierdu echilibrul şi căzu jos în barcă, care se clătină aşa de tare că era să se răstoarne.

— Nu, tu ai să trăieşti! strigă nebunul închipuindu-şi mereu că Melania este iubita lui. N-au să te omoare tocmai pe tine, frumoasă şi Dumnezeiască femeie! Ce mai întârzii de nu vii în braţele mele? Vreau să te posed, să te strâng la pieptul meu. Poseidon, zeul mării, vrea să

te răpească, eu nu te las. Mă voi lupta cu dânsul.

Zicând aceste vorbe se aruncă în valuri mai înainte ca cineva să-l fi putut opri.

De altfel dânsul inspira groază tuturor din barcă şi nimeni nu ar fi îndrăznit să se atingă de dânsul.

— Ajutaţi-mă ori mă duc la fund! strigă din nou Melania ale cărei braţe erau de tot amorţite.

Robin mai scoase o dată capul din valuri şi se părea că se sileşte să cuprindă pe Melania în braţe.

Însă un val nou şi puternic ce venea tocmai atunci îl luă şi-l duse departe ca să nu-l mai întoarcă îndărăt.

Niciun pasager nu simţi vreo părere de rău pentru pierderea nebunului. Fiecare se gândea la soarta sa destul de nenorocită.

Deosebit de asta, Robin prin mişcările lui dezordonate, pusese de câteva ori barca în primejdie.

Se părea că toţi sunt mulţumiţi că se dusese dracului.

Văzând un loc gol în barcă, Büller începu să ţipe de bucurie.

— Hai, Melania, zise dânsul, acum eşti definitiv scăpată. Haide, vino, iubita mea.

Se plecă şi trase pe Melania în barcă. Nici matrozul, nici pasagerii nu ziceau nimic.

Poate dânşii ar fi voit să nu se mai urce nimeni în locul lui Robin pentru că atunci barca ar fi fost mânată mai cu înlesnire.

Dar iarăşi nu se puteau împotrivi la scăparea unei fiinţe când era un loc liber în barcă.

Melania, cum îşi simţi picioarele pe ceva tare, căzu jos leşinată cu capul în braţele lui Büller.

— O să moară! exclamă acesta smulgându-şi părul. Ajutorul a venit prea târziu.

— N-avea grijă, că n-o să moară, zise bunul bătrân de alături. Leşinul îi vine numai de la o zguduire a nervilor provocată de spaima pe care o avem cu toţi de un ceas încoace… Ah! de-ar da Dumnezeu şi dăm de un vapor care să ne ia!…

În momentul acesta mai mulţi pasageri scoaseră o exclamaţie.

Atenţia tuturor fu atrasă de un spectacol înfiorător.

Vasul „Cimbria” nu se scufundase încă de tot.

Pe el izbucni foc.

O lumină roşie se ridică cu o iuţeală mare spre cer, iluminând sinistru valurile turbate.

La gâtul unui pasager din barcă atârna un binoclu.

El fu trecut din mână în mână.

Astfel, Büller, ca toţi tovarăşii săi de nenorocire, observă cea mai înspăimântătoare scenă ce poate să-şi închipuie mintea omenească.

Pe catarge şi pe frânghiile legate de dânsele, se mişcau vreo treizeci de oameni.

Între aceşti nenorociţi era căpitanul şi doctorul vaporului.

Puntea nu era încă toată sub apă, dar valuri puternice o măturau din când în când în întregime.

Nemaiputând sta pe punte, căpitanul şi oamenii ce-i mai rămăseseră se urcaseră pe catarge.

Dar în momentul acesta flăcările izbucniseră şi-i frigeau de jos.

Era un spectacol infernal.

Nenorociţii săreau de pe o frânghie pe alta.

În această luptă disperată contra elementelor, dânşii săvârşeau sărituri colosale care ar fi fost imposibile – într-o stare, normală – chiar pentru un artist de circ.

Dar în lupta pentru viaţă nu se măsoară nici distanţa, nici puterea. Toate sunt cu putinţă.

Omul care doreşte să trăiască nu renunţă nădejdii de a scăpa decât când cea din urmă lovitură îi curmă firul vieţii.

Naufragiaţii se uitau împrejur.

Aşteptau parcă vreun ajutor, vreo minune a lui Dumnezeu.

Însă văzând că nimic nou nu se produce în jurul lor, că sunt părăsiţi de oameni şi de cer, se hotărâră să se încredinţeze sorţii.

Dânşii începură să sară pe rând în valuri.

Curând catargele rămaseră goale. Nu trecu mult apoi şi vasul se afundă complet.

Focul se stinse.

Întuneric nepătruns domni din nou asupra mării, tulburată de vântul dezlănţuit.

. . . . . .

Barca în care Melania stătea leşinată pe braţele lui Büller înainta mereu sub sforţarea vâslaşilor.

Bărbaţii se schimbau la lopeţi şi trăgeau din răsputeri.

Toţi naufragiaţii n-aveau decât nu gând, un dor:

— De s-ar face ziuă mai curând!

Noaptea aceea părea o veşnicie.

Niciun pasager nu avea busolă. Merindele erau foarte puţine.

Suprema speranţă era să treacă un vas prin apropiere.

Se făcu ziuă în sfârşit. Cerul era mereu acoperit.

De jur-împrejur nimic nu se vedea decât apă şi nori.

Domnea o tristeţe mare.

Păsări marine zburau pe aproape de naufragiaţi.

Ele se opreau parcă un moment în loc şi priveau la nenorociţii îngrămădiţi pe acele scânduri slabe în mijlocul munţilor de apă.

Nimic nu veni să schimbe starea naufragiaţilor.

Peste tot nu se vedea decât apa tulburată şi cerul întunecat.

Se făcu din nou noapte şi din nou ziuă.

Aceste fiinţe rătăcite pe imensa mare nu ştiau unde se află.

Nu mai vâsleau neştiind încotro s-apuce.

Şi-apoi puterile lor erau prăpădite.

La orizont nu se arăta nicio corabie, niciun vapor.

A treia zi merindele erau cu desăvârşire terminate.

Însă foamea nu chinuia atâta pe nenorociţi ca setea.

De două zile deja apa dulce se isprăvise.

Femeile slăbiseră într-atâta că stăteau cuprinse de friguri, într-o somnolenţă din care se deşteptau din când în când ca să strige:

— Apă! Apă! Pentru Dumnezeu, o picătură de apă!…

Mai mare îngrijorare însă inspira starea Melaniei.

Trupul ei drăgălaş era neîncetat zguduit de fiorii frigurilor, pe faţa ei se pusese gălbeneala morţii.

Din ceas în ceas figura bătrânului care se recomandase lui Büller ca doctor se întuneca de tristeţe.

Dânsul îngrijea pe Melania cu o solicitudine părintească care consola pe Büller în nenorocirea lui.

Uitându-se către negustor, bătrânul zise cu o voce care arăta mâhnire:

— Frigurile s-au schimbat în tifos…

Aceste cuvinte făcură o adâncă impresie.

Bunul bătrân adăugă iute:

— Însă constituţia ei puternică l-ar birui lesne dacă am putea să i dăm mai curând un pat cald, oarecare medicamente şi băutură întăritoare precum vin vechi şi bulion. Iar de-o fi să mai rătăcim mult pe mare, atunci…

— Atunci?… îl întrerupse Büller speriat. Ce va fi de sărmana mea Melania care a suferit deja atâta?

— Atunci e rău de dânsa, domnule, foarte rău.

Amantul Melaniei îşi puse capul în piept şi îşi îndreptă privirea în fundul bărcii.

Părea imaginea disperării.

În acelaşi timp cu vorbele doctorului ajunseră la urechea lui şi câteva crâmpeie de fraze de pe buzele uscate ale Melaniei:

— Crucea de aur! zicea dânsa în fantezia pricinuită de fierbinţeala bolii.

— Crucea mamei sale, exclamă negustorul cu un glas atât de slab, încât abia fu auzit de doctor.

Bolnava continuă:

— Nenorocire peste nenorocire!… O, mamă, scapă pe copila ta!.. Mamă!… Mamă!…

Şi mai încet, tot mai încet, chema:

— Mamă!… Mamă!…

Vocea i se stinse în gâtlej.

Leşinase.

Cuvântul de mamă fusese pronunţat de tânăra femeie cu atâta jale, încât ceilalţi pasageri, uitându-şi propriile lor suferinţe, se simţeau cuprinşi de înduioşare.

Dar nu puteau nimic.

Erau siliţi să asiste la această tristă scenă fără să poată face ceva pentru a ajuta pe bolnavă.

Trecuseră deja trei zile de la catastrofă.

După o noapte rece, soarele se zări la răsărit ridicându-se din mare ca un glob de jăratec şi aruncând asupra valurilor o lumină roşie închisă.

Tabloul era ciudat de splendid, era impunător.

Însă bieţii naufragiaţi, cu sufletele obosite cum erau, nici nu se gândeau să-l contemple, să-l admire.

Abia-l onorau de o privire fugitivă, dar niciunul nu scoase o exclamaţie de admiraţie.

Soarele îşi arătă faţa numai vreo jumătate de ceas.

Pe urmă se ascunse din nou după nori, după negură.

Câţiva pasageri fură cuprinşi de aşa deznădăjduire, încât voiră să se arunce în mare.

Voiau să pună odată capăt acelor chinuri neauzite, mai presus de puterile omeneşti.

Matrozul însă îi încuraja:

— Să nu pierdeţi curajul, zicea el, e cu neputinţă să nu dăm de vreo corabie în aceste ape atât de mult umblate de vapoare norvegiene, engleze, germane şi ruseşti. Curaj… Ceva îmi spune că suntem la sfârşitul suferinţelor noastre.

Văzând atâta energie în acel marinar bătrân, naufragiaţii îşi recăpătară puţină speranţă.

Pe la amiază negura se împrăştie deodată.

Soarele se arătă în toată strălucirea lui impunătoare.

Razele şi căldura băgară putere în corpul nefericiţilor.

Inimile lor se simţiră mai uşurate. Dorul de viaţă renăscu în ei.

Barca însă se legăna mereu încoace şi încolo.

Vântul nu încetase, un vânt cald, aducător de mirosuri dinspre miazăzi.

Noaptea, fiindcă fusese fără stele, matrozul n-avea nicio călăuză, deci barca luneca pe valuri, tot fără ţintă.

Curând o exclamaţie puternică ieşi din gâtlejurile secate ale naufragiaţilor, urcându-se spre cer ca o rugăciune de mulţumire.

La o mică depărtare de barcă trecea un vapor măreţ pe al cărui catarg fâlfăia bandiera înstelată a Statelor Unite din America de Nord.

Era bastimentul „Diamant”.

Căpitanul zări pe naufragiaţi şi numaidecât dădu poruncă să fie aduşi pe bord.

Aici nenorociţii căzură unul în braţele altuia şi plânseră de fericire.

Melania fu transportată imediat într-o cabină şi aşezată într-un pat

curat şi moale.

Doctorul vasului îi dădu îngrijirile cele mai amănunţite.

Însă frigurile, departe de a slăbi, se întăreau mereu şi nimeni nu putea spune dacă tânăra femeie o să scape de ele prin vindecare sau prin moarte.

LXXI – Templul păcatului

Îndată ce fostul ministrul de Grimm ieşise din pavilionul în care avusese o discuţie cu prinţul Franz, acesta deschise o altă uşă şi pofti înăuntru pe o femeie elegant îmbrăcată, foarte frumoasă la faţă şi cu forme pline şi zvelte.

Dânsa căzu pe un fotoliu, prefăcându-se obosită într-un chip foarte cochet.

— O salutare mai plăcută de dimineaţă decât aceea pe care mi-o procură vizita dumitale, contesă, zise prinţul, n-aş fi putut niciodată să-mi doresc. Ce onoare pentru casa mea că n-ai trecut fără s-o bagi în seamă!… Vila Napoli n-a avut o zi mai frumoasă ca asta.

— Eşti galant, principe, zise râzând frumoasa femeie şi arătă două şiruri de dinţi admirabili. Însă mă temeam să nu te fi deranjat de la vreo afacere diplomatică, fiindcă a trecut cam mult până să-mi deschizi uşa…

— Te rog să mă scuzi, doamnă contesă, reluă prinţul. Aveam într-adevăr o discuţie foarte neplăcută care mi se părea interminabilă. Ah! nici nu-ţi închipui de câte greutăţi mai suntem încărcaţi noi, prinţii. Orice persoană cu care am venit vreodată în atingere, crede că are dreptul să ne supere mereu cu trebuinţele şi necazurile lor. Istorii vechi, demult îngropate, răsar deodată înainte-ne şi ni se pretinde să fi ţinut minte toate amănuntele şi culoarea ochilor tuturor oamenilor pe care i-am văzut de câteva ori în treacăt.

— Şi tocmai de aşa caz erai ocupat acum? întrebă contesa.

— Da, răspunse prinţul clătinând capul.

Femeia aştepta parcă să i se specifice lucrul.

El crezu însă de prisos şi neplăcut lucru să povestească istoria nefericitului Grimm.

Schimbă numaidecât subiectul convorbirii, zicând cu un glas

moale:

— Spune-mi, doamnă contesă, cărei împrejurări datorez fericirea vizitei dumitale? De când ne-am cunoscut în acest fermecător Monte Carlo niciodată n-ai călcat în vila Napoli şi cred că acum n-ai venit fără un motiv oarecare.

— Crede-mă, principe, răspunse femeia, nimic nu m-a adus decât numai dorinţa de a-ţi cunoaşte casa, despre care am auzit vorbindu-se minuni. În afară de asta mă gândeam că o să mă însoţeşti la cazinou. Am dorinţă să-mi încerc azi norocul la masa verde înainte de prânz.

— Mi se pare că ai o mare patimă de ruletă, contesă.

Şi prinţul însoţi aceste cuvinte cu un zâmbet.

Apoi întinse femeii o tabacheră de argint plină cu ţigări.

Contesa luă o ţigară.

Prinţul i-o aprinse.

Frumoasa femeie după ce trase din ţigară, zise:

— Ai ghicit, principe. Îmi place la nebunie jocul la ruletă…

Pe urmă cu un surâs maliţios, dânsa adăugă:

— Mi se pare însă că nici dumneata nu-l dispreţuieşti. Te-am văzut adesea stând zile întregi la masa verde.

Franz răspunse:

— Pentru mine e o distracţie de care nu mă pot lipsi.

Aprinse şi dânsul o ţigară, aruncă câteva rotocoale de fum albăstrui, apoi reluă:

— Îţi mărturisesc că mai înainte era o pasiune înfocată.

— Zici că era? Vasăzică acum ai o altă aplecare, principe?

Şi se uită la dânsul ca şi cum ar fi vrut să citească pe faţa lui efectul acestor cuvinte.

Franz dădu la o parte mâna în care ţinea ţigara.

Se apropie de femeie şi se uită ţintă în ochii ei negri, strălucitori, care păreau fără fund.

— Da, zise dânsul. Aplecarea mi s-a întors cu desăvârşire de la joc. Ea e atrasă de ceva mai puternic… de amor, scumpă contesă Borowska.

— De amor, exclamă cocheta şi râse înăbuşit.

Râsul acesta cochet avea un farmec ciudat.

Semăna cu şuierul prin care şarpele îşi atrage victima în apropiere.

— Aşadar, zise dânsa, s-a săvârşit o mare schimbare în dumneata?

— Ce vrei să zici? întrebă el respirând greu.

— Patima jocului a fost înlocuită în inima dumitale prin aceea a amorului, nu-i aşa?… Însă ştii dumneata, principe, că amorul este jocul cel mai primejdios?

— Când cineva iubeşte, răspunse prinţul, n-are trebuinţă să joace totdeauna *va banque*.

— De unde ştii?… zise frumoasa femeie.

Se sculă de pe fotoliu şi făcu câţiva paşi prin odaie.

Deodată se opri lângă draperia de mătase.

O ridică.

Apoi trăgând sforile, zise:

— Priveşte aici afară. Ce ai înainte-ţi?

Franz se duse lângă contesă.

Aceasta reluă:

— Vezi un tablou primăvăratic de o frumuseţe fermecătoare.

— Aşa-i, exclamă prinţul.

— Ori încotro întorci ochii nu vezi decât culorile orbitoare ale florilor, decât verdeaţa veşnică a câmpiilor şi a copacilor.

— Ei, bine?

— Ei, bine, mergi într-o noapte pe şesul acesta încântător şi să vezi că deodată ai să dai cu piciorul de cadavre înţepenite, sau urechile au să-ţi fie izbite de gemete de agonie. Ai să observi cu groază că pământul acesta paradisiac este plin ca un burete de sânge omenesc. Lucruri grozave ai vedea.

Prinţul se uita mirat la femeie.

Ea continuă fără a se întrerupe:

— Ce au făcut aceşti nenorociţi ca să stea întinşi cu capetele sfărâmate, pe pământul de fericire? Nimic altceva decât că au jucat *va banque* cu norocul. Ei totuşi, principe, e mult mai bine să-şi sfărâme cineva capul în paradisul jocului, decât într-acel al amorului, crede-mă!…

— Vorbele astea din partea dumitale, frumoasă contesă, sunt dureroase, zise prinţul. Se pare că treci cu vederea o împrejurare capitală, aceea adică că la joc domneşte întâmplarea care e oarbă, pe când în amor femeia iubită nu poate fi niciodată oarbă, şi în tot cazul

tot dă un folos oarecare.

Contesa Borowska se uită ţintă în ochii prinţului.

— Foloase? zise dânsa. Da, ai dreptate. Numai calea foloaselor duce de-a dreptul la scop în ce priveşte amorul.

Prinţul ghici unde voia s-ajungă contesa.

Dânsa era prea experimentată şi prea coaptă la minte ca să înceapă niscai relaţii ce nu i-ar fi procurat altceva decât trecere de vreme.

Numai prin argumente materiale ar fi putut să-i câştige cineva iubirea.

Prinţul se gândea la suma ce ar fi putut să-i ofere.

Daruri de bijuterii şi alte nimicuri întrebuinţate în lumea fetelor şi femeilor tinere nu credea că erau de vreun folos în această împrejurare ca să ajungă la scop.

Poloneza era o femeie tânără şi seducătoare la corp.

Dar judecata-i părea emancipată de frivolităţile cu care se hrăneşte tinerimea.

Ea se afla de vreo 14 zile în Monaco.

Apăruse fără de veste la masa de joc, ca un meteor luminos.

Nu ştia nimeni de unde vine.

Nu se ştia dacă numai patima de joc o adusese acolo sau alte scopuri necunoscute.

Nu avea pe lângă dânsa servitori, dar era mereu însoţită de un domn şi o doamnă care păreau a fi sub dependenţa ei.

Acel domn se numea Barnov.

Dânsul era un fel de bancher al ei şi în acelaşi timp un companion de călătorie.

Când dânsa avea nevoie de sume mari, se adresa lui.

Dama era nedespărţită de ea în orice moment din zi sau noapte.

Lumea vorbea mult de ciudata companioană a polonezei.

Toată lumea îşi bătea capul să ghicească dacă e spaniolă, italiană sau evreică.

În prima zi în care contesa Borowska intră în cazinou, deşteptă o mare curiozitate.

Toţi se uitau la ea.

Ce e drept, nu numai misterul care o înconjura dar şi frumuseţea ei strălucitoare aprinsese entuziasmul jucătorilor.

Dânsa punea bani mulţi pe „roşu” şi pe „negru” cu o patimă încă nevăzută în acel locaş frecventat de atâţia milionari.

Nu-i păsa de nicio pierdere, să fi fost cât de mare.

Şi mereu pierdea. Şi mereu scotea la bani.

Se părea că are la dispoziţia ei comori nesfârşite.

Distincţia şi măreţia cu care arunca bănetul, îi atraseră admiraţia şi simpatia tuturor.

Dintre toţi care se îngrămădeau în jurul ei, suspinând, numai prinţul Franz se putea lăuda că ştiuse să-i atragă atenţia.

Într-adevăr contesa îi acordase o oarecare confidenţă.

Nu numai că-l distinsese între ceilalţi, dar îi şi înlesnise apropierea de dânsa.

Şi prinţul era pizmuit.

Franz deveni curând nelipsitul ei însoţitor.

De obicei stăteau alături la ruletă.

Dânşii îşi cereau şi-şi dădeau sfaturi în vremea jocului.

Astfel, în zilele din urmă, Franz observă cu ochii lui ageri, că dânsa nu mai era aşa nesimţitoare la pierderi ca mai înainte.

Comorile ei aveau să se sfârşească.

De câteva ori o văzu nervoasă, necăjită.

Se înfuria chiar când bila vâjâitoare intra într-o despărţitură pe care ea n-o ocupase.

El îşi zisese:

— Dacă se mâhneşte atâta pentru o pierdere la joc, e sigur că averea ei nu e aşa de mare cum se presupusese la început. Toate sunt bune. Cred că e aproape momentul în care o să rămână fără bani. Atunci, desigur nu va mai putea să-şi continue jocul. Când se va găsi într-o astfel de stare, dânsa se va adresa mie. E vorba deci numai de puţină răbdare.

Şi se hotărâse să aştepte.

Când s-ar fi prezentat ocazia asta, el ar fi declarat amorul său contesei.

Şi aştepta cu nerăbdare.

Auzind acum pe răpitoarea femeie vorbind de foloase în iubire, el se bucură foarte mult.

Îşi zise:

— În sfârşit, a sosit momentul mult dorit! Dânsa va fi a mea.

— Ei bine, mergi, principe? întrebă poloneza. Într-adevăr simt un dor neînvins să ascult huruitul ruletei şi ţăcănitura aurului.

— Vrei poate să-ţi repari pierderile de ieri? întrebă Franz.

— O! nu-mi pasă de voi câştiga sau de voi pierde din nou. Îţi mărturisesc că de-aş fi sigură că o să pierd mereu, tot aş juca. Ceea ce doresc eu e distracţie, ocupaţie necontenită.

Figura prinţului se posomorî. El voia să-i răspundă, să-i spună că patima ei pentru joc ajunsese într-o fază dintre cele mai rele.

Nu avu însă vreme.

Uşa se deschise şi un servitor intră ţinând în mână o tavă de argint plină cu jurnale şi scrisori.

— Ah! iată şi ziarele, contesă, exclamă prinţul. N-ai poftă ca înainte de a pleca la cazinou, să aruncăm puţin ochii pe gazete ca să vedem ce se mai petrece în lume?

Zicând aceste vorbe, întinse femeii ziarele franţuzeşti, oprindu-şi pe cele nemţeşti.

Câteva minute stătută tăcuţi, adânciţi în citire.

Deodată Franz lăsă gazeta şi exclamă zâmbind:

— Trebuie să fie într-adevăr o femeie foarte frumoasă otrăvitoarea asta!

Contesa îl privi mirată.

— Vorbeşti despre vreo otrăvitoare? întrebă ea.

— Da, răspunse prinţul zâmbind mereu, şi încă despre o criminală foarte interesantă, căci făcea până acum parte din cercurile noastre.

— Să fie cu putinţă?! exclamă femeia cu un glas cam nesigur. Şi cum se numeşte?

— Lady Nelson!

Contesa Borowska sări în sus şi se uită drept în ochii prinţului cu un amestec de neîncredere şi uimire.

Degetele-i albe se mişcară convulsiv pe masă, iar buzele-i tremurau ca şi cum dânsa se silea să-şi ţină ascunsă o vijelie ce i se iscase momentan în suflet.

— Lady Nelson, repetă ea. Mi şi pare că am mai auzit de numele acesta. Citeşte-mi, te rog, ceea ce scrie gazeta despre dânsa. Sunt curioasă să ştiu.

Prinţul răspunse cu politeţe:

— Îndată, contesă.

Şi luă din nou gazeta în mână.

— Se dau aici semnalmentele omorâtoarei. Ea a dispărut din Berlin pe când ardea casa în care se afla.

— Este o femeie dramatică… întrerupse contesa silindu-se să apară indiferentă pe când o nelinişte grozavă o apăsa.

— Şi judecând după aceste semnalmente, reluă prinţul, dânsa trebuie să fie o femeie fermecătoare. Şi, uite lucru curios, contesă, ea pare că semăna cu dumneata, la nas, la gură, la ochi, la corp, la toate în sfârşit.

Frumoasa figură a contesei se acoperi de o gălbeneală de moarte.

— Nu eşti tocmai galant, principe… zise ea după ce aşteptase puţin ca să-şi redobândească puterea asupră-şi. Mă potriveşti cu o criminală căutată de poliţie. Trebuie oare să consider asta ca un compliment?

Franz care văzu tulburarea ce trecu pe figura contesei, crezu că fuse pricinuită de un sentiment de amor propriu ofensat.

Cu spiritul lui cavaleresc se grăbi să repare greşeala ce făcuse sau mai bine zis, se folosi de însăşi greşeala asta ca să meargă drept la scopul său.

Cu un zâmbet în care se citea o pasiune înăbuşită, gata să izbucnească, zise:

— Dar oare dumneata crezi că o criminală nu poate fi tot aşa de bine iubită de bărbaţi ca o femeie nevinovată?

Zicând aceste vorbe prinţul se sculă şi se apropie de contesă.

Dânsa se uită la Franz cu o privire scrutătoare.

Se temea că nu cumva el o bănuia ca eroină a crimelor enumerate în gazetă şi săvârşite de o femeie care semăna întocmai cu dânsa.

Însă în ochii prinţului ea nu văzu decât un foc de amor.

Franz continuă:

— Da, tot atât ar fi adorată şi uite, presupunând că dumneata eşti o lady Macbeth, că ai comis o crimă înspăimântătoare şi mâinile îţi sunt mânjite de sânge, eu ţi-aş săruta degetele drăgălaşe cu aceeaşi plăcere ca acum.

Luă mâna frumoasei poloneze, o duse la buze şi o sărută îndelung.

Dânsa nu se împotrivi.

Prea şireată, ştia până la ce punct putea să cedeze ca să aprindă focul amorului în inima prinţului şi să provoace un incendiu fără a-şi compromite reputaţia.

Pe urmă zise:

— Ei bine, acum hai să mergem.

Şi pronunţă aceste cuvinte cu o nuanţă de nerăbdare.

Franz însă nu părea prea convins de această grabă.

Contesa continuă:

— Cine ştie ce sume m-a făcut să pierd întârzierea mea aici.

— Scuză-mă numai pentru câteva momente, se rugă prinţul. Voi fi îndată gata ca să te însoţesc.

— Te rog să nu mă faci să aştept prea mult.

— N-avea grijă.

Zicând acestea Franz se înclină respectuos înaintea contesei.

Apoi dispăru pe uşa dinspre apartamentele sale din vilă.

Contesa, rămânând singură, începu să se plimbe iute prin pavilion.

Cu gândul se întoarse la anii fericiţi din tinereţe, apoi trecu în revistă toate scenele cele mai însemnate ale vieţii sale. În sfârşit, ajunse până la vremea de faţă.

După acest repede examen, păru că se deşteaptă dintr-un vis.

Atunci, ca supunându-se unei hotărâri neaşteptate, se apropie de masă şi-şi aruncă ochii pe ziarul în care citise prinţul.

Cu o voce înceată exclamă apoi, după ce citi câteva rânduri:

— Vasăzică tot sunt urmărită, poliţia berlineză nu m-a uitat! Trebuie să fiu cu băgare de seamă… Un cuvânt nesocotit mă poate trăda… O! altfel sper că cu greu va fi regăsită lady Nelson în contesa Borowska. E aproape imposibil.

Câteva momente, stătu cu ochii aţintiţi peste masă, în grădină, însă splendoarea vegetală şi măreţia locurilor nu-i făceau nicio impresie.

Gândurile îi erau în altă parte.

— Trebuie să-l cuceresc pe prinţul acesta, îşi zise dânsa. La braţul lui voi fi mai bine ascunsă ca oriunde. Nimeni nu va îndrăzni să acuze de crimă pe principesa de Leuchtenberg. Ce fericire că prinţul Franz nu-şi mai aminteşte de mine de la curtea tatălui său… E adevărat că ne-am văzut numai de câteva ori, în treacăt, fiindcă pe acea vreme dânsul se afla mereu în călătorie. Dar chiar de mă va recunoaşte mai

târziu nu face nimic. După ce-i voi fi nevastă, voi putea să-i mărturisesc eu însămi tot trecutul meu. Nu cred că pentru asta o să mă iubească mai puţin.

— Sunt gata, contesă, se auzi glasul prinţului îndărătul ei.

După câteva minute dânşii mergeau alături pe aleea cea mare şi frumoasă umbrită de măslini, a parcului din Monte Carlo.

Acest parc este un capodoperă a artei grădinăritului.

Ori încotro se întoarce ochiul e orbit de culorile cele mai variate şi strălucitoare şi de verdeaţa de toate nuanţele. Natura pare că s-a unit acolo cu arta şi din această legătură a ieşit o creaţie tulburătoare de simţuri.

Aleile late, bătute cu prundiş fin, au de-a lungul lor straturi de flori ecuatoriale, îmbătătoare de mirosuri.

Deasupra, frunzişul formează bolţi înalte, iar pe de lături din vreun cuib sau din vreo grotă răsar deodată statuete reprezentând în poziţii voluptoase zei şi zeiţe.

Asupra fântânilor ţâşnitoare, acoperite de muşchi şi cu apă limpede ca cristalul, stau aplecate nimfe sculptate de artişti mari, iar ici şi colo se înalţă pe câte o moviliţă statui mai mari care pot în acelaşi timp să reprezinte o zeiţă greacă sau femeii demimonde din Paris, în costume revoltătoare.

Deodată copacii se depărtează în cerc lăsând un loc liber.

În mijlocul acestui loc se ridică un palat fermecător susţinut de coloane de marmură.

Acesta e templul păcatului, e casa de joc din Monaco.

Prinţul de Monte Carlo, ridicând clădirea asta care desigur se află acum închiriată vreunei societăţi, nu s-a arătat econom cu materialele cele mai preţioase.

Marmură, aur, argint, catifea, mătase, sculpturi şi tablouri de valoare însemnată, toate sunt îngrămădite cu o dărnicie într-adevăr princiară în scop de a spoi cu strălucire această casă.

Păcatele cele mai negre sunt îmbrăcate totdeauna cu o stofă strălucitoare pe care numai după ce le-o smulgem, ne întoarcem cu dezgust de la ele.

Palatul din parcul de Monaco, în care intrară acum principele şi contesa, este locaşul cel mai de jale al mizeriei, nu numai din Europa,

ci chiar din toată lumea.

De pretutindeni curg vânătorii de noroc, aventurierii, jucătorii, pentru ca să adune comori, iute şi fără trudă. Aproape totdeauna dânşii părăsesc dezamăgiţi, înşelaţi în speranţele lor, locurile în care crezuseră să devină bogaţi.

Însă nu e vorba acum despre aceştia. Oriunde dânşii ar pieri, ne este indiferent. Sfârşitul lor tot rău va fi în orice parte.

Vrem să vorbim de acei care, atraşi de renumele casei de joc din Monaco, îşi părăsesc o existenţă sigură şi cu o sumă oarecare, onorabil sau condamnabil câştigată, vin de se aşază la masa verde ca să-şi fondeze bogăţia.

După câteva ceasuri dânşii se scoală fără un pfenig şi ies din nou în parc în calitate de cerşetori.

Acestora nu le rămâne altceva decât să trăiască în ruşine şi lipsă sau să se sinucidă.

E o ruşine a timpului nostru că se mai suferă cuibul de joc din Monte Carlo.

Dacă e un principe care se înjoseşte atât de adânc încât îşi dă frumoasa bucăţică de ţară ce posedă pentru un scop atât de trist, ceilalţi domnitori ar trebui să intervină ca să pună capăt hoţiilor de la Monaco.

Nenumărate familii au fost împinse de acolo la ruină şi la fapte de disperare. Dacă copacii parcului din Monaco ar putea să vorbească, să spună tot ce au văzut în nopţile calde de vară, atunci ar ieşi la lumină lucruri înspăimântătoare.

Aproape nu trece zi, nu trece săptămână în care o victimă a ruletei să nu îşi pună capăt zilelor prin sinucidere.

Direcţiunea casei de joc se sileşte să depărteze iute de pe acele locuri pe toţi aceia cărora crupierul le-a luat averea cu o lopată.

Banca de joc seamănă în cazul acesta cu o amantă infidelă care alungă de la sine pe toţi cei seduşi, îndată ce-a simţit că buzunarele li s-au golit.

Direcţiunea dă oricărei persoane pe care a ruinat-o, suma de 120 de franci pentru călătorie.

Făcând această pomană dânsa întrebuinţează o prevenire dintre cele mai politicoase, însă persoana miluită nu mai poate să calce în

casa de joc până n-a înapoiat suma, care se consideră ca împrumut.

În unele cazuri s-a întâmplat ca direcţiunea să înapoieze jucătorilor ruinaţi sume mai mari, numai ca să împiedice scandalul ce au obiceiul să facă ziarele pariziene îndată ce sunt informate despre vreo sinucidere la Monaco.

Astfel, acum câţiva ani un tânăr negustor german a pierdut la ruletă suma de 20 de mii de franci.

În disperarea sa, a trimis direcţiei o scrisoare în care-i mărturisea că banii nu erau ai săi, ci ai stăpânului său care îl trimisese în călătorie de afaceri. Nenorocitul avea nevastă şi un copil. Numai dorinţa de a face avere familiei sale, îl adusese la Monaco. De două ori dânsul scrisese în zadar.

În a treia scrisoare ameninţă că-şi va zbura creierii în parc, după ce va fi făcut cunoscut şi altora istoria sa. Ameninţarea asta avu efect.

Negustorul fu chemat şi i se înmână suma de 20 mii de franci.

Însă în acelaşi timp se luară măsuri ca dânsul să se afle în tren peste un ceas.

Astfel de cazuri însă sunt foarte rari.

De obicei nu rămâne victimelor jocului altceva decât glontele omorâtor. Şi chipul acesta de moarte neaşteptată e admis cu atâta siguranţă pentru orice jucător, încât chiar personaje princiare trebuie să-şi achite zilnic datoria la hotel. De credite lungi se păzeşte orice gazdă, căci nu ştie dacă seara o să-şi mai revadă oaspetele.

Contesa Borowska şi princiarul ei însoţitor se opriră înaintea mesei unde se juca roşu şi negru.

Un servitor le aduse cu grăbire scaune, pe care dânşii se aşezară.

Crupierul îi salută cu adânc respect.

Contesa îşi puse dinainte un portofel plin cu bancnote şi începu să joace pe sume mari.

La început norocul o favoriză. Curând bancnotele formară înainte-i o movilă respectabilă.

Prinţul urmărea cu interes jocul.

Lui nu-i plăcea deloc că dânsa să câştige.

Din contră – ar fi voit ca ea să piardă mereu şi apoi s-o vadă recurgând la ajutorul său.

El însuşi juca pe sume relativ mici. Gustul de joc i se micşorase

simţitor. Îi veniseră alte pofte.

De altfel, Franz nu-şi pierdea niciodată sângele rece la joc.

Când el pierdea o sumă oarecare pe care o hotăra de mai dinainte, se retrăgea de la masa de joc.

De aceea ruleta nu-l putea ruina chiar dacă norocul n-ar fi vrut să-l favorizeze mai multe zile de-a rândul.

Societatea care se mişca şi se îngrămădea în jurul mesei, era extraordinar de variată.

Erau acolo jucători de profesie, pe ale căror feţe galbene stătea zugrăvită nesănătoasa patimă, cavaleri ai norocului.

Se vedeau femei *demimonde* din Paris, venite cu scop de a găsi mai cu înlesnire vreun adorator bogat.

Se observau turişti străini care sosiseră în treacăt la Monaco şi nu voiau să plece până a nu vedea vestitul pătat al ruletei.

Din toţi aceştia se compunea ceata care stătea tăcută în jurul mesei.

E obicei vechi că în templul păcatului să nu se vorbească tare.

Nu se aud decât strigătele crupierului, sunetul aurului.

Numai din când în când răsună mai tare câte un murmur de mirare provocat de pierderea sau câştigarea unei sume prea mari.

Cazul din urmă se petrecea din nou acum.

Eroina era contesa Borowska.

De şapte ori în şir dânsa pusese pe roşu şi de şapte ori bila alergătoare se oprise pe un câmp roşu.

Acesta era noroc.

Crupierul nu-şi mai vedea capul de treabă.

Trebuia să împingă mereu cu lopata aur şi bancnote înaintea frumoasei poloneze.

— De şapte ori în şir tot pe roşu doamnă contesă, zise de alături o femeie elegant îmbrăcată, dar nu tocmai tânără, acesta e curat, noroc orb. Totuşi observ că dumneata nu te ţii de un sistem în joc. De aceea e sigur că n-ai să poţi câştiga mereu. De-ai vrea să-mi primeşti sfatul pe viitor, eu am o metodă cu care poţi să spargi banca, punând în joc numai câteva mii de franci.

Contesa nu răspunse.

Văzuse pe femeia acea de mai multe ori în casa de joc.

Ştia că are de-a face cu una dintre acele jucătoare de profesie care –

în mare număr – fac palatul din Monaco nesigur.

Sunt persoane care şi-au pierdut propriile lor averi la joc.

Ele, din înclinare fanatică şi din mâhnire, nu vor să părăsească locul nenorocirii lor.

Mereu fac planuri şi caută mijloace ca să spargă banca.

Neavând bani, îşi vând sfaturile la naivi.

Profesoara de joc, care stătea alături chiar de contesă, nu se dădu învinsă aşa lesne.

Dânsa începu din nou să afirme, cu mare iuţeală de limbă, că sistemul ce poseda îl avea de la bunicul său.

Ea susţinea că această metodă ducea la scop într-un chip neîndoios, absolut sigur.

Rezumatul era:

Pentru 100 de franci şi 10 la 100 din câştig era gata să-i spună.

Contesa, după ce ascultă întregul discurs fără a întrerupe pe profesoară, răspunse scurt:

— Îţi mulţumesc!

Şi nu ascunse supărarea ei de a fi tulburată.

Apoi adăugă:

— Eu văd că câştig şi fără sfatul dumitale. Însă chiar de n-aş câştiga, tot n-aş vrea să-ţi iau secretul.

Refuzul era limpede.

Profesoara de joc se duse la o altă masă ca să-şi arunce acolo mrejele.

— Nu vrei să întrerupi jocul pentru azi? întrebă prinţul pe contesă. Haidem… Strânge-ţi câştigul şi să ne ducem mai bine să facem o plimbare cu luntrea în golf.

— La ce te gândeşti dumneata oare, principe? zise contesa râzând. Să încetez jocul tocmai acum când norocul mă favorizează? O! cu niciun preţ! Ia seama, roşul mi-a dat câştig de şapte ori de-a rândul. Negrul o să-mi facă acelaşi serviciu. Acum o să pun sume mari, ai să vezi…

Luă mai multe bancnote de câte o mie de franci şi le puse pe un câmp negru, iar deasupra lor trânti un pumn de aur pentru ca să le ţină în loc.

Bila începu să alerge şi se opri pe un câmp roşu.

Contesa pierduse de astă dată, însă nu se descurajă.

Uitându-se către prinţ ea zise:

— Trebuie să aibă cineva stăruinţă la joc.

Puse o sumă dublă pe negru.

În momentul acesta se apropie de ea un om cu barba neagră, îmbrăcat în negru.

Dânsul se plecă asupra contesei şi-i şopti la ureche:

— Te rog, încetează. Am observat că joci cu patimă. Ai să pierzi desigur tot ce-ai câştigat.

— Ah! dumneata eşti, Barnov? exclamă contesa aruncând o privire asupra vorbitorului. Unde e nevasta dumitale? De ce nu se află acum lângă mine? Am putea mai târziu să prânzim împreună.

— Rosa e acum indispusă, are durere de cap, a rămas la hotel. Însă te rog foarte mult, contesă, părăseşte jocul, pentru că uite, vezi, iar ai pierdut.

— Pierdut! exclamă frumoasa contesă şi faţa i se întunecă de o umbră de mâhnire. Însă norocul trebuie adus cu sila dacă nu vrea să vină de bunăvoie. De data asta pun pe negru toţi banii care-i am dinainte. Na, iată!… Să văd dacă blestemata aia de bilă o să se oprească tot pe roşu.

Bancnote, aur, tot ce avea înainte-i, contesa împinse pe un câmp negru. Miza era aşa de mare încât cei prezenţi, uitându-şi propriile lor interese, aşteptau curioşi rezultatul acestui joc senzaţional.

— Contesă, asta e o sumă prea mare, şopti prinţul la urechea polonezei. Trebuie să fie peste 20 de mii de franci… N-ai putea să joci pe mai puţin?

— Nu, nu! exclamă dânsa.

Barnov părea întristat.

Dânsul îşi întoarse cepul ca să nu fie martor la aceste apucături vanitoase.

Crupierul aruncă bila care porni vâjâind printre câmpuri.

Deja se părea că dânsa o să ancoreze într-un port negru.

Un zâmbet de triumf lunecă pe faţa contesei.

Însă făcând încă câteva învârtituri bila ajunse pe un câmp roşu şi se înţepeni acolo.

— Pierdut! exclamă frumoasa femeie şi sprâncenele i se încruntară.

De data asta putea să vadă oricine că pierderea nu-i era indiferentă.

Dânsa se sculă şi, pe când crupierul trăgea aurul şi biletele cu vătraiul pentru casa societăţii, ea împinse scaunul şi se depărtă iute de masa de joc.

Barnov o urmă după un semn ce primise.

Amândoi ieşiră în grădină unde nu se auzea altceva decât plescăiala apelor ce cădeau de la înălţime.

Nimeni nu era prin parc. Vizitatorii nu se plimbau prin el decât după închiderea sălii de joc.

— Barnov, zise contesa după ce făcuseră alături câţiva paşi în grădină. Ce mai ai din averea mea?

Bărbatul răspunse:

— Foarte puţin.

— Ce spui?!… exclamă contesa făcând un pas înapoi.

— Aşa e! reluă Barnov.

— Adică?

— Nu mai e decât o sută de mii de mărci pe care mi-ai dat-o în deosebită păstrare.

— Numai atâta?

— Mai sunt apoi nişte rămăşiţe din sumele vechi.

— La cât se urcă aceste rămăşiţe?

— Abia au să ne ajungă pentru cheltuiala de mâine.

— O mizerie!

— Dacă vrei o dare de seamă amănunţită, pot s-o fac momentan.

Contesa clătină capul cu o vădită nerăbdare.

— Dumneata eşti cel mai credincios administrator din lume, zise dânsa.

Barnov se înclină.

Poloneza reluă:

— Nu-ţi cer nicio dare de seamă… Însă dă-mi iute suta de mii de mărci… Am nevoie de bani.

— La ce ai nevoie de bani? întrebă casierul.

Glasul lui răsună într-un chip aspru, neînduplecat.

Contesa se uită mirată la interlocutorul său.

— Cum la ce?… exclamă ea. Mi se pare că e lesne de înţeles.

— Explică-te!

— Vreau să-mi recâştig ceea ce mi s-a luat acolo înăuntru.

Spunând acestea, contesa arătă cu degetul spre casa de joc.

— Pentru asta nu dau suta de mii de mărci. Te rog, contesă, să-mi înţelegi bine intenţia. Refuz să-ţi dau banii în chiar interesul dumitale.

Contesa pufni de râs.

— Ha, ha! asta e ceva nostim, exclamă dânsa. Vrei să-mi opreşti banii pentru că nu-mi permiţi să fac cu averea mea ce-mi place? Te rog, scumpe Barnov, termină cu gluma asta. Îţi recunosc bunele intenţii, dar trebuie să am banii acum, îndată. Ştiu că îi porţi totdeauna la dumneata.

Întinse mâna.

Atinse aproape pe casier.

Însă Barnov, făcând un pas îndărăt, răspunse:

— Nu glumesc deloc, contesă… Nu te amăgi. Nu-ţi dau bani sub nicio condiţie…

Şi într-adevăr, pronunţă aceste din urmă cuvinte cu un aer foarte hotărât, luând o poziţie ca şi cum ar fi fost vorba de o partidă de box.

Frumoasa femeie, care, de când scăpase de influenţa contelui Marco, nu se supusese niciunui om, ridică capul cu mândrie.

Cu sprâncenele încruntate, zise:

— Îţi ordon să-mi dai îndată averea, înţelegi, domnule?

Şi însoţi aceste cuvinte cu un gest de ameninţare.

Însă energicul Barnov nu se sperie de furia contesei.

— Chiar dacă-mi vorbeşti cu tonul acesta, nu-ţi dau nimic, doamnă contesă, răspunse dânsul. Îţi repet, asta o fac chiar în interesul dumitale… ar trebui să înţelegi. Adu-ţi aminte de ceea ce mi-ai spus când mi-ai dat suma în păstrare, în momentul în care ai intrat în casa de joc. Uite îţi repet exact ceea ce mi-ai spus atunci. Mi-ai zis:

— „Păstrează suma asta de o sută de mii de mărci ca pe ochii din cap şi de va fi să-mi pierd la ruletă cealaltă avere şi de-ţi voi cere ceva din aceşti bani, să nu-mi dai nimic, absolut nimic sub niciun pretext.”

Vezi, doamnă contesă, împlinesc ordinul dumitale. Aşa am făgăduit. Nimic în lume nu m-ar face să-mi calc cuvântul ce-am dat. Dumneata mă cunoşti cât sunt de încăpăţânat în hotărârile mele. De aceea te rog să nu mai insişti… ar fi degeaba.

Poloneza bătu din picior cu nespusă nerăbdare.

Ea, obişnuită în cursul vieţii ei aventuroase să vadă oamenii înclinându-se înaintea ei şi supunându-se cu grăbire, cu zâmbetul pe buze, oricărei dorinţe ce ea exprima, nu putea să creadă că acel casier ar fi îndrăznit vreodată să-i opună o împotrivire atât de energică.

Dânsa strigă:

— Ei bine, acum ridic ordinul ce ţi-am dat atunci.

Însă Barnov răspunse rece:

— Nu se poate!

— De ce?

— Am jurat!

— Dar eu te dezleg de jurământul ce-ai făcut.

— Într-o astfel de împrejurare nu e cu putinţă. Dacă ţi-aş da banii ca să te duci să-i arunci la joc, aş fi un laş.

— Barnov… strigă contesa, te poftesc să-mi înapoiezi restul din averea mea!… Vezi că mi-am pierdut răbdarea; deci te sfătuiesc să nu te mai împotriveşti.

Bărbatul Rosei dădu din cap în chip negativ.

Poloneza, tot mai frumoasă în furia el, replică:

— Pentru Dumnezeu, fii înţelept. Cum crezi că o să-mi las banii în acea casă de joc? Trebuie să mi-i câştig îndărăt.

Casierul nu răspunse nimic.

— Ce, continuă contesa Borowska, tot nu vrei să-mi dai bani!?

— Nu.

— Ah! atunci nu datoria vrei să ţi-o faci, ci e un alt motiv.

Bărbatul îndreptă privirea în ochii femeii ca să înţeleagă sensul acestor cuvinte.

Din parte-i, contesa aruncă asupra omului care-i stătea dinainte cu braţele încrucişate, o privire scânteietoare. Liniştea lui de fier o întărită în gradul cel mai înalt.

— Un alt motiv? zise Barnov mirat. Ce înţelegi prin asta?

Contesei îi păru că înaintase prea mult.

Dar mania ei pentru joc o orbise şi întrebuinţa toate mijloacele spre a scoate bani de la casierul său.

— Nu-ţi închipui deloc? strigă frumoasa şi infernala femeie. Înţeleg că nu-mi dai suta de mii de mărci pentru că-ţi este cu neputinţă… asta înţeleg.

Omul se dădu îndărăt clătinându-se şi îngălbenindu-se la faţă.

Părea că trăsnetul ar fi căzut la picioarele lui.

— De ce mi-ar fi cu neputinţă? bolborosi el. Nu te înţeleg… Te rog, fii mai lămurită.

Contesa îşi pierduse cu totul stăpânirea asupră-şi.

Dânsa uită că se afla în grădina casei de joc şi continuă a striga:

— Mărturiseşte că ai jucat şi dumneata la ruletă şi că mi-ai pierdut banii.

Barnov se cutremură.

O replică înspăimântătoare i se îngrămădea pe buze.

Însă nu ieşi din gură-i decât un ton scurt, dispreţuitor.

Pe urmă, redobândindu-şi liniştea, răspunse cu un glas înăbuşit:

— Vasăzică astea sunt simţămintele dumitale pentru mine! Ei bine, bănuiala asta ruşinoasă ne desparte drumurile pentru totdeauna… Cu toate că Rosa şi eu, încrezându-ne orbeşte în dumneata, te-am urmat până aici şi acum ne aflăm fără mijloace, în prada nevoilor, de azi înainte să nu ne mai consideri ca prieteni, ca servitori ai dumitale. Iată banii… Rămâi cu bine!…

Ofensatul bărbat scoase din buzunarul de la piept al hainei sale un pachet învelit cu grijă într-o bucată de hârtie şi-l aruncă la picioarele contesei.

După asta se întoarse şi plecă iute. Un moment se păru că contesa Borowska o s-alerge după dânsul.

Gura i se deschise ca şi cum voia să roage pe Barnov să se întoarcă. Însă acesta urcase deja treptele de marmură şi uşa de sticlă se închise cu zgomot în urma lui.

Contesa se afla singură în grădină. Dânsa se plecă, ridică bancnotele şi se întoarse iute în sălile de joc.

Scena dintre dânsa şi Barnov avusese un martor.

Prinţul urmase pe contesă în grădină şi se ascunsese după un tufiş de salcâmi americani de unde auzise tot.

După ce dânsa se întoarse în sală, dânsul ieşi din ascunzătoare.

Pe faţă i se zugrăviseră semnele poftelor fierbinţi apropiate de satisfacţie.

— Se duce acum să-şi joace ultimul rest din capital, îşi zise dânsul frecându-şi palmele. Bravo mie, norocul mă favorizează peste

aşteptare. Se poate ca chiar azi dânsa să nu mai aibă nimic, să fie o cerşetoare. Ah! atunci va fi rândul meu să vorbesc şi să fiu pretenţios…

Contesa Borowska se opri lângă masa verde, îşi puse dinainte toate bancnotele ce mai avea şi începu să joace cu mai mare patimă decât înainte.

Voia să facă norocul să vină de silă.

Însă parcă era un făcut. Bila de care atârnau toate hotărârile, se părea că s-a apucat de susţinut contra ei o luptă crâncenă.

Cu o răutate nemaipomenită, dânsa se oprea mereu tocmai pe culoarea pe care frumoasa femeie n-o ocupase.

Crupierul nu mai înceta de-a întinde când grebla când lopata ca să-i ia de dinainte aurul şi bancnotele.

Se părea că avuţiile lui Robin erau blestemate şi că nimeni nu se putea bucura de ele.

Emoţia contesei creştea mereu.

Pieptu-i maiestuos se umfla şi lăsa iute.

Adesea buzele îi tremurau şi i se mişcau aşa ca şi cum aveau de reţinut un suspin dureros.

Într-adevăr contesa era hotărâtă să biruie până la sfârşit orice slăbiciune.

Simţea că toţi din toate părţile o observă şi nu voia s-arate cât de mult o atingeau pierderile.

Dânsa nici nu bănuia însă că dintr-o parte oarecare e observată mai mult ca de oriunde şi cu totul în alt scop decât acela al celorlalte persoane prezente.

La una dintre mesele alăturate în jurul căreia se îngrămădeau o mulţime de jucători, stătea un om bătrân cu părul alb şi aţintea o privire arzătoare pe figura contesei.

Niciun moment nu-şi lua ochii de la dânsa.

Era ca şi cum voia să-şi sape bine în minte trăsăturile ei, să-i cerceteze toate mişcările ochilor, gurii, nărilor, ca să le compare apoi în spiritul său cu ale altei femei şi să vadă dacă e sau nu la mijloc vreo amăgire.

Şi cu cât se uita mai mult la contesă cu atât bătrânul părea cuprins de o emoţie zguduitoare.

Picături mari de sudoare îi ieşeau pe frunte şi degetele i se mişcau convulsiv prin barba lui albă care-i ajungea până la brâu.

Într-un moment în care se credea neobservat deoarece atenţia tuturora era mai mult ca oricând atrasă de poloneză care pusese în joc ultimii bani ce mai avea dinainte, o sumă foarte mare, dânsul murmură:

— Da, ea este, ea trebuie să fie, căci aşa asemănare nu poate exista în natură… E faţa ei, sunt mişcările ei şi ştiu acum că adineauri, în pavilionul prinţului am auzit glasul ei.

Ultima lovitură pe care contesa Borowska o încercase nu izbutise, ca toate celelalte.

Pierduse şi ultima sumă mare de bani.

Mijloacele îi erau sleite.

Nu mai putea să continue jocul. Dânsa avea de luat în momentul acesta o hotărâre grea.

Pierduse o avere mare la joc şi trebuia oarecum să renunţe la speranţa de-a şi-o mai redobândi?

Avea să plece oare din Monaco ca cerşetoare, ba poate să se roage de milostiva direcţiune a casei de joc ca să-i dea ceva bani de drum?

Se cutremură de furie şi două lacrimi mari îi izbucniră din ochi şi-i curseră pe obrajii plini şi fragezi.

Prinţul observă aceste lacrimi şi ele fură pentru dânsul semnalul că poate înainta la atac.

Se apropie de răpitoarea femeie şi-i zise încetişor:

— Dumneata plângi, contesă? E cu putinţă oare să fie un lucru în lume pentru care o femeie aşa frumoasă să plângă fără nădejde de îndreptare?

Femeia se întoarse spre vorbitor.

Privirea ei dădu peste doi ochi arzători de dorinţe amoroase.

Contesa întoarse privirea.

Însă prinţul n-avea nevoie să spună mai mult ca să dea a înţelege ce vrea.

O idee neaşteptată trecu ca fulgerul prin mintea polonezei.

Ea se gândea:

— Mijloacele nu sunt de tot sleite. Un singur cuvânt de-aş zice şi prinţul mi-ar depune la picioare orice sumă.

De ce să nu zică acest cuvânt şi să se scoată din încurcătură?

Însă fermecătoarea femeie avea prea multă experienţă.

Ea ştia prea bine că prinţul Franz n-o va ajuta, aşa degeaba.

Cunoştea egoismul lui rece.

Nu putea să-şi facă nicio iluzie în privinţa asta.

Dânsul i-ar fi dat bani şi i-ar fi cerut… simpatia.

Însă acestei femei îi plăcea să învingă, iar nu să se vândă.

Târgul care avea să se facă era josnic, dezgustător.

Era cea mai adâncă înjosire a amorului propriu femeiesc.

Era o umilire de care se înroşea până şi această aventurieră.

Însă patima pentru joc, dorinţa de a-şi recâştiga averea pierdută, fură mai tari în ea decât strigătul demnităţii.

De aceea ea se arătă mai puţin sălbatică.

Prinţul se făcu mai îndrăzneţ.

În sfârşit, se plecă la urechea contesei şi-i zise în şoaptă:

— Pot să contez pe recunoştinţa dumitale, frumoasă contesă?

Zicând aceste vorbe puse înainte-i un portofel umflat de bancnote.

Poloneza nu se retrase.

Ea aruncă o privire furişă asupra portofelului.

Se convinse că preţul ce i se oferea pentru cumpărarea ei nu era mic.

— Îţi sunt recunoscătoare din toată inima, principe, răspunse ea încetişor, uitându-se lung în ochii lui Franz.

— Nu vreau să-mi spui asta acum, răspunse prinţul.

Şi patima ce-i zguduia pieptul se arăta în tremurătura şi moliciunea tenului său.

Apoi continuă:

— Peste două ceasuri te aştept la Eremit. Ştii, aproape de golf. Cunoşti acea grotă discretă înconjurată de lămâi?

— O cunosc.

— Vom fi singuri acolo. Atunci îmi vei spune şi mă vei asigura că-mi eşti puţin recunoscătoare, o îngerească fiinţă.

Trecură câteva secunde. Femeia tăcea. Prinţul îi aştepta hotărârea emoţionat într-atâta că i se tăiase răsuflarea.

— Câştigat! strigă deodată crupierul, de 20 de ori mai mult decât

miza.

Cu această exclamaţie împinse unui jucător o avere în aur şi bancnote.

Fericitul jucător strigă:

— Câştigat!

O sută de alte glasuri strigară pe urmă tot aşa.

Cuvântul acesta avu asupra contesei Borowska o putere magică. O seduse de tot.

Ea îşi ridică frumosul ei cap.

În ochii prinţului trecu o rază de nădejde.

Cu o voce năbuşită, care cu greu ieşea din gâtlej, el zise:

— Mă duc… şi… te aştept…

Contesa răspunse în şoaptă:

— Bine. Am să vin.

— Câştigat! îşi zise Franz în sine cu o bucurie nepomenită.

Însă îşi ascunse emoţia sub o înclinare de adânc respect ce făcu înaintea polonezei.

Pe urmă îşi luă seara bună, sărutând femeii mâna cu politeţe.

Se întoarse şi plecă.

Ca om cu experienţă, Franz ştia că o femeie care e pe cale de a comite un păcat trebuie tratată cu mai mare respect ca oricare alta, de către acela care vrea s-o seducă.

Altfel, femeia şi-ar da seama poate şi s-ar opri la jumătatea drumului în căderea sa.

Scena scurtă şi aproape mută dintre prinţ şi poloneză nu fusese de nimeni observată, afară de bătrânul cu barba albă.

El nu pierdea nicio clipă din vedere mişcările femeii.

Dânsul văzu şi auzi sau ghici tot.

Îndată după plecarea lui Franz, contesa, setoasă de bani, se duse iar la masa de joc.

Stătu câteva secunde observând. Apoi luă parte şi ea la joc spre marea mirare a celorlalţi jucători care o văzuseră cu puţin înainte pierzând o sumă enormă.

Se părea că banii pe care trebuia să-i plătească aşa de scump, îi vor fi cu noroc.

Ea câştigă de mai multe ori în şir, redobândindu-şi astfel cam pe

jumătate din ceea ce-i luase banca mai înainte.

Stătu atunci la îndoială dacă trebuia să continue jocul sau să-l amâne pentru a doua zi.

Se uită la ceasornic.

Mai era o jumătate de ceas până la ridicarea şedinţei de joc.

Casa de joc se închide la ora 11 din noapte.

O jumătate de ceas încă!

Asta e o veşnicie pentru un jucător care într-un minut poate să pună mâna pe o avere.

Contesa se hotărî să rămână şi să-şi mărească mizele.

Pentru că dacă norocul o favoriza, în jumătate de ceas putea să-şi scoată toate pierderile.

Atunci ar fi putut să înapoieze prinţului suma primită şi să se desfacă de făgăduiala ce-i făcuse.

Mândra poloneză voia pe prinţ de bărbat, iar nu de amant.

Însă când jumătatea de ceas trecuse, când orologiul de aur băgat într-un cuib de marmură şi înconjurat de flori, dădu 11 lovituri în clopotul de argint, contesa Borowska căzu disperată pe fotoliul de lângă dânsa, oftând din adânc şi pironindu-şi pe parchet privirea posomorâtă. Pierduse tot, tot!

Ruleta înghiţise şi suma a doua, colosală, dată de principe.

Frumoasa, alba femeie ţinea gol în mână portofelul lui Franz şi dânsul îi aminti de făgăduiala ruşinoasă ce făcuse.

Trebuia oare să nu şi-o ţină, să atragă asupră-şi pe lângă toată mizeria şi imputarea de călcare a cuvântului dat?

Nu, nu! prinţul trebuia să-şi aibă victima şi pe urmă…

Ce era să fie pe urmă?

Întunecos şi pustiu îi stătea viitorul înainte.

Ea femeia frumoasă, respectată, deprinsă cu comodităţile bogăţiei, avea să rătăcească săracă în lume, fără un plan, fără o ţintă, aşteptând şi căutând vreo întâmplare care s-o favorizeze.

O aşa viaţă îi făcea groază.

Ideea despre dânsa o zguduia ca fiori de friguri.

— Doamnă, îl zise în clipa asta un servitor al sălii, casa de joc e închisă pentru azi. Poate că doamna are obiceiul să se plimbe puţin prin grădină?

Contesa Borowska se sculă şi ieşi iute afară.

Însă în grădina iluminată într-un chip strălucit şi răsunătoare de râsetele bărbaţilor şi femeilor, dânsa nu se opri deloc.

Se repezi în parc şi fără să se uite în lături, merse înainte, tot înainte. Desigur că principele era deja demult la locul de întâlnire.

Ah! omul acesta îşi câştigase partida…

Pentru o sumă ce nu-nsemna nimic pentru dânsul, câştigase pe frumoasa şi semeaţa femeie.

O câştigase oare cu adevărat?

Drumul contesei era spre strâmtoare, în jos.

Dânsa îşi grăbi paşii.

O dorinţă bolnăvicioasă îi cuprinsese sufletul şi o împingea spre mare.

Deodată apele albastre-închise ale golfului apărură printre frunziş.

Dânsa auzi murmurul melodios al valurilor.

Aerul răcoros al mării îi izbi faţa şi îi răcori obrajii înfierbântaţi.

Frumoasa, singuratica femeie se opri din alergat.

La o mică distanţă de acolo – ştia dânsa asta – era grota Eremitului, unde o aştepta principele.

Se vedeau deja lămâii care la suflarea vântului de mare îşi legănau fructele aurii.

Verdeaţa frunzişului lor luminau în întuneric ca strălucirea smaraldelor. Însă sub acea poetică vegetaţie era un şarpe care stătea la pândă.

Principele aştepta acolo jos, cu patima lui josnică, căci nu voia să piardă preţul cumpărării.

Contesa căzu la rădăcina unui copac mare, îşi luă capul între mâini şi se puse să chibzuiască.

*

Îndărătul ei avea o viaţă aventuroasă, plină de agitaţii.

Tot traiul i se desfăşură în minte ca o panoramă.

Se revăzu fată, drăguţă, nevinovată, fără griji şi necazuri, lucrând cu hărnicie ca să-şi câştige hrana sa şi a mamei sale, văduva unui nobil scăpătat. Se numea Cristina de Kattenhasen şi era adorată de toţi care o cunoşteau.

Într-o zi îi ieşi în cale un om de care avea să-i atârne existenţa viitoare.

Era un bărbat frumos, seducător, spiritual, distins, genial, înfocat.

Frumuseţea, nevinovăţia Cristinei îl răpiră.

El voi să devină proprietarul acelei inimi virgine.

Şi vai, treaba-i fu destul de lesnicioasă.

Baronul de Collmar atrase mai întâi asupră-i atenţia inocentei creaturi.

Pe urmă aţâţă în mintea şi inima ei o furtună grozavă de pasiuni care i-o împinse în braţe.

Cristina stătu la pieptul lui fermecată de drăgostiri.

Era întru totul dată prada omului pe care-l iubea cu focul sfânt al întâiului amor.

Dânsul însă era un ambiţios, un aventurier.

Nu putea să stea multă vreme într-un loc.

Convinse pe Cristina că trebuie să-l urmeze părăsindu-şi mama.

Îi jură pe cer şi pe pământ că în totdeauna o va iubi numai pe dânsa şi că se simţea în stare s-o facă bogată şi puternică.

Ce n-ar fi făcut dânsa numai să fi zis el?

Simţiri rele, criminale i se deşteptaseră în suflet.

Fugi cu amantul fără să-ntoarcă capul măcar ca să asculte gemetele de durere şi ruşine ale bătrânei ei mame care îşi dădu sufletul la câteva săptămâni.

Baronul Collmar era un maestru bun.

El ştiu să sădească în inima amantei lui patimile cele mai sălbatice, dispreţul de lume şi ambiţia cea mai egoistă.

În inima Cristinei crescu puternic copacul răului; sămânţa îşi dădu roadele. Terenul fusese bine ales.

*

Singuratica femeie care-şi trecea pe dinainte tablourile vieţii trecute în parcul de Monaco, urmă cursul gândurilor sale cu o dulce voluptate, ca atrasă de o putere misterioasă pe calea înflorită care duce la fericire.

În fantezia ei fierbinte i se dezvălui un tablou atrăgător care o răpea.

Ea se văzu deodată strămutată într-un palat măreţ.

Luxul nepomenit care o înconjura abia îl închipuise în visurile sale din tinereţe.

Însă acele bogaţii, acel lux n-o făceau să se mire, să se încurce.

I se părea că acela era locul său, că se născuse ca să trăiască în splendoare.

Oricine care se apropia de dânsa, îşi pleca capul până la pământ.

Un stol nesfârşit de servitori stau gata s-o servească, să execute ordinele sale cu cel mai adânc respect.

Ea era soţia puternicului prim-ministru.

Dânsul domnea peste principat, fiindcă prinţul avea deplină încredere în el şi se lăsa să fie condus de dânsul.

Însă printr-un joc al sorţii atâta fericire fu tulburată.

Deodată se ivi înainte-i acel om care era demonul vieţii sale.

Dânsa fugi din nou cu baronul de Collmar.

El ştia să exercite asupră-i o putere infernală.

Preferând viaţa aventuroasă la braţul lui traiului pizmuit din palatul ministrului, ea părăsi lux, bogăţii, tot pentru o viaţă nesigură.

Tabloul se schimbă din nou.

Următoarea staţie la care i se opri amintirea se numea… Lady Nelson otrăvitoarea.

Contesa Borowska se cutremură din tot trupul.

Se uită speriată împrejur.

I se părea că nu dânsa pronunţase cuvântul de otrăvitoare, ci de după fiecare ramură, de după fiecare copac i se strigase:

— Lady Nelson, otrăvitoarea!

— Nu, nu sunt eu lady Nelson, ci contesa Borowska! exclamă dânsa şi se ridică mândră şi impunătoare.

Însă în aceeaşi clipă căzu iar jos, doborâtă de un gând înspăimântător şi-şi acoperi faţa cu amândouă mâinile.

Nimeni n-o bănuia încă de nimic, nimănui nu-i dădea prin gând că frumoasa, semeaţa poloneză, contesa Borowska şi urmărita lady Nelson erau una şi aceeaşi persoană, dar cât timp avea să ţină asta, cât?

Copoii nu erau deja pe urmele ei? Nu i se publicau deja semnalmentele? Nu era prea cu putinţă ca într-una din zile, într-un

ceas oarecare, descoperirea să fie pricinuită de vreo întâmplare mai cu seamă acum când dânsa pierduse tot la joc, când devenise cerşetoare, când nu mai avea mijloace ca să se sustragă de la urmăririle poliţiei prin fugă?

Acum, mai mult ca oricând, era sigură că o să fie descoperită, prinsă şi arestată.

Nu, viaţa nu mai avea nicio atracţie pentru dânsa.

Nu mai avea nimic de aşteptat de la ea.

Chiar frumuseţea-i ajunsese la înflorirea de pe urmă.

Toamna vieţii era aici.

Mai făcea oare să trăiască mai mult? Nu era mai bine să arunce sarcina din spate, să isprăvească cu grijile şi necazurile chiar în locul acela unde era aşa frumos şi liniştit şi încă chiar în acea clipă când nu se dăduse de ruşine înaintea prinţului?

Colo, după copaci, era marea.

Ca un cearceaf imens de catifea se întindea apa în lung şi în larg. Trebuia să fie un pat de moarte dintre cele mai plăcute.

Ce avea de făcut?

Nimic altceva decât să se lase a fi apucată de acele braţe moi şi a fi atrasă în jos, în nesfârşitul neant.

Hotărârea ei era luată… Iute spre golf!

De jur-împrejur era tăcere adâncă întreruptă numai de ciripitul păsărelelor somnoroase.

Impozanta natură inspira acolo o poezie care împingea inimile exaltate să părăsească această lume de materialism şi de mizerie.

Nimeni nu putea să împiedice pe contesă să-şi execute planul.

Un vârf de stâncă se putea găsi îndată.

Şi apoi atunci…

Merse iute înainte.

Nu băga de seamă că hainele-i sunt sfâşiate de mărăcini.

Nu observa că părul i se despletise şi-i înconjura umerii de zăpadă ca o mantie largă.

Lucrul de căpetenie era graba. Nicio clipă de întârziere, niciun minut de chibzuire şi îndoială.

La mare, la mare, acolo era mântuirea.

Deodată se opri dând un ţipăt uşor.

De după un boschet sări un om care i se aşeză dinainte cu braţele întinse. Ochii lui erau de foc, buzele i se mişcau ca de dorinţa unui sărut.

Albastrele raze ale lunii scăpară de după un copac şi-i luminară faţa: era prinţul.

— Ai venit, în sfârşit, exclamă dânsul cu o voce gâfâitoare apucându-i amândouă mâinile. Hai iute, iubito, grota e o cameră nupţială precum natura n-a pregătit niciodată pentru o pereche iubitoare. Cerul albastru-închis ne acoperă ca un baldachin, pietricelele pereţilor lucesc în mii de culori, murmurul mării este dulcea muzică la ale cărei tonuri vom fi fericiţi.

Contesa tremura ca varga.

Dânsul încercă să-i cuprindă mijlocul şi s-o atragă cu sine.

Însă ea se desfăcu din braţele lui şi zise:

— Lasă-mă, principe, lasă-mă. Nu ieşi întru întâmpinarea unei nenorocite pe drumul ei cel din urmă, cel înspăimântător.

— Contesă, exclamă prinţul făcând mirat şi speriat un pas îndărăt, ce vorbeşti dumneata? Ce să cred oare după figura dumitale tulburată? Aşa vine cineva la o întâlnire de amor?…

— Rămâi cu bine, principe, exclamă femeia cu un glas slab. Şi dacă-mi ţin aşa de rău cuvântul dat, iartă mă! Mă duc să mă odihnesc în braţele altuia, care o să aibă milă de mine.

Nici nu pronunţase bine vorbele din urmă, când o croi de goană ca alungată de demoni.

Principele nu putu s-o urmărească.

Peste câteva minute, ea se afla în vârful unei stânci de pe mal.

De jur-împrejur se mişca lin marea; valuri mici, calde şi sclipitoare sărutau mereu malurile.

Femeia îngenunche şi-şi ridică mâinile împreunate.

Privirea i se îndreptă spre cer. Buzele ei murmurară o rugăciune.

Lacrimi fierbinţi îi izbucniră din ochi şi-i curseră pe obraji.

De câtă vreme nu se adresase dânsa creatorului său?!

De câtă vreme nici nu se gândise ea că sus, în ceruri este un Dumnezeu a tot puternic!

În viaţa ei desfrânată, nici prin minte nu-i trecuse gândul vieţii viitoare.

De ani îndelungaţi uitase înduioşarea, plânsul, rugăciunea!

Acum, în ceasul morţii, îşi adusese aminte de învăţăturile din copilărie despre bunătatea lui Dumnezeu.

Însă ceea ce avea să facă trebuia făcut iute.

Lady se uită în jos în prăpastie şi i se păru că o figură galbenă se ridică din ape.

I se păru că două buze uscate se mişcă şi-i strigă:

— În mare! în mare!

Sinucigaşa se dădu îndărăt un pas, înfiorându-se.

Nu cumva era oare cadavrul lui Nelson care se ridica, alb ca giulgiul, de-acolo din profunzimi?

Se uită din nou, îngrozită, în jos.

Fuse numai o iluzie. Marea era liniştită…

Lady se pregăti să sară.

Însă în ultimul moment îi veni deodată în gând scandalul ce avea să producă în Monaco găsirea cadavrului ei. Toţi aveau să ştie atunci că dânsa îşi făcuse seama.

Ideea că aveau să se facă cercetări asupra persoanei ei, îi fu nesuferită.

Cu orice preţ trebuia să ia măsuri ca să se creadă într-o nenorocire, iar nu într-o sinucidere.

Dacă i s-ar găsi cadavrul dezbrăcat, lumea ar zice că s-a înecat scăldându-se.

Cu o grabă bolnăvicioasă, se apucă să-şi pună planul în practică.

Îşi smulse toate hainele de pe maiestuosul ei corp.

Rămase numai într-o cămaşă subţire de mătase care de abia îi ajungea până la genunchii rotunzi.

Se mai uită o dată cu mândrie la formele ei pline, tari, albe.

Deşertăciunea nu părăseşte niciodată pe femei, nici în clipa morţii.

Apoi măsură o dată cu ochii întinderea mării.

Întinse braţele, se plecă, părea că lunecă.

Deodată dădu un ţipăt înăbuşit.

Două braţe puternice o apucaseră pe dindărăt şi o traseră de pe malul prăpăstiei.

— Tu n-ai să mori, trebuie să trăieşti, femeie, exclamă un glas energic. Pentru tine nu te-a ajuns ziua din urmă. Ai de îndeplinit în

lumea asta o misiune sfântă. Ai să m-ajuţi să-mi reabilitez onoarea.

Răpitoarea creatură căzu în genunchi înaintea mântuitorului ei la care se uita ca la o apariţie supraomenească. În vremea asta Grimm – căci el era salvatorul –, aţintea asupră-i ochii lui plini de blândeţe şi bunătate care păreau că înoată în lacrimi.

Luna ieşi de după copaci şi-şi aruncă lumina tremurătoare asupra acestei scene ciudate de regăsire, pe o stâncă a golfului de Monaco, după un veac de om.

— Au înviat oare morţii? exclamă dânsa cu un glas slab şi, ca şi cum s-ar fi rugat de iertare, înconjură cu amândouă braţele ei pline şi albe genunchii omului a cărui nevastă fusese odinioară, când el însuşi era un ministru puternic.

Bătrânul puse mâna dreaptă pe capul frumoasei femei care stătea aproape goală şi tremurătoare înainte-i, iar pe cea stângă o ridică spre cerul plin de stele.

— Morţii ies din groapă, exclamă dânsul aşa încât glasul îi răsună departe peste ape. Ei vin să mântuiască şi să răzbune!

LXXII – Un cuvânt profetic

Francis Bristol, poliţistul american, stătea mereu în Hamburg deşi avea o mulţime de motive ca să se afle în Berlin.

El nu voia să plece până a nu elibera pe Elsa de societatea madamei Caletti.

Soarta tinerei fete îl interesa mai mult decât îşi mărturisise el însuşi.

De multe ori se surprinsese gândindu-se la Elsa pe când spiritul său trebuia să fie ocupat cu totul de alte lucruri. Şi dacă pe de o parte îşi zicea atunci, spre a se scuza în faţa sa proprie, că nu era lucru de nimic regăsirea nepoatei sale, a fiicei surorii sale moarte, pe de altă parte trebuia să recunoască că mai totdeauna se gândea la fată cu altfel de simţiri decât acelea ale unui unchi.

Neîncetat drăgălaşa figură a Elsei îi juca pe dinaintea ochilor.

Neîncetat îi simţea parcă privirea şi strânsoarea de mână prin care dânsa îi mulţumise când el îi zisese:

— Tu nu eşti singură pe lume, fată.

Şi ideea că creatura asta aşa de tânără, aşa de nevinovată se afla în puterea madamei Caletti, îl chinuia într-un chip grozav.

Îşi făcuse un plan minunat.

Avea să ia pe Elsa şi s-o ducă în Berlin.

Acolo avea să-i explice în ce raporturi de rudenie se aflau amândoi şi să-i spună că n-o va părăsi niciodată.

Pentru tot timpul cât mai avea să mai stea în Berlin, poate mai multe luni, se gândea să închirieze o locuinţă mai mare şi să tocmească o damă vârstnică care să apere pe Elsa când dânsul nu va fi acasă şi să-i dea ceva din spoiala fetelor de societate dacă i-ar lipsi.

Planul acesta îi apăru ca o idilă splendidă.

După atâtea furtuni prin care trecuse voia în sfârşit să ancoreze în portul liniştii.

Deoarece nu-i fusese dat să aibă nevastă şi copil, voia să ţină Elsei loc de tată şi s-o facă fericită pe cât îl stătea în putere.

Mai târziu avea s-o ducă în America şi s-o facă stăpână în casa lui, până avea să găsească un bărbat onest căruia să-i încredinţeze giuvaierul său. Zestrea n-avea să lipsească.

Bristol era bogat.

Avea sume mari depuse pe la băncile din New York şi cum le-ar fi întrebuinţat oare mai bine decât făcând fericirea Elsei?

Însă în cazul acesta numai un nobil putea să devină bărbatul fetei.

Ce să fi fost oare însă că poliţistul ajungând cu gândul la această ultimă parte a proiectului său, devenea deodată trist, şi pierdea toată veselia?

Uneori îşi zicea oftând:

— De ce n-am regăsit-o cu şapte-opt ani mai înainte? Atunci n-aş fi fost aşa aproape de fatalul patruzeci şi poate eu însumi… *Goddam*, ce năuc sunt. Acum opt ani ea era o fetiţă şi n-aş fi putut să fac altceva decât să-i dau bomboane şi să-i cumpăr un ghiozdan nou…

Se apropie de fereastra odăii pe care o ţinea în hotelul Alster.

Şi-şi lasă privirea visătoare să lunece pe bazinul râului Alstee.

Dar gândul îi zbura mereu spre nepoata sa Elsa.

Stătu puţin absorbit în gânduri.

Fruntea i se încreţi.

Peste figura lui se întinse un văl de melancolie.

Apoi cu jumătate glas îşi zise:

— Cum se poate să fiu aşa egoist? Ceea ce vreau să fac e pentru dânsa, iar nu pentru mine.

Recăzu din nou pe gânduri fără ca măcar să se uite la tabloul surâzând al naturii pe care-l avea dinaintea ochilor.

Deodată fu scos din această stare de meditaţie.

O bătaie uşoară se auzi la uşa care da în coridor.

Chelnerul intră ţinând în mână o scrisoare.

— Desigur e de la lord, zise poliţistul luând epistola.

Chelnerul se repezi să aprindă lampa, căci era în amurg.

Până cu câteva zile înainte, Bristol ţinuse ascunsă chiar şi de lord prezenţa sa în Hamburg.

Numai cu trei zile înainte trimisese lui Nelson o scrisoare scurtă.

Printr-însa ceruse lordului câteva amănunte asupra contelui Marco, pentru a putea face în privinţa acestuia ulterioare cercetări în Hamburg, care-i erau de neapărată trebuinţă.

Neapărat că scrisoarea asta de-acum conţinea răspunsul lordului.

Însă abia aruncă ochii pe adresă şi poliţistul încruntă sprâncenele.

Era lesne de a vedea că încerca un simţământ de dezamăgire.

Adresa pe plic părea scrisă de o mână greoaie, neobişnuită cu condeiul.

Nu era scrierea lordului pe care o cunoştea foarte bine.

Ce să fi fost oare?

În sfârşit, rupse plicul.

Desfăcu scrisoarea şi se uită la iscălitură.

Atunci nu-şi putu stăpâni o exclamaţie de mirare…

Scrisoarea îl era trimisă de John, cameristul lordului.

Mirarea i se prefăcu în spaimă după ce citi rândurile epistolei.

O sută de idei chinuitoare îl apăsară, tulburându-l într-atât încât rămase câteva minute incapabil de a hotărî ce trebuia să facă.

Bătrânul John îi scria astfel:

„Milostive domnule,

Scrisoarea dumitale a ajuns ieri la noi şi a fost o fericire că am deschis-o, căci în chipul ăsta am aflat cel puţin unde se află omul despre care măria sa, lordul, scumpul meu stăpân, întreabă neîncetat.

Milostivirea ta se va mira primind scrisoarea de la bătrânul John în loc de a o primi de la însuşi măria sa, lordul. Însă s-a petrecut ceva îngrozitor, precum cu respect îţi spun aici mai jos.

Măria sa stă în pat, greu rănit… într-un duel omorâtor s-au împuşcat de la colţurile unei batiste – a primit un glonte aproape de inimă.

Suntem aici toţi disperaţi şi dacă un om de inimă, călăul Krantz, de n-ar fi lângă noi ca să ne încurajeze, veghind cu mine zi şi noapte la căpătâiul măriei sale, nu ştiu zău cum am scoate-o la capăt.

Când însă măria sa îşi vine uneori în fire din năluceala frigurilor, atunci are mereu pe buze numele de Francis Bristol.

Călăul şi cu mine nu ştiam ce să însemne asta, căci până acum n-am avut onoarea să te cunoaştem.

Abia ieri, când ne-a sosit scrisoarea dumitale, s-a risipit puţin întunericul în care ne aflam.

De aceea îmi iau îndrăzneala să-ţi anunţ dorinţa măriei sale să vii cât de curând să-l vezi, căci boala e grea şi nu se ştie ce se poate întâmpla de azi pe mâine.

În speranţa asta care este şi a călăului, un om foarte de treabă şi respectabil, închei, iscălindu-mă al dumitale prea supus

Iohan.

N. B. Glontele a fost scos din rană şi se recunoaşte acum că nu e aşa primejdioasă.

Însă doctorul zice că măria sa are încă ceva la inimă, care poate să dea în rău.

De aceea grăbeşte-te.”

— Lordul rănit de moarte! exclamă poliţistul. Nimeni altul decât Marco n-a avut mâna în jocul acesta. Şi tocmai în momentul acesta eu să fiu departe de lord, să nu pot să-l asist, să-l încurajez…

Începu să se plimbe prin cameră cu paşi mari.

Deodată se opri hotărât şi apăsă butonul soneriei electrice.

Chelnerul intră îndată.

Îi comandă să-i aducă socoteala, căci vrea să plece chiar în noaptea aceea.

Până să vină socoteala, se ocupă cu adunarea bagajului şi

îngrămădirea lui în geamantan.

Pe urmă scrise lordului o telegramă, anunţând că a doua zi va sosi în Berlin.

Examină apoi socoteala pe care chelnerul i-o adusese.

Plăti tot şi dădu un bacşiş servitorului.

Dădu geamantanul să fie dus la gară şi predat biroului de expediţie.

— Aşa au să fie toate gata, îşi zise dânsul îmbrăcându-se cu mantia. Nu îmi rămâne acum altceva de făcut decât s-o eliberez pe Elsa.

Scoase ceasornicul.

— Mai am cinci ore până la plecarea trenului, reluă dânsul. Sper că vremea asta o să-mi fie îndestulătoare. Şi mai sper că madam Caletti se va lăsa să fie convinsă cu binişorul. Altfel o să fiu nevoit să întrebuinţez ameninţările şi chiar puterea.

Ieşi din hotel.

Avea să se ducă pe strada Portului. Acolo îi spusese Elsa că locuieşte doamna Caletti.

Găsi casa fără nicio greutate.

Era o clădire veche, dărăpănată, cu trei ferestre în faţă.

Părea uitată acolo din evul mediu, sau mai bine zis, ea făcea impresia unei antichităţi păstrate cu grijă ca amintire despre veacurile trecute.

Pe când Bristol străbătea strada Portului ca să ajungă la această cocioabă, observase că mai în fiecare casă de pe acolo, era o cârciumă, după cum sunt în toate oraşele pe străzile care dau spre port.

La fiecare pas câte o muzică veselă îi izbea auzul.

Pe pragul uşilor vedea stând câte o fiinţă femeiască îmbrăcată în costum fantastic.

Aceste creaturi, unele mai frumoase decât altele, erau clenciurile care prindeau pe muşterii, făcându-le semn din ochi că pot petrece bine acolo, în acea seară.

Panoramele şi curiozităţile de tot felul erau de asemenea în mare număr.

Aici era de văzut o uriaşă tânără, frumoasă, care după afirmaţia crainicului, putea să balanseze pe pieptul său o greutate de o mie de kilograme.

Dincolo era un indian cu belciuge mari la urechi şi la nas.

Mai departe o regină cu pene îngropate în carne sau minunata Flossigia, femeia-peşte, nemaivăzută până atunci.

Când doi băieţandri sau niscai mateloţi beţi intrau în vreuna dintre aceste prăvălii de curiozităţi, după ce plăteau preţul intrării, li se arăta mai întâi o figură de ceară reprezentând o sirenă stând pe o stâncă şi pieptănându-şi părul de aur.

Pe urmă, posesoarea localului se apropia de ei, zâmbindu-le dulce şi-i întreba în chip tainic:

— În locul păpuşii acesteia vreţi să vedeţi viaţă? Viaţă caldă?

De obicei vizitatorii răspundeau:

— Da.

Atunci femeia le lua câte o nouă plată, mai mare decât cea dintâi, şi le zicea:

— Urmaţi-mă în extra-cabinet. O să vedeţi pe Flossigia, frumoasa femeie-peşte.

Şi vizitatorii se pregăteau să vadă o minune de frumuseţe care să le aţâţe simţurile.

Altfel dânşii n-ar fi avut nicio părere de rău pentru banii ce cheltuiau, numai de-ar fi putut să-şi satisfacă vederea.

Ce e drept, cea mai mare parte din aceşti vizitatori erau bărbaţi tineri.

Ei se uitau chiar cu mândrie la acei care, prea neîncrezători, nu voiau să intre în extra-cabinet, sau n-aveau cu ce să plătească biletul intrării.

Câţiva, – şi aceştia erau cei mai naivi – credeau că sub cuvintele femeii care era încă frumoasă, cu toate că părul său era pestriţat de fire de argint, se ascundea ceva pe care dânsa nu-l spunea, dar care însă le era permis să-l ghicească.

Aceştia erau cei mai tineri.

Ei credeau că după acea perdea de catifea roşie era cabinetul vreunei Venere în costum mitologic.

Şi ei dau curs liber gândurilor, care îl transportau departe… într-un paradis pământesc.

Pentru ei noua plată ce li se cerea era o mizerie şi scoteau banii cu entuziasm.

Mai erau şi alţii – erau mai bătrâni – care nu credeau niciunul

dintre aceste lucruri.

Cu toate astea intrau şi dânşii în extra-cabinet.

Pentru unii era o simplă trecere de vreme.

Pentru alţii era curiozitatea de a vedea până unde ajungea obrăznicia acestor şarlatani.

Femeile şi fetele, dintr-un simţământ de pudoare, se retrăgeau.

Copiii nu erau admişi.

În sfârşit, perdeaua se ridica.

Proprietara barăcii introducea pe vizitatori într-o încăpere întunecoasă îi care se afla un bazin mare de tinichea, plin cu apă.

În mijlocul bazinului stătea o focă care părea a se gândi la tinereţea sa trecută din marea Nordului.

Curioşi, dezamăgiţi, nu îndrăzneau să arate nemulţumirea lor.

Dar negustoreasa ghicea foarte lesne ceea ce se petrecea în ei.

Cu toate astea dânsa nu-şi pierdea cumpătul.

Cu o voce dulce ea exclama, uitându-se când la vizitatori, când la focă.

— Vedeţi, domnilor… Aceasta e Flossigia, frumoasa femeie-peşte. E viaţa caldă, nimic nu e fals.

Pe urmă lăsa pe curioşi să admire pe focă care era mereu somnoroasă.

Apoi negustoreasa de rarităţi relua cu un ton foarte politicos:

— Vreţi poate, domnilor să aveţi şi o fotografie a ei?

Pentru fotografie urma altă plată.

Păcăliţii părăseau atunci casa cu minunăţii, cam supăraţi ce-i drept, dar în fond râzând ei înşişi de tragerea pe sfoară şi se simţeau oarecum achitaţi numai după ce îndemnau şi pe prieteni să se ducă să vadă fenomenele.

Şi tocmai aici, în strada asta unde sosesc la fiecare ceas străini cu bani mulţi şi dorinţe de toate, madam Caletti îşi alesese domiciliul.

Bristol îşi zise că asta nu era o întâmplare, ci că murdara femeie căutase într-adins acest loc.

— Sărmană Elsa, murmură dânsul, să fie oare tânărul tău suflet otrăvit deja?… O! nu, nu, răspunse tot dânsul. Când am văzut-o pentru ultima oară în cârciuma evreului, în mijlocul orgiei, era ca o floare simţitoare ce-şi păstrează curăţenia în mijlocul noroiului în care

creşte.

Zicând aceste vorbe, porni în sus pe scara doamnei Caletti.

*

Cu un ceas înainte de sosirea poliţistului la locuinţa fostei cântăreţe de operă, aceasta din urmă stătea în mijlocul odăii sale, plecată asupra unui paner plin cu cărţi vechi, cu hârtii de tot felul, cu note muzicale.

Răscolea în paner cu amândouă mâinile şi cu o nespusă grabă ca şi cum avea de găsit acolo o bancnotă de o mie de mărci.

Roşeaţa emoţiei acoperise obrajii ei ordinari.

Mâinile-i tremurau convulsiv.

Aruncând notele încoace şi încolo se silea parcă să dea mai curând de fundul panerului.

— Trebuie să-l găsesc, îşi zicea ea cu un fel de furie.

Şi scotocea mereu prin hârtii.

Apoi reluă:

— Documentul trebuie să fie aici. Îmi aduc bine aminte ca l-am ascuns între note.

Continuă înainte cu răscoleala.

Preocupată cu căutarea, nu observă că o babă rău îmbrăcată, slabă scândură intră încetişor în odaie.

După ce se opri câteva secunde lângă uşă, baba înaintă.

— Tot mai cauţi, Mario, îngeraşul meu? întrebă ea mângâind cu mâna părul boit negru al madamei Caletti.

Aceasta ridică ochii, se uită la bătrână şi exclamă:

— Ah! tu eşti, doică? Caut mereu, precum vezi, fără nicio ispravă.

Apoi, fosta cântăreaţă de operă, uitându-se ţintă la babă, continuă:

— Ia adu-ţi aminte. N-ai ars tu vreodată o hârtie pe care era o pecete princiară?

— Să mă ferească sfânta născătoare de a fi făcut o aşa mare prostie, răspunse bătrâna.

Figura-i zbârcită amintea încă de tipul italian.

Dânsa se uită mirată la madama Caletti.

— Eşti sigură? întrebă din nou aceasta din urmă.

— Cum era să ard documentul când eu însămi ţi-am spus de atâtea

ori, dulcea mea copilă, că hârtia aceea o să aibă vreodată pentru tine o valoare mare…

— Aşa e! exclamă doamna Caletti.

Şi, nerăbdătoare, împinse panerul cu piciorul.

— Diavolo!… scrâşni ea apoi, m-am săturat de căutat. O să trebuiască să ne croim altfel drumul de va fi nevoie să părăsim Hamburgul şi nu vom găsi până atunci preţiosul document.

Doica strânse blând, cu degetele-i osoase braţul cărnos al *copiliţei* sale pe care o considera întocmai ca cu 30 de ani înainte, când o însoţea în lume ca cântăreaţă şi o învăţa cum să se poarte cu adoratorii.

— Spune-mi, drăguţă, o să trebuiască să plecăm din acest frumos Hamburg? întrebă dânsa. Ar fi păcat, crede-mă, căci concertele tale cu şcolăriţele îţi aduc bani gheaţă. În şase ani am strânge un capital frumos. Şi atunci, madamă, am întoarce spatele acestui nord rece şi ne-am aşeza în scumpa noastră Veneţie.

— Nu zidi castele în aer, doică, o întrerupse doamna Caletti oftând. Şederea noastră în Hamburg se poate socoti cu săptămânile, ba încă chiar cu zilele. Tu ştii că poliţistul acela tânăr care vine din când în când la noi, a şi simţit călcâiele aprinse după Marta, pe care cred că are s-o ia de nevastă, ca un nebun ce este şi s-o facă femeie cinstită, dacă se mai poate aşa lucru. El m-a sfătuit ieri să-mi fac ochii în zece, să mă păzesc.

— Cum aşa?… De ce?… întrebă bătrâna.

— Pentru că poliţia mă are îndeaproape privighere sub cuvânt că aş face negustorie de carne omenească şi stă acum la îndoială dacă trebuie să mă aresteze, să-mi facă proces sau să mă expulzeze din oraş.

— Negustorie de carne omenească! scrâşni bătrâna. Sfântă Madonă cu Isus în braţe, apără-mă. Asta numesc câinii de nemţi negustorie de carne omenească? Dar fetele noastre nu învaţă oare muzica aşa ca să poată călea pe cea dintâi scenă de operă? Şi dacă li se dă ocazie să înşface vreun baron bogat, asta se cheamă negustorie de carne omenească? O! tu, mărite protector al mănăstirii Inimii Negre, deschide ochii acestor gogomani de nemţi ca să nu facă niciun rău copilelor mele de aur.

— Taci, doico, porunci madam Caletti, cu plângerile şi blestemele tale nu ieşim la niciun capăt. Să ne pregătim mai bine ca să apucăm din nou toiagul pribegiei. Dacă aş găsi afurisitul de document, aş şti eu ce să fac.

Doica se apropie mai mult de dânsa.

— Ce-ai face, îngeraşule? întrebă ea încet şi gura-i fără dinţi se lărgi mai mult încă decât era.

Doamna Caletti se uită de jur-împrejur ca şi cum voia să se asigure că nimeni altul n-o mai aude.

— Aş căuta pe prinţul Franz, şopti dânsa, pe mizerabilul care m-a înşelat în amor, m-a respins, m-a părăsit. Îndată ce l-aş găsi i-aş zice: „Principe, vezi documentul acesta? Este tratatul pe care prinţul de Leuchtenberg voia să-l încheie în 1866 cu Prusia, pe care l-a dat ministrului Grimm să-l ducă la Berlin şi care a dispărut dimpreună cu purtătorul în chipul cel mai tainic.”

Doica dădu din cap.

Cu vocea-i răguşită şopti:

— Ai merge singură spre pieirea ta, iubito. Aceasta e sigur, dacă ai spune astea prinţului. Nu dânsul te-a însărcinat să furi documentul, ci baronul de Collmar care mai la urmă ţi-a aruncat o sumă de nimic, ca la o cerşetoare, pentru o treabă aşa primejdioasă.

Şi, spre a arata indignarea ei, bătrâna, ridicând pumnul, exclamă:

— Mizerabilul!

Această amintire făcu efect asupra madamei Caletti.

— Ticălosul! scrâşni ea, are să-mi plătească el asta, numai să nu fi dispărut de pe faţa pământului.

Apoi apropiindu-se mai mult de babă, continuă:

— Dar tu crezi, doico, că prinţul nu ştia într-adevăr nimic despre istoria aceasta? Ha! ha! te înşeli amar.

Se uită iar împrejur ca şi cum i-ar fi fost teamă să n-o audă cineva.

Şi coborând vocea, continuă, apropiindu-se şi mai mult de bătrână:

— Eu sunt destul de şireată ca să înţeleg intrigile oamenilor. Baronul de Collmar fusese cumpărat de Austria şi a împărţit banii cu prinţul Franz.

— Ce spui?

— Numai după învoirea prinţului baronul a lucrat. Am să strâng pe

prinţ în şuruburi, am să-i aduc aminte de Grimm ucis sau închis nu ştiu unde, şi chiar de n-aş găsi documentul, voi vorbi aşa ca şi cum l-aş avea.

— Bagă de seamă, copilă.

— Îl voi face să-mi plătească tăcerea cu aur.

Se auzi deodată o bătaie la uşă.

Femeile se depărtară speriate una de alta.

— E timpul ca să ne coborâm la concert, zise un glas.

În momentul de pe urmă uşa se deschise.

Intrară înăuntru şase fete tinere, îmbrăcate cu cochetărie.

Între ele se afla şi Elsa.

Nu mai era însă îmbrăcată ca ţărăncile din Pădurea Neagră.

Dânsa purta un costum elegant de societate.

Fusta-i era albă iar talia albastră închisă de catifea, îi lăsa braţele goale.

În păr avea o floare albastră.

Una dintre fete zise:

— Domnul Necker a trimis deja de mai multe ori ca să întrebe dacă ne coborâm curând. Localul e plin de muşterii care ne aşteaptă cu nerăbdare.

Madama Caletti îşi completă numaidecât toaleta.

Dădu pe obraz cu suliman roşu, pe urmă îşi acoperi faţa cu un strat de boia albă. Se împopoţonă cu o pălărie, cu o mantie şi aruncând o ultimă privire scrutătoare spre şcolăriţe, dădu semnalul de plecare.

În catul de jos al casei ocupată de fosta cântăreaţă de operă, era o cafenea cântândă.

Stăpânul acestei cafenele, domnul Necker, făcuse convenţie cu madama Caletti să dea concerte cu şcolăriţele sale înaintea muşteriilor, de la ora şapte seara până la miezul nopţii.

Vicleanul cafegiu ştia că dânsa nu ţine decât fete frumoase.

Afară de asta, fosta cântăreaţă avea şi un alt dar.

Ea ştia să facă să iasă note plăcute şi din gâtlejurile cele mai neobişnuite cu muzică.

Se gândise că cel mai bun public din Hamburg, avea să se intereseze în curând de şcoala de muzică a doamnei Caletti şi într-asta nu se înşelase deloc.

Cafeneaua era plină în toate serile şi banii curgeau gârlă.

Prea puţini însă din ei cădeau în partea profesoarei.

De aceea ea îşi arăta nemulţumirea ducându-se ca trupa, după miezul nopţii, prin toate cârciumile unde îşi termina noaptea în orgii.

Urcarea fetelor pe podina înălţată la un colţ al cafenelei fu salutată de public cu aplauze frenetice.

Aproape fiecare şcolăriţă avea adoratori şi aceştia îngrijeau totdeauna ca frumoasele lor să nu rămână fără flori.

O ploaie de trandafiri căzu pe podină.

Fetele se plecară, îi luară şi-i puseră la cingătoare, la piept sau în păr.

Numai Elsa nu atinse niciunul dintre numeroasele buchete care stăteau la picioarele ei.

Din cauza asta doamna Caletti fu cuprinsă de o furie turbată.

— Ce, tu vrei să te-arăţi mai mândră decât celelalte fete? îi şopti dânsa. Vrei să ofensezi publicul? Ia seama să nu mă faci să-mi pierd cumpătul, căci te închid numaidecât în pivniţa întunecoasă din curte şi te ţin acolo până te vei îmblânzi.

Elsa nu răspunse nimic.

De multe ori doamna Caletti o ameninţase cu pivniţa, dar nu se ţinuse niciodată de cuvânt.

De altfel fetei i s-ar fi părut mai preferabil să stea în pivniţă decât în acel local unde se simţea grozav de ruşinată şi ofensată de privirile aţintite asupra frumuseţilor sale descoperite. Şi i se părea că mereu e observată, într-un chip scandalos.

Obrajii îi erau mereu acoperiţi de roşeaţa ruşinii.

La o masă însă, care se afla aproape de podină, stătea un domn bătrân, îmbrăcat cu mare eleganţă.

Figura lui avea ceva prietenesc, atrăgător.

Părul alb, strălucitor îi ajungea până la umeri.

Figura-i nobil tăiată era umbrită de mustăţi groase, tot albe.

Bărbatul acesta se uita mereu la Elsa, însă nu ca ceilalţi din sală, cu interes pasionat, ci cu un fel de milă de compătimire.

La aceeaşi masă cu dânsul era încă un tânăr frumos cu ochii inteligenţi, care îi vorbea cu grăbire şi din când în când arăta pe furiş spre Elsa.

— Nu ţi-am spus drept, domnule profesor? zicea dânsul. N-are fata asta întipărită pe faţă o nevinovăţie copilărească, cu tot anturajul ei destrăbălat?

Bătrânul căruia i se zicea profesor se întoarse spre însoţitor.

— Dumneata ştii, scumpul meu Muhlberg, zise dânsul, că aparenţa rămâne pentru mine în rândul al doilea. Înainte de toate aş vrea să aud dacă fata asta posedă într-adevăr acea voce fenomenală despre care mi-ai vorbit.

— Are un glas dulce, domnule Kohler, răspunse tânărul. Ştii că mă pricep oarecum într-ale muzicii şi, dacă nu mă pot compara cu dumneata capelmaistrul operei imperiale din Berlin, totuşi cred că de data asta nu mă înşel deloc: Această fată e un geniu muzical.

— De va fi aşa, atunci ea ne trebuie la Berlin, zise profesorul Kohler. „Rămâne numai să ştiu dacă în mocirla asta nu şi-a pierdut gustul pentru silinţă şi pentru învăţătură.

— Nu cred că relele obiceiuri să se fi prins de dânsa. Uite… Am venit aici într-o seară, din întâmplare şi mai înainte de a o auzi cântând am fost atras de sfiala, ruşinea şi stângăcia ei copilărească. Mi-am zis atunci: „Iată o fetiţă care nu seamănă câtuşi de puţin cu camaradele ei; Trebuie să fi intrat de curând în bandă”. Când i-am auzit însă glasul, am rămas înlemnit. Mi se părea că aud pe primadona unui teatru din capitalele mari europene. Mă gândeam la dumneata atunci şi îmi ziceam: „De ce nu-i aici domnul Kohler ca să audă glasul acesta?” În sfârşit, te-a adus Dumnezeu în Hamburg şi eu te-adusei aici de voie de nevoie. Ai puţină răbdare şi ai să te convingi despre subţietatea timpanelor mele.

Profesorul răspunse:

— Eu doresc să nu fi venit aici degeaba în vizuina asta. M-aş bucura din suflet să dau peste o nouă stea artistică. Nu m-aş mira deloc s-o găsesc în această bandă deşănţată. Dumneata ştii, scumpul meu că talentele mari se scot mai totdeauna din noroiul vieţii. Aminteşte-ţi de marile noastre artiste. Ele n-au crescut în fericire şi strălucire, ci în sărăcie şi lipsuri s-au pregătit pentru măreaţa lor carieră.

Apoi privind spre micile artiste, profesorul Kohler continuă:

— A! iată că viitoarea noastră Patti se pregăteşte să cânte. S-o

ascultăm.

Discuţia dintre aceşti doi oameni, dintre care unul era, precum am auzit, vestitul profesor Kohler, director al orhestrei operei din Berlin, iar celălalt făcea parte din trupa de operă a Hamburgului, avusese un martor.

Deja de cinci minute se aşezase la o masă alăturată un străin care ascultase cu cea mai mare băgare de seamă fiecare cuvânt ce se spusese în privinţa Elsei.

Când Kohler îşi exprimase temerea că tânăra fată să nu fi luat deprinderile rele ale cafenelelor cântânde, pe figura lui trecu un nor de adâncă durere şi privirea i se posomorî.

Străinul acesta era Francis Bristol.

Fusese în locuinţa madamei Caletti şi găsise numai pe doică.

Ea îl întrebă ce dorea.

Bristol îi spuse că o căuta pe fosta cântăreaţă.

Atunci baba, cu câteva vorbe dulci îl trimisese jos în cafenea.

Elsa se ridică de pe scaun.

Păşi în mijlocul podelei şi aruncă asupra muşteriilor o privire rece, indiferentă.

Mâinile-i tremurau.

Se cunoştea aceasta după mişcările caietului de note ce ţinea în mână.

Celelalte fete, constituite de doamna Caletti într-o orchestră de dame, executau, care din vioară, care din flaut sau clavir, preludiul unui cântec al lui Schubert.

Deodată răsună glasul curat, argintiu, natural al Elsei.

O tăcere adâncă se făcu în toată sala.

Nişte marinari beţi care făceau gălăgie la uşă, fură izbiţi afară de câţiva muşterii iubitori de muzică.

Elsa cânta cu aşa însufleţire, cu atâta pasiune, notele-i ieşeau aşa calde, aşa mângâietoare dintre buze, încât întreaga asistenţă rămăsese nemişcată, fermecată.

Profesorul Kohler plecase capul între mâini.

Părea adâncit într-un vis.

Voia să-şi dea seama netulburat, ca un maestru ce era, de cele mai mici întorsături şi nuanţe ale glasului fetei.

Muhlberg plecă capul spre urechea profesorului.

Cu voce înceată îi zise:

— Ei bine, prietene, nu ţi-am spus adevărul?

Bătrânul nu răspunse.

Nu voia să piardă niciuna dintre notele fetei.

Dorea să-şi facă o idee exactă de valoarea tinerei artiste.

Muhlberg pricepu.

Nu-l mai tulbură.

Tocmai când Elsa termină cântecul şi se reaşeză pe scaun în aplauzele detunătoare ale mulţimii, tocmai atunci profesorul ridică capul.

Uitând locul în care se afla, exclamă tare aşa că fu auzit în tot localul, în tăcerea ce domnea încă:

— Fata asta va fi odată cea mai sărbătorită cântăreaţă de operă din Germania.

Francis Bristol fu atins în adâncul inimii de aceste vorbe.

Sări de pe scaun.

Voia să se ducă să mulţumească omului în numele Elsei.

Însă se gândi deodată că era mai bine să rămână necunoscut.

Descoperindu-se acum, ar fi îngreuiat executarea planului său.

Poate chiar Elsa l-ar fi observat şi ar fi recunoscut în el pe tânărul marinar de la „Inima sângeroasă”. Emoţia tinerei fete ar fi fost băgată de seamă.

Bristol se opri la vreme.

Se aşeză iar pe scaun şi se hotărî să aştepte.

Momentul nu era tocmai bine ales pentru a se apropia de madama Caletti.

Vorbele profesorului, dacă fuseseră auzite de fosta cântăreaţă de operă, erau să mărească în ochii ei preţul tinerei fete care în mâinile sale, nu era altceva decât o roabă.

Aşa se şi întâmplă.

Fraza de laudă şi de admiraţie care ieşi de pe buzele lui Kohler într-un moment de entuziasm, fu auzită foarte lămurit de doamna Caletti care căuta printre caietele de note o farfurie spre a strânge gologani de la muşterii.

Acele vorbe făcură asupra ei o adâncă impresie.

Dar ea încercă totodată o mare neplăcere.

Dânsa ştia deja demult că are în Elsa un tezaur.

Tocmai pentru că voia să-l exploateze mai îndelung, se temea că o să i-l observe cineva şi o să i-l răpească.

Veni cu farfuria la masa lui Kohler şi după ce căpătă gologanii, trecu iute înainte.

Însă profesorul o strigă îndărăt.

— Dumneata eşti chiar doamna Caletti? întrebă dânsul.

— Desigur, domnule, răspunse întrebata. Cu ce pot să te servesc?

Kohler se uită ţintă la ea şi părea că se gândeşte în altă parte.

— Caletti, murmură dânsul. Caletti… Sunt mulţi ani de când am cunoscut o cântăreaţă cu numele acesta.. Ea era, dacă nu mă înşel, primadonă la un teatru mic de curte.

— Eu sunt acea, întâmpină doamna Caletti. Am pierdut glasul şi a trebuit să părăsesc cariera artistică.

Profesorul privi cu compătimire la femeia căzută atât de jos.

Odinioară sărbătorită, ridicată în slavă de public, distinsă prin favoare princiară, acum învăţătoarea şi conducătoarea unor fete uşurele într-o cafenea cântândă a Hamburgului. Decăderea era tare şi adâncă.

Însă bătrânul poseda destul tact fin ca să nu lase a i se observa mirarea care ar fi umilit pe fosta cântăreaţă.

Dânsul se sculă, se înclină puţin înaintea doamnei Caletti, apoi zise:

— Eu sunt profesorul Kohler, capelmaistru la opera imperială din Berlin şi nu întâmplarea m-a adus aici, doamnă. Mi s-a vorbit de una dintre şcolăriţele dumitale că are un glas admirabil care, cultivat puţin, ar fi o minune. N-am fost înşelat. Am ascultat acum pe tânăra fată şi-i prezic un viitor strălucit. Neapărat că dânsa o să trebuiască să-şi dea silinţă la studiu şi o să aibă nevoie de întreţinere.

Doamna Caletti încruntă sprâncenele. Ea prevedea unde ducea discursul profesorului.

Acesta continuă:

— Eu sunt gata să iau asupră-mi toate cheltuielile. Sper că am să înzestrez scena germană cu un talent extraordinar.

El aştepta parcă răspunsul fostei cântăreţe.

Doamna Caletti tăcu.

Dădu din umeri.

Pe figură i se zugrăviră semnele unui sentiment aşa urât şi batjocoritor, încât profesorul o întrebă mirat:

— Ce ai, doamnă? Sper că dumneata n-o să împiedici pe tânăra fată de a schimba atmosfera nesănătoasă din vizuina asta cu aerul curat al artei şi cu o viaţă regulată.

Atunci madama Caletti răspunse:

— Să mă ferească cerul de-a împiedica fericirea fetei.

— Ei bine?…

— Însă, prea onorate domnule profesor, trebuie să-ţi atrag din nenorocire atenţia asupra un lucru într-adevăr de plâns…

— Adică?

— În cazul de faţă, natura a aruncat un dar preţios în noroi.

Profesorul, tot mai mirat exclamă:

— În noroi?

— Da, răspunse fosta cântăreaţă prefăcând o mâhnire adâncă de cele ce este silită să spună.

— Cum aşa? replică Kohler.

— Fata asta, continuă doamna Caletti în şoaptă, e stăpânită de patimile cele mai rele, despre care o femeie cinstită nu poate vorbi deloc.

Kohler rămase mirat.

Nu ştia ce să răspundă.

În sfârşit, uitându-se la interlocutoarea sa, zise:

— Nu se poate, doamnă, nu-i cu putinţă.

— Din nenorocire e adevărat!

— Să fie oare atât de înşelătoare faţa nevinovată a acestei fete?

— Minciună, domnule, făţărnicie, atât pe figură cât şi în inimă. Aplecare către lucruri rele, pofte neînfrânate după bărbaţi. Şi după ce bărbaţi? După mateloţi, după derbedei şi beţivi de tot soiul cărora le cade în braţe. M-ai crede dumneata, dacă ţi-aş spune că fuge noaptea din casa mea şi colindă toate cârciumile pline de corăbieri?… Iar acolo?… O! e dezgustător ca să mai vorbesc.

Profesorul clătină capul.

Muhlberg, care ascultase toată conversaţia cu interes, stătea cu capul în piept.

Se apropie apoi de Kohler.

Plecându-se la urechea acestuia îl zise în şoaptă:

— Cere să vorbeşti cu fata. Eu cred că sunt toate calomnii!

Profesorul dădu din cap în chip afirmativ.

Înţelesese intenţia însoţitorului său.

Apoi se uită din nou la madama Caletti.

Şi reluă:

— Dar nu crezi să fie cu putinţă, doamnă, să facem pe fată a se lăsa de viaţa destrăbălată, dacă-i vom prezenta perspectiva de a deveni o mare artistă? Uite, aş vrea să-i spun eu câteva vorbe şi să-i aud răspunsurile. Te rog, vino cu dânsa aici la masa noastră.

Asta era o însărcinare cu totul neplăcută pentru madama Caletti.

Pe când dânsa se gândea să nu permită cu niciun preţ o discuţie între Elsa şi profesorul, îi veni deodată o idee minunată.

Atunci se mai încurajă.

Şi procedă numaidecât la executarea planului.

Nu uită cu toate astea să isprăvească cu strângerea gologanilor.

Pe urmă părăsi parterul cafenelei.

Se întoarse pe podină.

Francis Bristol auzise toate murdarele calomnii ale mizerabilei.

La un moment dat el era să sară de pe scaun şi să-i strige:

— Taci, ticăloaso, nu minţi!

Însă numaidecât se gândi că pentru reuşita întreprinderii sale nu venise încă momentul să lucreze.

Ajungând pe podină, doamna Caletti făcu semn Elsei să vină după dânsa într-un colţ.

Acolo începu să-i vorbească încet făcând mereu gesturi şi arătând din ochi masa la care se afla profesorul şi artistul Muhlberg.

De-ar fi auzit aceşti doi din urmă discursul ce se ţinea Elsei, şi-ar fi făcut despre madama Caletti o idee mult mai urâtă de cum o aveau deja.

— Vezi tu pe domnul ăla, zicea ea, ăla bătrân care stă la masă cu un bărbat tânăr?

— Da, răspunse Elsa.

Dânsa observase demult pe bătrân. Îl prinsese de multe ori uitându-se ţintă la ea.

Însă uitătura lui n-o supărase deloc.

Crezuse a citi în privirea lui interes, bunătate, compătimire dureroasă.

Simţea chiar pentru el o simpatie respectuoasă.

— Bătrânul acela, continuă doamna Caletti, e un om bogat. A venit aici din Berlin ca să petreacă câteva zile. I-ai plăcut şi vrea să glumească cu tine câteva ceasuri.

Elsa întoarse capul. Obrajii-i erau roşii de ruşine.

Simţea o mare durere că dăduse peste o nouă dezamăgire.

Ochii îi înotau în lacrimi.

Aşadar, era tot cântecul cel vechi. Frumuseţea ei exterioară atrăseseră băgarea de seamă a străinului.

Dânsul n-o privise cu compătimire, ci cu dorinţe necurate.

Omul acela pe care dânsa l-ar fi iubit ca pe un tată, nu era decât un seducător.

— Ei, ce zici, fată? întrebă fosta cântăreaţă. Atunci… vrei să te duci la masa acelui domn? Mi se pare că e un ştrengar din societatea înaltă care nu face economie de bani.

— Dumneata ştii, răspunse fata încet, că am respins totdeauna nevrednicele dumitale propuneri. Te rog să nu mă mai faci să roşesc cu discursuri pe care o fată n-ar trebui să le audă.

— Dar dacă ţi-aş ordona? Dacă n-aş accepta ca tu să-i superi pe muşterii noştri cei mai buni, nici atunci n-ai face ce-ţi zic? Ia te gândeşte un pic.

Fata răspunse cu indignare:

— Să mă înjosesc? Nu, niciodată, de o sută de ori mai bine moartea!

— Eşti hotărâtă?

— Da.

— Bagă de seamă!

— Ţi-am spus, mai bine moartea!

— Moartea nu, scrâşni femeia ca prinsă de furie. Însă pivniţa umedă şi întunecoasă o să te facă cuminte.

— Poţi să faci tot ce vrei, replică fata cu energie, tot nu mă voi supune.

Bătrâna, ca turbată, reluă:

— Îţi dau s-alegi din două una: Ori să mergi acum cu mine la acel domn şi să te împrieteneşti cu dânsul, ori te închid în pivniţă pentru trei zile şi trei nopţi!

— Primesc pivniţa!

— Băgă de seamă că n-am să-ţi dau alte bucate decât pâine şi apă!

— De o sută de ori îmi va fi mai bine în pivniţă, zise Elsa.

— Aşa? Atunci ieşi afară! ordonă doamna Caletti. Lipsa ta n-o să fie o pagubă pentru nimeni. Ai să vezi că de data asta nu glumesc deloc.

Elsa nu răspunse nimic.

Se supuse.

Prefera mai bine şederea în pivniţă decât drăgostirile şi mângâierile bătrânului.

Ea ieşi în vestibulul casei pe o uşă din dreptul podinii.

Madama Caletti o urmă.

O apucă afară de braţ şi o târî în curtea întunecoasă.

Bătrâna se uită împrejur.

Nu era nimeni.

În acea curte se afla uşa unei pivniţe adânci.

De obicei ea se închidea pe dinafară printr-o uşă de fier.

Pivniţa asta servise mai înainte unui măcelar care ţinuse casa cu chirie, să-şi păstreze marfa.

Acum însă nu mai servea la nimic altceva decât doar pentru locuinţă la şoareci şi alte dihănii.

Scările erau mâncate de mucegai.

— Roagă-mă să te iert, ordonă femeia, şi în loc de pivniţă, îţi voi da ca închisoare camera ta.

— Nu te rog deloc şi de nimic. De mă vei închide sus, mă voi arunca jos în curte ca să-mi sfărâm capul.

— Canalie! scrâşni femeia.

Şi fiindcă se afla atunci înaintea pivniţei, dădu fetei un brânci cu atâta putere încât nenorocita se rostogoli în jos pe scara ruinată şi rămase nemişcată pe pământul umed al pivniţei.

Pe urmă trase uşa de fier şi deoarece lipsea cheia, o prinse cu un cârlig pe dinafară.

— Aici e în siguranţă, murmură dânsa triumfătoare. Acum poate s-o caute nebunul de muzicant ca să-i asculte glasul.

Pufni de râs însă în aceeaşi clipă se opri speriată şi ascultă, apropiindu-şi urechea de uşa pivniţei.

Dinăuntru se auzeau gemete de durere.

Nu cumva oare fata îşi făcuse vreun rău în cădere?

Doamna Caletti îşi făcu ea însăşi o aspră imputare pentru violenţa de care dăduse dovadă.

Deşi ura pe Elsa pentru că-i stătea mereu împotrivă şi pentru că, în calitatea sa de fostă cântăreaţă, era geloasă pe glasul ei şi de numeroasele aplauze ce primea, totuşi nu voia să-i facă niciun rău, căci aştepta de la dânsa îmbogăţirea.

Gemetele ţinură câteva minute pe urmă încetară.

— Ah! nu-i nimic, trebuie să se fi zgâriat niţel, îşi zise femeia liniştindu-se şi se întoarse în cafenea.

Se duse numaidecât la masa profesorului şi-i zise frecându-şi mâinile:

— Nu ţi-am spus dinainte ce o să se întâmple cu nebuna de fată? Cum i-am vorbit de dumneata şi i-am spus ce vrei să faci dintr-însa, a strigat la mine în bătaie de joc:

— „Ah! i-a plăcut glasul meu şi vrea să facă din mine o cântăreaţă?”

I-am zis că asta e cea mai mare fericire pentru dânsa, atunci ea mi-a râs cu obrăznicie în nas şi a răspuns:

— „Aşa fericire nu-mi place pentru că e plicticoasă. Vreau să rămân ceea ce sunt şi să mă amuz cum îmi place.”

Când am început să-i înşir la sfaturi, îndemnând-o să se îngrijească de viitor, nenorocita mi-a tăiat vorba întorcându-mi spatele şi fugind pe uşă. Am alergat după ea, am rugat-o să se întoarcă. Toate degeaba. A zis că se duce să-şi vadă pe frumosul Jack şi a plecat.

— Ce rătăcire deplorabilă, zise profesorul. Uite, aşa se pierd o mulţime de talente… Mi se sfâşie inima când mă gândesc…

Se sculă mâhnit de la masă şi luându-şi seara bună de la madam Caletti ieşi din cafenea urmat de Muhlberg.

— N-ar fi trebuit să aud niciodată glasul acesta, zise dânsul când fu afară… Niciodată n-am să uit acele tonuri dulci, fermecătoare. Totdeauna am să fiu trist că scena a suferit o mare pagubă.

Francis Bristol se sculase şi el de la masa lui, însă cuprins de

sentimente cu totul deosebite şi cu o hotărâre tare.

Auzise raportul ce tăcuse nemernica femeie şi-şi zisese că toate alea trebuie să fie minciuni tot aşa de neruşinate ca şi cele ce spusese mai înainte.

Dânsul presupunea că mizerabila dusese undeva pe Elsa, cu sila sau prin înşelăciune, pentru ca astfel să ia profesorului putinţa de a o scăpa din trista ei situaţie şi a o îndrepta spre o soartă mai bună.

Unde s-o fi ascuns oare?… Unde s-o fi încuiat-o?

Poliţistul, deprins cum era cu dezlegarea enigmelor grele, se încercă să ghicească.

— Cu neputinţă s-o fi dus departe, căci ticăloasa n-a lipsit din sală mai mult de cinci minute. Şi dacă n-a avut niciun complice care să fi luat pe Elsa şi s-o fi dus mai departe, atunci sărmana fată se afla încă în acea casă.

Bristol ieşi din cafenea în stradă şi de aici intră în curtea a cărei poartă era deschisă.

Se plimbă în lung şi în larg cu pasul unul muşteriu al cafenelei care voia să se răcorească puţin.

— Unde o fi ascuns-o? se întreba dânsul mereu, unde o fi băgat-o?

Pe când să hotărâse să urce în locuinţa madamei Caletti, dădu deodată de intrarea pivniţei.

O idee îi trecu deodată ca un fulger prin minte.

Stătu de-ascultă.

Într-un moment i se păru că aude jos un plâns înăbuşit.

În clipa de pe urmă auzi un geamăt şi zgomot de paşi.

Luă iute belciugul de la uşă pe care o împinse înăuntru.

Vrând să calce pe treapta întâi a scării ajunse tocmai pe a patra izbindu-se rău la picior.

Stătu de ascultă.

Nu se mai auzea nimic.

Aprinse un chibrit de ceară şi începu să strige:

— Elsa, Elsa!

Biata fată auzind uşa deschizându-se, crezu că era profesoara.

Se gândi că acea femeie fără inimă, venea să se bucure de durerea el. Îi fu frică. Tăcu mâlc şi nu mai făcu nicio mişcare.

De cum fusese aruncată în pivniţă, guzganii şi nişte gândaci mari

începură să-i umble pe picioare.

Deosebit de asta, aerul pivniţei era infect.

Captiva era cât pe-aci să-şi piardă cunoştinţa.

Erau acolo grămădite şi uitate nişte bulendre, nişte lăzi care putreziseră şi dădeau un miros nesuferit.

Nenorocita fu cuprinsă de scârbă şi groază.

Fugi încoace şi încolo prin întuneric.

Nu putea să scape de supărarea şoarecilor şi gândacilor.

Dădu în sfârşit de o ladă.

Se urcă pe ea cu picioarele şi aşa fu mai liniştită.

Auzind pronunţându-i-se numele de un glas care nu era al madamei Caletti, ea se sperie şi mai mult şi îşi reţinu respiraţia.

I se îngheţă sângele în vene.

Însă în clipa de pe urmă i se păru că mai auzise acel glas.

Ascultă iar.

I se părea că acea voce e a unui prieten, a unui protector.

— Elsa, eu sunt, reluă poliţistul. N-avea nicio frică, fată. Am venit să te scot nu numai din această închisoare îngrozitoare dar şi din puterea mizerabilei femei care ţi-a înveninat tinereţea.

Zicând vorbele astea, coborâse cu greu şi celelalte trepte, ţinând un chibrit aprins în mână.

— Cine eşti? întrebă fata. Glasul dumitale mi se pare cunoscut, dar nu mi-aduc aminte să te fi întâlnit undeva.

— Cine sunt? exclamă Bristol. Da, domnişoară, ai dreptate să mă întrebi. Dar cum să fac oare ca să mă recunoşti?

El se gândi puţin, apoi exclamă:

— A! iată! Aminteşte-ţi de agentul Belling pe care l-ai primit prieteneşte în casa lui lady şi aminteşte-ţi încă de frumosul Jach care ţi-a făgăduit în cârciuma lui Isac că o să te scape de doamna Caletti.

— Îmi aduc aminte, dar nu înţeleg.

— Ei bine, eu sunt şi unul şi altul, domnişoară.

Ea deschise ochii peste măsură. Se citea pe figura-i nevinovată o mirare însoţită de o oarecare neîncredere.

— E cu putinţă?! exclamă ea.

— E întocmai aşa, răspunse poliţistul american. Eu sunt prietenul tău bun şi poate încă ceva mai mult. Am să-ţi spun pe urmă.

Pronunţase vorbele astea cu un ton aşa cald, simpatie, încât Elsa simţi că-i piere frica.

Şi-apoi avea mare nevoie de un prieten, de un protector şi se simţea împinsă spre acest bărbat care-i vorbea un limbaj nou pentru dânsa şi-i întindea o mână de ajutor într-un moment aşa critic.

— Oricine ai fi, zise dânsa, cred că eşti un om bun. Nădăjduiesc că n-ai să abuzezi de nenorocirea unei biete fete…

— Nu, nu, pe toţi Dumnezeii, nici să te gândeşti la aşa ceva, exclamă Bristol. Însă momentele sunt preţioase, adaugă dânsul iute. Să nu le pierdem în vorbe de prisos. Lucru de căpetenie este să ne depărtăm imediat de casa asta. Cu trenul de la miezul nopţii vom pleca din Hamburg. Am să te duc, Elsa, la o viaţă tihnită şi tăcută unde ai să pierzi curând amintirea zilelor rele.

— Dar nu pot să plec în călătorie în costumul acesta, zise Elsa.

Poliţistul mai aprinse un chibrit de ceară căci cel dinainte se stinsese şi discuţia urmase pe întuneric.

El se uită de jur-împrejur la îmbrăcămintea fetei.

Dânsul fu cuprins de un simţământ de milă şi de dezgust.

Nevinovata creatură, în toaleta aceea, semăna cu femeile elegante care frecventă saloanele echivoce.

Elsa văzându-se cu sânul aproape gol, dinaintea unui bărbat, se roşi.

Căută prin buzunarele rochiei şi scoase o batistă cu care îşi acoperi pieptu-i trandafiriu.

— Într-adevăr, zise dânsul, ce lucru prost să te găsesc în îmbrăcăminte de salon cu pieptul şi braţele goale. E nevoie să nu atragem atenţia asupră-ne şi cu hainele astea ai face revoluţie în tren. Astfel s-ar putea întâmpla vreun accident neplăcut. Ah! drace, dar lada asta ce-o fi având în ea. M-aş prinde că conţine tocmai ceea ce ne trebuie nouă.

— Dă, da, exclamă deodată Elsa. Mi-aduc aminte că madama Caletti şi-a băgat în pivniţă toate hainele din vremile vechi de strălucire. Voia să-şi scoată zdrenţele afară din casă, zicea dânsa, pentru ca să nu-şi tot aducă mereu aminte de zilele fericite ale vieţii sale.

— Şi iată, zdrenţele astea au să ne facă acum un serviciu mare,

exclamă Bristol.

Zicând astfel se apucă să deschidă lada are n-aveţi broască şi era legată cu o frânghie.

Dădu legătura de frânghie la o parte, ridică capacul lăzii şi începu şi răscolească printre bulendre.

Dând cu mâna de o haină mai groasă, mai mare, o scoase afară.

Era o mantie de catifea cu ciucuri de mătase însă aşa de prăpădită că nu era chip de purtat ziua prin oraş.

Totuşi Bristol zise:

— Iată ce ne trebuie. Îmbracă-te iute cu mantia asta să văd cum îţi şade.

Elsa îşi aruncă mantia pe umeri şi se privi.

Costumul teatral îl era ascuns cu totul.

Poliţistul îi ajută să îmbrace mantia şi pe mâneci şi apoi reluă:

— Iute la drum. Madama Caletti nu te-ar mai putea lua îndărăt din puterea mea. Totuşi vreau să evit scenele neplăcute.

— O! te rog, se rugă Elsa, evită, dacă se poate, să încerc prea multe emoţii, căci mă simt slabă.

Bristol apucă pe fată în braţe şi o scoase încet pe gârliciul pivniţei în curte.

Acolo, o lăsă jos.

Se uitară amândoi jur-împrejur. Nimic nu se mişca.

— Vino, zise poliţistul în şoaptă la urechea fetei. Cu mine n-o să-ţi fie frică.

Dădu braţul Elsei pe care dânsa te sprijini.

Ieşiră în stradă.

După câteva minute se aflau într-o birjă.

Aerul curat şi răcoros al serii aduse asupra tinerei fete o senzaţie binefăcătoare.

Simţi speranţa renăscându-i în inimă.

Bristol făgădui unui birjar preţ dublu de va ajunge la gară înainte de ora 12, adică înainte de plecarea trenului. Mai erau 10 minute până atunci.

Birjarul, entuziasmat de făgăduinţă, promise că va face tot ce e cu putinţă spre a-şi câştiga preţul îndoit care i se oferise.

Dădu bici cailor.

Aceştia, tineri şi vânjoşi, o croiră în galopul cel mare.

Când trăsura ajunse la gară mai erau patru minute până la plecarea trenului.

Bristol şi Elsa îşi luară bilete şi se urcară în vagon.

Trenul porni.

Tânăra fată se aşezase într-un colţ al cupeului şi-şi ţinea mâna la ochi.

Bristol observă că-i curg lacrimile pe obraji.

— Tu plângi fată? De ce? întrebă dânsul mirat.

— De fericire, răspunse Elsa, pentru că simt că dumneata m-ai scăpat de prăpastia ruşinii şi a mizeriei.

*

A doua zi Bristol, îndată ce lăsă pe Elsa în îngrijirea onestei văduve Graumann, la care locuia, alergă acasă la lordul Nelson ca să vadă dacă sunt adevărate cele ce-i scrisese John.

Bătrânul servitor îi deschise uşa şi-l întrebă cine este şi ce pofteşte.

— Eu sunt Francis Bristol, răspunse poliţistul.

Apoi întrebă.

— Cum îi merge lordului?

Unindu-şi mâinile, bunul bătrân exclamă:

— Slavă Domnului c-ai venit! Prezenţa dumitale aici, va înveseli toată casa!…

Bristol îl întrerupse:

— Dar înainte de toate te rog, prietene, să mă informezi de starea stăpânului dumitale.

— Sunt cu totul la ordinele dumitale…

— E scăpat?

— Da, cel puţin aşa sperăm. Când te va vedea pe dumneata, domnule Bristol, sunt sigur că va căpăta mai multă putere decât ar putea să i-o dea toate doctoriile.

Cu toate că Bristol era un om modest, nu-şi putu stăpâni un zâmbet de satisfacţie care însă nu fu observat de credinciosul servitor.

Acesta din urmă, care se încovoia sub greutatea anilor, continuă cu un glas tremurător de emoţie:

— De la primirea depeşei dumitale, măria sa lordul te aşteaptă cu o

nerăbdare mai mare ca oricând. De mai multe ori a pronunţat numele dumitale. Azi pentru întâia oară s-a sculat din pat. Măria sa s-a aşezat într-un fotoliu ca să te primească.

— Cu atât mai bine, zise Bristol. Acesta e un semn că merge spre vindecare. Du-te şi mă anunţă. Nu vreau să mă prezint pe neaşteptate înainte-i. Surprinderea i-ar putea fi vătămătoare.

Servitorul dădu din cap în chip afirmativ şi dispăru în camera stăpânului său.

După câteva momente se întoarse spunând poliţistului că lordul îl aşteaptă.

Bristol păşi pragul camerei mobilată cu cel mai mare lux, după moda englezească.

Lordul stătea pe un fotoliu, în mijlocul camerei, îmbrăcat cu un halat scump.

Pe figură i se vedeau semnele crudelor suferinţe, însă ochii îi străluceau de bucurie că revede pe prietenul său.

Poliţistul merse la dânsul cu o grăbire care dovedea o afecţiune nemărginită.

Cu o singură privire, Bristol, ca om de experienţă ce era, măsură daunele ce nenorocitul duel făcuse asupra nobilului englez.

O paloare cadaverică se întindea peste toată figura lui.

Ochii lui nu pierduseră nimic din strălucirea lor, dar erau afundaţi în orbite şi un cerc vânăt se vedea sub ei.

Cu toate astea persoana întreagă a lordului era tot impunătoare.

Acest reprezentant al uneia dintre cele mai nobile familii din Anglia, stătea drept în statura-i înaltă.

El făcu un pas spre vizitator.

Strânse mâinile poliţistului într-ale sale, albe şi slăbite.

Cu un glas care-i arăta încă greutatea de a vorbi, exclamă:

— Ai sosit, în sfârşit, scumpul meu Bristol. Ah! toate sunt bune de-acum.

Poliţistul era adânc mişcat de starea în care găsise pe englez şi de primirea caldă ce acesta îi făcea.

— Milord, zise Bristol, în starea asta a trebuit să te găsesc? Ah! ce durere simt c-am fost departe…

— A fost o adevărată nenorocire, bunul meu prieten.

— Oh! dacă aş fi fost lângă dumneata, aş fi împiedicat această nebunie.

— Nebunie, Bristol? răspunse lordul clătinând capul.

— Da, nebunie, milord.

— Ia gândeşte-te…

— Cu cât mă gândesc cu atât mai mult mă conving că a fost o adevărată înşelăciune.

— Nu, Bristol. A fost un duel în toată regula, după toate formele.

— N-a fost un duel, milord, zise poliţistul.

Şi ochii lui scânteiau de un foc sinistru.

Englezul rămase zăpăcit de această declaraţie, însă nu ştia unde vrea să nimerească poliţistul american.

Dânsul privi ţintă la Bristol.

Acesta stătea neclintit, cu ochii ficşi pe figura englezului.

Lordul Nelson zise:

— Ei, ce vrei să zici?… Nu te înţeleg. Explică-te!

Bristol răspunse:

— Milord, acesta n-a fost un duel, ci un omor. Loialitatea dumitale te-a orbit şi te-a dus pe teren. Susţin asta cu condiţia ca contele Marco şi fi fost adversarul dumitale.

— Da, el mi-a fost. Însă de data asta trebuie să-l apăr. Toate s-au petrecut în cea mai bună regulă. El a avut martor, am avut şi eu. Armele erau întocmai şi dânsul a tras de la aceeaşi depărtare de mine ca şi eu de el. Între noi era distanţa unei batiste de buzunar.

— Şi de la aşa distanţă să nu-l nimereşti, să nu-l atingi deloc? E de admis asta? Cine a adus armele?

— Contele Marco?

Figura lui Bristol se lungi şi un fulger de furie trecu prin ochii lui.

— Milord, zise dânsul cu un ton de imputare, cum ai putut să comiţi o aşa naivitate? A te bate cu armele lui Marco e a bea un pahar de otravă. Moartea e sigură. Dacă dumneata eşti convins că s-au petrecut toate în regulă, eu din parte-mi cred că Marco te-a împuşcat cu cea mai mare linişte, ca pe un vânat şi că dumneata n-ai fi putut în niciun caz să-l răneşti…

Lordul dădu din umeri.

— Să lăsăm astea, zise dânsul.

Şi se uită împrejur ca să vadă dacă servitorul nu-i tot acolo şi uşa e închisă.

Văzând că nu e nimeni, continuă:

— Dumneata uiţi, prietene, că peste două zile contesa Rosamunda de Fernau va fi soţia contelui Marco şi prin asta mie mi se distruge orice speranţă de fericire pământească.

Bristol plecă capul; nu răspunse nimic. Inima-i sângera că în privinţa asta nu putea să ajute deloc pe nenorocitul bărbat.

Se gândi că cel mai bun lucru ce avea de făcut era să schimbe subiectul conversaţiei.

— Ei bine, ce aţi mai făcut în privinţa lui lady Nelson? întrebă dânsul. Tot nu s-a dat încă de vreo urmă a ei?…

— Nimic, amice. Mizerabila a intrat ca în pământ. Autorităţile îşi dau multă osteneală ca să afle încotro a apucat. Toate degeaba, până azi. Şi nu cred ca pe viitor să fie ceva.

— Şi eu zic tot aşa. Din momentul în care se publică semnalmentele unul criminal, apoi cea dintâi grijă a lui o să fie desigur să nu s-arate aşa după cum e publicat.

Intrarea repede a lui John întrerupse discuţia.

Credinciosul servitor se apropie de stăpânul său.

El avea un aer tainic.

Lordul observă că era cam încurcat. Ceea ce nu era natural în această slugă care se bucura de confidenţa englezului şi care, fără să-i lipsească respect către stăpânul casei, intra totdeauna în camera acestuia cu o oarecare familiaritate.

De aceea lord Nelson îl întrebă cu un ton blând:

— Ce ai? Vrei oare să-mi spui ceva şi nu îndrăzneşti?

Servitorul se înclină.

— Ia vorbeşte, replică lordul.

— Un domn şi o doamnă, zise servitorul, vor să intre numaidecât ca să vorbească cu măria voastră.

— Am ordonat, răspunse lord Nelson, să nu se primească pe nimeni până nu mă voi fi vindecat.

— Şi n-am uitat ordinul, replică servitorul înclinându-se iar.

— Atunci?…

— Le-am spus, adăugă sluga, că măria voastră sunteţi bolnav şi nu

puteţi primi pe nimeni.

— Şi n-au vrut să plece?

— Nu, milord.

— Cum îi cheamă? Au dat cartea lor de vizită?

Servitorul reluă:

— Domnul nu mi-a dat vreme să spun mai mult. El mi-a răspuns: „Anunţă numai pe contele şi contesa de Fernau şi ai să vezi că o să fim primiţi îndată”. Atunci am îndrăznit să vin la măria voastră…

Mai mult nu putu să spună servitorul care era cam vorbăreţ.

Lordul, cum auzi iubitul nume de Fernau, sări în sus de pe fotoliu, încercând să se scoale şi exclamă:

— Rosamunda şi fratele său! Ce vor fi având oare să-mi spună? Desigur o ştire bună. Poate contele Fernau şi-a deschis ochii în ultimul moment… Poate a venit să-mi spună că…

— Nu-ţi face nicio speranţă, milord, zise poliţistul, pentru ca să nu te izbească în urmă dezamăgirea.

— Ai dreptate, răspunse bolnavul cu durere. Însă dumneata, prietene, o să stai aici în odaie pe tot timpul vizitei contelui şi contesei. Uite patul; ascunde-te acolo, trage perdelele şi aşa ai s-auzi totul fără să fii văzut. Tu, John, du-te şi pofteşte înăuntru pe musafiri.

După câteva minute, contele Fernau şi sora sa se aflau lângă fotoliul bolnavului.

Rosamunda era ca de obicei galbenă la faţă; ochii ei mari, adânci, aţintiţi asupra lordului exprimau o nespusă compătimire.

Contele Artur apucă mâna bolnavului, o strânse şi zise:

— Aşadar, e adevărat că ai avut un duel cu contele Marco şi ai fost rănit greu?… Milord, atât eu cât şi sora mea regretăm adânc că aţi ajuns la aşa extremitate. Am venit acum să te asigurăm despre simpatia noastră.

— Vă mulţumesc, răspunse Nelson. Dar aş vrea să vă întreb, cine v-a dat informaţii despre duel.

Contele Artur stătu puţin la îndoială şi pe urmă zise:

— Rosamunda mi-a spus tot ce s-a întâmplat… V-aţi întâlnit în secret în casa călăului, aţi fost surprinşi de Marco şi a rămas să vă explicaţi. M-am gândit îndată că trebuia să urmeze între dumneavoastră un duel. Asta a fost pentru mine o lovitură dureroasă.

Rosamunda era ca nebună şi nu era chip de a o linişti.

— Eu am fost cauza acestei tulburări!…

Lordul pronunţă aceste cuvinte de reproş către sine cu atâta amărăciune încât tânăra contesă se simţi înduioşată în adâncul sufletului.

Englezul adăugă:

— Dumnezeu ştie cât regret că v-am pricinuit atâtea griji.

Contele reluă:

— A doua zi am căutat să împiedic întâlnirea duşmănoasă. Dar când am sosit în pădure era prea târziu. Nenorocirea se săvârşise. Nu mai puteam să fac nimic. Un servitor al viitorului meu cumnat, mi-a spus apoi ceea ce doream să ştiu.

— Al viitorului dumitale cumnat? bolborosi lordul cu un glas aşa slab că de abia se auzea. Aşadar, căsătoria se va face în ziua hotărâtă?

Contele Fernau care înţelese durerea ce apăsa inima lordului, răspunse cu o voce înceată ca şi când ar fi vrut să micşoreze gravitatea loviturii ce dădea cu răspunsul său:

— Da, poimâine va fi nunta surorii mele.

Asta era prea mult pentru sărmanul bolnav.

Această ştire dureroasă fu mai tare decât puterile lui.

Abia pronunţă contele fraza fatală, şi englezul se cutremură.

Îşi mişcă mâinile ca şi cum voia să le ducă la inimă.

Capul i se lăsă la o parte ca o floare veştejită.

Închise ochii.

Un oftat îi ieşi din piept.

Îşi pierduse cunoştinţa.

Slăbiciunea unită cu emoţia îl doborâseră.

Rosamunda se sperie.

Contele Fernau se cutremură.

— Apă! strigă dânsul. Pentru Dumnezeu, aduceţi iute apă!

Însă fiindcă nu era lângă dânsul decât sora sa, se repezi el însuşi pe uşă.

Rosamunda găsindu-se singură cu leşinatul şi supunându-se unui impuls al inimii sale chinuite, căzu în genunchi lângă dânsul şi apucându-i mâna albă, inertă, zise suspinând cu o nespusă durere:

— Rămâi cu bine, om nobil şi simţitor. Eu ţi-am pricinuit rana

mortală, eu sunt de vină… Iartă-mă!…

Sărută mâna inconştientului şi ridicându-se iute, aruncă asupra figurii lui o privire plină de nespusă dragoste:

— Nu, nu! reluă dânsa. Sorţii sunt aruncaţi. Nu mai e nicio întoarcere pentru mine. Fii fericit, Nelson, în veci nu ne vom mai vedea!

Ieşi iute şi nu se mai întoarse, nici ea, nici fratele său.

Servitorii sosiră în fugă în odaia bolnavului.

Fruntea lui fu inundată de apă.

I se puseră la nas tot felul de săruri şi esenţe.

El fu înconjurat de toate îngrijirile ce se obişnuiesc în astfel de împrejurări.

Servitorii care îşi iubeau stăpânul la nebunie, dădeau în brânci pentru a executa mai repede ordinele ce primeau.

Bristol însuşi îl puse în pat.

El stătea gânditor lângă patul amicului său.

Poliţistul îşi zicea:

— Fără îndoială Rosamunda îl iubeşte pe lord. Cu toate astea se căsătoreşte cu un altul. Nu e în lume nimic mai ciudat ca inima femeii. E ceva profund ca marea şi închis ca o carte cu şapte peceţi.

LXXIII – O descoperire neplăcută

Mathias Holz şi nevastă-sa, stăteau într-o frumoasă zi de primăvară în marele balcon al locuinţei lor boiereşti şi gustau dejunul scump care li se adusese de la un hotel vecin.

Cu toate bogăţiile şi măcar că aveau un apartament cu şase camere, împodobite cu cele mai frumoase mobile, dânşii nu-şi putuseră învinge neplăcerea de a avea servitori.

Ochiul mereu deştept al unei servitoare se părea prea primejdios.

Mai curând femeia cu piciorul de cauciuc voia să facă singură treburile grele ale casei decât să aibă în juru-i o spioană.

Fireşte că în aşa împrejurări treaba casei era în mare restanţă.

Praful stătea de un deget pe mobilele scumpe.

Colţurile camerei erau pline de pânze de păienjeni.

Pe jos chiar nu se mătura niciodată.

E lesne de închipuit ce de murdărie era acolo.

Cearşafurile şi perdelele erau neschimbate.

Şchioapa de-abia se gândea să aducă apă de băut şi de spălat.

În lenea ei îi era greu să ridice farfuriile de la masă.

Însă Mathias Holz şi soţia sa n-aveau decât o grijă: Să se bucure în linişte de fructul crimei lor.

Nu băgau deloc în seamă murdăria în care trăiau.

De altfel, de o vreme îndelungată ei erau obişnuiţi să se rostogolească în tot felul de necurăţenii pentru ca să se supere acum de puţin praf – aşa ziceau dânşii – sau pentru un cearşaf care nu era prea alb.

În sfârşit, erau fericiţi.

Stăteau comod la o masă încărcată de delicatese trimise de bucătăria unul hotel vecin.

Ei gustau fără nicio rânduială când de ici, când de colo.

Onorabilul Holz, în cele câteva săptămâni de când juca rolul de bogătaş, căută să se transforme, pe cât îi era cu putinţă, într-un bărbat din buna societate…

Avusese grijă să-şi modifice şi gusturile de beţivan.

Dânsul găsise că poate cineva să se afume tot aşa de bine cu vinuri fine ca şi cu vin de rând.

Alături de el avea un paner din care răsăreau gâturile a mai multor sticle borţoase de şampanie.

Nu trebuie să mai spunem că şchioapa nu era deloc supărată de această schimbare de gusturi din partea bărbatului său…

Într-un moment fostul cantonier luă una dintre aceste sticle.

O destupă.

Îşi umplu paharul, umplu şi pe al nevestei, apoi zise:

— Hai, ia şi bea, bătrâno.

Şi ridică paharul la înălţimea ochilor ca să admire ca cunoscător transparenţa vinului şi culoarea-i de aur.

Şi reluă:

— Acesta e regele vinurilor. E vinul regilor. Dânsul o să te încălzească şi o să-ţi dea curaj.

— Ce, o să mai avem nevoie oare de curaj? observă şchioapa.

— Ba da… avem nevoie de curaj, nu ca să mai amuţim pe cineva,

dar ca să cheltuim cu cunoştinţă blestemaţii bani pe care i-am luat de la evreu.

Şi ca să guste bine din regele vinurilor, mestecă o bucată delicată de ficat de gâscă.

Femeia râse de gluma bărbatului său, goli paharul dintr-odată şi zise să i-l umple din nou.

— Da, nimic nu-i mai frumos decât să trăiască cineva ca rentier, adăugă dânsa. Vezi tu bătrâne, de-atâtea ori îţi spuneam că o să mai dăm o dată peste berechet şi iată că s-a întâmplat tocmai cum crezusem. Avem o avere pe care niciodată n-am fi putut-o câştiga cu tâlhăriile şi cu hoţiile mici.

— Ai dreptate, bolborosi Mathias, avem un capital frumos. Păcat că n-o să-l putem da cu dobândă.

Îşi tăie o bucată de friptură de căprioară, o băgă în gură şi continuă clefăind şi plescăind limba într-un chip dezgustător:

— Eu aş vrea numai un lucru să ştiu: cum a adunat evreul atâta aur. Numai aur curat am găsit, aur şi iar aur. Nimic altceva…

— Ei, dar ai uitat sculele pe care le-am luat din dulapurile evreului? Eu cred că alea fac câteva mii de mărci cel puţin.

— Hm! eu aş fi voit ca odoarele astea să nu mai fie deja în casa noastră, zise fostul cantonier încruntându-şi sprâncenele… E lucru cunoscut de toţi criminalii deştepţi că banii se pot păstra, dar niciodată lucrurile de furat.

O ultimă îmbucătură mare o dădu pe gât şi-i trânti deasupra un alt pahar de şampanie; apoi îşi aprinse o ţigară de Havana.

— Mi se pare că tu vrei să duci sculele să le laşi amanet, zise Şchioapa. Dar eu îţi spun atâta că am să-mi aleg mai întâi dintre ele ceea ce-mi place mie, de pildă colanul de care e atârnat un bilet cu numele de lady Nelson. L-am încercat şi-mi şade minunat de bine.

Mathias Holz dădu o dată cu pumnul în masă aşa de tare încât paharele şi farfuriile săriră în sus zdrăngănind.

— Gâscă vanitoasă! strigă dânsul, vrei să-ţi pui hârburi la gât, dar să nu te gândeşti că am să-ţi las măcar unul dintre diamantele evreului. Vrei oare să ne dăm singuri de gol în vreuna dintre zile? Eşti destul de şireată adeseori, dar desigur când e vorba la muieri de cochetărie, atunci mintea li se duce dracului.

— Tacă-ţi fleanca! răcni femeia. Ce ai fi tu fără mine? Un cantonier prăpădit care aşteaptă ceasuri întregi în vânt şi ninsoare şi cu maţele chiorăind, trecerea trenului. Numai eu ţi-am arătat întâi cum se câştigă banii. Prin mine te-ai făcut om bogat şi acum când poţi să vânturi aurul cu lopata nu-mi dai voie să am şi eu o sculă la gât?

— Îţi spun că nu pot să sufăr asta, strigă din nou Mathias. Chiar azi o să duc diamantele să le vând cum voi putea…

— Dobitocule, întrerupse femeia, vrei să ne aduci prin asta albaştrii pe spate? Eşti un prost şi un nătărău. N-ai altă grijă decât să-ţi umpli burta doldora de mâncare şi de vin. Ajungă-ţi atâta. Nu te mai amesteca unde nu-ţi fierbe oala ca să faci vreo neghiobie… Eu am să-mi aleg diamantele care-mi plac şi pe urmă basta!…

— Basta, răcni Mathias şi se ridică cu greutate de pe scaun.

Cu un foc sinistru în ochi se apropie de nevastă-sa şi o apucă de umăr cu mâna lui mare, roşie.

— Basta zici tu?… O să-ţi arăt eu acum cine-i stăpân aici în casă, momâie de speriat păsările ce eşti, şchioapă afurisită.

Desigur, ar fi urmat încă cu calificativele, dacă în clipa asta figura lui n-ar fi fost inundată, de un fricaseu căldicel de găină care i se scurse pe gât. Nu numai atât, farfuria spărgându-i-se de frunte, îi juli niţel sprânceana.

Un muget îngrozitor îi ieşi din piept ca al rinocerului când se aruncă asupra duşmanului său să-l sfărâme cu picioarele.

Apucă pe şchioapă în braţe, o ridică în sus şi o trânti în mijlocul mesei peste farfurii, sticle şi pahare din care o mare parte se sparseră.

După asta începu să încerce asupră-i puterea pumnului său.

Femeia din parte-i nu stătea inactivă. Îşi băgă degetele-i slabe în barba fostului cantonier şi începu să i-o zgâlţâie cu aşa putere încât i-o smulse pe jumătate.

Cu unghiile celelalte mâini îi făcea brazde roşii pe obraji.

Pe când soţii erau ocupaţi în aşa chip plăcut şi se părea că bărbatul o să iasă biruitor, căci vărsase o solniţă cu sare şi piper în ochii scumpei sale jumătăţi, se auzi deodată sunând clopotul de la uşa de din afară.

Bătăuşii se despărţiră speriaţi şi aceeaşi exclamaţie ieşi din piepturile lor.

— Cin' să fie? Nu cumva o fi venit poliţia?

Ideea că era poate un duşman la uşa lor îi împăcă îndată.

Mathias se apropie de nevastă-sa, îi apucă mâna şi-i zise cu un glas cam nesigur:

— Vezi tu, Hetchen, ce rău este că nu trăim bine împreună. Cine ştie ce ne aşteaptă acum şi nici un alt ajutor nu avem decât să fim împreună o inimă şi un suflet.

Zicând vorbele astea, îşi şterse figura şi gâtul de zeama fricaseului şi apoi stătu, umilit şi descurajat înaintea soţiei sale, al cărei şiretlic era pentru dânsul o garanţie tare în contra încurcăturilor cu poliţia.

Femeia cu piciorul de cauciuc crezu că a venit momentul ca să-şi facă pretenţiile valabile.

Voia să încheie un tratat de pace satisfăcător, nu numai pentru onoare, ci şi pentru interese.

Ea zise:

— Eşti un dobitoc. Dacă ai fi mai puţin beat, n-am ajunge niciodată la aşa lucruri. Însă îţi spun că colanul de briliante îl păstrez. Pe urmă…

Se auzi o nouă bătaie asurzitoare a clopotului.

De data asta era întărită cu lovituri de picioare în uşă.

Asta făcu pe Mathias să tăgăduiască tot ce i se cerea într-un aşa moment critic.

— Ai să ai tot ce vei vrea, Hetchen, zise dânsul. Însă, pentru Dumnezeu, du-te de vezi cine este. Chelnerul de la hotel nu poate fi, căci el vine totdeauna pe uşa din dos. Şi pe urmă sunarea e aşa tare încât mă tem că e vreun poliţist.

Mişelul îngălbenise şi tremura.

O spaimă adâncă se citea pe figura lui descompusă.

Ameţeala i se risipise.

Cu toate astea, era în prada unei mari zăpăceli.

Însă şchioapa nu-şi pierdu cumpătul. În ocaziile cele mari ea dăduse totdeauna dovadă de sânge rece.

Dânsa aruncă o privire dispreţuitoare asupra bărbatului ei.

— Tot eşti laş! murmură şchioapă. Laş şi gogoman!

Tâlharul nu răspunse nimic.

Se simţea prea slab pe lângă talentul nevestei sale.

Femeia cu piciorul de cauciuc se sculă.

Cu hotărâre merse spre uşă.

Fostul cantonier îşi reţinea răsuflarea. Frica îl ţinea pe loc.

El auzi pe nevastă-sa trăgând maneta de siguranţă de pe dinăuntru şi deschizând uşa.

Totodată o auzi scoţând o exclamaţie care arăta cea mari mare mirare şi o spaimă nespusă.

Ce să fie?

După câteva momente şchioapa fu îndărăt în cameră.

Pe figura ei se citea o frică grozavă.

Se opri înaintea lui Mathias arătând cu degetul spre intrare.

Dar emoţia o împiedica să pronunţe în clipa aceea vreun cuvânt.

Fostul cantonier, văzând spaima nevestei sale, se sperie şi mai mult.

Cei doi tâlhari stătură câteva secunde fără să vorbească şi privindu-se unul pe altul.

Frica lui Mathias era aşa de mare încât, strângându-şi bine halatul în jurul corpului grăsan, se pregăti să se repeadă în balcon.

De-acolo ar fi sărit desigur jos în stradă dacă s-ar fi convins că poliţia a pătruns în locuinţa sa, precum se temea.

Însă şchioapa îi observă intenţia.

Voia se evite o imprudenţă.

Apucă pe bărbatul său de pulpana halatului.

Împiedică astfel un act care ar fi atras asupra ei atenţia a vecinilor şi pe urmă pe a prea curioasei poliţii.

— Stai, fricosule, zise dânsa în şoaptă.

— Nu sunt albaştrii? întrebă dânsul abia respirând. N-au venit să ne aresteze?

— Nu sunt albaştrii, dar e cineva mult mai de temut.

— Cine poate să ne inspire mai multă teamă decât poliţia?

— Dânsul. Din mâinile poliţiei am scăpat de mai multe ori… dar din mâinile lui nu ştiu cum vom scăpa.

— Cine e? întrebă Mathias, care în zăpăceala lui n-avea nici puterea de a se gândi.

— Este el… răspunse şchioapa. E aici… A venit.

— Cine el? Cine?

— El… Acela din închisoare.

Fostul cantonier era prea tulburat ca să înţeleagă.

Dânsul deschidea gura spre a mai întreba ceva.

Însă n-avu vreme.

Uşa se deschise deodată.

Pe prag stătea Chiorul, uitându-se batjocoritor înăuntru.

Mathias căzu pe un scaun.

Nu-i venea să creadă ochilor săi.

Spaima fostului său tovarăş de tâlhării procura lui Magistru o nespusă plăcere.

— Nu cumva vă deranjez? zise el cu o ironie muşcătoare. Nu cumva v-am întrerupt dejunul? Dacă-i aşa mă invit şi eu la masă, să nu vă fie cu supărare.

Onor Holz şi soţia sa nu răspunseră chiar nimic.

Nici că ştiau ce să răspundă.

Amândoi erau furioşi de apariţia lui Magistru.

Acum el avea să împrăştie printre criminali zvonul îmbogăţirii şi traiului lor boieresc.

Chiorul continuă:

— Iertaţi-mă, dar sunteţi nepoliticoşi, cu câtă răceală primiţi pe prietenul vostru cel mai bun. Dar poate bucuria de a mă vedea v-a luat graiul.

Un râs drăcesc răsună în cameră.

Ochiul Chiorului strălucea de o bucurie infernală.

Pe urmă, uitându-se împrejur, observă mobilele şi galanteriile preţioase ce împodobeau odaia.

După acest examen, dânsul reluă:

— Ei, ce de schimbări văd în locuinţa voastră. Vă permiteţi un lux de milionar. Mi se pare că în vremea de când nu ne-am văzut, v-a mers minunat de bine. Mă bucur din toată inima de norocul vostru. Aţi ucis poate vreun evreu bogat?

Soţii se cutremurară.

Magistru nu bănuia el însuşi ce aproape era de adevăr pronunţând fraza glumeaţă care-i era obişnuită.

Cei doi soţi tăceau mereu.

Femeia se gândea cum să scape de acest vizitator incomod.

Mathias, ca de obicei, aştepta ca nevasta sa să-i scoată pe amândoi

din încurcătură.

— Pe toţi dracii, dar răspundeţi ceva, strigă Chiorul înfuriindu-se de muţenia celor doi. Aşa primeşte cineva un prieten pe care nu l-a văzut demult?

Apoi, după o mică pauză, adăugă:

— Trebuie să ştiţi că suntem încă prieteni buni.

Zicând aceste vorbe aruncă o privire de şarpe asupra feţelor galbene ale soţilor.

— Suntem muţi de uimire, Chiorule, zise în sfârşit femeia, că te vedem aşa deodată înaintea noastră. Te credeam în pension. Drace, prin ce vrajă ai ieşit?

— Isteţimea nu e vrajă, scrâşni Magistru. Însă dacă o să vă purtaţi cu mine ca prieteni, o să v-arăt şi vouă reţeta după care poate oricine să nu stea în colivie mai mult de trei zile. Poate o să vă prindă bine vreodată.

— Treaba asta nu vrem s-o sperăm, exclamă Holz. Înainte de toate, vino să bei un pahar de şampanie şi pe urmă spune-ne cum ai izbutit să descoperi locuinţa noastră.

Magistru zâmbi în chip tainic. N-avea deloc poftă să arate căile şi mijloacele ce folosise ca să găsească pe foştii lui tovarăşi de crime.

Răspunse evaziv:

— Bunii prieteni se regăsesc totdeauna lesne, mai cu seamă când e de răfuit o mică socoteală cu dânşii.

— O mică socoteală? zise femeia cu piciorul de cauciuc. Ce poate să însemne asta, Magistre?

Chiorul suflă în fundul paharului de şampanie pe care i-l dăduse Holz, apoi tuşi o dată şi zise:

— Poate că dumneavoastră aţi uitat de o bagatelă oarecare, pentru că vă găsesc capitalişti mari şi v-aţi deprins să socotiţi numai cu miile. Însă cu două vorbe o să vă dreg amintirea. Gândiţi-vă că odinioară eraţi săraci lipiţi. Pe vremea aceea am făcut cu dumneavoastră o vizită de noapte într-o prăvălie de haine şi am găsit opt sute de mărci în tejghea. Dumneaei, adăugă dânsul arătând cu degetul spre şchioapă, mi-a ascuns partea sub podeaua casei dumitale.

— Ai dreptate, Chiorule, strigă Holz care credea că e bine să nu se încerce a mânca dreptul primejdiosului tâlhar. Ai să-ţi primeşti banii

îndată, până la cel din urmă pfenig. Doar n-o să ne apucăm acum să tragem pe sfoară şi pe cei mai buni prieteni ai noştri; nu-i aşa, Hetchen? Nici tu n-ai putea să suferi aşa ceva…

Femeia înţelese intenţia soţului ei. Dispăru în camera alăturată şi se întoarse după câteva minute, cu un pumn de aur pe care-l trânti pe masă.

— Hai, ia şi numără, Chiorule; zise dânsa. Nu sunt aici numai patru sute de mărci, ci de două ori atâta. Şi ştii de ce vrem să fim aşa darnici către tine? Mai întâi pentru că eşti un băiat de treabă şi de multe ori am făcut treburi bune cu tine, iar apoi pentru că n-am vrea să afle cei de la „Iepurii albi” unde stăm şi ce facem.

Magistru de-abia putu să-şi stăpânească o exclamaţie de uimire.

Aur gheaţă, lucitor stătea înainte-i, de două ori mai mult decât avea de luat şi suma asta i se dădea de bunăvoie, fără ceartă sau gălăgie după cum se aşteptase. Vasăzică soţii Holz dăduseră peste o comoară, fuseseră loviţi de fericire, îşi luaseră orice grijă de nevoi.

— Eu nu mai am de-aci nimic de-a face cu cei de la „Iepurii albi”, zise Magistru apucându-se de numărat banii. Am intrat la un loc bun, în serviciul unul om distins şi dracul să mă ia de mă voi mai gândi vreodată să fac o spargere.

— Ai dreptate, Chiorule. Trebuie cineva să se lase de o meserie ca a noastră îndată ce dă peste ocazie bună. Nici noi n-o să ne mai băgăm de-aici înainte capul în laţ, care poate să fie odată tras şi să rămânem prinşi.

— Vreţi să rămâneţi în Berlin? întrebă Magistru. Eu v-aş sfătui să vă duceţi mai bine în Spania sau Italia. Aici nu veţi fi în siguranţă nici după cinci sau zece ani. Blestemaţii de ogari poliţieneşti au miros şi pentru cele mai uscate pete de sânge.

Prin vorbele astea Chiorul voise să scoată o vorbă indiscretă din gura lui Holz.

Însă mai înainte ca acesta să zică o vorbă şi să se încurce, femeia interveni.

— Tu vezi foarte bine, Chiorule, zise dânsa, că de lucrul la care te gândeşti, n-avem a ne teme câtuşi de puţin. Cum am sta noi altfel în locuinţa asta luxoasă în mijlocul oraşului? Te-asigur că banii noştri nu sunt mânjiţi de sânge.

— Atunci aţi câştigat la loterie, reluă Chiorul. Sau poate aţi moştenit vreun bancher din America.

Vicleana femeie nu răspunse.

Magistrul reluă cu un ton sarcastic:

— Sau aţi dat peste vreun om bun care v-a dat avuţii aşa de gust? Ce staţi voi, proştilor să-mi cântaţi că v-au plouat banii cu găleata pe coş?

Apoi, neputând cu niciun chip să descopere izvorul averii soţilor Holz sau să descopere vreo urmă care să-l pună pe calea adevărului, zise:

— Dar, în sfârşit, mie prea puţin îmi pasă. Îmi iau ce e al meu şi vă las cu bine, prieteni.

Vorbele Chiorului lăsau să se înţeleagă necazul şi pizmuirea lui.

El se sculă.

Băgă încet banii în buzunar ca şi cum gândul lui era în altă parte.

În sfârşit, isprăvi şi cu operaţia asta, spre marea mulţumire a lui Mathias care nu mai putea să sufere şederea în casa lui a incomodului vizitator.

Magistru îşi ridică capul.

Făcu un semn răutăcios din ochi lui Holz şi şchioapei.

Aceştia simţiră că li se îngheţa sângele în vine.

— La revedere, buni prieteni! exclamă Chiorul.

— La revedere! zise femeia.

— Pleci? murmură fostul cantonier fără să ştie ceea ce zicea.

Şchioapa se uită încruntată la bărbatul său.

Magistrul se uită ciudat la fostul cantonier.

— Îţi pare rău? zise.

Un zâmbet ironic lunecă pe buzele lui galbene.

Nu aşteptă răspuns.

Întoarse spatele şi merse spre uşă.

Când să iasă se întoarse şi zise:

— Înainte de a vă lăsa, scumpii mei, îmi iau libertatea de a vă mai spune ceva.

Femeia cu piciorul de cauciuc luă aceste vorbe drept batjocură.

— Tot ce ne vei spune, dragul meu, va fi ascultat cu respectul datorat unui profesor de către şcolari.

— Ei bine, reluă Chiorul, am să vă spun că dumneavoastră nu sunteţi la înălţimea meseriei noastre.

— Vrei să vorbeşti de meseria de tâlhar? întrebă femeia zâmbind.

— Întocmai.

— Dar mi se pare că am dat destule dovezi.

Aşa vorbind dânsa se uită în juru-i ca şi când voia să arate că bogăţiile ce o înconjurau vorbeau în favoarea ei.

Magistrul înţelese.

El surâse.

— Ocazia nu face omul, zise. De altfel dumneata singură ai spus că eu sunt profesor şi…

Nevasta fostului cantonier îl întrerupse:

— Câteodată elevul întrece pe profesor.

— Se întâmplă, e adevărul, însă nu în ceasul de faţă. Cu toate astea nu vreau să zic că sunteţi oameni fără merite, dimpotrivă. Totdeauna v-am stimat şi v-am considerat ca băieţi de treabă. Mai cu seamă dumneata, femeie, ai dat probă de o isteţime fără margini în momentele de lucru. Însă poate în unele ocazii ai nevoie de sfatul unui prieten care, având mai mulţi ani de serviciu, are şi mai multă experienţă.

Mathias stătea cu coatele pe masă şi asculta tot cu curiozitate.

Dânsul nici nu se gândea să ia parte la conversaţie.

Dar nevasta lui dorea să scurteze vizita Chiorului.

Însă în aceeaşi vreme era curioasă să ştie ce avea el să spună şi de ce nu plecase mai înainte.

Nevrând să supere pe temutul bandit, ea întrebă, tot zâmbind:

— Dacă doreşti să-mi dai un sfat, Magistre, te asigur că va fi bine primit şi cu recunoştinţă.

— Bine, aşa ne mai înţelegem.

El se apropie de masă şi se aşeză pe un scaun.

Luă de gât o sticlă plină cu preţiosul vin şi-şi umplu un pahar.

Şchioapa se uita la el cu o vădită nerăbdare.

Chiorul goli paharul şi umplu un al doilea.

— Prieteni, zise pe urmă, voi aşteptaţi de la mine un sfat şi eu sunt gata să vi-l dau, însă îmi trebuie o mică informaţie.

— Care informaţie? întrebă nevasta lui Mathias.

— Iată despre ce o vorba. Poziţia în care trăiţi acum nu e sigură. Într-una dintre zile poliţia descoperă domiciliul vostru şi totul s-a isprăvit atunci pentru că n-aţi putea să spuneţi de unde au izvorât atâţia bani. Ce-aţi face dacă s-ar întâmpla o astfel de nenorocire? Mărturiseşte, femeie, că cu toată şiretenia cu care eşti înzestrată, ai fi încurcată.

Subiectul discursului era foarte interesant pentru soţii Holz.

Amândoi ascultau cu atenţie.

Magistru continuă:

— Nu numai de asta trebuie să vă temeţi. Este şi altceva care nu e mai puţin periculos. Să presupuneţi că camarazii noştri iau ştire de bogăţiile voastre; voi ştiţi că noi de la „Iepurii Albi" suntem toţi socialişti şi toţi muşterii bătrânului Tom ar vrea să aibă o parte din comoara voastră. Desigur că n-aţi mai putea atunci să vă trataţi cu şampanie şi prea iute aţi atinge fundul casei unde ţineţi ascuns aurul vostru.

— Ei, Chiorule, exclamă doamna Holz, te rog, fii mai scurt. Vezi că aştept cu nerăbdare să vii la concluzie.

— Sunt la ordinile dumitale, reluă Magistru. Voi aveţi nevoie de o ascunzătoare sigură. Aveţi nevoie să reglaţi starea voastră civilă. În sfârşit, trebuie să vă schimbaţi numele. Trebuie să dispară cu totul familia Holz. Numai atunci veţi putea să trăiţi în linişte şi să vă bucuraţi fără teamă de a fi supăraţi de fructul ostenelilor voastre până la moarte. Ce trai fericit ar fi al vostru! Nici cel mai mic nor n-ar tulbura o existenţă fericită. Veţi putea călători, însoţiţi de un servitor şi o cameristă, să vă duceţi să vizitaţi oraşele cele mai frumoase din lume. Oriunde v-aţi duce aţi fi primiţi cu semnele celui mai adânc respect. Nimic nu v-ar lipsi ca să petreceţi o viaţă de plăceri.

Aici Magistru se opri.

I se uscase gâtul.

Duse paharul la buze, însă de data asta nu-l goli.

Sorbi încetinel jumătate din conţinutul paharului şi apoi se uită la cei doi ascultători.

Aceştia aşteptau ca interlocutorul lor să spună înainte.

Mathias prevedea o viaţă după cum o dorea el, adică o viaţă fără griji, dedicată beţiei şi lenei.

Femeia cu piciorul de cauciuc însă nu împărtăşea ideile bărbatului ei. Nu tăgăduia în sine că tabloul ce îl făcuse Magistru era atrăgător, dar nu îşi făcea iluzii.

Ea stătea la pândă.

Se temea că vorbele Chiorului să nu ascundă o cursă în care voia să-i atragă spre a-i despuia de averea lor şi poate pentru a-i asasina.

Fiindcă Magistru tăcea, dânsa întrebă:

— Continuă, de ce nu isprăveşti?

— Ei bine, prieteni, reluă banditul, ce ziceţi de viaţa pe care v-am arătat-o?…

— Foarte frumoasă, răspunse Mathias cu entuziasm.

— În locul vostru aşa aş trăi eu.

— Adevărat? întrebă şchioapa.

— Întocmai.

— Şi cum ai face, continuă femeia, să schimbi numele, să-ţi pui în regulă starea civilă şi poliţienească, astfel ca să nu mai ai să te temi de a fi tulburat de nimeni, nici chiar de muşterii de la „Iepurii Albi”?

Chiorul zâmbi.

— Ăsta-i secretul meu, dragă, şi sunt gata să-l dezvălui, dacă vrei.

— Te ascult.

Magistru luă un aer serios.

— Spune-mi mai întâi de unde aţi luat aurul care curge ca apa în această casa şi vă voi sfătui cum trebuie să faceţi ca să nu mai aveţi nicio supărare din partea asta. Nu veţi fi măcar bănuiţi. Să-mi făgăduiţi apoi o recompensă de o sută de mii de franci şi eu, nu numai că vă voi sfătui, dar vă voi şi ajuta în îndeplinirea planului care este de reuşită sigură.

— Nu se poate! exclamă femeia.

— De ce?

— Cu niciun preţ nu voi consimţi niciodată să mărturisesc proveniența banilor. Despre recompensa ce pretinzi, îţi spun drept că, dacă ţi-am da ţie o sută de mii de franci, nu ne-ar mai rămâne nimic nouă.

— Aş! cui spui asta?

— Am un capital care nu e de dispreţuit şi poate am putea să ne înţelegem dacă preţul sfatului şi ajutorului tău n-ar fi aşa urcat şi dacă

ai renunţa la partea întâi a condiţiilor ce ne impui… gândeşte-te chiar în interesul tău, Chiorule.

— Trebuie să ştiu tot, insistă acesta din urmă, altfel nu pot să fac nimic…

— Nu pot să spun mai mult, căci m-aş compromite.

— Eşti hotărâtă?

— Da.

— Atunci plec.

— Cum vrei!

Chiorul se sculă.

— La revedere! zise scurt.

Deschise uşa, ieşi din cameră şi din casă.

În urmă lui, fostul cantonier dădu o dată cu pumnul în masă şi exclamă:

— Să vezi că o să ne trimită pe cap toţi golanii de la „Iepurii albi”. Toţi au să vină să ne ceară bani. Vai! sărmanul nostru capital. O să se ducă dracului. Mai bine am fi strâns de gât pe Chior decât să-i dăm parale şi să-i spunem c-avem bogăţii.

— Şi aici eşti prost, zise femeia în batjocură. Ştii prea bine că în contra lui Magistru nu poţi să faci nimic cu forţa.

— Şi cu viclenia şi mai puţin pentru că e şiret ca o vulpe, zise cu amărăciune fostul cantonier. O să ne considere el însuşi de-acum ca pe bancherul său şi o să vină să ne ia bani oricând i-o veni poftă.

— Dar noi n-o să stăm aici ca să-l aşteptăm, strigă femeia. Ai auzit că el ne-a sfătuit s-o luăm la sănătoasa. Bani avem destui. Să ne pregătim bagajele chiar azi şi să plecăm în acea ţară mult lăudată unde curge miere şi lapte, unde nu sunt funcţionari criminalişti şi ogari poliţieneşti.

— Da, da, să fugim de-aici, zise Mathias. Mi se pare că-mi arde pământul sub picioare.

— Mai cu seamă că se poate s-avem aici încurcături şi cu o oarecare persoană înaltă… Ştii că adineauri când m-am dus să iau bani pentru Magistru am stat cam mult. Dădusem în grămada de aur peste un bilet de care o să rămâi ţi tu uimit citindu-l, omule. Îţi dă ţie prin gând de unde vine tot aurul nostru?

— Mi se pare că-mi dă, şopti Mathias. Din pivniţa lui Jonas Bruck.

— Da, însă evreul îl avea de la altcineva, pentru că uite, ia citeşte biletul acesta pe care l-am găsit într-o cutie luată din dulapurile evreului.

Arătă bărbatului ei un bilet îngălbenit care conţinea aceste trei rânduri:

„Peste trei zile îmi trebuie iar o sumă mai mare.

Dacă vrei să reînnoieşti afacerea cu mine, sunt gata să-ţi dau foloasele ştiute.

Adu-mi cecuri şi bancnote şi-ţi voi da aur, ca totdeauna.

Conte Marco.”

— Aşadar, contele Marco se afla adesea în încurcături de bani, zise femeia râzând. Jonas Bruck era fântâna sa de adăpat.

— Într-adevăr, aşa trebuie să fi fost, zise Mathias. Însă uite, îmi vine acum o idee. Dacă plecăm de pe locurile astea n-o să putem lua în spate lăzile cu aur. O să trebuiască să ne schimbăm averea în hârtii sigure.

— Iată o idee bună, zise femeia.

Şi amândoi soţii care cu puţin înainte se luptaseră pe viaţă şi pe moarte se puseră acum să chibzuiască cum ar putea mai cu înlesnire să-şi transporte prada.

*

Să urmăm acum puţin pe Magistru care, cum ieşi de la prietenii săi, apucă pe drumul spre „Iepurii albi”.

Voia să se elibereze îndată de datoria către bătrânul Tom, înapoindu-i suta de taleri deoarece avea acum bani destui.

Pe tot drumul nu înceta de a se gândi la fericirea ce dăduse peste Mathias şi nevasta lui.

Era mai mult ca sigur că harnicii soţi executaseră vreo lucrare grea, poate vreun omor sau mai multe.

Însă lucru curios, nu se zvonise prin oraş de nici o aşa faptă în vremea din urmă.

Altfel cum n-ar fi auzit şi dânsul vorbindu-se ceva la „Iepurii albi” acolo unde se discută despre toate crimele săvârşite?

— Bine, lasă că am să-i descos eu cu încetul, îşi zise dânsul. N-am să lungesc vorba cu nimeni despre dânşii, dar în schimb am să mă duc la ei ca la mine acasă, am să mănânc şi să beau. Pe urmă am să văd cu ce mă mai pot servi.

În sfârşit, ajunse la „Iepurii albi” şi intră de-a dreptul în contuarul privat al lui Tom.

— Hei, iată şi Magistru! strigă cârciumarul. Cum îţi merge în noua ta slujbă? La naiba, te-ai îngrăşat, hoţule. Ţi-au pierit din faţă semnele zilelor de post din temniţă.

— Da, răspunse chiorul cu răceală, îmi merge ceva mai bine ca în temniţă. Treabă n-am prea făcut, ce-i drept. S-ar zice că contele m-a luat în serviciu ca să se uite la ochii mei frumoşi.

— Ia seama, Magistre, zise bătrânul Tom. Contele e mai viclean ca noi toţi. Dacă nu ţi-a dat încă de lucru, pricina e poate că vrea să vadă întâi dacă se poate lăsa în nădejdea ta. Ia seama, îţi zic, să nu te prindă cu vreo slăbiciune.

— N-ai grijă că nu joc eu niciodată pe funie putredă. Când îmi va da de lucru o să vadă că n-a făcut rău punându-şi încrederea în mine. Însă trebuie să ştii că n-am venit acum să vorbesc cu tine despre toate astea. Na, iată că îţi dau banii ce-ţi datorez dimpreună cu dobânzile şi să fim chit.

Scoase din buzunar un pumn de aur şi începu să numere monedele pe masă.

Tom rămăsese uimit.

— Mii şi milioane de draci, Magistre, ştii că mergi iute? Mi se pare că dai câte o raită pe afară din serviciul contelui ca să pescuieşti ceva…

— N-am să îţi dau ţie socoteală de unde încasez sumele, mugi Chiorul. Ia de numără să vezi de e drept şi să isprăvim.

— Suma e deplină, răspunse Tom. Însă n-o primesc până nu voi examina îndeaproape monedele. Eu sunt un om prevăzător, ştii asta.

Se sculă şi merse la un dulap îngropat în zid.

Îl deschise şi scoase de acolo mai multe lucruri pe care le puse pe masă lângă bani.

Erau sticluţe pline cu un lichid alb, o farfurioară de cositor, un cleşte mic întocmai ca acelea de care se servesc argintarii la lipirea

metalelor, o cutie de praf verzui.

— Ce dracu, ţi-a fript soarele creierii? exclamă Chiorul mirat. Ia spune, ce vrei să faci cu toată spiţeria asta? Ce au a face banii mei cu soluţiile dumitale?

— E vorba numai de o verificare, răspunse Tom. Când primesc ceva aur sau argint de la muşterii, am obiceiul vechi de a încerca să curăţ monedele şi să văd dacă pot să sufere o mică baie. Altfel aş putea prea bine să dau peste lucruri neplăcute.

— Maimuţă bătrână ce eşti! exclamă Chiorul. Mi se pare că tu îţi închipui că orice om este un falsificator de bani, dar haide, fă-ţi mendrele, curăţă şi freacă. Vreau să văd şi eu cum se încearcă aurul.

Tom umplu farfuria de cositor cu lichidul alb.

Luă o monedă, o puse în cleşte şi o tăvăli în praful verzui.

Se prinsese de aur un strat subţire de praf.

— Otrăvitorule! ai să-mi strici monedele, strigă Chiorul. Însă, bagă de seamă, eu te fac răspunzător de banii mei.

— Nebunule!… strigă bătrânul Tom zâmbind. Praful e nestricător pentru aur. Dar uite, acum vine proba adevărată. Am să ţin banul un minut. De va fi aur adevărat, îl voi scoate strălucitor. Iar în caz contrar va ieşi găurit pe amândouă părţile şi cu pete verzi.

— Hai să văd, înmoaie mai iute, zise Chiorul. Sunt gata să mă prind pe zece mărci că aurul meu n-are nimic de-a face cu otrăvurile tale.

— Să vedem. Încercarea e bună.

Zicând vorbele astea băgă moneda în lichid şi stătu cu ochii aţintiţi asupra ceasornicului pe care şi-l pusese dinainte. Când se împliniră 60 de secunde, scoase banul, se uită la el şi pufni în râs.

Era mâncat de lichid şi pătat într-o mulţime de locuri.

Îl puse sub nasul lui Magistru şi zise cu un ton batjocoritor:

— Ei, ce-ţi spuneam eu, Chiorule? Nu-i aşa că e bine să ştie cineva puţină chimie?

Magistru se scărpină după ureche.

Era foarte încurcat.

— Într-o turmă se poate să fi şi o oaie râioasă, zise dânsul în sfârşit. Haide, bătrâne, fă probă şi cu alţi bani. Vreau să ştiu la ce să mă ţin.

Tom fu bucuros să facă pe voia Magistrului.

Alese zece monede din cele de pe masă şi le înmuie pe rând în

lichidul din farfurie după ce le tăvălise în praful verzui.

Toate ieşiră roase şi cu pete verzi; toate erau false şi cu totul fără valoare.

Cârciumarul se uită cu neîncredere la Magistru.

— Dă-mi voie să-ţi apun, Chiorule, zise dânsul, că falsificarea de bani este mai cea primejdioasă din căile pe care poţi s-apuci. Probele pe care le fac eu poate să le facă şi altul şi atunci fabricantul de aur e numaidecât aflat.

— Nu cumva vei fi crezând că eu?…

— Nu cred chiar nimic, îl întrerupse cârciumarul, dând din umeri.

Ştiu numai că n-am avut niciun martor şi că de la mine nimeni n-o să afle că Magistru umblă cu secături, cu bani falşi şi că încerca să mă păcălească…

— Mii de trăsnete, păcălitul sunt eu, strigă tâlharul furios şi ochiul său cel adevărat scoase scântei, pe când celălalt care era de sticlă, stătea într-o fixitate de spaimă. Înşelatul sunt eu. Însă cunosc pe calpuzani şi acum o să aflu ceva important. Bătrâne Tom, adăugă dânsul liniştindu-se un pic, tu mă cunoşti, am făcut de multe ori treburi frumoase împreună. Pe cuvântul meu de tâlhar, nu eu am fabricat banii ăştia şi nici prin gând nu mi-a trecut vreodată să mă ocup cu aşa fleacuri. Însă, te rog, împrumută-mi pentru un ceas spiţeria ta şi dacă vrei să mergi mai departe cu bunătatea, dă-mi şi un revolver încărcat sau un cuţit ascuţit, căci mă duc acum să stau de vorbă cu nişte oameni pe lângă care se poate să am nevoie de armă.

Cârciumarul împlini ciudată dorinţă a oaspetelui său.

Îi dădu sticluţele cu lichid alb, farfuria, cleştele şi cutia cu praf verde. Îi oferi apoi un pumnal scurt, foarte ascuţit.

Chiorul puse toate în buzunare şi în sân şi zise plecând:

— Serviciu pentru serviciu, cârciumar al „Iepurilor albi”.

Când vei avea nevoie, ştii unde să mă găseşti.

El ardea de dorinţa de a se afla faţă în faţă cu soţii Holz despre care credea acum că se îmbogăţiseră prin falsificarea de monezi, şi a-i zdrobi prin descoperirea ce făcuse.

N-avu răbdare să se ducă pe jos. Luă o birjă care-l lăsă peste 15 minute, la punctul indicat.

Mathias Holz şi vrednica sa soţie se puseseră să doarmă niţel ca

oricare boier după un dejun bogat.

Dânşii se opriseră la hotărârea de a-şi transforma aurul, pe la diferiţi bancheri, în hârtii sigure de stat.

Zeul visurilor îi luase curând pe aripile sale şi-i dusese departe-departe de Berlin, pe un drum încântător mărginit de salamuri scumpe, de fricaseuri şi de sticle de şampanie.

Alături de dânşii mergea parcă, ca un om cu mâini şi picioare, o ladă plină cu hârtii de valoare.

N-aveau decât să facă un semn ca lada să se oprească şi să se deschidă.

Pe când horcăiau transfiguraţi de fericire, clopotul de la uşa din faţă începu să sune grozav, zguduit de o mână puternică.

În acelaşi timp se auzeau în uşă lovituri de picioare şi de pumni.

Criminalii săriră speriaţi din pat.

Cine mai venea oare să le pricinuiască surprindere?

Alergară amândoi pe scară şi deschiseră uşa.

Răsuflară uşuraţi văzând pe Magistru singur.

Acesta, fără să-i salute sau să zică o vorbă, intră cu dânşii în casă.

— Iar ai venit, Chiorule, întrebă Mathias curios. Ce este, ce-aduci?

— Ce aduc? strigă Magistru scrâşnind din dinţi.

Dânsul băgă mâinile în buzunar şi le scoase pline de aur.

Soţii Holz îl observau miraţi.

Magistru reluă:

— Vă aduc îndărăt blestematul vostru aur care nu preţuieşte niciun blid de linte.

Aruncă, jos toate monezile care se împrăştiară de-a dura în toate părţile.

— Eşti nebun, Magistre, de arunci aşa banii? exclamă femeia. Ce crezi că noi n-o să ne mai aplecăm să-i adunăm. Ţi-am plătit datoria şi s-au sfârşit toate între noi.

— V-aţi plătit datoria? scrâşni Chiorul. Ei, dar ştiţi că aveţi un chip ciudat de a vă curăţa de creditori? Păcat numai că v-aţi ales rău omul. Trebuia s-aveţi a face cu un prost, iar nu cu mine.

— Ţi-am dat îndoit faţă de ceea ce ţi se cuvenea, zise femeia.

— Aţi fi putut să-mi daţi şi însutit şi înmiit. Totuna îmi făcea. La fabrică costă ieftin marfa, dar mie nu-mi trebuie, aţi înţeles!

Ce voia să zică Magistru, ce înţeles aveau vorbele lui întunecoase?

Nu pricepeau încă nimic, dar simţeau în cuvintele lui ameninţarea unei descoperiri urâte.

— Vorbeşte lămurit cu noi, Chiorule, zise fostul cantonier. Despre ce marfă vorbeşti şi despre ce fabrică?

— Despre aurul vostru vorbesc, falsificatorilor, răcni Chiorul. Niciunul din aceşti bani nu e adevărat, ticăloşilor, şi voiaţi tocmai pe mine să mă trageţi pe sfoară.

Cuvintele astea nu avură deloc efectul la care se aştepta Magistru. În loc ca soţii Holz să rămână zdrobiţi de această descoperire, dânşii izbucniră în hohote de râs.

Şi cu cât Chiorul voia să-şi întărească spusele, cu atât dânşii râdeau mai cu haz.

Afirmaţia că dânşii ajunseseră la bogăţii prin falsificarea de bani, puse culme veseliei Şchioapei.

Magistru dădu cu amândoi pumnii în masă şi strigă:

— Încetaţi odată, mizerabililor. Uitaţi-vă aici, am să vă fac proba aurului.

Zicând acestea, scoase din buzunar lucrurile împrumutate de la cârciumar.

— Să nu credeţi c-aţi ajuns atât de meşteri, încât să nu vă poată nimeni descoperi, adăugă dânsul.

— Acum o să vedem ceva frumos, zise Mathias râzând mereu. Vino, bătrâno, stai aici să privim la năzdrăvăniile Chiorului. Trebuie să fie cam nebun, săracul. Se vede că l-au bătut rău în temniţă.

— Aşteptaţi numai niţel, se gândea Magistru. O să vorbiţi acuşi cu alt ton.

Se apucă să repete operaţia lui Tom. Luă o monedă cu cleştele, o tăvăli în praful verde, o înmuie în lichidul alb şi o scoase schimbată de tot la culoare, găurită, roasă, cu pete verzi şi negre.

— Acesta nu-i aur de-al nostru, exclamă femeia. Ia seama, Magistre, cu noi nu se trece aşa lesne minciuna şi calomnia. Stai, iată mă duc să-ţi aduc bani de-ai noştri. Asupra lor ai să-ţi încerci degeaba meşteşugul.

Dispăru iute în camera alăturată urmată de Mathias care se ţinea de poalele rochiei ei.

După câteva minute se întoarseră şi puseră pe masă câte un pumn de aur, luat din diferite săculeţe.

Magistru se puse iar pe lucru, întorcând ochiul său cel adevărat când spre Mathias când spre nevasta lui şi nezicând nicio vorbă.

Aceştia din urmă se aşezaseră la masă şi fără să mai râdă de data asta, se uitau tremurând şi cu sufletele chinuite la lucrul chiorului.

Întâia monedă pusă la încercare ieşi rea; asemenea a doua, a treia şi a patra, luate fiecare dintre cele patru grămezi aduse de interesaţi.

La fiecare încercare pe care Magistru o făcea, cu răceala unui adevărat chimist, dânsul arunca moneda murmurând:

— Hai, du-te şi tu la coş. Nu faci nicio para. Nu eşti decât o fisă de joc.

La urmă ridică capul şi uitându-se ţintă în ochii Şchioapei, zise:

— Păcat că n-aveţi copil, căci s-ar amuza de minune cu jucăriile astea.

— Taci, câine! răcni deodată Mathias cuprins de o furie nebună şi tremurând din tot trupul. Taci, fiindcă tu eşti de vină pentru toate. Până a nu veni tu, aurul nostru era bun, adevărat. Până a nu călca tu în casa asta, eram oameni bogaţi. Şi acum toate bogăţiile noastre să fie false, fără valoare? Să trebuiască să le aruncăm pe fereastră? N-auzi, femeie? Ce taci?… Spune o vorbă… Ce zici de şarlatania asta.

Femeia cu piciorul de cauciuc nu era în stare să dea un răspuns soţului ei. Ţeapănă ca o statuie se ridicase de la locul său.

O paliditate de spectru îi acoperea faţa.

Gura-i era deschisă, ochii zgâiţi, ieşiţi din orbite.

Făcu câţiva paşi prin cameră.

Apoi cu un ţipăt înăbuşit căzu jos ca un mal.

Rămase nemişcată pe covor.

Acesta era întâiul leşin în viaţa ei.

Mathias, văzând-o în starea asta, îşi pierdu orice cumpăneală.

Disperarea cea mai adâncă îi cuprinse sufletul.

El se uita, ca şi cum voia să ceară ajutor, când la uşă, când la Magistru.

Îşi băgă mâinile în părul său zburlit şi începu să strige:

— Nevasta mea a murit! O! Doamne, e moartă, şi-a dat sufletul!

Acesta arăta un egoism dintre cele mai josnice.

Cu câteva ceasuri înainte ar fi ucis-o el singur, de bună voie, cu mâinile sale.

Acum se jelea sfâşietor de moartea-i aparentă, ca şi cum avea înainte-i pe tovarăşa nobilă şi duioasă a vieţii.

Cinstitul Mathias ştia prea bine că-i erau necesare viclenia şi inteligenţa criminală a nevestei sale.

Şi în acele momente critice i se părea că a rămas fără niciun ajutor în lume.

Magistru izbucni într-un râs răguşit, batjocoritor.

I se păreau ciudate vaietele şi zbuciumările beţivului.

— Ce tot sari aşa prin cameră ca un nebun, zise dânsul. Mai bine toarnă nevestei tale o doniţă de apă pe cap. Să vezi atunci că are să-şi vină îndată în fire.

Pe când Mathias se pregătea să urmeze sfatul Chiorului, deodată Şchioapa se cutremură şi ridică capul în sus.

Se deşteptase din leşin.

Se uită împrejur cu frică şi începu să murmure ca şi cum ar fi vorbit cu ea însăşi:

— Nu, nu-i cu putinţă, aurul nu poate fi fals. O! de-ar fi fals, atunci… Atunci toate ar fi degeaba, toate… Omul acela bătrân a fost ucis în zadar!

Chiorul asculta cu mare băgare de seamă.

— Vasăzică tot e un omor la mijloc, îşi zise dânsul. Hm, soţii ăştia Holz, sunt foarte întreprinzători. Însă de data asta au sfeclit-o cu şiretlicul lor. Au dat desigur peste un falsificator de bani. L-au ucis şi i-au luat aurul cu siguranţa că e adevărat.

Mathias, auzind pe femeia sa vorbind de bătrânul om ucis, îşi aminti îndată de Laib.

Se făcu roşu de mânie şi începu să strige:

— Ticălosul de pleşuv ne-a înşelat, ne-a tras pe sfoară, ne-a închis viitorul, şi-a bătut joc de noi! Ah! cu ce plăcere i-aş mai trage una în cap cu drugul de fier dacă ar fi să învie! Nu-l văzui oare plecat asupra aurului ca şi cum ar fi fost cel mai adevărat? Nu l-am auzit mângâindu-l cu vorbele cele mai drăgăstoase şi n-am observat cum îşi umplea buzunarele? Ah! om de nimic şi şarlatan ce-ai fost… De ce nu te mai am o dată în mâinile mele!

Pe când dânsul ţipa astfel, nevasta sa se văicăra, urla şi-şi smulgea părul, pe de altă parte.

Pe urmă începură să-şi facă reproşuri.

Se înjurară că unul împinsese pe celălalt la crimă.

Magistru se retrăsese într-un colţ şi căută să se facă neobservat.

Nu scăpa niciun cuvânt din interesanta ceartă.

Din când în când arunca câte o vorbă care făcea efectul unei picături de unt-de-lemn în foc.

Îndârjea mai mult pe certători, urcându-le furia în grad.

Într-un moment, puţin lipsea ca soţii să se apuce de păr şi să se târnuiască ca în dimineaţa acelei zile.

Magistru nu putea să-şi stăpânească bucuria.

Deodată, dânsul strigă, frecându-şi palmele:

— Hei, din câte aud, aţi condus bine treaba. Când se va auzi de ea la „Iepurii albi”, toţi au să vă laude, să vedeţi, prieteni.

Auzind aceste vorbe, femeia se linişti ca prin farmec.

Apucă de braţ pe bărbatul său, îl trase la o parte şi începu să-i şoptească ceva la ureche.

Mathias, cu cât asculta, cu atât îşi astâmpăra furia.

— Asta e o idee minunată, femeie! exclamă dânsul la urmă. O! eşti o muiere într-adevăr de geniu. Mie nu mi-ar fi venit niciodată în cap aşa ceva. Vasăzică banii noştri nu sunt încă pierduţi!… Bravo ţie! Şi dacă nu-i vom redobândi pe toţi, cel puţin o mare parte din ei, o avem la sigur…

În bucuria sa, voia să înşire mai multe, însă Şchioapa punându-şi degetul la gură îi făcu semn că trebuie să tacă în prezenţa lui Magistru.

Chiorul ardea de dorinţa de a afla planul femei, însă curând se convinse că toate întrebările şi întorsăturile meşteşugite îi vor fi de prisos.

Soţii Holz deveniseră deodată foarte rezervaţi şi păreau oarecum mângâiaţi de grozava descoperire ce li se făcuse în privinţa aurului.

— Ei, am făcut şi noi câtva timp pe bogătaşi, zise femeia către Magistru. Acum s-a terminat cu măreţia noastră, cum se termină cu orice lucru în lume. Poate e mai bine aşa, cine ştie. Uite, Chiorule, acum suntem disponibili… Când vei găsi ceva de lucru pentru noi,

suntem gata, înţelegi?

— Da, da, o să vedem, mugi Magistru care vedea bine că vrea să-l îmbrobodească.

Îşi luă rămas bun cu o mare răceală, porni pe scări în jos şi ieşi din casă. Îşi bătea capul să afle un mijloc prin care să descopere taina banilor falşi.

De la soţii Holz nu era nimic de scos de vreme ce, – banii fiind toţi falşi –, dânşii nu mai posedau altă avere.

Dar se putea face treabă bună cu falsificatorii, căci desigur erau mai mulţi. Cearta însă nu dăduse la iveală numele niciunuia dintre ei.

— O să mai mă întorc eu la atac, se gândea dânsul, şi o să văd atunci de n-o să iasă şi pentru mine vreun folos din toată istoria asta.

Deodată îi veni o idee nouă.

— Drace! îşi zise el, banii sunt falşi într-adevăr, dar la aparenţă şi la sunet par cei mai buni. Cu oarecare viclenie s-ar putea schimba în bani de-ai guvernului.

Tot cam aşa idee preocupa şi pe soţii Holz.

Îndată după plecarea lui Magistru dânşii se retrăseseră în mica cameră unde se aflau sacii şi pungile lui Jonas Bruck şi se puseră să se chibzuiască în şoaptă cum ar putea să scoată ceva bani buni din acele grămezi de metal prost.

— De vom lua-o pe şleau, omule, şi înţelepţeşte, putem fi încă oameni bogaţi. Trebuie numai să avem curaj ca să ne prezentăm în faţa acelui boier mare.

— Tu crezi într-adevăr că contele Marco să fi luat parte la falsificarea banilor? întrebă Mathias.

— Nu mai încape nicio îndoială, zise femeia. Dacă ţi-ai aduna niţel minţile, ai înţelege din biletul acesta că tot aurul din pivniţa evreului venea de la conte.

Scoase biletul pe care-l găsise într-o casetă de bijuterii furată cu celelalte lucruri scumpe din dulapurile lui Bruck şi i-l întinse ca să-l citească din nou cu băgare de seamă.

Acum păru a se face lumină şi în creierul fostului cantonier.

El înţelese de data asta în întregime planul nevestei sale.

— Vasăzică cămătarul Bruck a săvârşit afaceri minunate cu contele Marco, zise el râzând. Dădea hârtii bune şi lua aur fără niciun preţ.

Bravo lui, aşa evrei sunt de dorit…

— Contele o să trebuiască să ne înapoieze o parte din averea care era să fie întreagă a noastră, întrerupse femeia. Va face strâmbături poate, dar n-o să aibă încotro. Mâine îi vom face o vizită. Ha, ha! o să fie o istorie de haz.

LXXIV – Strâns cu uşa

În dimineaţa zilei a doua de la descoperirea făcută de soţii Holz, contele Marco stătea la masa sa de lucru şi scria iute o epistolă.

Avea de dat Olgăi oarecare instrucţiuni în privinţa aranjărilor de făcut la castelul Drachenburg.

Îi amintea să nu economisească banii pentru a face din acea casă cuibul cel mai plăcut de eleganţă şi comoditate.

După ce termină scrisoarea, o puse în plic şi o sigilă.

Se ridică.

Cu capul plecat, păşi gânditor prin odaie.

— Mâine, murmură el, mâine Rosamunda va fi a mea. Nimeni nu va mai putea să mi-o răpească. Nu ştiu de mă înşel sau nu, însă între mine şi Rosamunda s-a născut o răcire în vremea din urmă.

Figura contelui se posomorî la amintirea asta.

Se lăsă pe un fotoliu şi-şi acoperi ochii cu mâna.

Stătu astfel un minut, fără să se mişte.

Însă în vremea asta spiritul său era încordat de o lucrare extraordinară.

Deodată sări în sus.

Era foarte emoţionat.

Avea sprâncenele încruntate şi privea fix într-un colţ al camerei.

— Nu, nu, nu mă înşel, exclamă dânsul după câteva clipe. Ea s-a schimbat. Dânsa nu mai e copila lipsită de griji şi necazuri, încrezătoare, care se lăsa fără temere în braţele mele.

Făcu câţiva paşi prin odaie.

După ce se gândi puţin, reluă:

— Aşa-i… Din ziua în care am găsit-o în casa călăului cu lordul, sufletul ei mi s-a înstrăinat.

La această amintire se înfurie.

Ridică pumnul şi zise cu voce răguşită:

— Ah! de ce n-am putut izbi în inimă pe acel duşman al meu! Azi chipul lui ar fi şters din amintirea ei... Pe câtă vreme însă el va trăi, eu voi înota mereu în primejdie.

Din ochii îi ţâşneau fulgere pe când pronunţa aceste vorbe.

Însă iute trebui şi se stăpânească şi să-şi şteargă de pe frunte semnele urii, căci servitorul său Anton intră în odaie după ce bătu o dată la uşă.

Îi aducea o carte de vizită pe care i-o dădu cu un gest tainic.

Contele aruncă o privire pe carte şi făcu un pas îndărăt.

Apoi exclamă:

— Ce! să fie cu putinţă? Inspectorul de poliţie Scharf vrea să-mi vorbească?

Reluă apoi:

— Dânsul e însoţit de evreul Jonas Bruck? Curios lucru!

Glasul îl cam tremura.

Ochii lui pierduseră siguranţa impunătoare a privirii.

Uitându-se la servitor care aştepta lângă uşă, Marco zise:

— Lasă-i să intre.

Servitorul plecă.

Contele îşi zise în sine:

— Linişte, chibzuială îmi trebuie. Nu cred să fie acum incidentul cel mai urât.

După câteva minute poliţistul intră în cabinetul contelui.

În urma lui se ivi şi Jonas Bruck.

Acesta îmbătrânise îngrozitor în vremea din urmă.

Părea mai mult un cadavru.

Puterile i se sleiseră într-atâta, că de-abia se mişca.

Se opri umilit la uşă.

Odată cu banii îşi pierduse şi îndrăzneala prezentării şi a ţinutei.

Credea că oricine îi citeşte pe figură că e sărăcit şi se purta ca şi la început, când se pusese să facă avere cu micul capital al lui Laib.

Contele Marco se sperie când văzu figura lui Jonas.

Crezu deodată că evreul fusese prins cu bani falşi şi stătuse mai multă vreme arestat.

— Ce te aduce la mine, domnule inspector de poliţie? întrebă

dânsul pe Scharf cu un ton pe care cu mare trudă putea să-l facă sigur.

Totodată îi împinse un scaun.

— Doar trebuinţa de a-ţi pune câteva întrebări, răspunse poliţistul. Ai putea să ne dai un indiciu într-o afacere foarte ciudată şi ţi-am rămâne recunoscători.

— În ce afacere anume? întrebă Marco care tot se temea că vorbele politicoase ale lui Scharf să nu ascundă o cursă.

— E vorba despre un omor comis în casa acestui om.

Arătă cu degetul spre evreu care-i confirmă spusele dând din cap şi repetând:

— Da, de un omor.

— Domnul Bruck se afla în călătorie, reluă Scharf. Când s-a întors a găsit pe bătrânul său servitor Laib ucis. Cadavrul era în pivniţa casei, unde domnul Bruck îşi ţinea o mare cantitate de piese de aur. Banii dispăruseră şi instrucţia a stabilit că ucigaşii – căci trebuie să fi fost mai mulţi – au intrat printr-o gaură făcută în zidul casei de alături.

— Faptul e grozav şi-l regret din inimă pentru domnul Bruck, răspunse Marco. Însă nu-mi închipui ce informaţii v-aş putea da într-o aşa afacere.

— Iată ce… Domnul Bruck mi-a spus că aurul acela îl avea de la dumneata. Numai dumneata prin urmare ştiai că îl are…

— Şi ce vrei să conchizi de-aici? întrerupse contele făcând un pas îndărăt. E cu neputinţă să crezi că eu am făcut spărtura în zid ca să comit un omor!…

Un zâmbet uşor lunecă pe figura funcţionarului.

— O aşa bănuială e departe de gândul meu, domnule conte, zise dânsul. Însă te rog de un lucru. Adu-ţi aminte că poate ai vorbit cuiva despre averea domnului Bruck.

Marco răspunse:

— N-am vorbit nimănui, domnule. Înţelegi că afacerea în sine era aşa discretă, încât era în interesul meu propriu să păstrez tăcerea.

Jonas Bruck începu să se vaiete.

— Bietul om! reluă Scharf, a pierdut şi speranţa asta ultimă. Putinţa de a descoperi pe făptaşi e exclusă, cel puţin pentru moment. N-am găsit nicăieri niciun indiciu care să ne pună pe urma criminalilor. Nicio bănuială nu putem pune asupra nimănui.

Şi cu un ton de descurajare agentul poliţienesc conchise:

— Orice cercetare este de prisos de-acum.

Evreul sări deodată lângă poliţist şi uitându-se drept în ochii lui strigă:

— Ce, vrei să încetezi cercetările?… O, Doamne, dar eu să rămân aşa sărac, pe drumuri? Dar bietul Laib să rămână nerăzbunat?

Îşi luă capul în mâini şi murmură:

— De ce nu cade o casă pe mine? De ce nu pot eu să mor în clipa asta?…

Scharf murmură cu milă:

— Curaj, Bruck!…

— Acum la bătrâneţe, se văită cămătarul, mai pot eu lucra ca să-mi câştig pâinea? Sunt singur, singur!

Poliţistului i se sfâşia inima văzând acea durere mare.

Nu ştia ce să spună evreului ca să-i dea puţină nădejde.

— Nu te lăsa să fii cuprins de disperare, zise dânsul. De mai multe ori s-a văzut că şi după zece ani făptaşii unei crime au fost descoperiţi.

— Mai cu seamă când afacerea dumitale e în mâini aşa bune, adăugă contele Marco. În afară de asta eu cred că nu ţi s-a luat tot. Cred că ţi-a mai rămas ceva.

— Nu mi-a rămas nimic, tot mi-au luat, strigă evreul, chiar obiectele preţioase pe care le aveam ca amanet şi de care acum sunt răspunzător. Sunt un om ruinat, sărăcit cu desăvârşire…

— Mă rog, dar în casa unde răspunde gaura n-aţi cercetat? întrebă contele care îşi redobândise acum deplină stăpânire asupră-şi. Cine locuieşte acolo?

— În încăperea de unde a fost făcută spărtura nu locuieşte acum nimeni. Mai înainte locuia acolo un fost criminal pedepsit de mai multe ori şi pe care în vremea din urmă îl luasem eu însumi în serviciul poliţiei ca supraveghetor. Din cauza micimii corpului său şi fiindcă nu i-am cunoscut niciodată numele adevărat îl ziceam Piticul. Omul acesta a dispărut de mai multe săptămâni. Într-o zi când am trimis un om de încredere să-l cheme ca să-i dau o treabă, n-a mai fost găsit şi toate cercetările de a-l afla au rămas zadarnice.

— Şi crezi că Piticul acesta este făptaşul? întrebă contele. Ai dovezi?

— Sunt probabilităţi şi pentru şi contra. Piticul a dispărut cu patru săptămâni înainte de comiterea crimei. Ca să depărteze poate bănuielile de la sine, a rătăcit încoace şi încolo în cursul acestei vremi şi nu s-a întors decât să comită omorul şi furtul, în momentul potrivit, apoi să dispară iarăşi, de data asta definitiv.

Jonas Bruck dădu din cap.

— Unde a putut însă să pună aurul, domnule inspector de poliţie? întrebă dânsul. E cu neputinţă să fi transportat un singur om sacii şi lăzile, mai cu seamă când acel om era mic şi slab ca Piticul.

— Foarte adevărat, Jonas Bruck, răspunse Scharf, însă eu cred că Piticul în vremea cât a rătăcit încoace şi încolo a dat peste vreun alt criminal căruia i-a comunicat intenţiile sale şi cu care s-a făcut tovarăş. Ba încă se poate să-şi fi găsit chiar mai mulţi tovarăşi. În sprijinul acestei presupuneri e şi împrejurarea că dulapurile de fier în care erau bijuteriile au fost sparte prin spatele lor şi ca să poată fi întoarse de la perete trebuia munca a mai multor oameni…

— Două persoane trebuie să fi fost în orice caz, opină contele Marco, interesat din ce în ce mai mult de cazul acesta. Însă convingerea mea este că dacă criminalii au luat şi obiectele preţioase, vor fi căutat să se descotorosească de ele. Atunci descoperirea devine oarecum mai lesnicioasă…

— Poţi să-ţi închipui domnule conte, că m-am gândit deja la asta. Am făcut cercetări pe la toţi cumpărătorii de obiecte vechi şi pe la toţi primitorii de amanet. Toate degeaba, n-am găsit nimic, absolut nimic. Se poate ca ucigaşii să se fi mulţumit cu aurul, îngropând undeva obiectele ca să le vândă mai târziu. În sfârşit, nu vreau să-ţi răpesc mai mult preţiosul dumitale timp, domnule conte. Rămâi cu bine şi scuză-mă că te-am deranjat!

Porni să iasă urmat de Jonas Bruck. Însă nu ajunsese bine la uşă, când aceasta se deschise deodată şi un om se arătă pe prag.

Evident că acest individ era foarte familiar cu contele, de vreme ce intra aşa neanunţat în cabinetul lui de lucru. Cum dădu însă cu ochii de Scharf, dânsul se retrase deodată îndărăt, închise uşa trântind-o şi o croi de fugă prin camerele învecinate şi apoi prin coridor.

În vreme de câteva secunde se auri zgomotul alergării lui şi deschiderea şi închiderea precipitată a diferitelor uşi.

Un moment poliţistul stătu la îndoială dacă trebuia să alerge după acel vizitator ciudat.

Figura lui exprima o emoţie grozavă.

Se întoarse spre conte şi privindu-l pătrunzător, zise:

— Cât de lesne se poate amăgi cineva în lumea asta. Eu aş fi jurat pe capul meu că un om care intră în cabinetul dumitale de lucru într-un chip aşa familiar, nu poate fi niciodată unul dintre cei mai primejdioşi criminali din Berlin şi care de curând a fugit din temniţă comiţând alte crime.

Contele Marco râse cu hohot.

— Iartă-mă, domnule inspector de poliţie, zise el. Însă dumneata, ca bun criminalist ce eşti, nu vezi pretutindeni decât năluci de tâlhari şi ucigaşi.

— Năluci în carne şi oase, răspunse Scharf cu o hotărâre aspră. Individul acesta care s-a arătat acum înaintea mea e vestitul tâlhar şi ucigaş Magistru. Îl cunosc de multă vreme. N-am putut să mă înşel. I-am observat ochiul de sticlă.

Aşa vorbind, bătrânul poliţist se uita la Marco cu o oarecare neîncredere.

Contele dădu din umeri cam supărat şi zise:

— Atunci te rog, domnule inspector de poliţie, explică-mi cum a venit criminalul în casa mea? Pentru că e cu neputinţă să crezi că Magistru al dumitale, cum îi zici, să facă parte dintre oamenii mei de încredere şi să aibă intrare nejenată în odăile mele.

— Nu găsesc nicio explicaţie în privinţa asta, răspunse Scharf. Tot aşa poate cum n-o găseşti nici dumneata… Incidentul acesta va rămâne o enigmă nedezlegată.

Zicând vorbele astea, poliţistul salută rece pe conte.

Se întoarse şi plecă.

Jonas îl urmă.

Marco, rămânând singur, bătu cu furie din picior pe covorul moale.

Se duse de sună.

Anton, care se afla mereu în camera alăturată, se prezentă îndată.

Contele îi porunci:

— Cheamă numaidecât pe servitorul cel nou, Jean.

Anton se înclină şi merse cu grabă să execute ordinul.

Trecu o bucată bună de vreme în care timp Marco se plimba nerăbdător prin odaie.

În fine, uşa se deschise încet.

Magistru apăru nepăsător înaintea contelui.

Acesta, înfuriat, izbea cu piciorul mobilele şi scaunele aurite.

Cu mâinile în buzunar şi cu un râs ironic, Chiorul se opri în mijlocul odăii.

Marco se uită la el.

Începu să-i facă imputări că încercase a veni în cabinetul său de lucru fără a se asigura mai înainte dacă nu-i vreun străin acolo.

Şi continuă:

— Ţi-am spus de atâtea ori ca ziua să stai închis în camera ta şi să nu ieşi decât noaptea.

— Adevărat, zise criminalul cu glasul lui gros, mereu răguşit, însă este o plictiseală. Ce dracu, eu sunt deprins cu libertatea.

— Cu libertatea? răcni Marco. Dar ia spune-mi, câţi ani din viaţa ta ai stat în temniţă? Acolo aveai libertatea pe care ţi-o dau eu noaptea şi uneori ziua?

— Drept să-ţi spun, răspunse Magistru făcând un semn ca şi cum voia să se aşeze pe un scaun, în colivie n-am prea stat.

— Cum?

— Aşa-i!

Marco zâmbi într-un chip sarcastic.

Chiorul urmă:

— Totdeauna am găsit un mijloc ca să fug. Dar chiar de-aş fi tors aşa multă lână cum crezi, tocmai ăsta ar fi motiv ca să mă plimb ceva mai mult acum. În sfârşit, de ce atâta gălăgie pentru o sfârleză? De unde puteam eu să ştiu că poliţistul Scharf e în vizită la dumneata?

Magistru luând un ton vesel reluă:

— Ha, ha! poliţistul ăsta mi-e o veche cunoştinţă.

— De aceea, observă contele, te-a recunoscut la prima vedere.

— De multe ori am fost în gazdă la dânsul şi m-a tratat bine.

— Adevărat?

— N-am ce să zic. Dar eu sunt cam ciudat, tot nu pot să-l sufăr.

Mânia contelui se potolise.

Dânsul râse la fraza din urmă a lui Magistru.

Şi zise apoi:

— Ciudăţenia asta o au toţi tâlharii.

— Mai cu seamă acei fugiţi din temniţă, adăugă Chiorul.

Contele se făcu serios şi zise:

— Te sfătuiesc însă ca pe viitor să fii mai prevăzător. Dacă vrei să rămâi în serviciul meu, e absolută nevoie să asculţi strict de ordinele mele. Trebuie să înţelegi asta.

— Da, da. De-acum înainte să n-ai nicio grijă în această privinţă. Ai să fii ascultat în toate, n-ai să ai să te plângi de mine. Vreau să fiu cât de mult în serviciul dumitale. Îmi place pâinea dumitale.

— Cu atât mai bine! exclamă contele Marco. Asta doresc eu. Buna înţelegere e de absolută nevoie între noi.

— Însă, continuă Magistru, mă omoară plictiseala, pe toţi dracii. Trebuie să am ceva de lucru. Când m-ai luat în slujbă, ai spus că o să îmi dai curând de lucru. Crede-mă, ard de dorinţă ca să-ţi arăt ce pot.

Schimbând tonul, evadatul din închisoare reluă:

— Ce, n-ai dumneata niciun duşman cu care să faci răfuială fundamentală?

— Ei bine, zise Marco. Iată, am să-ţi dau ceva de lucru. Strecoară-te sub o mască oarecare în casa lordului Nelson… Omul acesta îmi e vrăjmaş. Îl urăsc de moarte… Am avut cu el un duel, dar nu l-am nimerit bine. A scăpat cu viaţă. Şi cât timp va trăi, eu nu voi fi liniştit. Trebuie să moară.

Figura Chiorului se strâmbă de un rânjet sinistru.

— Ce-ai da dumneata, domnule conte, întrebă dânsul apropiindu-se de Marco într-un chip obraznic, dacă ţi s-ar aduce ştirea că s-a întâmplat englezului ceva neplăcut?

— Ceva neplăcut? Ce înţelegi prin asta?…

— Ha, ha! Ce, dumneata nu ştii că se pot întâmpla oamenilor o mulţime de neplăceri?… De pildă, la bărbierit, poate să rămână cineva cu beregata tăiată; sau plimbându-se pe o duşumea lunecoasă, să cadă să-şi rupă gâtul; sau dimineaţa, bând ciocolata, să ţipe o dată: „mi-e rău!” şi să cadă ca să nu se mai scoale. Se mai poate, ca, plimbându-se pe malurile Spreei, să facă un pas greşit şi să dispară în valuri. În sfârşit, câte nenorocire nu se pot întâmpla unui om? Înţelegi dumneata.

— Eşti un băiat deştept, exclamă contele Marco. De-mi vei aduce ştirea că duşmanul meu a pierit într-un chip sau altul, ai de la mine o mie de taleri în aur.

Chiorul zâmbi bucuros, arătându-şi astfel cei câţiva dinţi negri pe care-i mai avea.

— O mie de taleri, zise dânsul nu-i sumă de lepădat. Însă nădăjduiesc că ai să mi-o dai în aur bun, de-al guvernului. Pentru că trebuie să ştii că umblă o mulţime de bani falşi de aur în ţară. Nu mai departe decât ieri am avut de făcut o experienţă neplăcută în privinţa asta.

Marco stătu puţin pe gânduri. Ar fi dorit să-l descoase pe Magistru asupra faptului de care vorbea.

Însă îşi luă seama că i-ar sugera vreo idee nefavorabilă despre sine. Se hotărî să nu zică nimic.

Trase un sertar al mesei sale de scris.

Luă de-acolo o sumă oarecare şi o dădu criminalului zicând:

— Iată arvuna învoielii.

Magistru luă iute banii.

— O să-i plătesc cu sânge, şopti dânsul, cu sângele lordului.

În ochii lui Marco scânteie dorinţa unei răzbunări sălbatice.

Dăduse viaţa duşmanului său în mâinile unui ucigaş a cărui lovitură n-avea să dea greş.

— De data asta am să te nimeresc mai bine, milord, zise dânsul după ce Magistru ieşi din odaie. Rana pe care am să ţi-o fac acum, o să fie mortală.

Se învârti prin cameră, cu ochii plecaţi.

Din când în când în când se oprea ca izbit de o idee nouă.

— Însă aş vrea, murmură dânsul, ca Magistru să-mi aducă chiar mâine ştirea că englezul nu mai este printre cei vii.

Un zâmbet drăcesc se ivi pe buzele sale.

— Mâine, continuă, de ziua nunţii mele! Ah! ce gratulaţie plăcută! Aş strânge atunci într-adevăr cu nespusă plăcere pe Rosamunda în braţele mele. Oh! voluptatea răzbunării! Ah, Rosamunda!… Tu eşti o floare gentilă, mirosul suav care se răspândeşte în jurul tău mă atrage… Însă mirosul sângelui duşmanului meu pătrunde până la inima mea care sare de bucurie. Tu, fată, eşti cea mai curată virgină

între virgine, candoarea sufletului tău străluceşte ca o stea în imensitatea albastră a cerurilor şi mă face să mă uit la tine după cum un credincios se uită la icoana Maicii Domnului. Însă focul răzbunării străluceşte de o lumină mai mare şi încălzeşte sufletul meu… Dulcea voluptate a amorului se stinge chiar în braţele celei mai frumoase dintre femei, dar dorinţa de răzbunare nu se stinge decât cu victima pe care o vei vedea murind sub ochi.

Tăcu câteva minute.

Se duse la fereastră şi se uită în stradă, pe urmă se întoarse deodată la masa sa de scris şi, apăsând un resort secret, trase unul dintre sertarele ascunse.

Scrisori vechi, mici, îngălbenite, buchete veştejite, afişe de teatru puse acolo de mulţi ani, umpleau sertarul.

Marco luă câteva scrisori, aruncă o privire asupra lor şi, uitându-se la celelalte semne de amintire ale vremurilor trecute, murmură:

— Mi se pare că aş fi deschis o groapă, că m-aş fi coborât într-un mormânt… Scrisorile, biletele, florile astea uscate, îmi amintesc de un timp în care eram poate mai fericit decât acum. Ah! de câte ori în viaţă n-am călcat fericirea cu picioarele.

Îşi sprijini capul în mână şi păru a fi luat de gânduri.

Cu cealaltă mână apucă fără de voie o cutioară ce era în sertar şi care de asemenea purta urmele vremii îndelungate.

— Iată; aici sunt odoarele pe care le caut, zise Marco. Ele singure mi-au mai rămas din timpurile uitate. Acum au să-mi servească ca să le dau ca dar de nuntă scumpei mele Rosamunda.

Deschise cutia şi privi de-aproape bijuteriile.

Erau o broşă, o pereche de cercei şi o brăţară, toate sclipitoare de pietre preţioase.

— Astea-s podoabele ei, ale Terezei, şopti contele. Ea le-a purtat de-atâtea ori, la lumina policandrelor, când urca pe scenele teatrelor şi uimea mulţimea prin notele ce scotea din vioară.

Aceste amintiri părură a emoţiona inima de bronz a lui Marco.

Un nor de melancolie acoperi fruntea lui.

— Cât am mai fost eu de pizmuit pentru posesia acestei femei! continuă dânsul, şi cred că aş fi putut într-adevăr să fiu fericit cu ea. Însă patima jocului care mă stăpânea, m-a făcut să cheltuiesc sumele

colosale scoase din arcuşul sărmanei Tereza. Ea trebuia să cânte mereu, neîncetat, fără niciun spor şi aceasta a ruinat-o… A murit lăsându-mi copila… Copila?

Figura lui deveni deodată serioasă, fruntea i se încreţi, sprâncenele i se încruntară.

— Da, copila, continuă dânsul, cum m-am purtat faţă de ea? Cum m-am ţinut de făgăduiala ce am făcut Terezei Bontis pe patul de moarte? Am dat pe Anita pe mâna unor străini ca s-o crească. Nu m-am îngrijit deloc de sărmana orfană. Când devenise o fată mare, frumoasă, dezvoltată, am luat-o ca să-mi servească scopurile. Am vândut-o acelui ticălos d'Eglantine care a dus-o în casa de ruşine şi mizerie!…

Sufletul lui Marco fu cuprins deodată de un sentiment care-i fusese necunoscut până atunci.

Lacrimile îi udară ochii.

Să-i fi fost oare inima chinuită de căinţă, de părere de rău? Nu se ştie. Faptul e că-şi simţi ochii umezi şi-i şterse numaidecât.

Se sculă.

Îşi trecu mâna peste frunte ca şi când voia să depărteze de la sine acele gânduri care îl emoţionaseră.

Tuşi şi ridică capul.

Voia să fie omul energic care săvârşise atâtea crime fără cea mai mică părere de rău, iar nu tatăl care se înduioşează la amintirea copilei pe care, în loc de a avea în el pe părinte, fu victima lăcomiei lui. Contele nu voia să audă vocea conştiinţei care-l mustra că comisese un fapt dintre cele mai mizerabile.

El zise:

— Nu, nu, nu vreau să mă mai gândesc la trecut. Să rămână îngropat pentru totdeauna acum. Numai înainte vreau să privesc, la viitor. Numai la viitorul care se prezentă seducător!

Privind spre cer, el reluă:

— Rosamunda! tu eşti soarele la ale cărui raze mă voi încălzi, tu eşti altarul în care mă voi refugia spre a găsi pace, spre a scăpa de mine însumi.

Şi cu o patimă crescândă, dânsul continuă:

— O! sunt singur că lângă tine voi găsi, în sfârşit, fericirea după

care visez de atâta vreme.

Ridică podoabele în razele soarelui şi le făcu să scânteieze.

— Ce odoare scumpe, murmură dânsul, vrednice de o regină şi, cu toate astea, nu destul de frumoase parcă pentru Rosamunda. E obicei ca în ziua nunţii mirele să dea cadou miresei o bijuterie veche de-a familiei sale. Bijuterii de familie sunt şi astea, deşi nu tocmai în înţelesul obişnuit. Ele n-au fost purtate de strămoaşele mele, dar au împodobit pe o femeie nenorocită care-şi legase soarta de a mea… E adevărat că acea femeie a suferit şi a murit din cauza mea, însă pietrele astea n-au gură, n-au limbă să vorbească, să acuze.

Ca şi cum i-ar fi venit o idee nouă, puse iute odoarele la loc dar se opri deodată uitându-se lung la învelitoarea roasă şi spălăcită a cutiei.

— Într-adevăr cutia e prea sărăcăcioasă pentru podoabele ce ascunde. Dar nu face nimic. Tocmai asta va dovedi că odoarele sunt vechi, de familie.

Puse cutia în sertarul secret pe care-l încuie împingând resortul ascuns.

Pe urmă, liniştit şi vesel de perspectiva ce avea înainte-i pentru a doua zi, începu să fluiere o melodie de operetă, îşi aprinse o ţigară de al cărei plăcut miros se umplu curând toată camera.

Nu-i era dat însă să se bucure mult de comoditatea singurătăţii.

Anton se ivi din nou şi anunţă cu un zâmbet echivoc că sosiseră un domn şi o doamnă care cereau să vorbească numaidecât cu domnul conte.

— N-am poftă să-i primesc, răspunse Marco. Desigur că au venit să ceară ceva de pomană. Vor fi auzit că mâine e nunta mea.

— Nu s-arată să fie oameni care să voiască pomană, reluă Anton. Sunt dichisiţi acum cumsecade şi eu aş sfătui pe domnul conte să-i primească, căci s-au prezentat cu o siguranţă aşa mare ca şi cum ar avea lucruri importante de comunicat.

Marco chibzui o clipă, pe urmă zise:

— Bine, lasă-i să intre.

Uimirea lui fu mare când, după câteva minute, văzu înainte-i pe soţii Holz.

Recunoscu numaidecât pe Şchioapa, precum şi pe fostul cantonier şi se gândi că nu veniseră pentru altceva decât ca să-i ofere din nou

copilul.

De aceea, vrând să le taie cheful de vorbă lungă, zise:

— Ştiu pentru ce aţi venit şi vă declar dinainte că aţi făcut drumul degeaba. Nu mă mai interesez câtuşi de puţin de copil şi nu-i nevoie să ne mai pierdem vremea cu negocierile.

— Ah! dumneata crezi că am venit în privinţa copilului?… zise femeia rânjind. De data asta eşti în rătăcire, domnule conte. Am venit să reglăm o altă afacere cu dumneata.

— O afacere! Eu nu ştiu să fiu în legătură de afaceri cu voi.

— E sigur că nu ştii, dar o să afli, răspunse femeia. Şi nu mă îndoiesc că ai să fii bucuros să terminăm treaba în linişte şi fără supărare dintr-o parte sau din alta…

— Aici te înşeli grozav femeie. Timpul meu e hotărât pentru alte interese şi deoarece nu văd necesitatea de a vă asculta mai mult, renunţ la prezenţa dumneavoastră.

— Cu alte cuvinte ne arăţi uşa, mugi Mathias.

— Ha, ha! ne dai afară!… exclamă Şchioapa râzând. Dar vezi, domnule conte, că o să ne chemi îndată îndărăt.

Contele simţi că obrăznicia asta a indivizilor trebuia să fi avut un punct de sprijin foarte tare.

De aceea se hotărî s-o ia pe coarda moale.

— Nu intră în obiceiurile mele, zise dânsul, să dau pe cineva afară din casă, oricine ar fi acela. Însă credeţi-mă că am o mulţime de treburi. Dacă aveţi ceva de spus, hai, rostiţi-vă în câteva vorbe.

— Sunt lucruri pe care nu le poţi rupe pe genunchi, răspunse femeia. Însă oricum, o să căutăm să nu lungim povestea. Mathias, adăugă dânsa, împinge-mi aici un fotoliu, sunt obosită şi domnul conte n-a fost atât de galant ca să-mi ofere un scaun.

Fostul cantonier împlini îndată ordinul nevestei sale care se tolăni în fotoliu fără să bage de seamă figura roşie de mânie a contelui.

— Şi acum la fapt, zise dânsa punând picior peste picior. Domnule conte, nouă ne trebuie o sumă oarecare de bani pentru că vrem să plecăm de pe locurile astea. Vreo zece mii de taleri ne-ar ajunge numai bine şi fiindcă n-avem niciun prieten care să ni-i avanseze, ne-am gândit la dumneata. Ce zici de asta?

— Zic că sunteţi nebuni, strigă Marco şi întinse mâna să apuce

cordonul clopotului.

— Las-o baltă, domnule conte, zise femeia cu un ton batjocoritor. Vrei desigur să-ţi chemi servitorii ca să ne aducă niscai băuturi răcoritoare. Noi însă am dejunat azi cu stridii şi cu şampanie şi n-ar fi cu putinţă să mai înghiţim altceva. Nu putem lua decât zece mii de taleri pe care o să ni-l numeri chiar azi.

— Eu vouă? zise Marco care-şi redobândise niţel liniştea. Şi ce serviciu îmi oferiţi în schimbul acestei sume enorme?

— Nimic altceva decât tăcerea, răspunse femeia cu un ton tainic.

— Înainte de-a tăcea trebuie să vorbiţi, strigă Marco. Eu nu vă pot plăti tăcerea până nu voi şti despre ce e vorba.

— Ai să afli îndată. Vrem de la dumneata zece mii de taleri, domnule conte. Însă pretindem ca banii aceştia să fie în aur mai bun decât acela cu care ţi-ai plătit datoriile către Jonas Bruck.

Contele Marco se trase îndărăt şovăind.

Cuvintele femeii îl izbiseră ca nişte lovituri de măciucă.

Acum nu se putea îndoi mai mult că secretul său era descoperit.

Criminalii soţii care stăteau înainte-i ştiau că dânsul era fabricantul aurului fals.

Toţi nervii într-însul tremurau.

Inima îi zvâcnea aşa de tare, încât putea să-i audă bătăile.

Vreme de câteva momente graiul îl lipsi.

Se uita cu ochii holbaţi la femeie care, la rându-i îl privea cu o ironie muşcătoare.

Pentru dânsa spaima contelui era prea vădită şi totodată era o dovadă că presupunerile îi fuseseră juste, că Marco era falsificatorul.

Îşi zicea în sinea sa cu o nespusă bucurie:

— Bravo mie, l-am atins la partea slabă. Banii sunt ca şi număraţi.

Văzând că contele tace mereu, zise tare:

— Ei bine, domnule conte, nu zici şi dumneata acum că avem de descurcat împreună o afacere? Te rog însă să nu ne ţii prea mult, căci şi vremea noastră e scumpă.

— Şarpe! voia să strige contele, însă crezu mai de folos să se stăpânească, să nu-şi arate mânia, pentru ca să nu întărite şi mai mult pe primejdioasa şchioapă.

Prefăcându-se liniştit, zise:

— Te înşeli, femeie. Speranţa dumneavoastră de a-mi scoate bani n-o să se îndeplinească. Eu n-am avut nicio afacere cu Jonas Bruck.

— Ce bine ştiu să mintă oamenii mari, exclamă acum Mathias. Ia arată-i scrisoarea Hetchen. Însă ia seama să nu ţi-o smulgă din mâini.

Auzind vorbindu-se de o scrisoare, Marco se îngălbeni şi mai tare.

Însă frica lui se mări încă văzând pe şchioapă scoţând într-adevăr din sân o fiţuică îngălbenită, desfăcând-o şi arătându-i-o.

Era într-adevăr scrierea sa. Era unul dintre biletele pe care le trimisese demult lui Jonas Bruck.

Spre culmea dizgraţiei, femeia îi citi încă conţinutul epistolei.

Şi pe când pronunţa cuvintele rar şi apăsat, lui Marco i se părea că-l bate la urechi o furtună.

Era ca şi cum auzea clopoţele de vijelie, mugirea unui popor răsculat, ţăcănitul armelor.

Înaintea ochilor i se pusese ca un nor gros, străbătut din când în când de fulgere roşii.

Simţea în momentul acela că armistiţiul pe care-l încheiase şi ţinuse cu soarta de atâţia ani, se terminase şi că trebuia acum din nou să se pregătească de luptă.

Însă făcând asupră-şi o sforţare supraomenească, învinse cât de cât slăbiciunea care era cât p-aci să-i aducă leşinul.

În momentul acesta de grozavă primejdie îi reveni acea energie de bronz care-l ajutase să treacă peste atâtea prăpăstii.

O rază mântuitoare îi lumină întunericul minţii.

Găsise o uşă de scăpare.

— Da, e adevărat, reluă dânsul cu desăvârşire liniştit. M-am împrumutat adesea de la Jonas Bruck cu sume mari pe care i le-am înapoiat în aur. Însă nu ştiu, nu-mi aduc aminte dacă piesele erau bune sau rele.

— Nu erau bune, răspunse iute femeia. Toate erau false. Toate erau de la dumneata. Şi în aşa mare cantitate, domnule conte, încât e de presupus că dumneata ai o fabrică de bani de aur.

— Ceea ce spui e numai o presupunere, zise contele. Pentru ca să convingeţi pe cineva de vinovăţia mea, ar trebui să aveţi tot aurul pe care eu l-am dat lui Bruck şi să-l prezentaţi judecătorului. Vedeţi dar cât de departe sunteţi de scopul dumneavoastră, deoarece o aşa treabă

vă e cu neputinţă.

— Nu e cu neputinţă! exclamă Şchioapa, uitând orice prudenţă în graba ei de a pune mâna pe bani adevăraţi. Ei, asta aş vrea s-o văd. Nu! putem, domnule conte, să aducem toţi banii de aur pe care-i avea Jonas Bruck şi să arătăm că toţi sunt falşi.

— Aşa! exclamă Marco triumfător. Puteţi să faceţi asta?… Ei bine, atunci pot şi eu să vă demasc… Voi vreţi şi exercitaţi asupra mea un şantaj, voi ucigaşilor! Păziţi-vă!…

Păşi spre criminali sigur de biruinţă. Văzu că vorbele sale nu rămăseseră fără efect.

Mathias şi Şchioapa stăteau ca izbiţi de trăsnet.

Se lăsaseră a fi târâţi prea mult de lăcomie.

Voiseră să demaşte pe conte ca criminal şi acum contele le smulgea lor masca.

— Ei bine, mai aveţi poftă să descurcaţi cu mine vreo afacere? îi întrebă Marco. Credeţi încă că o să plecaţi din casa mea cu zece mii de taleri? Hai, răspundeţi. Se pare că nu mai aveţi nimic de spus… Atunci cred că discuţia noastră este terminată.

— Însă dumneata trebuie să înţelegi că…

— Nu vreau să înţeleg nimic, întrerupse contele. Ştiu numai atâta că poliţistul Scharf, care umblă acum cu limba scoasă după ucigaşi, o să-mi fie foarte recunoscător dacă-i voi da un indiciu.

— Oho! mai înainte de-a face asta ai să stai să te chibzuieşti, domnule conte, zise femeia. Are să-ţi vină desigur în gând că dându-ne pe noi în gât, te dai şi pe dumneata… Pentru că noi n-o să tăcem. O să spunem că banii cămătarului erau toţi falşi…

— Ziceţi că vreţi să plecaţi de pe locurile astea… Vorbiţi serios?

— Foarte serios, îţi jurăm, domnule conte, zise Mathias. Ni s-a încălzit prea tare pământul sub picioare. Am fi foarte mulţumiţi să ne aflăm cât mai departe de-aici.

— Ei bine, o să vedeţi că vă iert pentru purtarea voastră obraznică de mai adineauri. Iată, vă dau o sută de taleri. Cu suma asta puteţi călători comod de la Hamburg la New York. Însă să nu amânaţi deloc plecarea. Vă sfătuiesc spre binele vostru, căci poliţia a dat deja de oarecare urme şi le cercetează cu o activitate neobosită. Dintr-o zi în alta, poate din ceas în ceas puteţi fi înhăţaţi.

Zicând aceste vorbe, dădu femeii mai multe bancnote şi-i făcu semn că voia să fie singur.

Mathias şi nevastă-sa bolborosiră ceva ca un fel de mulţumire, apoi părăsiră camera cu o salutare scurtă, deloc prietenoasă.

— Iată-mă scăpat şi de beleaua asta, zise Marco mergând la fereastră spre a se convinge că criminalii părăsesc într-adevăr casa. Tâlharii vor pleca desigur din Berlin şi din Germania. N-o să mai am grija lor. Însă nici pentru mine n-o să fie bine stând mai mult aici. Şi mie mi s-a înfierbântat pământul sub picioare. O să trebuiască s-apuc şi eu în vreo parte a lumii. Îndată după ce voi termina cu Rosamunda luna de miere în castelul Drachenburg, voi propune o călătorie lungă în străinătate. Astfel îmi voi despărţi nevasta de frate, de rude, de amici… Dânsa va fi atunci cu desăvârşire legată de mine, oricare ar fi soarta ce mă aşteaptă.

LXXV – La casa de împrumuturi

În casa mamei Karkoş era a mişcare neobişnuită.

Încăperile pustii, tăcute, fuseseră năvălite deodată de o mulţime de oameni.

În toate părţile răsunau strigătele, palavrele, râsetele.

Era ca şi cum blestemul ce căzuse pe acea casă, dispăruse prin vreo vrajă.

Până în ziua aceea, toţi evitaseră de a se apropia măcar de acel loc afurisit.

Sângeroasa crimă, săvârşită acolo îngrozise pe toţi cumpărătorii, pe toţi chiriaşii.

Nimeni, cu niciun preţ n-ar fi voit să locuiască în acele odăi dătătoare de spaimă.

Se ţesuseră o mulţime de poveşti în jurul micii clădiri.

După spusele vecinilor, întâmplările îngrozitoare nu se terminaseră în acea casă odată cu moartea posesoarei.

Se zicea că noaptea se aud bătăi în uşi şi în ferestre, zgomote prin pod şi prin odăi.

Câţiva inşi se jurau că au văzut adesea pe la miezul nopţii o umbră ieşind pe poartă, dar n-avuseseră curaj să-i strige să stea.

Cititorii îşi amintesc şi ştiu cărei împrejurări erau de atribuit aceste pretinse vedenii.

Magistru se ducea mereu, noaptea la locul crimei sale şi asta a ţinut până la arestarea lui.

În ziua în care ne aflăm însă, nimeni nu mai venea pe furiş în acea casă defăimată.

Poarta şi uşile erau larg deschise. Unii intrau, alţii ieşeau.

Circulaţia începuse de la ora opt dimineaţa.

Între vizitatori se aflau mulţi negustori de mobile vechi precum şi gospodari cu greutate şi de-alde gură-cască destui.

Se pusese în vânzare prin licitaţie mobilierul mamei Karkoş.

Vizitatorii treceau din cameră în cameră şi se uitau la tot ce era acolo. Mai mult năvălită era camera în care se comisese omorul.

Amintirea despre crimă şi toate amănuntele ei se redeşteptase în mintea tuturor.

Se povestea apoi tot ce se mai născocise pe urmă de spirite fanteziste şi se terminau palavrele cu evadarea renumitului Magistru din temniţă de la Rawitsch, trâmbiţată de ziare.

Deodată atenţia tuturor negustorilor de lucruri de ocazie fu atrasă de o persoană care intră încet şi clătinându-se în casă şi care, fără să bage de seamă pe cineva, se aşeză în scobitura unei ferestre şi stătu acolo în cea mai mare linişte.

— Să fie cu putinţă! exclamă un telal pe care colegii săi îl porecliseră Abraham-fără-talpă, fiindcă cumpăra totdeauna cizme vechi fără talpă şi fără tocuri. Să fie cu putinţă sau aveau orbul găinilor. Ia uitaţi-vă, copii, acolo lângă fereastră. Vedeţi voi pe cineva care n-a fost de multă vreme pe la mezaturi, fiindcă demult era milionar?

Interpelaţii se uitară în direcţia arătată de Fără-talpă şi o mişcare de surprindere trecu printre rânduri în vreme ce toţi şopteau:

— Jonas Bruck! Într-adevăr, el este!

Da, era Bruck însă nu mai avea înfăţişarea îndrăzneaţă a milionarului care dă de izbândă în tot ce întreprinde.

Era un om umilit, zdrobit la suflet ca şi la fizic, cu spatele încovoiat, cu privirea sfioasă.

Venise să reînceapă de unde începuse cu 20 de ani înainte. Voia să

cumpere la licitaţie obiecte cu un preţ mic spre a le vinde cu preţ urcat şi a-şi câştiga pâinea bătrâneţilor.

Îndată ce telalii recunoscură pe vechiul lor coleg, se îngrămădiră în jurul lui şi începură să-l înteţească cu întrebările.

Fireşte, nimeni nu credea că bătrânul venise ca să-şi reia meseria veche. Îşi ziceau că era un capriciu ca al multor parveniţi care vor să-şi revadă locurile de izbânzi, să se reafle în împrejurările care i-au scos din întuneric.

— Ei, Jonas, zise Fără-talpă, ai venit într-adevăr să asculţi sunetul tobei? Eu, în locul dumitale mi-aş fi găsit alte petreceri, la teatru, la concert, la circ.

— Bine, bine, răspunse Jonas Bruck, n-am venit aici de plăcere, ci de interes.

— De interes!… Dumneata milionar poţi să mai ai interes la licitaţii de hodoroage? Asta e o glumă din parte-ţi.

— Poate e glumă, răspunse bătrânul grăbit. Dar iată începe mezatul. Am să fac ofertă pentru masa asta de scris care vine întâi la rând. Lasă-mă în pace.

Ieşi din cercul colegilor vechi şi luă loc lângă conducătorul mezatului care se aşezase la o masă încărcată de deosebite hârtii.

Întâia mobilă prezentată spre vânzare era într-adevăr masa de scris a mamei Karkoş.

Era aceeaşi pe care asasinata îşi scrisese ultimele voinţe cu puţin timp înainte de a fi ucisă şi într-un sertar ascuns al acestei mese dânsa îşi ascunsese importantul testament.

Jonas Bruck fu cel dintâi care făcu o ofertă asupra vechii mobile.

Se părea că o să rămână dânsul achizitorul.

Însă când să cadă ciocanul pentru ultimul *hareci*, (ultima strigare de ofertă) deodată se auzi un glas femeiesc oferind un preţ mult mai mare.

De câteva minute se băgase între telali o femeie îmbrăcată simplu, peste tot în negru.

Nu era încă bătrână.

S-ar fi putut chiar zice că e frumoasă.

Însă necazurile lăsaseră urme adânci pe figura ei.

Părul ei negru era pestriţat de fire argintii.

În jurul buzelor avea încreţituri ce exprimau multe dezamăgiri şi o tristeţe ascunsă.

Femeia asta era doamna La Bourde, mama Melaniei.

Printr-o înlănţuire ciudată de împrejurări, fusese adusă să ia parte la licitaţie, făcându-se astfel colegă cu telali şi negustori de antichităţi.

Ne amintim că dânsa se lăsase de conducerea casei de joc cu ferma hotărâre de a se retrage în viaţa privată.

Ca mijloace de trai avea venitul de la un mic capital.

Dintr-o mişcare generoasă a inimii luase în casa ei pe muta Sofia. O îngrijise cu o iubire de mamă în tot cursul bolii.

Mulţumită îngrijirilor el, Sofia se înzdrăvenise, precum ştim şi, cedând stăruinţelor salvatoarei sale, se învoise să rămână pentru totdeauna pe lângă dânsa.

Doamna La Bourde sperase că în aplecarea ce simţea pentru mută, va uita de lipsa propriei sale fiice.

Sau dacă asta nu era cu putinţă, va reporta cel puţin asupra Sofiei o parte din iubirea imensă ce avea pentru Melania.

Şi aceasta ar fi fost o consolare pentru sărmana mamă aşa de crud lovită.

Însă e poveste veche că înrudirea de sânge nu se poate înlocui.

Sofia, cu toate calităţile ei frumoase, nu putu să ţină locul Melaniei în viaţa doamnei La Bourde.

Orice ar fi făcut aceasta, orice ar fi dres, oriunde s-ar fi întors, tot la soarta fiicei sale se gândea.

Şi în imaginaţia-i aprinsă şi-o închipuia îngrozitoare.

Poate n-avea destulă încredere în Büller.

Asta contribuia să-i mărească neliniştea.

Cine ştie dacă falitul negustor nu s-ar fi lăsat a fi dominat de patima jocului şi n-ar fi pierdut toată averea?

Atunci?… Vai de Melania!

Dânsa ar fi fost prada mizeriei şi fără adăpost!

În această stare care împinge omul pe calea lunecoasă a greşelilor, unde s-ar fi oprit prea frumoasa fată?

La acest gând, doamna La Bourde îşi ascunse faţa în mâini.

Parcă nu voia să vadă soarta ce destinul rezerva fiicei sale.

Afară de aceste gânduri care chinuiau pe fosta stăpâna a casei de

joc, ea se mai întreba dacă Büller ar fi iubit mereu pe Melania.

Un om care a avut o slăbiciune atât de mare pentru joc, încât să-şi piardă toată averea fără să se gândească că-şi ruina pe propria familie, că-şi păta onoarea, poate să fie el devotat femeii pe care a înşelat-o?

Omul slab e tot slab.

Neliniştea care apăsa inima acestei mame era grozavă.

În acele momente de descurajare, ea strângea pe Sofia la sânul ei.

Îşi făgăduia să n-o părăsească, să o protejeze şi s-o sprijine.

Sărmana mută răspundea tandreţei bunei femei cu cea mai vie recunoştinţă.

Era pentru dânsa o rază de soare în întunericul vieţii sale.

În durerea ei imensă pentru pierderea copilului său, îşi deschidea inima la speranţă.

Afecţiunea de care era înconjurată, îi spunea că nu toţi oamenii sunt răi.

Acum căpăta puterea să aştepte cu resemnare ziua în care şi dânsa va putea să fie fericită.

Cu toate că focul amorului nu se stinsese cu totul în sufletul ei, ea nu dorea decât să i se înapoieze copilul.

Acesta era pentru ea singura şi curata fericire la care privea cu speranţa fiinţelor credincioase în Providenţă.

În mijlocul singurătăţii, doamna La Bourde trăia în dorul nestins după copila sa.

Într-o dimineaţă, ca de obicei, se duse ea însăşi să-şi cumpere gazeta.

Vânzătorii de ziare strigau pe drum cu toată puterea plămânilor:

— Marea nenorocire… trei sute de înecaţi… scufundarea unui vapor german.

Aceste strigăte băgară o nespusă tulburare în inima femeii.

Cumpără ziarul şi se întoarse repede acasă.

Se duse în camera ei.

Nici nu se gândi să se dezbrace.

Desfăcu gazeta.

N-avu nevoie să caute mult.

În coloana a patra din pagina întâi era un articol lung având în cap, cu litere mari, titlul: *Naufragiul „Cimbriei”*.

Ziarul povestea cu de-amănuntul pieirea mândrului vas.

Femeia nu putu însă să citească până la sfârşit articolul.

Căzu pe un scaun.

Puterile o părăsiră.

N-avea curajul să se mai uite la ziar care stătea pe masă înainte-i.

Însuşi Büller îi spusese înainte de plecare că avea de gând să călătorească cu vaporul acesta.

Îşi amintea bine.

Doamna La Bourde stătu câteva minute nemişcată.

În fine, cu un gest energic luă iar ziarul în mână.

Impuse slăbiciunii care o cuprinsese să se depărteze de la dânsa.

Citi înainte.

Nimic nu-i spunea că Melania era scăpată.

Asta fu pentru sărmana femeie ca ultima salutare pe care fiica ei i-o trimitea din mijlocul valurilor.

Căzu jos leşinat, lângă ziarul care îi adusese nenorocita informaţie.

Însă când se deşteptă şi se gândi bine, o rază de nădejde îi lumină figura.

Se ridică în sus.

Aruncă încă o privire pe articolul fatal.

Apoi exclamă:

— Melania nu-i moartă!

Era atâta convingere şi siguranţă în accentul ei, încât se părea că un înger îi adusese această ştire consolatoare.

— Melania trăieşte, continuă doamna La Bourde. Ea o să se întoarcă la mine.

Atunci căută în gazeta dacă se mai spunea ceva despre naufragiu.

În pagina a treia, la depeşe, găsi lista scăpaţilor.

O citi cu aviditate.

Numele lui Büller lipsea.

Se uită până şi la pagina a patra…

Nimic…

Însă fosta proprietară a casei de joc nu se descurajă.

Ea se gândea cu drept că Büller trebuie să-şi fi schimbat numele.

Şi, cu această convingere, dânsa exclamă:

— Melania trăieşte! O voce tainică îmi spune că adorata mea fiică o

să se întoarcă la mine! O aştept!

Aceste vorbe şi le zicea mereu, dimineaţa când se deştepta din somn, seara când se punea în pat.

Zilele treceau.

Nimic nu arăta că aceste cuvinte aveau să se adeverească.

Doamna La Bourde cumpăra mai multe gazete.

Din când în când găsea în ele vreun amănunt despre scufundarea vaporului „Cimbria”.

Afară de aceia care scăpaseră pe barca în care se găsea Büller şi Melania fură câţiva scăpaţi în chip miraculos, după nenumărate suferinţe.

Aceşti nenorociţi, după o şedere mai lungă sau mai scurtă în spitale spre vindecare, erau transmişi la casele lor şi autoritatea publica numele lor în gazetele oficiale.

Însă niciodată mama Melaniei nu citi o vorbă despre fiică-sa.

Într-o dimineaţă, dându-se jos din pat, era foarte tristă.

Părea mai galbenă, mai sleită ca oricând.

Avusese o noapte rea.

Visuri grozave îi tulburaseră somnul.

De mai multe se deşteptase înspăimântată.

Atunci aprindea lumânarea.

Se uită jur-împrejur.

Când se uita la portretul fiicei sale care atârna de perete într-o ramă scumpă, o lacrimă se ivea în ochii ei şi-i curgea pe obraji la vale.

Când punea capul pe perină, era iar chinuită de visurile rele.

Se deştepta din nou.

Murmura câte o rugăciune şi închidea ochii sperând că o să doarmă mm liniştită.

În sfârşit, veni dimineaţa.

Doamna La Bourde se plimbă câtva timp tăcută prin cameră.

Deodată se opri înaintea Sofiei care o observa cu dragoste şi cu părere de rău că o vedea atât de neliniştită după cum n-o văzuse niciodată.

Mama Melaniei apucă pe mută de mână.

Cu o dulce violenţă o trase cu sine pe sofa.

Sofia fu cuprinsă de o oarecare agitaţie.

Citea în ochii protectoarei ei că se petrecea în ea ceva extraordinar.

Cu toată iubirea ce simţea pentru binefăcătoarea sa, muta fu stăpânită de un sentiment de egoism care o făcea să se gândească la sine.

Ea se temea ca nu cumva doamna La Bourde să-i spună că nu mai putea s-o ţină la dânsa şi că trebuia să-şi caute un alt adăpost.

Ar fi fost cea mai mare nenorocire ce putea s-o lovească.

Ce-ar fi făcut ea atunci?

Dar aceste gânduri avură doar durata unui fulger.

Bunei fete îi fu ruşine de ea însăşi că putuse să aibă o astfel de bănuială care ofensa pe cea mai bună femeie ce cunoscuse.

— Vino, copila mea, zise cu dragoste femeia. Ascultă-mă bine pentru că am luat o hotărâre în ce priveşte şi viaţa ta.

Sofia tresări.

Doamna La Bourde o observă.

Îi fu milă.

O strânse la sine.

Muta se mai linişti.

— Nu te teme de nimic, draga mea, ţi-am făgăduit că te voi ţine lângă mine ca şi cum ai fi copila mea.

— „E adevărat!” scrise fata pe tăbliţa de piatră.

— Trebuie să nu uiţi…

— „Oh! n-am uitat!”

— Dacă-i aşa, să nu te mai văd agitată şi nu pierde încrederea în mine după cum eu nu o voi pierde în tine. Ne-am înţeles.

O recunoştinţă nemărginită se citi în ochii mutei.

Mama Melaniei urmă:

— Am visat astă-noapte pe copila mea… Dar în aşa chip că mi se pare că o văd şi acum înaintea ochilor mei. Sărmana Melania era slabă, prăpădită… Era îmbrăcată rău. Îmi întindea mâinile ca şi cum îmi cerea ajutor. Când voiam s-o apuc în braţe, cineva mi-a răpit-o. O duse iute departe de mine. Biata copilă plângea. Ea îmi striga: „Mamă, mamă, nu mă uita! Nu uita pe Melania ta!”

Doamna La Bourde începu să plângă şi Sofia o imită.

Amândouă erau foarte emoţionate.

Deodată, mama Melaniei îşi şterse ochii şi zise cu un glas ce arăta o

mare hotărâre:

— N-am să uit pe copila mea. Am să mă îngrijesc pentru dânsa. Vreau că atunci când s-o întoarce, să găsească o avere. Nu mai stau aşa în nelucrare. Am să încep un comerţ care să-mi aducă câştig mare.

Din ziua aceea se pusese pe lucru şi-şi înfiinţă o casă de împrumuturi pe amanet.

Mulţumită relaţiilor bune ce avea din vremurile trecute, căpătă numaidecât învoirea autorităţilor.

Nu lăcomia sau vreun al motiv josnic o împinsese la acest soi de negustorie, ci numai speranţa de-a face curând o avere.

Astfel dar se explică faptul că găsirăm pe doamna La Bourde luând parte cu telalii, la licitaţia din casa mamei Karkoş şi urcând, cu Jonas Bruck, preţul mesei de scris a asasinatei.

Acest preţ fu urcat de mai multe ori dintr-o parte şi din alta până ce, în sfârşit, doamna La Bourde rămase biruitoare.

Evreul nu mai avea bani.

Nu-i era cu putinţă să dea mai mult.

Ciocanul căzu a treia oară pe tobă şi masa rămase adjudecată.

Dintre celelalte mobile nu mai era nimic de luat pentru că mai mulţi telali făcuseră un fel de tovărăşie care nu permitea nimănui să facă oferte.

Pe la amiază doamna La Bourde tocmi un om cu o cotigă.

Acesta îi transportă la prăvălie lucrul cumpărat.

Ajungând acasă, negustoreasa se simţi foarte obosită.

Permise Sofiei să pună masa şi să aducă bucatele.

Într-o odăiţă alăturată de prăvălie, amândouă femeile se puseră să prânzească, cu poftă.

De-abia se adusese supa.

Ele fură tulburate.

Clopoţelul din odăiţă era pus în comunicaţie cu uşa din faţă. Acest clopoţel începu să sune.

Intrase cineva în prăvălie.

Doamna La Bourde se sculă.

Lăsă lingura şi ce duse iute să vadă cine este.

În mijlocul prăvăliei stătea o femeie.

Ea era elegant îmbrăcată, însă de o urâciune înspăimântătoare.

Întâia privire a acestei vizitatoare inspiră negustoresei o groază secretă pe care nu o putea învinge.

— Ce pofteşti, doamnă? întrebă iute dânsa.

Doamna Holz, căci ea era muşteriul, se uită împrejur.

Parcă voia să se convingă că nu mai e nimeni pe-aproape.

Pe urmă îşi strânse sprâncenele şi stoarse câteva lacrimi al căror izvor era nesecat pentru nevoile mari.

Cu o voce plângătoare, dânsa murmură:

— Aş vrea să pun o podoabă amanet. Ah! e cea din urmă amintire a timpurilor fericite. Simt o mâhnire nespusă că împrejurările mă silesc să fac asta.

Şi un lung suspin însoţi aceste cuvinte.

Doamna La Bourde zise:

— Sărmană femeie! Arată-mi, te rog, acea podoabă.

Vizitatoarea se uită încă o dată sperioasă prin prăvălie, apoi zise:

— Nu aici.

Şi în şoaptă urmă:

— De-ar veni cineva mi-ar crăpa obrazul de ruşine.

Îşi acoperi faţa cu mâinile şi continuă:

— Ah! sunt aşa ruşinoasă!…

— Atunci poftim în odaia de alături, zise doamna La Bourde.

Zicând astea deschise uşa camerei din care ieşise.

Cu mâna făcu semn vizitatoarei să poftească înăuntru.

Aceasta intră.

Negustoreasa o urmă.

Doamna Holz aruncă o privire scrutătoare asupra Sofiei.

Parcă voia să ghicească la ce-avea să se aştepte de la dânsa.

Examenul fu favorabil.

Doamna Holz crezu că putea să lucreze fără teamă.

Ea scoase de sub mantie o cutie îmbrăcată în piele.

O puse pe masă.

Doamna La Bourde se uită la cutie.

Şchioapa o deschise.

Negustoreasa nu-şi putu stăpâni o exclamaţie de uimire.

Văzu înainte-i un colan de briliante de o frumuseţe rară.

Ea nu-şi aducea aminte să fi văzut un lucru mai frumos.

— Şi colanul acesta scump vrei să-l amanetezi? întrebă dânsa. Nu cred să am în casă atâţia bani câţi ai să ceri poate.

— Cer numai cinci mii de mărci, zise doamna Holz cu un glas miorlăitor. Am de plătit o datorie grabnică.

— Cinci mii de mărci!... zise negustoreasa. Suma asta pot să ţi-o dau numaidecât. Îmi închipuiam că o să ceri cel puţin zece mii de mărci.

Doamna La Bourde era o cunoscătoare bună a briliantelor.

Dintr-o singură aruncătură de ochi preţuise colanul la 30 de mii de mărci cel puţin.

Se bucura că o să facă o afacere minunată.

Avea să ia dobânzi bune pe vreme scurtă şi lucrul amanetat avea să-i fie o garanţie solidă.

— Aşadar, cinci mii de mărci, repetă dânsa. Poftim şezi, scumpă doamnă. O să-ţi număr banii îndată.

Femeia cu piciorul de cauciuc se lăsă pe scaunul ce i se oferise şi din ochi urmărea cu o mare băgare de seamă.

În cameră se afla un pat, unde dormea noaptea însăşi doamna La Bourde.

De sub acest pat, dânsa scoase o lădiţă de stejar, ferecată pe la colţuri şi pe la mijloc.

O puse pe masă şi o deschise. Erau înăuntru fişicuri multe cu aur, un portofel plin cu bancnote şi mai multe obiecte preţioase amanetate precum, inele, cercei, brăţări şi ceasornice.

— Ciudată casă de bani ai, doamnă, zise Şchioapa, aruncând o privire lacomă asupra fişicurilor cu aur. Eu una n-aş putea să dorm ştiind că am sub patul meu atâţia bani care ar încuraja pe niscai hoţi să mă omoare.

Doamna La Bourde zâmbi.

— Eu nu mă tem de hoţi, răspunse dânsa. Toţi mă consideră drept o femeie săracă de la care nu e nimic de luat.

Pe când număra banii, Şchioapa stătea şi ea plecată asupra lăzii şi se uita cu ochi de lupoaică flămândă asupra aurului şi a bancnotelor.

Ochii îi fulgerau, nările şi buzele-i tremurau întocmai ca în momentele de a comite o crimă.

Negustoreasa nu putea să-i observe aceste semne rele pe faţă, însă

muta din colţul în care stătea, i le urmărea cu groază în cele mai mici amănunte. Vai! biata Sofia avusese destul a face cu mizerabilii, pentru ca să-i poată ghici îndată după cele mai mici apucături. Dânsa se hotărî să comunice binefăcătoarei sale tot ce observase la acea străină şi impresia urâtă ce-i făcuse.

— Aşa, iată cinci mii de mărci, scumpă doamnă, zise negustoreasa şi luând colanul îl puse în lădiţă peste celelalte bijuterii.

Apoi adăugă:

— Acum să-ţi scriu chitanţa.

Şchioapa luă iute banii şi zise:

— Încă un moment. Mi-a venit în gând că aş putea să-mi acopăr mai bine nevoile cu zece mii de mărci decât cu cinci. N-ai putea să-mi dai încă cinci mii?… Dumneata singură ai zis adineauri că te aşteptai să-ţi cer zece mii de mărci.

Doamna La Bourde rămase uimită la această cerere.

De ce voia femeia să aibă mai mult decât îi trebuia?

De ce cerea acum zece mii de mărci, pe când mai înainte zisese că-i sunt de ajuns cinci mii?

Asta era ceva curios.

Negustoreasa se hotărî să nu dea mai mult decât i se ceruse.

— Nu, scumpă doamnă, răspunse dânsa. N-am spus că am să-ţi dau zece mii pe podoaba asta, ci numai că mă temeam să nu ceri zece mii. Dacă vrei să iei cinci mii, e bine; dacă nu, eu pot să renunţ la această afacere.

— Nu, nu, te supăra, zise iute nevasta fostului cantonier. Am crezut că poţi să-mi dai mai mult, iar dacă nu vrei, atunci o să mă mulţumesc cu cât am.

Şi băgă banii în buzunar.

Când negustoreasa ceru Şchioapei o hârtie de legitimaţie, aceasta scoase şi arătă un bilet de birt pe care-l găsise poate sau îl furase.

În sfârşit, toate formalităţile de amanetare se terminară.

Doamna Holz se sculă şi-şi luă ziua bună cu o mare grabă, zicând că o aşteaptă acasă creditorul care voia să-i pună sechestru pe mobile.

— Însă, nu-i aşa, doamnă, adăugă dânsa că o să-mi păstrezi bine podoaba ca să nu se strice, şi mai cu seamă, ai s-o păzeşti de hoţi? Vai! cum nu ai dumneata măcar o casă de fier!

— Să nu-ţi fie deloc teamă, răspunse negustoreasa însă nu tot cu acelaşi ton prietenos ca la început. Dumnezeu m-a apărat până acum de hoţi şi cred că o să mă apere şi de de-aici înainte.

Şchioapa reluă:

— Aşa nădăjduiesc şi eu.

Apoi luă un ton scâncitor.

Exclamă:

— Sunt mulţi oameni răi pe lumea asta. Dar când Dumnezeu vrea să ne ia în paza lui, atunci n-avem de nimic a ne teme.

Se înclină puţin.

Negustoreasa la rându-i se înclină şi ea uşor.

Vizitatoarea se întoarse.

Porni spre uşă.

Cele două femei o însoţiră cu privirea.

Tocmai acum ele observară ce rău şchiopăta străina.

Uitându-se mai de-aproape, văzură că dânsa are un picior fals.

La uşa prăvăliei, doamna Holz se întoarse.

Îşi mai luă o dată ziua bună, în chip foarte amabil.

— Fii sigură, doamnă, zise dânsa că ne vom revedea curând.

— Bine, răspunse doamna La Bourde cu aceeaşi amabilitate.

— Peste patru săptămâni voi veni să-mi reiau colanul.

— Cum pofteşti, doamnă, adăugă negustoreasa.

După asta Şchioapa îşi lăsă pe faţă un voal gros, negru.

Porni la drum.

Mama Melaniei zise:

— Nu ştiu… Dar simt că parcă ar fi fost mai bine să nu fac afacerea asta.

Sofia aduse supa din nou la masă.

Lăsă farfuriile şi se uită la stăpâna casei.

Aceasta urmă:

— Sofia… Nu crezi şi tu că femeia asta avea ceva răutăcios în ochi?

Muta dădu din cap în semn afirmativ.

Aceeaşi impresie o avusese şi dânsa în privinţa străinei.

După-masă, doamna La Bourde se puse să doarmă niţel.

Muta se aşeză pe sofa şi-şi luă lucrul de mână.

Mâinile i se mişcau cu grăbire.

Însă gândul Sofiei era dus în altă parte.

Din când în când se uita la adormită.

Dânsa o privea cu sentiment de dragoste şi devotament.

Pe figura doamnei La Bourde stăteau zugrăvite blândeţea şi bunătatea.

Cât de mult îi era recunoscătoare sărmana fată acelei femei pentru tot ce primise de la dânsa!

Acum ea nu mai era singură. Prin bunătatea binefăcătoarei sale, regăsise o vatră unde se simţea bine. Regăsise o inimă căreia putea să i se încreadă fără rezervă.

Din adâncul sufletului chema binecuvântarea cerului asupra doamnei La Bourde.

Ruga fierbinte pe Dumnezeu să-i îndeplinească toate dorinţele, să-i readucă fiica rătăcită.

Vai! dânsa înţelegea mai bine ca oricine dorul de mamă ce chinuia inima bietei femei.

Nu era ea însăşi în acelaşi caz ca şi ea?

Nu i se răpise şi el un copil? Nu i se furase lumina vieţii după care acum ofta şi suspina ca o condamnată la ocnă?

În fiecare zi, în fiecare ceas nenorocita se întreba dacă o să-şi mai revadă copilul vreodată.

Şi, uite, aşa de multe ciudăţenii sunt în viaţă, aşa de perfidă e adesea întâmplarea că, pe când Sofia murea de dorul copilului ei, la biroul poştal era pentru dânsa o scrisoare pe care de-ar fi citit-o ar fi simţit cea mai supremă fericire ce putea simţi în acele momente.

Această scrisoare îi fusese trimisă de cocoşatul Ralph care-i anunţa că găsise copilul printre artiştii unul circ, că se băgase la acel circ ca clovn şi că aştepta numai o bună ocazie ca să fure copilul şi să i-l aducă.

Când factorul se prezentase cu scrisoarea la adresa însemnată pe plic, portăreasa începu să se vaiete şi să zică:

— Ah! domnule secretar poştal, fata asta a stat la noi, ce-i drept, dar a murit sărmana, s-a sinucis cu gaz de cărbuni. O! să fi văzut ce grozăvie! S-adunase lumea din toate părţile. În sfârşit, am dus-o la locul ei de veci. Dar dacă vrei, poţi să-mi laşi scrisoarea ca s-o dau vreunor rude moştenitoare ale fetei dacă se vor prezenta.

Portăreasa spusese vorbele astea numai din ură şi răutate pentru Sofia.

Dânsa ştia prea bine că muta era sănătoasă şi că se mutase cu doamna La Bourde în noua prăvălie a acesteia.

— Ca să-ţi las scrisoarea, scumpă doamnă, îmi este cu neputinţă, răspunse factorul. Însă spre a face un bine rudelor răposatei, pot să intervin să se păstreze epistola la birou câteva săptămâni. Dacă în vremea asta nu se va prezenta nimeni, atunci ea va fi înapoiată celui care a trimis-o.

Tocmai aşa s-a făcut.

Scrisoarea a stat câtva timp la biroul central.

Un impiegat a pus pe ea această însemnare tristă: *Adresanta moartă.*

Pe urmă plicul fu desfăcut de însuşi directorul general.

Din conţinutul şi datele epistolei se află adresa trimiţătorului.

Ralph primi îndărăt scrisoarea.

Când citi menţiunea arătată, rămase ca trăsnit.

Sofia moartă!…

Atunci iubitul său copil era cu desăvârşire orfan.

Acum, dar mai mult ca oricând, era de datoria sa ca să-l îngrijească.

Trebuia deci ca el, Ralph, să-i ţină loc de tată.

Era dator să nu-l părăsească niciodată.

Despre soarta acestei scrisori şi urmările ei, nu putea fireşte să bănuiască nimic, sărmana Sofia.

Ea n-avea cum să ştie că răutăcioasa portăreasă o declarase de moartă spre a se răzbuna pe ea.

De aceea nu putea să ştie că această declaraţie era pricina că nu putuse să-i parvină cea mai îmbucurătoare ştire pentru dânsa.

Trecuse vreun ceas de când doamna La Bourde dormea.

Figura ei exprima o mare fericire interioară.

Se vede că dânsa visa iar pe Melania.

Deodată clopoţelul sună din nou.

În prăvălie se auziră paşi de oameni.

Sofia sări de pe canapea şi se apropie da negustorească.

Punându-i cu delicateţe o mână pe umăr, o deşteptă.

Muta nu putea să primească pe muşterii.

Doamna La Bourde se sculă în grabă şi după ce întrebă pe fată,

trecu în prăvălie.

Ea găsi acolo doi oameni.

Unul dintre ei, prin ţinuta lui impunătoare, îi dădu îndată bănuiala că trebuie să fie un poliţist.

Celălalt, se cunoştea că e evreu.

Era un om bătrân, slab, galben, de-abia mişcându-se.

Privindu-l mai îndeaproape, negustoreasa îl recunoscu.

Era telalul care-i fusese adversar la licitaţia din acea zi.

— Sunt poliţistul Scharf, zise funcţionarul, şi am venit să fac o revizie în lucrurile şi condicele dumitale.

Doamna La Bourde făcu un pas îndărăt, speriată.

— O revizie la mine? exclamă dânsa. Dumnezeule, dar eu n-am făcut nimic rău.

— Linişteşte-te, doamnă La Bourde, zise poliţistul. N-ai a te teme de nimic. Nu e nimic contra dumitale. Revizia asta o fac de câteva zile, dimpreună cu dumnealui – arătă cu degetul spre însoţitorul său – pe la toţi împrumutătorii pe amanet şi pe la negustorii de lucruri de ocazie. Prăvălia dumitale fiind de curând deschisă n-am aflat de ea decât azi.

— Şi ce pofteşte domnul acesta de la mine?

— Domnul acesta este Jonas Bruck, vestitul cămătar, reluă poliţistul. A dat de curând peste o mare nenorocire. I s-a spart casa şi i s-au furat nu numai sume mari de bani, ci şi o mulţime de bijuterii şi podoabe de preţ.

Podoabe de preţ!

Cuvintele astea izbiră inima negustoresei ca nişte săgeţi înveninate; începu să tremure.

Privirile îi deveniră sfioase.

Părea că ea însăşi ar fi comis un furt.

— Noi credem, urmă poliţistul, că criminalii vor fi căutat să prefacă în bani, prin vânzare sau amanetare, vreunele din obiectele furate.

— Între obiectele astea, zise evreul, erau podoabe scumpe, ca de pildă, un colan de briliante, pe care-l cumpărasem cu 4500 mărci de la o damă distinsă şi alte multe lucruri pentru care dădusem o mare sumă de bani…

— Un colan… de briliante!... exclamă doamna La Bourde cu un glas

tremurător.

Poliţistul se uită drept în ochii negustoresei.

— Te-ai îngălbenit, scumpă doamnă, tremuri. Te rog, ţine-ţi firea, fii liniştită. Spune-mi tot ce este…

— Ce să fie, răspunse doamna La Bourde, eu cred că am primit ca amanet colanul de care vorbiţi. Însă Dumnezeu mi-e martor că n-am avut nicio intenţie rea.

— Nu te teme de nimic, zise Scharf cu glas blând. Dacă ai dat împrumut pentru colan o sumă cuviincioasă şi dacă persoana care ţi-a adus lucrul, ţi-a arătat şi un bilet de legitimare, atunci orice răspundere îţi este ridicată. Te rog, arată-mi iute acel colan amanetat.

Doamna La Bourde se întoarse cu mare greutate în odăiţă.

Picioarele de-abia o ţineau.

Numai cu ajutorul Sofiei, putu să ajungă la lada cu bani.

O deschise.

Cu mâna tremurătoare scoase dintr-însa cutia în care se afla podoaba.

În urma ei, Scharf îşi frecă palmele de bucurie.

El exclamă:

— În sfârşit, cred că am dat de o urmă a criminalilor. Dumnezeu n-a permis ca dânşii să rămână nepedepsiţi.

Jonas se retrăsese într-un colţ al prăvăliei.

Dânsul îşi îndesă tichia de catifea pe cap.

Pe urmă murmură o rugăciune.

După câteva minute negustoreasa se întoarse.

Ea puse pe tejghea cutia cu preţiosul colan.

Poliţistul şi evreul se apropiară emoţionaţi.

Pe figura lui Bruck se citea o nespusă lăcomie.

Scharf zise:

— Deschide cutia.

Doamna La Bourde nu putu să execute acest ordin.

Tremura prea tare.

Mâinile-i n-avură nici putere să apese butonul de aur al cutiei.

Treaba asta trebui s-o facă însuşi poliţistul.

Deodată, podoaba aşezată pe catifea roşie, scânteietoare de sute de flăcări, ieşi la iveală.

Evreul se uită cu ochii zgâiţi.

Dânsul exclamă:

— Pe numele tuturor profeţilor! Ăsta e colanul meu!

Şi se apucă cu mâinile de păr.

— L-am cumpărat de la lady Nelson, urmă el.

Poliţistul se uită mirat când la evreu, când la podoabă.

— Să fie cu putinţă? zise dânsul în sfârşit. Îl recunoşti bine, Bruck?… Nu te înşeli?

Bruck răspunse:

— Să mă înşel? Cum crezi că m-aş înşela când am dat patru mii cinci sute de mărci pe dânsul?

— Aşadar…

— L-aş recunoaşte şi după douăzeci de ani, şi după un veac!

— Foarte bine, zise Scharf şi ochii îi scânteiară.

Figura i se înveseli.

El aruncă o privire asupra doamnei La Bourde.

Apoi, punând mâna pe cutia în care era podoaba, continuă:

— În numele legii, sechestrez acest obiect. El face parte dintre lucrurile furate în urma unei spargeri şi a unui omor.

Zicând acestea, poliţistul trase cutia lângă sine.

Negustoreasa era cât p-aci să cadă jos pe podele.

Inspectorul de poliţie încercă să nu o sperie mai mult.

El vedea spaima ce stăpânea pe femeie.

Gândindu-se că poate ea era nevinovată, luă un ton mai dulce.

— Doamnă La Bourde, zise el, aştept de la dumneata informaţii precise. Trebuie să-mi descrii exact persoana care a adus şi amanetat această podoabă. Să ştii că depoziţia dumitale e de mare importanţă. Încearcă să-ţi aduci bine aminte şi să nu uiţi nici cel mai mic amănunt. Spune…

Negustoreasa, auzind pe evreu spunând că colanul era al lui, era să leşine.

Ideea că o să fie chemată pe la instrucţie şi înfăţişări, îi era nesuferită ca oricărui om cinstit.

Acest lucru îi părea prea greu.

Începu deodată să plângă tare, aşa că Sofia, auzind-o, se repezi din odăiţă şi o cuprinse cu amândouă braţele ca şi cum trebuia s-o apere

de ceva.

— Liniştеşte-te, doamnă, zise poliţistul. Sunt sigur că cu câteva vorbe ai să mă convingi de nevinovăţia dumitale. Spune-mi cine ţi-a adus acest lucru ca amanet.

— Mi l-a adus azi o femeie mai mult bătrână decât tânără, răspunse negustoreasa suspinând.

— A! o femeie!… Era bine îmbrăcată?

— Da, aproape elegant.

— Şi-a spus numele şi prin ce şi l-a legitimat?

— Mi-a arăt un bilet de birt. Iată registrul. Citeşte dumneata însuţi.

Inspectorul de poliţie aruncă o privire în condică.

În vremea asta evreul îşi smulgea părul de disperare.

— Crezi că şi-o fi spus numele adevărat? răcni dânsul. O fi dat numele unui biet om nevinovat…

— Aşa trebuie să fie, întări poliţistul în vreme ce lua notiţă după registru în carnetul său.

— Însemnările astea nu spun chiar nimic. Mai de folos îmi vor fi observaţiile personale ce vei fi făcut dumneata, doamnă La Bourde, asupra acelei femei.

Negustoreasa începu atunci să descrie figura, mişcările şi chipul de vorbire ale străinei care-i adusese colanul.

Poliţistul o întrerupse zicând:

— Ce sumă i-ai dat împrumut pentru colan?

— Cinci mii de mărci, atâta mi-a cerut ea însăşi de la început. Mai pe urmă cerea zece mii, dar am refuzat. A făgăduit să se întoarcă peste patru săptămâni să-şi ia podoaba îndărăt.

— Ce? să vină îndărăt? răcni evreul. Să nu crezi asta! N-ai s-o mai vezi niciodată, chiar de-ai trăi cât Sara, soţia lui Abraham şi mama lui Iacob.

Inspectorul de poliţie zise:

— Bruck, fii cuminte. Fii om…

Însă evreul continuă:

— Ah! pe numele lui Moise…

Poliţistul bătu din picior cu nerăbdare.

— Jonas, zise dânsul, te rog, nu face atâta zgomot. Nu striga aşa. Lumea de pe stradă ar crede că e aici vreo bătaie.

Evreul părea însă că nu înţelege nimic…

Ca o voce plângătoare dânsul murmură:

— Gândeşte-te la nenorocirea mea, domnule inspector.

— Admit şi eu că femeia aceea n-o să mai dea pe aici. Trebuie s-o căutăm noi.

Îşi luă capul în mână şi se gândi puţin.

Apoi reluă:

— Dacă am cunoaşte vreunul dintre semnele ei particulare, asta mi-ar fi de mare folos.

Negustoreasa se uită la poliţist care o privea în chip întrebător.

O rază de bucurie lumina figura cinstitei femei.

Ea exclamă:

— Un semn particular?!

— Întocmai, doamnă.

— Îmi aduc aminte acum.

— Ei bine, vorbeşte.

Cei doi bărbaţi aşteptau cu e mare nerăbdare.

La Bourde continuă:

— Iată… Femeia aceea şchiopăta grozav.

— Numai atâta?

— Avea un picior fals.

— Semnul acesta e de cea mai mare importanţă, zise inspectorul. Un picior fals!… Asta e ca şi cum am fi pus mâna pe criminali.

Jonas Bruck zise:

— Aşa crezi, domnule inspector de poliţie?

Acesta răspunse:

— Oh, da. Poţi să te bucuri, domnule. Numai puţin noroc să ai şi ai să-ţi redobândeşti toţi banii şi lucrurile furate. Făptaşii vor fi pedepsiţi după cum merită.

Însă auzind aceste cuvinte, evreul nu se emoţionă deloc.

Nu făcu nicio mişcare.

Niciun semn de bucurie nu se ivi pe figura lui.

El murmură:

— Chiar de mi-aş recăpăta toată averea, şi de-aş vedea tăindu-se capetele ucigaşilor, ce ar fi cu asta?

Poliţistul se uită la evreu.

El s-aştepta să-l vadă sărind de bucurie.

Tristeţea lui Jonas i se părea ciudată şi exclamă!

— Ce vrea să însemne asta?

Cămătarul zise:

— Ia ascultă, bătrânul Laib tot n-o să mai învie. Sufletul lui tot o să mă chinuiască în fiecare noapte.

— Ce înţelegi prin asta, Bruck? întrebă poliţistul. Laib e un mort ca toţi morţii şi se odihneşte pe veci în groapă.

Evreul dădu din cap în semn negativ.

— Nu se odihneşte deloc, domnule, zise dânsul, crede-mă. Şi nu mă lasă nici pe mine să mă odihnesc. În fiecare noapte vine la mine ieşind din pivniţă. Îşi pune mâna rece şi uscată pe fruntea mea, mă priveşte lung cu ochii sticloşi şi mă izbeşte în nas cu suflarea lui de gheaţă… Ah! şi când vreau să-l alung de lângă mine, se aruncă cu tot trupul asupră-mi şi mă roagă plângând sfâşietor să nu las pe tâlhari să-l ucidă. Tocmai când începe a se crăpa de ziuă se hotărăşte să se întoarcă la locul lui în pivniţă. Iar eu mă scol atunci mai zdrobit şi mai obosit de cum eram când mă culcasem!…

Poliţistul clătină capul cu tristeţe.

— Astea sunt fantezii regretabile, zise dânsul. Dumneata eşti bolnav, Jonas Bruck. Trebuie să te dai pe mâna unui doctor bun.

Dimpreună cu evreul, Scharf părăsi apoi prăvălia doamnei La Bourde, după ce o asigurase pe aceasta din urmă că n-o să i se întâmple nimic neplăcut şi că în caz că se vor prinde curând criminalii, banii îi vor fi restituiţi.

Cu toate asigurările astea, cele două femei fură foarte agitate tot restul zilei aceleia.

Orice ar fi făcut, orice ar fi dres, le venea mereu în minte figura urâtă a vizitatoarei cu colanul şi le făcea să se înfioare.

Se făcu noapte, în sfârşit.

Deşi doamna La Bourde se simţea mai obosită ca oricând şi pe lângă asta era deprinsă să se culce devreme, în seara aceea n-avea deloc poftă să se retragă la odihnă.

De altfel era mai mult ca sigură că n-ar fi putut să închidă ochii.

Erau deja ceasurile 11 când dânsa sculându-se de pe scaun, se apropie de Sofia, o sărută pe frunte şi o rugă să se ducă la culcare în

camera ei.

Apoi adăugă:

— Trebuie să încheiem, în sfârşit, ziua asta. Ea a fost plină de întâmplări nenorocite… Ştiu bine că n-am să pot dormi astă-noapte. Aş fi voit chiar să te opresc aici în camera mea. Mă gândii însă, draga mea, că este mai bine altfel.

Muta făcu pe binefăcătoarea ei să înţeleagă că ar fi petrecut bucuros noaptea lângă dânsa.

Însă negustoreasa reluă:

— Cu neliniştea mea, te-aş împiedica de a dormi.

Sofia protestă.

Buna fată nu neglija ocaziile de a fi folositoare.

Simţea o bucurie mare când putea să facă vreun serviciu negustoresei.

Femeia o strânse la sân cu dragoste.

Muta era foarte simţitoare şi o lacrimă se ivi în ochii ei.

Doamna La Bourde continuă:

— Somnul îţi e foarte trebuitor, copila mea. Gândeşte-te că încă nu eşti vindecată pe deplin. Du-te, drăguţă, şi te culcă. Somn uşor.

Muta îmbrăţişă pe binefăcătoarea sa şi-i arătă prin semne că era gata, că voia să rămână în camera sa şi o rugă să-i dea voie.

— Nu, nu, e de prisos, răspunse negustoreasa. Dacă n-o să pot dormi, o să iau prafuri de care mi-a dat doctorul. Bună seara copila mea. Roagă-te pentru sărmana mea Melania care poate nu se odihneşte acum pe moale şi în linişte ca noi.

Sofia se plecă şi sărută mâna prietenei sale materne.

Pe urmă ieşi din odăiţă şi urcă în camera sa care era despărţită de cea dintâi printr-o scară mică.

Negustoreasa era singură.

Începu să se dezbrace încet.

Ca totdeauna, când se pregătea să se culce, gândul doamnei La Bourde zbura către fiica ei.

Se întoarse la portretul Melaniei şi murmură o rugăciune.

Apoi urmă să se dezbrace.

Îşi scosese haina de deasupra, când deodată i se păru că a auzit o ciocănitură la oblonul prăvăliei.

Îi veni atunci în gând că uşa prăvăliei nu era destul de bine închisă.

Îşi aruncă un şal pe umerii goi, încă plini.

Luă lumânarea, ieşi în prăvălie şi merse spre uşa dinspre stradă.

Uşa era bine încuiată.

Zăvoarele de fier erau de asemenea trase.

Era cu neputinţă să intre cineva pe acolo.

Altă ieşire casa nu mai avea.

Negustoreasa se întoarse în odăiţă, după ce se asigură că n-avea de ce să se teamă.

Deodată fu cuprinsă de un sentiment de frică.

I se părea că din fiecare colţ o să sară deodată un tâlhar.

— Mi s-a aprins sângele, murmură dânsa. Nu e nimic altceva. O să iau prafuri pentru somn şi atunci o să mă liniştesc.

Deodată exclamă:

— Aoleo!

Se lovise de masa pe care o cumpărase în acea zi.

Doamna La Bourde aşezase acea masă într-un loc unde nu era deprinsă să întâlnească ceva.

— Ah! asta e masa pe care am cumpărat-o azi la licitaţie, îşi zise ea după întâiul moment de spaimă şi durere. Să nu fie oare ceva foarte curios că tocmai azi mi-a venit în casă mobila asta de care se leagă atâtea amintiri înspăimântătoare?

Lumină masa din toate părţile şi o privi cu băgare de seamă.

— La masa asta, continuă dânsa, trebuie să fi stat de multe ori acea nenorocită femeie Karkoş. Poate că cu câteva minute înainte de sfârşitul ei sângeros, stătea cu coatele rezemate de lemnul acesta şi scria. Poate că ucigaşii au surprins-o cu condeiul în mână iar ea, în lupta înspăimântătoare a morţii, s-a agăţat de aceste colţuri ca o naufragiată de un beţişor şi când cuţitul a lovit-o pe dindărăt atunci capul ei s-a plecat pe acest postav.

Doamna La Bourde se înfioră.

— Ce presupuneri înspăimântătoare! bolborosi dânsa. Să dea Dumnezeu ca mobila asta să nu fi adus în casa mea vreun blestem care să se împlinească întocmai ca asupra acelei sărmane femei.

Zicând vorbele astea, ridicase aproape fără ştiinţă tabla de deasupra a mesei de scris, construită după o modă veche şi începu să tragă

sertăraşele uitându-se în ele.

Toate erau goale.

Nu se afla într-însele nicio bucăţică de hârtie.

Judecătorul de instrucţie luase tot.

— Am să vând curând mobila asta, murmură din nou negustoreasa, pentru că-mi aminteşte de lucruri grozave. Nu pot s-o sufăr în apropierea mea. De altfel pot s-o dau ieftin, pentru că şi eu am cumpărat-o ieftin. E încă destul de bună. Pata asta de cerneală se va putea şterge.

Vorbind astfel atinse cu degetul o pată neagră, neregulată, care era la dreapta fundului mesei de scris.

O frecă uşor mai întâi, pe urmă apăsă mai tare ca şi cum voia să se convingă că pata o să iasă.

Deodată se produse un lucru extraordinar.

O bucată a scândurii pe care era pata, se mişcă mai iute şi mai tare decât fusese apăsată.

Ea dădu la iveală, fără niciun zgomot, un sertar ascuns, plin cu hârtii de valoare.

Deasupra hârtiilor era o ţidulă umplută cu o scriere măruntă.

La început, negustoreasa rămase încremenită.

Pe urmă îşi trecu mâna pe frunte şi pe ochi ca şi cum voia să se convingă că e deşteaptă, că nu visează.

Numai după câteva minute putu să ia ţidula şi s-o citească.

Scrierea era tremurată.

În unele locuri se citea cu greu.

Se cunoştea că era aşternută într-un moment de mare agitaţie.

După ce literele îi jucară câtva timp înaintea ochilor, doamna La Bourde putu în sfârşit să citească următoarele rânduri:

„Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte.

Cine a ucis va fi ucis.

Ştiu că el, acel om al cărui nume nu vreau să-l spun aici, mă va omorî. Poate că asta o să se întâmple mâine, poate chiar azi, poate peste un moment.

Hotărăsc dar, după matură chibzuinţă ca economiile mele care se urcă la suma de două sute de mii de mărci şi se află în sertarul ascuns al mesei

mele de scris să rămână fetei Olga, care se află acum în serviciul meu.

Olga să-mi fie moştenitoare şi să dea Dumnezeu ca banii aceştia să-i aducă mai multă fericire decât mi-au adus mie.”

Iscălitura era a mamei Karkoş.

Doamna La Bourde citi rândurile astea de mai multe ori, mai întâi încet, pe urmă tare.

Scăpă apoi ţidula din mână şi-şi lăsă capul pe mână.

— Ce descoperire înspăimântătoare, murmură dânsa. Ce-a trebuit să sufere acea femeie care a scris aceste rânduri? Şi unde s-o fi aflând oare acea fată Olga, moştenitoarea averii?… Averea e aici!…

Ochii doamnei La Bourde scânteiară.

Dânsa se plecă asupra sertarului ascuns.

Îşi băgă mâinile în bancnote pe care începu să le vânture.

O schimbare ciudată se făcu în momentul acesta în întreaga fiinţă a femeii.

Dânsa îşi pierduse orice frică.

Îşi recâştigase pe deplin vechea siguranţă.

Se părea că vederea banilor îi redăduse curaj şi putere.

— Două sute de mii de mărci! exclamă dânsa. Asta e o avere princiară! Cine o va poseda, nu va duce în lume grijă de mizerie. Eu o am în mâini, o apuc, o ţin, şi cu toate astea nu este a mea.

Glasul i se coborî la şoaptă şi două lacrimi îl străluciră în ochi.

De ce plângea? De ce începu să tremure fără de veste?

De ce sări deodată îndărăt de lângă sertar ca izbită de o putere nevăzută?

Două gânduri deosebite se încrucişară în mintea ei şi-i produseră acea emoţie ciudată.

Cel dintâi era acesta:

— N-aş putea să pun în siguranţă averea asta pentru nenorocita mea copilă, pentru Melania mea? Atunci scopul vieţii mele ar fi atins, aş putea să mor în linişte.

Al doilea gând însă combătea pe acesta cu înverşunare.

Glasul conştiinţei îi striga:

— Să nu faci asta! Ar fi un adevărat furt. Datoria ta este să înştiinţezi poliţia despre găsirea banilor şi a testamentului.

Pe când îşi frângea mâinile, neştiind cum să hotărască, îi veni deodată în minte chipul Melaniei.

Îi apăru întocmai cum îl văzuse noaptea de dinainte în vis.

Văzu pe nenorocita ei fiică zdrobită, prăpădită de suferinţe, de chinuri, de dezamăgiri de tot felul.

— Nu, nu, exclamă ea apropiindu-se iar de masă. N-am să te las în lipsă. Dacă banii aceştia poţi să-ţi redea fericirea, n-am să ţi-i retrag. Vreau să fiu chiar hoaţă din cauza ta, Melania.

Puse testamentul deasupra grămezii de bancnote.

Apoi închise iute sertarul.

Acum se hotărâse.

Avea să ascundă banii.

N-avea să descopere nimic nimănui despre găsirea lor.

Melania avea să-i găsească neatinşi, mai târziu, când se va întoarce.

N-avea să spună nimic, nici chiar Sofiei.

Simţea că ar fi trebuit să plece ochii înaintea acelei fete oneste.

Voia să păcătuiască pentru fiică-sa, însă fără ştirea nimănui.

Neapărat, i se putea scuza oarecum fapta asta prin iubirea maternă, prin dragostea imensă ce avea pentru Melania. Nenorocita uita însă că înaintea judecătorului suprem astfel de dezvinovăţiri se prefac în pulbere.

Nu se putea oare ca Olga, adevărata moştenitoare să fi trăit în mai mare mizerie ca Melania, să fi avut mai mari şi mai imperioase trebuinţe ca dânsa? Poate ei îi erau banii de o mie de ori mai necesari decât amantei lui Büller.

Doamna La Bourde nu putea să-şi ascundă că făcea o crimă dublă.

Fura averea de două ori: de la o femeie moartă şi de la una vie.

— Bunule Dumnezeu care eşti în cer, şopti dânsa împreunându-şi mâinile. Tu care citeşti în inimile oamenilor ca într-o carte deschisă, nu mă urgisi pentru fapta mea pentru că nu o fac decât din iubirea de mamă.

Începu să plângă amar.

Lacrimile astea erau vărsate ca pe mormântul onoarei sale pe care i se părea că o îngropase în acea noapte.

— Şi acum la culcare, zise dânsa cu un glas stins. Ah! simt bine că n-o să dorm acum chiar deloc.

Luă sfeşnicul cu lumânarea şi făcu câţiva paşi spre uşa odăiţei sale. Deodată se opri ascultând.

Întoarse capul şi privi cu ochii holbaţi spre uşa prăvăliei.

Cineva bătuse la uşă.

Era oare o persoană care dorea să intre sau vreun beţiv trecător voise să facă o glumă proastă?

Bătaia se repetă de două ori foarte lămurit.

Negustoreasa înlemnise cu lumânarea în mână.

Nu îndrăznea să facă nicio mişcare.

Şi cu toate astea, trebuia să se hotărască la un fel.

Bătăile se repetau mereu şi tot mai tare.

Întâiul gând al doamnei La Bourde fu să deştepte pe Sofia şi să se ducă cu dânsa ca să deschidă uşa.

Dar numaidecât alungă ideea aceasta.

La ce-ar fi putut să-i servească muta?

Şi pe urmă, de ce s-o introducă în toate secretele sale?

Se apropie de uşă tremurând ca varga.

Bătăile nu mai încetau.

Se păru doamnei La Bourde că aude afară un plânset înăbuşit.

— Cine-i acolo? întrebă dânsa cu un glas întretăiat de emoţie şi de frică.

Numaidecât răspunse un glas:

— Lasă-mă înăuntru, mamă. Eu sunt, Melania ta.

La auzul acestei voci, i se păru negustoresei că fusese apucată de nişte mâini nevăzute şi ridicată în sus spre nori.

Se cutremură.

Totodată se simţi cuprinsă de o slăbiciune extraordinară.

Picioarele i se îndoiau şi era cât p-aci să cadă.

Se sprijini de perete.

Însă ideea că auzise tocmai acel glas iubit, demult dorit, îl dădu putere.

— Melania! exclamă doamna La Bourde, Melania, tu eşti? Într-adevăr eşti tu?

— Da, sunt eu, mamă. Însă te rog, deschide-mi, nu mă lăsa aşa mult afară.

Zăvoarele de fier fură trase dintr-odată.

Uşa se deschise scârţiind.

Pe urmă se auziră două exclamaţii.

Mama şi fiica erau braţe în braţe.

— Eşti tu, copila mea adorată? zicea mereu doamna La Bourde. În sfârşit, te-ai întors la mine pentru a nu mă mai părăsi! Ah! inima-mi spusese că o să vii! Ştiam eu bine că marea n-o să te primească, că o să te arunce îndărăt în braţele mamei tale!

Şi ridicând ochii spre cer, exclamă cu entuziasm:

— Să fie lăudat numele lui Dumnezeu… care a ascultat rugăciunea unei mame nefericite!

— Amin!… adăugă Melania cu o voce abia inteligibilă.

Negustoreasa acoperea cu sărutări fruntea, obrajii, părul fiicei sale şi o strângea la piept s-o înăbuşe.

Melania plângea şi suspina încetişor cu capul ascuns la sânul mamei sale.

Aceasta din urmă nu se mai sătura drăgostind-o, linguşind-o, mângâind-o, privind-o cu o fericire nespusă.

Era parcă, nebună de bucurie.

În sfârşit, Melania se desfăcu blând din braţele mamei.

Doamna La Bourde putu acum să privească mai de-aproape figura copilei sale.

Bucuria îi amuţi.

Gura care i se deschisese spre a pronunţa vorbe de fericire, îi rămase deschisă.

Nefericita mamă apucă amândouă mâinile regăsitei şi exclamă speriată:

— Doamne, copila mea, ce slabă eşti la faţă, ce rupte îţi sunt hainele. Întocmai aşa te-am visat. Tot astfel îmi întindeai mâinile şi mă rugai să nu te părăsesc. Trebuie să fi suferit tu mult, fată!

— O! da, mamă. Însă nu din pricina unui om, ci din cauza sorţii.

— Nu-mi spune nimic acum, o întrerupse mama. Hai, vino în odăiţă. O să vorbim acolo.

Târî pe Melania în camera sa şi voia s-o silească să se aşeze pe sofa. Însă tânăra femeie se apără zicând:

— Nu, mamă, n-am vreme să stau. Am venit numai să te îmbrăţişez şi să-ţi fac o rugăminte.

Doamna La Bourde o privi cu uimire.

Apoi cu un glas tremurător zise:

— Ce, nu poţi să stai la mine?

Şi, fiindcă Melania nu răspundea, negustoreasa reluă:

— Nu poţi să rămâi aici? Unde vrei să te duci? Ce-nseamnă asta?

Tânăra femeie ridică ochii ei mari în care se citea o adâncă tristeţe şi se vedeau lacrimile gata să curgă.

— Mamă, răspunse dânsa încet, tu ţi-ai uitat de dânsul.

— De cine? De Büller? A scăpat şi dânsul? Vasăzică n-a pierit?

— Aş fi pierit mai curând eu dacă el nu mi-ar fi întins mâna de ajutor în ultimul moment. Ah! Dumnezeu ne-a scăpat pe amândoi dar… am pierdut tot ce aveam… N-am rămas cu nimic.. Suntem nişte cerşetori fără patrie…

— Ce grozăvie! murmură bătrâna.

Apoi adăugă cu glas solemn:

— Acesta e fructul seminţii rele! Ce iute a răsărit!

— Te rog, mamă, zise Melania, nu îmi mai face acum imputări. N-aş putea să le sufăr. M-ai împinge la un pas disperat.

— Eu să-ţi fac imputări? exclamă doamna La Bourde, atrăgând din nou la sine pe Melania. Eu care te iubesc mai mult ca pe viaţa mea? O! nu, nu!… Din contră, eu vreau să zic că e bine ce-ai făcut. Dar ia spune-mi ce o să faci acum?… Care o să-ţi fie soarta?

Melania dădu din umeri şi se uită în jos cu disperare.

— Vrei să zici ce o să devenim, eu şi Büller, mamă?… reluă ea în sfârşit. Eu însămi nu ştiu. Am fost lăsaţi în Bremen de vasul care ne-a luat din mijlocul mării. Eu eram atunci inconştientă, aveam friguri. Am fost aşezată într-o casă unde cu greu mi-am venit în fire. Büller m-a îngrijit cu un devotament nemărginit. Am trăit câteva săptămâni cu banii luaţi din vânzarea ceasornicului şi lanţului său de aur, precum şi a inelelor mele. Când ne mai rămăseseră câteva mărci, ne-am urcat în tren, în clasa a 4-a şi am venit la Berlin.

— Büller e în Berlin? întrebă negustoreasa uimită. Nu se teme să fie prins? Poliţia îl urmăreşte încă cu mare râvnă.

Melania exclamă:

— Cine a căzut într-o mizerie aşa neagră ca a noastră, nu se mai teme de nimic.

— Dar unde se află dânsul? întrebă negustoreasa.

— Am tras la un han sărăcăcios de la marginea oraşului şi am luat pe seama noastră.

— Oh! copiii mei!…

Melania urmă:

— N-o să stăm însă mult în Berlin.

Doamna La Bourde zise îngrijorată:

— Şi ce o să faceţi?

— Credem că plecăm chiar mâine dacă tu ne vei da mijloacele pe care la nădăjduim de la tine.

Şi luând un accent de rugăciune tânăra femeie reluă:

— Ah! sunt sigură că mama mea nu mă va lăsa în nevoie.

— Nu, desigur că n-o să te las, exclamă negustoreasa.

Pe figura ei se zugrăvi o mare gravitate.

Luă de mână pe Melania.

O atrase la pieptul ei şi-i şopti la ureche:

— Ascultă, copila mea… Mâine ai să primeşti de la mine a avere care are să te scoată dintr-odată din orice nevoie.

Pe figura tinerei femei se citea o recunoştinţă nemărginită.

Doamna La Bourde continuă:

— Însă te conjur, dulcea mea copilă, înduplecă pe Büller să nu te ducă aşa departe de mine. Aş vrea să te mai văd, să-ţi mai vorbesc. Cine ştie cât mai avem de trăit!

Melania era foarte emoţionată.

— Mamă, zise ea, mă sperii cu astfel de vorbe. Nu mai vorbi aşa. Nu eşti încă bătrână, eşti voinică, sănătoasă. Poţi să trăieşti mai mult decât mine şi poate ai să şi trăieşti…

— O! de asta să mă păzească Dumnezeu, exclamă doamna La Bourde. Mai bine să stau eu mâine în coşciug, decât să fiu nevoită a purta deliul adoratei mele copile!…

Melania închise gura mamei sale cu o sărutare şi zise:

— Trebuie să mă despart acum de tine, mamă… Spune-mi la ce oră să vin mâine. Înţelegi nerăbdarea mea.

— Cât de timpuriu, căci inima mea o să te dorească îndată ce voi deschide ochii.

— Şi să duc bărbatului meu salutări din partea ta? întrebă tânăra

femeie cu un glas cam nesigur, căci se temea de un refuz.

Însă doamna La Bourde n-ar fi refuzat nimic fiicei sale în momentul acela.

— Salută-l din partea mea, zise dânsa. Spune-i că nu mai sunt supărată pe dânsul. Să vină mâine aici, dimpreună cu tine. Am să-i pun banii lui în mână. O să-i spun să nu se mai apuce de speculaţii. Suma e destul de mare ca să trăiască cineva din venitul ei. Vreau s-aud din gura lui că o să fie înţelept pe viitor.

— Da, o să fie, pot să te asigur eu dinainte.

— Ei bine, acum noapte bună, copila mea. Du-te cu Domnul şi să ne revedem mâine în veselie şi fericire.

Mama şi fiica se mai îmbrăţişară, se mai priviră o dată cu dragoste, pe urmă, în sfârşit negustoreasa împinse blând pe Melania repetând:

— Du-te, du-te ca să te poţi întoarce mai curând.

După ce Melania ieşi din prăvălie, doamna La Bourde încuie din nou uşa, trase zăvoarele de fier şi se întoarse în odaia sa.

După câteva minute era culcată. Însă nu putea s-adoarmă.

Se întorcea şi se sucea în pat. Atunci luă un praf alb pe care doctorul i-l recomandase contra insomniei.

Acest praf îşi făcu îndată efectul.

Doamna La Bourde fu cuprinsă de somnul binefăcător.

Deodată se auzi un zgomot uşor la fereastra care dădea spre curte. Se părea că geamul e zgâriat de unghia unei pisici.

Un ochi de geam se mişcă, tăiat, de la locul lui.

Însă nu căzu jos, căci era ţinut cu un boţ negru, lipicios.

În momentul de pe urmă o mână subţire femeiască se introduse pe spărtura geamului şi ridică încetişor clanţa care ţinea fereastra închisă.

Operaţia asta fu executată foarte repede.

Nu trecu niciun minut.

Cu un zgomot uşor, aproape neinteligibil, amândouă canaturile ferestrei erau date de perete.

Se iviră două umbre, una bărbătească, cealaltă femeiască.

Cu o mare precauţie săriră în cameră.

Se uitară împrejur.

Apoi păşiră prin odaie.

În sfârşit, se apropiară de patul adormitei.

Ochii bărbatului erau lacomi de omor, setoşi de sânge.

Scânteiau în întuneric.

Acest tigru sub chipul omenesc, scoase de sub haină o secure.

Era o unealtă dintre acelea care se obişnuiesc la bucătărie pentru a face lemne mărunţele.

Ucigaşii se opriră lângă pat.

Îşi şoptiră ceva la ureche.

Părură însă a se înţelege curând căci femeia se dădu un pas îndărăt spre a lăsa pe bărbat să fie mai slobod.

Negustoreasa n-avea cum să bănuiască în ce primejdie se afla.

Individul ridică securea.

O învârti deasupra capului pentru ca lovitura să fie mai tare.

Doamna La Bourde dormea mereu şi visa pe Melania.

LXXVI – Vălul verde

În tot Berlinul nu era nimeni mai fericit ca Francis Bristol, poliţistul american.

Faţa lui înainte era mereu serioasă şi gânditoare.

Însă acum se putea observa pe ea un zâmbet de fericire şi veselie.

Motivul schimbării, nu era altul decât că Bristol avea acum o locuinţă proprie.

O zână îngrijea de menajul casei.

Îndată după sosirea în Berlin, închirie o casă cu cinci odăi.

Micul apartament era situată în partea de vest a Berlinului, cea mai curată.

Locuinţa avea avantajul că se ridica în mijlocul unei grădini admirabil îngrijită.

Şi cum era atunci în primăvară, Elsa avea în juru-i o mare mişcare: mugurii creşteau văzând cu ochii, iarba îşi scotea la iveală vârful fraged şi friguros, florile modeste, nesemănate de nimeni, îşi deschideau caliciul spre a primi sărutarea de rouă în vreme ce păsărelele se zbenguiau printre crăcile copacilor, iar vântul căldicel şi aromatizat murmura cântecul redeşteptării naturii.

Întâia grijă a poliţistului fusese să umble cu Elsa prin oraş spre a

cumpăra o mobilă cuviincioasă.

Cu ocazia asta nu puţin se miră de înţelegerea şi dreapta judecată a fetei, de gustul ei ales şi solid în acelaşi timp în tot ce privea lucrurile casnice.

Bristol era un om avut.

Nu-i păsa câtuşi de puţin să dea câteva mii de taleri spre a procura nepoatei sale o locuinţă vrednică de dânsa.

— Nu, nu, unchiule Francis, lucrul acesta e prea scump, zicea Elsa în vreo prăvălie unde Bristol voia să cumpere o mobilă mai de preţ. Asta face pentru oameni foarte bogaţi, iar nu pentru noi care trebuie să deschidem ochii când cheltuim o marcă.

— Ce femeie excelentă o să devină, se gândea poliţistul atunci. Fericit omul care se va însura cu dânsa.

La ideea asta, oftă fără voie din adânc.

Nu putea să-şi explice de ce-l cuprinde o mâhnire adâncă.

În sfârşit, tot mobilierul fu cumpărat şi depus prin diferite odăi.

Elsa se apucă să pună în ordine calabalâcul, să dea încăperilor comoditate şi estetică.

În treaba asta îşi arătă încă o dată destoinicie.

De sub albele şi delicatele ei mâini ieşeau minuni.

Cel mai modest lucru devenea o mobilă de mare gust prin împodobirile mărunte ce i se făcea, prin locul în care era aşezată.

Bristol era încântat.

Nu-i venea să creadă ochilor săi şi într-o zi exclamă:

— O să locuim într-un palat de zâne, mulţumită îngrijirii Elsei. Mai frumoasă nu poate fi locuinţa unui rege, nici a unui împărat.

Din cele cinci camere, una era rezervată pentru o a treia persoană care avea să locuiască în casă.

Aceasta era văduva unui căpitan, doamna Bernulli.

Era o femeie în vârstă ca de cinci zeci de ani.

Despre ea poliţistul auzise în toate părţile numai vorbe de laudă.

Doamna Bernulli îşi ascundea manierele şi obiceiurile de lume aleasă cu o purtare modestă şi dintre cele mai nobile.

Cu toată vârsta ei, i se putea zice încă frumoasă.

Era şi ceva de mare însemnătate pentru Elsa.

Doamna Bernulli fusese câţiva ani, în tinereţe, cântăreaţă de operă

şi secerase aplauze.

Cunoştea muzica în fond.

Bristol o angajase nu numai cu intenţie ca Elsa să capete de la dânsa obişnuinţa manierelor alese, ci şi ca să împiedice iscarea vreunor clevetiri.

Lumea e răutăcioasă.

Lumea vorbeşte multe când un om tânăr locuieşte singur cu o fată mare, chiar în caz de înrudire apropiată.

Poliţistul se jurase să n-aibă niciodată pentru Elsa decât sentimente părinteşti.

Într-o seară, când doamna Bernulli nu-şi luase încă serviciul, deci nu se mutase în casă, Bristol şi Elsa stăteau, după-masă în balconul casei.

Îşi întrerupseră discuţia veselă şi se uitau amândoi jos în grădină.

Farmecul misterios al naturii le cuprinsese sufletele.

Erau visători.

Deodată Bristol simţi că mâinile îi sunt apucate de alte două mâini catifelate.

Ridică capul.

Atunci văzu că ochii Elsei înotau în lacrimi.

— Ce-ţi este fată? întrebă el. De ce plângi?

— Plâng de fericire şi de recunoştinţă, răspunse Elsa încet. Mă gândesc la înjosirea din care m-ai scos. Simt că niciodată nu voi plăti datoria către tine.

Bristol se sili să zâmbească, însă nu izbuti.

— Copilă nebunatică ce eşti, zise dânsul, cum poţi să te mai gândeşti la astfel de lucruri? Ce-am făcut eu altceva decât datoria mea?… Nu-mi eşti tu singura rudă de sânge care mi-a mai rămas? Nu, Elsa, dacă mă iubeşti puţin, atunci ai să-mi faci plăcerea de a nu-mi mai vorbi vreodată de recunoştinţă şi de datorie.

Fata se uită lung la unchiul ei.

— Cât de nobil eşti tu scumpule, bunule unchi! şopti dânsa.

Cuvântul unchi izbi ca un cuţit inima poliţistului.

Ca să schimbe subiectul conversaţiei, dânsul zise:

— Doamna Bernulli va veni mâine să se stabilească aici. E o femeie onorabilă şi sper, Elsa, că ai să găseşti în ea o adevăra prietenă…

— Eu o iubesc şi o stimez deja, unchiule, din câte mi-ai spus despre dânsa.

— Ceea ce mă bucură mai mult între toate, reluă Bristol, este împrejurarea că dânsa cunoaşte muzica în perfecţiune.

— Cântă la pian? exclamă Elsa sărind în sus ca electrizată. Poate cântă şi din gură. O! asta-mi place.

— A fost în tinereţe cântăreaţă şi mulţi mi-au spus că a avut triumfuri extraordinare pe scenă.

Elsa începu să bată din palme şi să joace prin cameră ca un copil.

— Doamna Bernulli a fost cântăreaţă! exclamă dânsa. A cântat la teatru! Ah! am s-o rog să-mi povestească şi să-mi descrie tot ce ştie, tot ce-a văzut… Am fost şi eu o singură dată la teatru, unchiule, şi seara aceea n-o mai uit… Când mă culc şi când mă scol, mi se pare că am scena înainte, şi văd cortina ridicându-se şi făcându-se tăcere în imensa sală care geme de lume. Actorii ies pe scenă în costume strălucitoare, orchestra răsună şi dânşii încep să cânte. Ah! unchiule, când mi-ar fi dat să încânt şi eu publicul cu cântecele mele, fie pe o astfel de scenă, atunci aş fi într-adevăr fericită.

Ochii fetei scânteiau, obrajii i se aprinseseră, pieptul i se zbuciuma. Nu mai părea a fi copila sfioasă şi modestă ca de obicei.

— În venele ei curge sânge artistic, îşi zise Bristol şi apucă cu bunătate mâna protejatei sale.

— Scumpa mea copilă, continuă dânsul cu voce tare, idealul pe care-l visezi şi pe care mi-l arăţi ca scop al dorinţelor, nu-ţi va mai părea aşa de frumos când vei fi aproape de îndeplinirea lui.

— Ce înţelegi prin asta, unchiule?

— Înţeleg că în mijlocul grădinii atrăgătoare care se numeşte artă, este o prăpastie de care scapă foarte puţini dintre cei ce umblă pe lângă ea. Desigur e frumos să fie cineva entuziasmat pentru artă, însă viaţa de scenă nu dă mai totdeauna decât dezamăgiri crude. Un exemplu îngrozitor dintre multele pe care aş putea să ţi le dau e doamna Caletti.

Auzind acest nume, Elsa se cutremură.

Bristol văzu că-i făcuse rău cu această amintire.

— Iartă-mă, Elsa, zise el. N-am avut deloc intenţia să-ţi amintesc trecutul pronunţând numele acelei mizerabile. Însă îţi mărturisesc că

nu mi-ar părea deloc bine să văd dezvoltându-se în tine gustul pentru viaţa de scenă.

— Dar nici eu nu m-am gândit serios să mă fac actriţă, răspunse Elsa râzând. Nu fi supărat pe mine, unchiule, dacă te-am speriat. Hai, vino, dă-mi o sărutare de împăcare şi fii iar bun.

Bristol se simţi deodată cuprins de două braţe pline şi două buze moi se lipiră şi se apăsară de ale sale.

— Aşa, acum sunt toate uitate, exclamă Elsa.

Dânsa îl sărutase.

Însă Bristol simţea că dovada asta de iubire se dădea unchiului, binefăcătorului.

Tristeţea lui fu mare.

Un moment se gândi s-o oprească pentru viitor de la astfel de drăgostiri. Însă numaidecât îşi zise că ar da fetei de gândit şi de ghicit ceva.

Tăcu.

Fu pentru Bristol o mare uşurare când a doua zi, doamna Bernulli, veni şi intră în funcţie.

Dânsul trebui curând să recunoască că influenţa văduvei asupra Elsei, era dintre cele mai binefăcătoare.

Bucuria îi fu mare observând intimitatea ce se stabilea între amândouă femeile.

Cu atât mai nespusă îi fu uimirea într-o dimineaţă, când doamna Bernulli intră în camera sa, după ce se anunţase prin servitoare, şi-i spuse că vrea să părăsească serviciul.

Poliţistul nu vrea să creadă.

El o rugă să şadă jos şi o întrebă cu politeţe:

— Într-adevăr vrei să ne laşi?

— Da, răspunse văduva.

— Dar asta nu-i cu putinţă.

— Te rog foarte mult să mă descarci de sarcina ce mi-am dat.

— Asta m-ar pune într-o mare încurcătură.

— Nu mai pot sta.

— Şi de ce? Sper că Elsa nu ţi-a pricinuit vreo neplăcere…

Femeia răspunse cu grabă:

— O! nu, din contra. Copila e bună, blândă, deşteaptă. În scurt

timp, de când mă aflu aici, am prins o mare slăbiciune pentru ea.

— Şi cu toate astea vrei s-o părăseşti?…

— Da, fiindcă nu vreau să iau asupră-mi o răspundere gravă, răspunse văduva cu hotărâre.

Şi văzând că Bristol o priveşte întrebător, dânsa continuă:

— N-aş vrea, domnule Bristol, ca dumneata să poţi ridica asupră-mi o acuzaţie…

— Ce? o acuzaţie?… Cum s-ar putea asta?

— O să-ţi explic îndată. Am descoperit în Elsa o aplecare neînvinsă pentru scenă. În venele ei curge sânge adevărat artistic care mai târziu sau mai curând o să-şi pretindă drepturile. Îţi prezic de pe acum, domnule Bristol, că Elsa o să se facă artistă şi că nicio putere omenească n-o va putea împiedica de la asta.

Figura lui Bristol se posomorî.

— Lovitura asta ar fi prea tare pentru mine, răspunse dânsul. Îţi mărturisesc, – rugându-te să mă ierţi de părerea mea, deoarece ai fost şi dumneata artistă – că e o nenorocire mare pentru o fată de bună familie care se consacră scenei.

— Ai mare dreptate, răspunse vrednica femeie. Eu însămi m-am simţit foarte fericită când am putut să mă retrag cu bărbatul meu în viaţa liniştită. Însă cazul ce ne preocupă e astfel că n-o să putem împiedeca pe Elsa de a se urca pe scenă.

O durere nesfârşită umplu sufletul lui Bristol.

— Şi crezi că nu e nimic de făcut ca să-i abatem gândurile în altă parte?

— Absolut nimic. Când demonul teatralul apucă pe cineva, nu-l mai lasă cât o trăi. De altfel, Elsa are un talent mare, un glas extraordinar. Nu mă îndoiesc că o să-şi facă o carieră strălucită pe scenă.

— Cu atât mai rău, zise Bristol. Când va fi devenit o artistă mare, e cu desăvârşire pierdută pentru mine.

— Şi ai să dai atunci toată vina pe mine, reluă văduva. Ai să zici că am contribuit la întărirea planurilor ei.

— O! asta n-am s-o zic, n-am s-o cred niciodată.

— Nu te înşela însuţi, domnule Bristol. Ştii prea bine că eu am fost actriţă. Ai să-ţi închipui că eu am povestit Elsei despre triumfurile

mele de odinioară. Ai să crezi că de nu m-ai fi adus în casa dumitale, poate gustul fetei pentru scenă nu s-ar fi dezvoltat aşa iute şi n-ar fi ajuns la atâta desăvârşire.

Poliţistul apucă mâna femeii.

Şi exclamă:

— Dacă ţi-aş zice că dumneata eşti aceea care te înşeli, ce ai zice?

Apoi continuă:

— Doamnă, crede-mă că patima asta pentru teatru am observat-o demult în Elsa. Asta am făcut-o chiar înainte ca dumneata să fi călcat în casa asta. Durerea mi-a fost mare, dar n-am dezvăluit-o către nimeni. Dumneata n-ai făcut, n-ai putut să faci nimic ca să-i înfierbânţi dorinţele funeste. Te rog deci cu stăruinţă să rămâi pe lângă Elsa, să-ţi uneşti silinţele cu ale mele spre a-i scoate aspiraţiile primejdioase.

Femeia nu răspunse nimic. Stătea pe gânduri.

Poliţistul, ca s-o hotărască, reluă iute:

— Dacă nu se va putea să îi scoatem gândurile, de va fi fatal să urce pe scenă, ei bine, atunci vreau mai curând s-o ştiu sub paza şi îngrijirea dumitale decât a oricăreia alta.

Astfel văduva nu mai putea să refuze.

Dânsa apucă mâna pe care i-o întindea Bristol.

Şi cu o voce emoţionată, zise:

— Dacă-i aşa rămân. Dovada de încredere pe care mi-o dai dumneata, alungă de la mine orice îndoială. Întâmplă-se ce vrea Dumnezeu. Voi ajuta pe Elsa cu sfatul şi cu fapta şi poate am să izbutesc s-o apăr de oarecare curse.

— Îţi mulţumesc din toată inimă, adăugă Bristol.

*

Nu trecuseră multe zile de la discuţia asta, când într-o dimineaţă, o trăsură se opri înaintea casei unde locuia profesorul Kohler, capelmaistrul operei regale.

Bristol şi Elsa se dădură jos din trăsură.

Urcară încet treptele acoperite de un covor, lung, gros.

Însă înainte de-a ajunge sus, poliţistul, care pe tot drumul stătuse tăcut, retras într-un colţ al trăsurii, apucă deodată mâna protejatei

sale şi o privi cu afecţiune.

Apoi, cu o voce tremurătoare de emoţie, zise:

— Elsa, e timp încă să te retragi… Întreabă-ţi bine inima. Eşti într-adevăr hotărâtă să renunţi a viaţa paşnică de familie pentru a intra în vârtejurile traiului artistic?

Fata se uită la binefăcătorul său cu ochii umezi de lacrimi.

— Unchiule, zise dânsa, aş fi nenorocită dacă nu m-aş devota artei. Spune-mi tu care ai făcut atâta pentru mine, ai vrea oare ca viaţa mea să rămână zădărnicită pentru totdeauna?

— Dacă-i aşa, exclamă poliţistul cu durere, e de prisos discuţia şi întârzierea. Să te examineze profesorul şi dacă el te va povăţui în cinste să te urci pe scenă, atunci totul s-a încheiat. Nicio imputare nu-ţi voi face.

Profesorul Kohler de-abia putu să se încreadă în ochii săi văzând intrând la sine pe fata care cu puţin înainte o auzise cântând într-o cafenea din Hamburg şi de al cărei glas se minunase atât de mult. Bristol îl rugă să-i acorde o discuţie între patru ochi şi-i spuse despre Elsa că-i era rudă de-aproape şi cum o găsise la Hamburg în puterea unei ticăloase, cum o eliberase şi o adusese în Berlin.

— Şi acum eu am s-o pregătesc pentru teatru, zise profesorul. E lucru firesc… Când talentul izbucneşte aşa tare într-o fiinţă frumoasă, nu mai e de stat pe gânduri. Acel talent e proprietatea unei lumi nu a unei persoane. Te-asigur, domnule, că ruda dumitale va stârni curând o mare furtună în lumea muzicală.

Se întoarseră în camera unde aştepta fata.

Examenul începu.

Elsa cântă cu glasu-i curat ca al clopotului, câteva cântece uşoare, acompaniată la pian de profesor.

Kohler, întărit în opinia sa, zise Elsei:

— De mâine încep regulat lecţiile dumitale aici la mine. Însă mărturisesc că n-am să am mult să te învăţ. Instinctul dumitale muzical, vocea-ţi atât de mlădioasă că poate să învingă cele mai mari greutăţi, vocaţia atât de mare ce ai pentru teatru, te-au pus deja pe o treaptă a artei unde ar dori să se afle multe cântăreţe vechi de operă.

Ochii Ehei străluciră.

Dânsa se uită la Bristol.

Figura îl era iluminată de o fericire divină.

Poliţistul stătea însă tăcut.

Era posomorât şi ţinea capul plecat pe piept.

I se părea că suferise deodată o pierdere ireparabilă.

Simţea că i se răpise pentru totdeauna ceva scump, ceva care ţinea de inima lui.

*

Lordul Nelson era mereu bolnav.

Nu erau atât urmările rănii ce prelungeau boala, cât o adâncă tristeţe care apăsa inima englezului.

Acea tristeţe îi era pricinuită de pierderea singurei fiinţe pe care o iubise în viaţă.

Într-o dimineaţă, bătrânul John îi aduse corespondenţa.

Erau jurnale nemţeşti, franţuzeşti şi englezeşti, scrisori, pachete.

După ce puse toate acestea pe masă, servitorul se retrase.

Bolnavul luă pe rând scrisorile.

Aceste erau numeroase ca totdeauna.

Le deschidea fără grabă.

Îşi arunca ochii la iscălitura şi fără să le citească, le dădea la o parte, mişcându-se greu în fotoliul său.

El murmură:

— Orice mi-ar scrie, nu poate să mă înveselească. Nimic nu poate să mă intereseze. Sufletul meu e bolnav din pricina ei, de aceea nu se poate să văd nimic din ceea ce nu priveşte pe dânsa.

Deodată dădu cu ochii de o epistolă mică.

Culoarea plicului acesteia era roză şi lordul recunoscu scriere femeiască.

— Curios lucru, îşi zise dânsul, după ce o privi. Dacă-mi aduc bine aminte, eu n-am cunoştinţă printre femei. Cine să fie oare aceea care-mi scrie?

Rupse iute plicul, desfăcu scrisoarea şi uitându-se la iscălitură, sari deodată în sus, cu toată slăbiciunea.

— R. de F.! exclamă dânsul. Literele astea înseamnă Rosamunda de Fernau! Vasăzică dânsa îmi scrie! Dumnezeule ce-o fi având să-mi spună? Nu pot să citesc scrisoarea. Îmi joacă literele înaintea ochilor.

Se apropie de o măsuţă, îşi turnă un păhăruţ dintr-o sticluţă pe jumătate plină cu o băutură liniştitoare.

Duse încet paharul la buze.

După câteva minute, când absorbise licoarea, nervii i se mai astâmpăraseră, emoţia i se micşorase.

Atunci luă scrisoarea şi începu s-o citească.

Iată ce-i scria Rosamunda:

„Milord.

Ziua de mâine va hotărî pentru vecie de soarta mea.

Voi fi a unui om căruia i-am dat inima mea în întâia surprindere, căruia i-am dat cuvântul meu, cuvânt pe care vreau să-l ţin.

Însă simt nevoia imperioasă de a-mi lua încă o dată rămas bun de la un om a cărui inimă nobilă am cunoscut-o, vai, prea târziu.

De ce oare acel om a tăcut un timp atât de îndelungat?

De ce nu şi-a dat pe faţă sentimentele cu un moment mai curând? Acum toate ar fi altfel!

Însă la ce ar folosi acum plângerile?

Ele n-ar putea decât să ne amărască mai mult căinţa, iar nicidecum să schimbe sorţii.

Caracterele mari suferă în tăcere.

Şi ştiu că lordul Nelson are un caracter mare.

El îşi va închide durerea în suflet pentru ca să nu mă supere, cu toate că eu sunt cauza suferinţei lui.

Totuşi n-aş vrea să aud chiar din gura lui cuvântul de scuză.

Pentru abnegaţia sa vreau să-i exprim în persoană, între patru ochi, adânca mea recunoştinţă.

Deseară, la ora şase, o femeie cu un văl verde, se va opri înaintea casei lordului.

Ea se va uita pe fereastra camerei lui de lucru.

Dacă va vedea arzând pe masă trei lumânări, una lângă alta, va lua asta drept un semn că este aşteptată.

În oraşul acesta, femeia are credinţă că nu se va afla în casă nimeni afară de lord.

Dânsul îşi va fi îndepărtat servitorii cel puţin cu o jumătate de ceas înainte de ora hotărâtă, şi cel puţin pentru vreme de un ceas.

Încrederea femeii cu vălul verde în onorabilitatea lordului Nelson este aşa de mare încât dânsa-i dă în mâini reputaţia şi virtutea sa.

La revedere dar…

O nenorocită vrea să-şi ia ultimul adio de la omul pe care-l iubeşte.

R. de F.”

După ce lordul citi ultimele rânduri ale scrisorii, stătu cu figura posomorâtă, cu privirea îngrijorată, aţintită în loc.

— Rosamunda! exclamă dânsul deodată cu un glas tremurător de patimă, tu eşti nefericită, te duci la pierzanie dacă te vei uni mâine pentru vecie cu contele Marco. Nu, nu, n-o să fie, n-o să se facă, adăugă dânsul, chiar de va trebui să intervin cu forţa.

Citi şi reciti scrisoarea Rosamundei ca şi cum voia să-şi întipărească în minte fiecare cuvânt al ei.

Apoi, cu o bucurie imensă, nebună, exclamă:

— O să vină! O să vină la mine, o s-o văd de aproape!

Şi ducându-şi mâinile la inimă, englezul urmă:

— O să-ţi spun odată cât te iubesc! Rosamunda, Rosamunda, tu ai suflat în focul amorului pe care mă încercam să-l potolesc. Flacăra s-a mărit. Acum mă arde, mă distruge. Dar n-o să fie un balsam care să potolească suferinţele mele?

Bolnavul se lăsă să fie târât de tristele lui gânduri.

Rămase câtva timp în prada unei exaltări care putea să aibă cele mai funeste consecinţe.

În sfârşit, îşi veni în simţire.

Se mai linişti puţin.

Luându-şi capul între mâini, rămase gânditor.

Apoi cu voce hotărâtă exclamă:

— Îi voi arăta că mai e încă timp să se retragă de la pasul înspăimântător pe care vrea să-l facă. O voi convinge să mă înţeleagă, să mă asculte. Voi desfăşura o elocinţă căreia nu va putea să reziste. Dumnezeu care e drept, care citeşte în fundul sufletului meu intenţiile mele, mă va inspira. Cupidon, zeul amorului, să fii lângă mine. Tu, care m-ai lovit cu săgeţele tale veninate, fă ca să nu pier fără o consolare. Din amor n-am avut decât amărăciune. Să pot şi eu gusta câteva picături din acel elixir care face din omul iubit cel mai fericit

dintre muritorii.

Lordul se simţi mai tare.

Simţi că sângele îi curge mai repede în vene.

I se păru că căpătase puterea de odinioară.

Emoţia îi învinsese slăbiciunea.

Atunci, aducându-şi aminte de recomandarea făcută în scrisoare, decise să nu piardă vreme.

Pe masa de scris era un clopoţel de argint.

Lordul sună.

Imediat bolnavul începu să dea ordine cu mare energie servitorilor uimiţi care îl văzuseră cu câteva minute înainte, prăpădit, nimicit.

Bătrânul John, plin de bucurie, îşi zicea:

— Se pare că milord a biruit cu desăvârşire boala. Dumnezeu să fie lăudat.

Apoi adăugă cu voce mai tare:

— Măria sa arată la faţă mai bine ca niciodată de când am părăsit măreaţa noastră insulă ca să intrăm în acest Berlin blestemat.

Cuvintele credinciosului servitor răsunară ca o muzică la urechea lordului.

Da, şi dânsul voia să fie acum sănătos, zdravăn.

Gustul de viaţă i se întorsese. Puse o mână pe umărul lui John şi întrebă:

— Nu-i aşa bătrâne că în noaptea asta m-am făcut bine?

— Da, milord, trebuie să fie o doctorie minunată aceea pe care ţi-a dat-o domnul consilier sanitar.

— Un leac vrăjit, John, zise lordul râzând.

În tot cursul zilei fu de o dispoziţie admirabilă.

Porunci să i se pună masa şi mâncă cu poftă, pe când mai înainte bucatele rămâneau neatinse şi se-ndopau servitorii cu ele.

Bău o sticlă de şampanie.

După-amiază, când stătea la fereastră, văzând o femeie săracă trecând cu un copil în braţe, o strigă şi-i dădu zece bani de aur.

Era dânsul fericit şi voia să fie toţi ca dânsul.

— De voi izbuti să eliberez pe Rosamunda din ghearele lui Marco, îşi zise dânsul, am să dau vreunei instituţii de binefacere zece mii de lire sterline, iar săracii vor avea în mine pe părintele lor.

Jurământul acesta îl făcu cu glas tare şi nicio dorinţă mai fierbinte nu avea decât ca să i se dea ocazia să şi-l ţină.

Cu niciun preţ, Rosamunda nu trebuia să fie văzută de vreun ochi curios.

Era neapărat trebuincios ca să nu se mai afle nimeni în toată casa, afară de dânsul.

Servitorii, în afară de John, erau doi lachei tineri, un bucătar, o fată de casă şi portarul.

Nu era aşa de lesne de găsit pretexte plauzibile pentru îndepărtarea din casă, în acelaşi timp, a tuturor acestor oameni.

Mai întâi lordul îndepărtă pe John pentru că-i era teamă de observaţiile lui, văzând depărtându-se din casă toţi servitorii într-un scop anumit.

Îi dădu onorabila însărcinare de a vizita vreo douăzeci de cârciumari, a le pune vinurile la încercare şi a aduce ştiinţa despre preţul curent.

Tot astfel se scăpă şi de bucătar. Îl chemă şi-i spuse că deşi era prea mulţumit de serviciile lui, totuşi nu-i dăduse niciodată să mănânce un biftec bun englezesc cum se obişnuieşte la Londra.

Îl însărcină să se ducă el însuşi să aleagă un măcelar care să-i servească mereu carne mai bună, fie cât de scumpă.

Cei doi lachei fură trimişi în două locuri diferite cu oarecare treburi, foarte importante în aparenţă.

Cât pentru fata din casă, ea dobândi învoirea demult dorită ca să se ducă să-şi vadă rudele.

Astfel, într-un sfert de ceas, lordul îşi atinsese scopul.

Era singur în casă.

Se uită la ceasornic.

Era ora cinci şi câteva minute.

Era prea devreme ca cele trei lumânări să fie aprinse.

Luă o carte şi încercă să se distragă puţin prin citire.

Degeaba.

Literele îi jucau înaintea ochilor. Era prea emoţionat pentru ca să-şi poată fixa atenţia la altceva decât asupra întâlnirii apropiate.

Aruncă cartea, sări de pe scaun şi începu să se plimbe prin cameră.

O vijelie de simţiri i se iscase în suflet.

Avea să revadă pe aceea pe care o iubea.

Dânsa venea să-şi ia de la el adio, poate pentru totdeauna.

— Nu, nu pentru totdeauna! exclamă dânsul. În scrisoare îmi spune că mă iubeşte. Bine… Dacă-i aşa atunci nu se poate duce mâine la altar cu un altul.

Se opri deodată ascultând.

Se auzea zgomotul unor paşi ce se apropiau de uşa camerei.

Să fi fost oare Rosamunda care nu avusese răbdare să aştepte semnalul sau se întorsese vreun servitor?

Privi cu o mare nerăbdare spre uşă, care se deschidea încet.

— Bristol! exclamă dânsul deodată mai mult cu spaimă decât cu bucurie. Dumneata eşti?

Era într-adevăr poliţistul care se opri mirat în cadrul uşii.

— Da, milord, zise Bristol. Spune-mi, te rog, dacă nu mă aflu în vreun castel fermecat. E o tăcere mormântală aici. Nu văd nici măcar pe bătrânul servitor John.

— E o simplă întâmplare, răspunse lordul apucând cam cu întârziere mâna ce îi întindea poliţistul.

— O întâmplare? întrebă Bristol. Zi mai bine o neglijenţă de neiertat la care nu m-aş fi aşteptat din partea credincioşilor dumitale servitori. Cum se poate lăsa un bolnav aşa singur?

Englezul zise:

— Nu mai sunt bolnav.

Şi-şi îndreptă corpul cu o mişcare energică.

Voia să-şi arate puterea.

Apoi urmă:

— Vezi-mi culoarea feţei. Observi că azi, pentru întâia oară, după atâta vreme, mi-am făcut singur toaleta.

Şi cu un ton întrebător reluă:

— Priveşte-mă bine şi spune-mi adevărul. Nu par zdravăn?

Americanul părea îngrijorat.

Dânsul se uită la englez în chip scrutător.

Îl observă câteva secunde.

Cu voce coborâtă răspunse apoi:

— Obrajii îţi sunt într-adevăr foarte roşii, milord. Însă cred că eşti mai mult emoţionat decât întărit.

— Aş!…

— Te rog să nu te prea încrezi în puterile dumitale…

— Haida de… întrerupse iar lordul Nelson.

Însă poliţistul reluă:

— Ascultă-mă!... Să te cruţi cât poţi mai mult.

— Bine, bine, o să mă cruţ, zise Nelson.

Tonul cu care vorbea lăsa să se ghicească că era cuprins de o mare nerăbdare.

Şi nu se încerca s-o ascundă.

Cu toate astea Bristol nu se sperie şi reluă:

— Milord, vezi că ţi-a recomandat şi doctorul…

— Ce?…

— Să nu pretinzi prea mult de la puterile crescendo…

— Da, da, ştiu, îmi aduc aminte de toate…

Era vădit că lordul Nelson voia să taie conversaţia.

Bristol înţelese.

Englezul se arăta agitat.

Îi era necaz grozav.

El primise totdeauna cu mare bucurie pe poliţist.

La orice oră din zi sau noapte casă era deschisă pentru el.

Lordul dăduse ordin ca să fie lăsat să intre fără jenă şi ca tot personalul din casă să execute cu grabă orice ordin ar primi de la dânsul. De aceea era respectat ca stăpân.

Însă englezul nu putea să sufere pe poliţist în momentul acela.

Dânsul sosise tocmai acum, când dintr-un minut într-altul putea să vină Rosamunda.

Iar cele trei lumânări trebuiau să fie deja aprinse.

În necazul său, lordul Nelson se arăta nepoliticos.

Bristol însă nu se supăra pentru asta, el căuta numai să înţeleagă, să ghicească.

Bolnavul avea în vorbă un ton scurt imperios, neobişnuit.

Părea că vorbea cu un servitor.

Îşi scoase ceasornicul, îl privi, se duse la fereastră, se uită în stradă. Pe urmă se întoarse iute la orologiul atârnat pe perete şi se uită la el în chip demonstrativ ca şi cum avea afaceri care nu-i permiteau să mai stea mult de vorbă.

Poliţistul îl observa făcând toate întorsăturile.

Se mâhnise de tot.

Dădu din umeri şi zise:

— Foarte bine, am ghicit eu că roşeaţa de pe faţă îţi este pricinuită numai de emoţie. Te rog, milord, spune-mi ce s-a petrecut de ieri încoace. E cu neputinţă să fii aşa mişcat fără o cauză oarecare. De ieri încoace s-a făcut o mare schimbare în dumneata.

— Ce vrei să se fi întâmplat? Chiar nimic, te asigur, răspunse iute lordul Nelson. Spune-mi mai bine dumneata, prietene, ai să-mi spui ceva important?

— N-am de spus nimic, nici nou, nici important, răspunse Bristol foarte serios. Am venit numai să văd cum îţi mai este… Dacă te supăr, spune-mi curat.

Lordul evită privirea pătrunzătoare a amicului său.

— Să mă superi? zise dânsul, mă mir cum poţi să-mi spui aşa vorbe aspre, prietene… Totuşi trebuie să-ţi mărturisesc că în momentul acesta… Ştii dumneata, sunt unele relaţii…

— Nu te mai obosi să-mi îndulceşti hapul, îl întrerupse americanul. Simt că venirea mea te contrariază… Asta se întâmplă pentru întâia oară de când ne cunoaştem. E un motiv pe care nu vrei să mi-l spui… Sunt adânc mâhnit că am pierdut încrederea dumitale. Eu nu ştiu să fi făcut ceva ca să merit această tratare.

Zicând aceste vorbe poliţistul se îngălbenise grozav.

Se cunoştea că suferă.

Lordul se apropie cu grăbire de poliţist.

Îi apucă mâna.

Apoi cu o voce care trăda o adâncă emoţie, exclamă:

— Bristol… Pentru Dumnezeu, nu interpreta astfel purtarea mea de astăzi.

Americanul era mişcat de accentul cu care lordul îi vorbea.

Acesta din urmă continuă:

— Prietene, dumneata eşti un bărbat înţelept… Ar trebui să înţelegi.

Bristol întrebă încet:

— Ce vrei să zici, milord? Ce trebuie să înţeleg?

— Că aştept aici o persoană care doresc să nu fie văzută de nimeni.

Ea poate să sosească dintr-un moment într-altul.

Bristol deschise peste măsură ochii, arătând o nespusă uimire.

Apoi zise:

— Aştepţi o persoană într-un chip atât de tainic?

— Da. Însă întâlnirea se va zădărnici prin prezenţa dumitale.

— Aşadar, dacă nu mă înşel, este vorba de o femeie.

Mirarea americanului nu mai avea margini.

El întrebă:

— Te rog, spune-mi dacă-i aşa cum spun eu.

Lordul simţi o oarecare jenă în faţă marii mirări a poliţistului.

Dar era loial. Nu ştia să ascundă adevărul.

Cu niciun preţ n-ar fi spus o minciună.

Această înjosire l-ar fi făcut să se ruşineze de sine însuşi şi ar fi considerat-o ca o pată de neşters a onoarei sale.

El murmură:

— Desigur… Sper însă că n-ai să-mi ceri amănunte…

— Te înşeli, răspunse poliţistul. Trecem acum prin aşa primejdii, avem aşa duşmani teribili, încât cele mai mici fapte şi procedări ale dumitale trebuie chibzuite… E nevoie să le cunosc şi eu.

Lordul zâmbi supărat.

— Dumneata n-ai avut pe semne niciodată o întâlnire cu o femeie, zise iute dânsul. Nu ştii că-şi zboară cineva mai curând crierii decât să comită o indiscreţie care ar putea să piardă pe o femeie…

— Cu mine nu poţi comite o indiscreţie. Tot ce ştii dumneata, pot să ştiu şi eu, fără să aibă cineva a suferi cel mai mic neajuns. Mi-am luat sarcina de a veghea asupra persoanei dumitale. Trebuie să-ţi cunosc toate păsurile ca să te pot feri de curse.

— Linişteşte-te, scumpul meu Bristol, întâmpină Nelson. De data asta posed ceva scris negru pe alb, aşa că nu poate fi la mijloc nicio înşelăciune… Vezi scrisoarea asta? Am primit-o de la damă pe care o aştept acum… Acum, dacă-mi eşti prieten, du-te şi întoarce-te mâine când o să te primesc cu braţele deschise.

Americanul stătea ca împietrit. Nu se mişca deloc.

Cu un glas tremurător de o nerăbdare pătimaşă, lordul reluă:

— Acum, amice, te rog… Să nu te superi… însă… trebuie… Du-te.

Însă poliţistul răspunse cu hotărâre:

— Nu.

— Cum?…

— Nu ies din casa asta, milord, până nu-mi descoperi tot secretul. Eu presimt pentru dumneata primejdii mari. Sunt dator să-ţi deschid ochii.

Lordul privea pe interlocutorul său cu mânie.

El exclamă:

— Bristol, te rog, în numele prieteniei noastre!…

— Nu plec.

— Ei bine, dacă refuzi a-mi asculta rugămintea, n-am decât să-ţi ordon a pleca din casa mea.

Bristol dădu din umeri.

— Nici aşa nu mă duc, zise el dureros atins.

Lordul văzu că nu era nimic de făcut nici cu puterea în contra acelui caracter de oţel.

Cum să iasă din încurcătură?

Vremea trecea.

Mai erau numai zece minute până la momentul hotărât.

Lumânările trebuiau aprinse.

Însă îi era cu neputinţă.

Americanul acela încăpăţânat stătea acolo înainte-i.

Era ca un zid.

Nu era niciun mijloc să-l alunge decât făcându-i pe voie, arătându-i scrisoarea.

Atunci dânsul se va convinge, spera lordul, că nu era la mijloc vreo capcană, ci că Rosamunda avea să sosească dintr-un moment într-altul.

— Ei bine, Bristol, exclamă englezul cuprins de o nerăbdare febrilă, dacă nu vrei să înţelegi de cuvânt, iată îţi dau să citeşti scrisoarea asta. Îţi mărturisesc însă că m-ai silit la asta şi că de voie nu ţi-aş fi arătat-o niciodată.

— De voie sau de nevoie, răspunse Bristol cu un glas metalic, îmi trebuie încrederea dumitale pentru ca să am puterea de a te păzi.

Zicând astfel luă scrisoarea ce i o întindea lordul.

Înainte de a începe s-o citească, se uită la scrierea măruntă.

Lordul îl observa.

El văzu pe faţa poliţistului semnele unei neîncredere vădite.

Pe urmă, încet, liniştit, americanul citi scrisoarea de la început până la sfârşit.

Încruntarea sprâncenelor şi seriozitatea cu care se uita la foaie, făcea pe englez să nu prevadă nimic bun.

Deodată poliţistul ridică capul.

Cu o garanţie uimitoare, el zise:

— Milord, scrierea e prefăcută. Epistola e un fals infam. Aşa-i. Scrisoarea asta nu vine de la Rosamunda de Fernau.

Nelson stătu un moment ca împietrit. Apoi izbucni în râs.

— Eşti un adevărat poliţist dintre cei mai îndrăciţi, exclamă dânsul după o mică pauză. Nu vezi pretutindeni decât falsificatori şi ucigaşi.

Însă Bristol îşi păstră seriozitatea-i obişnuită.

Cu răceală răspunse:

— Desigur, mai cu seamă de când cunosc pe contele Marco. O să încerc a-ţi arăta motivele care mă împing să cred că epistola este falsă.

— Sunt curios să le aflu… Dar te rog, mai iute.

— Mai întâi, contesa e destul de bine educată pentru ca să nu aleagă casa dumitale ca loc de întâlnire. Al doilea, eu presupun la contele Marco o gelozie şi o mişelie atât de mare încât să fi pus în jurul fetei creaturi ale sale care să-i observe mimările şi să-i citească toată corespondenţa. În astfel de caz, pentru mine e aproape de neîndoios, că scrisoarea asta s-ar afla acum în mâinile lui Marco. Al treilea, în sfârşit, ţi se recomandă o mulţime de precauţii care nu pot să intre în capul unei fete inocente ca Rosamunda. Auzi! să se depărteze din casă toţi servitorii, să se dea semnalul prin aprinderea a trei lumânări! Astfel de pretenţii ar veni mai curând de la o cocotă, de la o femeie experimentată în întâlniri secrete. De aceea, te rog, milord, să-mi dai voie ca să stau aici în casă, în vremea întâlnirii. Cine ştie de nu-mi va fi dat să împiedic o nenorocire înspăimântătoare.

Nelson ascultase gânditor. Motivele erau serioase.

Cu toate astea dânsul nu putea să-şi arunce dulcele speranţe care-l însufleţiseră până în acel moment.

— Stai, exclamă dânsul. Este un mijloc prin care putem cunoaşte adevărul.

— Care?

— Să comparăm scrierea asta cu a Rosamundei pe care e posed într-un carnet de la bal.

— Bine, murmură poliţistul.

Englezul dispăru într-o cameră alăturată.

Se întoarse curând.

În mână ţinea un carnet de o eleganţă foarte mare.

— Hotărăşte dumneata însuţi, zise dânsul întinzându-l lui Bristol. Pe cartonul acesta şi-a scris numele Rosamunda în seara balului de la ambasadă. Vezi că e una şi aceeaşi scriere, aici şi dincolo.

Poliţistul scoase o lupă mică pe care o purta totdeauna.

Mai întâi examină scrierea epistolei, apoi pe aceea de pe carton.

— Scrierile sunt întocmai, răspunse americanul după câtva timp. Totuşi eu observ oarecare mici deosebiri care mie nu-mi arată altceva decât că scrierea epistolei a fost falsificată de un mare meşter. Un om ca Marco trebuie să aibă desigur în solda sa oameni experimentaţi în astfel de lucrări. Pentru mine nu mai e nicio îndoială. Rămân la părerea mea.

— Te conjur, cu toate astea, Bristol, du-te! Te rog, să nu stricăm prietenia noastră pe care o consider atât de scumpă, amice. De te va găsi Rosamunda aici, o să creadă că i-am întins o cursă. O să zică că sunt un bărbat necinstit.

Poliţistul păru a sta pe gânduri.

— Vrei aşadar să te expui cu adevărat primejdiei? întrebă dânsul încă o dată.

— Nu e nicio primejdie că am să vorbesc câteva minute cu Rosamunda între patru ochi.

Bristol se uită câtva timp la lord, în tăcere.

Se gândea.

Acesta din urmă aştepta cu nerăbdare.

Pe urmă îşi ridică deodată capul, ca totdeauna când lua o hotărâre.

— Bine, mă duc, zise el. Însă te rog să primeşti boxul meu de oţel pentru ca să nu fii neînarmat în caz de surprindere.

— Dacă asta te linişteşte, pot să primesc boxul, răspunse Nelson zâmbind.

Şi luă din mâna americanului arma pe cât de mică pe atât de primejdioasă.

— Du-te iute, reluă el. Ceasul întâlnirii e aici. Nu-i aşa, Bristol, îmi dai cuvântul de onoare că vei părăsi casa?

Americanul dădu din cap.

— Pe onoarea mea, voi pleca, zise dânsul.

Se întoarse.

Păşi până la uşă, o deschise şi dispăru.

Englezul se uita după dânsul.

Când îl văzu plecând, scoase un suspin de uşurare.

— E un prieten credincios, murmură dânsul. Însă ca toţi criminaliştii, nu vede decât năluci ziua în amiaza mare. Nu, nu, eu nu-mi pierd credinţa că Rosamunda o să vină ca să-şi mai ia o dată adio de la mine.

Se apropie de o masă.

Pe ea se afla un candelabru de argint cu trei braţe.

Fiecare dintre aceste braţe avea o lumânare.

Aprinse cele trei lumânări, apoi duse sfeşnicul pe o măsuţă în mozaic de lângă fereastră.

Cu inima zvâcnind de emoţie, pe jumătate ascuns după perdele, se uită în stradă.

Văzu pe poliţist ieşind pe poartă.

Însă nicăieri nu zări o formă femeiască care să semene cu Rosamunda.

Trecură zece minute, lungi ca veacul.

Lordul începuse să se îndoiască.

Îşi zicea că contesa şi-o fi luat de seamă în ultimul moment.

Se poate că Marco i-o fi descoperit intenţia.

În acest caz ar fi oprit-o de a veni.

În sfârşit, se auzi o trăsură care venea în galopul cel mare.

Nu era birjă, dar nici nu semăna să fie trăsura contelui Fernau, cea mai luxoasă în tot oraşul, trasă de caii cei mai ageri.

Acesta era un echipaj aproape sărăcăcios.

Totuşi el se opri înaintea casei lordului.

Portiera se deschide iute pe dinăuntru, dând trecere unei femei care dispăru pe poarta deschisă.

Lordul n-avusese timp să privească mai cu de-amănuntul persoana care intrase în casa lui.

Însă fără îndoială că era Rosamunda.

Graba cu care se dăduse jos din trăsură şi cu care intrase în casă, spre a nu fi observată de trecători, arăta îndestul că mult dorita se apropia.

— Ei, Bristol, şopti dânsul, care dintre noi are acum dreptate? Rosamunda vine, încrederea mea a rămas biruitoare. Dânsa e într-adevăr, peste un minut am s-o strâng în braţele mele.

Lordul păşi emoţionat în mijlocul salonului după ce stinsese lumânările şi împreunase perdelele de la ferestre, aşa că în cameră era aproape întuneric.

Paşii vizitatoarei se apropiau iute de uşa salonului.

Lordul simţea inima bătându-i să se sfarme.

Însă se forţa să se stăpânească. Voia să apară în faţa Rosamundei liniştit şi serios.

Uşa se deschise.

Două mâini elegant înmănuşate înlăturară draperiile turceşti care mascau intrarea.

O formă femeiască se ivi.

Pe faţă avea un văl verde închis care-i ajungea până la brâu.

— Rosamunda! exclamă lordul. Iar te revăd, în sfârşit. Ai venit să-ţi iei ultimul adio de la mine!… Val!…

Îşi desfăcu braţele.

Femeia cu văl îşi duse mâna la inimă ca şi cum voia s-arate că e foarte emoţionată.

Pe urmă se apropie încet, la câţiva paşi de englez.

Acesta voia să-i apuce mâinile.

Deodată însă, făcu o mişcare îndărăt.

În mâna dreaptă a femeii zărise o lucire ca a unui pumnal.

În momentul de pe urmă grozava presupunere i se întări.

Femeia, fără să zică nicio vorbă, ridică mâna dreaptă şi se repezi la lord.

Prin aer se văzură acum bine lucirile pumnalului.

Lordul fugi speriat după o masă de lângă fereastră.

Se credea cu desăvârşire pierdut.

Femeia sări după dânsul şi când să-i izbească cuţitul în piept, două braţe puternice o apucară pe dindărăt şi o traseră înapoi în mijlocul

încăperii.

— Ucigaşo! strigă poliţistul căci dânsul era.

Apucă vălul falsei Rosamunda şi-l trase jos.

Un ţipăt de uimire ieşi din pieptul lordului.

În loc de trăsăturile dulci ale contesei el văzu o figură criminală bărbătească, a cărei expresie devenea mai îngrozitoare prin faptul că avea numai un ochi viu, pe când celălalt era de sticlă.

Poliţistul se dădu îndărăt împleticindu-se.

— Magistru! exclamă el. Chiorul, demonul tinereţii mele!

Toate astea se petrecuseră în câteva clipe.

Magistru care, precum ştim, fusese trimis de contele Marco să omoare pe Nelson, nu auzise exclamaţia poliţistului american.

El ştia numai un lucru, că era descoperit.

Ştia că lordul îl atrăsese în cursă, că odăile erau înţesate poate de agenţi gata să pună mâna pe el.

O croi de fugă îndărăt pe unde venise.

Un moment poliţistul stătu în loc ca împietrit.

Ţinea vălul verde în mână.

Pe urmă se puse în urmărirea Chiorului.

Începu atunci o goană sălbatică prin casa pustie.

Deşi Magistru credea că toată casa e plină de agenţi, totuşi avea speranţă să-şi facă loc cu pumnalul.

El era hotărât să dea fără milă în grămadă.

Făcea pe scară nişte sărituri colosale, iar Bristol, urmărindu-l, striga toate numele ce-i veneau în minte, ca şi cum casa ar fi fost plină de servitori, care trebuiau să-i vină în ajutor.

Tâlharul ajunse pe pragul casei.

Însă n-apucă pe poarta cea mare, temându-se să nu-l prindă trecătorii.

Dânsul cunoştea întrucâtva localitatea.

Înainte de a-şi pune planul în executare, colindase străzile.

El observase cu de-amănuntul împrejurimile casei lordului.

Spre a nu fi băgat în seamă, se îmbrăcase ca un strângător de cârpe.

Ba, împinsese şiretenia şi mai departe.

Izbutise să pătrundă în curtea şi grădina lordului.

El ştia dar că prin grădină putea să scape mai bine.

Se repezi deci pe portiţa grădinii care era deschisă.

Alergă înainte.

Strada pe care voia să apuce era foarte puţin frecventată.

Însă n-ajunsese bine în mijlocul grădinii.

Deodată îi răsări înainte o umbră groasă.

Iar din urmă tâlharul auzi strigându-se:

— Pune mâna pe ucigaş, portarule, sau dă-i în cap.

În momentul următor zări învârtindu-se asupra capului său o secure.

Însă mai înainte ca portarul să poată izbi în capul criminalului securea cu care lucrase cu puţin mai înainte în grădină, Magistru se năpusti la el.

Îi vârî în piept pumnalul ascuţit ce-l ţinea în mână.

Dar nu voia să piardă arma care era singura-i scăpare.

Scoase iute pumnalul din rană spre a-i servi mai departe.

Nici nu se uită la portar.

Alergă înainte căci era cât p-aci să fie apucat de urmăritorul său.

Ajunse lângă gardul din fundul grădinii.

Iute şi ager ca o pisică sări dintr-odată.

Dincolo de gard, Chiorul dispăru în întuneric.

Bristol nu-l mai urmărea.

Văzu de departe strălucind în aer pumnalul ucigaşului.

Văzând că Magistru îşi continua alergarea, ghici îndată ce se întâmplase.

Acum nu mai avea decât o grijă.

Voia să scape pe victimă, dacă mai era vreme.

Ca fulgerul, trecu distanţa ce-l despărţea de portar.

Se opri lângă nenorocitul ce horcăia de moarte.

Fusese izbit cumplit.

Într-adevăr Chiorul era meşter în meseria sa.

Loviturile lui aproape totdeauna erau mortale.

Portarul mai ridică o dată capul, apoi îl lăsă din nou scoţând un geamăt înăbuşit şi rămase nemişcat.

Bristol exclamă:

— E mort!

Şi poliţistul american fu cuprins de mare durere.

Apoi reluă:

— Credinciosul servitor şi-a pierdut viaţa pentru stăpânul său. Însă ucigaşul nu va scăpa. L-am recunoscut. Vălul acesta apoi mă va ajuta să descopăr pe falsa Rosamunda. Ce-ar fi fost oare de lordul Nelson dacă eu, după ce mi-am îndeplinit făgăduiala să părăsesc casa, nu m-aş fi întors să mă ascund în loja portarului? Atunci mizerabilul ucigaş şi-ar fi ajuns desigur scopul. Unul dintre cei mai cinstiţi oameni ar fi căzut victima lui.

Apoi întorcându-se spre portar, stătu puţin pe gânduri.

În sfârşit, exclamă:

— Însă ce o să fac acum? Trebuie să mă hotărăsc iute.

– Sfârşitul volumului III –

CĂLĂUL DIN BERLIN

VOLUMUL III